

261





۱۰۲  
 اظہار کتب - اس طبع میں ہر علم کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ وار فروخت کیلئے موجود ہیں اصل قیمت مطلق ہر ایک کتاب ۱۰۲  
 چھاپہ خانہ سے ملکتی ہو جسکے معائنہ و ملاحظہ سے شائقان اہل حالات کتب کے معلوم فرما سکتے ہیں قیمت میں ارزان ہو اس کتاب  
 انیل بیچ کے تین غم جو سادے ہیں انہیں بعض کتب تفسیر فارسی و اردو عربی و حدیث و غیرہ کی درج کرتے ہیں تاکہ جس فن کی یہ  
 کتاب ہی اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کا رخا سے قدر و ہون کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو۔

معارک تصوف میں عالمون و کاملون کے نزدیک نہایت	کتب تفسیر فارسی
مرغوب ہوا اور تفسیر کی ازمنی الدین س العربی حاتم الادلباء متوفی ۱۲۲۵ ہجری بہت معروف و مقبول ہو۔ دو جلد میں ۱۔ جلد اول الم سے تا سورہ نسی اسرائیل پندرہ پارے کا سفید مطبوعہ ۱۳۵۸ء	تفسیر حسینی۔ ار ملا حسین دہخدا کا شعی دو جلد کجائی کاغذ سید و حالی درسی۔ تفسیر بحر مروج۔ اولیں ۷۔ بارہ کی تفسیر از قاضی شہارالدین دولت آبادی علم تفسیر حاصل کرے کے لیے نہایت عمدہ مرعوب علما و مند اول علماء ہی کاغذ سفید مطبوعہ ۱۳۵۸ء
۲۔ جلد دوم سورہ کہف سے تا تمامی قرآن کاغذ سفید مطبوعہ ۱۳۵۸ء	تفسیر اردو تفسیر نزاد الاخرت۔ نظم کامل چار جلد میں۔ تفسیر سورہ فاتحہ سنی۔ تحفۃ الاسلام۔ تفسیر قادری۔ کامل دو جلد میں ترجمہ تفسیر حسینی فارسی مطبوعہ ۱۳۵۸ء کاغذ سفید۔ ایضاً۔ کاغذ خالی۔ تفسیر سورہ یوسف۔ چار مصرعہ ایضاً۔ مصرعہ۔ ہفت سورہ مترجم۔ با ترجمہ اردو۔ پنج سورہ مترجم۔ با ترجمہ اردو۔

تفسیر سراج المنیر۔ مولف شیخ محمد اس احمد شہیدی خطیب و شوق	تفسیر قرآن مجید عربی
نقل از حجابہ صر نہایت عمدہ و معتبر علماء ہی چار جلد میں کاغذ سفید سنی مطبوعہ ۱۳۵۸ء	درر النظیم۔ در ناب آیات سورہاے قرآن شریف۔ تفسیر عن السلب البیان۔ فی حقائق القرآن مع تفسیر کج برجائشہ۔ تفسیر عن الس معروف تبغیر ذر بہان از حضرت سلطان الادلباء ابو محمد رکس الدین شیرازی متوفی ۱۳۵۸ء
بقیان نے اعراب القرآن حروف بنجلاصۃ الکشاف۔ مولفہ حضرت عبداللہ بن حسین عکرمی محدث مفسر محوی متوفی ۱۳۵۸ ہجری اس فن میں نہایت مایاب جو ہر دستار میں غالباً نہیں بھیجی تھی اسکے سابقہ رسالہ فتح البخیر مولانا دلا دلہو جی لگا ہوا ہی۔ مطبوعہ ۱۳۵۸ء	ترجمہ توریث شریف۔ عربی۔ فارسی۔ اردو نقل عجالی جو حضرت موسیٰ علیہ السلام پر نادل ہوئی تھی اور اردو صرف کثیر مطبع اور دہ اخبار کی طرف سے اضافہ جسکا حق ترجمہ کجی مطبع معصوم ہی کاغذ سفید گندہ مطبوعہ ۱۳۵۸ء
۱۔ جلد اول الم سے تا سورہ نسی اسرائیل پندرہ پارے کا سفید مطبوعہ ۱۳۵۸ء	تفسیر اللہ مالین۔ ۷۰ مترجم الحلالین۔



الى اللسان عند الخطأ مع الاصحاب فلما سمعوا مقالتي والفتوا حالتي القسوا على ان اربابهم مجلسا للفقهاء كبر شملهم في قاتق امرت  
 قاتق التفسير من زنا تربعين العبارات اللطيفة محلي تبين بالاشارة الشريفة وقد كان والدي واستادى وهو الذي جلي في جميع العلوم  
 في اعتادى لكاح محمد الفراهي اسكنه الله في حدائق جواره وادخله الى حدائق رضوانه مستغدا على دروة مساهم التذكير مشتهرا من  
 تحقيق بدقائق الفقه وحقائق التفسير وقد ارتكب هذا الامر خطيئة قربة تخسين عانا ودعا الى الله سبحانه وتعالى خائفا وعانا وقد اصدق  
 رحمه الله قولي في ذلك الا والى وصار قلبي بفارقته هذا للساهم المصوم والاحرار شجر مائل ما تسمى المزيركة تحرى الرياح بالاشجار  
 مغنق فلما راها الاحباب تنملا ما في حالها وكان سجدتهم في الدار ثلثا فاليا القسوا على من متعاقما متواليا اني احيى مراسمهم  
 اكل لذلك اولا وقد احمدا صعبا لأمور من المجهود سهلا ثقلت احمي كيف التصدي لهذا الامر وحاطي على تراوف المصائب  
 ميل احمدي لثوب القوم وليالي من تواتر المكاند كليل هذا رايت اني التعليل جديهم ولم يقل جديهم والواهي الامام من غير  
 سن الا ثابت وما حيت ربي وقلت شجر باورت امر فاني طالم بدوا يارب بيتي لما من امرارتدا فليكن في قلبي كره لبعده  
 نيسم وكرمه العيم حتى رست تحلا لطوائف الامام مرجعا ليعصاف احوال العوام ميسا طوا بهر التفسير مع حقائق لطول التأويل ميسا لغير  
 اشارات لطائف العبارات في دقات التبريل حتى قال المستحقون ما احسن هذه الطريقة التغير من الشريعة عن اسرار حقيقة صف  
 لست معاه تلتين سنة هذه الامر متعولا حريصا في جميع العلوم معتقدا ومثقولا حتى جمدت كتابا مسيحا للدر في التفسير كتابا بغير  
 احاديث سيد المرسلين صلى الله عليه وسلم في التذكير ومعارج الدعوة في سير سيد السادات عليا فصل الصلوات واكمل التحيات فحصل السر في  
 طائف الاوقات الى غير ذلك من الحظ والعبارات ولطائف الامتدادات والحروف والمساخر اكثر من ان يعد ويحصى كان اني الى المثلثا  
 في اديجار ولا حتمنا كل بالث في الاطراف الاكثر مني صاير واحد منها دارة كثة ومجلدات لمسير قم القس مني اصدق قاتق ان  
 اتحت من تصير بحر الدر نصير فاختار الكتاب ليقيس كيا لكتاب درسته الخشب فخرست لهم هذا المجلد وسعرت حصن الحاح واسحت الله  
 سبحانه وتعالى في اسعافهم برادهم متفقه على مساعدتهم وشرعت منون الله سبحانه في ترث العطاء ليعق الكتاب وشررت فيه حال الدنان سدا  
 اسطه عمان التبيان حتى جمع فيه حقائق التفسير في انا لف التذكير لهذا العبارات في صيغة محلا اشارات يلحظه تحملا للامر على مسعير  
 هذا الص الشريف ولم اترك دققة سمحت ابي طهر علاء راوي تبصع هذا التصريف المستعنى عن التوضيف والتعريف ولم اختلف  
 شوق الكلام كيف ما اتفق لعل العزم على منق ما يستر به على لسان القلم واسال الله تعالى ان يجمع بين تامل فيه بحرته عليه السلام  
 طرقت بيته وودعه وانعمي انما مطرا صاف وار روي انطاف دريس عرائس الكار وعا نسا فكارة مبي ومديفة تحقيق اطره  
 سلطان الادب انا ابو محمد است حيث مظهرات محلات لاريب لكاهي كلساني مبي نكلها ي رگيس آراسته لوستاني بالي اموه آراسته

المعاريف السبع عشر فروع وديان تحت تغير توالي تبيد مدبرة دول از مطالع ومقاطع تقرير تفسير راجع آسمان بيان هر ميزان  
 سانی توان دید لایزال و امر السکن بقوم من البدان یلیح شعر فدا کتاب را در مورد قدری که کل جابر روحی الله فی الملیة القدره  
 بقان از تحریر و الی الفاتح قاصد بیان از تقریر بدائع معانیست فاته شعر عرب الناس من بیان حلق قدر از من هواد ذکا المدا  
 و مقصود از این ترتیب این کتاب و ترتیب این خطاب اگر چون ارباب حاصل کمال که مستعلیان از رده ماه و حلال از سطر قبول زمین  
 حواجر و زوایا کار افکار و محقول و در بر نفود آیات و احادیث و مقول که درین هیچ حواجر و هیچ زوایا تغییر گشته تا مل و زیاده و موجود  
 احوال از صحائف لطائف لطایف و ایما را این کتاب عالی خطاب بر خوانند معین میکن که سماعی این خیر و باقی این امرت در ادویه صامه  
 و اموتس هر یک و انوار مشول میا من اس سؤل بر روی این سماعی داعی کشاید و سقطات رلالت را بریده اعماص پیوسته و با صلا  
 و استحسان کوشند شعر و معین الرضا من کل عیب کلید و لکن عین السوط تدی المسایاد و بشره الموقی و المعین اما فهرست این  
 کتاب من الحاشیة الفصول و الابواب اعلم ان هذا الكتاب محقق على مقدمة و خمسة عشر مجلدا و كل مجلس من هاته ترتیب على فصل  
 لثيرة و كل فصل على طائف و اسرار ثيرة و قد بیناه مجلدا قبل الشروع فی الكتاب لیسهل الوصول الی تفصيلة للطلاب اما المقدمة  
 فی بیان فضائل العاتمة و هیة ثلاثه فصول الفصل الاول فی الاحادیث و الاحبار التي وردت فی فضائلها و آثار المروجة عن الصحابة  
 و التابعین صی الله عنهم حمیس اما الاحادیث و ثمان و عشر و فی الآثار سبعة فصول الثاني فی الآثار اشارة المروجة فی هذه السورة الکیة  
 و هی ثمانية اشارة و قد ذکرنا فی الاشارة الاولى سبع اشارات اخرى و فی الاشارة السابع سبع حکم الفصل الثالث فی اسرار  
 المروجة میا و قد ذکرنا فیها عشر اسرار فیها لطائف حمسة اما التماس لعی تفسیر آیات العاتمة و کلماتها المجمل الاول فی التعمود و هی ثيرة  
 و حمسة عشر فصلا اما المقدمة فی التسیم و التجوید و العت و المباحات الفصل الاول فی بیان الاشتقاق و سائر الكلمات فی قولها اعود  
 ما تنس من الشیطان الرجیم الفصل الثاني فی ذکر العوائد المرفوعة علی هذه الکلمة باصطلاح اهل المعانی و الدیان قد ذکرنا فیها خمس فواید  
 الفصل الثالث فی فوائد هذه الکلمة لسان اهل الاشارة و هی عشر اشارات الفصل الرابع فی نکات التعمود و هی عشر نکات  
 الفصل الخامس فی لطائف التعمود و هی ست و عشرون لطیفة الفصل السادس فی تمیلات التعمود و هی عشرة تمیلات  
 فصل السابع فی حکایات و هی حمسة اسوة لكل سوال حویة الفصل الثامن فی ذکر وساوس الشیاطین و تعریفه و الفرق بین و بین الی  
 هیة و سوسة و بیان احوال المومنین و فرقهم فی السوسة الفصل التاسع فی ذکر شی من اصطلح و واقعات لبعض المتسلین و کلک متعل  
 یصیا و بعضی عبادنی اسرار ایل و غیر ذلك من حکایات الثریة الفصل العاشر فی الصالح المتعمدة و هی حمسة عشر قد ذکرنا فیها  
 نثرین یصح الفصل الحادی عشر فی الاحادیث و المقول المتفرقة من هذا الباب و هی ثمان و عشرون و فیها  
 فی الحقائق الشقیة التي لا یجوز العقل حوم و کما من الاسرار الله



في ذكر اسم هذه السورة اشريفة وهي عشرة الاوّل فاتحة الكتاب قد ذكرنا وجه سائر الاسماء وتحققت اصفاء وتسميتها بهذا الاسم  
 عبرة واثارة الثاني سورة الاحمدية بيان وجه تسميتها الثالث اسم القرآن قد ذكرنا في وجه تسميتها الطائف كثيرة واشارات قيمة  
 الخالص السبع الثاني وفي وجه تسميتها اقول المختارة من الكتب المصنوعة على ما هي مشرة اقاويل الخا من الواو يوه اربع اقسام السابعة  
 كايته بيان السابعة الاساسية في كل شيء من علم من العلم اساس القرآن الثامن الشعار وفي وجه تسميتها عبارة  
 لطيفة واسارات شريفة التاسع الصلوة وفي وجه تسميتها عبارة واسارات العاشر الدعاء وفي وجه تسميتها الكلام في التسمية وقد تبار  
 على مقدمة والاربع محاسن المقدمة في التبيين والتجويد والسمات المجلس الاول من التسمية الثالث من الكتاب في كلمة رسم الله  
 المجلس منقسم على ثلاثة اقسام القسم الاول في بيان الاربعة وستة اصول الفصل الاول في ذكر متعلق البار وبيان ما به  
 وجه كسرنا **الفصل الثاني** في احوال الالاسارة في كسر الماء **الفصل الثالث** في حمة تطويل الماء بلسان اهل الرواية  
**الفصل الرابع** في حكم تطويل الماء بلسان اهل الشافعية وملت اشاراة لطيفة **الفصل الخامس** في وجه تسميتها هذه الاربعة  
 الاول في بيان ذلك رواية واشارة حقيقة **الفصل السادس** في سائر احوال اللاتمة الكلام مراد في تحكيار  
 القسم الثاني من المجلس بيان الاسم وفيه ثلاث اصول **الفصل الاول** في سائر الاسماء وهذه اقسام **الفصل الثاني** في بيان  
 الاسم والمسمى التسمية والعرق فيما عداه واتحاد حقيقة **الفصل الثالث** في بيان ان الاله هو الله تعالى  
 في معاني حروف كبر اسم وبيان اشاراتهما وحوالهما واصلين **الفصل الاول** في اشارات هذه الاربعة اسماء وهي سائر  
 لاسم مع اشارات مبدية **الفصل الثاني** في حقائق هذه الحروف التثنية وعبر حقائق **المجلس الثاني** من اسماء في الجمل  
 الاربعة من كتابات كلمة الله وفيه ستة فصول **الفصل الاول** في بيان انها مستقلة او غير مستقلة فصل وهو اشارات  
 اشياء من كبريتها ايها متصل **الفصل الثاني** في حقائق هذه الاربعة التثنية وحوالها بمقتضى **الفصل الثالث** في بيان  
 ان اختصاص هذه العلم باسم من سائر الاسماء بحت اصطلاح العلم واصحاب المعارف من الدلائل لذلك على  
 ان اسماء **الفصل الرابع** في اشارات في حروف هذه الكلمة تركيبا وحيث **الفصل الخامس** في الحكايات  
 هذه الكلمة خلية والمقول الواردة في هذه الاربعة هي خمسة حكاية **المجلس الثالث** من التسمية باسماء هذه الاربعة في حقائق  
 التسمية وفيه اصول تسعة **الفصل الاول** في بيان اشعارها ووجه حرمها **الفصل الثاني** في بيان ان الحمة من سائر  
 الكلام لا يتعلق بها في مسائل من المعتقدات الضرورية **الفصل الثالث** في احوال المعصية  
 تامة ودوره وتعمري الاربعة **الفصل الرابع** في الآثار في الآثار في الآثار **الفصل الخامس** في حقائق  
 سلطان الاربعة في حقائق حركات الاربعة **الفصل السادس** في الآثار في الآثار في الآثار **الفصل السابع** في التسمية





[illegible]



في الخلق والصور وفيما بعده الى المروء على الصراط وقد ذكرنا في هذا الباب اثني عشر فصلا **الفصل الاول** في صفة الصلوة **الفصل**  
**الثاني** في كيفية فتح الصور وكيفية ذكر قوت الاحياء وكيفية ذكر الموت والانس في ذكر موت ابيس وعام الحار والاحمال  
 وتحريم العمارات والكساف الشمس والنفسان في الموت وخطاب من الملك اليوم وجواب من الملك القنار وذكر  
 اللطائف في هذا السؤال **الفصل الثالث** في نعم السعة والتشور وحشر الخلق من القبور وفيما حيا والملائكة الاربع  
 ثم انما اراد النبي عليه الصلوة والسلام ثم الخلائق اجمعين ثم هذا **الفصل** لبيان ما اشارت مرصعة **الفصل الرابع** في  
 ذكر المحشر وكيفية احتلال الخلائق في العرصات وفيه صفة ارض المحشر وعرق ابدان الشقاق السمار وطول المسكن فيها وذكر خمسين  
 موقعا في كل موقف الف عام وكراميا لعمدة في كل موقف ثم ذكر تباين القبر واحضار جهنم وبيان العرج الاكمة وسجل كل احد بمص  
 الارسل الله صلى الله عليه وسلم حيث يقول امتي امتي **الفصل الخامس** في ذكر اسامي القيامة وشرية نصرت امتي ثم شرح اوصاف  
 القيامة بعبارة مسجدة مرصعة **الفصل السادس** في احوال المتكبرين واربعة لتقادم بين اهل الجنة بعد استسار النبي  
 عليه الصلوة والسلام وذلك حديث جامع في هذا الباب **الفصل السابع** في مقدمات حياستة انما يقال في هذا اليوم القيمة وفي هذا  
**الفصل** وادكره **الفصل الثامن** في كيفية المسألة فيه بيان مدة المسألة وحولها من الحساب الامان من يدل الحق ملاحظا  
 وتعرية الحساب الميسر وبيان النافذة في الحسابية من الحسابية الكفار وما داية احكامها من الحسابية من الحسابية من الحسابية  
 وقد بلغ الكلام في بيان هذا المذكور الى الدرجات تعرف بها الدعوى عند مطالعة من البدايات الى السرايات **الفصل التاسع** في  
 في اعطاء رحمة الله الاحمال باليمين ام الشمال وقد ذكرت في هذا وان كانت السجدة من هو وعلى ما ذكره في بيان موضع المكسوبة وكيف  
 يصل الى العبد يوم القيمة وفي اى يد يصع كيف يصع السد والى ما داية عاله عند اطلاع على قبايح وكيفية اظهار طهارة الله تعالى فيه وفي  
 هذا **الفصل** احاسيت وقول ولطائف بنية ونزير **الفصل العاشر** في ذكر الميزان ووزن الاحمال وفيه بيان الميزان وكيفية وزنه  
 ما هو على اعتبار الاقوال وفيه بيان ان الميزان خمس ثم العقول والكمالات المستمرة لها وهي ستة ثم بيان ما يتفعل الميزان من الاحكام  
 والاعمال والاقوال **الفصل الحادي عشر** في بيان الصراط وكيفية المرور عليه تفاوت المرور في السرعة والطول واختلاف طرائق  
 الخلائق عليه وبيان المواضع في الصراط ونقيض المسائل في كل مواقف ثم ذكر آحرم من مر عليه وحل الحق بعد الحليس وذلك حديثنا الطم  
 في عاية البشارة ثم الكلام في تفسير قوله تعالى **الفصل الثاني عشر** في بيان الورد وعلى اختلاف الاقوال ولما تقررا الموسيقى ولب  
 ولكن لا يحدون في الفائدة في الورد وكراميا في حواء عشرين ومائة في عاية اللطافة ثم ذكرنا في هذه الآية من اللطافة ستمائة على وجه كسب  
 المذكور **الفصل الثاني عشر** في ذكر مرور فرق اهل السعادة على الصراط كل فرقة له امام وكل امام لوار الى الجنة وهم اربعون مائة  
 ودر الكلام مستحب من الكتب المعول عليها وقد حتم مشاركة العالمين الذين ليس لهم نصيب من لواء بولاء والفرق ثم بيان حجة الله الى سعة  
**الباب الثالث** في ذكر حشر وعقوباتها وكيفية احوال الكفار فيها وقد جعل في الكتاب على حصول ستة **الفصل الاول** في ذكر  
 حشرهم وعقوباتها وفيه ذكر حرارة نارها واطلاق دركاتها وما في كل دركة من مومن العذاب **الفصل الثاني** في صفة النار ودرجتها

تة عذابهم فيها **الفصل الثالث** في ذكر اودية جهنم وصفات العذاب فيها **الفصل الرابع** في حقة الطوارق من الصعود عليها  
**فصل الخامس** في ذكر اواسع جهنم وهي ستة لكل باب دقة مصروعة من فرق الاستقيار وتصين الفرق **الفصل السادس**  
 في ذكر احوال المؤمنين العاصيين في النار من الاحاديث والقرآن والروايات اما الاحاديث مستقروا وكمايات ثمانية ثم ختم بها الله  
 بقوله مستحقة **الباب الرابع** في شفاقة وفيه اربعة فصول **الفصل الاول** في ذكر شفاقة نبي صلى الله عليه وسلم وقد اوردت  
 هذا الفصل احاديث لطيفة شريفة مشقة **الفصل الثاني** في شفاقة الانبياء والملائكة عليهم السلام **الفصل الثالث** في شفاقة  
 علماء المؤمنين **الفصل الرابع** في شفاقة الله تعالى **الباب الخامس** في ذكر احكام ما يستعملها وفيه ستة فصول **الفصل**  
**الاول** في ذكر عرضها وكثرة ما يسبب الله **الفصل الثاني** في مقدمات دخول الجنة **الفصل الثالث** في تعداد الجنان وما يماس  
 لطائف والعواطف **الفصل الرابع** في ذكر ما خلق الله تعالى في الجنة لعباده الصالحين وفيه صفة الرضوان الجنان ثم صفة ثم صفة  
 مساطير الاشجار ثم صفة احياء ثم صفة البحار العيون ثم صفة المركبة ثم صفة الخيل ثم صفة النيران ثم صفة  
 ح لاله الا لادين **الفصل الخامس** في كيفية انوار الجنة في الجنة وفي هذا الفصل لطائف كثيرة **الفصل السادس** في رتبة السجادة  
 تعالى والظلال وجهه وهذا الفصل مما يحسن طالعته والتلذذ وما ذكر فيه والرجاء والواقع الله سبحانه وتعالى في كل ما سألته والسعد  
 لروية ختمت هذا المجلس الحمد لله رب العالمين **المجلس الثاني** في حشر في قوله تعالى اياك نعبد واياك نستعين وهذا المجلس ثوب على مقدمته  
 ستة فصول المقدمات في التبيين والتحسين والاعتناء **الفصل الاول** في بيان اللذة والاعراض والقراءة وهذا الفصل  
 شغل على ثلاث مقالات الاولى في اللذة والاشفاق المدا والاشفاق في الاعراض لعلنا في القامدة **الفصل**  
 الثاني في اسرار المعاني والناس وفيه ثمان وانذ الله من القاتل في حشر ما يتبين الحكمة واذا في المفسرين فيها حشر هذا الفصل  
 معارف المتصوفين **الفصل الرابع** في لطائف المذكورين وحقائق العارفين في هذه الآيات الكريمة وبيان العادة والعبادة  
 العادة والفرق بينها وذكر الغاية والكمال والدار الحقة **الفصل الخامس** في اثبات اهل الجنة في هذه الآية وفيه ثمان  
**الفصل السادس** في اسرار هذه الآية من لطائف اهل الداراية في تايمة المجلس الثالث حشر في قوله تعالى اهدنا  
 لغيرنا المستقيم صراطا الذي بين العصاة على صراطهم وهذا المجلس شغل على مقدمته وستة فصول المقدمات في التبيين والتحسين والاعتناء  
**الفصل الاول** في اقوال المفسرين في الآية المذكورة وتحقيقات المحققين معارف العارفين في **الفصل الثاني** في بسط الكلام  
 في الآية المذكورة كما مر في المذكورين وقد عينا تفسير الآية في هذا الفصل على ثلاثة اطوار الطوار الاولى ذكرت فيه وجوه الهداية على  
 ستة عشر وجها ثم السكتة في صير الجمع في ابدان ثم كمة في الصراط ثم كمة في استقيم ثم بسطت الكلام في قوله نعمت عليكم وذكرت فيه  
 ثم الله سبحانه الطاهرة والباطنة المذكورة في قوله واستمعوا لهؤلاء طائفة وكما طائفة واردة في ترجمه حسين وجمال الطوار الثاني  
 على طريق الوعظ ميسر شغل على تفسيره والصالح والطائف والكتاب وفيه ما يكثرة تعرف عند المطالعة الطوار الثالث في بيان  
 آية فسان السالكين الساترين الى الله سبحانه وتعالى وبيان احكام المقامات في السيرة وهي عشرة فلك في بيان الصراط المستقيم



[illegible]



عاجل انما المنفعة الاخذته من كل عدوله ونصرت وفي رواية اخرى واختمت له دعوته وعلمته الحكمة ونبت له مائة الف مدينة  
 في كل حريمة مائة الف بيت من اوراق في كل بيت مائة الف خيمة من اوراق في كل خيمة مائة الف سرير من اوراق على كل سرير امرأة من الجن  
 واعطيت قباب التاكين وثواب البنين ثم لم اكل الى نفسه ففزع حين الحديث الاخر ذكر في زهرة الياض انه جاز في الحديث ان مشر  
 تعالى لما تحت العرش قائم راسه مثل اسن الاذني من يمينه سبعون الف صاح ومن يساره كذلك على كل خراج اشئ تحت الف من الريش  
 الطعام وعلى كل ريش صنف من الملائكة على حبه ذلك الملك سورة العائكة مكتوبة وعلى صدقة الامين سورة الاخلاص على حده الاليسر  
 شهد الله من يديه سبعون الف صنف من الملائكة يسيطرون الى جهته ذلك الملك فبقروا الحمد لله وادقاوا اياك نصد واياك  
 لتستعين بسجودا ويرجي اليهم رفعا وسك فان قدر حيث علمك يا ملائكة فيقولون آلهما وسيدا فارض عن قراءة فاتحة الكتاب  
 من انه محمد صلعم فيقول الله تعالى انه سدوا الى قدر حيث علم الله تعالى في سورة العائكة وسأله فلم يطبها فلما طال قصرهما الى الله سبحانه  
 وسلامه عليها على الله سبحانه وتعالى اربعة آلاء ان يعلمها الله تعالى في سورة العائكة وسأله فلم يطبها فلما طال قصرهما الى الله سبحانه  
 قال تلك في حرة احرته الله محمد صلى الله عليه وسلم ذلك عليك ان تترنما مائة مرة فان تراءى الله الى وقت حين صلى الله عليه وسلم فعلا  
 ذلك فعلا فلما بعث الله تعالى محمد صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء الرسول صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء فقال الله تعالى ان تترنما مائة مرة  
 الحيوة بعد افعال الله صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء عليك ان تترنما مائة مرة فان تراءى الله الى وقت حين صلى الله عليه وسلم فعلا  
 فصل العائكة وسيدك لما ذكر في تاج التكريم للمصنف اذ ملك حرمته الله اسما من صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء في السلام حاشا من اعطى  
 يذكر الآيات سبحانه ونعمه وهداه الى سواء السبيل في سورة العائكة وسأله فلم يطبها فلما طال قصرهما الى الله سبحانه  
 فقال ما هذا السحر في اهل مكة ففعل الله صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء عليك ان تترنما مائة مرة فان تراءى الله الى وقت حين صلى الله عليه وسلم فعلا  
 انواع امتصه البحر والطيط الحواجر غير ان الله صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء عليك ان تترنما مائة مرة فان تراءى الله الى وقت حين صلى الله عليه وسلم فعلا  
 سبع قواعل فلما نظر الرسول صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء عليك ان تترنما مائة مرة فان تراءى الله الى وقت حين صلى الله عليه وسلم فعلا  
 بصيرت عليه السلام من الله وقال ان الله يقرئك الله صلى الله عليه وسلم اربعة آلاء عليك ان تترنما مائة مرة فان تراءى الله الى وقت حين صلى الله عليه وسلم فعلا  
 من سبع قواعل كل آية اربعة آلاء في سورة العائكة وسأله فلم يطبها فلما طال قصرهما الى الله سبحانه  
 ولا منك باقي وورق تفسير بحر العلم المستفي آية وهاست كهون حوت رسالت عليه السلام مشاهة ان كانا رواه في غزاة  
 سار كمن حطو كرد كه او حمل را كه دشمن است كه داني درين عطفي سجده ارشام ويارا مر كه دوستم ده چاشت و نه سام حسرتي ام  
 عليه السلام وبيام آور كه دران ر كه مرز ميكره چين ها دم كاروان يربا را او حمل او هفت آيت فاعه مر را و است ترا كمي خوي  
 ما رگر دانم اس تو رواه او ان و ترا فقال يا رب من توليتم تعالى وكفك اتيما ان يستعاضوا منك في القرآن اعطيه كما عهدت عليك  
 اني ما متعتك به اذ و انا ففهمه او حمل لا يطر الى ما اعطيك مع حلاله هذا العطاء كيف سطر الى اعطيت به موثاقه ما رجعنا الى  
 الرواية الاولى اني تم قال حزينيل عليه السلام من ورا فاتحه الكتاب حميد الله عليه سبع دركات حميد وقال ما محمد به الذي اعطيت حزينيل سبع

[illegible]







[illegible]









المشقة ومن عرف ان آياتك لعبد بعد ان عرف انه الرحمن الرحيم زال غضبه ومن قال اياك نستعين اياك  
 كبر بالاطمئنان فانه فكت عنه آفة الغضب اذ قال اهدنا الصراط المستقيم رفع عنه شيطان الهوى اذ قال حياتنا  
الذين ائتممت عليهم زال عنه كفره وشبهته اذ قال فبما انصوب حليته ولا انصالي ادمعت عنه بوحته فثبت ان عدد الآيات  
 سبع دانقت لتلك الاحلاق القبيحة لشبهة الاشارة الرابعة ان الاعمال المحسوسة في الصلوة سبعة القيام والركوع والاشارة  
 والاسجد الاول والانتصاب فيه والاسجد الثاني والقفدة فصار عدد الآيات مساويا بعدد هذه الاعمال فصارت هذه الاعمال  
 والافتحة كالروح فقوله بسم الله الرحمن الرحيم مارا القيام لان التسمية لبدء الامور لقوله عليه السلام كل امرئ في مال لم يمنه فيه  
يؤكث والقيام ايضا بداية الاعمال وقوله الحمد لله رب العالمين مارا الركوع وسيله ان العبد في مقام التمجيد باطن الحق والى  
 ان يماره على العالم ومارسه والعبد في هذه المقام باطن الحق المعنى هو حال متوسط بين العواضل  
 الاسعراق والركوع الانتصاب من السجود واليها التحميل سئل عن العم الكثير والعم الكثير ما تفضل به في قوله وكان  
يؤكث وقوله الرحمن الرحيم ومارا الانتصاب في السلام اذ قال العبد سبح الله من حمده نظر الله اليه بالترتيب  
يؤكث في السجدة الاولى قوله لا اله الا انت سئل كمال من هذا الكلام والكلمة وذلك يوسف السعدى  
 قوله انك تتوكل على الله وقوله لا اله الا انت في قوله توكل على الله ان الاول انتصاب  
 والانتصاب استقامة في ان يؤكث في قوله لا اله الا انت في قوله توكل على الله في قوله لا اله الا انت  
 عند جليل وذلك على السجدة الثانية وقوله توكل على الله في قوله توكل على الله في قوله توكل على الله  
 بعبادة الله اصبح قال الله تعالى قرا صه بالاكرام وهو ان صه باله بين يديه وذلك الداء طيمس من الله تعالى الى العبد وتوكل  
 لقوله اعلمت عليهم والانتصاب محمد صلى الله عليه وسلم لما اعم الله تعالى عليه بان معه ان تاسوسيس قال سبحوا الله  
 والطيمات والصلوة مع العبد من الله تعالى في قوله توكل على الله في قوله توكل على الله في قوله توكل على الله  
 كما كرا على الاكرام وهو ان يمد يديه الى الله تعالى في قوله توكل على الله في قوله توكل على الله في قوله توكل على الله  
 سئل ان مراحه واحدة مراحه صلى الله عليه وسلم الاشارة التي اصعدت ان قوله توكل على الله في قوله توكل على الله  
 السالك في قوله توكل على الله بالايان والباب الثاني وهو ان الذكر لقوله بسم الله الرحمن الرحيم والى الثالث وهو ان  
 لقوله الحمد لله رب العالمين والباب الرابع وهو ان الرحمن الرحيم والباب الخامس وهو ان الحق لقوله عنه  
 الثاني والباب السادس وهو ان الاعمال من المعرفة والعبودية ومعرفته الربوبية لقوله اياك نعبد والى السابع  
 ما لا دعاء والتصرع لقوله اهدنا الصراط المستقيم والباب الثامن وهو ان الافتحة لقوله الحمد لله رب العالمين الى آخر السور  
 فاما اقرا هذه السورة وقعت على اسرارها التي تحت ركب تمانية ابواب تحت وهو المراد بقوله حسبنا الله في قوله لا اله الا انت  
 فحيات المعارف الربانية التي تحت ابوابها هذه المقاييد الروحية وقيل في وجه تسميتها بافتحة الكتاب هذه الاشارة كما سجد















که دور ران بخواجه برود جهان رسیدار حرکت قدم او خاک سان پاک شد زمین جمله سستی گشت این خطیب حسین امام بزرگتر است  
 جهان خرو و آتنا نگاه که وقت خطه خواندن آمد مرین مسر پای به پای ملکوت مر آمد قدم بر قفصه عرش نهاد که اینچنین خطیبی را  
 ازین نداجا معارج اطاق سلطنت نشاید و اینچنین امامی را مسجد کم این هفت اقلیم جهان بساید صد و سیصد هزار نوهر رخت  
 و خضر طهارت که اندر دین و مبتدیان راه یقین بود و برادرین روز آیدند جمله ماموم شدند و جمله برین این امام حسین عمار گردیدند تا  
 که امر راحت مگریش اند طهارت زندگانی این جهان مطلق شد صدیق رضی الله عنه مدین مازر رگی و بعد حلیش کرده است  
 تعین فرمود و اولو مکر فلیصل الناس تا تارین ساز گشت تنواری در وین بعد از آنکه این معنی در امامت رسول الله صلی الله علیه  
 - سلم ابد کردی اکنون امامت قرآن به من میشود ای حی بدان چون هستی که قرآن امام اعظم است و معوض مسجد طامع بر گشت علم و حکمت که پیش این  
 حدیث بر سران دیبها که مسجد ای متفرقه است مار میگردید که در میان میان هفت و دوا مال هر یکی مسجدی که ایشانی تعین فرمود و در حاکم  
 پراگنده مار میگارد تا اکنون که در ران تا این آخر ران رسید حریل این علیه السلام که مؤول حسین بود و درین د سوره حکمت  
 ساله راه آورد و دانش افزین مانگ مار گشت یعنی راوید پس جمله طامع طامع علم اولین و آخرین از مساجد طوطی صواعق فدا  
 روی مابین طامع اعظم ساد و حکم ازل و ادرا صومع ذرات و طائر مخلوقات مار گردان مابین مسجد آید و گرد آمد و کلام طریقه  
 و کانیس الا فی کتابی شینی و لند اقبل من اراد العلم فلیتو القرآن فان لم یطع الا اولین الا ان یعد انک حکمت است و اد  
 اندرین مصحف مادتهای صف کتید و احمد بیات احمد بیات آیات بیات ولی عهد امیاش در و احمد بیات بیات همه آهنگ است و حکم و حکم  
 مرضی آنف مصالح خود بپوشت هر آیتی در ولایت طوق امامی بزرگ بود و اما بعد سر احمد رسید به همه ماموم شدند و در این احمد بیات  
 ابو امام لاکه گشت اندرین جامع آتی بر این این امام عمار روایت است لا صلوة الا لفاخرة الکتاب آری ای تمامه ایما حق اند و حیا به حاکما  
 حق که الی می گرد و نما داد و در موف ارا ان احمد است لاحرم خلاصه حیا قرآن احمد است که نور حله قرآن در وی که احد حیا که الوار حله ایما بیام  
 الصلوة والسلام در نور رسید بر دانه صلی الله علیه وسلم همچو آنکه دست صد و سیصد داند بر این همه میرات به سید رسید علیه السلام  
 والسلام علم اولین و آخرین سر که با حرا افاده همچو آنکه سید علیه الصلوة والسلام پیش این همه امیا آمد و بعد از همه بیامان علیه السلام مستقر  
 است گفت اول الامبار مائة و اربع مئة لک سورة الفتحین و هم قرآن آمد بعد از همه بر و اندر سید رسول علیه السلام بیات اول  
 و هم آخر کنگ احمد جم است و هم آخر و حیا که علم سید علی الله علیه وسلم و هم بعد از سید و اول احمد بیات و هم بعد از سید و اول احمد  
 بیات اول احمد بیات که لام را دیده اند که حسیه ایما و هم بعد از سید و اول احمد بیات و هم بعد از سید و اول احمد بیات  
 ای در سلطان مستعدی و سورة احمد بر همه مامومان و هم بعد از سید و اول احمد بیات و هم بعد از سید و اول احمد بیات  
 و بگرد بیان شان و نزول فاتحه عن علی بن ابی طالب علیه السلام و قال رأت علیاً لکتابه و کرمه و هم بعد از سید و اول احمد بیات  
 ولی محسنی که الله تعالی در میهراید که فرود آمد سورة الفتح که احمد بیات و هم بعد از سید و اول احمد بیات و هم بعد از سید و اول احمد بیات  
 اندرین ملک بدی و هم اولی توان حریون و آن مادتهای مرد و ام مابین کالای قهنتی دست توان و هم بعد از سید و اول احمد بیات







ایشان در کفنی سوزان و آتشی بختی خدای تعالی بکرت او آن عذاب بقدر ابرار این قوم چهل سال بگذرد و چنانچه قاضی در فصل اول مرقوم  
 رقم کلک بیان گشت اکنون درین حدیث چند لطیفه مبین میگردد و لطیفه اولی ای درودش سوره الحمد سلطان برگزیده و بادشاه  
 عظمیست بهر ولایت که تشریف آورد و مصادره از آن حوالی سردار و حلقهها بساکنان آن فواحی نخستند طفل که در دبیرستان  
 پیشین مطالعه این سوره کریمه شریف گردد و حال آنکه این سوره مصفی شاست و تصفی دعا و شتابدیه است و دعا گدایه چو این که  
 آن بهیه محاسب حداد و آن گدیه سارگاه خدا حاصل و عا عرض کند که شفاعت بر خیزد قدم عنایت احد او باید چهل ساله عذاب آل  
 قوم و قبیل آن کودک سردار و ملکه چهل ساله عقوبت از همان برگزیده و چو این طفل در مصادره قصا و قدر نیست زیرا که هنوز عمل  
 نادر شاه نگرفته و حدیثی معین قبول نموده سلطان ازل آن طفل را خلعت عنایت بختد و به و تحفه سعادت فرستد اما در وید  
 و اقارب عشا بر او که در مصادره قصا و مطالعه قدر باشد چهل ساله مصادره از ایتان سردار و عقوبت پیران دامن  
 السیل نگردد و آل الحسبات پند هس استیفات لطیفه دیگر هم از لطائف این حدیث آنکه قرآن در حان حان هجیاست  
 که آفتاب در عالم قالب عذاب در حان هجیاست که تاریکی در ولایت قائم و دهن قرآن حوالی مشرق آفتاب ارست  
 و مطلع خورشید قدم است آفتاب قرآن از ملکوت دم میتابد اما از مشرق بآن قرآن حوالی طلوع میکند درین سوال پرگاه که  
 اگر شب عذاب تاریکی عقوبت از سارگاه خدا حاصل و ملائک کون و مصادره و حلقه همان تاریکی عذاب مکر و مظلوم گردد و بهیه مان  
 ظلمه عقوبت فرد گیر و انگاه آفتاب قرآن در رورق الحمد بشیر العالمین از مشرق دهن آن طفل سر سر زنجیر چهل ساله ظلمات عذاب  
 و تاریکی عقوبت از سارگاه سردار و عالمی را از ظلمات عقوبت بیرون آورد و آن تقدیر العزیز العلیم لطیفه دیگر  
 قرآن در حان حان همان حمایت میدارد که حوائج کوی در عالم قالب فرقان در راحت روح همچنان رحمت حق است حاجت کویا  
 برسل علیه الصلوة والسلام در اقالیم صدر رحمت حق است عرو و علا همچنان که حوائج کوی صلوة الله و سلام علیه همان قالب عذاب  
 از جهات بر حاست و ما کان الله ليعذبهم و انت دیم چون سلطان قرآن رحمت رمان آن کودک قرآن حوالی نخست  
 جو و اعتقاد عذاب و عقوبت از میان قابل آن روزگار بر حاست و مع عهده مدلك العذاب اربع سده چون سید علیه الصلوة  
 والسلام که سطر قرآن است و میران فرقان بجهان قالب آمد نیست و چهار هزار و هشتاد و یک مسکون در حمایت سید صلی الله علیه و سلم  
 از عذاب این شد و ما کان الله ليعذبهم و انت دیم چون قرآن که منیع نور ازل و قواره فروغ تدمست عالم حان آمد نیست و چهار هزار  
 نفس حمایت قرآن از عقوبت این شد و ما کان الله ليعذبهم و انت دیم چون قرآن که منیع نور ازل و قواره فروغ تدمست عالم حان آمد نیست و چهار هزار  
 عذاب حلالی بر می دارد جواب ما بیان کرده ایم که قرآن آفتاب حاست و خورشید ملکوت روح است تحقیقت بد آنکه گناه سایه آن  
 ولایت است و معاصی ظلمت آن مایه است همچنانکه در عالم موت چهل سال عمر سید سایه بود و در پیچ طومای این آفتاب ازل نمی بود و ا  
 که این حوائج در وجود آمد صبح رسانتش بدید سایه سونش بجهان جان با کشتیه التوسل و آنکه کیف خدا المثل چهل سال این حوائج  
 در حان جان کشته بود و این طفل در عالم روح آرمیده بود و اگر سلطان ازل عرو و عل حوائج استی این سایه موت همچنان بگذاشتی قات

ازل بران سایه بگماشتی و لو شاء الله بجله ساکنان آنگاه آفتاب وحی بران سایه گماشت و خورشید قرآن بر زیر آن ظل  
 برداشت شمع جعل الشمس علیه دلیلا و نور آفتاب وحی و فروع خورشید قرآن آن سایه چهل ساله محمد رسالت را با حضرت  
 خورشید بر و آن ظل محدود از بر جان خواجہ علیہ السلام اندک اندک برداشت شمع قضاہ العیاقب صائب را تا بعد از چهل سال  
 فروع آفتاب ازل بر جان رسالت گماشت حله جان نور ازل بگرفت قد جاءکم من الله نور و ہدًی جمہ عالم پر نور قدم بستہ دانستی  
 الارض سورہ اہل النحایہ پنجمین بنور آفتاب محمد چهل سالہ سایہ عذاب از بدگان سر می جیز و عقوبت از خلق میبزد و بریغ عنہم  
 بذلک العذاب ارحم من سائر العذاب و دیگر از اسرار فضائل قرآنی و کمال درجات سبع مثانی بشنود  
 بحقیقت آن بگوید ای درویش بدانکہ قرآن بادشاہی است و قالب تو گدائی بران گدما دشاہی را حوالی ہرگز این بادشاہ  
 تا و از آن کہ ابرو نیاید بران جان بخوان تا بادشاہ قرآن حان تر از ملک جواب دہ قد جعل الله لکل شیء قدرا ای درویش  
 قرآن بلند قامت است قالب تو کوتاہ است ہرگز این کوتاہا سالای آن بلند بالا رسد از بلند بالائی کہ قرآن راست بالای او از جیز  
 حدتان گذشتہ و از کوتاہ بالائی کہ تراست مالای تو در اسفل الساعین طبعیت تنگستہ است اما سند این بادشاہ البرہان ما وجود  
 این رحمت نشان در کج راویہ بی بصاحتی از عایت لطافت در کجہ و از کمال کرم باطلان فی سامان ہمیشین گرد و تا زمان  
 حال میگو یا بیات چہ میدانی کہ در ماطن چہ شاہی بہتین دارم + یح زرین من مگر کہ باقی آہیں دارم + بدان شدہ کو مرا آوردی +  
 آوردم + ارو کو آفریدم ہزاران آفریدم + گنج رشید امانم گئی در یابی گوہر + درون عزت حکم دارم برون ظل نہیں دارم + مرا گوہر  
 گویشو قانع محس من کہ از نفس ضعیف است این کہ لوری در چین دارم + از دیر گاہ ما ز این بادشاہ رلف رنگیانیہ فرو ہستہ است و ہزار  
 جعدہ مقتول از حروف و کلمات بر رخسار عروس اوراق نگاشتنہ اردازی کہ رلف رنگیانیہ این عروس اری رہست ما وجود بلندی تا  
 او زلفش با شمشیر پای او رسید و آن عبارت از سیاہی حیرت کہ در حلقہ حروف مرکبہ گیر پیچیدہ و اسرار تجوہر و اہر معارف و حکمست  
 در رستہ الفاظ و عبارت در کتب و ہلال عربی سین بان و ہاں تو بدست حال بعد بالا تازی از رلف قرآن حکماں تا وی مشکشتو  
 سار گاہ کہ بار سیدہ الیہ یبعد کلمہ الطیب بہ پیچہ عقل است قامت گیسوی عسری لوی این عروس نارین کاش تا نارنجہ آن  
 سراوستان صحت می پیچیدہ و فتح در یحان صحت نفیم ابیات لوی آن باغ و ہزار گلشن غناست این + لوی آن یار جان آراستہ  
 روح افراسن این + ایچمین لوی کہ در احوای عالم لبت شدہ + اریں مودگر از عالم بالاست این + ہمیں چہ می پوشی ہوتان و توتو  
 مطلق گوہر سخی لعل لعلہ و اسامہ شاہ ماست این + سہری و یگرای در ویش میں گوارہ قالب تست و قالب گوارہ دل تست باز لعلہ  
 گوارہ حالت ہاں گوارہ عقل تست و عقل گوارہ معرفت و معرفت پروردہ نور ازل است و ترتیب یا مہد موع قدمست و قرآن  
 دایہ حملہ است مغز از مغز برورش میدہد و پوست را از پوست تربیت میکند بہمت آسمان و زمین سلسلہ قرآن مرکبہ گیر بہتہ مایہ  
 ترکیب مایہ و ترتیب مایہ سند + پیوہد و پیوہد ہر ہم بستہ است تا این ترکیب حروف و ترتیب کلمات و ترتیب سہرہ است آسمان  
 در قرار گاہ حقیق مر یا ست آمد و کہ مد و مود حروف اریکد گر مار کشاید گئی + لعلہ + پیچہ حروف مد کہ سہ آسمان و زمین است از یکدیکہ



باز دارند هم آسمان ویران شود که ادا الله اعطوت و بهم رسین خراب گردد و ادا الاصل مدت ای در وقت قرآن رسن حد است  
الفرقان حصل الله عماره آسمان و رسین بر پشت گاویر رسین قرآن بر لبه است آنرو که رسن قرآن از عمارتی من آسمان  
فرو کشاید رسین عمارتی از پشت آن گاو ادم را و فته آب و ما مصحف گردن اعشاء و اخاس محوم از اسباع و می محو گرد و ابیشم  
شعل آفتاب را از جنگ چرخ معنی قامت بکشیاید بار سقید و روجن سیمرخ و بر پس قاف عدم پنهان شود ذراغ سیاه تنب  
چون در روست در خاستاک فاکت می در شش محمد خاک مامدونی قعر شید افلاک کو عارفی محقق که امروز مدیده تحقیق بشود  
مطابق رخا می در بطور و حقیقی مشابه مامد را گنج حقیقت این طلسم محار کشاید تا امروز بختیم حال روز تیاست را نصیب العین سیب  
و گوشت ل مای مثل الملك الیوم نشود و بعض الیقین حال حد مشابه که عرقلانی ایهیات کسی که بر تو او ار که یابید طلسم  
صوب معنی بر هم صابید + اقای صرف و بهدار حال تکیهش جو نقد و سیه هستی همه صابید و سک قدم که بر آرد و سر ویر بجه  
بچار با ش الا همه صابید + دلی که عرقه دریای نفس شد بهیما + حریم که ارواح را کما یب + ماش گل حوال گف قصه ای و انا  
مدیده ام که در ظلمت کسی صابید + مرد و بیای مجاری حقیقت را + اگر در سلطان ردم صابید + سید اساس طریقت حبیبی انگس  
راست + که حکمی بهر شرع مصطفی مدیده سری دیگر از اسرار قرآن ای در حدیثه ال + اند در تحت تصرف تو در آ و ده  
و در عالم از تو در پیش کسی هست و نقد گنجینه قدم و حدت در + این صمت تو بر حتمه + و در آ و یس + مگر ست سرفی آنچه در معالی  
صبح معالی می حوالی آنجا و هر دریای آتشی است و ای که اسرار آت قرآنی میانی آن همه نقد گنج + و ای سید کلمات قرآن همه جود  
این دریا پارالی را و حکمت می حمله خواهد است این خانه اندی را ارفع که پانی مارا می ادرین اعداد کلمات چکب + و ملک  
بار صابیحانه و تعالی آفتاب حکمت بر این خواهد و هر تاسده صد و یک + دریا مار قرآن در دین اریک که کشاده نور حکمت را بر  
اولی سیمره حریف بر رفته هزار هر حال گم شده و رشتائی این خواهر طلمات کهر سورا اسلام آمده + می نمای لداس + نبات  
من الهدی والفرقان تو در ظلمت صلاک ابر بر آن مامد که اسرار آفتاب قرآن حرماری در تابی کلی حل مان سید سید که تاسده که  
ار دروغ حور سید در قال اتر با فته هر حریفی از صوف محمد ستاره ایست و سر کلر که اسنه کمره دقیقه + هر لاتی مرکب + اراق در حله سوره  
رکری قرآن رحمة السماء دات الدرس + است سبع قرآنی و بهت طتی آیه ای شرح است + معنی آفتاب ازل سب که در ملکوت  
صوف می جود و حله و افاق و درجات را نوری می تحت همه روح سورا این آفتاب ازل صوف میگرد و در حله دات + و انا  
طاب ازین حور سید قدم تو کرسید سیکه و هم ابر تو نور این آفتاب است که کو اکب حروف را + سموات حیات سعادت و محروست  
بیر + میل + کتیرا و یهدی + که کتیرا حمله جاساکه هر و ان مایگا که یا اند نظر معرفت ار حدقه عقل که مردک دید + روح است  
راسته معالی گماشته اند که نور ستاره صبح متعالی است و این کو اکب حروف و افاق کلمات و درجات آیات در ملکوت  
صوف مینامد تا ما سورا برین ستار باد و عقلماء العروغ این کو اکب راه ما ادانی سیر مد که و بالحدیث میهند و سحان شده  
اوجای که گمراه استوی قدم بر قدم قرآن که قرآن راه است + راه سوره است سارا گاه و دوم در دست بحالت عدد + در ماه و ماه و ماه

مثالی بر مثال امیال معانی و عبادی وحی ربانی مشاهده کن تا بدینی که هر قافله روحانی که از بغداد یا وسخانی کوچ میکند بخور این  
 امیال ببارگاه ذوالجلال حل و ملا میسرند ان للقرآن منار کنن را الطریق محمدن ارجان گم گشته را از ظلمت قنالت به روشنی  
 آورده است الله ولی الدین اموا یحرم حصن الطلعات الی النور سری و یگرای درویش آنچه ظاهر قرآنست دلیل قنالت  
 در جهان تسلیمت و آنچه سرفرازیست در جهان حقیقت بروشنائی سرور سفر میکند قالب و جهان شریعت بنور ظاهر  
 قرآن میسود تا به پشت رسد بار جان در عالم حقیقت بروشنائی سرور قرآن سفر میکند تا بحق رسد قوجال قرآن ازان بهیمنانی بیاید  
 که جان محرم داری قرآن روزی کناده در خانه تو دینی آید و این بروه های مشکین و حجات کلمات فرو گشته است از ناخری تمت  
 و لایکشف غم الناس الا بحجیه آنچه ظاهر قرآنست ماده شریعت و آنچه اسرار قرآنست که تر عقل تو از ظاهر همان حال بدست آور تا از  
 گرسنگی سری الصبر آن ماده اند و اسرار قرآن آب زندگانی حاصل کن تا از تشنگی ملاک شوی انا اعطیناک الکوثر ابیات  
 رد و بوج اگر خواهی که بانی آب خوش خور برق عجل شدن دمسخت برون حدیس چه در دای تو کما در نقطه حرقی چه دانی سر این صورت  
 که حره دوی بدیدی از جلع روش قرآن نه حرف و نقطه قرآنست ظلمت نور کی گردد و لیکن امدان طلعات بهست این چشمه چنان  
 چه داند تا به ماده قل هو الله لیک بر حقه و خوش و نذر و بید بید خواهد بود که مادان همان قاری که حتمی میکند هر روز از عادت اگر یک  
 نقطه در بد ماده تا امدان - سری و یگرای درویش ترا از ماده رضوان عیب آید که چه امدان می خورد کم نمیشود و چندانکه  
 بر میدارد نقصان آن راه می یابد تا امدان در جان بر ماده قرآن نشان که آن حانه رضوان از له از ماده قرآنست که در امان  
 بهی شکل ارجان وحی در سوره آسمان ماده و یک ماده که از ماده قرآن حواله رضوان کرده امدت امد و ملک مخلص ارا  
 یک ناله ترتیب داده امد بر که قوتش راه امدی جواز از ماده از لی ستوان ساحتی و در که مومنی را عدا جوار طعام سمدی تمول  
 بهر دخت مذات منزه رانی سوگند که اگر لطف سخانی ماده قرآنی نهاده ای هرگز بر خوان رضوان نغمه مان بدست بیامدی اگر راقی  
 ماتی نثار مای حی در قبح فرج تری آسمانی نریختی قطره لال وصال در کام جان عاشقان بچیکیدی سرمایه خواهی رضوان خواصا  
 ماده قرآنست و عمارت مایحی آن حان ارحمتا ر حیمه سار فرقا است آن در حتمای بهشتی از مدای چشمه سار بالیده صلش  
 نکما ر این و نما رست که فرج آن حاکمیده و ضرب الله مثلا کلمه صیمة کثیر طيبة اصلها تاکت و فرعها  
 فی السماء بی هی واقف مات که چه میگویم آن باع رضوان احو آوا آساست که از نور امد علی علیه وسلم آمده است و مصحف  
 قرآن احد آباد درین است که از الای ازل در سجاد است ۱۶ احو آوا را از ازل احو آوا در رده است و این احد آباد ترتیب  
 آن احد آباد کرده است فراهی اعلی که بر اجم آوا با حتمه است ارا گما به کلمات قرآن بمرسته است پنج درخت این احد آباد  
 اول بر زمین دین در ستر گز رفته معنی در لوحی حای نگس و ضاحی آن تا به زمین رسید بهشت ارا بیار است فرد و سنان  
 بر است طوی ارا سالیه و طوی ارا ماده بیار که از زمین آمده است و از زمین آمده است و از زمین آمده است و از زمین آمده است  
 حله با آوردان الدار الاحمره طوی ارا که از زمین آمده است و از زمین آمده است و از زمین آمده است و از زمین آمده است

پهلوان آشت گوش قاری و او بجز آری + چه داند گوش بهی چیت نوح در غلطانش چه سود از حفظ قرآن حواش چشمش و  
 که برم خاک و سنگ جلالت بر او راق دیوانش در روانش در تماشاگاه مردان تاز بوی می + هزاران جبر تیل ست مینی در گلستان  
 نسوی چشمه دمی آبی عرق آشنائی شود + در افکن هر چه غیر دوست در دریای نیایش سمری دیگر از اسرار غیبی شنو  
 ای درویش تعریف قرآنی بر حسب تشریف فرقانی + و در دیگر مودی میگردد و سماع قبول اصفا نمانی و در مقام آن هریاس  
 احسان و عطایای تحسین بعین کسین اعطا فرمائی بآنکه قرآن گنجی است مخفی که مفتاح فتوحش فایده الکتابست و ریت صفا  
 که مصباح صیوش لمعات بارقات فصل الخطابست نامه ایست که عنوان میشود و دیباچه هر دو تناست که **الْحَمْدُ لِلَّهِ**  
**رَبِّ الْعَالَمِينَ** دیوان دستور او فلک مسلک جود و عطاست **الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** شمع جمیع محراب در روز بروز نور قرآنی  
**مَا لَكَ يَوْمَ الدِّينِ** بادی طریق عبادت عابدان بی محبة ریاست **إِنَّا لَنَعْبُدُكَ** بادی توفیق طاعت طبعان حضرت کبریا  
**وَأَنَّا لَنَسْتَعِينُكَ** دلیل میل سالکان سیل هدایت **إِنَّا لَنَعْبُدُكَ** الیه **الْمُسْتَقِيمَ** رفیق رفیق متدیان طریق صدق و صفا  
**يُرَاطُ الدِّينَ** انتمت علیه صیقل زنگار اکار محمود و مضار مرایای قلوب پاکیزه مسرف ارباب مروت و قاست عجز الکفوف  
**عَلَيْهِمْ** زنگار زدای که در رنج و صلال ارباب ضمیر پیر ارباب حال تخلیه سوال و مصطفی و عاست **وَالْقَائِلِينَ** اوست  
 در فلک بدری زهره روشن جبین بی عیبست **أَلَمْ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا تَذَكَّرُ** هدایت هدایت اوستد منجمیان عالم عیبست  
**لَهُ لِمُتَّقِينَ** الیه **يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ** را چه مراد صد اهل کس است و قاصد مقاصد سلاک تقییمست مار بلند پرواز  
 شرف ازل اند است بلبل بلبل آوار سر دست فی فی ارغول عشق است که مطربان خوش سرای بجهم در برده بچون می از ارم  
 شوق است که اعبایان گلشن سرای الاطال شوق الاسرار الی نقای در گلستان و اما الیهم لا شد شوقی از فرار صاحب کاست  
 که در محافل فصاحت آفاره علیا خواب سوده مسهله در می اندازد و صاحب حال است که در معارض ملاحمت ندای ایسه آلا  
 لظهور در میبد بدخورد شید طلعتی است که در مطبخ کدیش طباق سبوت سبع یک طلق است عطار و فطنتی که در کنت تعلیمتس اوراق  
 دریت و اخیل یک رقی است معلم دبیرستان اس خطبه خاک مفتون الفاظ روح او ای اوست مقصد دیوان اعداک مریدان ای جمال  
 و ست کتاب آل مصوریت که رستم فکر کرم او هیچ آب دفع گردد خطاب آن مقداریست که تیر تقدیر او هیچ بان مع مگرد و هم تیرت  
 فهم فلیست از ادراک معانی سانی او و در دست معجزه آن ممدوح سبک روح قدحاء که من الله و رست در هر الفی ارو می استازیت  
 عصات است را ستار قی هر برای را سرتی است و دلهای پشورده را حرقی هر برای را توفیقی است و جره کشای شایه تحقیقی و هر برای را  
 را است و نایده راه صوابیست و هر چیزی را از و جمعی است و جمیع حجت را منفی و هر عای را حلاوتی است و گل دل محال را طراوتی است  
 رعای را از و خیریت و طردل را در لامکان سیری و هر آلی را دلتی است و دل عارفان را در مقام اولال حالتی هر آلی را دوتی  
 است و ارباب باطن را دای شوقی و هر برای را رایتی است و روحانیت حق تعالی آیتی و هر برای را زینتی است و قلوب متافان را  
 میکینتی با هر سیتی سریت و خواص احسان قرآنی را در هر کتی و هر شیمی را شرفیت و در هر معانی را معانی را حدی هر عادی را و

صیانتی است موجب الهی دایمی است هر شادی را جیفی است و اگر قدر آن ندانی جیفی و به طاقی را از و طوریست و مومنی دل  
طالبان را نوری هر طای را طور اسرار است با هر سری حمزه دل داری و هر عینی را عیا نیست و از عالم مشاهدت نشانی و هر عینی را  
خیرتی است و در مطالعه اشراقات حیرتی هر فانی را فراشی است و نقطه بهامنه کیاستی هر فانی را قوتیست و متوجان  
از گاه آله را قریبی است هر کانی را کمالیست و منرویان را و تیر بچران را و صالی هر لاجی را از و لوجی است و جال جویندگان  
حانان را روحی هر جیفی را علی است و فنی روح مشتاقان را فکلی و هر کونی را سا عظیمی است و باع مللغ هر حکیمی و هر وادی را اوست  
و ر قاصان عالم مسمی را محدی هر کانی را هدایتی است و خاک نشیمان العفر طری را در عیاتی و هر لایم انفی را از و لایحه لامعیت متنا  
حان را از و لایحه لامع هر کانی را از و یقینی است و سلاک طریق را معینی لمولفه عطفی شد عنه سسم الله الرحمن الرحیم + این جویندگان  
کتابی کریم + رنگ بدای دل اصحاب بیت برده کشای رخ اسرار عیث راه نمای بهنه سالکان + تشنگی کشای همه در ماندگان +  
هست قلم سیرق فرمان او + لوح یکی مد لک دیوان او + بحر ملک بر در و حال اوست + نه طقش یک طوق خوان اوست + ای گل گزار  
همه به بلال + دی بتو آرام دل عاشقان + آیت سه فارح ستای توئی + مطلع انوار آتئی توئی + مانه ربع و معالی توئی + قاعده  
سبع مثالی توئی + فاحشه فتح تو اتم کتابت یک تم از لغت تو حاصل الحطای مایه هر مفلس کسین توس + مونس جان من غمگین تویت  
در ت سدر اک تو حوا هم ندن + بانو سملو نگه وحدت شدن + در و در مانه دریاں تو باش + واسطه وصلت جانان تو با تن رنگ بر آن  
دل مهر + می + بر دلم اسرار حقیقت کشای + بر فلک آن برده + بر صرار دوست + بان که دلم عاشق دیدار اوست + جمله رات وجود  
را + آناه حسا ز که نیم خدا + آنچه تو ای نوسا که کونین جلعت خاص می پیش تاج کرامت سطره + هر چه دوست ما یامده + سسم الله الرحمن الرحیم +

### المجلس الاول

في التعداد وقد تراه على مقدمة خمسة عشر فصلا

### اما المقدمة

فهي له سيم والتحميد والحمد والثناءات

يا القسيم سيم سيم من قرعت سنة الصانع سامن جامع انكسار مانه خبير كاسيم سيم من قطب اعز المقامع مصانع الفصا  
على انه على عظيم سيم من رلت اقدام الحائقين في تاربحا مبرقة دانه القاسيم سيم من احدث عمالة الفتاوى حيس تالعه الوار  
ارشاده العيسيم سيم من اقبلت مقدمات السعادة بواسطة امداد كرمه اكسيم سيم من اوبريت جوش السقاوة متلقين  
الاستعانة من الشيطان الرحيم حمده جز شمت نديل كنه الكريم وشكوه شكركم سيم سيم سيم لا اله الا الله  
لا شريك له شهادة توصلنا الى رار النعيم ونفقدنا من رار الحميم ولشهداء حمدا عبده ورسوله الموصوف بالخلق العظيم صلى الله عليه وسلم  
وعلى آله واصحابه القاتمين على صراط المستقيم خصوصا على امير المؤمنين الى كنه الصديق مقدم اهل التصديق والتسليم وعلى  
امير المؤمنين الى حصص عمر الفاروق بن الصيحه والنسيه وعلى امير المؤمنين عتمان وبن العورين حارم + ثم ان العظمير وقوله



علی المرتضیٰ لونی الصنفه الماوی الی الدین القویم وعلی الامیرین الکبیرین السیدین الحسن و الحسین الموصوفین بالطبع السلیم  
 وعلی عمید الشرفین حمزة و العباس المستحقین للتبجیل و التعظیم وعلی ساقی المساجیر و الانصار و التابعین الاخیار و العلما و الاولیاء  
 علی التعمیم واصلی و اسلم علیه وعلیه السلام کثیرا کثیرا عمیما فوق التعدید و التعمیم اما التعمیم حدی که ماضی و مضارع و مستقبله معطوفه  
 ماضیه و مضارع و مستقبله منطوقه فی عیش و در عقد لائی معالی عیسای غیب منظر گرداند و شای که واسطه رابط منزهة عقول دراک  
 حقائقان شبستان انقباض از تحریر تحریک مروه نشا طس متیقظ و نه تسیم رانجه انبساطش منسط سازد با عی حدی که مضارع  
 منسط گرداند و دل را بوصول مرتط گرداند و حدی که لائی معالی وجود و عقد شهود منظر گرداند و نثار بارگاه بادشاهی که میگردد  
 و لویه تبار و روزگار ان بلکه بایه راحت سوختگان و سرمایہ استراحت غمزدگان اشارت یا بشارت اوست برات آزادی که خنار  
 و سبب سجات بادرجات اسیران از قید شیطان و چنگ تنگ خدایان مسلک فذلک دیوان رحمت و مغفرت اوست قوصات  
 قلوب کمر و در و لیثان و تمتعات نفوس یا یوس و دریشای در حین تلقین و فی أنفسکم و املأ نفوسکم مصروف عاب  
 حضرت عربت اوس جمال شایان حمله عیب مظاہر زیور وجود و مرین نرینت بشود متجلیه حلیه عطیت نام نیت اوست اربیات  
 حس ساقی پس که در حام وجود و مینماید عکس انوار بشود و کوچه پستان سرخوش ارجام می اند و حق بیستان سچو داز نام ویده  
 چون بساط آب گل بر تپیده اند و هم بچشم دل حالش دیده اند و در ظهور لافه نور قدم و محلی گرد و درات عدم و اندران طاسح  
 که عیب مطلق است و هر چه طالع میشود و نور حق است و چون روده گشت حام دل رنگ و نور حق در وی سایه بید رنگ و  
 طلیات اکامه و انوار قدم و مجتمع هرگز میگردد و هم و جوی تخیل خدا آمد بیدید و جرد اور حد را کس برید بعد از املع حمد و تاسد بهر اجدات  
 و ملوایه و دعا و روح پر صوح و خلعت شریع سید شریع محترقا فائده سنالار قوا اعلی رسل مستعده دار طرائق سئل طلیع علیه گماه صید  
 حضرت آله نقشنه گشت طریقت کل سد گشت حقیقت ماه نور شید بیکر شاه حمشید چاکر صاحب ارقاب توسین برادر اهل توبه و  
 ساء الاحد العسین باغی ای جسم سل که شاه کوین توفی و سرود و جان در تحریب توفی و بهر شاکر هکلیت پس اوس کس و  
 شاه بنشنت قابی توسین توفی و نام سیدی یگویی که است عالم و دینه ان الله اصطفاه و میامس نور اوست کور روم و سجده فیلا  
 طویلا و اشارت نشارت و اتحد الله امر اهدی حلیه لا کرکت حصول و لسانت رسالت نوح و عرائس عجات یسألونک عن  
 الشرح لمعه و الوار فصائل اوست سلیم العظیم سله و تسلیما و کلیم باکریم و کلم الله من لپی تکلیما شمه از آثار شامل و تکلیف  
 تعریف سخن فرصت یف تطیف یا داؤد اقا حله فی حلیه فی الارض حوشه از حرس برادرست ریح سیاح لطفه و هر  
 در صراح و روح و سلیمان التیم عدوها شهر و واحها شهر و قسته اسر سر اوست سر بر دل سوخته دل را سلام و ذکر بار او و عدو  
 ان لا تترك لعلهم بهر ارکرت انعام اوست تلقین راه صواب خطای یا یحیی حدی که کنایه ثمره از شجره اگر ارم احترام اوست  
 انهار مار یحیی و یحیی المیت و یحیی و اسرار عمار یا عیسی ای متوفیک و لعلک الی و ردی از گلین بوستان  
 اوست سرور و سحر بیکینه بری و ولی و نور سلسله انو که و عمر و حمان و علی شعله از انوار اعلی و لمعه از مروج عرفان اوست شفقوی



ای گمراه فرستادگان تاج ده گوهر آردگان + هر چه زیگانه و خیل اند به جلد برین حال طفیل تواند گوی قنوی یار با ساعد و صفت میدان دل انداخته  
آدم نو عهد را در پیش + تا بر دکان گوی بچوگان خوشیخ با گیش چو پی خوشه رفت + گوی فروماد و زوگوشه رفت + نوح که لب تشنه پیش  
رسید به چشمه غلط کرده بطومان رسید + حمد سرایم چو رای اوقناد + نیمه آمد و سینه جا اوقناد + چو نخل داو و نفس تنگه آشت + در خور  
این نغمه کم آهنگ داشت + داشت سیلها ادب خود نگاه + مملکت آلوده بخت این کلاه + موسی از ان عام قبی دیدستد تنیت که بپایان  
شکست + عزم میسوا چو ملک ساز گشت + بهر قد و دست ز فلک باز گشت + هم تو سوطج سرانداحتی + سایه برین کار سرانداحتی + مهر شد این تا  
بعنوان تو + حتم شد این خطه دوران تو + المناجات ای احد و انا و ای محمد تو ما و ای اسد سوغوی در و میدان و ای شهنشاه  
و شکوای مستندان ای ربان جان شاکران را احصاء لعنای امتنای تو حاضر ای جان ربان داکران در ادای تنای + شایب توفقه  
رباعی آنجا که توفی عقل کجا در تو رسیده عکس + خود که عقل مادر تو رسیده + گویند تباری هر کسی بر ترار و + تو بر تر ازانی که شاد تو رسیده آبی  
خفتگان شبستان شمریت شکر یک مروه + نویست از حواب عدم بیدار و آبی محمودان غمیر حمار عقلت + جوع کاوس مالان کت از فرط  
مستی شراب رالت هست یار + ریاضی ماتاره رحان آب عشقیم مبه + در تاش آفتاب عشقیم مبه + مستان شه از شراب عشقیم مبه +  
محویشتر و حراسه عشقیم مبه + آبی بحر صفا و احدانی که حرقه امانیت را در حواس عرفان زیر مرده قوال گشت که اچاک دارد و وفرت عابدانی  
که در صراغ بیار و افتقار بالشراب و رسد لاریاب در رعایت تصریح و سبایت تدلیل روی بر حاک دارد و محرمیت مستندیانی که مستعد قوام است  
بی انداز اس استیسا سدرت فقیران که حلیمای حاک نشیدان عتبه عفا و شسته اطلال اند که کس تقوی مارا از اس عقلت و روح مستعد  
یا که گران کم شدگان تیره سیرت و سرگشتگان مادی ضلالت را بر وساده ایمان بساط اس اماں بهستان سراسی جهان رسا و محمودان  
شتر است را از حاکم کنی الله محمود و مگردان عشاق ملی گوی راز مخرج اقداح افراح و سفهمی بهره نگذار آبی تار به گایم که طلب  
در بیدان صانع مار بگایم دهو دمی حرات معنی تمای صای تو در بار بگایم و سطر عبات و منوجات رحمت مار بگایم آرد که نیت جانی به نیت  
عین مستعد مایم مارانی که از لغای حضرت بایم وار دولت اندی سعادت سرمدی محمود گزیم است المأمول فی حاجا ساو المأمول فی مروت است  
**الفصل الاول فی بیان الاشتقاق و بنام الکلمات فی قولنا اعود بالله من الشیطان الرجیم اعلم ان هذه الکلمات**  
**اعتصام الحائضین و رجاء المارمین و مباسطة الحنین و وسیلة المتقرین و امتثال الاحرار العالمین حیث قال فاداء القرأت الفرائد**  
**فاسعد بالله من الشیطان الرجیم و قیل لما التقی الشیطان فی تلاوة النبی صلی الله علیه و سلم ما التقی کما**  
**وما ارسلنا من قبلك من رسول ولا نبی الا اذ انتمی الی الشیطان فی تلاوة النبی صلی الله علیه و سلم ما التقی کما**  
**الله سبحانه امر النبی صلی الله علیه و سلم و لم تالعه لکیلا یلقی الشیطان فی تلاوة تم المسوقة به فقوله اعود قیل**  
**یقال ما ترک خلا الا عوداً منه ای که برته دقیل مستحق من العود صم العین تشدید الواد و هو کل مت فی اهل قمر به به ما علی مداحو به استمر**  
**سعد الله الرحمن الرحیم من کید الشیطان و قیل من العود صمد الصیقة بهما الکلم الدی لیس فی السمیع**  
**هو الاقطاع عن غیر الله تعالی قال اتصال به و العود الالهی الی الی و اما بحار و اسما به من العود و العود به**

على الصبي عودته وعودته ليعتج العيس وصها ومعناه التي وقيل اعتصم وقيل استجير وقيل استعين وقيل استغثت يعني نياه منحه  
ويجك ومنه ثم واما ان يحواهم ويأري ميطلم وقرا ومجواهم والعود والعياد مصداق لمعنى كاللؤذ واللياد والصوم والصيام وقولنا  
اعوذ انما من فعلما طاهر اسوال عن الله تعالى من فضله تقدير اى اعذنى يا رب كقوله استغفرى اغفر لى يا رب قوله يا الله قال  
البصيرون النار لا لصاق وقاعدة هذه البارة لا يمكن الصاق ذلك الفعل ليس يقع الفعل عليه الا بواسطة الدخول عليه السار  
قال الكوفيون هو ما لا تهرى واحلة على الشئ الذى هو الآلة ويسميه قوم بارتصين والله اسم لواحب الوجود فكره اما اسم علم او توفى  
كما سميته النار الله تعالى فى التسمية ومن الله لا بد ان كان فى قوله **فَيَقْتُلُكُمْ وَيَتَوَلَّى سَاحِلُ الْأَرْضِ** الاشارة الى انتقال  
فما لم يكن كاحد من هذه اذ لا تتعدية فان وقوع هذا الفعل على الاسم المذكور بعد محض هذا الكلمة لغة وتحقيق المعنى ان اول التالى  
ان اعوده ما لا انفصال من شيطان الرجح وقم بالانتقال ما لله تعالى وهو انتقال من غير الشرية الى اليه سبحانه وتعالى والسيطرة  
فهمه الميسر فى الشسافة عشوة اذ قيل احد من الشهور وهو العداء للمعد من الرحمة وما بينهما من شاطئ شيطان اذا ملك لى الما ك  
فى النار من القاتل من شيطان الشئ اى احرقه استناده صعبا اى احرق فى الحق فى الدنيا سار العرقه وفى القبر سار العرقه  
والعاص من قوله من شيطان اى جود وموت اى لعن وقضى بها من الشار يصح السمين العربى والطا وهو كجيد الطويل اليد  
اى المة اوى فى الغصان من ان العسبان وساء بها من قولهم من شيطان اى ج سيطر اى المتكبر المسخ وساء بها من الشيطان  
عوا على المة من كل حدس وله لك سميت اية بيطا ما قال الله تعالى **طَلَعَهَا كَاذِبَةٌ** وقضى شئ شياطين اى احيات مامها  
من اسم شيطان الى احد ولم يصحته ومعا بعد كل تى اسماها من قولهم من يساء ومعا اى على سمها ساء  
محتلى حنا وتتر او راو آتوس قولهم اى يطل اى العاطل عمله الحاة اى ما فاد اجعل استعانة من الشيطان اى طين  
فعال مصروف واد اجعته من اداة التيس والمساط هو عدل غير صرحه بولكن لادل الاصح وقولنا الرحيم قال لك سالى هو استعوم  
فقول تعالى ولو لا ان هناك لرحمنا لك اى حماك وقيل ماخو من الرحم بالحجارة وهو القتل اصح الاصطلاح اى هو الما ك اى وقيل  
من الرحيم معنى الرمي قال الله تعالى **رَحِمْنَا يَا لَيْكِبُ** اى رميا وقيل اصله الرمي بالحجارة اى الما ك اى يستعار بانه  
بالطس والتوتم وقد عبرته عن التسم كما هو قول لكسان فهو قيل انا معنى فاعل اى راحى سى آدم بالرواحى والملايا او معنى معصيا بالم  
رمى من السموات اى انا لعن الملائكة حتى لعن واما لعن من السماء اى قصدا قال الله تعالى **وَحَقَّقْنَا هَاجُوتَ لِلشَّيْطَانِ** وهذا  
صفة دمية للشيطان له فى القرآن اسماء ثبوتة وصفات بدوتة وسمى اليه فسجدوا الا ابليس والى اعدى الشيطان  
مما العرور ولا يعى فكوا بالله العرور **رَمَى السَّوْاسَ** **أَحْمَاسَ** من شل لوسواس كحاس **الْكَافِرُونَ** من الكافرين الصاعر  
يا حرج اى من الصاعرين **أَمَّا** **رَمَى** من كل سيطان ما رد **الرَّيَّةَ** **أَشْطَا** ما رد **الْمَلْعُونَ** ان عليك لعنة العاتك لا تعينكم السطان  
المداق **رَمَى** **الْمَدْحُورَ** **فَالْجَحْمَ** **مَهَامَدُ** **مَوْجَا** **مَدْحُورًا** **أَسْمَا** **الْعُدُوفَ** **وَيَقْدُونَ** من كل حاسه حور **أَمَّا** **الْكُفُورُ** **وَكُلُّ** **السَّيْطَانِ** **لَرَبِّهِ** **كُفُورًا**  
**أَمَّا** **الْحَدُولُ** **وَكُلُّ** **السَّيْطَانِ** **لَرَبِّهِ** **كُفُورًا** **أَمَّا** **الْأَصْحَارُ** **أَرِ** **السَّيْطَانِ** **كَانَ** **لِلرَّحْمَنِ** **عَصِيَا** **الْعَدْلُ** **أَلَا** **لَا** **كُفُورًا** **أَمَّا** **الْمَصَارِعُ** **مُجْصِلٌ**

الوجه الثاني في قوله "وكان في ذلك من العجائب ما لا يحصى" ان قوله "وكان في ذلك من العجائب ما لا يحصى" هو من العجائب التي لا يحصى.

والله اعلم بالصواب فان الله اعلم بما في القرآن ولم يراع مقدمه كمن سببه فزار الشيطان فلا يستغنى عن الاستعاذة وقالوا اي  
مسمى بالكون الشيطان في الفساد والالاسان عند قصده مكانه الزمان كما في قصته التي في الصلوة والسلام بين الحكم حيث خرج  
من تحت قدسية شغلته من مكانه فزار قلاهم بحجته القادى في دفع شره بالاستعاذة ورايتها قال الامام جعفر صادق رضي الله عنه  
الاستعاذة من الشيطان واليهما انما القارة القرآن وخاتمتها ان الله تعالى الملك بالفساد  
للاشارة الثانية فان قلت الاستعاذة من الشيطان اطهار اخوف من غير الله تعالى وهو يغفل بالعودية قلنا انما العدة تعدد في التحقيق  
لحجية القرآن غير الله تعالى في الامتنان لاهم الله تعالى تقديم الطاعة واخوف من الايات الله اطهار للمسكة والافتقار الله  
على تأكيد السباسة وايضا التعود والتعبد والتعبد من المبدء لا يكون بحرفة بل يكون وفاقا لمبدءه الاثرى الى الانسان يتساءل عن مبدء  
لسلطان لاجل فاعين ذلك الانسان بل وفاقا للسلطان واخواب الثالث ان الاستعاذة بالله من حال الميسر من آله الامن كعبه  
ارلاه وقيل مثل العبد احط ما له حال الميسر من آله الامن كعبه فاعين ذلك الانسان بل وفاقا للسلطان واخواب الثالث ان الاستعاذة بالله من حال الميسر من آله الامن كعبه  
فهم يارب من واه تلقاه يقش فاكب هرب منه الى مولاه واره صلى الله عليه وسلم قاصرا والعهدة اذا عاهد الله من استعطا من حشا الشيطان  
عاصرا واهل امر الله تعالى بالاستعاذة. حنت قال فاستعد بالله من الشيطان الرجيد الاشارة الثانية فاهل امر الله تعالى بالاستعاذة. حنت قال فاستعد بالله من الشيطان الرجيد  
على الله عليه وسلم بالامانة بالاستعاذة ومع ذلك اير الشيطان من عمر صلى الله عليه وسلم وهو واحد من تسعة وقال محمد بن واسع رحمه الله عليه  
من لمة تعالى عباد الله ليس ان يقولوا في جميع عمرهم الميسر هم لا يقولون استعطا في وجه ذلك قلنا فيه وجها له جهال الخطا  
مع الامة وان حصل النبي صلى الله عليه وسلم وذلك سابع في القرآن وثانيا للتسمية على ان مثل الصبي صلي الله عليه وسلم بالامانة بالاستعاذة. حنت قال فاستعد بالله من الشيطان الرجيد  
ما اولي الاشارة الرابعة فان قلت ما سلك اختصاص الاستعاذة بالقرآن قلنا فيه ثلاثة احده ان الله تعالى يمدك بالعاصي واقصته  
الشيطان ويتفكر في امره صارت سلطانا رجما اكل النحل ملكا كرميا لا يمتنع عن امره يفتنه بذلك عند قراءة القرآن ويعمل على عية جعل القراءة  
على ان يامر الله تعالى في القرآن وينتهي عما يماه اضرار من الحماقة فان منها الطرد والمعن العم والصنق الكفر فذلك سباب الحماور  
في العار ثانيا ان العية لا يخلوا عن حدت بعض هوا حسبا ومن انقار الشيطان ووساوسه مجسدة لا كمد حلاوة كلام صدقنا في  
عامر بالاستعاذة تذكيرة للنفس عن هوا حسبا وتصقية للقلب عن وساوس الشيطان ليتحلى بمر القرآن فان التحلية يكون بعد التذكيرة  
والتنصية وتالما ان في كل كلمة من كلمات القرآن اشارات ومعاني حقائق لا يعجز عنها الا قلب مطهر مطهر طيب النية الحق وذلك  
موضوع في الاستعاذة بالله تعالى الاشارة الخامسة وهي اشارة لطيفة فيها قال الله تعالى انه ليس له سلطان على الذين  
اصدوا وعلى من يصرون فيكون فيه اشارة الى ان تصرف الشيطان وقدرته بالاعوار والاضلال على الانسان اما سقطة بقدرته رايان  
وقوة التوكل فيها كمال الايمان والتوكل يكون الراس متوقفا على درجات الرعب من الدنيا والرحمة في الآخرة فلا يفتي الشيطان عليه بل  
ذلك ياول امره من الوسوسة وفيها صلاح المؤمنين فان بقوا وحلاص قلبه لا يتخلص الا بالار وسوسة الشيطان لانه يطعم على انما يفسدات  
نفسه ما يكون الوسوسة من جسمه فيرى في الرياضة ومجاهدة النفس طارئة الذكر مدلك بعض بنية صفات النفس والايان وقوة التوكل



بقوته الحق وقوله سبحانه الاشارة السادسة قال يعقل العارفين في ماهية الشيطان انه ملك خلقه الله تعالى لهارة الدار  
 الدنيا فهو مهيمن وعبود القباد ومن الآخرة الى الدنيا عن السعادة الابدية الى اللذات الفانية وهذا المعنى ضلالهم والاستعانة  
 عبارة عن الالتجاء الى الله سبحانه وتعالى ان يوجب اليه الشيطان عن غير حيل يوجه اليه الاشارة السابعة قال بعض  
 هو القوة الوهمية في النشاط الانسانية وليس خارج هذا النشاط شيء يقال له شيطان واحتمل ان الشيطان هو المتروك من الجن مستغفل  
 نفسه خارج هذه الالهيته وتلك القوة الوهمية التي يصاحبها شياؤه هو شيطان النفس كما ان الاول شيطان افاعي والاستعداد  
 متفاديه محسب المستعاضة في التعود من الشيطان الافاعي بالقول اللساني والاساس الكوارجي ومن النفس بالاستعداد بهن  
 العقل لتصل بها كدورة تستدعي القوة الوهمية الاشارة الثامنة بالسان اهل التوحيد اعلم ان حقيقة الاستعداد ان كل  
 اسم من اسماء الله تعالى مطهر نظيره احكامه وآثاره والاسماء متشابهة ببعض بعضها ليعلم عن ظهور احكامه آثاره وما يستدعي  
 اسم على ظاهره لا ينافي مع كون الاسم في حقيقة الاسم المعنى الى اسم كغيره من اسم ويستدعيه ويتقوى به فيتمكن من اظهار احكامه في مظهره  
 المعنى هو حقيقة الاستعداد وان سدت اسدات الاستعداد الى المطهر والمطر يستعيد الى اسم آخر يقوى الاسم الظاهر فيرفع تأثيره  
 ما قامه مظهره احكامه وآثاره المتماثل الكمال حقيقة المطهر بعض الوجود الحق المطلق في مرتبة العلم فهو ايضا من اسماء يسبح به  
 تعالى انما يستجيبه على كل حال والاستعداد والاستعداد منه متحد بحسب الذات مختلفة بحسب الاسم ثم يرفع من نفسه  
 اسم هذه الوحدة ويحكم بالمعاصرة من جهة الامور هو بعيدة عن شهود الوحدة داخل تحت سلطة التبسيط المصنوع من هذا الشؤ  
 ومن يارثوه هذه الوحدة فبعد كماله من الاعتبار تحت سلطة التبسيط وتحقيق الاستعداد المطلقة الاشارة التاسعة  
 لسان (الحقيقة) ان حتى كلمة الاستعداد الحقيقية هو التقوى مانعة من حيث اسمها المادي بالتوجه الى هذا الاسم والتضرع لديه  
 والتسلسل مظهر من الاميار والاديار وجوهرات اهل الملازمة من الطاعات والعبادات من الاسم المصلح مطهر الذي هو شيطان  
 والحوار ما يدعون اليه من الاحمال الصلوات كاستيظنة بحسب اصل الصحيح مبنية على معنى البعد الرجعية عن الطرد واللعن نفسه  
 الحقيقية لمحوط فلا حاجة ان يقال من تحت الشيطان حال الشيطان من هذه الحقيقة تتروك احوال من جهة اخرى حيلولة حكمة بغير  
 عالمة على جهة التبرئة والالام به الاشارة العاشرة في ترك العجب وربة النفس حار في الحمران للعين لما نظر في الموضع رايه  
 لغوا احمد بالله من الشيطان الرحيم فقال يارب من الشيطان من الرحيم قال الله تعالى خلق من خلق واحد من عباده وهو اهل  
 بصاني قال يارب كيف تحري اخلق في عصيان عاقبة امي حتى املكته قال الله تعالى اصبر وسوف تراه فلما خلق الله تعالى آدم  
 امر محمودة قال اما حيرته مما سجدت له كان فيه مرة نفسي ووحدة كمال فيه دل نفسي واما ما يري عذره نفسي لا ذلها قال الله تعالى  
 نمت تريد ان ترى الشيطان الرحيم والكمات الشيطان الرحيم للعطش في هذه الاشارة قطع من الالهيته والتوضيح  
 لفصل الرابع في كاه القعود وقد كررنا في كاه المنكحة الاولى قال بعض ارباب العقول ان تلك من اسرار العقل ولا تاتي  
 لا ما طيبه ولا ما يفسد عامة ولا يركبها هرة الا وقل للموس استر سها على قلب الموس كالمرآة في عضايل فوق المرأة لان



الذرة ان احسن طيبا حجاب لم يفسد شيئا قلبا من ايجال السموات سبع والكبرى العرش كما جازى في الحديث القدسي  
لا يفسدني ارضي لاساني ان يفسدني قلب عبد المؤمن حتى ان القلب مع جميع هذه الحجب يطالع جلال الرب بشفاعة عبيده بالصفات  
الصديقه اذا عرفت هذا كان سبحانه تعالى يقول عبدى انى جعلت جنتي لك انت جعلت جنتك لي ولكنك تصنعتنى بل ايت  
جنتي الان وهل جعلتها يقول العبد لا يا رب فيقول تعالى وحلت جنتك فلهذا وان يقول العبد نعم يا رب فيقول تعالى انك  
بعدا دخلت جنتي ولكنك ما قربت حركتك ارحمت الشيطان من صحتي لاصل نزولك وقلت لما خرج عدوك قبل نزولك فيها وما انت  
فعدو منى في ستمالك سبعين سنة كيف يلقى بك ان لا يخرج عدوى ولا تطروه فعند هذا يحسب العبد ويقول انى است قادر على احواله  
من منك واما انا فما حشر ضعيف لا أقدر على احواله فيقول الله تعالى العا جرادا وحل في حراية ملك القاهر صارخا فاقول في عمايتي  
عنى تقدر على احواله العدو من حبه تلك قل عودا من الشيطان الرحيم المنكته الشائنة فان قلت اذ كان القلب ستمانا  
تعالى اعلم ان حجب السبعين ان حرم ستمانه فلما اذ اراد ان سلطان ان يزل في تحفه عده يامر عده ان يكس ملكا كحرة و- طه ما و- يس  
السلطان ان يكس كحرة عده ستمانه بل يامر بالانطيفه ولكن اعطاه الملكة وقوة على ذلك الملكة هذه الملكة والنفوس توفيقه للعدو  
ثم ان عودا من الشيطان الرحيم فلما كس العبد كحرة طه ستمانه الملكة عن ثوب الوضوء مع لومه وصدف فسيه عبيد لورل فيه  
سما ان العبد في شرفه ستمانه الا سلام فلما كس عودا من الشيطان الرحيم فلما كس العبد كحرة طه ستمانه الملكة عن ثوب الوضوء مع لومه وصدف فسيه عبيد لورل فيه  
لما ان عودا من الشيطان الرحيم فلما كس العبد كحرة طه ستمانه الملكة عن ثوب الوضوء مع لومه وصدف فسيه عبيد لورل فيه  
السلطان وحطط بالاس كل شيطان مارد فلهذا سطر اى القلب عن الشيطان الرحيم ان عانى ليس ذلك مما هو سطر  
الملكنة المراهقة الشيطان احم والرحم صفة ثم ستمانه وتعالى لم يقتصر على الاسم بل ذكر الصفه عبيد وتعالى يقول ان  
السلطان حدمتى الوفا من السبعين بل سمعنا من ادم المراهقة فافعل ما يوفىنا فيقول العبد لا يوفىنا تعاضى الى مع ذلك رحمت  
وطر و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية  
عيسى لا تفك في الاما الحاله فكيف لا تشتغل بطر و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية  
العداوة فيك في يد من العلوم ان عدو العبد في محض فيك ان واليك حطتك نحو ما لم يكن عينا الملكنة الخا ستمانه تقابل  
لا يقال عودا الملكنة من الشيطان الرحيم ان اذ من ملكك من الملكة قادر على وقعه الكل وقعه العلى فما ستمانه ذكر هذا الملكة  
تعالى ذكر الله سبحانه وتعالى وحوايه من رحمتي الاولى كماه تعالى فيقول عدى انه يراك انت لا تراه دليل ما علم انه يراك عبيد  
من حيث لا علم ولا حصر واحد كيدك فيك لم يركم و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية  
اشبه من الشيطان الرحيم والثاني ان الله استغفار من عودا مولا لاصل مولا فلما وان لا يستعيد الاموال لان رقيقه ائتمته  
الرب يطلب العبد عينا الاس مولا ولا يلتفت ستمانه ولا يملك من السائل المسئول احد كما في قصه اغنيل حيث قال انا انك  
فلكا ميل شغوى و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية و- تنبيهه في وقع ستمانه في تعظيم ايك ارم على الصلوة والسلام والقيت عليه عداوه ادمية

فورا وملك ابريسوزد و حرورا جملہ پاؤں سرسوزد و النكتة السابعة الشيطان ماخوذ من شطن اذ البعد محكم كونه بعيدا واما المطية  
 قريب قال الله تعالى و اذا سالك عبادي عني فاني قريب واما الجرم فهو معنى المطرد والمرعى بسهام اللعن و الشقاوة واما انت فتوصدا  
 مل السعادة و الزمهم كلامه التقوى و كانوا الحق بها و اهلها تعلم هذا انه تعالى جعل الشيطان بعيدا مر جونا و جعلك قرية  
 و صولا ثم انه تعالى اخره لاجل الشيطان الذي هو بعيدا و ريثا حيث قال و لن تجد لسنة الله تحويلا فلذلك لا يطرد و كعبه صله  
 منه و لا يجعلك بعيدا عن ساحة قربته النكتة السابعة حمل الله تعالى اعتناح القرآن بالنعوذ حيث قال فاذا قرأت القرآن  
 استعذ بالله و حتم بالعودتين نصار ما بينهما محفوظا من تصرف الشيطان انا نحن نزلنا الذكر و لنا له محافظون مطية  
 معك يوم الميثاق خطا بقوله الست و تكلم و يوم الميعاد ايضا ما ربه بقوله يا ايها الذين امنوا لا تأكلوا أموالكم بينكم بالباطل  
 يس سريخ و ايضا قال رسول الله صلى الله عليه و آله سلم في ستان هذه الامة كيف تمك امة اما قايد يا و عيسى عليه السلام سا بقا و الحمد لله  
 العالمين النكتة الثامنة قال الله تعالى حكاية عن الميسر قال و ت فاطرني الى يوم يبعثون قال فالك من الميطون  
 في يوم الوقت المعلوم قال قفا و رحمة الله عليه ان آدم عليه السلام لم يسقر عصيا صال للعيس عمر الطويل و آدم التوتة النصير  
 اعطاهما الله سبحانه ساء لا و قبه لشارة و هي ان ليس داغ شتر من الميسر ما من دمار العص من عند الله تعالى من طلت عمر الطويل لاصل  
 لفر الا صلال و ليس من قت اتمام من وقت اللعة و الله سبحانه و تعالى قد احاطه دعوة مبغوضة من داغ منقوض لتلا يقيط الداعور  
 ساكرمه لا يقال ان المؤمن قد يدعوا و لم يرا اتر الا حاة لانه تعالى لا يمكن ان لا يحسب مل يحسب و لكن يحتمل ان لا يبره اتر الا حاة في الله  
 كمة بالغة لا يبلغ كنهها العقول البشرية كما ان الائم مثلا لا تعطي و لدايا الحكماء لعلمها بصريا اياه مع ان المبع عند العاصي جبريل  
 في الاعطاء دليل الارواح عن الباطن و دليل الاتقاد للارام ليس فكيف امانة الميسر بالغور و آدم بالتراحي حتى اكاه ما حتى سته ثم سمعه حطال القول  
 لمحصل ان المستبعد لا يقول عدت مني من الشيطان كثيرا و لم يخف مني سته فان الله تعالى حكما لا يدركه احد من العالمين فكس  
 و انك مثا لا يسمل عليك هذا و هو ان سته الله تعالى حرت على ان يعلد حيوشا المسلم على الكافرين تارة و الكافرين على المؤمنين اخرى  
 حصل الى المؤمنين كلنا الفصيلتين اما الغيبة و اما الشهادة و كذلك يقلل المؤمن من رقة ليس و ضحية العصية و الشيطان احسنه  
 ما ال عطية الرحمة و تقول فليس الشيطان احيانا لاسال لمة الدنيا و طلب المومس اياها بالجر و دولة العنسي النكتة العاشرة  
 ال ج و ان الله تعالى استجاب دعاء الميسر بالطاراة فعليها للعاصي الى لا يقطع بمعصيته من احاة الدعوة كمة قال احيي حجة  
 لما بين مصير اياه اولا و يحسب عكم مع حيا كمة النكتة العاشرة قال بعضهم يا بني دعوة لانه جفا صوفي تها كان  
 بالاسرار و عليه كناية بحم اس انتم حرا لشرمين قال لا يبر حيث لم يمل عدو حرا اياها لا يمكن هذا القول في الله كمة اذ  
 تها كمة كذا كذا يستحسن ان لا تقصوا عن صمار من طاعتين التمر طاهر النكتة الحادية عشر في الامور التي تترك  
 تيدان عليك بالاستعاذة بالرحمن من ان استغاثه سواه و بعد سعادة الدارين اما اخرج عاينه لولو را ما سمع من الله حاة  
 قال اني اهوديك ان اسالك ما ليس لي به علم فقل الله تعالى و اعطاء ذلك حاة بين المركة و ان حاة ما ليس لي به علم فقل



ان عبادي ليس لك عليهم سلطان الا من اتبعك من العاوين فاللعين استخلص المحاصيين والرحمن استثنى  
 الغاوين قال اللعين بين عبادك حتى لا احمهم وهم كيداء بضع ايامي قال الله نوحا ص عبادي نصال ثلث من كانت طمسه صبي  
 وخليل ولور وجه من نور عرشى ومن كان قلبه خزيمة معرفتى قال من الذى طمسه حبيبك فليك قال الله تعالى الذى طمسه الطعام ويرحم  
 على العباد وان يكون سخيا جوادا فقال اللعين يارب من لم يعلم الطعام ولا يرحم على العباد ولا يكون سخيا جوادا فولى قال الله تعالى  
 هو لك ولا ابالي فقال اللعين من الذى نور وجهه من نور عرشك قال الله تعالى الذى يكون ناديا على ماسلف من الذنوب ولا يكون سخيا في الحال ولا يكون  
 خائفا وجل على عاقبته فقال اللعين من لم يكن ناديا على ماسلف من الذنوب ولا يكون سخيا في الحال ولا يكون  
 خائفا وجل على عاقبته فولى قال الله تعالى هو لك ولا ابالي فقال اللعين من الذى كان قلبه خزيمة معرفتك قال الله تعالى ان يكون  
 راحيا بقصاتي قانعا بقصتي مطمئنا بذكرى مسارعا الى ابتغاء مرضاتي فولى فقال له اللعين من لم يكن راحيا بقصاتي قانعا بقصاتي  
 مطمئنا بذكرى مسارعا الى ابتغاء مرضاتي فولى قال الله تعالى هو لك ولا ابالي قال اللعين كاذبة هم من نيت  
 ايكيل يفهم ومن حليمه وهن ايماء وهو وعن شمس اكله عيسى ليس لكل واحد من اولاد آدم قدرة على ان ياتي به وانه يحصل له لا يجد التزيم  
 تساكير قال الله تعالى من قال من اولاد آدم اهود بالله من الشيطان الرجيم فهو الذى كان طمسه طمسه حبيب و خليل ولور وجهه من نور  
 عرشى و قلبه خزيمة معرفتى و اما اغفر لهم ليعلم عبادي ان لهم انما كريا عموما رجيا النكمة الخامسة عشرة وهى ايضا تتعلق بهذه الامة  
 الكريمة والمؤمنين فيها رجاء و اتقوا ذكرى التفسير سفيان بن عيينه رحمه الله عن العسقر قول تعالى ان عبادي ليس لك عليهم  
 سلطان فقال مناه ليس لك عليهم سلطان تلقى في ذى يصبغ عنه عفوى اعمى الى احوال بينهم وبين الشكر وادون الشكر لا يصيب  
 عنه عفوى النكمة السادسة عشر صبا قال بعضهم ليس لك عليهم سلطان اى على قلوبهم ولذا تولى بنفسه سبحانه قلوب عبادك  
 قال عليه السلام قلب المؤمن بين اصبعين من اصابع الرحمن يقلعه كيف يشاء وفى الحديث ان ابليس قال رب ان يجعل له على قلوبنا  
 سلطانا قال ذلك محمد عليك يا طيس ان تظله وتسقط عليه ولكن لك سبيل ومجرى في النفس والعروق الى حد القلب واصل العروق في  
 النفس من رأسها في القلب اذا دخل الشيطان العروق من صيق المحر فاستخرج عرقه مما الرزمة التى في مجرى وادخله في بطنه ويسيره وحى  
 الى القلب فلما وصل الى قلبه فسد ذلك لما نفس الابد الله تعالى خيرا اطلع اصل العروق من باطن القلب فخرج منه وصار القلب سليما  
 فاذا جرى الشيطان في العروق وبلغ حد القلب جد العروق مسقطه من باطن القلب صار به ومن القلب حد قاطم يصل اليه المار  
 فلم يفسد القلب نفس اللعين ولذا اوروا نحر على ان الشيطان يرد على قلب بنى آدم كل يوم ثلثمائة وستين مرة ليندب بالايان وهذا  
 العدد وانا حصل ان العروق ثلثمائة وستون محفظ الله تعالى ايمان الجسد ثمانمائة وستين نظرة كل يوم على قلبه لكيلا تسلط عليه الشيطان ليلا  
 فذهب بالايان النكمة السابعة عشر علم ان قولنا اعدوا لله من الشيطان الرجيم ربعة وعشرون حرفا من تحكم بها صا حوا مساء عليه  
 اربعة وعشرين ساعة وهى تمام يوم وليته بالسلطنة النكمة الثامنة عشرة هى خمس كلمات وعددها ثمانية واربعة واربعة واربعة  
 وهو خمس شهادة الى لا اله الا الله الحسنة فيها الاستعاذة استحكام قواعد الاسلام وكذلك الصلوة الخمس والاستعاذة لقمان من الخلل



والله اعلم بالصواب كذا في الصلاة والسلام والبيت المعمور في الملائكة والكسبي قلعة الكرويين والعرش قبله المقربين والحراب قبله من راحة  
تعالى اليه قوة المعارفين والطائرات ايضا احسن الايمان بكفره والقوة للذين في الاخلاص للتفاق والاعطاس للجنانة ويحيي في التفات الفؤاد  
الحديث واركان الحج ايضا احسن ابرام ووفوت وطواف زيارة واعتداب مخطوات الاحرام والتحليل والفقهي احسن عبادات وتبليكات  
واسقاطات وجنابات ومنققات النكسمة التاسعة عشر تكلم بالاستعاذة فمستخرج موسى ويوسف عليه السلام وامرأة عمران  
مريم رضي الله عنها كما مر فقال نوح عليه السلام والسلامة ويوسف عليه السلام والعقيدة وموسى عليه السلام والقرة وخضر رضي الله عنها قول المديونية ومحمّد  
عنه الشارة كما تبيها واكرم سحابة وتعالى بده الامتة بالاستعاذة هذا احسن قال في حق النصار وبنو المؤمنين في حق القسول واكتلة  
الدين بتقبل عنده احسن ما علموه في حق القسرية واذا سألك عبادي عني فاني قريب وني حق الحفظه يحفظوها  
من امر الله وني حق السلام في حمتها احوال في حيات الذي صلحهم سلامته ويقولون قل سلام عليكم وبعد فوات سلام جبرئيل عليه السلام  
لهمة القدر سلامه حتى مطلع الفجر وعنده فاتهم سلام الملائكة الذين فيهم الملائكة طيبين يقولون سلام عليكم وبعد فوات سلام جبرئيل عليه السلام  
سلام عليكم طمتم فادخلوها حال الدين وبعد فواتهم احمة ربيعة الملائكة بقوله والملائكة يدخلون عليكم من كل باب  
سلام عليكم وهذه الخمسة بوسايطهم يسلم عليهم بمسبلا واسطة كما قال سلام قولا من ربي تسليما النكسمة العشرون  
امر الله سبحانه وتعالى سبيبا صلحهم بالاستعاذة في القرآن في خمسة مواضع الاول قوله تعالى فاذا قرأ القرآن فاستعذ  
بالله من الشيطان الرجيم الثاني واما يوحنا من الشيطان مع فاستعذ بالله وآتات وقل رب اعوذ بك  
من هرات الشيطان والاربع قل اعوذ برب العالمين والاحاس قل اعوذ برب الناس والكتبة فيهم قولنا اعوذ بالله من  
الشيطان الرجيم استعمل على خمس كلمة ليكون الله مستعيذا بكل ما استعاذه بيمين صلى الله عليه وآله وسلم فيما اورد لك مساتال  
بالاستعاذة الخمس في عبادته ومما يعاديه واحمد شرب العالمين والعبادة من الشيطان الرجيم

**الفصل الخامس في لطائف التعوذ ومجيبات وعشرون لطيفة اللطيفة الاولى** اعلم ان الشيطان عدو الاسا  
كما قال الله تعالى ان الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا والرجس حل ذكره مولى الاسا وولي الله ولى الدين امسوا من الاسا  
عنه شر وعنه في الطاعة والعبادات خاف العدو فاحتد في مصاة مالم يكن لخلص من حمة ذلك العدو فلما وصل الى الحصرة وتجاهلوا  
المعجزة والكرامة سبى العدو واقبل الكلبة على صدمه الحبيب فالمقام الاول عند الهز من العدو والمكار وهو قوله اعوذ بالله من الشيطان  
الرجيم والمقام الثاني الاستعانة في حصرة الملك مختار وهو قوله بسم الله الرحمن الرحيم اللطيفة الثانية قال الله تعالى  
لا يمسه الا المطهرون فالقلب لما تعلق بغير الله سبحانه وتعالى تحمس الانسان لما حرى بذكره غير الله سبحانه وتعالى لموت محبة  
لا من استمال لموت سبى العدو الى التوبة الى الله سبحانه فلما تال العدو من الشيطان الرجيم واستخار قلبه ليد  
سجاء حصل الظهور واستعد ذلك للصلاة الحقيقية وهي ذكر الله تعالى فقال بسم الله الرحمن الرحيم اللطيفة الثالثة  
كان الله تعالى يقول عدى ان الشيطان الرجيم واما رجس جسيم فالعدو من الشيطان الرجيم وقل اعوذ بالله من الشيطان الرجيم



للرحمن الرحيم بقرارة يسر الله الرحمن الرحيم للطيفة الرابعة الشيطان عدوك وانت عنه غائب قال الله تعالى  
 لا يريكم وهو وقبيله من حيث لا ترونهم والرحمن ولكم انت عنده حاضر قال الله تعالى اما طين من ذكرى والشيطان  
 عدو غائب والرحمن حبيب حاضر غالب قال الله تعالى والله عاكب على امره ما ذا وعدك العدو العاكب فارغ الى الحبيب  
 الثالث وتل اعدو الله الشيطان الرجيم اللطيفة الخامسة لما قال العبد اعدو بالله من الشيطان الرجيم وتلك  
 اوله لك على انه لا يرضى بان يجاد الشيطان واسما يرضى لذلك لان الشيطان سامع وعصيان لا يصير العوذ في الحقيقة فاد اكان  
 العبد لا يرضى بحوار المصداق بان لا يرضى بحوار عين المسببة انى على الله سبحانه وتعالى ان يهريق بينه وبينه العاصيان بالتوبة  
 والغفران كما بعد من العوذ والشيطان سبعين مجراس الميزان اللطيفة السادسة كما تعالى يقول عدى ما الصفتى اترى  
 لآتى شئ طردت الشيطان من الى انه كان يصعدى مثل عبادة الملائكة وكان مقيراً بالتوبتين واما تكسر ما بين ربه لآى امره ليجود  
 اميك آدم فامتنع فلما تكلم بصيغة عن خدشنى فما عادانى وما حصىنى ثم انه يعاديك مستند سبعين سنة وانت ثمة وهو يثابك كل الحيرة  
 وانت لو احقه فى كل المرات فترك هذه الطريقة المذمومة واطر عداوته وقتل اعدو الله من الشيطان الرجيم اللطيفة السابعة  
 اعلم ان فى قوله اعدو عروج من الخلق الى الخلق ومن الممكن الى الواجب العدة فى إيجاد الخلق معرفة الخلق سبحانه وطريقها بان يستدل  
 ما حقيق الخلق على وجود الموت العسى القادر بقوله اعدو اشارة الى الحاجة الثامنة لان الاسعاده دليل الاحتياج وقوله اشارة  
 الى العسى التام فقوله العدا اعدو اقراره بالعس والفقر والحاجة وقوله الله اقرار على الله سبحانه بالعدة والعسى والقدرة بعد مشادة الحالة  
 الاولى يهر العبد من نفسه ومن كل شئ ويبايد فى القرار ستر قوله تعالى فقد الى الله وعد مشادة الحالة الثانية وكصل الى عقته اتمى سخا  
 وصار مستغرقا فى نور جلال الحق ومشادة ستر قوله قل لله تمدم وهو به راية مرات العارفين قال من عرف نفسه بالعجز والقصور عرف ربه  
 انه هو القادر على كل مقدور من عرف نفسه بالعبودية عرف ربه بالربوبية اللطيفة الثامنة قيل ان عدا الله ليس قال يارب انى تمدم  
 يقولون اما حمل الله ويهمل الشيطان ثم اسم يعصوك فيما امرهم ويلطعونى فيما ناهىهم فقال الله تعالى ان هذا العدو يريد ان يشتم عصى  
 على عبادى محرمه وعاصم محتمى احمر عمامته وافراني حقى ومحرمته امة عاتم لعداوتك يعصوك اغفر لهم باعلاوا ما ترك قال العلماء علامته محتمى  
 لعلى العشت بدليل كرمه وهو الاستعانة به حيث قال اعدو الله وعلامته عداوة الشيطان الفرار منه واستعانة من شره حيث قال من  
 الشيطان الرجيم اللطيفة التاسعة قال عارف من العروار يا احمى لك اشارة الى التوحيد انك لو عصيت الله ليس آتة سنه ثم دا  
 رحمت الى ما يهتدك بالمولى سبحانه وتعالى من سقى الرحمة على العصى الى ذلك وكما ان طين من مع وجود الطاعات لا تقطع طمعه  
 والله سبحانه اولى ان لا تقطع رحمة عصى مع وجود المعصية اللطيفة العاشرة ارادوا بوضوح اسمهم السامع ان يهريق بينه وبينه يعقوب ويوسف  
 كيتابره ويساه محمم بيطر الله قال الله تعالى ادناو يوسف وابو احمى الى اناى قواي حيل اكرهه اميكه صيغ الله تعالى اعيه ابيهم  
 حتم لا يه ربه يوسف اطر لاحتة والاسمياق ليوسف فى ربه اسم حتى يتتبع شئ يجمع احدا به ذكر يوسف وبه افعاله لا يساه كما  
 ذكر يوسف قوم يملئه سله حتى احيد بسا حتم فقال الميسر اتمى حتم آدم من داره تمدم ربه لاد واهمكته فى حوارى حتى برانى بهوه اولاد

لا يسمع من ربه الا ما يشاء من الامور التي في الدنيا والآخرة وهو عز وجل اني احبب  
 ليوثي من رزقي ان ياكل من فمهم فيشبعون الى ان يجمع ملائمتهم وارفع الحجاب عن قلوبهم فانظر اليهم في كل يوم ثلثمائة  
 ستين مرة حتى يرفع الله عنهم ولا يفتنون اليك بل يعنون عليك ويقولون كل يوم كذا مرة الحمد يا الله من الشيطان الرجيم  
 للطيفة الاولى عشرة كان من قصار الله ان يجعل يوسف عليه السلام ملكا في مصر فجعل صدقته سببا ليوصله الى ما قسم قد  
 لذلك اذ ان يرفع عيسى عم الى السما فجل كيد اليهود وسادك كيدك اليقنن اراطن فيلزم رحمة في شأن امه محمد صلى الله عليه وآله وسلم  
 جعل سوسنة الهيتج بالصمانم بغيرهم من حكم كمال لانه اشبار اي لا يوس نصامت الجنة النعيم ولولا انك انقضعت نار الحميم ولولا انك  
 ساحت رحمة الرحمن ارحم المطفية الثانية عشرة في ان الموت من سبعة حصون يحصن فيها من الشيطان الاول من الخوف وهو  
 حفظ الادب والثاني من الطين والحدس وهو حفظ المواعيل والثالث من الحرج وهو حفظ السنن والرابع من الحديد وهو حفظ العرائض  
 الخامس من الصبر وهو الاخلاص والسادس من القصة وهو حفظ السنة والجماعة والسابع من الذهب وهو حفظ المعرفة والتوحيد  
 قال اوسيم بن ادهم رحمه الله ان الله تعالى حصن المؤمن في هذا الحصون وادخله في الخمس الساجع والييس من ورار الحصون يطوف  
 بالكلب فلا يضره الشيطان او اذا سبقه فاذا ترك اذ لم يفسد قال هذا ليس لواجب احد منه الييس الحصن الاول طمع في الآخر  
 فاذا ترك الغوائل وقال ليس في كركما عتق اخلاص الحصن الثاني وطمع في الثالث وكذا لك الى الساجع حتى اذا اخذ حصن الذهب  
 فهو المعرفة والتوحيد عاذا بالله طر ح المومن في السار انه لا اذ ملك قوله تعالى ولا يعزكم الله الفرد وقال الله تعالى لا يلهي عوا  
 لديه لكي يولوا من اصحاب السعير وعلى هذا قصة رصيصا الرابح وسد كذا مرة للمؤمنين الحافض المستعدين بالله من الشيطان  
 ارحم المطفية الثالثة عشرة كانه تعالى يقول عصى لك عذو يعني انه يتركهم في وقت لا تروهم ولك حبيب عيشي  
 ليس يؤمنون بالييس يعني بالله سبحانه ولك كز باطن عيسى من حشى الرحمن بالقيس اي بالقلبي في ذلك الكبر فقد عيسى لا يمان عمار  
 قد لا يريد ولا يقص فلا قصد العدو الغيبي الى الكبر الغيبي ليتخلص ذلك التقدير الغيبي واستعد بحسب الغيبي حتى تصرف حركته  
 للمطفية الرابعة عشرة قال لعارفون ليست الاستعاذة باللسان وحده بل الاستعاذة بالحقيقة بايواطي صبا القلب واللسان  
 قال البربر قدس سره الاستعاذة باللسان حشوة والاستعاذة بالحنان حليمة فلا تترك الفريضة وتكمل السنة ثم قال ساكني  
 بالحديث اشتغلوا بالسنة وعملوا من الصلوة اشتغلوا بمرح اليدين في الصلوة وقلوبهم لا يهيات عن فعلها الى الرث هو وصيصة  
 مأكدة وقال بعضهم الاستعاذة اللسانية ترفع كيد الشيطان في ابطال اعمال الجوارح والاستعاذة القلبية ترفع وساوس التباها  
 من قلوب بل العفارة المطفية الخامسة قال ابو هريرة رضي الله عنه شكى اصحابي رسول صلى الله عليه وسلم الوسوسة في الصلوة فقال  
 الله اكبر اللهم لك الحمد ليس عدوا منه من ان يجد ومن بالوسوسة وقال ذلك حصن الايمان ثلاث مرات حتى مع السار في صدره من الاساق  
 به ان النبي صلى الله عليه وآله وسلم سمى الوسوسة وردا با حقيقه الايمان لان السارق لا يقصد ميتا لا متاع فيه فكذلك الشيطان لا يقصد  
 بالامعة فيه فوسوسة الشيطان علامته وجود الايمان وردا بالتقوى دليل الايمان والله سبحانه وتعالى انظر حكمه على القلب بقواه سبحانه

تعالى ان عبادي ليس لك عليه سلطان اللطيفة السابعة عشرة ان الله تعالى ثلثمائة وستين نظرة الى قلوب  
 العارفين في كل يوم وليلة لان لا يلبس في كل يوم وليلة ثلثمائة وستين قصدا على قلب المؤمن ليلتص به الايمان فكل نظرة  
 جعله الله سبحانه وتعالى مع عسكره عاليا ساخبا صدك فوالله تعالى ليس لك عليه سلطان قيل معناه ليس لك يد على امرى  
 ان توهم في ذنب يضيّق عنه عفوى وهو الكفر يعنى الى احوال بينهم وبين الكفر وما دون ذلك لا تضيق عنه عفوى فلا عيبان خفيه حملة  
 وهذه لطيفة شريفة جدا كرامت اللطيفة السابعة عشرة كان الله تعالى يقول للشيطان اني جعلت نور المعرفة في قلبك عدى في شؤك  
 عن الدخول فيه وانت قد فرحت بمعصية عبادي وفواصي دخلت بين يدي جهودك اسرت مطيئا اما علمت الى انظر اليك انظر واقعة  
 من اسرك ولا تعلم مثاله في الشريعة ان الذي اذنه اشترى عند اسلمنا يفرح بذلك وهو لا يعلم حقيقة الحكم فان الحكم بعمقه عليه لانه لا يجوز  
 ان يكون المسلم في ذل الكافر اللطيفة الثامنة عشرة لانه تعالى يقول بالملعون انك دخلت عهدي في كنانة الوسوسة والعصية وفي  
 كنانة المعصية وتعلم ان حصلت لك الحياة بهذا الفقرة بيك في شئنا في الشريعة ان الحرية لا سلمت في الدار الحرة صحت عليها انما جميع صارت بجاسته كيمس سببا  
 للفرقة بينها وبين زوجها وسما للوصلة فيما بينهما ومن رجع التالي كذا لك كنانة المعصية جعلنا سببا للفرقة بيك بين عدى وسببا  
 للوصلة بينهما وبين رحمتي اللطيفة التاسعة عشرة كان الله تعالى يقول اني قضيت في سابق علي ان فعل المكروه يسبب الى المكروه مثاله في الفقه  
 لو ان رجلا اكره احر على ما حشته في العقوبة بحسب على الامر المكروه كذا كرهت عدى على العاصية فاني احكم كانه ليكون تحقيقا لقولي مع  
 الملائكة اني اهلوا لا تعلمون لا ترؤا آدم عليه السلام ما عصى الله تعالى عصيان على الشيطان وقال فامرهما الشيطان  
 وكذا لك اسد معاملته اخوة يوسف عليهم السلام مع انبيهم اليه وقال من بعد ان مع الشيطان يتي ودين اخوتي وكذا اسد قبل بئس  
 عليه السلام ذلك القضي الى الشيطان وقال هذا من عمل الشيطان وكذا لك انما يوشع س نون ولم يذكر حياة اخوت موسى عليه السلام  
 اسد سياه الى الشيطان وقال وما انسا به الا الشيطان وكذا لك يارب عليه السلام قال اني مسى الشيطان بنصت عذات كما ان  
 يوم اجد حال ذمت الصيانة حسن فوا وتركوا النبي صلى الله عليه وسلم وعده الى ان لا يلبس بقوله تعالى ان الذين تولوا انكم يوم التقي كجماء  
 اما اسر لهم الشيطان معصم كساوا الى غير ذلك مما اسد الله تعالى معاصي العباد اليك القرآن وهو اكثر من ان يعد ويحصى فاجار  
 في معص الا حارا ان لا يلبس او امرهم يوم القيمة يقول يارب انت العدل الذي لا يجوز ان في متابعين فاحلهم معي في النار فيقول الله تعالى  
 يا حريقك احضر علماء الله محمد صلى الله عليه وسلم لاسال منهم مسئلة يجار ما لعل ارفيسال منهم ان ارضاخذ ما فصولي من صاحبها والقي فيها  
 نذرا حصلت منه غلة فاحكم الشريعة بها يحيدون ان العلة المبادر والارض لصاحبها وعلى صاحب الارض نصيب الفصول ما جرة متلها نجسة  
 يقول الله تعالى يا معاشر الاولين والآخرين واعلموا ان حكمي بين الشيطان وعبادي ما حكم العلماء في مسئلة الغصب وان نفس العبد مع ان  
 كان على اشتريت عنه بالحقه واثبت ذلك في كلامي فتولى ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم والآية والشيطان حصصا مني في  
 دار الدنيا وغيرهما بدار الوسوسة وحصل منها المعاصي فحكمي بين الشيطان ما يحصل من بدو وارض نفوس العباد مخلصا في حقته  
 انصرف فيها كيف تار قال وضع المعاصي على النفس والقي في النار وحكم العبد بالجملة والحق برب العالمين اللطيفة العشرة ان لو ان رجلا

اعطى لعبده اشياء كثيرة فاضله بعض وذميب به مع اموال سيده عاين ما يدور لا يخرج العبد من عبودية المولى وعلى الله النكال والعقوبة  
 كذلك ابليس من المؤمنين من استجاب له وتعالى بالمعصية والذل والهوان اسما بالعبودية حيث قال لا يشرككم بالله العز وجل اي الشيطان  
 فاينما يدور العبد فهو عبد الله لا يخرج عبودية فيرد سحابة بدمائه واحدة ويلعاب بالذي نزهته اللطيفة الحادية والعشرون لما  
 قال الله تعالى انه تكلم حدوصين حان المسلمون من قال الله لا تحاوامه فاني وليكم وحافظكم الله ولي الدبر هو يخرج من  
 من الطلمات الى النور اي من ظلمات المعاصي الى نور الطاعة والتوبة ومن ظلمات انقمر الى نور اليقين ومن ظلمات يعم الى راحة الروية  
 الا تروا ان من كان الامير عليه السلام لا يخرج من كافي عتق اسرا مع يوسف عليه السلام حيث اودع في السجن مسلمة من اسوة في  
 السجن متقيده وهو مع يوسف في العيم كرم فمن كان المولى يسجانه وليه فادى بان النار لا تصره والاراة اللطيفة الثمانية والاراة  
 وصف الله سبحانه وتعالى ابليس في هذه الآية ما الطامحت ليعمل باليقين به وهو قوله يخرج من النور الى الظلمات ووصفه بعبه  
 ما انه المولى ليعمل باليقين به وهو قوله يخرج من الظلمات الى النور فكما لا يمكن من ليس الاخراج من الظلمات الى النور كذلك لا يمكن من  
 سبحانه الاخراج من النور الى الظلمات وهو الكفر والصلالة بعد الامان والعداية لانه معروف بالفصل مع احصاءه والعدل مع اعدائه  
 اللطيفة الثالثة عشرون حكى عن اسلي رحمة الله عليه ان رجلا قصده من حراسا فسأله ان يتركه ان يكون حراسا شيطان قال ان  
 تفعلون معه قال اذا وسوس وذناه ولو عاده ما ه فقال ساكنين ابل حراسا استعملوا لمحاربة الشيطان فتمت يتفكرون بعد اداة الرخص  
 قالوا كيف احييت رجلك الله تعالى قال استعمل بالله عما سوى اسديك عمادون الله اللطيفة الرابعة والعشرون قال الله تعالى  
 وان احد من المتكبرين استخار الله فاحره حتى يسمع كلام الله ثم اعلم ما منه به اشارة امر ما ان يحس اسما سارا لانه ما  
 بعد اذ امر ان يستخبر من عبده بقوله واستعد بالله تعالى ان يطلع ما منه فلذلك يطلع ما مناسا وهو من فصله اللطيفة الخامسة  
 والعشرون قيل لما روي ان ابليس اسلى بالفتنة لاجل آدم عليه السلام قال اي به لا يقتني من رحمتك لاجله فعزك لا عوسقوا مع الله تعالى  
 الله تعالى ان الله تعالى انما ولي الذين آمنوا قال البعيد لا يقدرون الا على ما استاصل قال الله تعالى والذين هم كمنه السوء في دينهم  
 كنت ومنهم كنت احبهم واسئلتهم حمل كلمة التوحيد فقال اللعين لا يتبعهم من يريد ان يبعدهم وحلفهم وعما لهم وعرضنا بانيمة قال الله تعالى  
 ونقسم بالاقبال بالاحرة بين ايديهم ولا دار عن الدنيا من خلفهم ثم بالطاعة اليهم من ترك الدنيا الى السال والسوء ماتت والله ما  
 بالعوق واسدك طريق الوصول اليهم عليك فقال ابليس القيم في المعاصي ليتوخوا عقوبتك فقال الله تعالى وما علمني من ادراك  
 ابي اعلمهم ولا اسألهم عن ذلك فقال استعلمهم عن التوبة حتى يموتوا ولا يتوبوا فقال الله تعالى ان شئتم من الله فاعلموا  
 يستطيع ان يطلع على من الغفرة واعلمهم وما الى فقال اللعين اسم دعون اسمهم يصعقون بهم بطيعة ويقلون اسمهم ويذبحونهم  
 فقال الله تعالى للعينين باذانهم عداوتك اعلمهم متاعك ومحمدتكم اي ابي اتحاور عن مصيبتهم اي اسس اسألهم عما وافقهم اذ فيهم  
 اي ليعلموا ذكرى يوم القيمة واحمد الله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وآله  
 اللطيفة السادسة والعشرون قال جعفر بن محمد الصادق رضي الله عنهما لعبد الله تعالى محمد اصلي الله عليه واله وسلم





با حق روی نوی آورده قصد با ملک او کرده و بچاره گفت اگر چه برون اسلام جان داد و دلق است عظیم از خدا بود از ملاک رسمی است  
 انقصه بر فضیله انظار محال انطاق من سخن المسلمین وی نگریز آورد و دیگر آن اثر و دهر عده می سرعت تمام اقامه پیدا یافت و پیش قدم  
 مکی بود و روی خط را بر وجهه محاسب ما را نداشت اثر و پار و روی گردان شد در ویش در پیش نظری انگیز از زیر آن سنگ چشمه آب  
 رفته از زلال ما را مال ایستاده از پس بگاه میگذشت و پار و روی نگریز نموده و که کرد و پای صورت قمری نموده است که او را عالم طلوع  
 زنده طلعتی نموده که او را آب حیات برساند که در عالم معنی و موسیقی لایح است بر تپاه و صانع حضرت عزت است  
 انی حاتم و سائیه حارس عسله و نه دریا آمده است که ما عرفان را با ملاک را در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 سنگ اخوان الله است نموده آن سه طایفه را در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 نگریز اشتیاق و غیر کلمه هر که به این سه طایفه را در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 مانده هر صدی که او را مقتصدی رساند و ناگاه وانی دید و روح و گروه کرده و این سه طایفه را در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 در روی بر حرم نموده این نشید که سید بر مثنوی اشتیاق را در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 بی خود و صبر و در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 است چه تنه کنیم گفتند اگر ترا در راه و عقاید ریاست میت انداخته است که نهایت تو کنیم در ستایشی هر صدی مدح و ماری سه طایفه و قدی  
 اندوخت ای مسافر گشت بسی این کاروان کس میان ما نیست ترا آسانی آت در گانی رسام و درین طلعات حاکم بسیار و لغو و مبتیاری است آه  
 حرام میت انداخته است تمام ما هم بچاره حدت آن به میت استید و مواهقت آن یلید را بر متناهی است اس قوم تند و گرد و در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 در چهاره سر و بر بی آن قلمه سالار شده رسامه چندا که در تاریک سد و راه ما یک گشت بر هر بی چراغ او را رگشت و در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 بر تنه چنانکه جان شیرین را در آوای در پیش هیچ بیانی که میگویم بهیت مرد معنی انسان و دیگر است اس و ساح ما و ان دیگر  
 بر عالم معنی و شراد و دنیا معنی ارحمان و عالم تقا و حرم بقا مسافری و در بیانی حیات راه تا تم گم کرده و در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 موه و گره و مشکوه و نقد از سلیمان سلیمان اشیات تراش آمده دلالت نموده که ترنسک طبیعت او را قطار اتباع ما و آرتار  
 غنچه قمری در اسمیت ابرام و الله یدعو الی دار السلام بر تمام تو گشت موش ایسجی بر هر صدی حوی استیظان ای و راه حرم  
 ال و شوکت ما را در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 به هر حال در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 قلمه هم اجماع می ماند و در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 با معنی تو مانده عمر خود وانی یکم هرگاه که در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه  
 از هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه ی با ملک او داده مسروقت از دست او در هر سه طایفه اجوات و دایه







و بگو اعداؤ الله من الشيطان الرجيم التمثيل السابع کاروانی و دشکوه شبی در دهن کوبی فرو آمدند و مساهلی داشتند و ما سحر است  
 ساعتی بر آسودند پاسان پاسی از شب بیدار بود ناگاه کوفتی بر او در وی اثر کرده او نیز خواب رفت در آن که در کین گاه نشست بود  
 فرصت معتم شمرده متلع کاروان را تاراج از میان ایشان بیرون آوردند و ناگاه یکس از ایشان واقف نگشت علی الصبح که بشا طوطک  
 چهره حایکیان حجره حوائی است حیثه است است کاروان اسان اخواب بیدار گشته و از مستی عقلت به تیار شده و رفت و متلع و فاشا  
 مرحه الاساع خود با سب تاراج رفته دیدند مساهل را ملالت بر کشید بد پاسان از حالت شمره داشت که گوید در خواب تیر  
 با متاع آنها شده گفت رد آنکه آمدن یا در دم و لیکن ایشان بسیار بودند و متاعها با آنها متفاوت است و توانمود ایشان  
 سلاح دسا حرب کامل من امر و رومدار معصل کرد گفت ای اسان اگر کمک با ایشان در مقامی عالمه نویستی رآین ماری و یا  
 کردن تا ما بیدار شدی و منع و دفع ایشان ما را تهمودی گفت ساهل تیر و تیغ و صرب سید مس بود و را تحوایت کرد که ایهم  
 مجال فریاد و معان در شتم اما اکنون که شما بیدارید و ما می و بهر اسی میب فریاد میکنم و آه و ویلا آه کرد آن ای در ولایت که عقل  
 کاروان سادست تا کاروانیان اعدا و جراح را متاعهای اعمال صالحه از دروان شیاطین فاحصه نگاه میدارند تا ناگاه که قافا  
 اصصا و جراح در دهن کوه امل خواب عقلت و عطل و عطل و عطل حقه و عقل مسکین ایاسانی تعیین کرده خاطر صمع کردند  
 عقل بجایه بر نو اسطه کوفتی شهوت و حرص و طمع در خواب عقلت رفت دروان شیاطین بر متاع اعمال دست اند حریتها  
 تمام مرده تمامی کاروان را بر او متاعهای گدیزی انداختند چون روز قیامت شود و آفتاب عدل از مشرق عیث طلوع شود و ماه و جو  
 نور شود و مور گردد که فاسرقت که در صحرایها همه خواب عقلت میارند و تقو و معاللات است عارت رفته بیدار و دو  
 بر آرد اما هیچ سود و دشمنوی للمووی قدس سره چونکه عمرت بر دیوی فاحصه بی ملک با شدا و دو فاحصه و گره باشد بی ملک  
 چمن مست عقلت بی ملک تران یقین بهیمین قوی ملک بی مال بی ملکین دیلا طرک ای عریه قافای بیکاه باشد با نگاه  
 از لوی جیری فوت کی شدی آنکه گفت لا تار سوا علی ما فاکتم کی شود از قدرش مطلقم التمثیل الثامن نکی ان عوایج و جرایم  
 فانت لدا در محرقة فحق الحق فیما تفکرت فانی احدت فی الطعایها ثم اقدر علیها و لانت من صعوت السطح و مات الحق المحرو  
 ایما الملك العیات صمیع الملك صراخا فامرا اعدام اطعائهما قتل الحق قتل الشیطان و وسوسته و متلع الدار المحرقة القل المیز  
 الایان و متلع الملك متلع رسله عز وجل سلا فاستع الله سبحانه تعالی حتی کیفیک المکسوة و هو قوله تعالی ان عبادی لیسون  
 علیهم سلطان یحب علی العبد فی کل حین و او ان يستعید بالزمن حتی یقع فی حمانه الشیطان یعول اعوج بالله من السلطان الرج  
 التمثیل التاسع متدا حواضره را سریر بود ترکمه بصورت لسمیه می مدسید بر قوی و ده مدی که است فناء و شکر نقای نگذرد  
 رحی شیرین سخی که حواضر او نظری ام و محبت ما نکند و در نامی که در شانها و اسب عطفه را در درجه او و بعیت ساد  
 و حتم انتظار بر بنگد آن که با شدا و در در محمدی چون آفتاب در به حال ساد و عالم مل و حاس و جهان روز  
 دروان را در نور و شعاع صحت و سدر و دموگر و اتفاقا که شیر را با مار میادی و حتمی شیر حتمی است  
 چشما صومعه

بدین لطیفه خلیل از ان جمیله اسقا فانوده حواجه پزارو که فرزند ول مندی سعادتمندی در راه دارو که نه ماه دیگر راحت جان سالار  
 در روان حواجه بود و چون مدت انتظار منقضي گشت نوا در اعلام شد که گنده بیر جادو پیشه و مکر اندیشه سقا ط آن کرده در عالم  
 بی روح تو که چون قلب کنی حور شود و ترکیه آنست بجایت جمیله و از اینجا هست که دیدن اطرا که در خواب معر را در اوجیت و تو هر دم تحفه  
 اعنی و بطیفه بیضا عتی از ذکر و فکر و ماز و میاز بر حق روح و دلیعت می نمی برامید آنکه چون مدت حل امانت و حمله الا انسان منقضي شود  
 هنگام وضع حمل و تصحیح کلمات حمل حمله پیش از یک عمارت از قیامتست یکی قره العین نورانی و محرم را آن حمانی حاصل آید اما شیطا  
 می آن گنده پیر مکاره چهاره است که آن فرزند جان بستد ترا سج و سوسه اسقا ط کرده است آن هنگام که معلوم کنی حسرت و افسوس و  
 رد و عاقل آنست که چون نظم طاعت در زمین استقامت بکارد و آنرا آب دیده صحت و تمام و دعا و یارب بر دوام و استغاده و استغاثه  
 حسرت ملک علام حل دگره ترتیب نموده نگا بدار و تا سیطان لعین او احصایع کرد اندر و رقیامت از وقت که راست مفرقه بعضی  
 تا تعلم نفس با احوی اتم مسقره العین چشم او پیش و اع جان او گشت گرد و میت قطره اشک که از مردم حیتت بکند قره العین تو  
 ر و خنده صواب کرده و آن اشک را نشان که ترا در فرسوخ آن نو و نوئی مشهور که ولدان گرد و دلتشکیل العاشق را در اساک آید  
 صد بر از رفتن و نگار آراسته و استخار و اسماء پیر هسته تا آنچه حکما از مرتبه جاه و حلال است در آن سرستان مرغی داشته اما در این سرستان  
 از زاریست که کسی اقدام راخته و حلال از در پای با ننگد حکما نمکست و بر کنار این خا تر از عالمی عاقلی و حاصلی ایستاده بگوید این حار  
 مدته کسب و درین باغ لغز و آید تا غایت اندی و دولت سرمدی بید و هر که نفس بی غای مشغول در آمدن پیر عالمیای بر سر آمد و غصه و  
 مطلوب خویش و اصل گشت باز و حوا را اس گلزار یک رمد است که در او را مقفوش و رقوم و لغزیت و صو تنای می را اسکار  
 شما ملا سرور و دیوان کماشته و در مرز بگره زن گلستان کاشته و یک حشمتی سیاه روی تولید موی مدی رشتت خوی منیب بیکری  
 در سطر ایجا ایستاده و بگوید که بیایند و قدم درین گلستان بگذارید تا مقصود حاصل کنید و مراد و اصل گردید بر آن سحر این حشمتی خوشتر  
 درم درین گلستان صوری براده سر غل محسوس گرف رنده این کیادی داد و دست و پای او تقیود و اصلال مقید ساخت و حل امار  
 بر شش براده و در چاه سیاه سقاوشن حشمتی در عالم معنی آن گلشن سرای که طلال خوش وای نعمه سرای با طقه در صدف کمال بخت  
 دارد و عاقل است و حشمت است که در صدف لطائف دانوف آید است و پیر است است اما در این عاقل است و فقر و احوای در دیده  
 و آنکه آنکه و آن نداننده ماقا کمال حضرت رسالت صلی الله علیه و آله و سلم که است و راه پیغام حق تعالی به حشمت میجو که  
 شدیدی ای داد التلاوه کرده و عت حشمت را احاطت کرده و زینت میباش و سعادت فی سائنش حاصل آمد و در ذلک فصل الله یوتیه من  
 مائه و آن را می که در واد گلستان حشمت است و در روح است و آن نگه مالی کمایت از غنا ثروت و مار رفعت و پیا و آن حشمتی سیاه رود  
 عوی حشمتیست که سحر و شهود و قدم در گلستان شمع و مولود است و سحر و سعادت بزرگ و درسد و او را تقیود و حری و کمال سلاسل  
 محال شقاوت و صلال مقید سار و در چاه سیاه وای اما در که حشمت الدار الشمهات و دانش هوا نمک لای المبین و چون حقیقت این  
 را با تاج جواهر مصرین گرد و در میان متاع سید المصیحان صلوة الله علیه و آله و سلم در دو بار عالمه ای سیاه است و سیاه

ذكره وحجبت تشبهه ما قد وافقت تحفه انحضرت صلوة و مستدرك الله صل على محمد وآل محمد و انبري تحميد قرا صر محافت ثار و ركا شيطان  
يعين لعرض و لعنت كبره اعوذ بالله من الشيطان الرجيم و الحمد لله رب العالمين

**الفصل السابع في الحكميات و سكر كرمي** بذه الفصل خمسة اسوة و لكل سوال اخوة السؤال الاول فان قيل بالهك في خلق الميسر  
ب ا - سبحانه يهضف قلنا الهك في خلقه كثيرة و لند كرمها ثمانية حكم الاول ان اوسى ان يميز الحبيب من العدو و خلق الانبياء عليهم السلام  
يعنى هم الا حار في خلق الميسر يعنى - الاعداء و يميز من يكره من بعد الرض من بعد الشيطان و الثاني خلق و لا لا النار و خلق محمدا  
على الله عليه آله و سلم اعيان الى الجنة فخرج الشيطان الدنيا على الكافر من قبيح له ما ثمنها قال ليس ما شتر و يا و تركما الزباد و اعزموا عنها  
و الى اقول لم محمد و اس قلوبهم ترك الدرس و لا الدنيا ثقيل له اعطاه و اذ حقه حتى تخر ما بهي فقال الميسر عطوني رجفان طعنه و معهم و ابعار بهم  
ما عطاهم المداقة فلم يسمعوا عيضا لم يسمعوا و كره و رتا و لدا قيل حكم الشئ يعنى و يصم و في - داية حار في الخزان الميسر عليه اللعنة يرفع الدنيا كل  
يوم من يريد فيقول من يستمرى ما يصره و لا يبعده و يهيمه و لا يستره فيقول اصحاب الدنيا من فيقول الشيطان لا تعجلوا فاسا مقنونة  
فيقولون لا فاس - فيقول حتى اعلمكم عليها فاسا محورا سارة مصفحة فيقولون لا فاس - فيقول بها ليس مدراهم و لا دماير بل فاسا يصيبكم  
من الجنة و اني اشترى بها اربعة اشياء بفضله و عصبه و عدا - و قطيعه لعت الحرة منها فيقولون و حورنا و لك فيقول اسبوا ان ترحوني عليها و هو  
ما ن ايطوا فلوكم هل ان لا تدعوا با اذ فيقولون نعم و يا حد و سا فيقول الشيطان شئت التجارة الثالثة خلقه ليعلم من المعجيد و يعلو ان  
الى الله سبحانه و يرحمون اليه كما يجعل الولاية الشفقة مصورة مهيبة في حمار و ولده الشئ الخلق الحار من امر اللقي بفسد في الممالك ليعلم  
سما و يرجع الى والدته و نظيره حار في الحكايات ان رجلا كبح امرأة عليه جميلة و هو يحبسها حاية المحنة و هي لا تريد و لا تلتفت اليه و تكون في  
الهراس مدة حدة و راها الرجل ذات ليلة قد اتملت كاهنها اليه و اذ حلت يربها في عنقه و الصفت نفسها في عصب الرجل من ذلك ان لها ك  
فثالث حل سنان سنانا و اوافه فقال الرجل اسارق من متاع مني ان شاء ما حل ككاهن من سنانا في تصاق نفسها بنفسه الرابع خلقه ليكون المؤمن  
في كنف رعاية مولاه و في حقه كما قيل لو لم يكن الدين لما كان للعجم راع الحما من اواب و احدا من المدينة ما و قارس السكك العنبر لا ينفع  
العوام ما يصيبهم فاهم محتاحون الى ان يرفع عن البيوت السكك القاذورات و النجاسات فكما من واحد الفع لهم من كثير من العطارين فيهمنة  
خلق الله سبحانه تعالى ليرفع من الدروب عن العاصيين و يحل عليه او قار المعاصي كما ميا من قبل فاما الشيطان عنما دما من عمل  
الشيطان الى غير ذلك السادس ان الله تعالى ان يطهر و اخرج روائح الاسلح بطر ما متسام كمال حطارة القدس كدلك - تعالى خلق  
المس من البار و طيب العود و يطهر عند وصول الدار - اليه فيجسد لو لم يكن الميسر و وسوسة لما ح من قلب المؤمنين ربح الموت و لا حار الطاعة  
و لا نور المعرفة فخلق ليرج - متام ستنش و اخرج القدس من محامير الناس كما قلت بيت عود و لرحم عشقت حور تلس ماد - حاصل امر  
مردم قمرت را حورى حشيرة الساج قيل الدنيا كالحور كما قال اما مثل الخيوة - الدنيا كما - ار لها و ساجا و في الحور كبريت تسانح و ساج التماس  
يتعرض للمسح الحواري و الملاح يقصد الحواري و الثاني ما دم عليه السلام الماح يغوس لطلب الدني حور الدنيا اكس تسلاح يعرف سعين  
القلوب حتى كبره و كسر اقلوبه ان الله يار الحرة الموقية تاتاه قد اكسر لحواريات لدا و يا و سعادت قلب قد كسر لحواريات حيث تاتاه و موته





[illegible]

نوكوني كدلت معرفت اودوت نودوت تعالى فربا يدركه حاسن ربيم ذاق من سوت نودا عناه خطا بحت طلاق رسد كه امي ابليس قرا منه صحت  
 فرقت تحت تروادان محمد و زكريا و دفا مي مصعب شفاعت تزا امي صامو من نوده ست مار كاجي لقاي رويت ترا السؤال الخامس  
 لما تقرر ان ابليس خلق من النار فكيف يجذب النار بالنار و لهذا السؤال احوته الاول ان الله يملك ما يقطع ما يحرم كذا كذا النار و انوار  
 الثاني ان الويل واد في جهنم يستقيت النار سما كل يوم سبعين مرة فاد اكل بعض النار بحيث يستقيت منه النار علم لا يجوز ان يعض النار  
 النار احوته الثالث ان شمس ابليس كما يتكلم من الحسم و الروح و الحسم يحلق متلا من النار و احتياط الروح به علم لا يجوز ان يكون لا لم  
 احتياط الروح مع الحسم كما ان البشر مخلوق من التراب فما انتلط الروح عدت مثلا النار كذا في ضيقه و ان شلا و صلى الله على خير خلقه محمد و آله و صحبه  
**الفصل الثامن في ذكر نبذ و سواس الشيطان** اعلم ان الخطر و بيان يجر الى استزاد يابصر في العاقبة و هو الوسوسة و ما يزداد  
 الى الصبح و هو الامام و هذا الحادث لا بد له من سبب و سبب الوسوسة الشيطان و سبب الامام الملك لا يملك من طبع يميز به بقوله تعالى  
 الذي يفتينا به بقوله لقول خير التوفيق و الذي يميز به بقوله الشر محمد لا و لا يزال القلب في التخاذل بين الملك و الشيطان الى الاشارة  
 بقوله علم القلب بين اصبعين من اصابع الرحمن كهي من سرقة التقليب طان الاصبع ما يقلب به و الله تعالى في قلب القلوب بالملك و  
 الشيطان قال العبدى شكوت الى العلاء من زباد ما احسن الوسوسة في صلوة قال تراه كشل الميت من اللصوص ان كان فيه حتى عد جلوه  
 و لا تركوه و القلب الخالي عن الهوى لا يجله شيطان و شكى رجل الى النبي صلى الله عليه و آله و سلم و سوسه شيطان فقال النبي صلى الله  
 عليه و سلم ان السارق لا يدخل بيتا ليس فيه شيء فذلك من محض الايمان و سئل ابيهم السجعي حمزة عن الوسوسة فقال كل صلاة لا وسوسة  
 فيها ما سالا يقبل لان اليهود و النصارى لهم وسوسة و قال علي بن ابي طالب كرم الله وجهه العرق بين صلوة اهل الكتاب و سوسة شيطان  
 ما ترجع من عمل الكفار و قال الزكزاوري رحمه الله ليس الشيطان مع الكفار لاسم افقوه و المؤمن يجاهد و المحاربة مع المخالف قال النبي  
 صلى الله عليه و سلم ان الشيطان يوسوسكم يوسوسكم فاستمعوا له ان يوسوسكم فاستمعوا له ان يوسوسكم فاستمعوا له ان يوسوسكم فاستمعوا له  
 قال الشيطان يوسوس في صلوتي و قران عال حاك الشيطان يعال حرث اذا احسنت به يعود و الله معه و الله من يسارك تامة فصحت  
 ما الله تعالى عوفي في احوال في الوصية الشيطان العال له و لما في استعداد الله معه و علاج الوسوسة كلما ذكر الله تعالى الوصية جميع الوصايا  
 و القلب الواحد لا يجوز ان يكون شغولا في حالة واحدة و وسوسة و ذكر فذلك امر لا يستعادة لقوله اما هو يا الله من الشيطان الرحيم فان قلت  
 و سواس يقطع ما كلفه عبد الله كرام لا تملك له اقصون للقلوب صغائرها اختلوا على حسنة اقوال قال بعضهم يقطع اصلا لقول صلى الله عليه و آله  
 علم اذا ذكر الله حسن قال بعضهم لا يقطع و لكن لا يكون الاثر في الذكر كالمسحول يجهل لا تاترا كلام معه و قال بعضهم لا يقطع الوسوسة و لا اثرها  
 لكن تفسط حلتها انفسك قال بعضهم يعدم الوسوسة فلهذا في خطبة الذكر ما في لحظة على التعاقب القاسم يطل اهما متتالية كالكرة التي  
 ليما نظمت حمر تهرة عند الاستدابة اسر عتري المقط و دوائر الحما من قبل ان الوسوسة و الله ذكره و هذا في القلب على الدوام كالمطر على  
 بيتين اليد و سواس الحماسي رحمة الله فاحصل ان علاج الوسوسة ذكر الله تعالى المعادة بين الوساوس و الله ذكر المعادة من الوساوس و المعادة  
 لو ش قال رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم واداب السجدة و هو ان الشيطان و اصبح حربه على قلب من آدم فان ذكر الله تعالى

فخس ابن الله تعالى التعمق عليه بذكر الله تعالى حتى تحووا منه وقال بعضهم المؤمنون في وسوسة الشيطان على ثمانية اصناف الاول ادا  
وسوسهم لا يستقروا فك في قلوبهم قوله تعالى انه ليس له سلطان على الذين آمنوا واتقوا الله ليقبل الله ما يعملون قال الله  
تعالى واما من خاف مقام ربه وحمل المنى فله اجر عظيم ثم كسر عن ذلك قال الله تعالى وان الذين امنوا اذ اصابهم  
مطائف من الشيطان فغلبوا على الاعوجاج فاعلم ان الله تعالى قد اصابهم من قبل ان يسلط عليهم الشيطان فاعلم ان الله تعالى قد اصابهم  
يستعصم الله والحق ما نالوا ثم وصلوا ثم اتوا قال الله تعالى انه كان للذين امنوا اذ اصابهم من قبل ان يسلط عليهم الشيطان  
يوم سمين مرة والسادس يقص على ذلك ما نالهم من قبل ان يسلط عليهم الشيطان فاعلم ان الله تعالى قد اصابهم من قبل ان يسلط عليهم  
الذين آمنوا ومن يعمر الله ولا اله الا الله ولم يعمرها على ما فعلوا وهم يعلمون والسادس يقص على ذلك ما نالهم من قبل ان يسلط عليهم  
الله للذين آمنوا السورة بحالهم حتى يرون من قبل الله تعالى وما على الله عليه وآله وسلم يقبل الله اية عن عباده ما لم يعبروا الناس من موت  
على الاصرار قال الله تعالى والذين آمنوا واتبعتهم اهليهم وماله من حاجة اليهم قال الله تعالى والذين آمنوا واتبعتهم اهليهم  
عليه وآله وسلم الله يعبر الله ما لم يقع الخراب وبقي ان تمت المنى من الله تعالى على خلقه محمد وآله جميع

الفصل التاسع في ذكر شتى من ثبوت اضلاله اعداءه احوال عصمته من اضلال الشياطين الشيطان قد نصب  
الاعداء من اممكم آدم وحواء حيث اعد عليها عيشها فان قتال معه معصية عيسى لا تنجى الى باب الملك القدير سبحانه على كل من يؤمن وموته الى ابد عذبه  
ولا كمال عمل من سببه في الدنيا والى ان يسكن الى الله صلى الله عليه وآله وسلم حال الموت من حسن سيده يدرى من يحسنه  
ويعاقب من يدرسه ودرته في الآخرة والشيطان يصعد وانفس يعويبه فيسكن للمؤمن ان يستعين بالله تعالى ليقيه على اعدائه وليوقه لما يحذر من بعض اعدائه  
في معاد الله سبحانه والشيطان حصونا وله كرم مكانه الشيطان المودع حتى تسلم من الاخطار منه واحدا لاستعاذته بالله سبحانه من  
سوره ارم جان الاميار عليهم السلام لا يارثون من كيدته ذكره فمن اضلاله الى ان حار الى النبي صلى الله عليه وسلم والقائمين قرارة في  
سورة النجم العريق العلي منها الشفاعة تترجي كما يبين في حمله الشيطان فقال في عظمته يا روي ان هذا العيس امرار وامن نحن يقال له الا عين  
عاني النبي صلى الله عليه وآله وسلم فمثل له على صورة حمر تمل ابيو الله صلى الله عليه وآله وسلم فيصلي على النبي صلى الله عليه وآله وسلم  
اد اذ تمل عليه السلام منه ومن الشيطان خرج منه فيل الما ينخر ميره ووقع قد خرج من كفة الى ارض الله ومن اضلاله ذكره في الحيز  
ان الميمر لعنه الله حار الى موسى عليه السلام وهو سامي ربه قتال الملك من الملك ويحك ما ترجموه يا روي يا حي ربي على هذه الجاهلية في التقريب  
من الله الى فقال له ربه ما ربه من ابيه وهو يا حي كذا في الميمر ثم ذكر في ربه الرضا عن الله تعالى في الله سبحانه ملكا حتى طاعوا  
حول موسى عليه الصلاة والسلام اقداسهم على الارض ورؤسهم في السماء فحار الشيطان واداد ان يتعلم الى موسى عليه الصلاة والسلام في رؤسهم  
حزونه الملكة ولم يجد اليه سبيلا فصاح في الارض من تحت قدمي موسى صاوا الله وسلامه عليه فقال يا موسى مع من يتكلم قال مع ربي قال  
لعنه الشيطان قال كدت انه في ولائهم من مرادك يا ملعون قال وعدت مرادك منك سلكك عن المسادات فاكمل الى الان كدت سامي  
مع الله والآن سامي مني والله اعلم ومن اضلاله الملعون انه جاءه يوم الى عيسى بن مريم صلوات الله وسلامه عليه قال له طوع ربيته

الارض على حصص مدي كلها لك فالك تحمي الموتى وتبني الائمة والارض من تخلف من الطين وطائرا قال عيسى يا ملعون هذه المدة يشق تعالني  
 علي قال يا عيسى ان لم يحرك فاصول بك اكثر من ان تقصروا في حركه حتى تضل به الروم اثنى عشر الف فرسخ كلهم نصارى يقولون  
 عيسى اس الله ومن يملكه في افعه بر صيصيا الزايد وكان رايا حجة الله يا عيسى ومن يملكه لم يعص الله فيها طرقه عيسى  
 كان له ستون العاص من سنه ثلثون في السوار بركة وبلغ في العادة سمحت تحت الملائكة من عبادة كل ما يرحون الى السامير وبقائنا  
 من يدي الله فاشهد سبحانه وعالي سال ستم ما ذار ايقم قالوا انت اعلم منا وراينا عابدا في مكان كذا ايعبدك احسن العادة قال الله تعالى  
 يا ملائكتي اني اعلم منكم ما لا تعلمون ستم علي انه يكفر ويدخل النار اذ لا بد من فتحت الملائكة من ذلك فكلوا عيسا بيهم وكان عيسى  
 في السموات فسمع ذلك ستم فعلم ان هلكه وكفر على يديه محار الى صومعه على شدة عاده قد نكس المسيح فاداه فقال بر صيصيا من انت وما تريد  
 قال انا عابد اكون لك عباد الله تعالى عز وجل فقال له بر صيصيا من اراد عبادة الله تعالى فاشهد تعالى بكيفية موسى وما حيا  
 مقام عيسى عباد الله مكانه ولم ياكل ولم يشرب ولم ينم ثلاثة ايام ففتح بر صيصيا وقال انا اطرد واما من هذا اعدا فصل مني لم ياكل ولم يشرب  
 ولم يعقل من طاعة الله سبحانه ثلاثة ايام ثم اخرج راسه من الصوطة وقال له اريك محمدا واني سمعت الله ماني وعشرين سنة ولا اقدر على  
 ترك النوم بالليل والاكل بالشرع فما لك قال عيسى احبته الله لاني كنت اذمت ونامت ما ذكرته في القيام من يدي الله تعالى في القيامة  
 تنفص على الاكل والشرية اليوم قال بر صيصيا فما جيلتي حتى اصير مثلك في العبادة قال اوهبت يا عيسى الله تعالى وتسبب عيسى ما به جسيم  
 حتى تجده عبادة العباد من الله تعالى وتصور عيسى على طاعة الله تعالى فقال بر صيصيا اني سمعت الله ماني وعشرين سنة كيف اعصاه  
 واحضره فقال عيسى لا تسالني عن هذه واذا لم يحج معه لا يحتاج الى العذرة فقال له ابي الله شيرني قال عليك بالان قال لبيته  
 الا اعمل لك فقال عليك ان يقتل موما فقال لا اجري عليه ايضا فقال له اوهبت يا شيرني المسكران يا ايهون دسا ونصمك الله قال يا شيرني  
 اوهبت لي قرية كذا قال تيمنا امارة سادة جميع النجر وسكنها في منزل كذا في مكان كذا قد سمعت لعا د خراجا امارة مريته فاشترى منها النجر وسكر  
 وقرتها عدل روحا فصرته وحما وقتله محادة ان يعصه ثم ان عيسى المعين من صورة انسان سعي به الى السلطان فجاز السلطان واحده وطلعه  
 النجر ثمانين جلبة ثم صرته لبيته مائة حلة ثم امر بصله لامل الدم فلما اتى صلبه ارا عيسى في تلك الصوت وتال كيف ترى حالك قال من طاعة قرين  
 مجرارة بكدا فقال عيسى كسنت في ملائكة ماني وعشرين سنة حتى اطعرت كذا لار صديكي نارا ردت الما من تلك من هذه الحشنة فقال اريدوا اعطفتك  
 مانه قال اريد منكم سيدة واحدة قال ايعبد انا ستم الله قال صهرني لا يارحني اسرك معك كثر علكك قوله تعالى اذ قال للانسان اكفروا  
 عيسى سمي في هذا كثر قال عيسى في صلبك في احوال الله رب العالمين ارواية تاج المديكرين لانا ما بقي انك التقية نضر ردا في المصروفة الربها  
 للقيمة ستم من س داود عيسى رحمة الله ولكن ذكره بر صيصيا في تسمه العادة ليس التقية في الالبسة رحمة الله عليه وحره بر صيصيا  
 كان عابدا يستجاب له دعوة وكان الناس بانوهه بر صيصيا هم كان يدعو في منظر من صعدا عيسى لاسم انا يوحى والى من يعش بداداه قد عياكم فعال عيسى  
 من الشياطين انا احبه حاله لم احده فليست لك بولي فقال له ليس انت له فاطلق الشيطان من اهل اسرل يا من ملوك من اسرل له سميت  
 من احسن الناس ومما فم من حالته مع ابيها وامها واخوتها نجسها فم هو لك فم فاس بداداه رت محمودة ففانت على ذلك ايا ما تم ما هم على























والعبادة والعلم ولا يلقى سوى فضل تعالى ورحمة قل بفضل الله وبرحمته فذلك عليهم جواهرها وما يحصى الخ استعشر قال بعض الحكماء  
 طرقت تفكرت من أي باب ياتي الشيطان الى الانسان فاذا هو ياتي من عشرة ابواب احدها ياتي من قبل حرص وسوء الظن فقايلته بالشبهة والفتنة  
 فقلت ما هي آية التقوى عليه من كتاب الله تعالى وحدثت قوله تعالى وما من دابة الا على الله سرقتها الاية فكسرتة بذلك لانما  
 طرقت اذا هو ياتي من باب الحيوة وطول الابل فقايلته تخوف مفاتيح الموت فحدثت قوله تعالى وما قد رى نفس ماذا تكسب غدا  
 ما تكسب نفس يا قد طرقت فقلت فداها هو ياتي من باب طلب الراحة والنعمة فقايلته روال لعمرة وسوء الحساب  
 تقويت لقوله تعالى فسرهم يا كلوا وشمعوا ولا يلهيهم الا مل صوف تعلقون وكسرتة بذلك الرابع طرقت فداها هو ياتي من باب العجب قايمة بالمشقة  
 وبالعاقبة فثبتته بقوله تعالى فسرهم شقق وسعيه فداها هو من اي العسر يقين انه كسرتة بذلك والخاص وحدثت ياتي من باب الاحتجاب  
 لا هو ان وقتة من شدة ان الله يعرفهم حقهم وحرمتهم وتقويت لقوله تعالى والله العزى ولنصوله وللمنى صبيح كسرتة بها والسادس طرقت فداها هو  
 في من باب كسرتة قايمة بالعدل وقسمته الله تعالى في خلقه وتقويت لقوله تعالى هي قسم ما يهيمهم معيشتهم في الحيوة الدنيا وكسرتة بها السابعة  
 لبرت فداها هو ياتي من باب الرياء ومع الناس حالته بالاحلاض تقويت بقوله من ان يرحوا لقاءه فله عمل عاصيا كما ولا ييسر له لقاء  
 الله اساء والناس ينظرون فاذا هو ياتي من باب التحمل فقايلته لعار ما في ايدي الخلق وقهار ما بعد الله وتقويت لقوله تعالى ما بعد كرمه  
 سداسمدا انه ان كسرتة بها التاسع طرقت فداها هو ياتي من باب كسرتة قايمة بالتواضع وهو بيت لقوله تعالى انا خلصاكم من كل وابسته  
 الى قوله تعالى ان اكرمكم عند الله اتقواكم فكسرتة بذلك العاشر طرقت فداها هو ياتي من باب الطمع فقايلته ما لا ياس من الخلق والتقنة باعده  
 وتقوية له ما هو من الله يحصل له صرحا ويرى من حيث لا يحسب النصيحة السابعة عشرة عشر در سراج وياح كسرتة  
 لعل ما واجهه كسرتة ما آدمي ربه است مدوشه من كسرتة كسرتة نفس دوم شتر شيطان واگر حدتس عالم جمع سودا شتر شيطان را كمال رجب  
 كسرتة سوا بد ايسر شتر شيطان در مقابلت نفس امارت است ودر عرض برابر شتر شيطان شش سب وديان كسرتة حق تعالى شتر نفس واور  
 سدس وصدقه ما بعد در تزيان يا موجوده ان النفس لا مادة بالتشوق وشر شيطان المحذور ذكره او كسرتة ومودك اسمايا من كسرتة بالسوء والفتنة  
 وخصطفي صلى الله عليه وآله وسلم احاه رسالت ابرهرد مركه اني به خست تا چون سراج حاد عواب ركردى كسى انقم لا تخلى الى نفسى اعوذ بك  
 من شر نفسى محاربت النفس احاد اكره حواء قال رجها من الحما والاصم الى الحما والاكه وقت هست المحالعت هو اس نفس منطوگر بهيد  
 واما من عاب مقاوره وهي النفس هي المعوى فان الحجة هي الماوى واما استعاده از شتر شيطان آنكه مدانى كسرتة كسرتة مصطفى صلعم فاصطلم  
 بهن كسرتة في مسجد حرام با حرم تری بیج طاعت رطاعت برآمد معدم حست دورد كر با نچ ذكرى سرگوار تر از كتاب حق تعالى ميست فاضلترين مدكار اور  
 با صلتيرين طاعتها خود با صلتيرين ذكر با وراى حسين آنكه مكرات القرائت سماعه ما شير الشيطان الر حياح تا قودمانى كه دودش منجس  
 ركيس وارى ارجه زيقايلت ايسر ماضى وحمد ابتغالى بيوسته ار الشان استعادت عانى ودر رگان گفته اند كه حيات از شتر شيطان به وچيرست  
 ركه ويا كرون وناكره دماى تعالى استعول بودن وحات از شتر نفس مدوچيرست كلى دنده نگاه ودهش و دوم پيوسته گر سه بودن هر يك با ارب  
 محال ولاما است ركه مته اوله مذكور تا ان الشيع لو كرا لوقايقين ودر عيسى على السلام شتر النفس الى كسرتة الشيعه وبتسبيح في تحويها يعنى

سرگردی از طعام گرسنه اش حاجتی از همه معاصی و اجرام و چون گرسنه اش گردانیدی از طعام سیر کردی از همه معاصی و اجرام اعادنا الله تعالى  
من شر كل ذي شر كذا فی قوله فی الدیاء الآخرة النصیحة السابعة عشر هم در تفسیر سراج و باج میگویند که ای مسکین از منزله این زمین بخدای  
اعالی اندر من که گرسنگی که هزار بار چو تو بگردم ای ایشان رسد از ترس طغیانی اندر خسیه اند و کسی که اسارت از برادر و صمیمی عیان را هیچ  
بر مدار و قیل را که اول ما در ویدرت در آویخت که قال الله تعالی فاذلهما الشیطان عهدا ای ایشان از اسیری سرور و راحت مدار محنت  
و عذاب است از یکدیگر جدا افتادند تا سیصد و پنجاه سال از وی در اوج داشتند که قال الله تعالی و ما ظلمنا النسا و ان لم نعرف لينا و ترجمنا  
لنکون من الخاسرین تا حد از این مژده عفو آمد متلفی از حد من در مکه تا یک طایفه بعد از آنکه انحال پذیر خردا و بحق فرزندان چنین نصیحت فرمود  
ما سی آدم لا یصکم السطان کما احس ح انو یکون من اخته یزوج عهدا لاسما لیرجمها سوا تخمها پدر را از اسامی ظاهر بیرون آورد  
نماید که شما را از اسامی معرفت و ایمان بیرون آورده و یکدیگر و قبیله من تحت لای تو و هم از دشمنی که شمار می یابد و شما در انمی سیدید بسیار با سید  
هتیار بودن است که در کدای فعالی مشغول ماتی و ادعی اندیشی و میگوئی اعدو ما شد من الشیطان الرحیم و دیگر کوح سحر علیه الصلوة و السلام  
چون آب عذاب طغیان نمود و کشتی بر روی آب در آن شده چشم دی بر سر افتاد المیسر و سوسه در آن که پسر است مهر چندی بخای آورد و در مرد راجا  
حواد تا لوح علیه السلام گفت سرت از ای من اهل فرما آنکه امه نیک من اهلک اند عمل عیضها مع ما لوح علیه السلام  
دو بیت و بیاه سال از آن حال کدای تعالی می ایید و میگفت سرفانی اعود ملک ان اسالك ما لیس لک نه علم و الا  
تفهم من و تفرج من آکی من الخاسرین و دیگر چون یوسف صدیق راحلوة الله و سلامه علیه و صلواته بار لیجایش آمد سلطان  
لعین مستقیم الحال و در میان کشت اربایت سادی له و در آن آغار کرد و فرما رسید کدای ملعون حیثادی سنگی گفت محبتی که ما، م و س و ا  
لغصان در اندام تمام آتی بدل یوسف صدق علیه السلام و در داد تا گفت معاد الله و یومئذ عصمت آتی در رسد تا شرف و حد شیطا سحاب یافت  
که لک فصرف عنه السوء و الخبیث و کان لک لاله ما کد که هر که آن کد که یوسف کرد علیه السلام حتی تو ۱۰ را سال کا پدریم که یوسف  
کاه و تفتیح صلواته الله علیه که در سربا یوسف علیه الصلوة و السلام ارشد شیطا کدای تعالی و در اوجی است ادعا دای له ۱۰ الی الله الشیطان یصطفی خدای  
و آن بان بود که طغیان را تا حال از حق تعالی درخواست تا مال و دمی و او را و دعوت و محبت بر او علی علیه السلام و ال ۱۰ را سال آورد و او یوسف علیه  
السلام را تفتیح کرد و در ما سیر و دی بانوس گشت نگاه خود را مانند طبعی ساحت بر راه که در عجب حاقن که نامد ایاب و علیه السلام سیر و در  
رحمت حاقن و رعد و بدست انیس کشت هم بران تدبریان گفت ای معینه میباید هم که دل تو محبت چماری تیر تیر تو است من دار می و ارم و مژده  
اگر بر من که صحب با در رحمت قاتل از اسادی گرین تدکست هم سرست هم طبعیت هم گریں هر چه میگوید یا عیون عجب است گفت نکوسه  
تا ندا دای وی چیست گفت چون طعام خورد در آمد اسم الله گوید و در احتمام احرر که کد و گوید قدری از کوتی و دایوی داد و مقداری حصر  
و است و در ۱۰ حصر به تمام او عرض کرد ایوب گفت علیه السلام انیس در کد لا المیسر و در مال کدای تعالی را و حتی ایاب و علیه السلام  
به حصر ۱۰ را سال در ۱۰ حصر به تمام او عرض کرد ایوب گفت علیه السلام انیس در کد لا المیسر و در مال کدای تعالی را و حتی ایاب و علیه السلام  
المنع و قال ۱۰ حصر به تمام او عرض کرد ایوب گفت علیه السلام انیس در کد لا المیسر و در مال کدای تعالی را و حتی ایاب و علیه السلام

و انزل علی یاسی برادر و اما عیسی علیه الصلوة والسلام رآی انہ کال حاشا علی صخرة من المقدس فجاءه طمس قال عیسی قل لا اله الا انت لا اله الا انت لا اله الا انت و لكن انا لا اتول لقولک قال العیسی انک انما قال نعم قال انکست صا دقا و ارم نفسك من جبل حتی یخبطک قال عیسی علیه السلام طمس الرب یبتلی العباد اما بعد فلا یبتلی الریق الی عیسی است یصل الی یصل اعد کانت تریک انت و اس الله عیسی کفیت علیه السلام  
 ہر کرم ای طعون العیسی گفت در گن و میدی جانور شد بر بار جانوری صحت یافت بر مرده خواندی رده شد مانند وجودی استی را آسمان  
 و و آمد عیسی علیه الصلوة والسلام سر برداشت و گفت آتی حده من الحہ یعنی مادر یم مرا تو سیر و و موقرا و خواست و گفت اعطیها لک  
 فخرها من الشیطان الخ حیو اگر استعاده حده مرا قول کرده اعطی و حی من شہ و جریل آمد علیه الصلوة والسلام یک بر مرده و مستقر است  
 یائی کہ اودی سر و تر نیست کمال دران دریا ماد چون بیرون آید بر دیگر و لعرب انداخت در دریائی کہ اراں سوران تر نیست یکسال گیر تا  
 اند بعد از آنکہ ارا آسمان بیرون آمد و دیگر ہر جا عیسی را صلوة الله و سلامہ علیہ ندیدی کہ اند کردی گوئی یا پسر یم من رتو آن پیچیدم کہ در حلاتی عالم  
 پیچیدم کلمتہ چون استعادت حده عیسی علیه السلام سیرہ او را از شر شیطان ماردت تو بر و وقت طاعت چون استعادت سر را آن  
 دلی ترک کردی را ر شوری ما را و لعصل رحمت خود الثامنة عشر فی ان الشیطان یقول کیف ثقلت من ہی آدم ادا عصمت من  
 سہ اذا سکس عدت فی قلبہ لیسین خلاص سہ الا ذکر الله تعالی و یقال صلح الشیطان مع المؤمنین اربعة تینا الرحمة والبر و الصلوة  
 الشفاعة و الکفارة قال الله تعالی حکایتا عن قول العیسی شولا یتیم من یتیم الیتیم و من علمهم الا یتیم من یتیم من یتیم فاقول انہ  
 من الله و اسعہ قال الله تعالی و رحمتی و سعیت کل شئ قال علی الله علیه وآله وسلم ان الله تعالی ارحم من الوالدۃ الشیخ علی رمد  
 و من حاکمہ بالمعروف و اقوال ان الله تعالی اعور الرحم و قال الله تعالی ہی عذرا کانی انا العور و التوحید و من ایاہم الشفاعة فاقول  
 ان الله تعالی و لسوف یعطیک و لک و تر حی و عن تہا لیم بالکفارة و اقول الصلوة الی الصلوة کفارة و کذا الخ فی کلمہ کفارة و ہر سہ  
 فی رمضان کفارة و قال الله تعالی ان المحسات یدہن السمات فلا یمنع للاسنان ان لا یقر قول لیس ما الرحمن الشفاعة و کما  
 و لکن یستحب ہذا الاستیاء ما اشتراط الله تعالی فی القرآن و ہو قوله تعالی و رحمتی و سعیت کل شئ فاقول انہ  
 زکوة و الدین ہو دایا سائی مومن الدین یتبعون الرسول النبی الا الا یتیم و من کانت معہ السیر لولہ لولہ حیدر و رحمت محمد  
 عسور و الله المونی سعادہ و تعالی النصیحة التاسعة عشر فی ان الشیطان یقول کیف ثقلت من ہی آدم ادا عصمت من  
 الشیطان جامع و اسعہ و الشیطان لہ سہ واحدة و ہر ہا لک و اسعہ مع مایہ سہ و الشیطان یراک و اسعہ لالتراہ و ہر لایساک و ایتہ سعادہ  
 من ہک مومن و من ہک لیس لک مومن من علیہ ہوا اصبح النصیحة العشرون قال ابراہیم ہر لایسہ مایہ سہ لایسہ لایسہ لایسہ لایسہ  
 ہر بیت مظلم و ہر کل عقوبتہ کل ساعة فان الشیطان قد اسرہ و ہر لایسہ اعدا و اسعہ من تر الشیطان و ہر لایسہ  
 محمد سید الانس و جان علی الله علیه وآله و سلم تسلماکہ

فصل الحادی عشر فی الاخبار و النقول المتفرقة من ہذا الباب قال ابو طیف نقلا عن مسید بن عمر البغوی حمہ شہ  
 لہا انہ اعطى الله تعالی علی العیسی و اسعہ قال لایسہ آدم لایسہ و قد شفیقت سہ ساعی علیہ قال قد سلطک علیہ





گفت فی گفتیم چگونه گفت چون و سوسه دیبای شایع میگفت میروید و چون و سوسه عقبی سان میگفتن مولا محل و خلا میگرفتند و مردان حضرت را دست  
گفتیم هیچ رسد ایشان و قوفی یانی گفت لی مگر قوفی که در حال سکر و مجودی بر زبان ایشان چهری سرودن را می کشیدند و اینها اطلاعی حاصل آید  
درین بود که ناگاه بانگ مار برآمد و آن ملعون حاکم سکر میگردد و میگفت شبح فریاد که در مسجد درآمد شبح سرری را دیدم سر را فو ساه و قدس اندر روبرو  
سر بر آورده گفت ای در مدک بحد و انداز این درویشان بر حضرت مرت از ان فرزند ترک که حق تعالی بر سر ایشان حضرت علی امیر را علیه السلام اطلاع  
دهند شیطان لعین کجای بود نقل دیگر شیخ مالک و میار گفت قدس شد و حاکم سرری را برای تحفه بطهارت بیرون آدم چون طهارت ساخت گفتیم  
و ساتنای راه یابی میسگی در آمد و چون آلود گشت بار گشتیم و تحفه دید کردیم سجد کردیم و دعا کردیم و دعا های ما را ما دعا نداشتیم نیز نیاز مندی بودم چون بیرون  
آمدیم بیرون دیدم سنان را بر ساه و دوی چشم که بوی هم گفتیم که شد از حسن انجمن آن پیر را پدید شد و در دست من میبنا و حاتم آن درم بر گیم اما آقاری تنیدیم که دست را بر گرفتیم  
دیدیم که ما را آن بریطا بر دست گفتیم که کیستی گفت ای لعین گفتیم مر راه چه میکی گفت بر انگشت پای در سگی در آید هیچ دانی که آمد اسب چو بود گفتیم فی گفت  
تا ترا حاتم گفتیم گوی گفت بدی حواسم که ترا و سوسه کم و رفت دست می یافتم تا دیش وقت سحر بر حاسنی در حاطرت گذر کرد که اسب من اسب از بند  
سرخو ستم برین مقدار را بر تو دست شد انگشت پای را در سگی در دادم تا چون آلود گشت و چون درم حاسنی که کس دی و امام خدا تعالی بر زبان  
را نهی و دست بر برین زد من نگریتم تو حاسنی که آن درم را در راهی آن فرشته بود که ترا گفت بر گیکه که در آن درم شسته بود که گفته ای در دست من  
که بروی امام الله در شسته است و او میدارد که دست شیطان افتد ولی که بروی امام خود نقل قدرت پوسته که او نیک گفت فی قای بعض  
الایمان اگر در دم آخر دست و سوسه شیطان را که اودار کردم جدا و دی حیه محب نقلی دیگر شیخ سبل عبد الله تستری گفت قدس شد و در  
که سادیه در آدم آتی دیدم لعایت ردش را عاری بیرون می آمد محبت استم چرا که کرات آحا رسیده بودم و آن آب ندیده بودم گفت مگر دینا  
چشمه کشاده گسه معار در آدم ایلعین لعین دیدم در صحنه نشسته میگریست در آری میگردد و آن آب دیده وی بود عاری گشته گفتیم ای لعین این  
که یزد و رایت ترا فرمود که آدم را سجد کس کردی بعد از آن گفته حاکم او را سجد کس اماموی ای اکنون بر اگر در صد و صلوات فار جوئی تا  
هر آدم بر و سجد کنی این محبت خود را در زبان ایلعین گشت ای سبل اکنون از سر حاکم آدم می آیم و بدان رفته بودم تا سجد کس هر یک به استمر سجد  
و انستم که وی میجو ابد کار داده اری دار تا عایت کنی موه احوال کیست و دلالت فصل الله یونیه من ایماه نقلی دیگر در تفسیر اسرار  
یزدی از سبل تستری رحمه الله نقلی دیگر آورده است میگوید که شیخ سبل فرمود که روی ایلعین سیدم گفت عود الله ساک گفت ای سبل آن گفت نمود الله منی نا اعود الله سبل  
یا سبل اگر تو میگوئی و یاد ارد دست شیطان من میگویم فریاد از دست رحمان گفتیم یا ایلعین چرا آدم را سجد کردی گفت ای سبل من عیان  
بیهوده را مان اگر او را بی داری او را گوی که اگر این بیچاره را بیچاره روی چو می می همین ساعت بر سر حاکم آدم بودم هزار بار انجا سجد  
بردم و حاکم ترت وی بر دیده مالیدم لعایت مدای تشدیدم لا تقب فلسا بر دک ربای عی بیس تو ره چنان بیاه افتاد است که روی جسم  
طاعتی گناه افتاد است این قصه بر آن روی حوا ه انساد است کس رنگ کلیم با سیاه افتاد است و چیر جرات گفته است قدس شد و روح  
العریر اتی هر که احوالی را و در جوی رواست و آرا که عوای در داور اید در با است سبل گشت انگاه پوسته من داد که خواں چون عوایں  
مستول شد من عات شد و شسته این میت بود شمران گشت احطات یا احطار القدره آتی است یا سبل علمی او قدر نقلی دیگر

شیخ ذوالنون مصری رحمه الله علیه گفت در مادی بودم الیسی او دیدم که چهل و سر سبز شده نهاده بود که بر پشت گفتیم یا مسکین ای ما بعد از براری و لعنت  
 این همه عبادت چیست گفت یا ذوالنون اگر من با سنگی معروفم او را خداوری معروف نیست چیست توفی معصوم اگر نزدیک دیدم + توفی مقصود اگر  
 مشغول بودم نقلی و دیگران نیز بر سطرهای گفت قدیس سه از الله تعالی در خواستیم تا الیسی انص بایرید و در حرم یافتیم او را در سخن در آوردم سخنان  
 زیر کلاه میگفت گفتیم یا مسکین یا این ریر کی چرا امر حق تعالی دست بدستی گفت یا بایرید آن اطریق بود نه امر از او ت چه اگر ارادت نودی هرگز است  
 نه دشمنی گفتیم یا مسکین مخالفت حق است که در این روز آورده گفت یا بایرید الحاله بگوین من الصد ویس صدقه من المثل المثل ویس من المثل المثل  
 ان الموافقة ما و افقت کاست می جین مخالفت کاست می کلاهما منته و الیس لاحد علیه قدرت و امانع ما کان ارجو للرحمة ما قال همتی هست کل شی  
 و اناشی فقلت سعة سطر التقوی فقال ما السطر یقع من الیعلم لحواله لا مورد و مورد بل یخفی علیه شی ثم فاصی نقلی و دیگر در روایت آمده که  
 چون آدم علیه السلام خلعت قبول توبه یافت و بهر لعنت حصه دشمن آمد الیسی در می سر آدم طاهر شد آدم را ن ملامت کشاد گفت اے  
 ملعون ایچنه بود که کردی به با خود نیک کردی و به ما من خود را العین و جسم ساحتی و مرا از دار نعیم بیرون انداختی الیسی گفت ای آدم ملامت کن اگر  
 الیسی تو من شدم الیسی من که بودی خواست غوغاست از بی تا ترا سوازه و خواست تا من بچاره را نگذار و خواست خواست و نیست حکم  
 حکم دی یصل الله فایسا و یحکم ما بود بر با عی حکمی که او و محال باشد بر سر بر + فرموده او امر کرده کردی مگر به + انگاه میان حکم امرش عاخره در مانده  
 حسابان که کرد بر بر + نقلی و دیگر نقلست مختلفا لاهوی که چون الیسی دودند و داع قهر ساجده آن ملعون به ماده و آدم علیه السلام از  
 قرار طارم افلاک شمشیر شمس خاک فرستاد و الیسی بهر از آن مکان قطع گشته بود و روی بر معارج احلاک بر آمد و در سایه عرش محمد و آمده جنگ  
 در ساق عرش و ما و طهرش گفت که ای ملائکه مرا مهلت اتمکال است که بر حضرت میجو اهرم عرص کم تما حاصر ما شید تا آن سوا ما را موافق  
 عرص سام و حواس آن سوا ما بجوم یکبار جمیع رسول سیدت و بهشت این محس سدة الممتنی آمدند و سر و پیش انداختند و اسرافیل علیه الصلو  
 و السلام سر سجده ساده گفت آئی اگر چه از حکیم طلبت حکم نبودن رواست ولیکن من این سوا ما بایر ام فرمان رسید که ای نعین چه سوال داری  
 گوی یا الیسی یا بر کشاد و گفت سوال آنست که جدا و جدا یا فریدی یا نحو است من بیا فریدی یا نحو است خود مراد برین باب احتیاری بود  
 نودس و وجود من چه با اختیار تو بود اگر مرا انجواستی پس جوابی آمردی سوال دوم آنست که چون مرا آمردی بعد از آن آدم را خلق فرموده  
 مرا از آتش آفریدی و او را از خاک میان ما جمع خدا و تو نمود مراد بر حضرت حق بود و او را در راه و کلمت بر طبع فی این طاعت و میان ما بچونست پدید آورد  
 سوال سوم آنست که چون خداوت پدید آوردی و او را بهشت آرام دادی و مرا سرگردان مسجوح و مسجوح گردانیدی من در بهشت آدم  
 بقصد آنکه در بهشت در آیم و نوسوسه اضلال او کم خداوت خود داری بکار برم تا آنکه بیت من میدانستی و مقصود من می تساحتی مرا  
 در بهشت چرا راه میدادی سوال چهارم چون در بهشت در آوردی من سختی بیش نگفتم و زیاد و نوسوسه پیش مردم سخن را در دل آدم چرا  
 جای دادی و نوسوسه من چراش بر یعنی و در حجت گدم را در پیش نمندی هر حامیرفت چرا میر و یانیدی سوال پنجم آنست که من از حضرت  
 تو امان خواستم که در مظهری الخ و یمن یعثون مرا حرامان دادی و اگر اضلال من خواستی چرا بهمان ساعتم بلکه اگر دیدی تا فرموده است  
 او و سوا من من معصوم ما دی و من بیا را که و بهت طعن لعل ایشان بجات یا فتمی سوال ششم آنست که چون مرا امان دادی و من در



و صبر و سخاوت و خوف و رعایتی ازین مصداقان و در پاش اسمعز المصنوع دست قوت گرفته تیغ کبر و دران جملد تا فخر العالمون  
 حاصل کرده و کمال حقا علینا انصر المصیبتین در پوشتیده سپهر لاجول و لا قوه الا بالله در روی کشیده پهلوانی راسته و پیرانه در پیر  
 و ایامی روان گشته حاصل این دو لشکر متصل مایه گیر در مصاف اند و معرکه ایشان سینه نه استیو سوس فی صدد و الماس چون مرسته  
 تا حرسد این دو لشکر هم برسد تا که ام یک غالب آیند و نصرت کرا باشد اگر مدافعی حل علامت و عساکر اریان مانند قرح و دیحای حخته تعلیم  
 و اگر هیاد امانت حدلان حق سبحانه در رسد لشکر کفر لشکر ایمان را بر هم رند بعد با تندی من هذا صراحتی در سینه هر سده را که تمامی آن پاش  
 تا لشکر شیطان را منهرم گرداند و سیاه ایمان غالب آید شش و در و بهای هوای این مکر در شهرستان و خود در اندر که خود باشد شیطان  
 الرحیم نقلی دیگر نقلست که دران وقت که ریحما یوسف طوقی ساخته بود المیسر عایت موح و شادی نقره بر در و مان رسید که ای ملعون  
 چه شادی میکنی گفت پیر شادی کم اگر طلوت می آید هست اگر حال یوسف و حسن زیجای می یاید هر دو هست و اگر و سوسه و اغوی شیطان  
 می یاید هست اکنون که اسات معصیت میا مانند لاد که یوسف در معصیت افتد و مان آمد که ای ملعون این همه هست ولیکن اگر دست می یاید  
 و اگر حفظ و عنایت می یاید هست فی الحال فتح و نصرت آتی حل علامت در رسید تا یوسف اشارت میکرد و با کتاده می شد تا یوسف علیه  
 السلام بعصمت جلال علاماران و رطه بسلامت سجات یافت که کذلک لک لک و عهده السوء و الهت آه در مان که موسی علیه السلام  
 یاسی اسرا تیل از بیت فرعون و در و بیان نگنجند چون کماره در یار رسید المیسر بار عانت سخت و سرور نقره بر در و مان رسید که ای ملعون  
 ای چه شادیت گفت شادی برای کدام و در است اگر در پیش بری می یاید هست و اگر در عقب متمسک می یاید هست سب تلف شدن موش  
 و ابل و راحه در می یاید و مان رسید که ای ملعون این همه هست ولیکن اگر قدرت من می یاید هست ای موشی عصا و ریزان فایحیه آه  
 والدین رحمة من و قطعاً دلیل الدلائل کد نوانا یا کتا که ملک دران وقت که سده را عمر را حرسد المیسر ملعون نقره بر در و مان رسید  
 که ای ملعون چه شادی گوی شادی را برای کدام و در دست سده گنگار می یاید هست اگر صعوت بیماری و در و ملا می یاید هست اگر عذارت  
 مل و در در حوش و میو می یاید هست و اگر عیال و سطوت و ید ملانگی می یاید هست اگر بیعت ملک الموت می یاید هست اگر ظالم اموج  
 محض و عشق می یاید هست اگر کوه کوه گنابال صعبه و کسیر می یاید هست نقره را نوبید شدن و کفر مردن چه در می یاید قرمان حصه حدایت  
 حدیج ملک رسید که ای ملعون ایما همه هست ولیکن نظر عنایت من هم هست ای عزرائیل حال سده را مور ایمان و سرور عرفان بر در که بشو  
 سرحد و رحمة من و در همان نقلی دیگر تفسیر امام یعقوب کتانی (ع) که ان المیسر علیه النعمه استقبل النعمه علیه الصلوة والسلام ثم را  
 مراد آن دو تا حدیث را در روی سواد ما که در حال المیسر المحضره الرطل العربی اسمک قال انهم سلس من علی یافعل ایسی فقال المیسر  
 و اعلم قال من بعد فی تلك المدة فقال اللعین اللعین و کمال اللعین چون مکانیست کجاست می یاید قال احضر ما تسمع ساعات و اذ دعا السلام  
 التی این اطمینان فادعی الله تعالی الیه یا اودان اردی عاظمی عهده المکسر قلوبهم من محامی فقال المیسر کف تعرب العز قال المحضر علیه السلام  
 شش چیز را انات مکرم و شش چیز را می میکنم گفت آن شش خبر که انتباه میکنی کدام است قال الاول انه اول کل ذل انتانی آخر کل احمر  
 و انتالت ملک کل ملک و الرابع قادر فلا راد و الا لاد و خامس عالم من غیر تعلم و السادس اعی من کل عی قال اللعین انی شش چیز که نمی میکنی





ولیکن لیسیقی قلوب خیر انکسیر بیت نام نئی آرد یقین فی آسمان و فی زمین + بار بخت و قدر چش اندر دلت گنجیده ام +  
 لا حرم طلانه فقر و نیاز و مصروفیت رومی شهرستان آتش خاک وجود آدم نهاد سینه فی کینه شربت را سر عطران طراوس سبیل  
 لاله باله سبیل یقین و گل نوکل و تر گس تحیل و در دور و دور و کس گن رود و سفته آه و ستفانق اعناه مرین و آراسته دید و در تحت بخت  
 چون مسدی نوسان صدق و موافق عشق مرین و محلی یافتند و صلاحیت بر دل سلطانی و قابلیت قبول رحمتی القلوب بین مہجبین  
 من اصابع الرحمن در دمی مشابه نمود و عالم گاه گاهی عساکر و ساوس شیطان و حبش عصائی را در حوالی نواحی آن نگاه دید که  
 حوں در دواں در کمین دریا و بین نادرست بردی ماسد و عرصه داشت بیا رسد اہ حاتمہ اخلص بر قرطاس الفاس منت ساخته  
 قدس آتی و شاد و مصروفش اعود بایشان الشیطان العظیم دبا لا تو اخذ ما ان لیسنا تا آتھا کہ فالصرا علی القوم الکافین حضرت  
 ماد تاء عالم حل و علاء است کہ این طلایه را تیر و تیغ مد کردن شاید صد و شصت نظر لطیف خویش مد دگاری نصرت در فضای ایشان  
 نصر تادما لشکر ساطین را مقبور ساخته ارساحت دل مدہ نموس دور اندازند و حیثہ اقامت انا محمد المنکسرہ قلوبم در دل عارف  
 و آریای تخت اباں و دار الملک عرفان و ایقان گردانند و لند اقال العقیقہ الصعوبہ معین المسکین اہیایات ای نور عتق امد اندر  
 سوبدائی دلم + گرفتہ نور عشق تو بیاں و بیدائی دلم + در تافتہ طلعتش از آسمان غرقش + گرفتہ نور و حدتش مجموع احرائی دلم + نمودار  
 دد المس حول آتش از تحمل دل + اسرار جو گفت او من در طور سبائی دلم + مسکین دلم در حوی سده حوای آن سر روی ت + رب اری گشتی  
 پیچا رہ موسائی دلم + موسی دران روی سرواں ترانی رحم جورد + دل هیچ اندیشہ نگردانی دای صدوائی دلم + بر کس بخود آید بران خوش  
 سر جگر + دل جوں ز خود آمد در او گشت حوای دلم + دل درنی روی کومیرفت اندر کوکب + سعاد عشق بروی او رنج بر پائی دلم + نور تحمل صبیح  
 از مطلع دل و علم نورش دل سده دم بدم گنجیت حوائی دلم + من حی و دستا فتم بریده بالنگا فتم + احمد شدایتم مقصود و آئی دلم کعیم حوام روح آرام گیر دل  
 یجودیش سده پسر و یاد و عوائی دلم + در مجلس سکین عیس کیم شین صد و پچین سگریه در بانی شین دست در بانی دلم + وسیلہ علی حلقہ محمد ملا احمد امین سلم نیکو کبریا  
**الفصل الثانی عشر فی نقل الکلام فی وجه آخر** ملا یحیوم الفصل حرم در کما و کن حریر آخر یعوس مد و کرنی بر ہرہ الرماص مروی اص  
 المنی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم انه قال یوتی ما یلیس علیہ اللعۃ یوم القیامۃ و یومرا یخلوس علی کرسی من النار علی عقبہ طوق اللعۃ و یا مرانہ تعال  
 المرایۃ ان یخروا المنس من الکرسی لقوہ فی النار مصلی المرایۃ فلا یقدرون علیہ کم یا مرانہ تعالی امر یل علیہ السلام مع تاجین النار  
 فلا یقدرون علیہ تم میکاتیل ہم اسرا میل تم عررا تیل مع کما واحد قانوں اللہ ملک لا یقدرون تم یقول اللہ تعالی یا صریح و میکا سل  
 واسرا میل لو علقتم ملائکہ اصناف ما حلقتم و تسلقوا لم یقدروا علی القاء من الکرسی لان علی عقبہ طوق اللعۃ یرفع عن عقبہ صریح واحد  
 من المرایۃ صحرہ الی النار یلقیہ فی النار تم یصلح طوق اللعۃ علی عقبہ و کرنی روایہ احمدی ان الرب تعالی یجاءلہ بالصی اصل النار  
 علما توہ الیہ اصحابا قام مستشرا و حل النار و جویر قص و در تحقیق اس بحی بعضی از اسلہ تشارت گفته اند کہ آن طوق لعنت رگرمین نبوت  
 مکرمہ و تمہ و تمہ است ملکہ کمر محمد و در او مد و لعنت از لعنت و آل لعنت از لی نودہ کہ مانع لعنت و واقع نواصع او گشتہ و عدم اقیاد  
 از مرلیکہ را اثر است از آمار کمر و عسرا و چولایا نکند و شترش فی الحقیقہ نہ نواصعہ آن طوق لعنت از لعنت من تا این طوق لعنت در گرنی

خواهد بود و در مقام کثرتی انقیاد مخلوق نخواهد نمود چنانچه این امر در اندرون متغایر و در وشتن طوق اگر گدازد و اخلاق اوست از قیاد حق  
اصامت یعنی بی از برای تقی عیب برای مردم در رسد که ای عین تو به یکس همتی آن هنگام طوق لعنت حاصل اگر گوی بر پیشه گردانیش  
فراق آن وقت مستلا شود این محی تمام عیوی دارد و در من این بشارت نیست لعایت لطیف چنانچه شمه معین گرد و دستار الله العصیر  
و تعصی گوید که در حرکت میبینی سست که هر کس را اسباب و اسباب خود در ترتیب تیار کند و آنرا طوس خود در باطن می طبیعت آن  
حیوانی که پوست دی طوس او سست حاصیتی پذیرد آید متلا اگر پوست گو سست برای خود پستی میباید ساخت و در پوشش از حقیقت گو سست  
در رمی مرغ و سست که در دست کس کند و اگر پوست گرگ و یا شیر اختیار کرد آن می سعی و حاصیت بعضی دیکه سب آرد که کس حق تعالی دو بند خود را  
دو ملت پوشانیده حیات صلب و خود تاج بی حریفی احتیاج بر نامه است آدم علیه السلام ساد و دشمن عدل و قهرمان قهر طوق بی حریفی  
لعنتی در گردن آن جان مان سوخته و دو و مطرد و انگیده اگر نتیجه فصل و خود که احترام عدل و انقیاد حضرت که لکن کمالی الا لاف و رحلت  
آدم علیه السلام پذیرد آید عیب مانده و اگر قهر استعنا نکر و کمر بیاور طبیعت الهی که مظهر که در نعمت مازانی و سرار روض طاهر گردان عیب بود  
و درین سبب که طبیعت مرقوم قلم سان میگردد نکته اولی آنکه مطرد و طوقی که طاعت لعنت می باید اگر همه درشتگان جمع آیند او را در روح متواتر  
نویسی محمد دی میباید که طاعت رحمت پوشانیده باشد و گمان المومنین بخدا اگر او را رابیه مزج و روح نامش بر کشت متلا سوا مد گرداید عیب باشد نکته  
تا نهمی ای در پیش طوقی لعنت در گردن دارد اگر همه درشتگان گرد آیند او را اگر کسی آتش سوا مد که فرد آمد چند گمان می روی در حق سده که تاج  
اسمان بر سر دارد و در آن سرفاں در برابر که المیس عین او را تحت معروض یقین متواتر انگیدن چه محی نکته ثانی که المیس لعنت آمد و آن عید که  
و تراقت و ادا سالک سیادی می فانی قریب و سست کمی را جل حلاله تبدیل نیست و لکن تجدید الله سدید لا حرم تا انقیاد المیس  
در لعنت را مد و آن عید که المیس الیوم الذین اکون قریه تا انقیاد است و در قریه و رحمت مالی چه عیب که آن دجه الله قریب می المیس  
نکته رابعه اگر حرائر عیب و گویید آید کی لولوی فصل و گوی الماس عدل آن گویر فصل را حریه مان در رت و رفته و خود آدم نهاد و آن  
الماس عدل را در قرص ۱۰ آن حاس و سواس تقیه کرد و آن الماس پس ران لود پیج 'عالم هفتصد هزار ساله المیس حریه احوج حنجره  
حاکم دجیل و آن لولوی مان لود کو هر شجاع شلتان عصیان هفتاد ساله مؤس آمد فو به الی الله جمیع الیها انشی میایی' ای در پیش آن  
عدل که حوائر المیس بود المیس را مردی کرد که هرگز مقبول نگردد و اگر این فصل که متوجه فرد آدم است اگر او را مقبول گرداند که هرگز مردود نگردد و چه  
سختی بعضی دیگر از اهل اشاره میگوید که نظر بر آیت تائیه که 'احطاط المیس رسد که ای عین من در آرد در ریح در سیاه در دوش کال الله یقول  
او طایفه من طوس من در گردن او ساد و ام و گمانی که ملاده و اسطفاں ماسد ملک سلطان سید و طوطی در گردن او انگیده باشد دعوات سنگ است  
که معا و بر خود را می شناسد و از سنگ و بر می آید بشد هر چند جماعتی گردانید آن سنگ در ده را از سر راه مر کند متواتر که صاحبش ناگهی روی  
بیک بانگ صاحب خود چنان سرگردد که صد سنگ و چوبه تیر شیع بنکانه متواتر که صاحب آن لاده در گاه مازنه سید کال طوس است صد هزار فلاده قتل را میگوید  
در احتیاج اصافات با معنی فاسی حدان سر گرفته که در معانی عاشقان هر تاسار شربت خوشگوار شیدین تر میباید و در مان حال میگوید بحیث  
یاد او قدح بر هر اب می باید که بهر شربت شیرین و شگوار کسی به ای طایفه همه متا طالع قبولید و من طالع و همه در حشر و عذاب









[illegible]

قاموا بالاستعاذة بآية الحمد لئلا يحسد الشيطان هذه القراءة على ما يحيطوا بها وقال الحمد والآية محمولة على ما حمل عليه قوله تعالى اداقمتموه الى الصلوة  
 ما غسلوا وجوههم والمضي اذ ارادتم القيام الى الصلوة فتوشعوا فان قيل ترك الطاهر في موضع الدليل لا يوجب ترك في سائر المواضع فغير  
 دليل قلنا حمل الآية بهما على ما ذكرنا فاحتمل اذ اتت الاحتمال ودل بحسب الروي عنه صلى الله عليه وآله وسلم على رواية جبير بن مطعم حيث ذكر ان النبي  
 صلى الله عليه وسلم قدم التقوى على الفاتحة وجعل اللفظ عليه وما تقوى ذلك من المساسات العقلية ان المقصود من الاستعاذة وسائر الشيطان  
 عند القراءة قال الله تعالى وما ارسلنا من قبلك من رسول ولا نبي الا اذا دعى القوم الشيطان في اصدنيه فانما امر بتقديم الاستعاذة  
 عند السجدة قال الامام الماردي قدس الله روحه واقول بهما قول ثالث وهو ان يقر بالاستعاذة قبل القراءة بمقتضى خبره ما يقتضيه ظاهر  
 الامران مع ما في الدلائل بقدر ما كان واما ما قيل ان التقوى في الصلوة لاحل القراءة ام لاحل الصلوة فهذا الصاحب مختلف فيه قال ابو حنيفة  
 محمد بن محمد بن الله في القراءة قال ابو يوسف انه للصلوة ويخرج على هذا الاصل وروى الاقول ان الموقوف على يتعذر هذا الامام ١٠ ملاءم بها لا تتعذر  
 وجه قولنا قوله تعالى فادعوا الى ما افرقت القلوب واستغنى بالله علق الاستعاذة على القراءة ولا ضرورة على المتقدم فلا يتعذر وجه قول اني يوسف  
 رحمه الله ان المتعذر لو كان للقراءة لتكرر تكرار القراءة ولما لم يكن كذلك بل يتكرر تكرار الصلوة دل على اسما للصلوة لا للقراءة لكن ايسر من  
 رحمه الله متعذر في كل ركعة اعتباره بالثبوت للقراءة والعرض الثاني اذا اخرج صلوة العبد فقال سبحانك اللهم وحرك كل يقول بواحد منكم كما ان  
 عندنا به نكته الكليات ثم يتعذر عند اني يوسف رحمه الله بعد تقديم التعوذ على التفكير

### الفصل الخامس عشر في ذكر اختلاف المشايخ في كلمة التعوذ وبهذا الفصل آخر الفصول في التعوذ

روى عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم ان كان يقول اعوذ بعفو الله العظيم من عباده الاليم ومن هرات الشياطين ان الله بواسمع اعليم  
 وروى عن ابي بكر الصديق رضي الله عنه انه كان يقول اعوذ بالله الواحد الاحد من كل عدو جاسوس كل شيطان اذ الله بواسمع اعليم وتثنى على الفاتحة  
 رضي الله عنه انه كان يقول اعوذ بالله المحيين من الشيطان اللعين الى يوم الدين عن عثمان بن ميسرة رضي الله عنه انه كان يقول اعوذ بالله من الشيطان والكل  
 والطغيان وهو السهم المسحان وعن علي بن ابي طالب رضي الله عنه انه كان يقول اعوذ بالله العظيم ووجه الاكبر وسلطان التقديم من اسم الله تعالى الرحيم  
 ٦ وكان الحسن بن الحسين واوردوا واساتد وعار رضي الله عنهم يقولون اعوذ بالله العظيم من الشيطان الرجيم وكان محمد بن ابي حنيفة رضي الله عنه  
 يقول اعوذ بالله القوي من الشيطان العوي ٨ وكان ابن مسعود يقول اعوذ بالله ارحم الراحمين من الشيطان الرجيم ٩ وكان ابن مسعود يقول اعوذ بالله من الشيطان الرجيم  
 الرحيم ٩ ومن القراءة السبعة من يقول اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم ١٠ ومنهم من يقول اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ١١ وكان ابن مسعود يقول اعوذ بالله من الشيطان الرجيم  
 السميع العليم ١٢ ومنهم من يقول اعوذ بالله العظيم من الشيطان الرجيم والاختار هو قول محمد بن ابي حنيفة قال عاصم الفارسي  
 رحمه الله وارت على ربي حنيفة فقلت اعوذ بالسميع العليم فقال لي لا تقل بهذا ولكن قل اعوذ بالله فاني قد رت على عبد الله بن مسعود فقلت اعوذ  
 بالسميع العليم فقال لي لا تقل بهذا ولكن قل اعوذ بالله فاني قد رت على عبد الله بن مسعود فقلت اعوذ بالسميع العليم فقال لي لا تقل بهذا  
 لكن قل اعوذ بالله فاني قد رت على عبد الله بن مسعود فقلت اعوذ بالسميع العليم فقال لي لا تقل بهذا ولكن قل اعوذ بالله فاني قد رت على عبد الله بن مسعود فقلت اعوذ  
 بالله فاني قد رت على عبد الله بن مسعود فقلت اعوذ بالسميع العليم فقال لي لا تقل بهذا ولكن قل اعوذ بالله فاني قد رت على عبد الله بن مسعود فقلت اعوذ



المجلس الثاني في اسامي هذه السورة الكريمة

[illegible]





مار و مرغ آدمی امام الراس خوانند و آن امام الراس اصل آدمی انداخته برای آنکه در حقیقت امام الراس بر ساد آدمی داند بجای کعبه معظه است  
 و کعبه معظه بر ساد و عالم بجای امام الراس است همچنانکه هفت اقلیم جهان از زیر کعبه بازگشاید و هفت پرده آسمان از زیر عرش بازگشاید و هفت  
 آدمی از زیر سر بازگشاید و دنیا و عالم حاکمی بکبر بر جاست عالم اطلاق نفسش بر پاست همان آدمی بر سر جاست همچنانکه حاجیان گرد کعبه طواف میکنند  
 و فرشتگان گرد عرش طواف میکنند و مدینه ها گرد سر طواف میکنند و چنانکه حجر الاسود بر گشته کعبه ساده است و عید مائه جایان در دوران آن حرام داده است  
 و لوح محفوظ بر گوشه عرش ساده است و سرگشته جهان در سینه در داده و همچنین بیتابی پس بر گشته دماغ ساده است و سر نوشت این عالم صغیر  
 بروی تمت یافته آن حمله در آفاق زمین و آیه در انفس جان سراییده ایا تنافی الافات و فی الله هو حتی مدان لعله انه الحق باز خواند  
 کوم اصل الله تعالی علیه آله و سلم پی الامی خوانده هم از سر ساست یعنی که نور سید صلی الله علیه و آله و سلم اصل او از حمله انبیاست و ماد اگاه  
 دوع حضرت کبریا و تعالی او از حمله انبیاء علیه السلام در حیطه و روحه هر دو سراسر اصل الله علیه و آله و سلم بهیچا است که صورت حمله آفرینش در حیطه  
 او از عرش است عرش بر اقل همه جهان اعلی آفرید و کعبه بر اقل حمله جان حاکمی سر بر اول حمله جان سانی و سید را بر اقل عالم نورانی آفرید  
 سوت آقا است که از آسمان ارل می تابد و حورشید نیست که بیست قدم میدارد و یک نور دارد و در یخه حد و نیست و آنکه هزار نورانی مشرب و رفته  
 گم شده گان سامان آب و خاک را در حلمات آما و حلمات ریخته نور حمله انبیاء علیه السلام گرد نور سید رسل صلی الله علیه و آله و سلم طاف میکند  
 حاتم لایکه ملکوت گرد عرش طواف میکند و چنانچه حاجیان گرد کعبه و اندیشه گرد سر و مار در دل حاتم سلسل صلی الله علیه و آله و سلم علم اولین و  
 آخرین می چنانکه در لوح محفوظ اسرار ارل داد دیدی و در حجر اسود عید مائه یکم در مشایده کردی و در بیتابی سده قصای چهره سوسه حتی  
 و من لم یحصل الله له نور جمالی او را درایت نام آنست و ساد را که ایت ماه گاه بشک و گوید گاه سپاه و چنانکه عرش پناه گاه حمله و جایان و سب ساه گاه  
 حساسان سر پناه گاه حمله مدینه و خوانده کوم صلی الله علیه و آله و سلم پناه گاه همه انبیاست علیه السلام و آذر ایت رجه شکر مقدم است  
 چنانچه عرش بر حمله آفرینش و کعبه بر روی زمین و سر بر جهان خوانده بر انبیاء علیه السلام مقدم اندازد و در حال طلقاتی باو و را ام گوسه و کعبه  
 سلطان ارل و حمله بود و فائده ها و بیه بر که وی اصل دوع است و قعر جسم است باو و قعله گاه است یا طین است خاصه عرش قعله گاه ملا که  
 جاسای یکد العرش معش است ارا را رور مار که آدمی را در ابر نیست و اگر گشت واد احد و ملک من نی آدم و من ملوک و هر در ساه  
 اهل هشتاد در هشتاد در آرد و برای هشتاد حمرایه ساد ایشان گرد آید و اهل و درج را در در دوع و در آرد که دوع را در در اسال  
 سرشت هشتاد ایه مومنان شد و دوع مادر کافران گشت و چنانکه موسی را علیه السلام دست آموز پستان مادرش کرد و تارستان دیگی  
 مار گرد و حوصا علیه السلام صبح که ملک انگه شیر پستان است حورده نو پستان باو و در زم کرب اولئك هم المصدقون آنکه تبار  
 پستان باو و کعبه نو دار سینه حش شیر بیشتر نیافت کاید حلون الحجة حتی لم الحاصل في سم الحياط سید گشته صلی الله علیه و آله و سلم  
 الرصاع لغير الطباع و در مان جسم سیر از پستان باو و حورده نو و در همه حوی باو و گرد سبیل با سطل السافلین کرده کلا ان کتابنا العجبار لیه  
 سحی و حکر گرفته گان حش شیر از پستان و دوس نوشته نو و در همه حوی فردوس گرد و صد اعلی علیین کرد کلا ان کتابنا لا مرار لعل علیین  
 الاحرم هر صلی که در مردان باو و در وجود آمد حکر گوشه اعلیین باو و است و هر صلی که اراداد و سب در وجود آفریده است و عید مائه علیه





ما از آیت نور تا که لیس لهم اجمعین تحت سلطنت ماله نور الدین است و ما از آیت و ما خلقت الحسن الا الحسن الا لیس لهم اجمعین پیوسته  
متکلف کلمه ایالت لیس لهم است و همچنان آیت و ما توفیقی الا بالله متوجه کلمه کریمه ایالت لیس لهم است و علی بذات معانی آیات قرآن  
همه روی مابین سوره دارد بهر سه سوره باصل خود و توحیدی آورد و به تعبیر این سوره تمام القرآن این معنی نموده است **و یکرول ترا**  
باید دانست که ام جری مادران حرا شده و عیسا الی ام و منی پس عرش ام الکناست و او را حله عالم علوی است بهیچا که یکبار در حال صلی سالم آید  
که مادر حله اعصاب است و نور سینه که مادر حله الوار امیا است علیه علیهم السلام که در سوره الحمد را در همه علوم است و وایه حکمتهاست اما برین  
و فی واقع گردی که جان مادر رسال اطفال در گمراهه عالمی است عرش در دایان گرفته و ان من شیء الا عندنا خزائنه و ما ندر  
الا نقد معلوم و اگر یک یک انی آفته اه در پستان این مادر و صیای آفته نور ماه شیر این اطفال است و در هر این معنی است کفی ایگی  
عرش و شیر نفقات ما بهتاب طفل جان در گمراهه قالب نگذاری می تواند کرد و می می که هر شب که مادر عرش پستان آفتاب در دایان طفل مار میگرد  
طفل حاضر دم در دایان گرفته اگر گمراهه قالب پسر می جود و در دایان آستین مادر می آورد الله یقوی الا نفس حی من موتها ان دریا  
که از آن نگذاری در بر عرش است پستان مادر است و جعلنا من الماء کل شیء که لک که مادر جان صلی آمد لیس لهم اجمعین و اما توحیدی  
انگاه اطلاع یابی که حله دیه مایی بر پستان در گمراهه زمین که الو فحل الا من صیاد استان که در دایان گرفته و حیثت ما که توحیدی و او  
تسطره و اگر یک یک بر توانی اندیشید حله ساحت پستان مایی مادر است در دایان این اطفال خاک هماده و شیر لیس لهم اجمعین  
پستان میسر را مادر این کودکان میسر را میسر است که تا مادر که پستان میسر را در دایان دیه و محله است حله در گمراهه حاکم مده اند و اد  
جعلنا الیه متانة للانس و اهل الارض و العیاد باشد این مادر پستان مساند در دایان دیه و محله تا مادر در حله جان یک و در دایان دیه  
یا فی بعض آیات رت لا یجمع لیس لهم اجمعین سوره کار و روح علیه السلام که در این مادر این میان فرزدان سر حاست دایان فرزدان بران مادر  
حاکم سده مادر پستان در دایان فرزدان مار گرفته در دایان حله در گمراهه حاکم که شکر مداح قوا فادها و ناگذا ارجون سر کام الراس است  
متان که اول بر چه قالب قریب و او که قالب جهان مردست هر حصوی بر مثال فرزدان است که مادر این حله فرزدان فرزدان  
ام الراس است پس مابین تقدیر فقه اول پستان او در دایان است که در دایان این اطفال اعصاب هماده که در گمراهه قالب حله اند و اندیشه و نظر رسال  
شیر و در دایان دماغ توسط پستان اول اطفال آنکه کل میسر و در هر این معنی است که تا مادر دماغ را پستان جان و دل در دایان آنکه کل سب  
حله کودکان اعصاب در گمراهه قالب مده اند و کل وجهه هو مولیه اگر و العیاد باشد مادر دماغ پستان جان و دل در دایان آنکه کل مار گردد  
آن و کل ارسلکی و اگر سگ و میرود مار نور حوا که بین صلوته الله و سلامه علیه که مادر ان حله امیا است در دایه حله ارواح او است سر به ساق  
آنکه اول ماحلق الله تعالی نور می الوار امیا علیه السلام او نور حوا که بین صلع در جهان جان عیان مار را که در حله دیه ار در دایان که ملاحظ  
عالم ناز که در پستان نور حوا عالم علیه السلام علم حکمت که در پستان نور سوست در دایان الوار امیا ها و توحیدی رسال سر پستان  
علم حکمت مادران الوار امیا می شود و تا نور سوست سینه عالم علیه السلام پرورش الوار امیا سینه در حله دیه سبب معکف بیاست که مادر رسال  
الا دمه للعالمین و آنی در دایان توحیدی امیا علیه السلام میسر سینه شیر الوار سوست که سر و ج پاک ایسان میسر سینه سبب سوال سوره الحمد و انهم

علم تله کتابا درجه آن است کلمات اول و آخر بر مثال اطفال در گمراهی که ناما ستر معنی اربستان سوره الحمد حورده انکه انحراد و جدل و تواتر کلمات  
به است شیه معانی اربستان الفاظ در دها سوره و آیات سوره الحمد زیاده است تا اگر آن یستار و دها این اطفال بیرون کشد  
به را معنی فوت متود لا صلوة الا یصالح الکتاب پس تحت این معنی بود که سوره الحمد یکما نام القرآن و روایت ام الملت گسته و انشایهم  
اصحاب الاسم الرابع اسماء هذه السورة السبع المثاني قال الله تعالى ولقد أتيناك بسبع من المثاني اما السبع فلا ساء  
سبع آیات بالانفاق الا ان منهم من علم التسمية دون النعت عليهم و منهم من عكس آما الماتی فلا ساء تثنی فی الصلوة امی تقری فی کل رکعة اولها  
متی نصفها ثانی العبد للرب و نصفها عطار الرب للعبد اولها مستغفارة من سائر الاعم استغفیرت لعدو اللات لم تزل علی احد قبلها و حرا ساقا  
رسول الله صلعم و الذي یحیی سیده ما ازلت فی التوبة و لا فی الاکل و لا فی الرور و لا فی العرا مثل هذه السورة و اما السبع المثاني و الصلوة  
الغظم الا ما تثنی فی الامرال ان اصح اسماء ازلت بکته حصین و صحت الصلوة بالمدينة حین حوت الصلوة و الدلیل علی ان الکلیات مار له فی اویل الوجی  
و المروءة سائر التوجید و متود و کثرة الحار معاه لمحمد و یحاله و منهم من معی لشکر و یبانی عادیتم من الحق اکثر باقوجیات و معارف کالتشعیر  
توجیحات لهم و مزاجه کست و یل و کوب المریات و استغفارة امره و قوه حاله و ذکره اذ یثابته و صلعم لما مار اکثر باقوجیات و ترفع حکم و موا  
عده بسوء مسیلة علی الامر و حکام بکده و به معنی که اذکر السبع فی حقائق المساوی و قد صرح اسمائکته بقوله تعالی و لقد أتيناك بسبع من المثاني و به  
یکی اوله سید سید ابواب المراتب سبعة من فتح ساءه لقرارتها علق علیها الا نوال السبعة کما صحی انشار الله تعالی اولها سبع آیات بعد و رایت  
سبع اسماء القرآن من دال عظامه ثواب من قرأ کل القرآن اولها استملت علی حقس حق الله تعالی و حق العبد اولها سبعة من المعانی و اولها سبعة  
ای التماثل مثل فکر الربوبه و العبوده و الحالی و المخلوق و العلی التوفیق و العمدی و الصلوة و الولی و العبد اولها سبعة من کلمات معانی فی معنی  
حد مثل الله و رب العالمین و الرحمن الرحیم ایاک نعبد و ایاک نستعین اهلنا الله ربنا و السبع صلوات العبدین البعثت علیهم علی المعصوم علیهم  
لا الصلوات لای ساء سطة علی حافی کسرة کل واحد منها فی قسمین تمل ال اسماء بقدرهانی و صفاته علی قسمین قسم یل علی العطیة و حرور الکمل  
السلطان قسم یل علی الرحمة و المظف و الاحسان و قد استعمل و کراته و الرحمن الرحیم علی القسمین و الحمد لله علی و حمین حمد علی ذاته و صهار  
حمد علی رحمتی و العزیز و قد استعمل قوله الحمد لله علی و حمین العالم موع و حمین عالم العار و عالم العار و قد استعمل قوله رب العالمین علی  
موصین و الرحمة علی صرین رحمة فی الدیا و رحمة فی الاحرة او یقال رحمة عامه و رحمة خاصه و الرحمة و الرحیم و لا علی الصرین و الدین و الحرا و یلی  
میتین علی الطاعة العزیز علی المعصیة بالعقاب و دل قوله مالک يوم الدین الدین علی الشیخین و الطاعة مسعان عباد و عوید و دل قوله مالک  
عبد علی الصغیر الاستسائة یکون علی امرین علی تحصیل الحمد و علی ترک الشکر و دل قوله ایاک استعین علی الامرین و العزیز الصلوة و صاخره و قدریه و کل  
قوله ایاک نعبد و ایاک نستعین علی رد العزیز و العمدی بیان و ارشاد و دل قوله اهدنا الصراط المستقیم علی الوصیین و الممدیون قوما الا یهتدوا الا ولیا و کل  
قوله البعثت علیهم علی القویس و الملی الصین صغان کفار و منتهون و دل قوله غیر المعصوم علیهم و لا الصلوات علی الصغیر و اکل اشاره لکته انه که اول  
ما بد استخ که مار اسلام حورده است و اسلام مار بر گشت بهیما که حج مار مالک است و مار حج دست پس اسلام که مار بر گشت بهیما کله توجید  
اکمال متود که لا اله الا الله محمد رسول الله بعت کله است و مار که اسلام حورده است و معب آیت الحمد تمام کرد و لا صلوة الا العنقا الکتاب پس اس سوره

انکه کلمه شهادة که اسلام حور دست کلمه شهادة انکه اسلام است که ما بر برگ سبب اشارت باین معنی این بود که سبب متانی آمد یعنی بهجت آیت  
 دوماره که حای بهجت کلمه شهادت است در مار که اسلام حور دست و بهجت کلمه شهادت حای دست در اسلام که ما بر برگ است و کلمه تهنیه العزم  
 العظیم **الاسم الحاقی** **الواقیة** **کل سعیا** **س عییت** **رحمة الله علیه** **یسعها** **سبب الاسم** **وقال العلوی** **تفسیرا** **الاهل** **الافتقار** **القصص** **الله** **ی** **ان** **کل** **سوره**  
 من سوره اعراف لوقی الصفا فی رکعة اخرى حار و به النصیف غیر حار فی هذه السورة وحکمة در عدم تنصیف این سورت آن گفته اند و اشارت  
 حسین بیان کرده اند که ما بر بر مثال حانویت که افعال مخصوصه ایگان معلومه قال آن حانویت و سوره انکه جان اوست و ابراهیم است که ما  
 حیات دارد و الا اراهم لا صلوة الا انما انما کلمات حان ارجان امرت کل السراج من اوردی و امر اعراف و حدیث و ما امر اعراف الا واحدة  
 و حدیث اراهم کلماتی است هرگز و دشو و واحد هرگز رما ده که دو مار اعراف است که متوی گرد و لاجم انکه سیر که روح اعظم و مان عظم است و کذلک  
 و حیثا الیک دو خاص امر اعراف در الیاب مار سیر با سوره و سبب حای می گرد و اشارت دیگر در آنکه سوره احمد را تمام رما ده حای  
 است که ما را بهجت اعصاب قیام و رکعت و قومه و سوره اولی و قصه اولی و حایه و سوره ثامنه و سوره و اصل سیر ابراهیم است و بهجت آیت  
 ان اسجد علی سعة اراکسف فروده اند که بهجت عصوی و سوره و دو دست و دو را و دو و سیر اعراف است آیت انکه نگاه آن است بهجت  
 نار است متشابه که یک آیت حاکم ارا که نگاه یک عصو مار زکات مان ماسه نگاه یونس دست ابراهیم که دیو دیوی این عالم است آیت  
 که است که این آما و ما است و کن و حله کانی اعراف سیر حای ارا عصما مار که در این آما و در دینه احمد مان و حای دیو آما یما ملاک یا  
 حای سبب مارگاه که یما و دو این حایان بهجت کرده اند امرت ان اسجد علی سعة اراکسف ارا که بهجت آیت احمد قد این بهجت که ده ماسه  
 ادرین مادیه آفرین روده می شان قطع طریق نموده و کانی یما و سوره و مادمه هلاک کرده و اشارت دیگر آنکه مایه دست که ماسه  
 ماسه در شکر حق سبحانه و تعالی که گاه آمده است سماء گاه ابراهیم است اعراف است اعراف اعراف و دردی مار بر بهجت اعصاب که اکر کرده است  
 که امرت ان اسجد علی سعة اراکسف ما شکر حق سبحانه و تعالی ان الله یجیب فی الصلوة ما یشتاق لقتال ان الله یجیب الدین یقاتل فی سبیل  
 صفا کالشمس و بیان مخصوص و ما هر گروه ارا عصما مار ارا که کسره آیتی مایه سوره احمد که رایت ال است و عدم قدم است تا این سپاه  
 مار در سینه رایت آن آیت و مایه علم آن نور قدم ماه را گردن تو ادرین و معنیت را ما تو ادرین که رایت المحسنات یدهن السیاق بر  
 این آیت کریمه را ابراهیم و ایه حای که ابرین سپاه حق تعالی می شاید که هیچ گروهی این سپهسالار لشکر ابراهیم را نماند تا گاه ابراهیم در اشد اشد  
 و دیگر انکه ابراهیم دست که ما را بهجت اعصاب است و ممتنع اعصابی ما قیام است و دوم عصوی او رکعت و سوم ارا که کوع لقیام آن  
 و چهارم سوره و ششم سوره و ششم سوره و دوم ششم است و بهجت ارا سوره و ششم است این بهجت امام مار است و بهجت آیت  
 حای است هر دو یا یک دیگر دست ماست در گردن مراقبه کردن و لقد اقبلنا لیسعنا من المانی را لعی و سیمیه این گفته اند پس ما که ما را انکه  
 معصومیت انکه ما را معصومیت بهجت اعصابی بهجت آیت معصومیت و معصومیت انکه معصومیت این اسلام انکه بهجت و سلام این مار است این سبب  
 اراکسف سبب مانی حای که دو آن سبب مانی این سبب مانی دست مار عید اراکسف نقیض العزیز العظیم **الاسم السادس** **الکافیه**  
 است بکلام الله عز و جل و ما ابراهیم که معصومیت و معصومیت انکه معصومیت حای الله عز و جل قاله ان رسول الله صلی الله علیه و سلم ام العزیز



عوص من غیر اولیس عرضا صامسا و انتارت دین است که سوره النحر فکانت من الیست مؤثره ملکوت قدرت باقی سوره و آیات قرآنی ستاد بی آن آسانند و فلان  
 مواقع الحرم این محرم قیامت است لا حرم بعد از آن گفت که فقرات کریم و صاحب آفتاب آسمانی بحای حمله ستار با باشد و جله ستارگان بحای آفتاب  
 تواند استاد و چنین سوره الفاتحه بحای همه سوره یا تواند بود و همه سوره بحای وی قائم مقامی نتواند نمود آری سوره الفاتحه است که بحای است و آن  
 ملکوت نیست و ما میجو ابد که تاریکی گناه در درون سده در کمدانها نمیتواند نامزد این آفتاب ملکوت آفتاب باشد که همه ستارگان یک کما  
 آسمان روشن نتواند کردن و تاریکی از هیچ راویه از روایای عالم بیرون نتواند بیرون آفتاب طلعت آفتاب بر سر مشرق بیرون کند و  
 سیاه سیاه منت ربکی مشرق وی بگیرد آری که یک مار سدره که تکرار این سیسالا لشکر و حیایه لامار عسکر امر وی سپاه مظم گناه را  
 وجود و معجزه نماید سده بیرون تواند کردن الله و فی الدین اموا یجر جمیع الطلمات الی اللود و آن ظلم از نور این آفتاب بر نور گردد  
 و من لم یحیل الله لودا حاله من نور و اشارت و دیگر ترساید است که حواصی کویس و رسول التعلین صلی الله علیه و آله سلم در ستفاح  
 بحای حمله انبیا ایستد و حمله اسما بحای حواصی کویس صلی الله علیه و سلم ساینستند و بدانکه قیامت و است قیامت صغری و قیامت کبری قیامت  
 صغری ما رست و قیامت کبری رستخیز چون قیامت برآمد صورت قیامت صغری در دیدم و چون ما را آمدی بحسب گاه آمدی چون در صفت باشد  
 خویش ما را رگه گاه که بر عرضادی و عرضا علی تیک صفا نس حمد آیتها که در صفت امیار حضرت کبریا در حل علامه از حق تعالی پیغام آور  
 اند در عرصات ما را حمله آیتها نفسی نفسی میگوبید که سوره النحر که او امتی امتی آوریدید و از النحر تا الحریک لام تعالوت عیش نیست پس اندر  
 حساب گاه حور داین النحر بزرگ سده است و اندران حساب گاه بزرگ آن احکام کافی است هر چه اینجا شفاعت این النحر بحشد آفتاب شفاعت آن  
 النحر بحشتاید از هر اس می سوره النحر را کایه خواهد **الاسم السابع الاساس** ذکر القرطبی رحمه الله شکار حل الی السعوی حمده الله و مع  
 فقال ملک اساس القرآن فاتحه الکتاب سمعت عن اس حاس صی الله عما یقول لکل بنی اساس اساس الدیما ملک الامام سار حیت اساس  
 السموات و غیرها و بنی السمار الساعه و اساس الارض محمد و بنی الارض الساعه السعوی و اساس الحما حنه العدن و بنی سرة ابحان علیها اساس  
 الحنه و اساس السار صم و بنی در کتة الباقه السعوی علیها استند الدرگاه و اساس خلق آدم علیه السلام و اساس لاسیاء صم و بنی علیه السلام  
 و اساس بنی اسرائیل یعقوب علیه السلام و اساس الکتاب القرآن و اساس القرآن الفاتحه و اساس الفاتحه اسم الله الرحمن الرحیم  
 فاذا غفلت او استغفرت فلیک الفاتحه تسبیح و فی التفسیر بعضا مثل ذلك اساسه ایضا است که حق سبحانه تعالی علم اولیس و آخرین بر قرآن  
 مهاده است و اسرار دل داد و فرقان اساس ادا حنه و جمله قرآن را بخیر مهاده و همه فرقان بر فاتحه اساس ادا حنه و ترکیب قرآنی و ترتیب  
 مرین معنی و لالت می کند که فرمود و لقد اتینا لیسعنا من المتقانی و القرآن العظیم که اول اساس سحاس السانی استوار کرد و بعد از آن  
 و القرآن العظیم بران سیم ساحت **الاسم الثامن الشفاعة** و انما سمیت بها لانها تنفع الصدور و الاحساد بمعانها و لفظها من لفظ الله و  
 و الارواح و الاستساج و الامراض العقلية و القلبية و الاعلال الاعتقادية و الحلیفیه العقلية و الحساسة و الحمایه و قرار شاد و قرار سلی عن اتي  
 النحری صی الله عنه قال قال رسول الله صلعم فاتحه الکتاب شفاعت کل ستم و هر بعض الصحابة رضوان الله علیهم اجمعین بر حل محمول فقرات  
 السوره فی اوده هر آید کرده رسول الله صلعم فقال هی ام القرآن و تنقذ من کل و امر کدانی الفاتحه فی السیر الامام و هم الموت و دکرانی معارج لید

فی اب المعجزات ان النبی صلی الله علیه وآله وسلم قرا ما سمع الکتاب علی مقطوع الید وری یدیه من ساعته واهل اشارت گفته اند که این  
سورة الشعراء را آن حواس و داروخانه ازل را آن دانش که ای احمد طیبی کسده مرده برار ساله دم اور نموده گرداؤن کان میتاً فاحیثاً  
که دم احمد کم از دم عیسی است علیه الصلوة والسلام که مرده کسده دم اورده همیشه المله ایچ در دم عیسی مرده براری میگرد و دم نفس کله احمد بود  
که جان در مرده کسده مید و روح ناقالب مرده می در ستاد تحقیق این سخن چیست که در بکار و اندامی آفرینش که جان پاک مسامری نوکات  
خاک آمد و روح قدس برتری بجا کجاں جهان افتاد و حق نو و سجده قل الروح من امر رقی که در اثره پاک و سقطه خاک ساد و در الا امر ص  
السما الى الارض ما رعی امر از نقطه خاک مقتضای ثم یخرج الیه و کسوت عطسه که نفس جان و دم زرد روح ست ای آدم بر افتاد و ساگا  
ازل ساد کله احمد شد در عقب آن عطسه سیار حست در حال آن احمد شد بر بالای ازل نشست کله احمد شد در و عطسه سدا الیه یصعد لکلمه  
الطیب والعمل الصالح بعد آن عطسه آدم با کله احمد را نام عالم پاک مار بر سطح را و یه خاک بر یارت میگرد و کلمته الصالحاها الی مر یج و روح  
منه بها که کلمه کله احمد بود و روح من عطسه آدم علیه السلام عطسه در دم آدم منته احمد بود و احمد شد متین و رحمت یر تک رک ایضا عطسه آدم ساد  
عیسی شرف و احمد شد آدم حقیقت شد همچا کله ایضا عطسه است احمد بود عیسی شرف احمد شد صلوة الله و سلامه علیهما و سلم را رسول مانی  
من بعد اسمه احمد بار بجا کله آن احمد پیش و رحمت یر تک رک نه دایس احمد صلی الله علیه وسلم من رحمت و دماره لمساك اولا  
دحة للعالمین شد و ساجده عطسه را با احمد را الطوبی را اما احمد ساسطه افتاد سلما السلام عیسی لوی احمد علیه السلام با خود همراه داشت  
که چون دم بر مرده برار ساله دیدی در حال سدا رگه میان کس بر روی آوردی شرفست جو یا سنی در دم مسیحاریت شده بود که نه میگرد  
ر خاک نمی آلیخت ۴ آفریننده ماشی که دره خاک با قطره آب در یکدیگر میسرت اد تخلق من الطین هیئته الطاهره کاد آن دم ای  
آلود نوی در دسمدی آن گل مرغی شده از آشیای سر بریدی هیکون طیارا یا یا الله اری چون طیبی احمد شد که مرگ ارداک در سرید  
ورندگانی در مرده آور دای درویش ماکه جان تو عیسی مانه است و روح مسیحای وقت سب سرجه دار تم قرآن مجده عیسی می اکس  
دره خاک دریم دست و قطره آب در و صو گیه آنگاه آب و صوبر خاک تیم بر سرس مع مارا بری آن خاک را بگیر چون فالت مار مار ساش  
جان عیسی شرف را بگو و روح مسیحای مثال را بر مای تا دم احمد شد در و دمار تو مرغی شود از آشیای طاعت مرور آمد و یکس لمر لاد الله  
آن گاه سه سب از مال اقبال آن مازند تا در گاه فی سب پر دو الیه یصعد کلمه الطیب والعمل الصالح یرحه الاستهم  
التاسع سورة الصلوة قال رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم نکایه عن الله سبحانه وتعالى قسمت الصلوة بینی دین عسی  
لصهیس الحدیث والمراد من الصلوة هذه السورة وفي وجه التسمیة ووجه احد ما ان المراد بالطهارة الصلوة كما قال الله تعالى ولا تقربوا الصلوة  
ولا تأكلوا منها معنی قسمت الصلوة ای قراة هذه السورة والما فی ان الصلوة هی السار قوله تعالى یصلون علی المستی ای یتقون هی  
الدعاء ایضا قال الله سبحانه یصل علیهم ای اوع وهذه السورة سار ودعاء و التالک ان جمال الصلوة و کمال لها هذه السورة تسمیة  
هذه السورة صلوة کاسما تعظیما لها و آرات انارت میگوید که محاورت را از مقام است احمد بجا و رت مار مار ساش حاکم بجا و رت ایمان  
ایمان تا دما کان الله لیصیع ایما لکم ای صلواتکم ایما ایمان طعی است در گمواره دل مار دایه ایر طعل سب اس رایه سیرت در

این طفلستان از کمال نهاده است از هر ایست که ایمان بطاعت و برپا نشود و محصیت ناعز گردد و قصیه الرضاع بغير الطباع هم و اید را  
 فی کل میده و هم طفل را طبع دایره در عالم حسانی طفل طبع دایره گیرد و چنانکه قوم موسی علیه السلام که در بیابان تیه طبع دایره پیش گرفته  
 الخ نام تیه گماره بود و قوم یون طعلان موسی علیه السلام سنگی را دایگی الیتان تعین کرد و فاصرت لخصاله الحجاز آن دایره را  
 یتان نوداد و آورده حیره آب اراں دوارده یتان روان شد و الفجرت مده اثننا عشره حیثا هر قومی که یتان  
 سسی ... بهاد مقد علم کل اناس مشرهم لاجرم یون دایه سنگین بود و طفلان را دل سنگین شد و شوقست قلوبهم من بعد  
 ذلک صهی کالحجاده او اشد قسوة نادر عالم روحانی ساز که دایگی ایمان کرده است و او را شبر شرع داده حیوان خوی از گرفته  
 که بهنام ادگشته و ما کان الله یصیب ایما لکم بار ایچا که طفل مار را الحوذند دایگی موده تا تیر یار ارا یتان او غورده انمر  
 ادی و در دگانی سرمدی اروی سب کرده ارا عایت لطافت این دایه حوی طفل گرفته لاجرم بهنام طفل گشته که و قسمت الصلوة بینی  
 و من عدی لصین الاسم العاشر علیه و اما سمیت به لاشه انما علی قولنا اهدنا الصراط المستقیم و اشارت اینجا است  
 که در حدیث است استمر لوار الرق ماله عاریس و عامر وسیله ررق است و کلید عطا است و دعای تا محل حاجت برسد و سق شاست  
 س ماد تاه ارل عز وجل مژود که چول ارس که ررق روح که عمارت اربایت ست طلب خواهی که اول مراتب گوی که آن تها  
 وکیل دعای تو شود و حاجت را مقصی گردانیده منتج عطای تو گردد و الحمد لله رب العالمین و الصلوة والسلام علی رسول الله محمد و آله  
 اسم الله الرحمن الرحیم و تقی الحمد لله رب العالمین و الصلوة والسلام علی سید المرسلین و حاتم النبیین محمد و آله اجمعین

الکلام فی التسمیة و قدر تنهاه علی مقدمه و محاسن کل مجلس تل علی حصول کما تیه شیخ الاله اشارت الله تعالی اما المقدمه فی خطب  
 المجلس و تزییم بالتسبیح و التمجید و المفاہات التسمیة لغری سبحان من اسلی عما یلخصین مقایله کبور العسرقان معایج رموز القرآن  
 ناظر آثار اسم الله الرحمن الرحیم سبحان من نظار یاصین صدور المحبین و رقص اعصاب قلوب المتعاقبین بالحال لهات الشار  
 اسم الله الرحمن الرحیم سبحان من تشعشع النوار حماله دون آثار حلاله عند تلال لمحات الال اسم الله الرحمن الرحیم سبحان من  
 الکرب عن معائن العارین محلل اربار اسم الله الرحمن الرحیم سبحان من شرح صدور الاحبار بر و ابر حواهل اللادکار حتی یوقوا  
 بانوار اقرار اسم الله الرحمن الرحیم سبحان من سعی کل علیل و شعی کل علیل باکتشاف الاستار عن و حوه اسرار اسم الله الرحمن الرحیم  
 و شهدان لا اله الا الله و حده لا شریک له عبادة صادقة حاریه من صمیم القلب لی حرم اللسان حری اسرار اسم الله الرحمن الرحیم شهدان  
 عمده و رسوله الشیر البید الحسیب الساطع عن حییه لوامع الواراد کار اسم الله الرحمن الرحیم صلی الله علیه و آله و اصحابه العالمین  
 علی الاعذار فی الحواب متکرین شد کار اسم الله الرحمن الرحیم و اصلی و سلم علیه و علیهم تسلیما کثیرا عیما متوالیا متواترا متکاثرا متکرار  
 اسم الله الرحمن الرحیم شینی و مخدومی شمساً محرقاً س سه ستر من چه نویسم و رای نام حده و مرا که رای سخن شد برای نام  
 و بان اگر چه بنویسم بعود و مشک و گلاب بهور نیست و نام سزای نام حده و مرا سام حده را دگی نیست و است بهار جان گرامی فدای نام حده  
 بهد تارک خوشنود یا میای سیر بر کسی که سایه ملکدس بهای نام حده اگر اسم سعی جمعیتی دانی بهمان نقاء حده و انقار حده

مستشارک حورشید پاسبای سیر بر کشتی سایه مکنه شش بهای مام خدا + اگر زاسمسم حقیقتی دانی + همان نقای خدا + ان نقای نام خدا  
یاد دیده تحقیق بین کبر حوازه + ز لوج کون و مکان نقشه های مام خدا + گوش بوش شنود در میان ان من شتی + ز لغمای فراتر  
سدای مام خدا + ر گلجای شقائق ادای حمد و ثنا + ز بلبلان حدائق لولای مام خدا + التمجید الفارسی حمدی که نقاش  
منع ربانی در کارگاه فیض سحانی بر در و دیوار قصر وجود انسانی نقوش اسرار و معانی آن حمد سنگار و دستگیری که فراتر لطف الهی  
مجموع جموع نعم امتناهی بستعانت سواطع آه سحر گاهی در ساکن بواطن طالعیاں ار ما الاشیاء رکماهی سور خنود ان شکر برانند و در  
بیات **مؤلفه عفی عنه حمدی** که بود در خور اوصاف الهی + حمدی که بود مظهر الطاف الهی + حمدی که جو فیض غنسل تغییر حمدی که  
دگر کیش امتناهی + حمدی که باو سحری چون کند آهنگ + بر طارم افلاک رد نوبت تناهی + ذات احدی راست که بر طبق حد ایست +  
زوره زورات حان داد گواهی + کو دیده که در آینه صبح نه میداد + اندر رح هر ذره تخلی الهی + جز مصطفی عشق مدام که روید + را نسیه  
ار یک دلال رنگ سپاهی + هر گ تنوای خواه که ما را هم عشق + گلگون سر شک آمده با چهره کاهی + اریحان سرالین آه چیده  
ر راه روان پیران گر ساکن اهی + انداخته حان نعم از سر تو بهر شش + بکشد در وجود کرم تا قوه حواهی + گرد دست بگیر دگرش کی بدر آئی  
پس در طه معینی که محب عرق گماهی + مام خدا و مدی میگویم که حاتم محائف لطائف تفسیر میان و مصدر سماجی حسی اوست سورة  
لا خلاص صاحب محار گشت و عیان معسر به بیان صفات علایق و بر قریه سینه ما سکینه سخن گسراں نقاد تمام عیار دار الصبر التسبیح و تمجید  
و در عر و روح عالی شرح حال معرفت پروران گو سر ار عیان عرفان محیط توحید اوست رباعی حان مجتهد و هیچ به بیت است +  
ل خول مند و و یک خاک کویت متاحت + ای ارسر مونی دو حمال کرده پدید + کس در دو حمال یک مروت رعایت + مام خود  
استو می که تر مات ملال بیان برا حصان سال حمد و تنای حضرت حلال احدیت اوست و الحال طوطیاں گلشن سدرای معرفت  
دای شکر نعمت و صفای سرحمت بحال حمدیت اوست کتانه ایوان ماسطر علیین بر اطراف حلد برین الشای ساس + قیاس اوست  
رحین حور عین مقتدر آتنا را نوار بی اقتیاس اوست + **لای شیخ نظامی قدس سره** ای مام تو ستر + آمار بی مام تو  
امه کی کم بار + ای کار کسای هر چه هستند + مام تو کلیده چه هستند + ای بیج حطی گت + اول + بی تحت مام تو + خل + ای هست  
ن ما سن هستی + کوته رورت در دست + ای داهب عقل و مانع حال + محکم نومرت و میت یا مان + ای محوم عالم خج +  
الم بر تو هم نمی و هم پر + صاحب چو توئی دگر کدام + سلطان چو توئی دگر کدام + راه تو سمر المبرالی + از شرک و شکایت هست  
ر عالم عالم آفریدن + نه زین ستوان رفم کشیدن + از قسمت ندگی و شاهی + دولت تو دهری سر که حواهی + از آس ظلم و درو مظلوم +  
حوال بهر بهت معلوم + عقل آله بای و کوی تاریک + و نگاه رهبری جو موسی مار یک + توفیق تو گره ره نماید + این قفل عقل گت +  
حد آرا دای حمد و تنای ماری سحابه و تعالی صلوات صلوایه را کیات و تحف تخیات مامیات بر روح بر توح آق تناه اسرار قدم ماه  
دار حکم لطیفه علوم عرفان صحیفه رقوم احسان مهند قواعد استعانت مستبده عاقد حقیقت ممدس معارض مدافع مد رس مدارس ستر  
سبب لیب حاسمای افسرده ریح مسجع دلای پزوده چراغ کلید کدامان امت تتمع جمع در مادران است شفیع جمیع گناهان



دست گیر و بدیرتیا به روزگار را رباعی آنرا که اطاعت محمد باشد گنجش - قناعت محمد باشد گنجش است اسیر رحمت عاصی  
 آسم متعافیت محمد باشد نام آن سیدی میگویم صلی الله تعالی علیه وآله وسلم که نور منور قدم یعنی علوم مکتوم و ملک ملک المکنس تعلم در  
 پرستان اثر او ربیک الاکرم الدی علم بالقلم را برداشت تاج معراج سبحان الذی اسمری ریسر و دیواج فاجی الی عهده ما وخی  
 در برداشت چون اضطراب حکمت صفای طوبیت بر آفتاب عقل وانی مرین داشتی ساعات سعادات و حداث و اوقات شفاوات  
 حرمات تسامتی و چون در حاکم حال مای عرفان سطرین خطر اخطای تیردوس القرآن سگریستی اشکال الواح و در قوم احوال ارواح  
 بد استی و چون از حجره محابره عزم جرم قبه متشابه کرده می طوطیان گلش سراسی ملکوت بر اعضا صحت حرورت سرل مدح خلق حواس  
 حواید اگر فقد که سبحان الذی استر بعد لیلای من المسجد الحرام و چون شایه بر حالتش قصد روض اوج علیین که در جمیع صوابی  
 او کار اسرار حق الیقین بحال مطالب او سرور آوردند می که دنی فتدلی فکان قاب قوسین او ادنی اعیان ای رفته سسی کام  
 اسرار از حجره مکه تا ماقصی + ارشوق بهوای یا یهوسست + رفته دل سبک سحره ارجا + سر نام سپهر رانده ارشام + تا صبح سراق سدره پها  
 حریتل سرعت رکاست + و امانده نشسته مای رجا + تو تاج لحد رآی سادده + بر تارک لاکمان نه لطفا + در برم وصال دوست حور  
 می از قدح دنی فتدلی + از صحن صفای قاب قوسین + رفته محرم سراسی ادنی + ارشوق وصال و دوق هستی + هم دم شده مار قیق اعلی  
 ست آمده تار و ریحستر + در حاکم حال حق تعالی + دیده همه رار بای سمان + در حاکم حال مای سیدا + المناجات ای احکرم  
 وای صمد و احب العظیم ای ردا سده سمار رگزار و سادس شیطان + مرا یای قلوب اهل محالس رمانی بمصقل اعتدال ارجو است  
 الشیطان الرحیم وای سایدۀ اقرار سوارب و شمس معارف از مطالع طوابع الوارسم الله الرحمن الرحیم ای محصل صمد و احب  
 ما صطفا و ایراث کتاب کریم وای محصل صفای سبع متانی مدعایم قوائم حکیم و فصل خطاب یمیم که پاشی ای رحمت وجودی سایه تار قوا  
 در سر حریتی بهر آیت ارتقا که حله فاق صلا لیت گیر + ممکن شود بحر بابت ارتقا اتی بحمت الوار لواطل ساککان مساکک معارج الوهبت اسرار  
 حواطر متعشاش سیدار مایه ای بهوای به بیت لعزت وفاق عشاق مشتاق که در وفات میتباق اجداح امراج الست پوشیده در محراب  
 که سست به اشت ثم اور ظما الکتاب خلعت حاصل الدین اصطفیکما که من صداد مایستید که حقائق تفسیر و دقائق تاویل کلام خود بر ماطن طاهر  
 گردان اسرار بطوفا لا یسیر الا المظهر و در حور درین حوایان الرحمن علم القرآن در دل گشتگان را و تیه حرمات آفتکار اکس ای محصل صحت تو  
 نیست رمان مارا را ان نگاهدار و هر چه محمول است مدال مکتوب گردان ختم کار سعادت کن از شفاوات مصبول الدات المامول است استسویب

### المجلس الاول من المجالس التسمیة فی کلمة بسم الله

و هو المجلس الثالث من الکتاب و هذه المجالس یقسم علی ثلثة اقسام القسم الاول فی سائر المسار و مبع فصول  
**الفصل الاول** فی ذکر متعلق المسار و بیان ماهیتها و حکم سبنا اعلم ان الهاء متعلقة بمحدد و تقدیره لسم الله و اور و اتلوا ان الفارقة  
 ای التي تتلو التسمیة و کما یک یصیر کل فاعل یا یحصل التسمیة سدا لکما ان المسار و اعلی دار تخل یقول لسم الله ای لسم الله اعلی اتل لک  
 الداع و تقدیم الممول بهما و کما فی قوله تعالی لسم الله محرمیا و قوله ایاک نعبد و لاهم فاعل بعدة الاصنام کا قول ایدول ما سار لکم فیقول

باسم اللات اسم الغری فوجب ان یقصد الوجود منی اختصاص اسم الله سبحانه وتعالی بالابتداء وذلک بتقدیم المفعول علی الفعل بخلاف قولنا  
 اقرأ باسم ربک فان ههنا تقدیم الفعل لوقوع لانها اول سورة نزلت وکان الامر بالقراءة اہم من ان التقدیم ہما علی الفعل ادخل فی التقطیع  
 وادخل فی الوجود فان اسمہ تعالی موجود قبل القراءة کیف وقد صرح بعصم الیاء ہهنا للاستعانة فیکون آتہ للقراءة من حیث ان الفعل  
 لا یمکن ان یقع بدوہا بل یصدر باسمہ تعالی لقوله علیہ السلام کل امرؤ یأبى الی لم یدر فیہم الله عواذہم ولتقسم علی ان الیاء لصاحبة المعنی  
 متکراً باسم الله اقرار فی الکشاف ہذا الوجه اعتراف حسن ان الیاء لصاحبة تقصی الاستعانة فیکون معناه ان کل حرف مما انکم لم بعد التسمیة  
 مما اقرأہ اسم الله فیمقیم الفعل مع التسمیة کما فی قوله نمت بالذهب ای ثمارہا ویمین الیہن ولا حصیة لال التکرر یودن رعایة حصل الیاء  
 والاسم الآتہ بخلافہ کہ فی الشرح فان قلت کیف قال الله تعالی متبیراً باسم الله اقرار قلت ہذا والعدہ مقول علی السنہ العباد ولعلو کہ  
 تکررہ باسمہ ویجوز علی تسمیہ الیاء من فصلہ فان قلت من حق حروف المعانی التي حارت علی حرف واحد ان یمس علی الحقہ التي ہی ارجح سکون  
 بحو کاف التشبیہ والام لا یتواءم وواو العطف وفاءہ مما لا یمکن الاصل وواو العطف وفاءہ مما لا یمکن الاصل وواو العطف وفاءہ مما لا یمکن الاصل  
 واما الیاء ملکوتہا لا یمکن الحرفیة والحرکیة ان الیاء لا یوجد بدوہا علی معنی اللزوم فی اصطلاح الحکمۃ وکلا الامرین یباسب الکسر اما الحرکیة  
 فلا یمکن ان تقصی عدم الحرفۃ والکسر یباسب عدم لقلۃ ادلا یوجد فی الفعل وفي غیر المصروف فی الاسماء وفي الحروف الیاء اما الحرکیة فوافقت ہذا  
 بخلاف کاف التشبیہ ہا لا یلزم الحرکیة وان لم یت الحروف بخلاف الواو فانہا لا تلزم الحروف وان لم یت الحرکیة کذا ذکرہ العلامة التفقار الی فی شرح  
 الکشاف والوجه الآخر فی کسر الیاء ہا حرف ممال فی الاسم فانک تقول علی اللامۃ وہی دلیل الکسرة ولبس کذلک الکاف واللام والواو الیاء  
 لا تقال ولا یلزم علیہ التاء ہا سا تمال ومع ذلک تصح لہا مدل وادانقسم وہی مفتوحة فاحتج المدل سا بخلاف العار ہا سا حالہ وہی معموۃ ادا  
 لاسا لو کسرت فقیل ماہ التست لقولنا فی الله فصحت لدول الاستثناء کذا فی التیسر مع وجہ آخر یطالع بہ

**الفصل الثاني** فی اقوال اہل الاشارة فی کسر الیاء ہا کہ ما رسم الله کسرت ہم مدات وہم بصغات وتحقیق این معنی یہا است کہ  
 مدانی کہ یجوز فتح وضم وکسرت بصغات حروف ست وایچہ فی این اعراب ست دات حرمت این مادرات کسرت لود در صغات یر کسرت اما کہ کسرت  
 کہ این حرف مدات حویش کسرت اول ترا ید اسس کہ حال لطیف ست اسماء حلت وقال کشف ست زمینی ملت ودل متوسط ست مدات  
 لطافت وکثامت ہن حال ارعایت لطافت برود متخذ اسماء فتح افتادہ وقال ہا از کمال کثامت بر لوح آفریش کسرت مدار دل در مقام توسط  
 در کتاب و نمود رفع نمود و برین طریق حروف ارستہ مخرج متولد گشت خلقی ووسطی وشفعی ہرچہ اخلق آمد اررجاں لطیف رجواست ارلطافت  
 رجوح آل حروف یر لطیف آمد چاہچہ خود گوید الف دات نسخ آمد العیش بار حواء مد و ہر حرف کہ ارتقت آمد اررقا لکثیف رواں سدا رکمال  
 کثامت قال قالب آل حروف یر کثیف شد چاہچہ دات آن حروف وجود کسرت شد ماش نام کرد ما ز ہر حرف ار متوسط رجواست ارعایت و سدا  
 دل دل آن حرف نیز متوسط شد چاہچہ کسشتی آن حرف عین مگشت چون قاف وکاف و سدا آن پس حروف خلق متغ کثا آفرین ست و حروف  
 زمان ہم لوح وجود حروف شفیت کسرت خلق لاحرم ار حروف خلق ہم فتح مار ید منع بمع و سال سیال و دہب ید ہب وار حروف شفیت ہم کسرت  
 چاہچہ وس و ہر کجا شود و آخر آن بکسر کند این ہرستہ حروف اگر گاہ لہامی چیز و بار حروف متوسط کہ دل حروف بود و حروف و کثا سدا آن



قال حرقه بوش قماره حلق شد حلقه من تراب فی فی جان را و اسرار عدم بود لعل فی من و حی قال حبیبین برده دار عالم عدم بود  
کل شیء هالک الا وجهه حال کل و اوان متناقضین بوسی استانه حان کل شیء یرجع الی اصله کسره امکان بریای حان چو کسره بریای  
الف گران بود رسا و لا یفعل اما لا یفعل لانه یفعل و صدمات بر قدم شاهام حان مانع اصطفا یصور و حان بود لولا ان اشیا طین بود  
علی قلوب من آدم لظروا الی ملکوت السموات الف حان تبیین فقه وصال بود اگر کسره حان حان آمدن آئی قال کسره حان کسره حان مالک التراب رب  
الارباب بود قال تکلیفات متناقضه این حان آمد حان الف و اعرابیت استانه ازل کرده ار را و یه حدوث رد وید الیه یصعد السلام  
الطیب قال ما آوار چنگ در داس حان رده حالش بحمل متین حدت و طاعت کرشیده و العمل الصالح یرویه الف مارل پیوسته  
و ما خلعت رجعت او و شیده سمرانه حان محار سید سجاده و تعالی و قال حسنه دولت او و تسده اما بعد **مولف**

حال جو حام ماده قوت کشید	حسم او هم حرقت حدت سید	حان چو شد حدت لیک مقدر	حسب ویر حان مستتر
حال غیر سوزن تراش محار	سوزش و محسوزل او فاد	لغو عطرش بحال باشد	طیب آن قسم او باشد شد
حال دل نایک در رسا حنند	قوت قوت را کند اما حنند	حان نماده دامن بر و شال	داس دل گشته آلوده نکل
دل زده در دامنش قلب خویش	چون سگ کف ابرای اصحاب خویش	یا صحت حان دل وصال خویش	ددا و گل ملال خویش
بر گل میان گلشن کون و صناد	دل حسره لیک گشتن شد و شاد	گل چو حرد در نایگاه خوانی	دل جو عیسی بر ملک کرده مقرر
گل چو حرد مسره فاده در جل	دل جو حرد اندر صدف کده محل	گل جو نعل مرکب دیادی	دل جو مرآت شسته شادی
چون دل و حان همدم یکدیگر	یکدیگر را بر دستان می برد	حان و دل نایک گرامیست	هر دو در دست که ایشان یکجدا
حان دل معشوق چون یکدل شد	هر رفته اندر سرم آن سلطان شد	صحت جاسوس ساقی سر و شاد	دل کاسه و ماده حان قوت رسا
بال سوز این حام سوز خویش را	آتش در دل در ویش را	سینه را حسم میرا اتم ساقیا	لیتی اعطیت کاسا با قیا
هر زمان حام و گروستان مرا	خلعت جاسوس و گروستان مرا	ساقی ما ۱۰۰ دصد هر	عقل انجا که نماند رستار
عقل را بونی ازال می مست کرد	عشق را دیدار ساقی مست کرد	و ده که تنم را بر دل بد نام مست	ساقی مست ماده مست حام مست
حام ماده جو که حسم بر حنند	حان و حان تا هم ستم آید حنند	من هم بی بی که حام را گوی	این دوئی این دوئی ماس گوی
گر گویم من منم هم من میسم	نوک که من من میسم پس من کیم	در حقیقت ما تو یگانگی است	و حده الحق مایه و سراجی است
اندرا ان مجلس که ما ایم دوست	ما و من ماس می گنج هم دوست	اگر معین اره روان است	لیک حری من اگر ایجا است

**الاشارة الثانیة فی تطویل البیاء فی کسوة منقیل احمد وانی کبر علی الله علیه و آله سلم و رسمی الله علیه حق انی مکرم ای در بیس**  
الف ارام اول احمد سید رحمت با را دل او کبر بر او مست احمد اول همیا مسیما نو و تو کبر آخر جمله او لیا شد یعنی الف احمد اول حمده حرمت  
در محارج که حروف خلق جمله سیای حید ارجل و علا و آس او کبر آخر همه تخی مست در مطالع که حروف سقنه جمله اولیا سید ارجا  
اوسیا نه قعاسه الف احمد اول اوسیا ساسه او کبر آس احمد سید احمد اولیا مالک احمد سید احمد که الف احمد



اول ابداً بآخر اعراسات این بود که گفت اول لاسمیار حلقاً و آخر هم لغتاً از آنجا که مار ابو کوکرا آحر اولی امول آمد که اشارت  
 این بود که کس الا حرو لاساقول الفاحمد مار ابو کوکرا در راویه عارفان هم آمد و تانی اتمین او جانی العار الف مریه را نوی با بعد  
 مانوسه مریشانی الف و ا و الف ار اول اسم فطر کرد الف ایثه بدید نامی اسم در دامن الف دید دة ار ل تشید الف آهسته آهسته دهن  
 باز کرده در گوشت مایگفت لا تحزن ان الله معنا مار هم برم گوشت کساده آوار الف جی تشید ماصت فی صدری شیتاً الا و قد صغتم فی  
 صدر الی کرا و ارة و ارة الف گوشت مار سید مار بوقت حویس حامه برتن مارید رقص کسان گر دشار مرد وید حرقة بر صومیان مار  
 سمیت کرده پاشه در دهاں افعی قهر ساد افعی اعظم و دمان سیاسته مارا کرد مطرة نقطه در رحم پاشه ماکچید و یا و گوشت الف سید الف  
 احمد سر دشت نامی ابو کوکرا یه میاست الف آنه هس حویس در هس ماکچاید آب دهن الف در گلو تشید غلغل در ملکوت عیب فناد  
 تر یار حطائره قدس بر آمد روحایاں حمان میگفتند که دهاں مایکد گیر که تراب قدس ارحام الف لوتش میکند که در لب مایکد گیر که آب  
 لوت فراموش میکند مار پرورده الف شد مند مود الف دلی حمد ار ل گشت که مامود الرصاع لبعیر الطلک ما از سه ایهم بالای الف شد  
 لوشیر شوق اریساں الف حور در هیچ ترست ار کو ترار ل این الف محور الا که حرفه مار گله ی مار بخت ماصت الله فی صدری شیتاً الا و قد  
 صغتم فی صدر الی کرا آن ماجاں خود را الف دین کرد آن الف در خود صاحب کرد آن اور ترست یا کسر راس ساد الف الف رکسار

حوا مارا مای داد حلقه اما الکمر من ترته و امة اما من اهو ی و من اهو ی اما من روحاں حلقه ما فاد العصر ترا العصر ترا و الا العصر ترا  
 الاشارة الثالثة ایضاً فی تطویل الباء اول ترا باید دستش که آویساں حلقه در دهاں حمان بر مثال حرفه که اسرار سینه  
 ار ل داید بالساں ار پرده می آید لائل که حلقه در ران ران حمان دهاں حمانه که ماحقل ار میگویند انبیا و اولیا حلقه طبله اند و کاوان  
 رستگار همه حلقه حیدر علی علیه السلام که کل طبله بود کلمته القاها الی غیر مردمان بدیوار آفرینس باز ر نام آسمان مرد و بدلیج روحه الله  
 الیه اسماش هم در سید الیه نصره و الکلمه الطیب این سال ما عشتاں شری جناح آسمان ملک رکبید صور الله مثلاً کلمه طبله  
 کشیم طبله اصلاً تا نت و دعهما فی السماء فار و کل حیدر علی علیه السلام کلمه حیدر علی علیه السلام کلمه حیدر علی علیه السلام کلمه حیدر علی علیه السلام  
 بود حلقه آفرید با مشتت تلم قدت او میدارین حمایه حروف یک او الف ارام گرت و آن مار عودیت هست در الف الیه بیت که آن افعی مدگی  
 عا آورده بود لما قام عبدالله لا حرم الف لو بهیتش بر کشید سحای الله فی استر الله تالف الوهیت بر سر پای عمو بیت سانه افکند هم دنی  
 منتفی مار عودیت رگ الف الوهیت گرت و کآن قاب قوسین او ازی لان هان حمدی مکن تانی تو در پای الف اعد الله الوهیت دست  
 لرم بر سر مای عودیت ساد آرا بخود کشد الیه یصعد الکلمه الطیب مای عودیت مامست الف الوهیت ر نام ار ل تشید و العمل  
 الصالح یرفعه الف جود او ما خود مای تواریاں خلق بر گردید مای تو مسافر مشه خدا شود سحای حق تعالی آن الف این مارا در کف گردا یس ماصد  
 ان الف در پذیرد انما هر لوسحات حلال او پرده اسم سور دست قصاص مارا دل و اند در هم نور و اشته که سیمی هست حجاب هم بر دارد طلسم  
 صم شکند حلقه وجود او را ل گیر هستی شروع قدم پرید و اشرف الکرام صم سور بها صفات این حالت شود الله نور السموات و الارض  
 صم این مقالت گرد و شمع گرد و دل حویس فی سیاهی بی یک قطره در پای آبی بی آبی قطره نوحید که در جان اری چون دانه مانت مای بی +





ول الالف كما قال الله تعالى اما عهد المكسرة فلو ساء ورا تعال البار وان كان في الظاهر في تسانط وتكسر ولكن في الحقيقة رفته ورتبه وعلو  
بارفته ورتبه فاساسا اعطيت لفظه وليست بالالف به الدرجه واما علو الفه فاساسا ما قلت للاحاده ليكون لا يكون الا لفظا واحدا واما ساء الى البار  
مدقاني فطلب قرينه الحق سبحانه وويل المقصود التحقيق لا يوصلني غير ياس الحروف لاسها لما وصفت ورتبه حصول النقطه وسما تحت مدبها في  
للب المقصود التحقيق واما فاحت بها بل اعرضت عنها حتى بلغت قصدا بالاقصى ولا يبا قصدا بالاجم لان نقطتها في وسطها وكذا لك البار لاسها  
وسمع النقطه تحت اعد الصا لما حروف آخر تلك السنته بالبار والقار والشار بخلاف البار فالنقطه بموضع تحتها وان كان مفردة غير متصلة بآسيا  
ن الالف حرف علة وهو معلول لا يحمل حركة والبار صحيح غير معلول تحمل الحركة وحالها كما ان الله تعالى عصى الامه على السموات والارض من الملائكة  
غيرهم فامس ان يحملها واتعصم منها وحملها الاسان فامر الله تعالى الملائكة لسجوده اصطفاه من ربه ورا في علوه ورتبه ووجه الى معرفته ومحبه  
سألتها ان البار حرف تام تسويع في المعنى وان كان ناقصا منكسر التام في الصورة والالف حرف ناقص تابع في المعنى ان كان تاما  
علو في الصورة الآري انك اذا نظرت الى صورة وصنع حرف وحقه الالف مقدما على البار متوعدا ما واد اقلت البار وحسنه الالف  
ما قلنا واد اقلت الالف لم تجد البار تنجيه فالتام بالمتنوع التام في المعنى والناقص المنكسر الناقص في الصور ساو في المنه الامتداد لفسده  
واما ساء الى البار حرف عامل العمل وهو صرف في عيه فله من البعد قدر صلاته بذلك للامتداد بخلاف الالف واما ليس بالعامه لا صرفه في غير  
فما اصلحت للامتداد والافتقار وتاسعها ان البار حرف كامل في صفاته كمثل غيره اما الاول فاساسا للالصاق والاستعانة والاصافه وفيه توضح  
لم يقبل من الحركات الا الكسرة اما التاني فانه كبير العير ويحمله متصفا بصفات نفسه كذا الاسماء العالقه ككسر كما في السيمية فاساسا جعلهم  
لسم كسورة واما من الله كذا بالاصافه والله من الرحمن كذا بالصفه الميم من الرحيم حرا والكمال المخل اولى بالامات واد اقدم من الالف  
الذي ناقص معلول في نفسه ميقص معلل بغيره فانه لو دخل على الفعل الماضي حمله مهور الفاعل متعلل ليس ناقص اللام وعاشه بال البار صرف  
سعوى لفتح غيره من الحروف السعوى لان الميم وان كان شعوية لا يفتح الشقه سكا يفتح البار ساءا وكان اول الفتح الهم من الدرجه الاساس  
في عهد الست من كسر والبار في جواسيسه طبا كات البار اذ في حروف تعلق بالاسان فيح - فله كان مخصوصا في هذه  
المعالي انقلب الحكة الآتية احتيازا من سائر الحروف واصل اند على حيره حلقه محمد وآله جميع القسم التماسي  
من المجلس في بيان الاسم وفيه فصول الفصل الاول في بيان بناء الاسم واشتقاقه في الازار الاسم  
محمد المص من الاسماء التي مدت اعمارها كثر استعمال ميت او انما على السكون وادخل عليها ساءا هجرة الوصل وهي سقا  
ابنه اسم امرار امرارة اتان اثمن اسم ست واما اسم الله وادم الله ان عادتهم ان تبدوا بالمتحرك ويعقوا على الراكس لله لم تصر له على الاله بار  
اسامي ويحيى ويحييت ويحيى اسما كمدى لفته فيه قال والله اسما كمدى سمي باركا اترك الله تباركا واصلة سموه محمد المص من اسم الله وادخلها من السموات  
رعة للسمي تعادله فالسمي لعلوا تسمية لان اللفظ معروف للمعنى معروف انتهى مقدم في المعلومة على المعرف فلا حرم كان الاسم عاليا على المعنى  
ومتعدا عليه ومن السبعة والكواجين اصله وسم لا علامه للسمي حروف الواو ووحوتت ثمانية الوصل ليعلى اعلا ورو ان اسمه لم تعد واهل  
على واحد صدره في كاسم وان حرف الفقه في آخره منه نصر ليه في ذلك ما ذكره الشيخ الرضي ان بار اص مار المخل فان الوار قد جعلت



موضع اللام ثم مد فی نصر فاء فی موضع اللام حدث فی ذلك المكان معید غیر مژدونی شرح الکشاف للعلامة التقطارانی فی الاسم حسن لغات اسم  
اسم وسمی اصل کلمه یسوی المفتح قال الکسائی ان الله ساء تارة فتقول اسم کسر الالف واحری لصفه ما اطرحوا الالف قال الدین لصتم کسر الالف ثم  
وقال الله لستم صم الالف ثم قال تلعب من جعل اصله من سبی سبی قال اسم وسمی و من جعل اصله من سبایس قال اسم هم و الله اعلم  
اما تقریر این سخن نصارت اهل التاریت آنست که اشتقاق اسم از سبی یسویست و معنی این کلمه علا علواست و چون آخرین حرف از کلمه باز حرکت  
و اولین حرف آغا را که صفت است هرگز اولین حرف ساکن نشاید و از سکون حرف آخرین ناکی بیاید انگاه آخرین حرف از کلمه سمود و او بود و در  
و او بیاری و صعب می نمود آری سه حرف بیاید و در آخر کلمه طاق کتکش حرکت ندارد و این هر سه حرف در نفس بیاریا استیاء و تهته  
در بیاریا استیاء نقش صلت بر او را با شکاسته اند در وقتی که بیاریا و ای وای گویند از این هر سه حرف استراحت نمید لاجرم  
مای اردون بیاریا نفس بر روی در حال بیاریا و در سبایس سه تبه حرف کسید این هر سه حرف از این معنی بیارگشته و در  
لیه که استیاء احتیاج آن کلمه بیاریا معتقد و حاصل که او را در آخر سبطاقت کتکش باز حرکتش نبود و آگینه و در تهته صفت بود  
هم صدر استیش و بیاریا شسته بود و سر دته را را حرکت و نقطه هیچ بر روی شسته بود حرکت و بیاریا هم صدر استیش براده عمل  
صفتش در حال حق میم ساکن بود و بیاریا چون از شکسته حرکت باز درست فی الحال از شواهد ما لای ازل شست متبیین میاید  
میاد ما را اما الله را اما الیه و احصون و و گداز بعد از که و او در در آید میم بر آخر اسم در ما آمد سکون هم در دات سن مشق گشت  
حرکت سبایس را ان کون معقل کتکش آن حرکت فی الحال از سبایس بر حاست و برای الف تست که بر اول اسم بر حاست سر و قد  
الف وصل را سکون اصلی داد دست قصا کسر و سین بر الف وصل مهاد الف وصل تحمل باین حرکت بداشت ما این حرکت مای اسم شبر  
که داشت تا بان صریح بر رویت برداشت اما هر صدا الا مانه علی السموات والا لاص الی قوله و جعلها الکاسا ذلك تعذیر الله بر العیاد  
**الفصل الثاني فی بیان الاسم و المسمی التسمیة فی الاوار الاسم ان یرید به اللفظ غیر المسمی لیرتلف من اصوات مقبله**  
غیر قار و تلف اختلاف الاسم و اللفظ یبعد و ما و یجد احری و المسمی لایکل کد لک و لکن یرید به دات التی هو اسمی لکن لیرتبه  
المعنی و ان یرید به الصفة كما هو رای الشیخ فی المحسن الاشعری و انقسم الاسم القسام الصفة منه الی ما هو نفس المسمی و الی ما هو غیره و الی  
ما یس به و ما یغیر فی المعانی قالت المحتسبه و الکرامیة و تحریر الاسم نفس المسمی غیر التسمیة و قالت المقترلة الاسم غیر المسمی فی نفس التسمیة و المختار  
عندنا ان الاسم غیر المسمی غیر التسمیة و تحقیق ذلك ما ذکره العلامة القطارانی رحمه الله علیه فی شرح المقاصد ان الاسم هو اللفظ المصغر  
الموصوع للمعنی علی ما یعم انواع الکلمة و قد یقید بالاستقلال و التفرع عن ارباب یقابل الفعل و الحرف علی ما یوصف بالحاجة و المسمی هو المعنی لک  
و صیغ الاسم ما را و التسمیة هو وضع الاسم للمعنی قد یراد به ذکر الشئی باسمه كما یقال سمی برید و المسمی غیره ملاحظاتی قها بر الاسم و التسمیة و اما  
الکهار میا ذهب الیه بعض اصحابنا من ان الاسم نفس المسمی و قیاد ذکر الشیخ الاشعری من الاسما را الله تعالی لثمة اقسام ما هو نفس المسمی مثل الله  
المدی یل علی الوجود ای الدات و ما یغیر کما حافی و الذاریق و محدود کما یدل علی فعل و ما لا یقال انه هو و لای یغیر کما عالم و القادر و کل ما یل  
علی الصفات القدیمة و اما التسمیة غیر الاسم و المسمی لکلام زیاده و توضیح فی شرح المقاصد و یطالع ثمة و المذکور فی شرح مواقف یدل علی ان ذکر









الماس الى الانفسا فخرها ماد سلبان مزيله فانه على عليها ما سطره يد ما هي تفعل اللهم اخلق من خلقك الاعاصير فخلقك قال  
 عصا تندهم المطر فقال سليمان عليه السلام ارجوا هذا استخمت لكم دعاي غيركم **الاشارة الرابعة** لما شئت من النصير قال الله لا تدركه  
 الا لصا وهو يدركك الا لصا لا شئخ وواله المول مصرى مبلو قدس الله روحه العبرية که روری سرف ماریده نود و ملک الموت رستار  
 جان اردن حان کسیده عسائی باهی کفن سعید روف بر روی دکان رستائی پوشیده فی بی عطار صا سوتیس کاو ریضا بر نفس بسیار  
 سید طر ریخته و استاد صا الیاد دوی سحله سحاب سجوری صحت تحصیل در ملک حان معقوری سرائند علم میدة صبا بخت حاصل الله  
 رنگای ساری و سیر طاق سرق متوار س ماوه و تمام روی ریوند حوس اصحاب میں مقتضای یوم تلبص صحوه عید گشته  
 شیخ ووالهون میگوید که نصیر وول اندر متا اجماع حضرت یحیی می نمودم که بر او دم که در آن صحر ارف اردوی ریس باح می ترسما  
 و مست مشت اردن از داس گرفته می پوشیده گفتم ای دهب قال ایچه تخم ست که می یاشی و در اطار کلام بر نهانی نفس یاش سره  
 افتاده است و در میں پوشیده گشته و مرعکان گرسه و بخت اند این اردن می باشم و منظر رحمت الهی می ستمم ان که دره وواله  
 اگنت ماوی گفتم که این کار ترا بیع بسا که تو بیگاه قول طاعت و وصول رحمت را آشنائی شرط ست گفت او و او را سره بره  
 ماری می مید گفتم ای بی بیگاه و استاد تحت موطیطة استیلای او یکسا سد گری گفت من همین اصییم که اوسی میدر پاکی به  
 ارد در مد اتم به چوادی میدم حور سد اتم و وصلش شادمان بسیار بودم + چه عم در بحر اگر کجید اتم + ووالهون  
 سر فتم و غزیت حج معصم کردم حوس مکسه سیدم در طوا نگاه نودم و گمرادر طوا نگاه ملاقات نمودم مرا گفت ای دوالهون میسکه  
 ماری یدیرت و لیسید و قول کرد و کرنگا نگلی از میان من کتود و تاج آشنائی بر رسم ماد و مرا سحایه بود و ساریده ده آتوسه  
 در بار اصل حل ساله گری یک مشت اردن اردن و روحی اندر سرش ماد در دادند که یاد ووالهون داشتی که ما کار به بعثت آرا  
 که مرکزیم و ده طاعت برگزیم و آرا که محور گرد ایم به بعضیت محور کنیم آرا که در ازل رحم شقاوت کرشیدیم شقی اگر گداییدم حادرا  
 خلعت سعادت یوسا یدم سعید اندیش گردا یدیم بهیت پیش از من تو بریح هاسا کشیده اند طعرا می کنجی بیل اتهم لسه  
 مستق من اسمیع ای هوسامع دعای المؤمنین نقل است که مصور خلیفه اردن دایرون آمد و خلعت و خلالت تمام در کوی و مارا  
 مراد در انشای آن صعبه علویه دست در عمان لعل آورده ما وی عرض داشت نمود که من ار اولاد حسین اس علی ام رعی الله سماء و  
 و در درازا قتل ساریده اند و در نر حکم بود مرا خرمیه دیگری محوس گردا یدم و مرا طافت معارقت و بهیت لهرامی نار در مارا  
 حوس بیرون آورد و منصور بران سینه عصب بود سخی جید درنت در روی اوی گفت و آن یک ران را میبار پیش خود در آن صعبه  
 صحت کشیده فراق دیده رویا صفت قدس آقی آورد و گفت نه او را این شخص استعانه بودم مرا یونان کردا سید آقی بود و یونان من بهو  
 سخی تمام کرده بود که استر مصور سه در آمد و او را حان پیدا حث که گردن شکستن بر دیک رسید رحمت و گفت فی الحال سرید و در  
 ار حمد این در و صدرا از محس بیرون آرید و ده هزار دم ار حریم دیگر می لوی العام مایند و آلمیر ماحر دس مالک الملک قال الله تعالی  
 بقی الله و الملك تونی الملك من نشاء و ما بع الملك من نشاء منقولات از کتب احبار رعی الله عنه که گفت او نشاء



و ما بهی خوش بنویسم و در علم اتش اندیاضم تساقی نو که مرگ علاقی بدست یکتائی نو که سر رحمت خلایق بدشت و در  
چهار صفت یسیره نویم اول خلعت مبدی و ثبوت که قدی چون قدوی حروف دیگر کم داشتند و هم راستی داشت که محبت آن  
حروف متبیینی بیتب حم داشتند سوم بی یاری داشت که از نقطه و علامت بی نشان نو و چهارم تساقی داشت که از هم شیعین  
احروف بر کران نوون چون ایر صفات روی ریدم حدس من عظم شمرده و در رقم ستیدم چون مقدم صاحب و نشان سترو گشتم لاجرم  
صد نشید این صف گشتم ابیات پدرگزین رویش ما و نوید ما و ایرانه پیدی داشتند و به که از سید و نشان بگیر چون تیر به سراسر  
در کوی صاحب و نشان بگیر و خاصیت دوم آنکه در حوالگاه کردیم به در سیده و در مقده لوح در ار کشده نقطه چون بهم حتی و ریز  
به ساد و اعظم و گفتم که در چه چهار صفت و در یک گان از وی چه اقتدا و اصحاب و در میان به اتم و اقتدار و در کما رسادم و قضیه سیده هم الله اعلم و قد  
و کم بعد نوره را داد و الفیاد به اوم و لت و رستماسی نو که خلعت سلف درس یوستاید و در اسر و در حروف اسم الله گزیداید  
و تسبیح جمع ایر بهی رسانید ابیات ای که احاک همان ستر که گزی حاک را و ما گزیده بی و میوای عالم حاکمی که گردانی حد و حدود  
که چون بعین و در مدانی قدر خود را و آدم حاکمی تا سمیت سوم آنکه چون میای بی علم و مادر و وات عقد و در لوح تسبیح و در تقدیر  
طیقه تصویر نشان بر خواند مائه را ایشان در خود آدم یک برادر من نو دم مراتب نام کرد و برادر دیگر رات خوانده و برادر سوم برادر  
کعبه مرکب و طلوع و مایه نام نهادیم یک یاد و طلوع بسیار دیدن ساد و نامیده حاصل کرده آنرا بر سر نهاد خود را علم عالمی  
ما را بر سیدان مشقت کشید و در دم پسندیده آنرا تاج خود را ساخت من نگاه کردیم حسین دارد ما فتم که سقی المقدون اگر گان آثار  
موا گشتم و در اتم و ما بر یک دم تعانت کرد و آواره و در بر قدم و آوردم لاجرم بر تا مقدم گشتم و ما سر چون سکما تر بود تا مقدم  
گشت بسبب آن تعانت سکما ری در سقته و ما ساد و گشتم بهیبت از رمان سوسس آرا ده ام آه گویش کا بدرین دم  
کس کار سکما را از خوشست و انکاسه ای که گشتم ای بی دران صراح سکما های ساه پوشش باقم سزای عم و در و چون سرطان همین با سید  
در چون ماهی شکم ما می آتی مدتی ست که بر ملازمت و در سواد و الوی شته و در نقطه علامت کللی با رسته نامن ملوک که ترسل توسط لوح چگون  
حسند و برادر مرده مقتصدان جویا دارند و لقب ای همین بعد و شاه معصوم و سبای اطن من نظر کن مادر و برادر و اما ان نو دم که  
رحم و انت نصای جوای گاهوا لوح آیدیم نام من سز نام پیشین همراه است و این خود که مقسم من صمد و در دیوان وقت را  
نظامت اورد و سه خط اقل حساب ما برین ریاده بریده است بود ما خود گفتم این شده درم نامیت مساهصت دارد و او خود چنین بر خود  
رگر دم بهیتم درم با الصاعه و دساتم و خود دل در کرم حق ستم لاجرم ما عدمه سلام دوستان که آید به پیام که اری در ستاده سلاطین  
قوت من دلت از جلیو و در قدم تا مرا حای دا مد و عالمیان نمود که که برادر در مسئلای انساال من بر دار و دخت مراد بر شین خورد  
قطعه جدای که ایریاع محوم به شنی آسمان بیاراد که نوار خویش بیاسازد و رتو و یکی میا ساید و نگاه میم نگاه کردیم گفتم  
و در لکرم وای حریف هم با تو مد می که دبان چون دید و مور ساخته و رمال آنکه آخته چوین دم ما را راسته گاهی چون رلف محمودان  
پسندیده رشتگان لام حال حلقه بی بی روحی سج حسن و خوشتر و کانی چه به مد محمدان ما وید و محقق و ارد و ست من مار جمعه

درار میکنی و در ضمن دست و قاع نامه محبت رقوم مدارار صحیفه روزگار وجود محو میگردانی ترا چهره برگی رسید که در مرثیه سوم ششده و پانجا  
بررگان دراز کرده گفت دراری من ارکوتاه هستی ست چو چشم باز کردم از یکطرف خود فقیری دیدم لام مام و از طرف دیگر تو زکری  
دیدم لول لقب چون بیان نبی علیه السلام شنیده بودم که مفتاح احمد محمد بن النضر الاحرم سر بر پای لام فقیر نهادم اگر تا آمدن او را میسر نمیشد  
علی کرم الله وجهه چنین استماع نموده بودم که النضر علی العقیقه است ای محبت ما صاحب لول می درار کردم آیات نامه الاحرم مرا سر کردید  
و در مرثیه سوم حاجی اندو ما میگوید که به بیت حوسر و دست طبع گرگمی وجود کوتاه ۴ سر دکه پاسه درین انجمن درار گیتی

**الفصل الثاني في حقائق هذه الحروف الثلاث** ذكر الشيخ ابو عبد الرحمن السلمي قدس الله سره العزير في تفسيره حقائق نقلا  
عن ابي عطاء رحمهم الله انه قال البارحة لارواح الاعيان انه ام الرسالة والسورة والتسعين سيرة مع اهل المعرفة بالنام الفقرة واليم منته  
على المودين به و ام السورة اليم لعين الشفاعة والرحمة **الحقيقة الثانية** قال الامام جعفر بن محمد بن امام الصادق عسى الله عما الله  
بقامه والتسعين من اسمائه واليم ملكة قاتمان للموس ذكره ستاينه وحده المريد ذكره باسمائه ومعرفة العارف واره عن المملك المالك لها  
**الحقيقة الثالثة** البارحة لارواح الاعيان انه ام الرسالة والسورة والتسعين سيرة مع اهل المعرفة بالنام الفقرة واليم منته  
واليم ملكة الدين الذي ليم الاسود والاسمن **الحقيقة الرابعة** قال ابو بكر بن طاهر رحمه الله البارحة لارواح الاعيان التسعين سلامه عليهم  
واليم محبة ليم **الحقيقة الخامسة** على من كسبه قدس الله سره العزير ان المعرفة لعوا عن قلوبهم كل سبي سوا الله سبحانه وصنعوا قلوبهم  
لله تعالى فكان اول ما وهب الله لهم ما هم عن كل شيء سوى الله فقال لهم فور اسماءه راي في تنو او دعوا تشاكرا اني اودم عايت السلام  
**الحقيقة السادسة** قال الشيخ روزبهان في التفسير التراس قدس الله روحه البارحة لارواح الاعيان التسعين سيرة مع اهل المعرفة بالنام  
الاسمن واليم كسبه الملكوت لاهل النور **الحقيقة السابعة** قبل البارحة العجوم والتسعين سيرة مع اهل المعرفة بالنام الفقرة واليم منته  
**الحقيقة الثامنة** من البارحة العجوم والتسعين سيرة مع اهل المعرفة بالنام الفقرة واليم منته في اربعة على اهل المعرفة بالنام الفقرة واليم منته في اربعة  
اي سيرة ارقار ارواح العارفين في بحار المعاني واسباب اشارة الى الساراي السماوية سيرة السالكين في هودا السيرة واليم سيرة الى الخلق المريد  
وردة الواجد قلوب الواحسين الوار المستندة **الحقيقة العاشرة** في الحقائق السليبية ان اسم الله لقار بهياكل الخلق على كسبه  
اسم الله له اتعكافني والصفا به سيرة اهل الحق ان الله تزييرا الارحانه وفي عن النبي صلى الله عليه وسلم ان صح ان البارحة سيرة واسن

سيرة راسم محمد وصلى الله على محمد وآله اجمعين

**المجلس الثاني في كلمة الله ربه سنة فصل**

**الاول** في بيان اسماءه لا غير شقوقيه به من حال اسماءه ثم استقاموا ذكره الاستحقاق وكيفية تسميته هذه الكلمة على ان  
ما عاين فيها اعلم ان كانت اجتمعت العقول في ذات الله سبحانه وتعالى وصفا لا تحار ماوار العظمية واليضا في لفظه كما العكس على  
ان تلك ماوار اسعة غير من المستعبر ما احتله فيها عبري به ام حول قدس به بعضهم الى انه محي لان اسود والمار كل القلوب  
المحمد والعرب الاله الامير للمحمد اسلوا والنور والرش هم سمانا في العظمة على سيرة تامة في اربعة عاينها



للتصنيف ودرست الاحرون الى انه عربي وهو الحق فان ما ذكره من توافق اللغيتين لا يدل على كون احديهما متأخرة عن الاخرى  
 ماحودة عما وان او هم ذلك بل اسما وقع ذلك للمناسبة حقيقة ثم اختلفوا اسم ام صفة مشتق او غير مشتق علم او غير علم وما اصله  
 على نفسه را سمعنا قال الخليل بن احمد وسيبويه والمردس اهل اللغة والرجاح من اهل النحو والنجاشي بن الفضل الجلي من اهل التفسير  
 واو حقيقته وجمهر من اهل الفقه والشافعي رحمه الله من اهل الحديث ومماثلة القفال والاساسي واتي سليمان اعطاني  
 والي ربه العلي والامام الغراني رحمه الله وغير مشتق بل هو اسم لعرف الله تعالى قال الله تعالى هل تعلم له سميت في التفسير بمعناه بل تعرف احد اسمي  
 ما لله وقال بعضهم انه مشتق اصله انه محدث المرة وعصمت عما الالف واللام ملزمة الكلمة لروم المرة ولما لم يسقطا عند السداس  
 ويقال يا الله ما قطع كما يقال يا الله كما يسقطا من غير من الاسماء كقولك يا محسن يا حليم واعلم ان هذه اللام اعتبارا من ان تكون للمعنى  
 وان تكون حوصلا ما اقلت اسم الله فقد رحمت التعريف واد اقلت يا الله فقد رحمت التعليل لانه لا يجوز ان معنى معرفتي السداس  
 والآله من اسما الاحاس كالرجل والهر من اسم يقع على كل معبود بحق او اطل ثم علم على المعبود بحق كان الجمع اسم لكل كوكب ثم  
 علم على التراب والصق فانه اسم لكل باصا صاعقة ثم علم على رجل مخصوص باصا صاعقة كذلك استعمل على عام القحط والبيوت  
 على الكعبة واما الله محدث المرة فمختص بالمعبود بحق لم يطلق على غيره واشتقاق من آله الآتية والوحيه معنى محدودا له قصد الاستعمال بمعنى استعمل  
 قيل من آله ايد العقول تغير في معرفته وقيل من آله التي لا تدرك اي سكت اليه لان القلوب تظن بذكره والارواح تسكن الى معرفته وقيل من آله  
 اذ اخرج من امر بل عليه ولا حيزه احاره اذ العائد لفرع اليه وهو بحيزه حقيقة او سرعه وقيل من آله الفصل اذ وقع باسمه اذ الصاوي مولعون  
 بالتصرع اليه في كل الاحوال وقيل من آله اذ تحير ويحيط عقله وكان اصله دلاه فقلت لواء هرة لاستقلال الكثرة عليها استغفال الصمم  
 ووجه حقيل آله كاعار في دعار واشاح في وشاح ومعنى الاسم ان الخلق متجبرون في عطية والموث من شوق رويته وقيل اصله لاه ومصدره  
 لاه يبيد لاه اذ احتجوا في رفع لاه تعالى محتج عن ادراك الانصار وطرقت عن كل شئ او عما لا يليق له وقيل من آله يا آله اى دام واستوي  
 الاسم انه القديم لا الرق وقيل من آله يلهو لوانى على معناه انه العلى العالى المتعالى والوجه العاشر هو الطيف لوجوده ان اكل الكفاية وذلك اسم  
 استار واليه با وضع في وضع ليعوهم من دلالة العطرة او لم يسموا له اسما سموها ثم اطلقوا عليه لاه الملك صاير له يعون له الخلق والادب ثم قولا  
 ما تعطيها فقالوا لاه ثم وصلوه بالالف اللام لتعظيم صاير الله به اعلم لداته سبحانه وتعالى لاه يوصف ولا يوصف ولا له من سمى بترى عليه  
 صفاته واللقبت غير حارية على اسم موصوف ساو بها محال ولا يصح له مما يطلق عليه سواء ولا له لو كان صفا لم يكن قول لاه الا الله توحيدا  
 بل لاه الا الرحمن فانه لا يمنع التكرار والاطراء وصف في اصله لكنه لما علمت عليه بحيث لا يستعمل في غيره صاير كان علم من التوحيد والسمى اخرى  
 وراه في احرار الوصف عليه واستباح الوصف به وعدم طرق احتمال التكرار اليه لان داتس حيث هو بلا اعتبار اخر حقيقة او غيره معقول  
 لمشر فلا يمكن الا ان يدل عليه لاه لاه لودل على محدودا له المخصوصة لما عاها ظاهر قوله تعالى وهو الله في السموات معني محيى وان معنى  
 لا شقاق كون احد المعطيين مشاركا للاخرى في المعنى والتكرير هو ما حصل عليه وبين الوصول المذكورة بما ذكره القاسمي في الانوار  
 قال الامام الاخرى رحمه الله في لوا مع اليبات ان المختار بعد ما هو القول الاول يعني يا الله غير مشتق ويدل عليه ووجه منها انه لو كان





که موسی علیه الصلوٰۃ والسلام با قوم خویش چهل سال در میان تیه گرفتار شدند اما قوا بل آسمان و زمین را که سرانجامیان خداوند جل و علا  
 واس دوازده ماه که اسباط اسرئیل و پسران یعقوب عالم عیب آمد مدینه که چندی هر سال است که درین صفت و رنگ صفت اقلیم چو  
 ارامی بالسر می آیند و از ستارهای میشود که یکس از او در یخه ازل بود اما اکنون که عقل موسی شش مانگ را آورده که ادنی انظار الیک از دره آفرین  
 و بهای دراز کشود و در حکمت ازل در سال آتش طور شکست صفت در ذات اوار و است ازل را در اعصاب شخوه آفرینش پدید آمد و در  
 ذوقی موسی عقل فریاد می است نادان را آمد موسی عقل توحه شخوه آفرینش بود و در صانع حال صانع پدید آمد و در ذات وجود و در  
 حق سبحانه و تعالی شنیدار مهر که هر دره که در وجود است بر حانی است ازل خدا سبحانه و تعالی و هر نقطه که در مهبی است راز و راز بسیار را  
 باز خدا و حل و علا از دایان حمد و ترابری حق می آید یا مولی انی اما الله از زمان حله افرید با که انی ترا خودی حواء مارک تا اکنون که تخی  
 ارنی بطه رسیمای اندر سید فلحا تخی در نه الحسل عالم این تخی در عدم اما و جعل له دکا موسی از مرد و بیوتش شد و هر موسی صفت  
 از هر این معنی تفسیر شد از تحریر است که خلق را در آستانه او در تحریر است یا دلیل یحیی روحی غیر نگاه عقل در زمان بی با مان در سرگردان  
 ماده و جان در دریای بی کوان توحه صغر ق گشته مدیل کرم اقی تفتب موده و دست ما را بحام لطف کاسار و راز کرده که منتظر  
 قد یختره و یبک حلی سیک یا دلیل لایس تحریر یکا لا حرم همه کلیه بطه است در مرتبه ششم فریاد او شنیده و شنیده او ده واد واد که تفتب  
 حمایت و وحای او بقول اس عیاس صی الله عیاس شقاق اشراط الاله اذ اضرع و الیه حیره اچاره یعنی جس سرگردان را در راه او رسیده و او را از  
 مقام حریت و دهرست سرخه وصال و اطیاب مشاهده حال رسیده تا عقل مدینه نصرت دیده و حال لعلم حقیقت است که او شاه  
 سبحانه تعالی طاعت سرایت برایت دلیل و بریان و محتج است از خود و میت بکمال ذات و صفات درین مدینه عقل را نور حال اچاره گرد  
 و درین دیش حده حال از فروع حلال او تیره گرد در بر که واقفان اسرار و کاسان استار برین متفق اند که نور صفات حجاب و  
 حضرت مسیح صمد بعدادی قدس سره گوید محال ذات الصفات و محال صفات بالافعال آثار یعنی ذات مبرق سبحانه و نور جمال و نور  
 پرده بر روی خلق با راست اگر حجاب صفات بودی انتفع لمعات الوار ذات و خود موسی و اگر به فروع ذات بودی سایه صفات  
 دید با مرد و حتی صفات و ربهای ذات او نور ذات او نور صفات او بود و اگر به صفات او حاسمی ذات گردی هیچکس از ذات معذرا  
 خبر بودی و اگر به ذات او آینه صفات را حلال دادی هیچکس در حاکم حال جمال او به بدی عزت نشد الله اعلم و الله لا اله الا الله  
 چنین است ایست معنی بهم از اشقاق اسم الله را لاه معنی احتجب این قول نصرا است از معنی اتم از حاکم اسم الله بعدا مشاهده  
 این مالی حلوه که چون اصحاب ذات قدس و عظمت صفات مقدس نصیر عقل بیانی حال مشاهده گشت از ادراک عقول و حاطه  
 او با هم متعالی است تا اول الله دیده است که در مان عقل با حاکم میرسد روه قدم را عالی یافت و دید که مسطر و طاق و مدقق مدار و  
 او با هم با مال اندرین به واسوخته و شمار عقل دیده اندر صمد و وقت حقیقت قول آن بزرگ بر روی یکسوف گشت که الله متعالی اسم الله را لاه  
 همه از رفع یعنی الله را اداره عقل بالاتر است و او را در واره فکر خود برتر خود و برتر قدم او است و قدم را واحد و تپاوه مالی مالک با سوره  
 الله است عدم محسوس جهان عمل الله است شکل استن حجاب و ظاهر عقلی بود و ظاهر و مستور که کس مشاهده کند که الله را لاه سید









[illegible]





[illegible]

الفصل السادس في أحكام الدائنة والكسر الحسنة و 'قول' البروة في كسر 'عن' المزارع، كما مر

[illegible]

بحاله ما آمد آن گوهر را کبیر که سپرد و گفت حامی سیکونه تا آن وقت که از تو عظیم بپایر کبیر که چون استاد گفت الله و اندر حانه بپید گفت الله و در حقه  
 ساد و گفت الله بعد از آن کار خود مشغول شد و در کعبه پنهان اندر حانه شد و آن گوهر را از حقه بیرون آورد و کبار حمله آمد و در دیوار حانه تکیه  
 آن کبیر که از حقیقت نماید خدا را ساعتی عریضت حانه کرد و در راه ملاجی دید که ماهی تازه در دست دارد و بر داد و ماهی بخرید و حانه آورد و کبیر که از گفت  
 این ماهی را بر یان کن تا من از حوان بیدار سوم ماهی را استاد و گفت الله و مطلع سر و گفت الله و کار و شکر کنش ساد و گفت الله چون شکر کنش شکست  
 آن جوهر را از شکم ماهی را ریافت کبیر که تعجب نمود آن گوهر را بر سر داشت و سر حقه آمد و دید که جوهر در حقه نیست این جوهر را ای دی ساد و حوان مردار  
 حوان بیدار شد کبیر که ماهی بر یان سیت او ساد و گفت الله و طعام بخورد و دوست نشست انگاه کبیر که از گفت جوهر را بسیار کبیر که بر حاست گفت الله  
 و اندر حانه شد و در مار دار محمد دید که با جوهر چه معامله پیش رده ام تا نه نیم که الله او را از چنگ من چگونه رهایی دهد کبیر که حقه سر داشت و جوهر را  
 آورد و پیش مرد ساد و گفت الله و سر حقه کشتا و گوهر را دید که در حقه خفروں است مرد لرزید و لرزه در وی پیش رفت و کبیر که آب سر روی کرد  
 زد تا مرد و شوش بار آمد و گفت ای کبیر که من این جوهر در حله ادا حقه بودم که را برای تو باز آورد کبیر که گفت الله و دست بر مار زده و از گیسبست  
 در مان بکشد و جوهر کشتا و گفت ای کبیر که من جوهر کبیر که ترا از الله گذر ام الله مرا از کبیر من با دادید انگاه دست کبیر که گرفت و سر سجد ساد و گفت نعم  
 الرب الله باقی سرش را کرد و او اعمالت ان من اسعفت ساد اعطاه من استحقه طما اعطاه و من سبب الیها او یباه و من ذکر عالم سباه  
**حکایة الاحری نقل است که الوسیع الودیع قدس الله روحه العزیز** گفت و رینی آن آدم سر در شارسنجان حرس تل حاکم شری و در توجع لقائ  
 محسوس بر بالای آن تل نشست و دوستی خود را پیوید و مید و حجت میتی می رفتم و جهان بایستادم که سایه من بر یوستین می افتاد چون آن پاره را  
 نوستین برده حجت مرا گفت الوسیع ترا باین سیوید باین نوستین بر دو حتم پس عاست و دست من گرفت و می برد تا حلقه شمع ابو الفصل  
 حسن قدس الله روحه و میرا آورد و او و گفت یا الفصل این را نگاه دار که از شماست بر دست من گرفت و حلقه او آورد و در وصفه نشست  
 و حرومی گرفت و در وی نظر میکرد و مرد در سیمه طلب آن درآمد که دام را بر حرد چیست پیر است گفت یا انا سعید صد و ست چهار هزار سیاحت  
 خلق و مرثا و بعد که حلقه گوید که الله الیتان آمد و گفت کسانی که این کلمه را خوانند درین کلمه مستغرق شوند و مود که این سخن آن است را  
 در حوان گداشت اما و پیش از آفتاب بر آمدن از پرستوری خواستم و در تفسیر پیریش الوعلی رقت حوق مستقیم حوان الوعلی اول و درین  
 این آیه بود قل الله ثم در هر فی حوضه یلعون ان ناعت مری در سیمه ما کساد و سماع آن کلمه بار بار استند حوان الوعلی آن  
 تغییر در آمدید گفت دوستی که او دره گفتم در کمال الوصل گفت سرچر و بار بهای شاکه حرام بود ترا از ان معنی باین آمدن ما سرید و الوصل شیم و الله  
 و منجر و همه این کلمه است چون پیر الوصل را را دید و گفت بهریت مستک شده همی مدالی پس پیشین هاں کم کم می توانی سر رشته حقیقت گفتم  
 ای شیخ چه میفرمائی گفت در امی و این کلمه را پاس کبیر کلمه را تو کار دار و در فطنت هم در میان سرده حان عشق و انگاه ارباب حاشقان با حلال  
 عشق بیچون کار با عقل گویش حجت حدیث بیرون اوست + عشق گوید نیست راه و رجه ام من با با عقل را زاری مدد و تاحری  
 آثار کرد و عشق و مدد را از سوی مارا و مارا بهای ساد حلال سمان استاد حان عشق + ترک سر با گفته بر تنده بر بار با حاشقان حشمت را  
 در درون مدد و تاه حاشقان تیره دل را در درون الحار با بهر حش کس حاشی است + با بی فکشتن خانه می در درون حاشیست گلزار با

**الحکایه الاخری** نقلست که سلطان العارفين با يزيد اسطامي قدس الله روحه روزی در کوئی میگذشت گل کاران حثانه  
 بیساخته مزدوری حشمت برانداخت و گفت الله را بیدار حالتی بیدار نگردد و پیش گشت گشت دیگر سرانداخت گفت الله را بیدار  
 از پای در افتاد و حشمت سوم برانداخت و گفت الله را بیدار نه فرود و سپوش شد چون سپوش باز آمد گفت بار خدا یا بدین ششم که سار  
 کارهای دل بر الله است چون نگاه کردم بهای کارهای گل بهم را الله است سرش داد و اندک ای بیدار مام الله بهی است که دوست  
 و دشمن و آشنا و بیگانه چون در تاریکی غم در ماسد رو تنائی اران طلسمیت دل چون تنق عرقه خون بر تمام عمر مادر لون + ای ماه آگائی  
 بروی استاره اش میوه شود + **الحکایه الاخری** نقلست که وقتی شیخ شلی قدس الله روحه در راه و مجلس میگفت و اصحاب بر لقیقت  
 و ارباب حقیقت جمع آمده بودند سلی اصفای خویش به سالی گرم سومی آورد و میگفت الله حوائی بکیر و در گاری سبای حواست گفت  
 ای شیخ خیر المیکوتی لا اله الا الله کاین موافق ترست شلی گفت ان الصدیق رضى الله عنه اتفق ماله ولم سن له شیء فقال له الله صلی الله علیه  
 وآله وسلم ما خلقت لعیالک فقال الله فکذا اما قول الله سائل گفت اریں حوائی بلند میجو اہم شلی گفت استخس می در کلمه السعی فی حصره  
 حوائی گفت اریں بلند تر میجو اہم شلی گفت احسن ان اموت عند الانکار ولا اصل الی الاقرار حوائی گفت اریں بلند تر میجو اہم شلی گفت قال  
 الله تعالی ایدیه صلی الله علیه وآله وسلم فلله تعالی هر صوفی حوصه هر ملعون این سخن در حوائی اتر کرد و تیرن کا حوض شلی رفته رفته آمد  
 لغره مرد شلی دیگر را گفت الله حوائی لغره و دیگر حوائی داد اولیا و اقربای حوائی بیامد و شلی را که مقد و حوائی اروی می طلسم و شلی  
 همچنان در و دستنر بود و در حوائی حلیه میکشید و علامات متوق گشته چون مسان حرامد گفت ابیات امر و معانی رینگاه مدایم  
 مستقیم دایں سان که ره حاد مدایم + در عشق قرار طالع عقل بر سیم + هر حالت شوریده دیران مدایم + درماع بحر عکس روح دوست مدایم + در شلاح  
 بحر حالت مستانه مدایم + داده کم بریں که چیدم قرح است ایں + که ما تو ما داده رینگاه مدایم + حوائی ساری حلیه سید مدایم حوائی از شلی  
 و حوائی کرد و حلیه جواب و حوائی بر سید شیخ فرمود که کوع طیده قرست + عیت صلیت + صاحت فاحات طارت + الفصلت و طاشت مولات  
 فدا و ایسی حالی بود لای اوستحاق لقای اوسو قه + آتش حقیق او که متبع متوق اوام دوست + آتشهای سید مالان گفت در میان  
 حشاشان گشت در مقام محبت سکران شد در عالم متوق سریان شد و مادیه طایع سراسیمه و جیزان دران شد ناگاه قصد رسید به پرده و طاش  
 بار داد و در میان ایں حد علاقی حوائی اریں اورد و تشدید بریدار خویش مکاسم کرد و امید عاستق چاره چون حوائی دوست مدید طاقس  
 لاق شد ماه اصطبارش در حوائی افتاد و تحمل توانست کرد حوائی حیر و حوائی حوائی + دست گزاید شلی حواره را دریں نگاه ابیات  
 تریں ماریست اندر عاستقی حوائی باخش + سر ساطاکا کسری کهر و ارمان مانتش + کار مروست و یکدانه بعد هر دو کون + حاصل آوردن تیر و  
 سان باخش + عاقلان آکوئی عالی آید روحان در ربع + ماش تا سلطان مس اید چو گان مانتش + شمشیر قو حوائی سر او در دمه و مدایم + را که نو  
 لسی پروانه را حوائی مانتش + گوید که چون حلیه ایں سخن از شلی شنید گفت رو در شلی را حوائی وی بار و تشدید در علامات مولات کلام  
 شلی بر مس صفتی طاهر شدیم است که ارحت و محبت + را فتم **قطعه** سبای رگدایان سخن عشق شنید + + تحت پر افتاد و دایم سید + و قدید  
 وادش توان داشت بعد مدایم مری که در دام سر رلب تو بید + حاتم چو کل را عجزی مرون آید اران ماد + کو وقت حسد برده روئے نو گسیده +

از گلس غم خاستم جور و ناله آن دیده که در گلشن جان رویت دیده + الحکایة الاخری حکایة ابا الحسین الموری قدس الله روحه فی مرتبة  
سبقة ایام لم یاکل ولم یشرب لم ییم ولم یقول فی ولاته و دهره الله الله و هو قائم بیدر ما خیر الحمید ذلک فقال انظر و اصفی علیک اذ قاتله ام فقیل  
انه یصلی الفرائض قال الحمد لله الذی لم یجعل الشیطان علیه سیداً ثم قال قوموا حتی سروره ایا لیتغیة منه و لقیه مدخل علیه و هو فی الله فقال  
فقال یا ابا الحسین بلدی و پاک فقال اقول الله انقل امام توک توک ان کنت القاتل الله طست القاتل له و ان کنت قتل معک  
ماست مع نفسک ما معی الولد فقال نعم المودک کنت انت و کسک عن ولده الحکایة الاخری عن سعدون الحمزونی که کان یکتب علی کفه الله  
فقال له سری یا صبح یا محزون فقال انا احبه و قد کنت همه علی قلبی حتی لا یسک الی غیره علی سالی حتی لا تکرهه و الا ان کنت علی کفی حتی انظر الیه یعنی فیکون  
قلبی مفعولاً له و سالی و عیبی مستعولس - الحکایة الاخری حکایة واحد اس العارفين اتهم بسور المدیبه مسحة السلطان مدخل لکیده  
معه و قیدوه بقید عظیم علما قال بسم الله طارعه قیده باذن الله تعالی و قام یصلی رکعتین فلما فرغ سال تلیده قال یا استاد احقیقة  
المعرة قال اذا حار عذوانی علی الحشد و قطع یدی و رعلی فاسألنی به المسألة فعشی علی التلید علما اصبح قطعوا یده و رعلیه و مدوه علی الخشبة  
و ما قطرس دمه علی حجر و احتجب الاکتوب علیه الله طارعه تلیده قال مات بسا لک یا تلید صاله فقال ان لشکر الله علی السلاطین  
و المص كما شکرت علی المعار و المص ثم قال الله الله و اخل قیده و طارعه تلیده و هو علی الصلابة طارعه المصلوب علی الهوار حتی عاب علی الصار  
الماس فلم یلعد ذلک لاحیار و لا میتا ابیات اگرستان حضرت راجح اب راه بر جرد و رعلو فحاشه صوت بر اراں آه بر جرد و قومی در تب  
دیباچه احوال عقلا + اگر ارسیا به تور روی ماه بر جرد و دلا در عالم وحدت حاشا یکتا شوار هستی که گر برید و حون تو به الله بر جرد + الحکایة  
الاخری پیرو لیت میگویی را دی می رستم در رفتی را دیدم ترده و بوسید و سلام کردم گفت الله گفتم اگر کجای می آئی گفت الله گفتم که میروی  
گفت الله از هر چه سوال کردم وی در جواب گفت الله ما گاه پای آن درویش در سگی در آمد و بیفتاد و سرش شکست و حون اراں روان شد  
از سر حرکت هر قطره خون که بر زمین میکید همه شکل کلید الله می شد پس اراں حال حیران مادم با قلی آوار داد که اگر بیفت اندیش بایه یاره  
کمی را هر باره او آوار آید الله ابیات مرا حایست و قف امام الله و لی افتاده ادر و ام الله + اگر حوم بری وقت کشتن بر هر قطره  
بر آید امام الله در دوات و حودم گوش کشاد و بر دره شویعیام الله بر زمین و آسمان عرش و کرسی + همه مستدار یک حام الله بر بستی  
در گد دانه قدم به درین دریای حون آشام الله العباد از شوی یکتای کومین + سای و هوری اراں الله + الحکایة الاخری  
فقلت ارجو الله علیه السلام که مرود در مادیه میرستم سیاهی دیدم افتاده و هر باره گفت الله بیوش میگشت و سیاهی و وسیعی مدخل شد  
و چون سوش مارجی آمد باز گوی سیاه میگشت حواصی بهر پیکه از وی بحال میکردم کای در ریش چه حالت ست که چون یاد دوسته میکنی  
سعیده و مار سیاهی انتقال مینمائی آن هر چه تبسم کما سر آرد و دو گفت ای حصر بدستی که با امام او سیاهی مادم و در حوض این شتار نیست  
که با نور این کلمه اعمال بده و اگر کی سیاه مادم الحکایة الاخری و بهم ارجو الله علیه الصلوة و السلام مسقوست که گفت و مجلس شریع  
مصور عمار قدس الله روحه را دم جوان دیدم افتاده و جان داده حال او سوال کردم گفت جوانی در مجلس نمره زیبا و میگفت الله این  
جوان بتسید و حاشا از تو گفت علیه السلام که آن شب چشم من در خواب شد جوان را دیدم گفت حالت چگونه است گفت هر روز و او بدر گز





الصفة من اقسام اسم عام لصفته ماضية وخصوص اللفظ في الرحيم بمعنى انه لا يحور ان يسمى بالرحمن احدا الا الله تعالى وهو المعنى من حيث انه يشتمل  
 على جميع الموجودات من طريق الخلق والبرق والقع والدفع وهو اللفظ في الرحيم من حيث اشتراك المخلوقين في اسمي خصوص المعنى الذي يرجع  
 الى اللطف والتوفيق المخصوصين بالمتوهمين والرحمن المعنى من الرحيم لان زيادة التماثل على زيادة المعنى كما في قطع وقطع وكبار وكبار وذلك  
 انما توجد تارة باعتبار الكمية فتقبل بالرحمن الدنيا لانه يعسم المؤمنين الكاف ورحيم الآخرة لانه يحسن المؤمنين وتارة باعتبار الكيفية فتقبل بالرحمن الدنيا  
 والآخرة ورحيم الدنيا لان النعم الاحدية كلها حاصلة اما النعم الدنيوية محليتها وبقية واما النعم في الرحمن مسالمة في معنى الرحمة ليست في الرحيم  
 اما محسب تتموله الدارين واحتصاص الرحيم الدنيا كما وقع في الاترياح من الدنيا والآخرة ويا رحيم الدنيا واما محسب كثرة افراد المرجمين فقلت  
 لما ورد من رحيم الدنيا ويا رحيم الآخرة واما باعتبار حلاله النعم وقتها فيقصد بالرحمن رحمة رائدة لوجه ما على اياه ما يروى من قولهم يا رحيم الدنيا  
 الآخرة ورحيمها تحوار حلالا على الحلال والدقائق فالمفهوم من الرحيم نوع من الرحمة هي النعم من مقدورات العباد وهي ما يتعلق بالسعادة  
 الاحدية والرحمن هو العطف على عباد ما لا يحاد او لا اله الا الله والايان واسمايا بالسعادة ثانيا والاسعاد في الآخرة فاشاء والاعمال العظمى الى  
 رحمة الرحيم رافعا كذا في المقصد الاقصى وذلك لفقيه الواليت رحمة الله في التفسير ما كان في اللغة على بيان فعلان يراونه المسالمة في وضعها كما يقال  
 ضمان اذ امتلاء عصيا فلهم اسمي نفسه من الرحمة وسعت كل شيء ملائحور ان يقال لغير الله الرحمن لان هذا الوصف لا يوجد لغيره واما قدم  
 او القياس فيقتضي ان لا يكون الا على كقولك ملائحور ان لا يكون الا على كقولك ملائحور ان لا يكون الا على كقولك ملائحور ان لا يكون الا على كقولك ملائحور  
 لا يوجد له عمره لان معناه النعم الحقيقي النافع في الرحمة سائما وذلك لا يصدق على غيره لان من عداه فهو مستفيض بطبعه واعمه يريد به  
 جبريل نواب او جميل تبار او مبرل رحمة الحسنة وحس المال من القلب ثم انه كان لو اسلمت في ذلك لان ذات النعم وجودها والقدرة على ايصالها  
 والداعية الماعية عليه والتكس من الاستعلاء ساد القول التي يحصل به الاستعلاء الى غير ذلك من طلقه لا يقدر عليها احد غيره اولان اسم الرحمن  
 يعيد مع معنى الرحمن لوجاس الميت والصبر والكمه يار كما قال الله تعالى الملائكة يومئذ الحق للرحمن وكان يوما على الكافرين عسيرا والامان  
 ذكر الوعيد عقيدة بما ساء على ذكر اسمه الله الدال على كمال القمارية والحمارية وكرهية الرحمن الذي هو المتوسط في القهر واللطف وختم  
 بالرحيم الذي هو الدال على كمال الرحمة اولان الرحمة لما دل على الحلال النعم واصولها ذكر الرحيم ليتناول بالخرج مما يكون كالتعقيد  
 والرواية والحقاظة على رؤس الاتي والرحمة في اللغة رقت القلب والعطف يقتضي التفصيل والاحسان ومنه الرحيم لا يعطى انما على  
 ما فيها وهي من الكيفية الثالثة للمرح وهو سبحانه وتعالى مرة عما فاطمته عليه سبحانه محار عن العامة على عباد الله لان الملك اذا عطف على  
 رعيته وورق ثم اصاحهم معروفا واعلمه كما انه اذ ادركته الفاطمة والنسوة صف بهم ومعلم حيرة ومعرفة كذا في الكشاف فصل في اطلاق  
 الرحمة عليه وتعالى يكون محازا من سلاسل ما اطلاق السبب على المسبب فان الرحمن بهما المعجزة عن العام او اذ ادته كل واحد منهما  
 مسبب عن رقة القلب والاعطاف التي هي مفهوم الرحمة ولما قيل ان سائر الله تعالى اما توحده باعتبار العايات التي هي افعال واما ان كان  
 هي التي يكون المعادلات وتحقيقه اذ ذكر الشيخ الارزقاني رحمة الله في المشارق ان الاعراض القسائية نحو الرحمة والعرف والسرور والحب  
 والخيال والعفة والكبر والجلل والاستبصار والاعمال ولما عايات وشمال العصب وله عليان الدم وعائته اراوه ايصال الله الى العفو عليه

قلعة الغضب لا يحتمل على اوله في حق الماري سيما بل على غاية قسوة صلى الله عليه وسلم هو عليه غضبان امي ذو حيرة انتقاة ايصال  
الضر اليه وقال بعض العارفين هذا اذا كانت الرحمة مستندة الى مرتبة الجمع لما اذا كان مستندة الى مرتبة الفرق فسلامة السليمة في التناول  
الفصل الثاني في بيان الرحمة من صفات الفعل وما يتعلق بذلك وقد ذكرنا في هذه الفصل ثلث مسائل المستقلة الاولى  
ذكر الامام في نواع البينات ان بعض المحققين قالوا الرحمة من صفات الذات وهي ارادة ايصال الخير وروح الله صلى الله عليه واله  
الباري سبحانه في الارل رحما ورحيما لارادة ارلية ومعنى ذلك انه تعالى اراد في الارل على عباده المؤمنين فيها لا يراى قال آمل  
الرحمة من صفات الفعل وهي ايصال الخير وروح الله ورحمة الله سبحانه عبارة من اعطاه الله تعالى العبد ما لا يستحقه من التوبة  
وقد ما يستوجب من العقوبة وقيل هي ترك عقوبة كذا ذكره الامام السعدي رحمه الله في التفسير المستقلة الثانية ذكر الامام الرازي رحمه الله في معارج  
الرحمة يكون الله لا يوجد هو اعادة ما ينفع للعوض فكل واحد غير الله تعالى اما يعطى لياخذ عوضا الا ان الاعوان اقسام منها حسانية مثل  
من اعطى دينارا لياخذ كراشا وسهرا روحانية وهي اقسام اربعة ان يعطى المال لطلب الجنة وتاسها ان يعطى المال لطلب الاعادة  
وتالثها يعطى المال لطلب ثمار التحميد ورابعها يعطى المال لطلب النواحي الجبريل وحاشا يعطى المال لدفع الرقة الحسية على القلب وسادسها  
يعطى ليريد حب المال عن قلبه وكل هذه الاقسام اعوان روحانية وبالحكمة مكل من اعطى فاما يعطى ليعوز بواسطه ذلك العطارة بروج من  
النوع الكمال فيكون ذلك في الحقيقة معاوضة ولا يكون حودا ولا بهمة ولا عطية اما الحق سبحانه وتعالى ما كمال لداته مستحيل ان يعطى  
ليستعبد به كمالا فكان احواد المطلق هو الله سبحانه وتعالى واتحة الثانية ان كل من سوى الله فهو ممكن له ان لا يكون له الا بالوجود الواحد له ان كل  
رحمة تصد من غير الله هو اما دخلت في الوجود ما يحاد الله سبحانه فيكون الرحيم في الحقيقة هو الله سبحانه واتحة الثالثة لان الانسان يملك الفعل  
والترك فممتنع بجران الفعل على الترك الا بعد حصول داعية عارضة في القلب فبعد عدم حصول داعية لا يمتنع صدور الرحمة وسادسها  
يحب صدور الرحمة عنه فيكون الراحم في الحقيقة هو الذي يحاق تلك الداعية في ذلك القلب ما اك الا الله سبحانه فيكون له ام في سعة النواحي  
تعالى وقال الامام في نواع البينات ان العبد بالمحصل في قلبه نوع رحمة ثم رحم فاما تامل المتأمل على علم ان مقصود العبد من تلك الرحمة  
اما هو دفع تلك الرقة الحسية المؤلمة للقلب فهو بالحقيقة اما جسمه ليتخلص من تلك الرقة الحق تعالى صوره فاما يكون رحمة هذا المعنى  
ان يكون رحمة الفصل والاحسان ويتحقق هذا الكلام بالامثلة فالاب او احسن الي ولده فهو في الحقيقة اما احسن الي نفسه لانه اذا احتلت  
مصلح الولد بالقلب لوالده فاد احسن الي الولد انما نظمت مصالحه وراى ذلك لالم عن قلبه لوالده فالاب اما احسن الي الام لتحصيل المقصود  
لنفسه وآسدا واد احسن الي عده فابا احسن اليه ليعفه صحتها او ليقوم بخدمته فيكون مقصود اسيد من ذلك الاحسان الى السيد انما يحصل  
مصلحة نفسه والاحسان او اوجه تصديق وركي فاما يعطى ذلك ليشتر فيها بين الخلق كونه حواذ كرايا او ليعوز النواحي خلفه عن العقاب  
من الحقيقة اما احسن لفرص نفسه اما الحق سبحانه ما كمال لداته صوره عن وجهه والقليل والآفات فكان احسان لخص ايصال النفع الى العبد  
للعوض يعود اليه من طلب نفع او دفع ضرر وكان احواد المطلق والرحم المطلق والاحسن المطلق واتحة الرابعة المستقلة الثالثة  
قال الامام في نواع البينات ان بعض اصحابنا رحمهم الله على الله ليس بعد تعالى في حق الكافر نعمته في الدين واحلوا في الله تعالى في حق الكافر

ثم نينا وية ام لا فقال قوم من اصحابنا ليس الله تعالى في حق الكافر نعمه وبيا وية فان كل ما فعل من نعم من الصوة والسلامة واللذات والمتنفع  
اما هي استدرج وذلك ببركة الطعام المسموم الذي يقع له الاكل في الحال ثم يقفه العطش والملك النعمة عبارة عن المسقة الخاصة عن الضيق  
واما اللذة فقد اتفقوا على ان الله تعالى على الكافر نعمته في الدين والدنيا اما النعمة في الدين فهو خلق الدلائل والاقادار والتكثير وربع الموائم  
اما النعمة في الدنيا فهي الصبغة واللذة وجميع اصحابنا على انه تعالى لم يعظم على الكافر من كما قال تعالى يحسبون انهم يحاطون به من مال  
وسين للسائر لصحة في الخيرات بل كاثبتعروا من مع ان يكون خير لهم واما قال يستند برحمة من حيث لا يعلمون امل فيهم

ان كيدى متين فالامارة المتعلقة بالكيد المتين لا يكون له واما اللذة والساعة فمحمودة

**الفصل الثالث في اقوال المفسرين في ما بين الكلمتين** روى الكلبي عن ابي صالح عن اس عاص عن النبي صلى الله عليه وسلم

انه قال الرحمن الرحيم اسمان ريفتان احدهما ارق من الآخرة والآخر من الدنيا والعقل على هذا وهم من الراوي لان الرقة ليست من صفات الله  
تعالى وتفسير الشفقة العياشية رقة القلب واما ما ريفتان والرق من صفات الله تعالى قال النبي صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى رفيق  
بالحق يعطي على الرق ما لا يعطي على العصفه كثير من العلماء صححوه اذ راية القادر وفسره الرقة باللطف وكما العطف كلها بما هو من قلوب العباد  
على الصعوم فهو كمال عظم ورحمة ثم احتجوا في المراءى عن هذا الحديث قال بعضهم معناه وان احد الاميين اذل على زيادة لطف لا يعظم  
ذلك من الاسم الاخر وقالوا لا يعرف ذلك الاسم على التقين لوجود الامام وسهم التقين قال يزيد بن حمير بن الحسن لا يعلم المؤمنون الاخر جميعا  
وقال وكيع بن الحجاج هو الرحيم لانه يشتمل المتين في الدنيا والآخرة وقال قايون معناه ان كل واحد منهما ارق من الآخر على معنى ان لكل واحد  
من الاسمين معنى فهم منه لا يعلم ذلك من الاسم بحيث لا يمكن تفصيل احدهما على الآخر كما استدل ان تبارك الله تعالى وقال فخلق الرحمن ارحم  
من الرحيم والرحيم رقيق من الرحيم كذا في التفسير فان قيل ما الحكمة في اجمع بين الصفتين مستقيمين من الرحمة قلنا في حود الرقة الاول للاسم  
كقوله تعالى لا يحسبوا انهم يحاطون به من مال وسين للسائر وهو اظهر من حيثية الرحمن الرحيم كالدعاء والديم واللفظ الجمع بينهما كالجمع  
بين قولهم حاد محمد والسمي قوله الرحمن عز في الاصل فقرر الرحيم الذي هو مفهوم العرب والسمي انه يد اسم الذي هو يدل على البينة فذكر  
لعمري اسمين مستقيمين من الرحمة يسهم اسم ابو صل الى عبادته انا رحمة اكثر مما يوصل اليهم بهيته والذراع ان معاهما مختلف في ذلك اكثر اذ قيل اسلف  
والخلف في تفسيرهما وليذكرهما اثنين قولنا من لا قايول الاول ذكر في التفسير روى الواسع المحمدي رضي الله عنه ان عيسى صلواة الله  
وسلامه عليه قال الرحمن رحيم الدنيا والرحيم رحيم الآخرة والى ذلك يرجع قول مجاهد رحمه الله الرحمن رحيم الدنيا والرحيم رحيم الآخرة وقول يحيى  
بن معاذ رحمه الله صلح معاهم والرحيم معاهم قال حارث بن الاسود رحمه الله الرحمن رحيم الصلح والرحيم رحيم القلوب قال  
لوكم الوراق الرحمن بالعمار والرحيم بالالاء والعمار ما اعطى وما والا لاء ما صرف وروى وقال محمد بن علي الحكيم الترمذي رحمه الله الرحمن  
الاقدار من البراء والرحيم بالادخال في الحما قال السري من مجلس رحمه الله الرحمن كيتف لكروث الرحيم اعصر انه نوقال عبد الله  
بن الحجاج رحمه الله الرحمن تيسر الطريق بالصحة والرحيم التوفيق عن اس عاص رحمه الله الرحمن العطوف على المر والعاخرة بالرفق والرحيم بالمؤمنين  
عن قتال بن سليمان رحمه الله الرحمن العطوف على كل عبادته بعضه الرحيم الرفيق بالذل والعاخرة او لم يخلصه بالالاطيقه وادخله

من الرزق المستحقين ومن خارجين من عباده الرحمن بكل خلقه والرحيم بأوليائه السري بن مجلس الرحمن العاطف على عباده ير رقم من حيث  
لا يحسبون ويرجع عنهم من حيث لا يعلمون والرحيم بالمؤمنين ليغير لهم ما يدعون الصالح رحمة الله الرحمن بأهل السموات حين استكنتم السموات  
وطوقتم الطاعات وأكرمهم بقربه وأجدهم على وجهه وجيدهم الاثبات وقطع عنهم الشهوات والطق استغنم أنواع التسبيح وكساهم ملائس النور  
والرحيم بأهل الارض حين أرسل اليهم الرسل وأرسل عليهم الكائنات أهدر اليهم وصرف العلاء عليهم من المكارم رحمة الله الرحمن الدرس  
أد استل اعطى الرحيم الذي إذا لم يسأل اعصم بشأمن من عند الله العزافي رحمة الله الرحمن بأهل طاعته حين قل عنهم الطاعات والكائنات  
غير صاميات والرحيم بأهل محبته إذا أوجى عنهم السيات وأبدلها محاسنات الوكر الوراق رحمة الله الرحمن من حمده والرحيم من حمده  
وقيل الرحمن بمن كفره والرحيم من شكره وأما قول المسامح فيما قال لعنهم الرحمن لأهل الافتقار والرحيم لأهل الافتقار إذا استندوا أحلامه  
عاسوا واقتروا وإذا أشهدوا أحلامه ماتوا وقيل الرحمن لما سترني الدنيا الرحيم لما عذني القامح قال أحارت الحماشي رحمة الله  
الرحيم بأهل الكروية العيوب والرحيم بأهل القلوب العيوب وقيل الرحمن بتعليم القرآن وليمه الرحمن حلقه القرآن والرحيم بتسريع  
التسليم في الحماشي ما به سلامه فوكلا من ذلك التسريع قال شيخنا من عند الرحمن السلمي قدس سره روحه أن المحبين يتجهون بأسرارهم  
في رياس معاني اسمه الرحمن فيجتنبون بها قمار الاسن ليتروا مسامحة الألاء والعلماء والحقائق يتكلمون بقلوبهم في معاني اسمه  
الرحمن وتير ودون مساهلة السكون والاس والتأتمول يتوجهون بأسرارهم في معاني اسمه الرحمن فيرجعون منها الصغار يست  
وطبارة القلوب العاصول يمدون على باب خاتمة اسمه الرحمن فيرجعون بالدم الاستغفار والرحيم به الذي لهلك بجمع عيوبك  
إذا اقلنت عليه ويحفظك ثم المحط في العاطفة وان أدبرت عنه باستغفاره عنك مقبلا ودرا حال الصادق رضي الله عنه الرحمن الرحيم  
واقع على المريد بين والمراد اسم الرحمن للمرادين الاستغفار في الاثارة والحقائق والرحيم للمريدين لتقاسمهم مع القسم استعالم أصلا  
الطواير قال الواسطي رحمة الله الرحمن لا يتقرب اليه أحد الا بصرف رحمانية والرحيم يتفرس اليه بالطاقة لا يشارك فيه رسول الله صلى الله عليه  
وسلم فقال بالمؤمنين رؤوف رحيم ذكر في كشف الاسرار للشيخ رشيد الدين الرومي قدس سره الرحمن العاطف على جميع خلقه مان حلقهم  
ورحمهم وقال الله تعالى رحمتي وسعت كل شيء والرحيم بالمؤمنين خاصة بالمداية والتوفيق في الدنيا والآخرة والروية في العقلي  
قال الله تعالى وكان مالمؤميين دحيما وفي تفسير كشف الاسرار في رحمة الرحمن ما روح والرحيم ما روح ما لروح المماره التلويح بالاداء  
رحماتك كراهه مروه رمي آسا كد مروه راي رحيم ست كد شمع دوستي برافرو دور راه دوستان مروه در بهشته بخور در آر دي جو وجود  
وتتراب ظهور دوست خود وحر هيا عرق نور بهشت رو بكيه مراد صل تو در جنگ آيد ارحال شستال مراگك آيد رحامت له  
اقصدا راتومين مجاهدت داو رحيميت كه واحدان را تحقيق مشاهدت داد آن حال مرید است آيس صفت مريد كراخ قومين ردت التناهدت  
رسيد مراد سمع تحقيق ردت تا معايت رسيد مشاهدت بر حاشتن عوائق ست ميان بده وميا حق ومعاينة ويدا رقت كد سده دريك  
حشم دل عاتك لتود رحيمت حانت ملا محبت مي كدو بحتم الفراء وافر وحي مكرود دورى ارجود دريكى ويزا دريك شود كم شدن ارجود انكارا  
بر آستنا كدو ولعبهيت حضور ويرا كرم ماهر لوكه اوه ارقاصدان دوست و ارحالان كم و ارميا عاتك بهيت



رحمتی که بر دل خلق و سرفراز آید رحمتی تا شود کوه بر پشته و دولت و ادوری + و ذکر الشیخ روریهان قدس الشیخ تفسیر العرائس  
الرحمن مطیة السالکین سیرتیم الی معدن العنایة و الرحیم جل الحق للحدید من محمد صم الی جمال الوصلة باسمه الرحمن یقیم من العتقات باسمه  
الرحیم اتانهم من العالی النوازل الرحیم مفتاح المکاشفة و الرحیم مرقاة المساهدة باسمه الرحمن فتح لیم العیوب و باسمه الرحیم عفر لیم الدوب  
قال الشیخ الورکانی فی اسرار العاقله این دو اسمیت هر یک سببی اودا نیست و هر یک ماد است و راحل حلاله و عزم لواله آماده و هر یک را اعتبار است  
چنانکه گوید یا رحمن الدیاء یا رحیم الآخرة یعنی آنجا که صفت رحمت است مؤمنان و کافران خیر و شر را گمان مطیع کرم اند ما را آنجا که نعمت رحیم است  
خود مؤمنان بر در کفایت لطف اوست و سبب رحمت است و آن سببی که خلق را نگاه میدارد و رحیم است آن رحمت که از مؤمنان نگاه دارد و هر یک را رحمت  
داشت طاعت درین حال رحیم است در گذشت مؤمنان اندران حال و این حال شیر خواره اوصاف رحمتی اوست آن عالم پرورده  
نعمت رحیمی است اوست درین حال شروع رحمت رحمتی است با نظر و الی آمار رحمت است اوست اندران حال رحمت رحیمی  
نگاشت اما الدین ایضاً و هو هر چه فی رحمة الله صفت رحمتی اوست و کمال نعمت این حال است نعمت رحیمی اوست که رحمت رحمت  
آن حمایت رحمت آن آب و گل است که سبب این حمایت دارد رحیم حال دول است که حسب آن حمایت دارد و حکم میکند بر صبی الله که رحمت است  
بیک رحمت و رحیم است بعد رحمت و این سیر تحقیق سببی محاسب است رحمت که گفته است رحمت است مایل و دیا و رحیم است مایل آنرا که یک  
رحمت اهل دیار است و رحمت اهل عقی را که از وی سلمان و انور برده رحمتی الله عمنها عن النبی صلی الله علیه و سلم انه قال ان الله عز وجل  
ما له رحمة و انه ارسل بها واحدة الی الارض قسمها بین خلقه فیها یعطون سائرهم و رحمتی را که رحمتی است و سبب رحمتی است و الله یفرض  
به الی تلك یكلمها ما یتیرحم بها عباده لوم القیامة قالوا رحمة واحدة شملت جمیع اهل الدنیا من الحسن و الحسن و السیاطین و النوح و الطیور  
و الخشرات و اهل السموات و اهل الارض فاداکان لوم القیامة و احممت بایة رحمة و غیر الناس من الحيوانات یصیر برأی الله الانصاف  
و الاتصاف و الشیاطین یصیرون الی النار و الکفار من الادیین کذک و المدعوین للایمان من کل من کان من اهل الابوار الاثنین  
السعیین کذک و المدعوین من اهل السنة و الجماعة یحسون لطف عظم نعمت الله المایة الرحمة للعصاة من اهل السنة و الجماعة من المؤمنین و النبیین  
لکرمه ان یرحمهم کما فی تفسیر العلوم و فی کشف الاسرار من کرامات من الدین عالم ما چیدین اسرار از یک حره رحمت چه یات یعنی  
رایمان و معرفت و توحید و علم ظاهر و باطن و میاس کن تا در قیامت از صد حره فی اسرار و تخریک چه باید در رحمت که اسلام برین  
رشتادار است این حال رحیم است که ایمان در درون نهادار برای در گذشت آن حال اسلام بر آن کل سرورده تخی رحمتی است  
حال و رحمتی است یا نه رحیمی اوست اسلام را هیچ ارید و شلاح از درون انصاف شریح الله صمد رب الاسلام صمدی علم  
بر من دقت ایمان را هیچ از درون و شلاح از بیرون و ما کان الله لیرحم ایها نکر ما و انین ایمان ما رست اندرون منده  
کم آخرت دارد و درون صفت دیا هر چه تعلق به درون دارد تا مدت عمرش نیست و احمه و تعلق حتی یأتیک الیقین و هر چه ما رست نیست  
بدان ماد و امیده است یست الله الدین اموا بالقول الثابت فی الخیوة الدنیا فی الآخرة و من مناف رحمت رحمتی است  
اگر بود اما رحمت رحیمی هر دو استند لایحرم اسلام دیا و ی و یستند و ایمان اهودی فی قالت الاوهاب اما قاله قوم صمد او کما



قالب در مرتبه و حرات است که میرات یک سهره گرد و حان در ورخته یسار است که از رتبه که دو نصیبت از پیش میرات دهمده ارل که مستحق  
اور تا الکثیر میرات است و فرضی آید که او ثبات هم الواسر نقون میرات پسران اوید میان حال و قالب میرات رحمت را حسین قسبت  
گرد و دهره حان داده و یک سهره نقال عر ستاد و هر حان رد و نقطه جیم باد نصیبت قالب یک نقطه رحمت و ستادان فی الله العالی عوالم عادیین اشاره مستقیم  
اندیرین دو کلمه شش حرف است که معجم است لفظه دارد و از سر آنکه این آیت مری شش حمت عالم است و پرورده شش حات حان است  
و مر حمت و دهنمت کل متقی رحمت او از و در این شش حرف و شش حمت عالم ریخت و لطف او لو اسطه این شش حرف شش حات  
حان است و دالی کلمه با و اسایت میس و رحمت او را عایت فی اشاره چهارم درین آیت دو تشدید است که این دو  
تجدید و سه کلمه در عالم است اشاره و شیخ التمر الی جمید و دو صفت کمال حو اظهار فرموده محتاجان  
هر دو همان ۱۱ و کلمه بر گاه رمی موده گناه سینه و تعالی بقول رحمان که قصاصه جواج دو الحاحات رانی و حمت و نور و صفت قصور  
من تنقیدیم رسام رسیم ام که حرام حرام عسات حیات را بر سحاب حرات از حرات عرات من شش توام رحمان که الطیمان حان ترویان  
روایای حرام اتزی از انار الوار او کار نیست به حکم مستحق او اطل محدودان رحم گناه و عصیان ترقب معاف میبصر من شرار و لو از رحمت  
فی مقدار نیست رحمان که مصای سحسات العام بالا کلام در با حاصه عام بر صبح و شام از دیوان اگر ام من فرستم جیم ام که ماطر حات  
شکسگان ۱۰ و دوما به گاران و امصلاست معرفت و احسان من کرامت و زانم رحمان که گنج گنجینه سینه کی کینه که امان مشتاق عینه حمیه احسان  
و العام نیست رحیم ام که و اعدا ف تلوب فی مایگان تاراج اصاح سحر رجار حلق و اسواق استواق و دهر حوام هر حمتی مایا کلام است  
ابحیات رقت آن سده که رحمت کشتایم دری و هر در را حاتم محمود را مری و مدنی شد که درین اثره مگر که اسد و در سهره پرده عرت  
شاید حری و عاشقان به رجار منظر یک منظر و چون نیان ستم دیده مری یدری و حیت بر رده که افتد در نظر گاه کرم و سوسه  
شنان یک منظر را دیده صاحب منظر

الفصل الخامس فی حقائق و دقائق بایتنین الطکتین ای درویشین بدانکه این دو امام است اراں یک عدا حلی و عدا  
و دو اسمیست اراں یک مار جدا سخا و تعالی رحمت که از بده خلق است در وجود بهیم است که گرامی بسده بعضی است و رشهو و اوّل کسی که  
در تخلی رحمت رحمانی حق آنها دسجا و حوا که بین بود صلی الله علیه و سلم و ما از سلفک الامر حمة للعالمین آخر کسی که در تربیت جیمی تعالی  
در آمد رسول تقبلین بود علیه الصلوة والسلام و بالمقصدین سرقف سر حیدر این حوا و همون اولین و در مدکس فیکرین بود اوّل ما علی الله  
نوری و آخر این قره العیون همان نوحیون بود که حتمی النور عقل اولین ما نور حوا که بین صلی الله علیه و سلم همراه بود اوّل ما خلق الله تعالی  
نوری عقلی آخرین میرا و خود رسول تعلیل صلوة الله و سلامه علیه هر دو یک رور معنوت شد و لغت لا تم بکارم الما خلق نور سید علیه الصلوة  
و السلام با دات عقل هر دو از شکم کاف و نون کس میگویند دست مگردن یکدیگر و اگر دره این همان نوحیون آمده بود سید پیشرو و خود  
عقل بود و نه وجود عقل و در تراز نور سید می نمود و با یکی صنعت بود و دیگری موصوف یکی لغت بود و دیگری معنوت چنانچه وجود عقلی  
بود و نور سید موصوف دات عقل لغت می نمود و با سید معنوت ریز که دو اوّل هر چوین می نمود و آنچه که با ظاهر این مصلع می نمود

ولطف ازل از برای ترتیب جهان مگر جان مافرة العین آن جهانست قل الروح من امر رقی عقل اولین را بآن جهان فرستاد  
 کرم که با از سر پرورش عالم خلق که قالب با حکم گوشه آن عالمست خلق من تراب پیغمبر حسین را مابین عالم خلق فرستاد عقل را در ورون بنور  
 نبوت از ورون پرورش داد نبوت را از ورون نقبول عقل را در ورون تربیت کرد نبوت مشیر شریعت طفل عقل را در گنواره دلیس پرورش  
 داد نقبول عقل را در حال ربان مادشاه راده وحی را بر لوحی قالب مدد فرستاد عقل رسواست مسور مادر ویش فرستاد که ولایت است  
 تا مسور بران ارد ورون حال رسالت رسول را مدد کند مادر عقل الست مصور پرورش فرستاد که ناحیت خلق ست یا لغزوغ قرآن در ورون  
 فرمان عقل را یاری دهد پس برین سوال عقل رسول حال ست و معرفت ارحق نقالی محال آورده است یا رسول عقل فالت ست تربیت  
 از خدای سبحان نقالی رساییده است پس معرفت تربیت حالست و شریعت معرفت قالب ست پس آسمانی که ترتیب قالبها می کند مسور  
 شریعت تجلی رحمت رحمانی مادر آسمانی که پرورش حاصل میابد بر نور معرفت تجلی رحمت رحمتی شمس اما تجلی رحمت رحمانی عام ست و تجلی  
 رحمت رحمتی خاص بحقیقت مدد کند انجید رسول آورد و هیچ مخالف آن نیست که عقل را است و آنچه عقل را است بیج میالها آن بیت که رسول آورد  
 عقل کسی مقتضای نبوت برسد از نقصان عقل بوده از حلق در نبوت که عقل کوتاه است و نبوت بلند قامت می ارحق مسعود ست عقل  
 عقل را دست گرفته از حصیص باوح رسا و عقل ارحق آمده است بخلق تا نبوت دامن را گرفته و اسوار و پس نبوت را رسواست عقل  
 عقل را صد و ست بر نبوت نبوت در رحمت رحمانست الرحمن علی الرحمن استوی از عرش برتس آمد تا عقل را مدد کند دید را که امر  
 من السماء الی الارض عقل را عایت رحمت رحیم ست و کان المتوین رجیا ارحق نبوت نبوت و تا نبوت را عایت ما یدمر  
 العرج الیه نبوت مقتضای رحمت رحمانیت را درل آمده است ما عقل را مارل رسا و عقل بدالات رحمت رحیم ست در آخر استاده است  
 تا نور بر افشاند نبوت پرورش عقل که عقل تربیت نبوت می آورد و تخرج از ورون حصیص نور رحمانی در پرده در آتش ما نبوت همراه ساخته  
 معرفت از ورون تجلی رحمت رحیمیت در حلقه ربان پر نور عقل را مدد تا حقیقت است صفت رحمانی در جهان خلق مدانی و اهرار  
 در گذشت رحمت رحیمی در عالم امر ربی و من او یحصل له نور افعال من نور

**الفصل السادس فی الحكم فی اختیار هذه الاسماء الثلاثة فی التسمیة** ذکر العلما فیہ و حوا الآولین الناس  
 حدیث المصطفی علیه السلام قالوا افرقا ثلاثا من کبر العشر هم یعرفون اسم الله تعالی قال الله سبحانه و تعالی و لئن سألته من  
 من خلق السموات و الارض لم یقول الله و ما کانوا یعرفون الرحمن قال تعالی و اذ اقبل لهما سجد و الارض قالوا و اما الرحمن  
 و الیهود و کانوا یعرفون اسم الرحمن قال عبد الله بن سلام لما اسلم قال یا رسول الله لا اری فی کتابکم ذکر الرحمن بل قولہ تعالی  
 قل ادعوا الله و ادعوا الرحمن و انصرای کاوا یعرفون اسم الرحیم وقت الیدایة ادعوا فی خطایة القوم مذکره الاسماء  
 الثلاثة لعمدة الخاطیین سالتانی کل عدل ثلاثه استمار قلب و نفس و روح علی القلب سنده التسمیة سنده المعرفة و الايمان علی النفس  
 سنده الرق و احسان و علی الروح سنده النعم و العطران او نقول ما الله سلطت قلوب اولیاء الله عما یستجیر به رعا الله و ما یستجیر  
 قربت نفوس الیہادی خدمته الله و ما الرحیم تلخصت الارواح الا صغیرا علی ما یوجب سخط الله تعالی و الثالث ان الله اسم متعین

والمعنی والرحمن بمعنی اللفظ مطلق المعنی والرحیم مطلق اللفظ والعرف فکانت البداية باسم الله اولی ثم الرحمن الراجح انما کان کل واحد منهما بعد الآخر یفید تخصیصاً بعد تعمیم فان اسم یعید انه الکل شیء او الرحمن بمعنی خلقه من حیوانات والرحیم بالمؤمنین خاصة انما من حیال الله ثلاثه سابقه وحالیه وحادثیه فمرت هذه الاسماء الثلاثه لیکلمک الله تعالی الذی اصلى سابعک والرحمن الذی هتفا حاکمک والرحیم الذی یحس ما فیک السآس بعلمک ان الله الذی خلقک والرحمن الذی رزقک الرحیم الذی یغفر لک وکروا هذا المعنی وهو اول آیه الله انما الله انما رقت ما فریت من الله القدرت رحمن اشارتست پرورتن در دوام نعمت رحیم اشارتست با مرش در اسما کاه تعالی یقول اول آفریم بقدرت یس پروردم سمعت آفریم بیا مررم برجت بیست آله جان بشد و در داد و چیدین لطف کردیم هم بختاید چوست اسخوام شد بریمیم + دوم آله اللهم که حالت اولی ترا و سابقه کار ترا اصلاح آدر دم در و راول حکم عیایب ازل و سابقه لطف لم یزل ترا رحله و دستاں خود گردا بیدم رحام که چون در وجود آوردم اسباب کار ترا فی مست مخلوقاں ساحه گردا بیدم و راتنه دوری از حراة و عدله معاتج العیب هر شام و چاشت ملطف خود از زانی دستم رحیم که ماقت کار ترا نکو گردا بیدم ترا صالح نکم گما بارت را بیا مررم و در بهشت در آرم و ویدار یجوز و بهیچگونه خودت بنایم اللهم بیا فریدست و آلت در میان فی رحام که روری داد و مست و کفایت در میان فی رحیم که بیا مرمت و طاعت در میان فی السالغ ان الله تعالی تله الالف اسم العرف ما الملائکه لا غیر و العرف ما الاسماء لا غیر و تلایة فی التوریه و علمایة فی الانجیل و تلایة فی الزبور و تسعة و سبعون فی القرآن . احد استا ترا الله تعالی نه تم معنی به اسلمه الالف فی هذه الاسماء الثلاثه من علمها و قالها کاه و ذکر الله تعالی کل امانه الثامن اسم الله و حوت لایته قال الله تعالی الله ولی الدین اصبوا و الرحمن یوحى محمته قال الله تعالی ان الدین اسماء و علما الصالحات لیحصل لهم الرحمن و داد و الرحیم یوحى رحمته و کان مالمی مبین رحیمما التاسع لما اطرق فی اسم الله تعالی حقیقة اطرق فی الرحمن عونه و فی الرحمن مودته و محنته لیسقی بها کل الخلق علوا فتح کتابه باسمه الله معلما لداست تحت حقیقتها الخلق الان من کل محطی من سی او ولی و الدلیل علیه ما ذکر فی التفسیر بر و ایتة عن بعض الاولاد علی رضى الله عنه ان الله تعالی لما خلق القلم قال اکتب باسم الله فسمع اسمه الله تعالی و له العلم و التقی من صانع راسه علی اللوح کذا یمنع و قاضی رحمة الله سبحانه تعالی فاسمها الاسمین الرحمن الرحیم فالقام احد الله من اسماء الاحاسین و انما التقی الآخر حاصل بکلام آله عول و لما فی شتان از سماع کلمه الله که از قدرت و سیاست منیست و تمام و در رحم بالمراس و در شاناب خورده و واسطه الرحمن الرحیم مررم و مرود ما اگر سماع الله در کشف حلال و عطمت او مد بهوش متحرک شده ما سبج لعاش هم کتدر و عادت میلی میلی فاما بیداری عمار الخمر لعل من الخمر حورده یک ماده و روح ساقی + هر چه حاش کرده در باقی العاشر که فی کشف الاسرار عن تعالی حواست تا کار سرمدگان و آسان کند و از توای ایسان هیچ چیز که دارد و کمال اسل صیغ و حلاله لایته و معطومه ما عا دار مد پس معالی همه با حاشی سرگرد درین سه نام جمع کرد و معنی همه ما حاشیه قسم است قسمی حلال سیم است قسمی معنی و تربیت را و قسمی تمت و معصرت را هر چه حلال و بیستست در نام الله نصیب کرد و هر چه تمت تربیت و نام همان سواد و هر چه تمت و تربیت را و نام حاشیه و کد سب تا گفتن آن بر سجد با آسان ما شد و توای و دی و روان رحمت و رحمت









وجهه عن معضداً فهدى موسى عليه السلام حاجي ربه فلما اراد ان يتصرف به يا موسى على الاتباع رسالة عبيدي فقال اني اتخذي  
 ما قال فقال انت رسول ربنا على الرسول الا البلاغ فقال يا رب انه قال كذا قال يا موسى قل لعبيدي انك انت تالف من العبودية و  
 لم ترد ربوبيتي اما اريد عمو ونيك وان استسكنت علي فاما لا استسكنت عليك وان لم ترد ربي فاما اريد رزقك حتى تعلم اني انا وانت انت  
 فلما بلغ موسى عليه السلام هذا الخوارق اليه فقال المحوسس هذا ليس من العقل ان منكره قائل الحصار بالوفاء ما اكرم هذا الرب استبدان لا اله  
 الا الله وانت رسول الله تعالى ان جبرئيل عليه السلام تكلم الى الله تعالى اعتداس الرق فقبل له ايت البخر ما تخرج منه حرقا تخرج  
 منه صخرة مشقها فوجدوا لها دوة في مصها ورتق بطة هي توكيها فقال الله تعالى اني تاصيقت به اقراني ان اضيق عياس والاميار  
 ان تلحق لبيد في اسباب الرق واصدرك لاسلكك لواء السوة ثم لا عذرك هذا بالاه احد من العالمين ومنها قصه عيسى عليه السلام  
 عندما اسكاسه تدرها في محارها وكنت اسلم عليها كركيا كانت تقرب اليه فاكنته التتاري في الصيف وفاكنته الصيف في الشتاء  
 فقال له يا صبي اتيك هذا تالك من عند الله ثم احكته ان حبريل عليه السلام كان يحمل اليها الفاكنته قبل ولادة عيسى عليه السلام  
 فلما ولدت كان يحسن ان ادنى كركيا لها اهل عيسى حام يمدل امرت الكذبه وهوى اليك حراج المحلة لان مريم حين لم يكن لها ولد لا ترسه  
 الا الرقة لا تحب لها ربه غير خيس فلدت مال قاسها الى الاله قليلا فقبل لها الى الان لم تكوني تخمين غير ما اكرم اطمعها كملاد اسطه والان  
 لما مال فلكم الى الولد وادعاه حاس الواسه صرى لتاكلي معها كما ان البصى مادام صغره لا يعرف الا اللرب فلما حرم رقة الله تعالى لسا  
 طاه من يرحمها منه اداكي واعرست عياس الدنيا قبل الملوع بقعة على الاويس لما لا يعرف من الدنيا الا قليلا فادامع وطاق  
 الدنيا وادل الهالكات بقعة عليه لاه مال محسن فلكم اليها في هذا المعنى قلب ابيات حيس اكه اندر رحم مبروئيت + كه كسي كاري  
 معاشين برحمت + مال + ايع اركس + برحم + حمل برؤيتة معضم + جواد را خود اقساني مود + بروئيت در ررق خود مي كشود +  
 ارن سيب كاند + برم گاه + بهر ماں مادر نمودد راه + چو ددان سودش كيه جيري گر + دستيه كنه كند و خوش جي ريده + چو ددان  
 مريم آمدش + روئيش + سحائيدل فتمه سد معشن + ررق كيت + دوستش وان + مودشش مودد ارگران + در اول كه مكنت مودشش  
 ررق سودش مربي كسي + بر اهل تحقيق في اعتقاد + كه ماشد كسي كس بود اعتقاد + و في انحران سليمان عليه السلام احد العلماء وقال كم رزقك  
 في كل سنة فقال له حنة من الحظه فحصل سليمان عليه السلام الملة في قارورة حتى سمها فيها وحمل الحنة من غنطه معها فلما تمت السنة ففتح  
 ما لها فاداه فاد العنمة اكلت نصفها فترك نصفها فقال سليمان عليه السلام لما دالم تاكل نصفها فقالت لاني توكل على الله فوكل سنة  
 واكل الحنة لاه لا ياني ولما صار توكل عليك اكلت النصف فقلت ان الاسان ما خود من السيان عيسى امت تداني فافقا عاتقة وني احار  
 سليمان ايضا عليه الصلوة والسلام انه استادل من الله سبحانه تعالى ان يروق حلقه فادن لك كما قال الله تعالى قد رداسيات  
 وحصل له الحقد وراس الحبل كاربصع في كل قدر ما يتايل واما يتا عترة والفساة وكان يلقي في قدورة الف حوائق من الملح ثم يطير مطير  
 ثم يرسل الله من الرياح ريح السموم يطير وضع سليمان طعاما واحمره الى الصغار وجلس سليمان عليه السلام عليه على كرسى فخر من البحر سمكة  
 واكل طعام سلمان كله فلم يمتنع فقال يا سليمان بل لك طعام سوى هذا قال سليمان يا سليمان اني وجدت طعاما لقد رآه

[illegible]



المخلوق اعطاه وصف الليل الصرب بالحشيب فقال له الامير يا قنصك قال وسواس الميسر قلني وقال لي انك تقول ما ررتي على الله  
سبحانه ما كان ررتك على الله سبحانه وهو ررتك ما دخل بينك على نفسك شرب من الطرس يردك فاحته وقلته كنت تسعدني في طرس امي ررتي  
الله تعالى وما مع ررتي بعد ما صورتي ثم قال لي الشيطان جعل نفسك في قيد واخلس حتى الطرس لوق اليك لورق فقلت له  
قد حيرت هذا وقد كنت في المهدم لو طاستين ما وصل الله تعالى ررتي الى فقال اخرج الى الاحمال والمعاور ما الطرس يردك قال فقلت  
على الله دار دت الله حول في السادية وعمدت على العسي ان لا اسال من احببت ما ملكت لم تكلم بكلمة مقدم بين يدي فالودع مقع مع من  
المو رس غير سوال احد فاعني الله تعالى العبد وسدا فقال الامير قسم مع اسلم اليك نصف ولايتي فقال له اراهم حمة الله عليه لو اردت ان لا  
لكن لا ارتحلت عن ملادي فقال له الامير لعلمك اراهم من اوجهم فقال نعم فقال معي فاسي لك صومعة في حاربي تعطني احيانا فقال له  
اراهم اكون عندك لترايط وهو انك متى دخلت دارك واري مع اهلك او مع حواريك فلا تغفل في متى ولا تبتدأ هل ميك متى فلما  
سمع منه الامير به المقالة تغير حاله فقال له اراهم كيف كونا مع من في ما تنقوت في قل ان عاصيه ولي ربي يطر الى كل يوم وليله ثلثه ما يريد  
ستين بطر بالرحمة ولو اري مني عصيته يستر باعني في بيعة بالي وليس لي شكاية منه حتى احتيارك عليه وكل من عدو النول المصري حمة الله  
انه قال كان لي امت احت كاس اهل المعاملة مع الله سبحانه عهد بها شهر فلم احدا فتصرفت الى الله تعالى يوم ما وليله نصيام وقيام  
فرايت في المنام ان قايلا يقول ان التي تظلمها في السنة صلت سبحان الله كيف وقعت في السنة حملت الماء والراد وطلعت اعسر اياه  
فلم احدا وليته ما وقعت الماء والراد وادرت والرجح عدا فقلت يا اما اذا اذكر في شخص فاحتمس من منافي قراتها وبني تهيي فقال له  
يا صديق القلب ما به الذي على طررك فقلت ظلمتك شهر احم اعدك فالت ما حالي فقلت والله اني محطرسا لي ان آله لا صرا له  
اسمار وآله الحرد والخراب وآله العزبان واحد فاحمد شهر ان اواب كما اعمده في العزبان حتى اري اتركه رتته دخلت به العبد سدا نصير  
لوما ورايت فيما اعصوي معين اليقين فاحتمس من الخلائق احمعين ثم يكتسبها وسكنت وثال والنود كبت ما لنا شدي احمج حاروت اسالما  
عن حال العذار فطرت الى وقالت احالي كاك جاني فالت ما مولاني وبني طراني اسمار ان حالي قصدا فتي حاندا وحب ان يري حالي  
عندك قال در النول والله استمات اعدا حتى انه ساربه ما يصدا كما مثال التلج فاكلته ثم قلب باست احتي حار النول فابر السلوي  
قالته سلوي بعد النول فاكلت ورايت النول على كثر اقبال يا حالي ايمتي ما صنعتك من ايت تصيفتي او يتكتم اقتناوت قول ايجاب  
سلكت ايمته النملوي ما ودقت النول السلوي فقولك كيف ما دواللهن محمد المر والتقوي الى الرخص باء والنول حمت الحرد المكون  
وهم بالليل ما انا على الرخص النملوي فقل بالجر ما اري المرود من ما به ربي فقال والنول لولا لي لما كنت اساو لي لعة فحعلي من  
الرجال ما فارقتي حتى اتيت الى مصر سامة فقلت او صيتي فالت عليك ما تجمع الحركات لسا لارص والسموات و عليك ما مجلوات  
والطلب في العلوات حردا على المساحات فانه يراك تقوم وتعلمك في الساجدين وحكي عن مالك سديا قال احرحت الى الحج  
كنت امتن في السادية اذ رايت عرا ماني متقار ورجعت عراب مع رجعت يساق فانتعت اتره فانتيت اسل صبح  
فاواجه رجل فقي قد تدت يداه ورجلاه والعرا من يده ليقم من الرجعة لقمته نقتة ثم طار فاتي بلاء ربه ما رخصه في حية وسقاه ثم طار العرا

فلم يرجع فقلت للرجل من انت قال من الجحاج اخذ ان اللصوص واحدوا جميعا كان معي ثم شدوني والقوتني في هذا الموضع  
فصرت على اجمع مقدار خمسة ايام قلت يا من قال في كتابه امن بحبيب المصطفى ادا دعاه فانا منصطع ما رحتي فسلط الله تعالى على حسنا  
الغراب حتى كان يطعمني ويستقني كل يوم قال محلته من الزنابق ومضيساه وعطشا في ذلك الطريق ولم يكن معاه ماء فانظرنا في الماء  
فراينا كريمة وعلى راسها جمل من الطيار فقلنا الحمد لله قد وجدنا اليرى ما كريمة من اليسر ليرب الطاء لما انتبها الى السر عاد المار الى  
البئر عاد المار الى قعر البئر واستنقت من البئر ثم قلت يا رب ان الطيار لا يركعون ولا يسجدون فتسقم على وجه الارض احتجا ودوا  
جبل مائة ذراع معتف اقف يا مالك ان الطيما توكل على الجبل وتوكلت على جبلك. دوكل وكل ان ولد الغراب كما يخرج من قشر البيض كذا  
تطلع لحم احمر والغراب يفر منه ولا يقوم بقويته ثم ان العوص يجتمع عليه لانه لسته قطع لحم ميت فاذا وصلت العوص اليه التقم تلك اللحم  
لقبدي ولا يزال على هذا حاله الى ان يقوى حاله وميت ربيته وحصى لحم تحت ربيته فعند ذلك يعود الام اليه ولما احار في اوجبة العرب  
يا رواق الغراب في عته فسيان بل رقي لاسان مرة بواسطة الغراب مرة بواسطة العوص

**القسم الثاني من الفصل الثامن في الاحاديش والاكهار والحكايات المناسبة بالرحمة الرحيمية واما الاحاديث**  
او كفي اللوميات عن ابن مسعود رضي الله عنهما قال قال رسول الله عليه وآله وسلم ان من اراد الرحمة بالاس يوم القيمة حتى ان الميسرة  
سدره حايري من رحمه الله وسفاته الشافعين ومنها اني الاحيار قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ادا كان يوم القيمة اصرح الله  
تاما من تحت القوس حيا من رحمتي سمعت عيسى واما ارحم الراحمين صرح من المار مثل بل الحنة ومسا ما ذكرني الصحيحين في آخر حديث  
ويل ليصف في العقامة والصلوات ان الله تعالى يقول للملائكة من بعدكم في قلعة متقال ديار من غير فاحر حوه من المار فيخرجون حلقا كثيرا  
فيقولون رسالم دريما احدا من ام ساهم يقول ارحموا من وخدم في قلعة متقال. في حير فاحر حوه يخرجون حلقا كثيرا ثم يقولون سا  
م دريما احدا قال يقول الله تعالى متعقب الملائكة وشهقة النقيون وشهقة المؤمنين والمؤمنات ثم ياتي الا ارحم الراحمين فتقص قصه يخرج مساقوا  
فيقولوا قط عدادوا ما يلقينهم في سر في اواء اعنة يقال له ارحموا قال يخرجون كاللؤلؤ في راسهم ارحم الراحمين ثم يقولون هؤلاء  
فتقامت الدين في ملهم الحنة فيعمل على علوه ولا جرمه ثم يقول دخل الحنة فماريما فهو لكم فيقولون يا رسا اعطينا ما لم يقطا ادا من  
لعلين فيقول الله تعالى لكم عدي افضل من هذا فيقولون يا رسا ارحم الراحمين فيقول رساى فلا سخط عليكم بعدا اما الاخبار  
ارفي الاحار حليلين تواحياني الله من بني اسرائيل وكان احدهما يصرف على نفسه وكان الآخر عاد وكان يروعه وهو يقول وعسى رسا  
حتت على قيصا حتى راه داب يوم على كيرة حصص قال لا يصبر الله لك قال فيقول الله يوم القيامة يستطع احدا يحظر حتى عرس عادي  
هب قد عرفت لك ثم قال للعاد وادست قد اوصت لك لمار قال عليه الصلوة والسلام والدي نفس بيده الله تكلم بكلمة بل ال ادا  
في النخيل ان داود عليه السلام حين قلت لونه دران لا يبرح راسه من السجود وشكر الله تعالى فادعى الله تعالى ان ارجع راسك وادع  
ملق الى رحمتي ما لك داسيت استوجبت رحمتي فردا ادا دعواهم استوجبت الرحمة معهم فقال داود اتوا تحسان ترجم فقال حل جلاله  
يا غفر العا صاحب الى من ان اعدب واحدا بالبار لاني معور الرحيم وفي الاخبار ان الله تعالى قال يا عسى ماى قدر تعين رحمتي

كرمته الوالدة على ولدها قال اعطت ما سار رحمتي ترجم على ولدها قال بين لي يا رب قال من رحمتي ان العاصي متى ما رجع رحمتي فيعيب نفسه  
 ومتى ما انتقم من رحمتي وكانه يعين فلا يستغفرني يا موسى يا موسى من المؤمنين والكافرين بينا فرق كل عامل الكافر بالعدل والمؤمن بالفعل  
 انظر عمري ورحمتي لهم اما الرحمن الرحيم اصل بعدى المؤمنين يا بليق وجابني في الاخبار ان الله تعالى اوحى الى داود عليه الصلوة والسلام  
 يا داود الاتر والى عهدا انقضى قال يا رب وما ايق منك قال عهدا وسب ما لقي بيده وقال من يعصيني اجمعني اليه وتحبوه تحبوني وكفرني تخافوني  
 من الدول العظام ان احب عبادي الى الذي يحبني الى عبادي والعصم الى الذي يؤسس عبادي من رحمتي ويصفتي عالم اصدت نفسي صفت  
 نفسي بالرحمة ثم نصر باوكان رجل فاسق في راس داود عليه السلام مدعاه داود الى طاعة الله فقال الرجل الفاسق ارفع الله ان يعصني ما قد  
 مضى من دولتي ويعصمني بما لقي من عسري فقال الله تعالى استخيت عبادك مما مضى من دولته فصرتما وروته في قوله يعصمني الله فيما لقي  
 من عسري لاني لو عصيته لما ادب ولم ينجح الى رحمتي ولطفي واما رحيم انما ان يحتلج العباد الى رحمتي ويدعون فارجمهم واعلمهم مطهر رحمتي ويطه  
 على عدي لاني كريم وجابني في الاخبار ان رجل مات على عهد موسى صلوات الله وسلامه عليه فتركه الناس عسله وفسقه فاحداه رجله  
 وطرهوه في مريضة فادعى الله تعالى اليه ان وليا من اوليائي مات في محلة وفي شجرة كذا فلم يجبهوه ولم يدعوه فادعاه من اهل بيته واعلمه كنهه جعل  
 عليه فادعاه فاجاب موسى عليه السلام الى تلك المحلة وسالهم عن الميت فقالوا له مات رجل من صفته كذا وكذا فادعاه كان فاستقام معلما فقال بين كان  
 حال الله تعالى وحي الى لاهل قال فاعلموا مكانه فلما راه موسى عليه السلام مطر فاحي مره فاحره الناس عن سور احواله فاجاب موسى عليه السلام  
 ربه فقال امرتني بربه والصلوة عليه وقومه يسعون عليه سراوات اعلم منهم من الساء القبح فادعى الله تعالى اليه ان صدق هو غير انه تشفع  
 الى عهده فاته تحية استيا ووسال مني جميع مني خلقي لا عظيم عليه وقد سال نفسه واما رحيم الرحيم قال يا رب انما كنت قال لما دني وانه قال  
 يا رب انت اعلم مني ما في كسب ارتكبت المعاصي وكنت اكره المعصية لكن اهتمت في ثلاث حصل حتى ركب المعاصي مع كرامة قلبي بل نفس  
 والرفيق السوي والمنس به الثلاثة القنبي في المعصية ما كنت تعلم مني ما اقول فعصرني والتماني قال يا رب انك تعلم ما في ارتكبت المعاص  
 وكان مقامي مع الفسقة ولكن صحبته الصالحين وهدم المقام معهم كان احبالي والثالث قال آتني تعلم مني ان الصالحين كانوا احبالي من  
 العاصقين حتى ما استغسلني رجلا رجلا ورجل طالع الا قدست حاجت الصالح على الطالح والرابع قال يا رب لو علمت احوالك لما  
 اياي يبريني تلك لما سالت العشرة والاحماس قال آتني اوعيت حني وعصرت دمي يهريج اولياي كذا واما كذا ويخرج الشيطان عدوي  
 وعدوك ولو عدسي بلوني فرح الشيطان واعوانه فاعلم قال الله تعالى وحبب عليه وتجاوزت عنه فاني روف الرحيم حاصت من اترا  
 لدس من يدي وهذا اول ما دس فعصرت وتجاوزت عنه يا موسى اصل ما لك ما لي كرمته جعل عليه وفي الاخبار ان واحدا من  
 بني اسرائيل ادس واما ما دس عليه فادعى الله تعالى الى ذلك لاني فلله ان عاد ما عناه حقوته لم يعاقب شلها عرفت  
 على التوبة ربنا ثم اتلى حتى وقع في لك الدس فذكر الوعيد فخرج الى عار حبل ودخله ليس سحا على عته وتغير عليه حراسه قال  
 آتني اما ما دس انت اما العواد الى الدس واحد العار للرب ان لم رحمني ومن الذي يرحمني ان لم تعصني من الذي يعصني وال  
 لم تعصني من الذي يفتني ان لم تعصني من الذي يعصني فادعى الله تعالى الى من ذلك الربان قل اهلان قد عفووا عني فاعلموا عني فاعلموا عني

[illegible]

مرشدش امتان و ما اسسناک اللاحد للعالمین داری ما استاورم و یحیی ابراهیم را می که توفیق بحسن و تقارن الله احسن  
 رعوان دیوان لقد حاقنا الکلسان فی احسن تقوی و مرقوم رقم کرم اسم الله الرحمن الرحیم ارم - یعنی که است فتواری لطیف  
 و رحمت جهانش هم ای محمد باین یک مرد و جبریت تنای هر مرد یا تو حقایق کسند اللهم اے تویی میگوئی من با صد حر و رحمت غیر متناهی با آنکه  
 موجود عاقله اندا اگر ادبیت کند و در عهده گویم به محبت لیسو لفظه سوی من آید که را و فادارم و هر دو ای من آید که حیدر ارم و اگر تو  
 سادی و دولت عزم تانها دارد و ترس آید که مانع دگر و کلارم و اگر در رخ من آید دل پگشته طول و سرد من آید وانی دل بیمارم و  
 نه من صاحب سخاوت و عاقلانم و ساق و یکده و مطر و عازم ای که در من معرا طسم می مانی که در دل آید که ریس مازارم  
 من حر و صد باره و صد باره من و نه ار سر که ترا نه و دستارم و بدلی کم کن از کاستی جایش منال که در هر چه حاد و سوز دارم  
 تا یکی نقد رحمت دانه می سماوی تو جوهر کرم من که در کارم دگر و نه در هر چه هستی تبت و درنگه معانی و بهوارم  
 تر من پس جوی سحر و چنان راقس عشق که تدم احکام و گفتیم که گرامم و جبهاتنا فی ذکر الیه همه و در بعضی روایات آمده است که در  
 سوره رحمت آیتی یکی است که از هیچ محرمی مرسد که اگر او مرا که دی نمک رسد که این گناه که دی سده گوید آری حق تعالی او را بفرماید  
 و قولا لا اله الا الله لم یعلم محروا عن احدی بطره با سال بر صف علیه السلام علی عترت صحت و حلوا علیه حل علم ما فعلت  
 موسی راحه اذ انتحوا هالون و لو سأل لم یعلم بعد و اسبحوا که می بین که موسی صدق علیه الصلوة والسلام در حین  
 عتات تلخیص و در در حواصی میکند که ادا الله ما هلون جباه حق تعالی فرمود یا ایها الکاسک ما سألک من تلك الا انک یقوت و جود  
 گوید عربی که که یارب اما النقول و الحکایات قال انارین الرحیم حل در که رحیم و ستمه و ان ای طیفه رحمت فی تک الموات  
 فی القبر خسرته و القیمة و طلیاته و المیراث و در حاکم و قراءه انکته و فراه فی الصراط و المیزان و الدار و در کات اما القصر و می عن  
 الاخبار ان المومنین اذ ادخلوا فی القبر و ادرا الناس عنه یقول الله تعالی بعد فی سوره قیامه و یذکر که فی القبر و قصصیت بی الحکم  
 و اما انکته المومنین رحمت یتبعی الخلاق مسا و اما استنق علیک من الوالدة لولدها ملائکتی عزیز قد جاءه الابرار و فرید نانی عهد الاقرب  
 ملائکتی هو الابرار صبیحی ما حسبوا الله و اشتروا علیه النزع و الریاض من الحبه و صحو سره من الله و علی فراتة و اما القیمة و رحمت  
 از رسول علیه السلام که فرمود و در امده را به فرمان آید و مرا نقبه در که و اذقی حق تعالی ماوی گوید این شد که عهدی چون  
 صد و ناین خطاب مخاطب گردد و اند که این خطاب حضرت خدا و دست سخاوت و تقائی ماوی سخن میگوید بعد از ان حق تعالی  
 نماید که ای سده موی که آفرید ترا سده گوید آیتی حضرت تو فرمود آید که بر در در گریه صایت تو را روی داد گوید دوست تو دوست کی که داد  
 گوید حکمت تو ماری ران ران گوید چشم می آید به نیت که ابرائی است سده که نه ای همه خطای حضرت تست بعد از آنکه تعداد  
 نعم حضرت خود نماید گوید این به پادشاه این به نیت که ابرائی است سده که نه ای همه خطای حضرت تست بعد از آنکه تعداد  
 کوی سده سر حالت به پیش آمد و فرما آید که سده سر در که به نیت که رحمت کرد آفریده ام اما میران حار فی انظر  
 از رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم قال ما فی حق یوم القیمة یوم صبح اعلاهم فی المیزان پس جمع حسابتم و یقول سائر الاحم و ارجع موارد



میقول ایستیم لان سدار کلام تلمذ اسماء من اسماء الله تعالی لو وصفت فی کفه و سائر الحسنات فی کما حثت الاسماء علی الحسنة  
والتیات کلها و هو قولهم لیسلم الله الرحمن الرحیم و اما و ابرت الکتاب روسی عن ابی در و ارضی الله عنه فروقا الی الله یا مران بیه  
کما تر العد من کتابه ثم یحاسبه فی صوره سیاه حسنات ثم یومر به الی الجنة فیقاض له بعد به سبحانه و یقول یا رب قد کان لی ذنوب غیره  
فیقسم رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و قال لما علم من کرم الرب و لطفه سبحانه و تعالی انه مدل سیاه حسنات یتقاص  
علیه و لونه لیمصر ما و یدل حسنات اما الصراط و رحمة الله عن المؤمنین عید و ربهیم علی ما حار فی الجبر ان رسول الله صلی الله  
علیه و سلم ان المؤمن او وضع قدمه علی الصراط تخدما رحمت تحت قدمه کما تخدما لاله علی الطلق یقبل النار جبر یا مؤمن فان نورک  
اطعی لسی اما النار فرحمه الله فیها ما ذکر فی معانی الاحرار عن ابی سعید الخدری رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله  
و سلم اما اهل النار الی الدین هم الیها ما سمع الی یومون فیها اما قوم یرید الله تعالی بهم الرحمة فاذا التوا فیها اما تم الله سبحانه حتی ما و ان ما حار به  
فیدخلهم الجنة لفضلهم و رحمة و قال الشیخ صاحب معانی الاحرار لیکون سخی الکلام اذ قدین الله و روحه بخور ان یکون معنی عیسیم عن اللم و هم احیا بلطف  
یکدرها الله تعالی بهم کما عیسی المودة فی متبادر یوسف علیه السلام و بخور ان یکون ذلك موتا علی الحقيقة و انه یمتتم بها عروج ارداهم  
فیکونوا امواتا علی الحقيقة اما قوله تعالی لا یبعث فیها ولا یحیی ذلک محض ما اهل النار یحیی لا یموتون فیسبحوا و لا یحیون فیسعوا  
یحییهم فان قیل فما معنی او حالهم النار و هم فیها غیر سالس قلت اما اذ حلیم ما دیمالهم و ان لم یعد هم فیها فیکون صرف یمیم الحسنة  
عصم مد کومهم فیها عقوبة لهم کما یحییهم فی السعیر رجعتنا ذکر الرحمة المشعقة عن اسم الرحیم تبارکت اسماءه  
نفلی دیگر اریں حوسته تسلو آذرده اند که در حلق اولین ما و یک میدان و امر آرد عده را در حسابگاه ما و در فرماں رسد که عده رسته  
سیارند و رسته گان قه را در ما و در فرماں آید که کسی ما و در دران قه بعد خطاب آید که ای سده من درین قه و رای و درین کرس  
مستین سده فرماں سرداری ما ید خطاب آید که ای سده من الله خود و روحان سده ما سده ما که اند از اول تا آخر همه معصیت ید و در گردن  
دران در رسد که سده من حرا میگردد بیگانگان را فعداب مشغول کرده ام امی را السعاعت گودا ید ام ملائکه را حساب سده گان  
ما و دشته ام و ترا درین قه نور پر و راعا اردا که ام تمام متاید و تو ارم من می ترسی ای سده من از من ترس که من رحیم کارسار  
و سده نوار و که یم سده را محالت گاه سده و رس افکند آب از حیمه چشم روان کرده خطاب آید که سده من سر و در که ما و آشتی میکنم  
سده همچنان از سرم سر و افکند خطاب آید که سده من اگر تو در دار و دنیا ما س آستی کردی امر و رس و سرای عقبا ما تو آشتی میکنم  
اگر تو آل مکر می که من مودم من امر و ران کم که تو فرمائی اگر بودا و دعا کار می دادی من در همه و داداری مکافات آن ما یم مدد چندان  
عقاب و دستاره و کرم و لطف خدا و دانه متبادر که گوید ای کاس معیر رقم گناه مستور معامله من حیری دیگر مرقوم گستی ما هر یک گناه  
مدرت حطای و دولت عانی سر و گشتی خطاب آید که ای سده من اگر را گناه سده می این خلعت رحمة در که تو سده من و اس ما و لطف  
و عنایت که انصاف می انگاه عام سده من دستن سده تا از ان حرمه یا تباد و مرست حام مراب قدس رگ و عذاب قیاس  
بر می آید و ما ین السلاطین هم می باید مشغول علی الامام تلمذ را یا العفوس تلمذ و ب و و لمضمون این آیات تکلم یکد ایت

بهوای وصل تو هرگز رحان نخواهد رفت + عمت رسیده و نام ار را مان نخواهد رفت + محبت تو خنان و در گونی است ای دوست که روز مرگ  
 هم از استخوان نخواهد رفت + سرور و شترگر آید بای تو میدی + مرا محضرت تو این گمان نخواهد رفت + چنین نظر که ترا هست مانگه گاران +  
 محبت که عذر گناه اریان خواهد رفت + لذات ماک تو که محبت و ملا هرگز + محبت ردل دوستان خواهد رفت + بهر سهرات میگوید قدس الله  
 که الله را سحره تعالی حرا به کار نیست و هیچ چیز حاجت بی هر چه دارد و برای سنگان خود دارد که حرا نه رحمت معاصیان حرا نه فصل  
 در ماندگان کرم فرماید تا هم حرا نه فصل در ماندگان کرم فرماید تا هم حرا نه وی حق وی گذارد که سنگان ارا خود گذارد حق و سه  
 رسد سلطان که دختر گدائی د بگذارد اما سحر و کاین دختر نماند هم حرا نه خود کاین گذارد مستند تا کاین کرمیده وی هم حرا نه  
 سده که طاعت میکند توفیق حضرت میکند و احتیاج را معاصی عصمت او می نماید تا تید و قوت وی حق وی میگردد انگاه سده را در طاعت  
 فصل خود می ستاند و کم نمی بسد و در جمایان حلوه الهه کما نوا یسار دعوی فی الحقیقت صد نعمت بر سر تو تار کرد و دره تمبر و  
 کاهی ار نه کوبی انکا سسی آن عظیمی افرا می شود و آرا عرو حواء و ثلث یحیون العرفه صاصه فاحات فردوس آن  
 لطائف و عوطف اما حصری گفت کانت لخصجات الصرح و س ی کلا فقیری در را و یکله بر مان را به در مان ملای علی آن سنا  
 فرماید که محمدی عیدی محمدی عیدی ای علی عیدی عودی ای ابراهیم علیه السلام گوساله پیش همان ساد و در سالت ار وی بسید و  
 گرامی کرد و چیدین های در قرآن بر جمایان شعله و داد و صالنتان حاء یعمل جیستند این حبیب نشان محبت فان علامه المحمده استکسار  
 لعین من المحبوب و استکسار الکثیر من المحمده علامت محبت است که اندکی از عطیعت محو است السیارات ثمار ی و سیاری از حد است  
 مدک انکاری اما حضرت اوسحاه با کمال استعنا با یوان میکند که ارتوسد و قوا وجود و احتیاج آن میکنی که او برید مهابد انجاء بی مقاله  
 انک الوفا کما نسل بیعت است عودی تو دوست خود و شکست + ولی تو بی سنی عود دوست شکستی + فکست که شیخ  
 یی معاد راری میگوید قدس سده که آتی اگر همه طاعت های مرا از سر نخواهی و مرا در بر آن هیچ جواب بدی من آن یار مندی و صیغو  
 خود مصافقه کنم تو با کمال فی ساری اگر گناهان مرا من بحتی ندان کرم که تو داری امید و ای بسبب بهر از هیچ عیبی معاد و اورا نشد مصعبه  
 مسقوست که فرمود آتی اگر گناه و دولت من سوال کنی من ترا از کرم و رحمت تو سوال کنم و اگر گناهان من مدوح فرستی من تو حید  
 و معرفت ترا وسیع گردانم و اگر مرا دشمنان خود در آری ایشتان احقر کم که من دوست میدارم ار گنج خانه با نلی او را داد که ای یحیی  
 حدایت تعالی مؤمنان او دوست میدارد و دوستان در در آتش یار و یحیی ارشاد می پیوست گشت و چون پیوست با آمد ار حله پیوست  
 دوید و گرد شهر میگشت و میگفت ای مردمان کیست بخوس که هدای خود را دوست میدارم و بهر حید عاصی دگه کارم بعفو و رحمت او  
 امیدوارم چپایه فقیر تو میگوید فظنم که هر چه که توان بر سر خود کردی + دارم امید که بطف تو بگذرد + بهر عمر مرادی بدلم شکستی +  
 که چه صد عود تو در هر نفسی شکستم + مست عام بودم که هر یقین میدادم + که حرامم کند آخر اگر این دم مستم + عزم ده که رحه میگردد و جوری  
 بوقه خوار تر پس نتوان بود که اکنون مستم + رسد در راجل بیلوی راحت بر من + پس ستمها پس انوی خود شستم + هم اراں بود که  
 من عمر را بی رحمت محروم + چون نظر در گشت کردم اریں هم رستم + درقه التان نقایم تنگ حرمان حیف با ش سری رین پیستم +

طائر قد سمع وعرض ست نيشن جايم و چون ادين انكه حاديه يونيوسم كنز صمد حله پيشن معيتن مرد و بهت و چونكه از غويتن كنستم بجا پيوستم \*

**الفصل التاسع في لطائف هاتين الكلمتين والاشارات المتعلقة بها قبل في تقريبهما الرحمن الرحيم**

هو المسمى ما يتصوره من العباد الرحمن الذي يرقن الكاف والرحيم الذي يعجز المذنب فانكرا وان اكثر كفره لا يبيع رزقه فلكل المذنب وان اكثر عصيانه لا يبيع رحمته اشارة قال بعض الحكماء اذ ارسل السيد كتمان الى عبده فادانظر العبد في عواده يعلم ان سيده عليه عصا ان

ام راص عنه فانه جعل عوان كتاب بدالامته اسم الله الرحمن الرحيم ولم يقل اسم الله العزيز الجبار والمنقسم القهار الى غير ذلك من الاسماء الدالة على الصفات الخالقية التي تدل على تديب العقاب لتعلم انه راص عنك تزييد معاملة ملك بالرفق واللين الحكاية المشهورة

روى ان قاسيل لما قتل احاده هاسيل استند ذلك على آدم عليه السلام قال الله تعالى يا آدم جعلت الارض في طاعتك ذال

آدم يا ارض حية فاحدثه قال قاسيل يا ارض بحق الله ان تهملني حتى اقول فاحصلته قال يا رسا اني قد عصاك فلم تحسف الى الارض

قال الله لعلم دانه ترك امر واحد و امت تركت امرى را امرى كى آل آدم يا ارض خدنه فاحدثه قال ارض تنق محمد صلى الله عليه وسلم ان تهملني فاحصلته قال يا رب اليس قد ترك امرى علم تحسف الى ارض فاحدثه مثل الاول فقال آدم يا ارض ما بال

اليس لك تسعة وتسعون اسما قال بلى قال اليس اسم الله الرحمن الرحيم من حمله هذه الاسماء قال بلى قال يا رب لو اردت ان اكون

فا صرح به بين الاسمين من بين اسمائكم لان من اهلك عبده يقرمه واحده لا يكون رحما ما رحما حال الله ما ارض على سيدنا به

لطيفه سر ليدان اول كلمة سبقت من آدم عليه السلام الحمد لله وان اول كلمة من الله سبحانه آدم عليه السلام يرحمك ربك لان الله تعالى

علم ان بعد كثرة ودون سبى آدم ايضا كثيرة فاحرى على سانه الحمد ولا يكون مكانا ات له ولونه ولد لونه ولزاده مسدقت حتمته على دونه

وسبقت محمد بن عبد الله على لونه قال العلى صلى الله عليه وآله وسلم ما العلم الله تعالى على عبده نعمه تعالى اهدى دته دنا اهل المين الكما قبح اعلى

حرما احد لطيفه معيته لما اراد الله تعالى ان يعرف قوم نوح قال لونه عبيد الله المام اكتب على الله بيده هذا رلا كنه الرحمن

الرحيم لانه وقت العرق والابلاك والبرية لا يقتضى الا ان كنهك لا يقتضى الا حرمان الا ترى انك اذا سب محمد بن عبد الله وانا

تقول ارحم الراحمين لانه موضع القتل ولو اراد ان يقطعك لا استطاك اسم الله الرحمن الرحيم لا يقتضى الا ان سب محمد بن عبد الله وانا

حكيف لا يرحم روى ان ما يلا وقف على باب صبا سبيا ما عطى قليلا فاحمها بها وان واحد يرحم الناس على لم تقعد ان فقال ما انا بحسن

الالب لايتا العلية او العلية لانه ما له سب الا سب الله ما سب الله الى رحمة الله على من درة ما له سب في ارض حكما فلهت

في اول كرايك على عماك صفة ملاك عرس من رحمتك في آخره ملاك دم القيمة ففصلك كركب لطيفه لا يرحم رضى الله اسهر

ان العلى صلى الله عليه وآله وسلم لما كسرت رما عية قال اللهم ابرقهم فاهم لا يعلمون وبها سانه الحكم في الدنيا ودمت انه سبى الله عليه وسلم

سيقول يوم القيمة انتى سبى و به اكرم عظيم منى ان حشرة وقيل ما سب حصول هذه الرحمة فيه في الدنيا والآخرة ولما لان الله تعالى قال في

سائه وما ارسلناك الا رحمة للعالمين وانه كنهه في الرحمة الواحدة بل حراس باية رحمة قسم عليه السلام وعلى جميع المحلقات

مطلع يد المبلغ حتى اودى عاية الايدا رجع ذلك فتجاد رحيم روعاه نهم ما يحرك كيف كرم من رسل لك ما يحرك منى الى تسعة رسل من جرات

[illegible]

أذكر سبعين سنة كل سنة ثمانية وستين ليلة كل يوم ليلة بالأخلاص على وجه الاحتصاص اربعة وستين مائة الرحمن وانه الرحم  
وذلك لان الصلوة المفروضة سبع عشرة ركعة واسس الرواية خمسة عشرة ركعة وقد كرر الرحمن الرحيم في كل ركعة مرتين مرة في التسمية  
ومرة في العاتحة مع اذكار كثيرة من التسيحات والتجديدات والتسليمات والتكبيرات الا يعرفه بفصله وكرمه وسعة رحمته

### المجلس الرابعة

من التسمية السادس من فصل الكتاب في بيان حكمة هذه الآية الكريمة اعني بسم الله الرحمن الرحيم ووجه وصول

**الفصل الاول في بيان التسمية من القرآن** ام لا يعلم ان في التسمية من العلماء اختلاف بل هي من العاتحة ام لا بل هي  
الثاني بل من القرآن ام لا قال سيدي حميد وعطار والبرقي الامام الشافعي واس المالك وقراء مكية والكوفة ومنه اربها من  
القائمة وقالهم قرا المدينة والمصره والتمام وقهار بهاد المالك والاوصاعى رحمهم الله وقال مالك والاوزاعي انه ليس من القرآن  
الا في سورة النمل ولا يقرأ بالسرا ولا حرا الا قيام شهر رمضان واما الوجيعة واصحابه رحمهم الله فلم يصح عليه وقال قرا بسم الله الرحمن  
الرحيم ويترسا ولم يقل انها آية من السورة ام لا وسأل المعلى محمد بن الحسن رحمه الله عليهما فقال ما بين الدفتين كلام الله وقال بعضهم  
فهما في الحديث رحمهم الله تورع الوجيعة واصحابه رحمهم الله عن الوقوف في هذه المسئلة لان الحوض في اتمامات ان التسمية من القرآن لم يثبت  
منه امر عظيم فالاول السكوت عنه وتحت الشافعي رحمه الله ما روى ابو هريرة رضي الله عنه صلى الله عليه وآله وسلم قال ثمانية اوقات  
سبع ايات اولهن بسم الله الرحمن الرحيم وقول ام سلمة رضي الله عنها قرا رسول الله صلى الله عليه وسلم العاتحة وعدسوا لله الرحمن الرحيم  
الحمد لله رب العالمين آية وروى ان امير المؤمنين علي كرم الله وجهه كان اذا افتتح السورة في الصلوة ويقرأ بسم الله الرحمن الرحيم  
وكان يقول من ترك قرا ما فقد نقص روي عن ابي هريرة رضي الله عنه انه قال اذا قرأتم القرآن فلا تدعوا بسم الله الرحمن الرحيم فاما  
احاديث آياتها وعن ابي هريرة رضي الله عنه ان النبي صلى الله عليه وآله وسلم قال يقول الله تعالى قسمته بالصلوة يبيد من عدل بصعين فاما  
قال الحمد لله الرحمن الرحيم قال محمد بن عدي وادام الله الحمد لله رب العالمين قال محمد بن واذا قال الرحمن الرحيم  
قال الله تعالى اني على عدي وادام الله ما لك يوم الدين قال الله تعالى فوص على عدي وادام الله اياك لعبد واياك  
لسبعين قال تعالى مراعي ويس عدي وادام الله اهدنا الصراط المستقيم قال تعالى هذا العدي واحدنا سال وعن  
طلحة بن عدي رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم بسم الله الرحمن الرحيم فقد ترك آية من كتاب الله كذا ذكره الثعلبي  
رحمته الله في تفسيره ووجه العقليته الاجماع على ان بين الدفتين كلام الله تعالى الله والوفاق على اتمامات في المصاحف مع الملائكة  
في تحريك القرآن حتى لم يكتف امين ووجه تحاليفه بقصد ما ذكره الامام الطحاوي رحمه الله في شرح الامار باستاده ان آية روي عنه  
قال كان رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم اذا مضى في التسمية اسلم يده ليعلم ان الله لم يكتف مني ما اوتيت من اسم الله  
الرحمن الرحيم ليست من العاتحة ولو كانت معها لقرا في الثانية كما قرأ في الاول وقد ظهر آثاره في قوله عز وجل اني اعوذ بالله من الشيطان الرجيم  
عنه كانوا لا يسمون سائر الصلوة وعن الحسن بن علي رضي الله عنه وسلم وانكروا سواها من دعائهم واما سائر الدعاء فليس من العاتحة











اذا اراد قص روح العاصي يقول لا اعطيتك عالم يا مرنى به لك بني فيقول ملك الموت الله امرني بذلك فيطلب الروح المتوكل على الله  
والمرئى فيقول اني خلقتني طلي في حدى ولم تكن ماضى عندك تزيان تاخذني فيرجع ملك الموت عليه السلام الى الله سبحانه ويقول  
عندك يقول كذا وكذا ويطلب ريان يقول الله تعالى صدق روح عدى يا ملك الموت اذهب الى الحنة وحدقها عليها علامتى فار  
روح عدى يذهب ملك فياخذها وعليها مكتوب اسم الله الرحمن الرحيم ويريه فاذا اراه العبد يخرج روحه مع السناط الحكيمة  
السواوس والعشرون فيها ايضا عشر حل بين يدي النبي صلى الله عليه وسلم فقال لصلى الله عليه وسلم لا تغفل  
لك ذلك ما به يتعاطم عندك ويقول بترى سرحتك ولكن قل بسم الله الرحمن الرحيم فاذا قلت بسم الله الرحمن الرحيم يتصاعبره وكلمة  
والاشاره الى دول لا وليس الاخرين لو احتجتم لم سلح كمر ذرة من كمر الشيطان واذا كان يدور في نور الموضع عند قرة سم الله  
الرحمن الرحيم الحديث السالحي والعشرون فيها ايضا وفي الحيرة اذ كان يوم القيامة ورست اعمال هذه الامامة وراوت ركعة من  
صلواتهم على الف ركعة من سى اسرائيل يقول يارب العالمات محمد صلى الله عليه وسلم ركعة واحدة منهم ترون الف ركعة مسا وراوت فسيقول  
الله يقولون في صلواتهم بسم الله الرحمن الرحيم الحديث الثامن في العشرين فيها اذ كان يوم القيمة يقوم الخلائق وليتدبر  
العطش فيهم في حير معش الله تعالى جبرئيل عليه السلام الى محمد صلى الله عليه وآله وسلم فيقول يا محمد امتك يدعونى باسم الله  
كانوا يدعونى باسم الله فنادى الحمد لله ما واحد يقولون بسم الله الرحمن الرحيم فيجيبه بصل الله الفصل بين الخلق ثم  
الله سارا اعم ولم يكن ذكر محمد يلى هذا الاسم لا تمت عليك ما احب الحديث التاسع والعشرون فيها ايضا وفي الحيرة ان  
عنه آتى بالموقف والملائكة على السلاسل في عفة والاصفا في رجليه ويسجود الى النار فيقول الله ردوا الى عدى ما ذا تريدون  
يستمع حاتموه فيقول الله تعالى عدى املت من الحيرات ارنى لسائك ما اراه فاذا هو مكتوب عليه بفيض بسم الله الرحمن الرحيم بها  
الدى تلت في ليلة حين تعلقت من جبالى بسم الله الرحمن الرحيم اذهب فقد عمرت لك في كل الحنة بلا حساب الحديث  
الثلاثون في عديم المتل من قال بسم الله الرحمن الرحيم كتب الله تعالى له بكل حرف اربعة الالف حقة ومضى من اربعة الالف ستة ورا  
اربعة الالف درة الحديث الحادي والثلاثون روى عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم انه قال اراى جبرئيل عليه السلام مقف  
عظرت فاذا حبر يس الحنة فيه قراساس النور مكتوب عليه بسم الله الرحمن الرحيم قال الله تعالى محمد بهما ورسلك صلى الله عليه وسلم  
هم ملكي ومحمدك يا النبي والعتك لي ماضي وطامك وسيتى واهلك الى استحقى ان اهدب الناس من قال بسم الله الرحمن الرحيم  
الحديث الثاني والثلاثون روى عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم انه قال قال الله سبحانه وتعالى يا ايها النبي ان الله يحب  
حسنه فيقول الله بسم الله فيقول الله تعالى الله حسنة فيقول الله تعالى تسعة الالف سنة الى الابد تسعة الالف فيقول  
الله تعالى لم سكتا وعزى لورود تاروت ال يوم القيمة وعلى بر الحكي ان احسين على ضنى الله عه ما وعمل على ابيه من الكتاب فقال والله تعلم  
اليوم فقال بسم الله الرحمن الرحيم فقال الكليل به الى المعلم عشرة الالف درهم فقال الكليل بسم الله الرحمن الرحيم ثم عدى عشرة الالف درهم  
قال احملها عشرون الف فاعادوه الكليل فقال احملها عشرون الف فاعادوه الكليل ولم يحرمها - ان لي دال في حنة وعزى الله



اردتني لزوم بالعلم الملع وكان ذلك قليلا في حسب اسم الله الرحمن الرحيم **الحديث الثالث والثلاثون** حار اعرابي  
 الى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال تطاهر على دلوين واستعصر لي فقال قل سم الله الرحمن الرحيم بحرم الله عليك المار فقال  
 الاعرابي ابدا فقال صلى الله عليه وسلم ما من مؤمن ولا مؤمنة يقول سم الله الرحمن الرحيم الا سم الله عليه **الحديث الرابع**  
**والثلاثون** في كتاب اسرار الاربع عن عبد الله بن عمر رضي الله عنهما ان النبي صلى الله عليه وآله وسلم قال قال ابن عباس في الحجة عجلت اليك  
 الرحمة على فردة احمل قبيل المدينة السلام وفي المدينة قصر يقال له قصر السور وفي القصر بيت يقال له مدينة اعلان اريد ان اسير  
 ببطر الصد من كل باب فيها الى رب تعالى فيراه من غير حجاب ملائكة احدات المدينة والقبعة والمد من الدواويل فقال صلى الله عليه وسلم ان الله  
 الرحيم **الحديث الخامس والثلاثون** عن النبي صلى الله عليه وسلم اذا قال القدر سم الله اجمد الرحمن لم اقدر على الله به  
 في الحجة من يا حوته حماري كل مدينة الف قصر من درة يصان في كل قصر الف بيت من راحة حماري كل بيت راحة حماري  
 واسترق وحير على كل فراش حاريت من محور العين مكتوب على حيتا ارا اديق علي بالان حماري اخطا وعلى الا غلب  
 من عسان وعلى وقتها على من اني طالب وعلى سفيته اسم الله الرحمن الرحيم **الحديث السادس والثلاثون** في حجة  
 صلى الله عليه وآله وسلم لما حبره عليه السلام كلمة سم الله الرحمن الرحيم قال لي يا محمد ما ربه ما اعلم انما هو ايات  
 الكعبة المباركة الطيبة اسم علمت ان العقوبة لا تخرج مع اسمه على حلال **الحديث السابع والثلاثون** عن ابن عباس  
 رضي الله عنه قال قال الله العظيم احب الى الله من كل شيء ما كان له في  
 وصل من قرب اسم الله الرحمن الرحيم سبع رات اشهد مكان سمواتي ان احمل له احواسيا حبه على الصراط واحد امته من ار  
 القرباء متناه **الحديث الثامن والثلاثون** ذكر في تفسير اسم الله الرحمن الرحيم عن ابن عباس رضي الله عنهما عن عبد الله بن عمر رضي الله  
 عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم عن اسم الله الرحمن الرحيم فقال له هو اسم الله الرحمن الرحيم  
 سواد العبيس وبياضها من القرب **الحديث التاسع والثلاثون** ذكر في تفسير اسم الله الرحمن الرحيم عن ابن عباس رضي الله عنهما  
 عمار اوله سم الله الرحمن الرحيم وان اتمى يا قوت يوم القيامة وهو يوم القيامة اسم الله الرحمن الرحيم في حجة  
 اللهم ما ارجع مواسم امته محمد صلى الله عليه وسلم فيقول الامام عليه السلام لا تمهم لان مقتداه لا تمهم في اسم الله الرحمن الرحيم  
 في كعبه المبرر ووصفته سيات اخلق كلهم في الكعبة الاحمدى لوجه حسانهم **الحديث العاشر والثلاثون** في التفسير من ربه الرب  
 ما من كعب بل التذكير عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم انه قال ليلة الاساء اسم الله الرحمن الرحيم في جميع الاحكام اميد من الحاسن  
 من ذلك اني ربي اربعة امارك قال الله تعالى فيها اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك  
 لده لا نادين وانها من عسل مصفى في قرب فيها عسل من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك  
 انو هلت محمدا في السلام من ايم حتى تحري بهد لا سارة في ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك  
 في الادرك من اني ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك من ربي اربعة امارك

لا يعلم طلبة الا الله تعالى وله اخوة كثيره مسلم على ووصفى على صاحبه وقال يا محمد اعصم عبيك قال معصيت عيني فطار طرا لا يحصره فهم الاحد  
قال لي يا محمد اخرج عيك فصعقت فاذا امامه شجرة درايته تحب الشجرة منه من درة يصبها الا يطبق وصفها بك لا ولو وصفت حلة الدنيا  
على راسك القنة لكاست كالطه في مدار احدكم وفي رواه لو ان جميع ما في الدنيا من الاسن والحق له ووصفوا على تلك القنة لكافوا  
مثل طائر جالس على جبل او كورة العيت في البحر ولما مات من ربحه احصر وقفل من دميلا حمر فاست من هذا الاسرار الاربعه  
تحرى من تحت به القنة فلما اردت ان اخرج قال لي الملك الاتمصل في قنة فقلت كيف ادخل وما بها قفل وكيف افتم قال لي  
في يدك مفتاحه فقلت اين مفتاحه فقال مفتاحه بسم الله الرحمن الرحيم فلما دوت من القفل فقلت بسم الله الرحمن الرحيم  
من الصبح القفل قد حلت في القنة ورايت به الاسرار يخرج من اربعة اركان القنة فلما اردت الخروج عن القنة قال لي ذلك  
الملك بل است يا محمد فلما رايت قال اطرتا سياحتي ترى قدرة الله ورحل فلما نظرت رايت في حواس القنة اسرار الله تعالى  
على الحاسه سم وعلى الاحراش وعلى التالت الرحمن وعلى الرابع الرحيم ورايت من الما يخرج من ميم سم ويخرج من اللين من الله ومن  
الغمر يخرج من ميم الرحمن ومن العسل من ميم الرحيم فقلت ان اصل هذه الاسرار الاربعه من التسمية فقال الله تعالى يا محمد من ذكر لي  
هذه الاسرار من انك وقال لي لقلت خالص بسم الله الرحمن الرحيم سقيته من هذه الاسرار الاربعه اللهم ارقها لصلتك جودك يا كريم  
يا رحيم **القسم الثاني في الاخبار الواردة في مصاحف التسمية مع كتابها الحمد الاول في المعاني حار في الاحبار ان عيسى عليه السلام**  
**مر على قمر فرأى ملائكة العذاب ينادون فلما انصرف من حاجته فرجع القم فرأى ملائكة الرحمة معهم اطباق من نور ففتح من ذلك فصلى ودعا**  
**الله اليه يا عيسى كان هذا العذاب عاصيا وقد مات كان محوسا في عذابي وكان قد ترك امرأة حلي فولدت ولدا ورثته حتى كره صلته الى العذاب**  
**فعلمه المعلم بسم الله الرحمن الرحيم فاستجيب من عذبي ان اعيد ساري في بطن الارض وولده يدكر اسمي على طر الارض في الجنة في**  
**العذاب اذ اربع من عبيد خاص بعد عيسى سر كنه قفل حرمي على سائر بسم الله الرحمن الرحيم اعلا بسم من عدا الله موسى محمد بن ابي**  
**على اساءه كل يوم وليله مزارات بالصدق والارض بسم الله الرحمن الرحيم الرحمن الرحيم في الرحمة ادعى الله تعالى الى موسى عليه السلام**  
**الى اكرمت ثلثة اسماء لهم لم اغيرهم ممتي دعوني بها بعتهم قال يا رب وما تلك الاسماء قال الله تعالى بسم الله الرحمن الرحيم وكان**  
**عند موسى عليه السلام رجل اعشى فلما سمع ذلك قال يا رب يحيى هذه الاسماء ربه على نصري فورا فصره من ساعته والفتنة فيه ان من سمع**  
**هذه الاسماء وهو موسى ثم شععا نصرة الله سر كنهها عين نصرة حتى يرى الملقن ما ظنك على من يقول باللسان ويعقل بالقصبة هو محمد بن**  
**علي الله عليه وآله وسلم لا يصبر الله تعالى به كنهها عين نصرة حتى يرى الملقن ما ظنك على من يقول باللسان ويعقل بالقصبة هو محمد بن**  
**ادعى الائمة وادى له الى موسى عليه السلام ودعاه ولم يراه اثر الرشيد قال اتى كرم ادعوه ولا اري فقال الله تعالى يا موسى علمك به اهلكه**  
**انت تسطر الى كرهه واما الطر على ما كنهه على ما كنهه ان من كتب هذه الكلمة على ما كنهه على ما كنهه مدار امتا من الملاك والكنان كما دعا له في كنهه**  
**على سوياء قلعه من اقل عموا الى آخره كيف يكون حاله **الجزء الرابع** ذكر في رحمة قتل ان الله تعالى اكرمه الله عليه من اهل الى آخره**  
**لته من الاسرار او لهم آدم عليه الصلوة والسلام ابيط الى وجه الارض كما تم ما عطا الله تعالى بسم الله الرحمن الرحيم صا جميع الارض**

مشتقاد وذهب له الدنيا من المشرق الى المغرب فلما مات آدم عليه السلام ردت الكعبة الى الخزانة فلما كان وقت سيما من داود عليه السلام وذهب له الارض كلها من المشرق الى المغرب وجبرئيل عليه السلام ان يدخل الجنة فياحذ حاتم الخلافة بجله الى سليمان صلوة الله وسلامه عليه فدخل الجنة واخذ بها ثم دجوا كوكبا ككب له دري والمعاني البرق الخائف وائمة المشك لا دفرو كان صلوة من الذهب الاجمير ومقتضايتهم وكان حزينين بالله السلام لانه على تخو ولا جرو ولا مدرو ولا على ملك الاقا والاسحاك ما رسا ما هذا السر الساطع فيقول جبرئيل عليه السلام لما خاتم الخلافة اهدى الله رسالي الى سليمان عليه السلام وكان علي الخاتم ثلثة اسطر السطر الاول اسم الله الرحمن الرحيم والثاني لا اله الا الله والثالث محمد رسول الله فلما الى جبرئيل بالخاتم صحت الملائكة بالتسبيح والتكديس فقالوا يا جبرئيل ما هذه الكرامة قال كرامة اكرم الله تعالى به ابيي سليمان صلوة الله وسلامه عليه وعلى الطير وكان ذلك اليوم الجمعة السابعة والعشرون من شهر رمضان فقال جبرئيل يا سيدي الله يبارك لك بهذه الكرامة فجمعهم بسلام صلوة الله وسلامه عليه وسبحوا شكر الله عز وجل وسبحوه جميع من كان حوله من اسباط بني اسرائيل فسقى ساجدا من اول ليلته الى آخره ورفع الناس رتبهم وتخصوا بالهدايا ثم علم يقدر انهم لما الى سليمان من النور والبيئة والالهي الخاتم فقال لهم سليمان صلوة الله عليه قولا لا اله الا الله محمد رسول الله فلما قاروا سكت رتبهم وقدروا على السطر الى سليمان وكان الخاتم يصي بالليل كالسراج فلما خرج سليمان من الدنيا ردت هذه كلمة الى امراته الى راس سليمان صلوة الله عليه وآله وسلم فغضب الله تعالى الى جميع الارض حضا والنسبا وذهب له وجه الارض كلها واكرمه الله هذه الكلمة فكنز لساق الاوقات مسددة وكا لو اني بدو الاسلام يكتون باسمك اللهم حتى يرل قوله تعالى لسمو الله محمد بن داود منيها فكنوا اسم الله حتى يقول قل ادعوا الله والرحمن فكنوا اسم الله الرحمن حتى يرل من سليمان وانه اسم الله الرحمن الرحيم الخ الخ من فيها ايضا روي ان لهما صلوة الله عليه السلام في رتبه فيها اسم الله الرحمن الرحيم ومعا وكلما فاكراه الله تعالى بالحكمة والكنة فيه ان لهما اكل رتبه فيها السمة ان من اسكنه المال صدق من كتب الله سبحانه تعالى على قلبه وسماه اسم الله الرحمن الرحيم فان اكرمه المعرفة والحكمة والحد ليس من الخبير الله وسن في احوالها اذا اراد ارسال ملك الى دركات من كتب على حمة لسم الله الرحمن الرحيم لا تصرو النار فكيف المون بالكنة على قل اسم الله الرحمن الرحيم ان لا يكون سالما من النار اي الله اشعار باسم الله على العالمين والرحمن للعالمين وايضا بالرحمن فان راح روي صف بالرحمن والرحمن قال عارف اشعار باسم الله اكل اكل اكل والرحمن اكل اكل مصر والمولى الرحيم سر وتلحى ليعرف من في يوم الله تعالى محمد القلت السليم والعصا المستقيم وقول اسم الله الرحمن الرحيم في عسا را نحيم وتسقيما الروم والرحيم لا توقع ساء اكل اكرمه الخبير السليم وفي احمران رليخا اراد صر المحلوة مع يوسف عليه السلام بيات بيتا وبيات سعد الواب فاد اكل فيه يوسن في رليخا حله وكلما وحلت ما مدت وواقلمته فلما اراد يوسف ان يرسمه او كملت الاوانت مسدودة فعال عند كل ما اسم الله الرحمن الرحيم فلما قال ذلك مع الله تعالى الاوابي الكنة فيه ان عدا من عداوه يقول اسم الله الرحمن الرحيم سبعين سنة فليقع له ثمانية الواب الحمة الخبير الثامن وفيها ايضا روي ان العمود عليه اللعنة استقيقال لما رعبه ستاوسن ايمان طرا الى اراهم صلوة الله وسلامه عليه حين القي في النار فقال بالنتاه ان اسراهم قد صار رما وحق اول لما ما نظرت اسم اسراهم صلوة الرحمن عليه قالت يا ربهم



الارض خفيته وهو يعلم اني انا الله الرحمن الرحيم الاغفر له دنوبه الخبر النجاس عشر في خالته احقاق عن هيب من سبله  
قال ادا حصل آدم ملك اللوح من تلافه من الملائكة ملك الانفاس وملك الارراق وملك التار يقول ملك الموت لملك الارراق بل بقي  
ررقه شئ فيقول نعم حسوة من حسار وترت من ما تم يقول ملك الموت لملك الانفاس بل بقي من ارة تني فيقول نعم تحويل من حسار في حب  
ثم يقول ويقول كذلك حتى يقول ملك الرق وقد استوفى ررقه ويقول ملك التار ما بقي من ارة تني ويقول الملك الموت لملك النفس  
بل بقي من نفسي فيقول لا الا السائة التي اسكني آخر نفسه الذي كان في الدنيا يخرج ملك الموت طبقا مكتوب فيه اسم الله الرحمن الرحيم  
اجب ان يخرج منه الروح اسرع من طرفة عين فيجيبه يموت الحمد ويعرج الروح الى الله تعالى الخبر السابعة عشر وفي الخبر السابعة عشر  
على ما لا روقا لسم الله الرحمن الرحيم ثم تعرجه النار فيقول ملك الموت لا تاخذ العصاة فيقول النار يا ملك لا طاقة لسانع من اسمي الله تعالى  
صودي من وقته ما اختصتم جميعا من النار سرته لسم الله الرحمن الرحيم الخبر السابعة عشر وحار في الاحاد من رواق عن عكرته رضى الله  
عنه ان الله تعالى كان ولم يكن معه شئ فخلق نور وخلق من النور انعم فخرى على اللوح مما هو كاي الى يوم القيمة فاول اكتب على اللوح  
لسم الله الرحمن الرحيم محفل الله تعالى هذه الاسماء اما اعلمه ماداموا على قراءتها وهي قراءات اهل السموات والكر وسيد عا لبارت  
على آدم صلوه الله وسلامه عليه قال قد اس ديتي من العذاب ماداموا على قراءتها ثم رعت بعده فارلت على ابراهيم اكمل صلواته  
وسلامه عليه ما هو في كلمة السحيق محفل الله العار سردا ولسا ما ركتها ثم رعت بعده فارلت على موسى عليه السلام في اسمه فيها  
رعو ل وسحرة وبان وجوده وقارون واسيا ثم رعت بعده فارلت على سليمان عليه الصلوة والسلام فبعد ذلك لست الملك  
اليوم اليوم ثم ملك يا اس داود ولم يقر يا سليمان على تني الا جمع ثم رعت بعده ثالث على عيسى صلواته وسلامه عليه فارب  
اخرى آية ارلت عليك آية الامان لسم الله الرحمن الرحيم واكثر قراءتها في قعودك وقياك فانه من واني يوم القيمة في صحفة  
لسم الله الرحمن الرحيم ثمانية مرة اختصه الله من النار وادخل الجنة ولكن في اقتراح قراءتك وصلواتك فان من جعله في اصلاح قرا  
وصلواته اذ انات على ذلك لم يزل يمد له سكر ويكره تهن عليه مكرات الموت وصعقة القبر اصبح له قرة وادوره لصورة وادوره من قرة احسن حكم او درجة احاسه حسا  
يسير او تقلب فيه انه اعطاه الله التمام على الصراط حتى يدخل الجنة وادله الدار الى بيادى همى وصعقت القيمة بالسعادة والحقه قال عيسى بارك الى خاصة  
قال لك محمد وامتة بعدك صلى الله عليه انه وسلم ثم رعت وارلت على محمد صلى الله عليه وسلم فامر رسول الله صلى الله عليه وسلم ان يكتب لك  
في رؤس السور وصدور الرسائل والدفاتر وكان سر ل هذه الآية عليه قها حيا وحلف بالحق قول لا ليسى مقى على شئ الا ما ركت  
فيه ولا يقرار يا مؤمن الا قالت الجنة لييك سعديك اللهم ادخل محمدك في قارادعت الجنة لست توحى حولنا الخبر الثامنة عشر  
الى الله تعالى الى موسى عليه الصلوة والسلام كل من يرح من الدنيا عطسا الا من قال لسم الله الرحمن الرحيم الخبر التاسع عشر  
نقل است كد احسا ساسما ساد هرگاه كه حواهند نام الله سر را با احد چهار هزار سال ايتان را در يك عهد مايد كه گرامه امان  
عشر اين طر يك سده و چون حواهند كه الرحمن كه سده چهار هزار سال بگير سده مايد كرون و چون حواهند كه الرحمن گويد چهار هزار سال بگير سده  
مال را بيايد اى اصى حان محمدى سكر اين نعت چگونى توانى كه ارد كه در شنگاں و ملائكة مقرب را دولتم كه خدا را در دوت





بسم الله الذي لا يصرح اسمه شيء في الارض الا في السار الثامن روى ان خالد بن الوليد ارسله رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم الى قيصر يدعو له الاسلام  
علمنا استنى الى باب استاذن عليه فقال الحاسب من اين قال من المدينة قال من اين قال من قريش قال من اين قال من قريش قال من اين قال من قريش  
على رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم ولا بد من الاذن فدخل الحاسب وقال حضر اعزاني وله اربعة اشيا ربحية يتاب رثته وسبعة معلول ربح موعج  
ووزن من زول وهو يستعمل في الاذن للدخول فاذن له فدخل الحاسب فجلس مجلس محله وقال اما رسول محمد رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم  
اليك يا مكر باربعة اقرب نفسك وتوحد ركب وتصدت رسولك وتهارق ويك فقال لم يجد محمد غير انك بيعته التي قال كل اصحابه في اهل  
خير مني ان اردت ان تخبرني في اللباس فهم في اللباس مثلي ولكن قال اصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم ليسوا للباس بلهم للباس من العبد للباس  
فان احصرت يتاني في حراي قال بل عرك باسم فان لم يعرك عر صا صديقك وحقيقة ديك فقال سقني اسم من الحجر كان سته من القفر  
وقد اتيتم عيكم فاحضره اسم لا تناوله واريك عري فاحضره ما جعل في كور وما وله فقال اسم الله الذي لا يصرح اسمه شيء في الارض ولا  
السماء وهو السميع العليم وترددت في ان اسم الله صلى الله عليه وسلم فاكبره وصغره فلما قدم رسول الله صلى الله عليه وسلم وذكر له ذلك قال يا خالد لم تحضر  
تشره قال لو لم اك رسولك اليه حقيقة لكني علمت ان اسم لا يصر رسول رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم ولا يودي فادوم صبيته فسلطت يا  
يحفظ الله وركته اسم الله وركته رسول الله وعيط عدو الله الاثر التاسع حكى انه كان يوم مدرقت عكرته من الى جبل رحلا من المسلمين  
رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم ثم قال اصحابه رجل من المشركين قتل رحلا من المسلمين ماتت سم مال لاه قتله وهو مد في الحنة فله  
اسم الكفار وكان يوم يصنع فر عكرته وذهب نحو البحر فركب سبعة مطر على لوح من الواح مكتوب ما يحضره اسم الله الرحمن الرحيم  
وكذب بوقمك هو الحق فمحي الكتاب فلم يجد عكرته اسما كلام رب العالمين حل حلاله فرح واسلم الكنية من ان به الكلمة على لوح السيف  
ما حتمت عكرته حتى يحويها فلم يكن له ذلك في قدرته الله سبحانه وتعالى فلقم قدرته على الامار رحمة على لوح فامك هذه الكلمة والسطار  
اراد ان يحويها وليس له ان يحويها ففصل الله تعالى وكرمه وايقنا ان به الكلمة صارت سمنا لايمان عكرته اسما كلام رب العالمين حل حلاله  
حتى اجريه من الكفر وادخل في الايمان فسمنا لو كان سمنا لانا على الايمان والعرفان لا يكون عربيا الاثر العاشر التيسير في معرفة  
روى الله عنه من اراد ان يحججه الله تعالى من الرابطة التسعة عشرة فليقر اسم الله الرحمن الرحيم فاسما تسعة عشرة فالتحق الله تعالى  
كل حرف منها حنة لمن كل واحد منهم واقع عدد حروف التسعة عشرة الرابطة لهذه الحكمة وقد ذكر اسم الله لا ساره في قصص هذه الهدى وما  
آخر كما سمع في فصل الاشارات ان شاء الله تعالى وقيل ان اسميت اربابا رابطة رابطة لا سمهم به من اي فعلون ما رحلهم كما فعلون يا ايهم يا حي يا قيو  
سمهم عشروا آلاف من الكفار سيد واحدة وعشرة آلاف ما حدى رحليه وعشرة آلاف سيد اخرى خلق في اربعين الف كاد في السابعة واحدة  
وذلك لما فيه من القوة والشدة احدى ملك حارب البار عليه السلام وثمانية عشر مائة منهم بقوا ملائكة البارحت كل ملكة منهم من حرته  
لا تحصى عدوهم عيسى كالمرق الحاطف واسمهم كافي صبي واستعارهم ثمن ادمم يجرح اسمك لما في احوالهم ما ين كلف كل واحد منهم  
نته واحدة لم يحلق الله تعالى في قلوبهم من الرحمة والرافة مقلا رة سموي احدى في انكار اليزان مائة اربعين سنة خلاصه الامار بقدره  
ثم قال القسم الرابع في الحكايات المناسبة لليسلمة الحكايات التي تال من معركت بعرض الغلابة على الله تعالى

[illegible]

الى العوار قالوا يا بارون فقتلته من الصاقي عذوت منهم لشهادة المخلوقين وهذا الواحد انما شفع اليك فاعف عنه الا فتلك واستقيط  
من ماله فدى السحان وقال من السحان ذكر القصة قال احصه فقدم اليه المخلو او وضع الخليفة اللقمة في فمه حتى يشي امر ان يحلوا الى الحمام وامر  
مخلقه من اللسان سبعين مكرما وسبعين فلانا ومارية وامر ثلثه اعلية واما ما ويا يادى من استنفع من المخلوقين له على عشرة الاف من سمحه  
استنفع من المخلوقين فخره بهذا قال المارون الرشيد الحكاية الرابعة على ان يهوديا عشق على امرأة يهودية وكان لاسمها الطعام  
والشباب وصار كالمحزون ومصد الى عطار الا كرمته الله وساله من حاله فكتبت على كاع صغيرة اسم الله الرحمن الرحيم  
ثم اعطاه وقال له اتلعه حتى يبيحك الله منها اذ يدركك بها علما اتلعه قال يا عطار طهر في قلبي نور وجدت في قلبي حلاوة الا  
ونسيت المرأة اعرض على الاسلام واسلم بركة لبسم الله الرحمن الرحيم وسمعت تلك المرأة ماسلما وحارت مسرعة الى العطار  
تأملت يا امام المسلمين ان الرجل الذي اسلم عندك وسمى عشق المساة ان تلك المساة تم قالت اني كنت العارضة بين اليوم والليظة  
اذ اتاني فقال ايها المرأة ان اردت ان تزين موصلي في الحمة فادبسي الى العطار فانه تركب واين الحمة فقال العطار ان  
اردت روية الحمة فعليك اولان تفقي ما ساءتم تد على قالت كيف تفقي ما ساء قال قوي بسم الله الرحمن الرحيم فقالت بسم الله  
الرحمن الرحيم قالت يا عطار رجلي ورايت ملكوت الله اعرض على الاسلام هرص فصارت مسلمة بركة لبسم الله الرحمن الرحيم ثم  
ذهب الى بيتها وامت تلك الليلة ورايت في ما ما كاسا دلت الحمة ورايت فيها حلقة الله تعالى من اللؤلؤ الا حصر مكتوب عليها  
بسم الله الرحمن الرحيم لا اله الا الله محمد رسول الله فقرات في ما ما صاوى ما ويا قارية لبسم الله الرحمن الرحيم ان الله اعطاك  
كلما رايت فاستقيت المرأة وقالت اني كنت حلتا الحمة فاحر حتى ما اللهم يحيى من هم الله بركة لبسم الله الرحمن الرحيم  
فما رعت من دعائها حتى سقطت عليها وادارها مات فصارت سبيحة وآلكتها ان يدين اليهودون وهذا الاسلام لقولها تومئتم الله  
الرحمن الرحيم فكيف يملك لايمان من موسى ان لا يحلوا اصل من معاله ولا حركة من حركاته من قول لبسم الله الرحمن الرحيم يا عطار يقول  
بسم الله واذا اصل القبر يقول بسم الله واذا العت يقول بسم الله واذا احدك يقول بسم الله واذا اقر يقول بسم الله واذا امر  
على الصراط يقول بسم الله واذا قصدته البار يقول بسم الله فترب عنه البار سيرة حمائية عام بركة لبسم الله الرحمن الرحيم  
الحجاب كيف لا يجد الا ان من اليزان والمخلو في الجحان وروية الملك لسان الحكاية الخامسة عن ايوب العطار قال كنت  
مارحما من ما حرب فلقني شر من الحارث فقال يا ايوب انظر الى جميل ما ينشر وفتح ما يستر كنت اليوم حارحما من ما حرب فلقني رحلا  
فقال احد بها هذا رجل يصلي كل يوم الف ركعة واصل في كل ثلاثة امام قوامه ما صليت الف ركعة مكا وادلا واصلة قط الا اني كنت  
من اول امرى من اهل المطالت فبيضا اما انتهى اذ رايت قرطاسا على الارض فيه لبسم الله الرحمن الرحيم فاحذت واتيته الى النهر  
فغسلته وكنت لا املك من الدنيا الا درهما ودره خمسة ودره اثني عشر من مارع وواق سكا وواق ماء ورو طمست اسم الله تعالى ثم خست  
الى سرى ومنت فأتاني آتية في ماله قال لي يا نسر ان ركب يقول كما طمست اسمي لا طمست ذكرك وكما طمست لا طمست فلك الحكاية  
السادسة عن العزى السرى فحدثني الله وروى قال رايت صديقا يلبس في حايطة فاسارا كذا فطمس من اديم فيه ثلاث







چه میکرد و اگر ارا او دست ام من برای چاه میکند و شاه حاجت ابرمدان فرستاد تا او و بر استفسار این معنی مایه و بر گرفت یا ثنا  
 را میارم عرصه دار و که کلامی سلطان دادگستر و ای ماد شاه رعیت بر و بر واسطه رعایات متواتره بر معیتای متکاثره تو بر نه محمود  
 منت و عرقی بجارعت تو بود که لحظه ارد کرد ساعتی از فکر دای سود حاصل ساعتی بپوشاستم که بی یاد تو باستم نام شریف ترا - حمله امتد  
 واقتمه و که اب و ارا الی و چون منت با حتم ادره - طریقی ادا حتم نام ماد شاهی میسریدم و هواره سیاد او می آرا میدیم  
 و ساعتی بی یاد او و سودم صاحب قصه ما و شاه گفت که این دقیقه نوی محنت می آید که من احب شینا اکثره و که اکنون دوست  
 ما در مردان مانند یویدا و ارا در مردان احراز و اگر تمام چیزن آرید و ارا در مصدقارت و امارت مستقرار و استمرار تمام فساد  
 احلا تو که اگر چه ارد دوست آرا یو اما بسیاری بود که کنگ مسدودانی قنات جمع می آید که لتوی نفس و هوا و شیطان و دنیا و مزج متکاثره  
 الی که نظر کند بر راههای نقش ام دوست مدبر و دلهای ایتان داع عشق و محبت او مشا به کند مالک متحیر شود که محبت کار می آید اما  
 و تنها سده جدید نام دوست ما ایتان چه کند و اگر اردستان ایسا را نقش و دوزخ چه کار و زمان رسد که آتی مالک ایسا را حمله  
 و دساده ارا در و عتاب و بی چند در را و بی مرغ دوزخ بصلحتی التان را ارداشته ام اما عتاب ریاده اریں بر دار و ماد شاه  
 مجای نام خود بر اتمه و نه در بر می مدار مجلس میان و قید حرمان آرا می کند من که ماد ساه کریم و دعو به بسم الله الرحمن الرحیم  
 نام آرا خود به پس - مان ملکه در میان حال بهر گان خود می بینم ولی ترا که ایتان را از مردان دوزخ و محنت سرج آرا و کمن مان مالک  
 که دعو عیون نام بر مان راده است و ارا آتس و - من آری که از دی در گرد را یدم و کذا قال البهی صلی الله علیه و سلم بقول  
 الله و صل لوم القیمة اخر حواس الناس و کفری یزمامه و حاشی من سام لپی و رقیامت و مان حسرت حد او دی در رسد که بیرون  
 آید از آتش کسی اگر در روی یاده کرده تا آن در که او را موحش زدی او گرد آمد اریں مقامی رسیده تا آن ترس و ارا و ز سلسله ای می گرد ام چیا چه  
 حصه مولوی و تنوی بوده تنوی حلقه محرم را بر سان شود و یک صد امید و ترس و نه او گنای که دنا دیم یک رحمت را نیست یک من بر سام و تسبیح  
 یا و نه آیه سده یه سام و ارا - هر دیگ سر و آتش می رود و بی مان که خوش سر می شود و ایمان را من چه تر سام و علم و عتاب را  
 من تر سام و حکم بهر که اریں حرف دارد و در دیون من بر دشت گرد ام یون - حکما بیت پانزدهم ماد شاهی بود در تر کسان و دوما  
 کریمه و دعایت سده یه ارا سار علی بری مکتوف گردا یدم و تعلقه ارا و ارا قدس بر ماض آن معصیه ما پانده ارا و تعلقه  
 یگانه کرده و با خود استعانی داده و با عی نام خود در میان حال سام - بری رحمت بر سر آن ساد م - تا دل رحمت جان کریمه گردت  
 ما و من تو در میان ساد م - و تر ترا رحم دیوانگی بر مشهور معامله بر تیرید و در ارا و کوچ مار را ارگشت های عالمی که داید و فقر و دیوانه شود  
 بهر ارا قتل آسوره کسی که هست عامل - هر چند عاقل باشد دیوانه میگردد اما عاقل است عاقل میجو اسد و بیست پیش اریں دیوانه بود علی  
 معهود عشق - عشق را اگر استی عاقل شدی دیوانه و ماد شاه آرا - ارا در عالم ادا حمت که طبیعی که من حکمتش مبارق تمام باشد که بعد از  
 اریں و در مشغول شود و ارا ارا و ارا ای خود بر جلعت عرقش بر کشم - این گوهر اسفند را عقد عقد و سید و گرد ام حکما میرسد ارا و ارا  
 او حاکم آمد و ما لوس و محوس ماری گشتند نقل است که شیخ ابو انجیس در بری را در آن سده روحه که در آن ملاقات ارا و اس حشر شیه



[illegible]

آتش نمرود اولایت لغارت داد تا آتش نمرود هر یکت مدوح موعود مرد و جسم آن مرد و نفوس ستم الله در مرد و پاد آتش مبداء مسمه  
فروشد نفس شمر در دهن انگار گشت طعنه کرای آتش را با ختم موعود مرشد قدر جسم را در صومعه حویلی نشاند آتش جل استبان در حلقه  
چهل صلح روزه گشت در حلقه همان چهل استبان روزه آتش طعام بخورد از نیم سیاست این آیت جسم همه کار نبرد بهوارده مفرد آتش بطور  
سگلا حکم رقله آتش بدین حست و دوزخ نمرود از دم این آیت فرد موعود است ابراهیم از تاب اس کلمات زنده شده مالک دوزخ را کثرت  
این آیت گریان گرفته کسان کسان این حاش بار نیس کشید رضوان سشت را از استین در آویخته همان جهان و در میان  
افتخار موعود سحت قال یا ناکد کونی مراد ابرو دهن آتش سادوسین سلامت و سلاما علی ابراهیم بر اعلی السلام و اهل البیت و اهل  
ابیطالت آن نواله را زنده برای این است ما و یحیی که محمدی ما من الله علی محمدی و سلم این بود در داد که نصیحتی من ما من الله علی محمدی و سلم  
ابراهیم من موعودین کعبان و این دولت بکثرت این ستم الله الرحمن الرحیم دست ده که ما من الله علی محمدی و سلم این بود در داد که نصیحتی من ما من الله علی محمدی و سلم  
و کسادان و اهل و طعم جسم مادیان شکست سلسله سالوس عویان کسب طاعت بسیار از موعودین و تاراجی موعودین و تاراجی موعودین و تاراجی موعودین  
ادوان سعاد متعلقه داری موسی در دادی این مرد اسر بلور بر این آیت که مردان یه میضا از نامیت حبیب و گرسا یه عیسای  
لح انجار این آیت نمود چهار بار چهار بار و میل و میار فتح سه مهر از حجاب هاء الله صلی علی محمد و سلم سانی این کلمه بدوسی موعودین  
ما طوبی از شراب تقدس سر مست شده در مقام اسار عایت نشاند اعصاب طمو مان ادان را باقی کبلی موعود گشت رب ادنی العظم  
یک و مان رسیدای موسی وقت دیدار میت لی و انما تو ساد کار کجا میاید و وقت دیدار آید جیما کجا یعقوب و در سراق  
یوسف علیه السلام جیم ایما است از نس که شک و در آرزوی ساد کار کجا میاید و وقت دیدار آید جیما کجا یعقوب و در سراق  
نگیر و ادگار میدار که موعود وقت دیدار میت است و ساد کار کجا میاید و وقت دیدار آید جیما کجا یعقوب و در سراق  
دیدار آمدی این میکس و مادیات عیدی مدام که جان در ساق لقای مانی الاطال سواد الا انما اتانی اما بعد و اکر اد  
رویدار میت امر و روید کار است این مام من ما من الله علی محمدی و سلم این بود در داد که نصیحتی من ما من الله علی محمدی و سلم  
که دلالت حال مسیحی رحمت مرد دارد انچه مقصود به سلوک است از لغات احتجاب بیرون آید و اکر اد از کجاست که نیست  
و مقصود از اید و اکر اد اتان دات مسیحی چون اتان و اکر اد اسم ادبی مادر با عی هر دل که مانع حان تمامیند و اکر اد اسم  
مسیحی میاید و در هر عی که در دات دو کوس و خورشید مان و اکر اد اتان دات مسیحی چون اتان و اکر اد اسم ادبی مادر با عی هر دل که مانع حان تمامیند و اکر اد اسم  
اورا از ریا خود موعود گردانید و اکر اد اتان دات مسیحی چون اتان و اکر اد اسم ادبی مادر با عی هر دل که مانع حان تمامیند و اکر اد اسم  
الوید علی الصراطی جاه سالست تا نام معات انعام از حضرت راسیا کار میداری اگر حکم و حو به یوحنا صوة الی رباها ماطر اکر اد  
و موعود گردانید و اکر اد اتان دات مسیحی چون اتان و اکر اد اسم ادبی مادر با عی هر دل که مانع حان تمامیند و اکر اد اسم  
به هر آمد شده درین دات و اکر اد اتان دات مسیحی چون اتان و اکر اد اسم ادبی مادر با عی هر دل که مانع حان تمامیند و اکر اد اسم  
ساتی میسر شد و تریش آن کتا سادینا آیت عالی مقام موعود ایمن سلیمان و اکر اد اتان دات مسیحی چون اتان و اکر اد اسم ادبی مادر با عی هر دل که مانع حان تمامیند و اکر اد اسم



که آن نامه ناهی و کتاب گرامی مایل کفری و مستاد از استحقاق انشان ماین نامه اندیتیده تقدیم نام خود کرده که اگر مثلاً چو مرتی نماید راجع مام  
او باشد و متع این واقع که کما یشی در محل خود مسین گردد و انشاء الله العزیر القصصه از جمله طائف این قصیه کی است که این کتاب تشریف نصیر  
چون مملکت نسایی ملقیس سید آک کتاب گرامی و آتیه سر بان اقرار کرد و مفسر اختیار نمود و مل افتقا پیش س روح افتخار نمود و بعد از آن بآ  
زار کان مملکت خود اظهار کرد که انی ای الی کتاب کریم در احرای این اسم سرایتی بعضی گوید و روی کلمه توحید مثبت بود و بحث آن کریم گفت و  
کیف لایکون که ما و هویشتم علی کلمه بی اکرم الکلام لاسما حص الایمان و التوجه و مکتبه ایجا است که کتابی که در روی یک فوبت کلمه توحید کور  
گردد و کلمتیش حواسد نامه اعمال سده را که در روی جدیدین هزار بار کلمه لا اله الا الله محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم متع باشد اگر در قیامت گمی  
داشته سع کرامت سده مؤمنش گردد و سده محبت بعضی دیگر گوید لاه ارسل من عند رسول کریم رساله طیکر میالی مکتبه کریمه دست علی سلم بر ملقیس  
آمد ماین افتخار کرد و سپهر و شاست اظهار نمود و افلا فخر ایها العارمین مکتب کریم ارسل من رب کریم و بعضی دیگر گوید لاه فیه مکتوب سلم الله  
الرحمن الرحیم و هذا اقرب الاقوال لوقوعه فی نص الکلام و التکتمه فیه ان حقیقه کتب میا کلمه سلم الله صارت کریمه فالقلب لدی مکنون هذا  
الاسم علیه سفو شاکا لفتش الحود و اللسان الذی یکون هذا الذکر علیه مذکور و هو عوده کالور فی الصرا فلا یصیر کریمه مکتبه ۴ دیگر سلیمان علیه  
سلطان ماین کلمه علیار اعلام و مود تا کات کتابت نمود و برکت این الاملا مملکتی یامت لایسعی یکا حد من بعدی در شان او و او بود سده مؤمن  
بر شپانه در روی جدیدین ماین کلمه سرگوار بر ملاک کسار ملا کرده در نامه مجلس مفتت میداد اگر در سشت مملکتی ماید که ادایت م دایت میا و ملکنا  
کسیتر و وصف آن باشد اگر مانی مل و علاجه عجب مکتبه ۴ و دیگر بقست که آصف حیا این کتابت تقدیم رساید حق تعالی هر و برکت آن  
لنات استرف علم ستود که قال الذی عده علم الکتاب سس سده که محققای من احسن کتانه اسم الله الرحمن الرحیم و حل صحی و قرآن معارق  
سور و صد و محافل بیاراید همچنان تسمیه و قلا یذ سله متوجه و مرین گردانده هر آینه معرفت علم و محمدت علم آراسته و پیر بسته گرد و که الذین اقول العلم  
در حات مکتبه ۴ و دیگر آصف رحیا که کات ماین کلمه علیا و برکت کتابت اسم الله الرحمن الرحیم سر لقی یامت که اسم اعظم ملقیس کر و در  
ملقیس از چهار و سگ اه مکره طرطه الحین حاضر گردنده مؤمن که آمار الیل و التمار مکنات و تد کار ماین نام عالی مقدار اقدام نموده و تقسیم  
کلام ار علیم علام حل کرده یامته اگر سته هزار ساله راه صراط حصات را مکره طرطه انیس علی کرده ساق عرش حمید اسباق نماید از قدرت انبی حجت  
مانشاهی و در سجا به و مکتبه ۵ و دیگر بهر که مفار خود حا حل قه بود که در روی اسم الله الرحمن الرحیم نوشته بود کار و را روی سده مؤمنی که  
س مام را مملکه کلامی را که صد و چهارده حامت مل ماین نام ست تمام مل مان کام و رمان خود برداشته و کرات و مرات دل بر حط آن گماشته اگر در م  
وصال از قطیعت انفصالش نگا بهر مدار کر م خدا وندی محبت عریب ساسته مکتبه ۹ و دیگر بلقیس ما و خود آنکه احصی بود آیت عالی رایت اسم  
الرحمن الرحیم بر حوادید دولت معرفت فائز گشت و از جمله احیاش سده مؤمن ما و خود آستانی ایمان و روستای عرفان پنجاه و سته  
بهتاد سال مالمده و الاصال ماین کلمه سدا و ست اقبال نموده اگر در دم آخرش کار و بیگاه سارند از رحمت بیعیایت و لطف بی سها  
خدا وندی چه عجب مکتبه ۶ و دیگر گفته اند که چهار بار برکت این نام چهار دولت رسید به اول سلیمان علیه السلام مملکت یاس و آسمان  
اعظم و بهر سجات از دوح و ملقیس ماین سده مؤمن سراسر سعادت این نام ماین چهار اکرام سرف گشت اول ملک کثیر ادایت ش

نهیاد و ملک کبیرا دوم اسم اعظم و آن کلمه که شد هست در اسم الله الرحمن الرحیم سوم بحات از عذاب یزبان و حجاب مثل کما قال علیه السلام  
 باسم قوس و لا تموتنه یقول بسم الله الرحمن الرحیم الاحرم الله تعالی علی النار جبارم ایان حقیقی و عرفان سلیمی یا الیه الدین  
 اموا ذکر الله ذکر کثیرا نکته ۸ دیگر یقال لما طار الیه بد قالت الطیور و هیئت و جیدا حال من کاس مع اسم المارک ملاحتاج  
 الی صاحب حق تعالی مایں اعزاز و اکرام هر چه در امانی داد که هرگز ناراج عید یان در ویش واقف هستی یا فی مرعی که تشبیه را مکتار  
 خود بر می دارد تا می نوی می و بهند که تا نقیاست از سر وی بر می دارد سده مؤمن که بهشتا و سال این کلمه را حررها و و در بیان دارد  
 اگر تاج ایما را از سر و بر ندارد و ار حلفت عرفا شس عریان مگرداند اگر کم خدا و دی در نخواست و بود نکته ۹ دیگر نقل است که بلقیس را  
 چهار هزار تیر انداز بود و روایتی دارد هزار طیور را از هوا و خوش از سر و نقد صید خود در می آوردند گویند که چون بدید سیلمان علیه السلام  
 برایشان بر دار کفان می گذشت همه یکما تیر بار کمان هماده نقد و ادا نقد حق تعالی از سرکت این نام سلامت احکام او را در حیطه  
 حفظ و حمایت خویش نگاه داشت سده عارف محمدی علیه السلام چون روز قیامت در حین مرور روح بر مایه نوره گاه مگذرد  
 اگر بر سرکت این نام سالم و عالم بدولت بحات و رفعت در حات رسد چه عجب نکته ۱۰ دیگر بلقیس دین بیگانه بود یکبار اسم الله الرحمن  
 الرحیم در بیان انداز بیگاه اش کند چه عجب بهیئت سر از دام کشاد هم که کرده ام صیدت اگر ت کون بر نامم ردام خود چه عجب با عیسی  
 علیه الصلوة والسلام تو تیاری این کلمه آموحت نفس سیریم صلوات الله و سلامه علیها مرده یزای از کلمه گشت جراح حق در  
 مسجد قدس نور این آیت بر او دخت خرم قارون را الصوای تمام شش را این آیت سوخت گشت این آیت قارون اکتشای کسان  
 بر زمین و کشید که ام این آیت عیسی احسان همان سام آسمان بر آورد و هر کار که آخرت نام خدا و شس عین کلمه را اقتدار هر چه می گویا  
 در ولایت حان قواست سواد در واره این معنی الیه این کلمه بکشد

**الفصل الثالث فی لطائف البسملة اللطیفه الاولى** قال اهل المعرفه ذکر البسملة یقصر و ذکر الحقه حور و تصور  
 و ذکر المار و یل شور ذکر الحق نور و سرور و قال بعضهم لا یصلح لطیف من النایه و لا حازن عطر من الصمت و لا آت اقرب من الموت و لا سلفه  
 کسلته الصلوة لا همد کما لفته الهوی و لا و کذا المولی با عی یاد تو کنم دلم به روار آید نام نورم بر مرده مار آید چون از سر سرور و در  
 گویم نامت نام د و دیوار آوار آید **نقل است** که از سلطان العارضین قدس سرور التبریر پرسید که ای شیخ می گویند که شش روی  
 آب میرود چاکه قدم بر می شود شیخ فرمود که سر روی آن حق سهل کار نیست شیخ ساسا که بر سر لریا که رکن گفت ای شیخ میگویند که شش  
 در هوا می پرید شیخ فرمود که در هوا بر من اعتقاری دارد و مور و ملجیر در هوا می پرند که سد شیخا کار مردان چیست گفت آنکه دل و روان پیوسته  
 میاد او معلول مانند ابیات در میز نامی گنجد غیر از دوست گشت هر دو عالم را در شمس ده که ارادوست شش حاکم و وقتی چوس کردی که صد جیرا  
 چون ترا دیدم کردم حردیدارت چوس مردمان را از عین بر شش حانی در دوست پس چاکم که خیالم را تراست ساسا شش آری در ویش  
 و اگرانی که در سراسر اوقات مطالعات عیسایند و در مقامات کرامات قباب قومین پاورده پس سر در حب ربانی و رکابون حجاب دور مانے  
 رحیم متشابهت گاهی در شکر شکر اندو گاهی در صحو محویم نیست و هم هست و هم نیست

[illegible]

من الارض اطعمته حتى المتك الى حد البلاء واما الكرم الذي اوقع في قلبك لندامة وعلى لسانك التوبة واعرك في الرحمة حتى اوحاك  
 الجنة اللطيفة الاخرى بسم الله المذكور لكل لسان الموجود وكل صان المقصود في كل وقت وزمان المسؤول في كل حين ادا ان المسيح  
 لكل مكان اللطيفة الاخرى بسم الله الرحمن الرحيم الله خالق الافلاك والاعلاك الرحمن ارق اهل توحيد والاشراك الرحيم مقبل  
 من الابلاك اللطيفة الاخرى بسم الله الرحمن الرحيم كلمة قصيرة تختص بمعاني كثيرة من قائلها في عمره لم يبق من معاصيته ذره الباق  
 هو الباقي ومعنى وجه ذلك واسم هو الباقي وسقيه هو ربه هو تبارك وتعالى هو الميم هو اللطيف ولقاه في صورة وسودا اللطيفة  
 الاخرى قال بعض العارفين في اسم الله الرحمن الرحيم بالله سلمت قلوبا وليا بالله عماليس فيه رصار الله والرحمن قويت  
 لعوس عماد الله في خدمت الله والرحيم خلصت ارواح اصفياء الله عما يوجب سخط الله فسلم الله سبب الله سبب الفلاح  
 عدة الصلاح والروح اسم الله سبب الارواح بسم الله قوت الاتي بسم الله لدت الارواح او تقول بسم الله مصباح كل كلام  
 يصباح كل كلام وحائكة كل نظام وزينة لابل الاسلام وتسلع كل شرايط نظام صوامعهم دي الجلال والاكرام او تقول بسم الله طيب  
 من المسك والعبر ولور من الشمس والقمر المير وده الحاجة من الحزم والسعي والوصول الى درجات البعيم بعصل الله الكبر والعكس الى روية  
 لماك لقد راو تقول بسم الله زينة اللسان وراحة الجنان وشعار اهل الايمان وسلوة الاحزان رحمة له والخصان اللطيفة الاخرى  
 ان الله رب خمسة عشر شيئا فخمته عشر شيئا رب الارض ما عظمت والسماء بالبرية الكواكب والارض بالقدرة والاكسي بالوسط والملائكة  
 بالحسنة والليل بالخلوة والكنار بالعيشة والحق بالعمدة والدار بالقوة والانتفاء بالرسالة والاسلام بالشريعة والآدمي بالحيمة والانس  
 الشادة والقلب بالمعرفة والقرآن بالتسمية اللطيفة الاخرى شتمل على اخبار المصطفى صلى الله عليه وآله وسلم مسجعة  
 معجزة در هرست که هر دهن که بهشتاد ماراين آيت اراين دهن رايت در زندان دهن را نور حلال حق سبحان الله در وجود سقره  
 ركب هر سده که اين آيت محمد مالک بهشت در دوزخ ران بده در سد و اندران ران که سيلاب کلمات اين آيت ارا و او ان دمان  
 نده در عرض جان سر بر وقف آتش تور جهم در پيدام مالک گريزه و دهم اين آيت در اتق دوزخ مسته شده معصاين کلمات قصل هست  
 سسته گشت هر سارة و حواء که وقت ساعات مقدسه آيت بسم الله الرحمن الرحيم ميش و او سپاه که در شفيق آن دعا گشت تا ما جات  
 نخواهد بر فقره بلعام که در حايث و رعايت اين آيت با درون مت هرگز از قوت آن نفقه کردار بد بيايد و هر جانور که در حالت دوزخ جان او  
 شعله داري اين آيت رايت در دگر اگر گوشت آن جانور طلعات روي مايد اين آيت سر چريده معاني ست ميش و سبع متاين ست  
 شعله در سلطان حق اليقين ست قوتيا گرديد هين مسكين ست هر کس که اين آيت در ران راه چاکه تا ملب گور باوي ما در تنگي  
 بخدا در ميان مارگاه احد الم شده در گور اراده تا ما سر قياست خارج گشت اين آيت اعانت احد دوش ديوار احد بار سده بطوره  
 نور سده و ران گروان در حجاب خدا نام سده باشد در اديت قياست اما سده نو و چلعه ارل ارميش عمل مي بر دوزخ و دردم و شعاع اسفل  
 م در ساه راه کرم رواه ميکنند ارشيش نور مي افروزند در ريگيه ميشود سپاسماني دوزخ مي آيد در دواره ماني هستت مي کنایه مشاغلکي و بيان  
 شست مي آيد سقايتي و صده رصده سراهي لطيفي حرة حاصل در اردو چاوشی اعتبار از راه مي تازد و ساقی گري قند لطف در دور مي تازد

[illegible]





والحمد لله رب العالمین اللطیفۃ الآخری قال لعصی لکدر من المحدثه ادا احب الملک عدا ان یعطیه بایته و ما تورده و ساحتا و ققیم  
 فاعلمه تعالی اعطى المؤمنین جزءا مما لایزال الایمان و المشورۃ القرآن و المباحات سحرة الرحمن و التوقيع اسم الله الرحمن الرحیم اللطیفۃ  
 الآخری اس ماس گشت رضى الله عنهما الدیا کلها سم و هی السموات الملبیه و تریا قبا التسمیه و سیا و شنوات آن بهر قائل ست و تریا ق  
 آن اسم الله الرحمن الرحیم ست ای در ویش شنوات که سعه انداز حجاب قدس القبح حرکت اسم الله الرحمن الرحیم سبب تقرب می کردند  
 چنانکه حضرت که موسی علیه الصلوۃ و السلام با حق سبحانه و تعالی مساجات کرد آنمی در تورات امتی یافته ام که یکی از مصائل ایتیان  
 آنست که بفرموده یان سرمد مهور معدنه ایتیان مکرّمه است که مزایایان را یا مری و آیمان مانند که افتتاح آن تسمیه باشد و اعتقاد  
 آن تسمیه ایتیان را حداد و مایم گردان قرآن آمد که هم امت محمدی که آیه ای است که چون تسمیه شنوات معده را حداد مقرر می نماید  
 اگر سیات سده را حسات و طاعات گردانند که اولئک یدخل الله فیهم من تحت حنات و علو برهان این کلمه  
 عجیب و غریب بخوابد و اللطیفۃ الآخری بعضی از اهل بحث بران رسیده اند که اسم مستحق ست از سمو و آن داع گردان اگر سید و و ام ملک  
 و دیدن سلاطین حیانت که سیاه حور انداع نشان می کشد تا در آن قطع طبع کرده است صرف ارا آن کوتاه کشد که یک سده نبوس حور  
 خوابد که علی ارا اعمال حور را حالص ارا سبحانه و تعالی گردانند که شیطان دست تصرف مان رسیده اند که ارا سام الله تعالی نشان کرده و ازین  
 آن اسم الله الرحمن الرحیم گوید تا ارا آن حل تصرف شیطان معصوم و محفوظ ماند اشارت داد تا ارا آن داع بهد و ادتا ارا آن حل و علی  
 مرحان سده داع داد تا ارا آن س جهر و پرو و داع بیرون کار سالیان آتش جمع نشود و داع اوسا ارا آن سحر می که ریاده کشد یا حرفی که کشد عصر  
 مدیر و داع حداد و سبحانه و تعالی یا مایم لحو و عدیل بیاید سلا اگر را الشریک حرف مرواری بشد ما بهیچان نام ست الله ما فی السموات  
 و ما فی الارض و حرف کم کنی له ما به حکمایت اروست الله ما فی السموات و ما فی الارض اگر سه حرف کم کنی هو ما به و هو من الطفال لاسارت  
 الی داته سبحانه تعالی اللطیفۃ الآخری یقال شد تعالی مایه و اربعة و عشرين الف می سه م تلت مایه و ثلثه عشر مرسل و کل مرسل کتاب  
 و الله تعالی احتقر ثلث مایه و ثلث عشر کتاب و جمع فی السبع المثانی مقال به اکثر لاه سبع آیات و خمس عسرون کلمه و مایه اربع و عشره و ح حرا  
 تم احتقره و جمعه فی اسم الله الرحمن الرحیم ثم قال به اکثر لاه ثلثه اعمار و اربع کلمات و ثلثه عشر حرا ثم احتقره و جمعه فی اسم الله الرحمن  
 قوله تعالی قل ادعوا الله تعالی و ادعوا الرسول ثم قال به اکثر لاه ثلث کلمات حرا ثم احتقره و جمعه فی اسم الله و هو قوله  
 نسو الله محرابها و مر سه نام قال به اکثر لاه کلمه ان سحرة احراف ثم احتقره و جمعه فی اسم الله تعالی الله در السموات الاخری ثم قال به اکثر لاه  
 اربعة احراف ثم احتقره و جمعه فی سده قال به اکثر لاه مایه و اربع کلمات حرا ثم احتقره و جمعه فی اسم الله و هو قوله  
 له الحق و الیه ترجعون ثم قال به اکثر لاه حرا ثم احتقره و جمعه فی سده و قال و عدده معاد یخ الیها یعلمها الا هو فی  
 قال به اکثر لاه مایه که الله سبحانه و تعالی حکم کتاب بران را السماء کل اسم من السماء بحسی اللطیفۃ الآخری حرا ثم احتقره و جمعه فی اسم الله  
 الفاتحه للشیخ الوردی قدس الله روحه و جمعه فی سده و الله فی سده مایه که اسم الله میث آهنگ قافله بادیه ارا ست و ایا کل ارا  
 سیاق ارا ست اما تر ارا هم اول آیات قرآن رکعات سرف را بر ویدن را قافله بادیه ارا ست ساسی را عباس حایمان و حرکت عالمیان بایه





توت تا اسرار کلمات الهی شسوی قایات بینات ناشناهی معنی بخیر این جهان آب و خاک حاصلی دیگر از جان پاک ساکن و بعد از این عالم طلایی  
عالمی دیگر از مروج نورانی اساس به انگاه ادران جهان که حال مارگره ارد عقل عبادت آرد و ایمان سمان ولایت آمده اسلام بخود  
آن سار بود و در آن مار که ایمان خوانده ایم قرآن امام آن مار باشد القرآن نامی حضرت علی احدیت حال که کوه قتلای ماراشدانی و حجب و حجابی فطری  
السموات و الارضین و ایمان کما یزایمانی قرآن می گردارد و جمله مسلمانان خود اسلام بر عقل این امام می رسد و سوره احمد امام قرآن و پیوسته ای وحی است  
انگاه آیه بسم الله امام احمد و پیوسته ای فاتحه الکتاب بسم الله اندرین مار سرگر روی حق آورده که قسمه حقیقی است و سوره فاتحه  
دست برداشته و قرآن در پی احمد صف بر کشیده و ایمان در پی قرآن ایستاده و اسلام در پی ایمان قیام نموده و مؤمنان بر عقل ایمان  
دست برداشته و مسلمانان بر پی اسلام روی حق آورده و لکل وجهه هو مولیه با فاستقوا الحیرات لطیفه شامنه بسم الله الرحمن الرحیم  
مارکش قاعله حروف مصحف مجید است راه سرکار و آیات بیات قرآن مجید است اما ترا اقول این کسام گاه مویا یاد دهن و این مرمر اروح  
مایستاحتل تا الفاس حایان بی بر مثال شتران بر و کسام گداشته دم عالمیان یانی بر مثال سختیان دست مار دشته هر نفس که از هوا  
دم در کشیدی از کسام گاه آوردی بحال علف حوار مار در میی کردی ایچ کلمه می حوالی صد و پنجاه عالم عیب است و عماری جهان لاریت  
دایچه معنی میدانی یردگی ولایت قدس حروف عالم الف است اندرین صد و پنجاه کلمات بسته و اندرین ساری حروف برده روی بسته  
داین صد و پنجاه و عماری بر مارگیر نفس بر سارده و بعضی از این قبیل اند که از راه رمان سرنو اعلان قدم بر میرد الیه یصعد الکلمه  
الطیب و طائفه دیگر از حوام امل برسد قلم بر سار صقر طاس بر وی می کشد علو بالقلم علم الانسان ما لم یعلم حاصل آیت بسم الله  
در عین ایستاده و نقل و در قدم در پش این دو قاعله ساد که ترمیزید و وحی می خواند تا این کاروان الهی را سا گاه سمانتای رسا  
این قاعله ارل منظر گاه اندی بر د لطیفه تاسعه بسم الله الرحمن الرحیم بدانکه نوع انسانی را طعامی است و هر فرد از افراد حرات  
سارایر طعامی است آنجا که گو سپید میکشد آدمی طعام میخورد بسم الله می مایگفت و لا تأکلوا مما لم یذکر اسم الله علیه مارا سحا  
له مانده گسترده طعام میخورد برید و عمر که افراد آدمی است لقمه نکاحی بر دایچه بسم الله مایگفت و این جوهر این الماس مایست  
پس در حالت گو سفید کشتن که مانده عام است بر جمله وجود گو سفید بسم الله مایگفتن که دیوار وجود او گرید و مار در حالت طعام خوردن  
له خاں حاصل است بر سارده کاسه بسم الله مایگفتن تا شیطان از ساد لقمه بریرد و توجود دانی که ایچ آت مان است فرج است مژده کل  
آنجا که علم و حکمت است اصل است حال و دل را این آنجا که مانده قرآن است و حوان مصحف است عقل با ایمان کاسه است و حال ما اولیا  
نوان لا حرم بر سر هر جوانی از قرآنی که سوره انس میخوانی بسم الله مرتب ساحتی که بر جان دل بسم الله مسم رانده و مانده آن گل جیرا که بر  
انده حال سالارید است و کاسه کجا بر عمر و طعام نان و گوشت بر حوان قرآن سالار حواحه کوین است صلی الله علیه و سلم و کاسه کجا بر حریل  
این صلوات الله سلامه علیه مصیف حباب مار جدا یا سحر و تعالی القرآن مادته الله حریل علیه السلام به من که از مطیع و  
کاسه کلمه است گرفته ارارل نامدی آر دستیر علیه السلام مشا به کن که بر سار این حوان سپای ایستاده و گر سگان قحط سال آنرا  
حال قرآن دعوته می کند که ادع الی سبیل ربک بالحق و المعطه المحسنه صد هر عقل پاک و برین حوان قرآن برورده علم و حکمت



می سازد و صد هزار حال ناریس ساین مانده از دانش پیش بر خوردار میگردد و با آن تابیرس مانده حد اعلی و علای و سیرس جانان  
 با حد اسما و تعالی نادب رد گانی کنی و حرمت عمر گردانی که عزاد کامل و حرمت تمام لوازه خاص حضرت ماد شاه متوان یافتن و سار نگاه  
 خاص متوان ستانفت حواء عالم صلی الله علیه و سلم آن لوازه خاص بی مع الله وقت لایعی صیه ملک مقرر می مرسل اران پاست که ادب  
 حق تعالی آموخته بود ادنی سنی فاحسن تادیری بدان خلوت حاصل دنی هدیه فکان قات قومسین او ادنی اران رسید که شاگردی  
 ارل کرده بود القس آن ماده الله ماده سار ادب گردانید تا تو سرین ماده ادب حق سنیانه اند را مورس غنلقوا احلاق الله  
 ایسی دست آری که سید عالم علیه الصلوة والسلام حوی سرگوار امانک علی خلق عظیم را اریس ادب آموخته بود که خلقه خلق القس آن  
 قویر اگر خواهی که حوی گیر یسیما و تعالی نشا گردی قرآن باید شدن تا حوی خدای عروصل توانی گرفتن و حلیه خلقه احلاق الله  
 متحلی توانی گشتن پس حاصل کلام آنکه برین ماده حد اندی حل و علی بر سر بر حانی ار برای این معنی اسم الله مشت تا توانی نام حد ازین طعام  
 نکار سری تادیس خوردنی نادیدنی رانی ادنی ثوی و متخلق با حلاق پروردگار کردی تا انگاه که هر چه آفریده است در نظرت مانده حق نماید هر چه  
 در هستی آیت حال حد گردانیده تحقیق به پی که برده که در آفرینش است بارگاه آتی و هر لحظه که در جهان پیش است حوا نچند نیست حضرت باقی  
 را که حکمت حد اران دره فوش دائمی از نیست مر حان اندی را و اسرار احدا دران لحظه چاشنی اندیت مر طالع ساری را و اول و آخر و طاهر  
 و باطن این حمله حوا یکما در رسم الله عرق ست را در و با هر رقمه که بدین حوا چماست رمره سسم الله می آید اما گوش خود می شنود و حان عقل میداند  
 الله نور السموات و الارض مر حوان تا این سخن بدانی و ما یعرف عن دیک من مثقال درق دران تا این معنی شناسی آن فی بر اللها  
 لقوم حامدین لطیفه عاشق رسم الله الرحمن الرحیم رضوان میبست است این بهشت آتی را احصا اعظم است این لوسان انسابی اما  
 ترا ساید هست که مصحف مجید بهشت سرگی خداوند است و در حل صد هزار هزار محذرات ارل اندرین بهشت نشسته اند هزار بر سر پوشیده گان  
 قدم اندرین فردوسیت آرام گرفته اند آنچه تو حکمت میدانی حوان عقل اندرین بهشت آتی نشسته آنچه تو معنی میجو ای علما خرد اندرین فردوس  
 آرام گرفته اند آنچه تو عقلها یا کیره میدانی حمله انساب حق اندرین بهشت ایس حوان دست بگردن در آورده و ایجا ارواح لطیف می شناس  
 جملة اولیاء خدا و معسما و تعالی اندرین فردوس ایس علما تمامه بر خواسته آن ارتحال درجت این بهشت ریخته و آن فردوس از  
 احصا ایس این بهشت چکیده اگر صد هزار بار بهشت کسمانی یک آیت قرآن از و بر برد و اگر یک آیت قرآن کسمانی هزار بهشت از و بر برد  
 کلمتها حمله در حتماست درین بهشت آتی حرفها حمله بر گما اندرین فردوس انسابی در اول الله متلاک طمطه کسبه طمطه رسته برین فردوس  
 احصا ثانی شاع بر آسمان ایمان بر کشیده و در عا و السماء و صمد میوه حکمت از و بر برد و تو کلها کل حین اتحاد در بهشت در بر هر برگ  
 میوه هست ایجا قرآن در بر حری معین است در بهشت بر میوه که حوا سید که در یاسد فکرمه و ما انشیر انفسکم و لکیه ما لکون در قرآن بر معنی  
 که حوا سید یاسد و لک و لکس الا فی کتاب صلی چند آنکه میوه از درجت بهشتی بار کی کم شود و لا مقطوعة و لا مجموعه ایجا چند آنکه  
 از شلح درجت کلمه یاری کمی برگ نقصان می پرورد قل لو کان الحمد ادا الکلمات لنی لعد الحق قل ل سعة کلمات دے ایجا درجت  
 لعد الله و میوه بر دیک خطوها دانیة ایجا درجت کلمه دست میوه معنی به هم بر دیک طبعان عربی صلی را آحا خیمه اما الله و حوان اندرین

ساکن حوض مقصودات فی انجیا و انجیا کما چون چیمهاست در روی معانی چون حوریان متوطن انده لقرا ان کس میونی کما بکملوب  
 اینجا حوریان صحبت کسد ولدت ایتان هرگز منقطع مگرد بلکه قوت تناسل هر لحظه زیادت ماست اینجا حوریان مسمی که کار عالم عمل مد افکار  
 عارفان در گردن می کشند هرگز ایتان منقطع نمیگردد بلکه هر نفس قوت تناسل و اینجا حوریان ماست در چیمها شسته که اندرین چند سال  
 دست پیچ آوریده ایتان رسیده انکار دایه انجیا صد هزار زرگی ارل بتی اندرین حیات کلمات شسته که اندرین چند سال دست  
 اندا که پیچ مخلوق ماسن پاک ایتان رسیده لایق انیه الماطل من بدن یدیه و لام من حلقه آسمان پاکان ولایت حمت بان عردسان شسته  
 جمع نشود الطیبات الطیبین ایضا تیر بحر پاک داسان ولایت انسانی دست کردن این پروگمان ارل در برابر رود لایق انیه الا المظهر من  
 آسمان که شکما ماست معمور ایضا سوریا ماست در هر آنی کما ماست آسمان در هر حال محتما ماست ایضا در هر کله در هر حال ماست آسمان در هر آنی کسری  
 باشد اینجا سر هر حرفی حرکتی باشد آسمان که آسمان ماست ایضا سر هر حرفی معانی ماست آسمان در هر حرفی حویسمای جبار گاه مسرود ایضا در هر  
 کلمات چهار طس می باشد در پشت معانی والله یدعو الی داد التلاوه در قرآن سر صیامت ماست القرآن مایده الله ایضا حق تعالی مجبور الی  
 شراب طهوری دهد و مستقا هر راجع شمل ناظم و ال ایضا بحر حور را شربت تعاف و نور می دهد سال من القرآن مایده الله ایضا در هر حرفی حویسمای  
 آسمان فرشته گان سلام حق تعالی به شستی می دارد ماست علیه که طهر مایده الله ایضا در هر حرفی حویسمای جبار گاه مسرود ایضا در هر  
 به بنده بر سر ماست تنظر القرآن در حجت السوء بین حلیه الا انه یوحی الیه آسمان مشتیاں ار هر در هر حرفی حویسمای جبار گاه مسرود ایضا در هر  
 یوم مدید ناصیه الی دلتها ناظره ایضا در هر کله عارفان نومی صدای عروجل تنوید القرآن کلام الله غیر مخلوق هم که امر و ار قرآن مجید  
 نومی قدم مستعید در احوال حداسیانه تعالی خواهد دید امر و انکس که نومی او شنید در احوال خواهد دید آری قدر وصال مشرویان ایضا  
 قرآن و اسرار لال لوال لب نشگان مایه ایچان را چنانند لفظ هم معشوق حرف عاشق حور دایمی مایه امر و اگر بدیدی حور دایمی مایه  
 عالم همیشه اسرار دریا و موج دریاست ماز موج لی ساریت دریا می مایه هر چه حوله تیا قائم ماست لیکن او چون مایه مایه حور را اشیا نمی مایه  
 الفصل الرابع فی الحکایات المتفرقة علی السلسله و آرمه حکمتها که ارباب اشارت و اصحاب حقیقت درین باب ایراد فرموده اند چهار  
 حکمت میسری که حرکت اولی آنکه ساری این آیت کریمه بر نوره حرف ها و در ساری رعایت چند اشارت اشارت اولی آنکه این حور  
 رومی الله عز و جل و من اراد ان یحیه الله تعالی من الزمانه التسعه عشر فلیقر اسم الله الرحمن الرحیم ماست تسعه عشر حرف و العمل الله تعالی  
 کل حرف منها حقه من کل واحد مسمی این آیت نوزده حرف است که باز در جمله نوزده رمانیه است علیها تسعه عشر آسمان نوزده رمانیه  
 پیش کاروان و نوزده ای اندایچا این نوزده حرف پیش کاروان هشت از لی اندایچا نوزده رمانیه از حسم حور و حل سرت تدا ایضا  
 نوزده حرف بهر رحمت آسمان و نوزده حرفی که حمت جبرتم حالت سفت سفتی قوی علی عصی اشارت این کلمه نوزده حرف است و سماع ششای  
 نیست و ماست چون از جمله آن پنج ساعت مادی پنج وقت ماست صرف کرد نوزده ساعت دیگر ماتی ماست مسمی که در ستاره دوری  
 این کلمه بر گوار یکبار بر ماں رانده تدارک آن نوزده ساعت عالی از طاعت کمد تا تمامی ساعات لیلی و چهار مصروف طاعت حضرت و کار  
 باشد جلالت اشارت ثانیه آنست که اهل تحقیق گفته اند که هر چه در حور و در هر چه در رمانی اشارت این کلمه است در هر

اقل رکوبات عقل و حالت + و در بی او نه فلک گرد است + پس هر تنه و نگه ری چهار ارکانست + پس محسوسات و پس حیات و پس حیاست +  
 مراد از عقل عقل کل است و از جان نفس داره فلک غرش و کرسی بخت آسمان و عناصر و مواد و الیه معلوم است و اسما و شرف مرتب  
 علیهم دارد اگر چه نوعی از حیوانات است چنانچه شیوع نوره در دو این بر دو تفاد و حروف اسم الله الرحمن الرحیم است تا مداسی  
 که قیام این نوره مرتبه موجودات این نوره حرف اسم الله الرحمن الرحیم است و اگر الشیخ العارف عبد الرزاق القاسمی قدس سره  
 فی السیاسة السیاسیة تحت التشریح فی دقائق التاویل آن الامیاء علیهم السلام وضعوا حروف التوحید را در مراتب الموجودات و قد ویدت  
 فی کلام عیسی علیه السلام و امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه و من بعض السجاده رضی الله عنهم بابتیسه لی ذلک و لیه اقل طهرت الموجودات  
 من ما رسم الله ادهی الحرف التی فی الالف الموصوفة مادام ان الله تعالی فی اشارت الی عقل الالهی هو الاول ما خلق الله  
 تعالی المحاط بقوله ما خلقت خلقا احب الی و لا اکره علی مک مک اعطی و مک احدی حدیث و الحروف الملقوطة لمدته الکلمة ثمانية عشر  
 و المکتوبة تسعة عشر اذ الفصلت الکلمات بفصل الحروف الی اتمین و ثلثین و الثمانية عشر اسارت الی العوالم المعرعة ثمانية عشر  
 الف عالم و الالف هو العدد العام المستعمل علی اتمی مراتب الاعداد و هو ام المراتب الالهی لا عدد و هو قد صغر بها عن اصنام الدوالم التی فی  
 عالم محسوس و عالم المملکات و العرش و الکرسی و السموات السبع و العناصر الاربعة و الموایدا الثمانية بیفصل کل واحدة منها الی حریة الیه و لیست  
 استارة الیه سبع العالم الالسانی فاه و ان کان و اعلانی عالم الحیوان الاله ما عتبار شرفه و حامیته للکل و حصه له الوجود و عالم آخره انشال  
 و حسن ساسه لیه یلم ان کثیر بل من بین الملائکة علیهم السلام فی قوله تعالی و ملائکته و مخریج کل و العالمات الثمانية المحققة التی فی حمة الاتین و الثلثین  
 عدد الافعال اشارت الی العالم الالهی کحی اعتبارات الذات و الصفات و الافعال فی ثلثة عهد تفصیل و عالم واحد عنده التحقيق و الثلثة  
 المکتوبة اسارة الی طور تک العوالم علی المظهر الاعظمی الالسانی و الاحتمال العالم الالهی حین سئل رسول الله صلعم عن الرحیم این و جب قال  
 سرهما الشیطان و امر بتفویل ما رسم الله تعویضا عن العباد اشارت الی احتیاج النبوة فی صدره الرحمة الالهامیة تطور فی الصورة الانسانیة  
 یحت لایعرفه الا یعرفه الالهی و لمدامکرة فی الوصف و قد ورد فی الحجب ان الله تعالی خلق آدم علی صورته و لادوات محوثة بالصفات و الصفات  
 بالافعال و الافعال بالاکوان و الا ما رسم تخلت علیه الافعال ما تنوع حمل الاکوان و تحملت علیه الصفات ما تنوع حمل الافعال و تحملت  
 و سلم و تحملت علیه الذات بالکشف حمل الصفات فی الواحدة فصار موجودا مطلقا فاعلا فاعل و قاریا ما قرر رسم الله الرحمن الرحیم  
 متوجیه الافعال مقدم علی توجیه الصفات و هو علی توجیه الذات الی الثلثة اسرار صلی الله علیه و آله و سلم فی محو نقوله اللهم اعود اسعواک من عهاک  
 و اعود صاک من سخطک اعود مک مکا تشارة الثمانية بار بار جمله این نوره حرف هفت کواکب سیاره که در و دوارده حرف الرحمن الرحیم است  
 لسانی و دوارده حرف رحمت ما چاکه تا شیرات عالم آب و خاک را این کواکب سبعة روح اشباعه است تا یثرت و تدبرات چاهان دل  
 و این هفت کواکب نمک سعادت و این دوارده روح ملک الروح علم و حکمت است و یا حیاهان گوئیم که آن هفت حرف اشارت ما مسوع است  
 و آن دوارده حرف کبایت ارتهم و ان عده السجود عبد الله امی عن توشیح اذ یصل الیکم ارسمه و اوقات ایام ظهور و انوار و دوارده حروف و حروف برتبه  
 و ظل قسیت این آیت ادرایت و الله اعلم حکمت و هم این آیت کریمه شمل است چهار کلمه که صلاح دین و دنیا منوط باین چهار است



در مشاهده جمال نورشید و در نور تبارک رسد و چون ست قوی قدس سره این بیت نکند از بیات سمن و قمر آمد و صبح آمد آن سیم  
 آت آں کان زرم آمد آن راه رنم آمد تو به شکم آمد آن یوسف سیم را که سرم آمد و امروز سلیمان کاگت تریم دادی و آن تاج ملوکانه  
 و فرق سدرم آمد و وقت ست که می نوشتم که رس برد هوشم و وقت ست که بریم چون مال و یرم آمد و وقت ست که در تمام چون صبح درین عالم  
 وقت ست که بریم چون تیر نرم آمد تا جد ہی سورم که حبیبیت سید ردیم و صد جمع برادریم کا مشب قمر آمد و حکمت چهارم نقل ست  
 له اول رقم که قلم بر لوح بر کشید این آیت بود و حکمت درین آن می نمود که تا هر چه اند عالم ملکوت و فرای کلکس برای خطا حسیه و  
 ارشوا هر قدرت و لطائف عمت رقم بیع فطرت و صحیفه و وجود و صحیفه مسته و برکت و ایجا از آیات صبح رانی و آثار اسرار  
 حکمت یردانی بر صحاب لطائف اطلاق اوراق حاوی صانع و ساط لسیط و نوط مصبوط و سطلی مدائح و نغمات قدرت برستم  
 سلم صفت معس مد حمله و حمایت رایت این آیت و ظل طلیل این سلطان والی ولایت در آید که کل امری مال لم مد و یه هشتم  
 هوا تر این حضرت مادل احدیت حل کرده خواست تا مدایت امداد و تاسیس قواعد اختراع معنی بر چهار صد این کلمات اربع بود که در  
 لیست شریعت ماحول این آیت صفای نقای امدید یرد که در ت ساگد رد و دست بود امداد اتر گرد و لاحرم قلم نقران قدم  
 تدا مکلمات این آیت گرد و احتمال امور و استقام بر و ستور این حاتم مبیع و در مدع محتوم گردا مید و تفصیل این احتمال آنکه عمار  
 رعد که عمارت ار آت خاک و ماد و آتش ست هر یک ساطت و سطوت و تفر و تعلی و عالم استیلا رتخت استعلا تسه بود و  
 گاه آب طعیاں حوالت طوفان را آوردی و گاه ماد و طعیاں عمارت ابعاد اریحه انتقال و ران در رودی و گاه آتش رعایت  
 عیط ران را به درار کردی و گاه خاک را استخالت حانت اتماع ارباب سلالت و بان مار کردن به امد رکان امی و به امد ران  
 سی تا ارجو طعیاں آب نوح مخروج علیه السلام در سینه سفینه تست و آب طامی ار حد کمیل سحر معمار آسار گذشت و مالا  
 رتیب ار آسید آب هسان گشت سطر ای مسطر این آیت بود که کتی برادر حمایت خود را آورد و استهاد و تریل تقدیق فرمود  
 مال اذ کوا و یها کسم الله محیها و می شها مار در ران جو دمی علیه الصلوة والسلام باد موسی و مکرشی ار قید قدر و انداره یروقت  
 بهنگامه عالمیان عادیان را در شکست چاکه ران قرآن میان طعیاں آن یاد میر عموان فرمود و اما عا د فاهلکوا و ارج صبر  
 عا دیه سحرها علیه هم سبیل و تعامیه ایا محسوبا و چون هو د علیه السلام سست مدیل کرم بود و بیا د حد و نام حق سبحانه و تعالی  
 ماه سرد این صرح عقوت گسترده را برد و قوم او سیم روح یرد و رگد و امید کدنگ انتق مکرش که در بهنگام یرد و در رز استیلا استعلا  
 اعد بود و ران بهلاک بر طام املاک برکتیده و رانی که حلیل تحلیل علیه الصلوة والسلام ارمان محبتی ران یقین و تحقیق یرد و خبریده  
 و در در محد هوا القمه ار قرار و سرد مقام توکل کمال تنقل و توسل با اسم حادات اسماء و اسم مستحکم اسم الله الرحمن الرحیم  
 مار حیم و حداد الیم آن سطر و دلیس چون بوستان سزای حصه اذیع کلک و سیرین و الواء ریا حین آراسته و پیرا شته گشت مار مر که خاک  
 عار مایک را محسب جو رد و لواله امدان آن مان اکل و مومی به چاکه جصف قارون و اتماع کور مدو و او در نص قرآن معنی تار یخ  
 او ان معین سر من ست محسبانه و دله الا و ص حاصل کلام آنکه چون فیض و حی این آیت سطلی رایت استماع طار امل و سامه را یارید





بوساطت احسان و دعوت دوست و اید مواید عطا نعمت بلا اقصای محامع علم و حکمت مسبلغ نعمت اگر است  
 و اطلاع عطیت مامریت دوست قی در س قلوب سر و یان رویای تحریک بدو و علای محس اقرب الیه من جبل الورد  
 نمره تنوره قدرت فی کربت اوست ک کمال وصال و اصلان بترف عرفت و عدان یحقق طرف عرفان شرف مو است دولت و صلت  
 اوست ل لطائف عواطف و یاق اطراف صبا یف خلاقی بمقتضای محوای الله لطیف بعباده ارعایت لطافت فی کشف  
 است هم متامده الواردات و صفات در مراتب ذرات کائنات برکت صیقل ریاضت و علای محاهدات اوست ان نور دلمای پرورد  
 ار اس حصه رقصیم بیه الله و ان الدین امنوا یحییهم من الظلمات الى النور و تسعته استغفار صبار و صحت اوست  
 و دلوله قدسیان حظایر صروت و علله که و بیان عالم ملک ملکوت آواره اناره کوس بالا مال عشق و صحت اوست ه پایای  
 عالم عیب و شهادت و عطایای عطای میل و سعادت مشغوف ملطف و رعایت و موقوف مفصل و هدایت اوست لا اله الا الله  
 محمد رسا الله طهرای شور و محط و حمایت و عموال نشان خود در رعایت و دیباچه فصل و رعایت اوست می یقین اهل تمکین و تعمیم و انشا  
 مسکین اسرار امدی و انوار برمدی و موت محمدی و فوت احمدی صلی الله علیه و سلم در دینی مستلزم متابعت و در عقبتی شوق شهادت  
 اوست نو آگهی رحمة الله لفظه بیا که مجلس با منظر رعایت است ه حریم خلوت دل محرم حمایت او و بیا مخلقه رمان کار با گه از  
 که کار با همه در صفت کفایت است ه نشان طالب اونی نشانی طلب است ه هدایت قدم سالکان هدایت اوست ه قدم بر طلب  
 فی مدایش توان ه که رسای اول قدم هدایت اوست ه حصول گنج سعادت سعی با همه که سعیا همه و است ه رعایت اوست ه  
 و گره بر دل بر کجای تغییر ه که در درون دل شیعته حکایت اوست ه روایت صحیح و ستار دانی کن که اعتماد تو در در و ریت اوست ه

صلی الله تعالی علی حبس حلقه محمد و آله راحه اجمعین الراشدین و علی جمیع الاسبیاء و المرسلین

و علی جمیع عماد الله الصالحین و المحمدين و س العالمین و قد تم بحسن السبب

و علی جمیع معین المسکین و سیتون و انعم الله علیهم و توفیق الله سبحانه و تعالی

و اعانه الله و قضا الالتمام بلا نقصه و اعنی علی اقتسامه

و التفسیر انک علی التمام قدیه مالا عا به

و الحمد لله آ و آخره و الشکر لله

ما شاء الله







ظلام العیاقی بدیل علیه و لعل جعل نفیضه الدم و ذکر السید البیسی رحمه الله فی شرح الکشاف ان المراد بالقیض بهما ان الدم یحق للسائل  
 یضاهی کما یحذر الشکر فی مقالة السعة قولا و عملا و اعتقادا قال الشاعر **اتادکم العجاظی ثلثه یدى ولسانی وضمیر المحجیا** و هو اعلم منهما  
 من و حد و حص من آخر و لما قال احمد من شکت الشکر استنع للنعمة و ادل علی مکاسبها الاعتقاد و مانی آداب الخواص من الاحتمال حول  
 اس الشکر و النعمه حیه و قال علیه السلام **احذر اسن العکرا شکرتک من لم یحذر و یعیض السکر لکفران** حصوله بالقله اللسان و الخواص و قیل لکن  
 تخص من الشکر لفظا و اعلم معنی الشکر اعلم من لفظا و احصل منی فانک تقول الحمد لله لصلان حمد اخص من لفظ و تقول الشکر لله و الشکر لعلان  
 مدامعوم اللفظ و قال فانکم شکر الشکر مسترک و الحمد مخصص کلاهما فی کتاب الله مسنون اشار الیه قوله تعالی الحمد لله رب العالمین  
 الی قوله ان انکسک لیه و والدیک و اما عموم معنی الاول و مخصص معنی الثاني فان الحمد یوضع موضع السکر و الشکر یوضع موضع الحمد و ما ک  
 بول حمدته علی صفاته اعلیانه و حمدته علی صلیبه احریانه و تقول شکرت له علی آلائه و نعماته و لا تقول له شکرت علی علیه و کبر لانه کذا فی بحر العلوم  
 و اعرف به اصوله الحمد لله اولی من المدح لله لایدل علی کونه تعالی فاعلاما محتملا لاختلاف الحمد لله و شکر الله لسان الساک فی مقالة نعمه و صل الیه  
 تاکر فلا یماست شکر الله تعالی لنفسه بان فالت علی اصمار القول ای قولوا الحمد لله کما مدح الیه کثیر من المعسرین فیه سب طمانه  
 حقوا علی ان الحمد فی معانیه العام و وصل الی الخالد و غیره معنی الحمد لله هو الله ار علیه سبحانه کل العام صله العالمین و ذلك سبع من الشکر  
 منی فخاله نعمه و وصل الی الشکر فقط مع ان اصمار القول بهما مسموع عند بعضهم لان قوله **کلام تام ال علی ان الحمد حق الله نقلا**  
 لکله و لا یحتاج الی اصمار و لانه یدل علی کونه تعالی المستقفا للحمد بحسناته و صفاته و اعماله سواء حمدوه ام لم یحمدوه و هو بالذات اعلی و احل  
 الاله و لانه تعالی او الامر هم بالتحمید و لک ما فی مقالة نعمه اعطایا امامهم و ذلك بقیضه لطلب النعمه من سبانه علی العامه  
 راسه و مکافاة و ذلك لصدق کمال اکرم فان الکرم لا یطلب لمکافاة و اما امرهم صل الله علیه و ذلک یقتضی العیبه  
 ت ارد و لک یتلزم الظلم و کلاهما محالان و انما ذکر فی الواقعات لایسعی للوالدان یقول لولده اعل کذا و کذا لانه یکران  
 یقتل امره و میا یم علی یقول ان کان کذا و کذا یحب ان یعمل ثم ان کان الولد کما یحب و یحب الاسلام استار المرد و ینکون انمه اقل  
 و ذلک بهما کما العیون من کلام الامام فی الفرائض و اما تحقیق در وجه افتراق میان حمد و شکر بلیفه ای و کذا و ذلک است  
 حمد حراج یوان حاله است حضرت مارحدا ماربع حراج دل است و لایه ایها مار شکر حراج دیوان قالست و در دیشا و مسکیان  
 شکره و مع صوت باره و مع شکرت اما مع نیست مار در حمد مع نیست و هم شکرت پس حمد کمال تر از حمد است و لدا قال الحمد و لم یصل  
 مع شکر الله الشکر لله و ان لطف ترا که حقان گفته اند که حقیقت حمد مقصور کون و ح نیست مبه ان می که تر یسه قالم یکسه  
 تر ان معنی که جان اران فیض میگید و در حالت مسوگر اندر انگاه بدید مقول ان روح همه را عبور دسیر میران آتی ان روح  
 نه که صورتش گردانید بر مثال حار و رقالب عین لصدار ان روح عین که سیدج خلقی و رفقا آن صورت از معن  
 می دم بهم روحی میرسد پس حققت ترج قیه و حان رکش گردانید که هر خلقی که ار حق سبحانه و اورده یکس که معظمت شود  
 عبور و حمر و حمر است سحر نگر و در انرا یسیر و یسیر معانیت العظمت و انرا تخلی حمد و نه معنی روح و دویون باوج







قالوا اسلاماً قال سلام رجع السلام الثاني للدلالة على ان اراهم عليه السلام حياتهم تخية احسن من تخيتهم لان الرجع والى على معنى  
 ثبات السلام ومن تخده وحدوته والعلم بحمد الله وذلك على اياك بعدواياك شعين لانه بيان الحمد لهم له كما قيل كيف تخمدون  
 فقيل اياك بعدوني الانوار التعريفية للحسن معناه الاسارة الى العيص من كل حيوان الحمد ما هو فان المكرة لا تدل الاعلى في الامام  
 من غير دلالة على تميره وحضوره فعيين ما بينة احمد من بين الماهيات وان كان تعقله لا يبعك عن ذلك لكن فرق بين حصول الشئ  
 ولما لاحظته وحصوله السى ما عدا حضوره قال المتقارنى جرحه في ترجح الكثرة في الاستغراق الذي هو كثر من الناس هم سواه الا ترى انك ادخلت الحمد  
 فانه يصرف الى هذه المحس لال الاستغراق فذلك الذي قام مقام هذا الفعل واللام التعريف احكاما معناه التعيين والاسارة  
 وما ليس في شئ من الاغاطية والتعمول الذي هو معنى الاستغراق وهذا قال بعض النحاة ان اللام لا يفيد سوى التعريف والاسارة  
 الام لا لال الاعلى سواه فادن لا يكون ثم استغراق ولقد حصرت في بعض فادة اللام في التعريف والتعريف في الحمد واحسن ومن سب  
 الى الاستغراق يقول ان الحمد في الحقيقة كل له او ما من غير الا هو مولود في وسطا اذ غير سبط كما قال الله تعالى وما كنتم منه بجهنم الله  
 وقال بعض الفاضل من الماخرين ان اللام لتعريف المحسن فحينئذ يمكن ان يقصد به حسن احمد من حيث هو كما اختاره صاحب الكتاب  
 سار على ان احسن احمد يكون جدي مستعدا من جود الكلام من غير استعانت بالامور الخارجية ويكون مستلها بالاحتضار من جميع الامور  
 وان يقصد به احسن من حيث تحققه في جميع الافراد كما اختاره صاحب المصباح سار على ان السار الى الذين من  
 المعلى للام احسن في المقامات الخطايب هو الاستغراق وهو الشائع في الاستعمال وحينئذ يكون احتضار افراد  
 مصرح به فان قلت لا يصح تخصيص حسن الحمد ولا تخصيص افراده به سبحانه فان خلق الاعمال وان كان من الله تعالى عدا بل  
 الحق فالكسبية مدخل في صريح اليه به الاعتقاد الحمد آما عند المعتزلة فلان حلق افعال العبد هو العبد ومحمد فكس الله واقرره  
 يلها بالتحصيل الحمد عليها بل يرجع اليه سبحانه ايضا كل حمد باعتبار وجوده لا يفيد التخصيص بل الاشتراك قلت لا يبعد ان يقال يحل  
 ليس في الامام الخطا في مصرفا الى الكامل لانه كل الحقيقة فاحصل احسن من حيث هو او افراده به سبحانه فان قلت كيف يصح تخصيص  
 احسن افراده والحال ان قوله الحمد لله كان في الاصل الحمد لله حمداً ومحمداً حمداً ولا يكون المراد الا الحمد يستند الى التكميم الواحد مع الغير  
 صفا فادة الكلام التخصيص لا يفيد التخصيص الحمد المحض لا مطلقا قلت كما في صورة الرجع يتجدد الكلام عن الحمد والحمد  
 كذلك يتجدد عن السنة الى فاضل محض ايضا يمكن ان يكون صيغة التكميم مع الغير على سنة جميع الحارين حقا فاعلقا وقال المحققون  
 وان كان الحمد في مقام الجمع والماس ان يحل اللام على احسن ان كان في مقام العرف قل الجمع والماس لا يستغراق ولكن لا بد بل  
 ان كان في مقام الجمع والماس احسن الاستغراق معان غير احتجاب باحد بها عن الآخر ثم احسن ان يراد ما حمد احسانه  
 المحمودية جميعا ما على مستترك معنوي ما جعل احد من الحامد والمحمود ادا اعترفت الى الحمد يكون حامدية وان اعترفت الى  
 المحمودية يكون محمودية او لفظي ويجوز استعمال المستترك في معنيين له معانيه كما دسب اليه العارفين او يكون محاربا مشترك بين المعنيين  
 القراءة قرأه احسن المصري رحمه الله الحمد كسر الدال لاتا معها اللام وقرأه اراهم من اني فقلت الحمد لله اللام لا تباها الدال

ثم نزل الهماس حيث استعملان معا سرلة كلمة واحدة كقولهم متحدرا محل ومغيرة واتصفا القرابتين الفصل قوله امرهم حيث  
جعل الحركة الدنائة تالعة للاعرائية التي هي اقوى محلاف قرارة احسن كذا في الكتاب

**الفصل الثالث في احوال المفسرين في هذه الكلمة الشريفة** قال ابن عباس رضي الله عنهما الحمد لله الذي انزلنا  
ما صنع الى خلقه في رواية عنه ابي الشكر لله الذي طار على الصادق سوانح العلم ومواهب القسم قال ابى بن كعب رضي الله عنه ابي  
الشكر لله على جميع الاشياء كلها وقال محمدا بن حمزة الله اعلى الشكر لله على جميع نعماته وسياوديا وقال عطاء بن رباح رضي الله عنه ابي على نعم  
طاهرة وباهرة وقال ابو عبيدة رحمه الله الشكر لله وقال بعضهم الحمد لله على الجود وفي الشكر دست احمد بن حنبل في الامور  
بعض الطرف معها اعيانهم يقال قصارك ان تعمل كذا وكذا اى صدك وعانتك وقيل الحمد معرفة الاحسان وشكره وقيل  
هو الشكر بالجميل والاعتراف بالمنعم والكلام اجماع فيه ان الحمد يذكر لمان ارغته احد بالثناء بالافعال المحسنة يقال حمدته على فعل  
كذا ومعنى الحمد لله على هذا التقدير الثناء عليه في كل ما فعل ايات او احمى اهتروا عني اعدوا دل اكثر واقل على واستلج في سجع او اسحق في كبر  
يحب فان جميع ما يعمل عدل ومكنة وعاقبة حميدة والثاني الحمد بمعنى الشكر يقال حمدته على العامه ومعنى الحمد لله على هذا ابي الشكر لله  
على نعمه التي لا تحصى منه التي لا تنسى قال الله تعالى وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها والحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله والحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله  
هذا ومنه معنى الحمد على هذا ابي رحيمة محكمه وقصية وتقديره وصيته فلا اعتراض على فعله ولا اعتراض من كنهه وقد قال من  
لم ير من قصصاتي ولم يصبر على ملائي ولم يتكبر على نعمائي فليطلب راسوائى والرابع الحمد بمعنى المدح بالصفات المحسنة يقال حمدت فلانا  
على فضله وعلوه وقاره الى غير ذلك ومعنى الحمد لله على هذا ابي المدح لله على صفاته اعنى هو الله الرحمن الرحيم العلي الحكيم الى تمام اسماء  
سجده وتعالى فاللام في الحمد اذا كان لا شقاق الخمس فيصير على مجموع المعاني الاربعه كان الصديقون ابي على الله كل افعاله  
لان جميعه واشكروا على كل نعمته لانه حقيقته لا ما حميدة واحده بكل صفاته لانه حميدة بالعارية تنامي حدى راسده  
سواء كان من حيث كمال حكمت مستشكرا او واجب تنوذه او دوى بهر نه آية تمام نعمت مست رضى تقصاي وى ما يكره او رضى  
سائش او رضى ما يكره رضى وى سناء حمد ودهمت مست اى درویش تماگوى تا ما يابى شكر گوى تا عطفا يابى رصاده تا رضى يابى اساء  
تا ورا يابى كذا انى التفسير وذكر الامام ابو منصور فى التاويلات فى شرح قول ابن عباس رضي الله عنهما حيث قال معنى الحمد لله الشكر لله  
ما صنع على خلقه ان الشكر عبارة عن اداء الطاعات كما قال الله تعالى اعملوا ال داود شكرا وروى عن النبي صلى الله عليه وآله واصحابه  
وسلم رضي الله عنهم حتى فورست قدها فقيل له لم يصبر الله لك ما تقدم من دسك وما تاخر قال افعالا كون عدا شكرا جعل انواع الطاعة شكر الله تعالى  
ان يكون التلطف الحمد لله شكرا على نعمه وانه قال احسن حمد لله حيث قال ان الله تعالى رضى ما حمدتكم الله العباد وان خلق الله اذ هو  
مضى به شكرا من هم في ساية النعمة والكرامة وهم اهل الحق كما امر واحد وعوهم ان الحمد لله رب العالمين فاذن ان يصلح شكر الله العباد وما  
ان الشكر هو الاظهار في الحمد لله تعالى والمدح له اذ هو صرح نعمه واه المعنى على الحقيقة وقيل اما يحمل الحمد اللسان والمدح والتعظيم ثم  
شكر النعمة اذ لم يستعملها في عصيانه اذ في ذلك تحقرا حمة وذلك يقتضى الى الاستحقاق بالمعنى فلا يتحقق معه التعظيم والمدح للمعنى فاحسن







[illegible][illegible]

احدان يقول الله الا الله الى ان قال بل كان قبل الخلق ولعله الا الله وقد نبينا في بيان كلمة الله بعد اريادة توصف واهل عقين گفته که اگر  
 آفتاب اندیت از مطلع عرت تا مدار سایه هستی و طلعت خود پستی و خود دما ده هر سایه که سایه آفتاب شود و آفتابش حکم قضا ۱۰ رر  
 گیر و فرو روی صحرا جو هم پر تو خورشید گرفت + سواد لعلی سایه دران صحرا بود + عحت کاری هر جا که آفتاب تا مد سایه مده و سایه بی آفتاب جو  
 وجود دارد یا عجبی ای سایه تو مرد صحت نوری + روحا تو مرد و در کر س سوره + اندیشه وصل آفتاب رسد + جوت ماش بدین سد  
 کرد و در نه + هر چیزی ایست و ذات شخصی است حرکت سایه حرکت شخص تواند بود زیرا که طور شخصست **مثنوی** تا حدش دست  
 مده + سایه شوکت ماکام + چون سایه ز دست یافت مایه + اینست خود را اصل سایه + جری که وجود او نحو نیست به سفته  
 سواد از حد نیست + هستی که حق قوام دارد + او نیست و لیک نام + ارد + ریاضی با خود و مشیکیل پس در وقت است + ما خود که کند  
 تو برین تست + گفتی که من مد و مصافت جد است + ای دوست مد و مصافت من دست + پیر آت گفته است قدس سره + ملوقی که  
 بنا بر محسوب قائم کرد و آن مخلوق دران نا محایق متلاشی شود چون حقیقت صافی تو دمنی مایه بی رحمت بر مد می چیست است حق  
 اگر توئی تحقیقت پس حق گو و اگر حق است حق کی بود + **وقال العارف الیهومی** حال الیس الرومی فی سحره نظم به حاتو  
 درهین صا حاکم + سر سرکه دوتی دارد در کردن ترساکت اندر قفس حاکی این طوطی قدسی سا + ان میش که + دارنیکه سکه کفن اندر جان  
 سگر سر سوی رین دارد + گرد می آید بر حساب مالکین + در بدین آدم + حق به تندی محرم + سر + سکه شین تریج را مان که چون سکه  
 الا خواهی تو ملاقات + عاروت لاسان داشتی استیا کن + گر عرم سحر داری بر مرکب معنی + در را که می مکس نام - اکس  
 می ماش جو مستقیف کورا مود سری + هر چند ستوی عالی تو میل مایلی کن + هم سر شود هم نیم + هم سود و همرم + ما را شود هم استو هم + کی آن  
 موسی حصر طبیعت شمس الحق تریبی + چون مار عصاره دقتی مدعیان **الفائدة السابعة** حال بل التفتحق لما عجز اعانی  
 سبحانه و تعالی حمد واته مذاته و الا لم یکن ان یجده جمیع الخا مدین نوعه من الوجوه اسما + آن حمد ناقصی که نگه یه حامدان کی در جو  
 هدای حق عرشیاں لود + لا حصی است تحفه خاصان دران حاث این گفتگو جیه لاتی آن آشان لود + در اوج کبریا شکر که مد سدا  
 عجزه آن شاهبار خدس که عرش آشیان لود + اما قولنا عجزا عجلاتی عن حمده لیطهر لوجه الاول ان نعم الله تعالی کثیره لا تقوی بالعقول  
 علی الوقوف علیها قال الله تعالی وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها فادامع الوقوف علی النعمة فیکف لامع الشکر والتسابح والثناء لا توفی علیه  
 المسم الثانی ان الحامد اسما یکنه القیام بحمد الله تعالی اذ وقته مد لک والتوفیق لعمه عطیة فی سب لا سکه القیام بحمد الله و لک  
 الاسعته عظیمه و تکلم النعمة ایضا قوس الشکر والثناء و علی مد التقدير لا یکنه الاتیان بالشکر الا بعد الاتیان - مرار الا سایه لهما  
 و د لک محال و الوقوف علی الحال محال جمیع جمع من الاسان الاتیان بحمد الله و سکره علی ما یلیق به انقال احد و شکر لیس معناه  
 مجرد قول التقابل بسا ا حمد شد بل معناه علم المسم علیه بکون المسم موصوفا بصفات اکمال و الاحمال فاحمد بیکه بل مقدار مسم اعان  
 بالسنه الی صفات کمال و دعوت جماله سبحانه تعالی و لا شک ان کمال الله تعالی و ماله اعظم من د لک المخیل المصو حسد بکون  
 تیاں الانسان بالحمد اللاتی به حمانه متبع الوجود و لای اقلت فرو حامدان کو عرش ادر سرج روشن که سده راجع عرت یاره اید سامان حمد تو

**الفائدة الثامنة** اعلم ان الاستعمال بالحمد والشكر على منعمه ان المتعم عليه يقال الالهام الصادر من المعظم الحقيقي لشكر نعمته وحمده  
 اياه بعيد هذا لان نعم الله تعالى كثيرة لا حصر لها مقابلتها بهذه اللفظ الواحدة في غاية العجز واليأس من ان يحمد ويشكره يساوي  
 نعمته الله سبحانه تعالى وقد اشرك وهذا معنى قول لؤي اسطى رحمه الله حيث قال الشكر شرك وايضا ان الانسان محتاج الى العالم سبحانه  
 في ذاته وصفاته وجميع احواله والله تعالى عنى عن شكر جميع الشاكرين وحمد جميع الحامدين فكيف يقال شكر العبد المحض ثم الله سبحانه  
 وتعالى مع انه مستعنى عن جميع الحامدين وحمدهم فقلت ما تياي يا تيس العابد من ان العبد عاجز عن الحمد والشكر اللائق بسبحانه وكبره  
 حمد نفسه وقال الحمد لله استدار الا امر الله ولم يفعل الحمد لله لانه تعالى علم انه لا طاعة له نعمه وتفضل ان داود عليه الصلوة والسلام قال يا رب  
 كف اشكرك وتشكر من لك لا يتم الا لما لك على وهدوان تو مفتي لذلك الشكر فقال داود ولما علمت عجزك عن شكرى فقد سكرتني بحسنتك  
 وطاعتك قال الامام انما انكر الى قدر الله وجهه في الاحياء فان قلت كيف يكون العلم باستيلاء الشكر شكره والضمير قاصر عن ذلك السر  
 فلما ان هذا اقرع ما بين العارقي وهى اعلم من علوم المعاملة ولكن ان نظرت بعين التوحيد المحض فترى ان ذلك النظر ان الشاكر انما يشكر  
 حابه المحبوب وهذا النظر من عرب انه ليس في الوجود غيره وان كل شئ يالك لا وجه فان ما ليس له نفس وجودا ما لا يوجد وهو القائم بنفسه  
 وهو الذي لو قدر عدم جبره لبقى موجودا فان مع قيامه بنفسه يقوم وجوده ووجوده فهو يقوم ولا يقوم الا واحد فاد الطرقت من هذا المقام علمت  
 ان الكل منه مرجع الكل اليه ما اعلمت عجزك عن الشكر فكما كنت نصحت نفسك عن السبب فقلت لا احصى ثنائه عليك اذ انصت الشكر كذا  
 شأبه حقيقه الحق وقاب است كما انعمت على نفسك فهو الساكر والمسكوت آية حمده و مدته تنزاهام امام درميدار معرفت ذات وصفاتش انك  
 ماعده واهى ساجد ساجد حقول طلالا وصول ركنائى عشق ومحنتى درنگ مادمه طوطى شكر خاى رمان شاكران در نفس ديان اراد اى شكر  
 لعل اى او كليلى عبد ليلى همه سراسى حسان وگيلستان حسان از لوى حمد و ثنائى او عليل قال الفصح مع الاسرار جريد الدين عطاردى سره  
 نظم حمد ودى كه او داند كه چيست + كه او ابرهه ميدانم سرشت + كه دات او س انسان ميست + كه بهر جبرى كه گوئى هست آن ميست +  
 زبى صبح بهان و آشكارا + كه كس را حوشى ميست + بارها برسان موسى را انگار فتم من + طريق اين حوشى يا فتم من + كه كس ذره در گشت  
 حيزان + كه شش خطه توحيد گويان + بهى العالم لطف كار سارى + كه يك يك ذره را دوست رارنى بهى هم ورنه بهى همى گويم كه اى تو  
 اى همه توبه بهيم + جهان مقدار موفى + كه او را ميست + ماسوى تو ووفى + اگر لطفست بهي دوستى سيارى + نه لودى ذره را ياد دارى + همه  
 راقى هست تو سمانى + درون حال بيرون حمانى + همه حاسار تو حيزان ماعده + نو ما در ميان حال ماعده + حان ارقير دود و در حان +  
 همه در تو گم و تو در ميان وى + تو مى و بيرون تو اسم هست + تو گنجينه و عالم طمس هست + رهى و در حضور تو ران دات كه سر بر ذره وى +  
 در دات + قرار ذره در راه بهيم + دو عالم هم و الله بهيم + ووفى را يديست + در حضرت تو + همه عالم توئى و قدرت تو + وجود حله  
 ظل رحمت تست + همه آثار مع و قدرت تست + كه كو گوىى كه گشت هست + در دات + كه التوحيد اسقاط الاصافات + در ان وحدت  
 بر اى مود جويم + توئى مطلوب و طالع چيز گريم + بر اى مود جويم + بر اى مود جويم + بر اى مود جويم + بر اى مود جويم +  
 عيناك + توئى معروف عارف ماعهاك + دو عالم كله در گشتار مادمه + همه در بر ذره پندار مادمه + بهى گويست مادمه + جويست مادمه

- دیری گاه مرد راه او نیم + مخائب ہیں کہ آمد در ره خاک + کہ تادینش بد فریشتہ افلاک + چو داری حوصلہ ازیش کم + چگونہ  
 آشامی دو عالم + سرو صحرائی بہبودہ پیدای + رخ جویشتن بہ یوں مہ پامی + کہ در فریشتہ حق را حقیقی ای دوست + چو پیچہ ازین پشت گ  
 پوست + کی جان جملہ چہ آفرید اول + ولی منیدہ را چشمی ست احوال + یکی حواس + یکی حواہ + یکی جوئی کی پس و یکی داس + یکی گوسہ +  
 قوی فی الجملہ مقصود دو عالم + سخن کوتاہ شد واللہ اعلم + **الفائدہ التاسعة** اعلم ان لفظ الحمد ہنما مرد و لکن اصل منیہا حسب  
 التعریف و منیہ قولان الاول انہ ان کان سبوتا مسمو و سابقا صرف الیہ و الا یحمل علی الاستعراق و التکلام عن الاحمال و التکلیف  
 انہ لا یقرب الحمد الا الیہ یعنی الماہیۃ و الحقیقۃ فقط و اعرفت ہذا مقول احمد شد علی الاول او ان کل ما کان محمدا و تہا ہو لہ منقہ  
 و لکنہ و ذلک لان اللام اما للاختصاص باللائق کقولک السیر لک و کقولک الدار لہ و اما للقدرة و الاستیلاء کقولک الیہ لاسطلا  
 و اللام فی الشرح یحمل بہما لوجہ التلاتہ فان حملتہ علی اللاحۃ ماصح باللائق معلوم ان الحمد لا مہ تہ نہ نہایت حالہ و کثرۃ احوالہ و ان  
 حملتہ علی الملک معلوم انہ سحانہ مالک الملک من العیبد و محاصرہ منہم و ان حملتہ علی الاستیلاء و القدرة معلوم انہ احب لدانہ و اسو  
 ممکن + احدہ مستول علی الملک و الحمد شد بمعنی ان الحمد نا ملق اللہ و معنی ان الحمد مالک و المعنی بہ ہو المستولی علی الملک و علی الثانی  
 احوال ماہیۃ الحمد حق اللہ تعالی و ملکہ و ذلک یہی کون فرد من افراد ہدہ الماہیۃ اللہ شد و سلی تویس ان قول الحمد شد بمعنی حصول الحمد  
 لشیخہ فان فیل الیس ان المعظم مستحق الحمد من المعظم علمہ و استاد من التلمیذ و السلطان من الرعیۃ کما قال علیہ السلام من لم یجد الداس لم یجد اللہ  
 و سائل کل من المعظم علی غیرہ بالنام و المعظم فی الحقیقۃ ہو اللہ تعالی مہ و لا مہ احوالی خلق تملک لدانہ فی قدس ملک المعظم لم یکن المعظم  
 من الالہیۃ شاک المعنۃ فثبت ان المعظم فی الحقیقۃ ہو اللہ سحانہ و تعالی و کان المعظم المحاری آتیا لان المعظم الحقیقی والالہ  
 ان کانت لہا وحدۃ و المستعمل لہا لادان یدھا فلک لک بہما و فی الحدیث یحار یوم القناتہ رجل فیقول اللہ تعالی ماذا صنعت فہا  
 اعظم علیک احوک فلاں فیقول یارب علت ان العبد کانت منک سکرۃ فتقول اللہ تعالی لم تکرہ فی ادا التکرر من احریۃ النعمۃ  
 علی یدہ و معنی المذہب اشارت الی الاول ان التکرر لادان یکون علی وقف النعمۃ ای ادا عطاک ما دا و اسئلہ و ادا راہ علی یدہ عطا شکر  
 لواسئلہ و الثانی ان اللہ حرۃ النعمۃ علی یدہ ادا لم تکرہ نہ تمت بک فکے ادا لم تکر اللہ الذی اسبح لیک لعا طافہ  
 و اما لالہات الحکامیۃ اصناف سراجیم احواس فی طریق مکتہ العطش فافہش و احارہ رجل و ر من فصل لما فی فیہ فافاق  
 فقال من انت فقال اما اعطیتک و لا اسالک فاسرب و لا تسال فقال امرایم انت المحس فلا تسال و اللہ سقیت من احلہ  
 یسرک اما اما فلا تسالی و اللہ سقیت من احلہ ہو الحمد و یعربک اما اما فلا تحس منی ان انت رب متک و لا اعربک و انت کرک  
 و اما الدالک العقلیۃ علی ان الحمد ہو اللہ تعالی و لا یحمد غیرہ فکثیرۃ مہا ما ذکر ما و ہو خلق داعیۃ الانعام فی قلب المعظم  
 و مہا ان کل من نعم علی غیرہ فانہ یطلب ذلک الانعام عوضا للنتہ اما تو کا و اما سار و تحصیل الحمد و اہ تملیص النفس من الحل  
 و طالما لہ عوض لا یکون معافا فلا یکون مستحقا للحمد و الحقیقۃ اما اللہ تعالی فانہ کامل لدانہ و کامل لدانہ لا یطلب کمال الاستیاء تحصیل  
 الحاصل و کانت عطا یاہ خودا محصا فثبت ان لا یستحق الحمد الا اللہ سبحانہ و باقی الدلائل مذکور فی النسخ الفائدۃ العاشرۃ



الحمد لله تعلق بالمأصبي والمستقبل ومائدة لتصل اليك في الحال اما تعلقه بالمأصبي فانه يقع شكر انعم المتقدمه مستقبل فانه  
 محمد وال نعم واستمرارها تمسك بقوله تعالى ودين تشكركم لا يزيدكم ومائدة الحال استمرار الزمة عاوجت في الماضي والتمسك بال  
 النعمة ما وعدت في المستقبل فكذلك تقولك الحمد لله قصيدتين في الله والزمتم دينا على كرم الله عز وجل والاشتغال بالحمد  
 اقدام بالحديث وقام بالطاعة وتدارك للنعم الماضية واستغفار حاله لاداء الواجب الفاضل والكرم واستمنا الصانق  
 الجود والنعم طلاقا في ان الحمد لله تعلق بالمأصبي يعلق عليك ادواب اليراس بسبب تعلقه بالمستقبل يفتح لك ادواب الحال  
 وفي الحال يتفرق تحت الرحمن او لاحد احد الحمد لله المالك لسان جلاله لا اقل اربابا لا تارة ان قولنا الحمد لله ثمانية احدى ادواب الحمد لله ثمانية  
 خمس قال هذه الثمانية عن صفات قلبه استحي ثمانية ادواب الحمد لله ملك الحمد لله يارست في الاولى والآخرة الحمد لله يارست في كل الحمد  
 الذي انت امله على نعم ما كتب قط لها بل انه تقي ردت تفسير في سروي بعد سبلا كان في التفسير يستوجب الفصل  
**الفصل الثالث** في معاني هذه الكلمات الكريمة وكرمتها ذكر في حاشية الخفاق عن اس حساس رضي الله عنهما قال قال رسول  
 صلى الله عليه وسلم ثلث من كن فيه ادا الله في كسفه رتبه عظمى واودعته في محنة قيل من ذلك يا رسول الله قال من ادا اعطى شكره واذا عجز  
 واذا عجز عجز وروايه صرو وروى عن النبي صلى الله عليه وسلم على قال انه قال ينادي مصاد يوم القيمة ليقيم الحمد لله فيقوم  
 فصبت لهم لواني فيدحلون الحمد فيقول ما الحمد لله قال الذين يسكرون على كل حال وفي رواية يشكرون على السرار والصرار وعن  
 اس حساس رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال اول من يدعى الى الحمد يوم القيمة الذين يمدحون الله في السرار والصرار  
 وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى يبالي ملائكة صيد المرص يقول في مرصه الحمد لله فيقول انظر والى عهدي كيف حمدني  
 مع مليه اكنوا له براره من السار وقال رسول الله ان الله تعالى ليرى من العبدان ياكلوا الاكله وليتبركوا من حمد عليهما وروى  
 كعب الاحبار في وحدت في كتاب الله المزل انفس من حمد يرفع لفته الى فيه فيقول من قل ان يمدحاه اسم الله الحمد لله رب العالمين  
 الا لم يتجاوز رتبه عظمى يعجز الله وروى ان كانت قدر طلات بين السموات والارض واذا شربتم مثل ذلك وكرام الشيخ الحريري في المحققين  
 قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ما اعم الله تعالى على عبده من نعم فقال الحمد لله الا هذا وي شكره فان قالها الثانية حمد الله ثلثا  
 ما قالها الثالثة عظم الله له وروى وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم ما اعم الله تعالى على عبده من نعم فقال الحمد لله الا هذا وي شكره فان قالها الثانية حمد الله ثلثا  
 حيراما احدى وكرام الامام الرازي رحمه الله في المعاني مثل هذا رواية عن النبي صلى الله عليه وسلم حيث قال ادا انعم الله تعالى على عبده فيقول  
 العبد الحمد لله فيقول الله تعالى انظر والى عهدي اعطيتك ما لا قدر له فاعطاني ما لا تقدر له وقال الامام في تفسيره الحديث ان الله تعالى  
 ادا انعم على العبد كان ذلك الامام احدا لاسما بالمعاداة مثل ان كان حائفا فاطمعه غشيا فادار عريا فاكساه فلما قال العبد  
 الحمد لله كان معاه ان كل حمد في احد من الميامين  
 ما لم يتبع احد من العالمين في حكم العقل حولي الوجود هو الحمد  
 تعالى فيدخل جميع الامور التي ذكرها الملائكة المحترمين الكسبي وسائر اطباق السموات وجميع الميامين التي ذكرها جميع الاماميين عليه السلام  
 وجميع الادباء والعلماء وجميع الخلق الى ان قال اصحاب في الحمد حيث احمدهم في اعينهم واحسن عوهم ان الحمد لله رب العالمين ثم جميع

[illegible]

عن المعمر فيكون داحلا فيمن قال الله تعالى في حقهم صوابا بحجوة الدنيا واطلاوا بها ان فرج من حيث انه دليل على غاية الملك  
حانه يكون سكران في الدرر الا في وان فرج من حيث انه يخرج في خدمت الملك يصل سقره ويتوسل به الى خدمته هذا تمام الشكر  
وهذا امسال حال الاوليا قال الله تعالى فيهم وسبحي الله الشاكرين الاترى الى يعقوب صلوة الله وسلامه عليه فانه فرج بالتمسك  
لا من حيث انه وسيلة الى يوسف عليه الصلوة والسلام ثم اعظم الفرق بين من يريد الله ليعظم عليه وبين من يريد المنة ليصل الى  
سائر **والوجه العشرون** ان المنة ما تقص الاثنية لان المعمر هو الله والمنعم عليه هو العهد بحلاف الحمد فان الحامد هو الله لقوله الحمد لله  
رب العالمين والمحمود هو الله امره وقل الحمد لله وفي تفسير بحر العلوم عن عائشة رضي الله عنها عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال  
ما علم الله تعالى على عبد من عباده نعمة علم اساس عبد الله الا كتب الله تعالى وشكرا وما علم الله تعالى من عبد من عباده من دسب الا  
سدر الله تعالى له قبل ان يستغفر وان الرجل ليتسرى التوب فيلجسه فحمد الله تعالى فما يلج ركنه حتى تقع له وذكر في التوبة عن عشرين  
تعب عن ابيه عن حذو رضي الله عنهم عن رسول الله صلى الله عليه وسلم انه قال حصلتان من كاتبة كتبت عبد الله تعالى تبارك اصابا  
احدهما ان يطر في دمه الى من هو مودة فيقتدى به ويطرق في دياه الى من هو دونه فيحذر الله تعالى على ذلك عن اس حاس فني اذعها  
ان الله تعالى صفة من خلقه ادا حسوا استغفروا واداسار واستغفروا واداعوا وشكروا واداعوا وتلوا صه وادعوا في جميع المطالب  
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لوجه الله نعم ما طلعت عليه الشمس في بيته واحدة وعهدا واحدا ثم قال الحمد لله فقد شكر نعمه وقال  
وقال عليه السلام ما علم الله على عبد نعمة قال الحمد لله الا كان الحمد حاصل وقديما في تاويل هذا الحديث عشرين وصا الا ان وقال عليه  
الصلوة والسلام ادا قال العبد الحمد لله ملا من السمار والارض فاد اقال تاسيا ملا من السمار والسمانة الى الارض فاد اقال تاسيا  
يقول الله تعالى سبيل لعل انا القول واليكاليات في فصل الشكر والتحميد المروية عن الادياب عليهم السلام **النقل الاول**  
عن الحسن رحمه الله عليه قال قال موسى عليه السلام يا رب كيف استطاع آدم عليه السلام ان يودي شكر ما صنعت اليه خلقته بكرمته  
فيه من روحك اسكته حنك اسعدت له ملائكتك وروحت منه حوار انتك قال يا موسى علم ان ذلك محمد في عليه وكان ااك تشكر  
ما صنعت اليه **النقل الثاني** اوحى الله الى موسى عليه السلام يا موسى احب ان يحبك الملائكة والحق وما درأت من اداس  
فقال نعم قال تنبى الى خلقك قال يا رب كيف حنك الى خلقك قال ذكرهم آلاي ولعاني بحس اقول لك يا موسى انه من بعدى هو خير  
ان المنة من استحيات ان اعد **النقل الثالث** راي موسى عليه الصلوة والسلام كلنا يفرس دما ولا يملكه المفاوثة  
ولا ترك فتحي فيه موسى عليه الصلوة والسلام فقال له الكلب لا تتعيب فاني اكل نعمت سيدي لذلك قال لم انا فيه سدي وست  
اكون كعورا فامسكت ان من اكل نعمت ربه ولم يتكر هو القصد حالاس الكلب كيف لا يكون القصد وهو آدمي فاداسه كل سنة ستين  
وهو يرضى بذلك **النقل الرابع** روي ان عيسى عليه السلام من رقتي واحد سيده وديب به الى حقير فقال هذا هو ك في الاسلام وقد  
صلاك الله الميعة فاشكر الله تعالى على ذلك ثم احد سيد الفقير وديب به الى مريض فقال ان كنت فقير املت لمريض ما كنت تقص  
لو كنت فقير امريعا فاشكر الله ثم دهب المريض الى كافر فقير فقال ما كنت تصنع لو كنت امريعا كما فرما تشكر وقال الحمد لله ثم دهب

الى شكر طريق المشاهدة ومقابلة حالهم حال من سواهم ويسايرهم العدة **النقل الخامس** في تاج المذكورين حاصري الاخيار  
 قال الله تعالى يا موسى قل لقومك اعطيتمكم عشر اس الحد خمس بن حقوق وخمس من تحت تم دعوتكم الى صديقي فاين شكر ذلك اعطيتمكم  
 الحوم شمسنا تصي لكم وتذكركم بها غلاتكم ٣ اعطيتمكم القمح تحسونه جوعكم ٤ واعطيتمكم الحوم لتكثير تماركم وتغري بها بعد ان حوصلة حبلوا  
 هم واعطيتمكم السحاب ليقطر على رر وعلمكم وتساوكم ٥ واعطيتمكم الريح ليرجع لمر وحواسها يدبب بحكم الله ثم والنتن فاين شكر  
 ذلك سكروا واعطيتمكم حساسن تنحكم اسطت الارض تنحكم واستميا الوان تماركم ٦ وسحرت الممار تحرق معكم صحت ما تبيد لى ملاعقلا  
 ٧ وسحرت اجيال اوتاد الارض ان تميدكم ولولا ذلك لم تغدروا والدار عليها هم وسحرت لكم السايهم وستره الاسس من ليفة لهم ما تمسكوا  
 من الحمل والعنار ٨ اعطيتمكم السار لتحميكم من شمس السوايس فاين شكر ذلك ٩ **النقل السادس** في تاج المذكورين قال الله تعالى  
 اعطيتمكم السوة ولم اكن عليكم التورية ولم اس عليكم اسما حتى عليكم في ان تصيدت عليكم قصار لود رايه ١٠ **النقل السابع** في تاج المذكورين  
 فرعون فقال يا موسى الان عرفت اني وبعاني **النقل السابع** قامت حالك به بعد ما ولى في الساحة في الساحة ١١  
 لوح عليه الصلوة والسلام ادا اكل او شرب قال الحمد لله ادا اخرج من الحلال قال الحمد لله ادا اقبل قال الحمد لله ادا ارحل  
 واخرج عن اداءه فساءه الله تعالى عندها حكوا **النقل الثامن** قال موسى يا السلام في هذا وذاك قال الله تعالى  
 احدهما ردا ويخرج الآخر حار لولا الهما ليس عليك **النقل التاسع** سال سليمان عليه السلام انا اريد ان اكون  
 على فقال جبرئيل عليه السلام اتخ ان تعرف نعمته اعظم من في اهل نعم قال لا نعم الا ما دونه ما مقدر الله عليه  
 فقال له جبرئيل عليه السلام لو لم لفظ نفسك بالاتهامك فمشره الى اللاح من علم النعمه ثم اريد ان يكون لك عيشة راحة  
 فاين است وارتقى واعلم الله لا تحموها **النقل العاشر** في تاج المذكورين قال الله تعالى يا موسى يا موسى  
 ما اختارني اشباب فاعطاهما الله تعالى فشكر على ذلك طبا لعل الشجوة تطار وال نعمته اوجم الله تعالى يا موسى يا موسى  
 احضر النعمه عليهما ايام حيوتهما لتكبرها على ما نعمت واحمد الله على كل حال **النقل الحادي عشر** قال الله تعالى يا موسى  
 ورضي الله عنه في قوله تعالى ولئن شكرتم لازيدنكم من فضلي ولئن شكرتم لازيدنكم من فضلي ولئن شكرتم لازيدنكم من فضلي  
 شكرتم حتى لا يزيدكم مني ولئن شكرتم قرني لا يزيدكم مني ولئن شكرتم قرني لا يزيدكم مني ولئن شكرتم قرني لا يزيدكم مني  
 تنكك المودة ريادة الديار والديار هو على الله تعالى من ذلك معناه لئن شكرتم المنة الطائفة ١٢ **النقل الثاني عشر** في تاج المذكورين  
 مني لا يزيدكم مني فاعني وقال بعضهم ان الله تعالى وعد النجات من عباده ما لا ينكس ان يقول تعالى يا موسى يا موسى  
 من عباده ما لا ينكس من شكن وعد الدراجات في الآخرة انك يقول تعالى ما لا ينكس ان يقول تعالى يا موسى يا موسى  
 رحمه الله عليه الشكر على اربعة اوجه اولها ان تعرف ان النعمة من الله انك تقول رب انعم عليّ بفضلك وكن لي في الدنيا والآخرة  
 وقل الحمد لله والتأملت طبيعة سدك بقوله تعالى احصلوا الاء اؤدسكوا او انعم الله على المعصية لوله راقوا الله ليعلموا لسكروا  
 وقال شداد بن حكيم لمحمد بن جعفر اوحى ماري لا يحسن الله ما تقوا الناس على السر قال اذكرهم الا الله وسماه حتى شكره وادكرهم حوائجهم

[illegible]



من السير ولما الطين وكان ينظر الى داخل البيت فاحدث فاطمة فسطراسها وهو ينظر فقالت المرأة عظمى راسك يا كريمة فان  
 هذا الرجل يطرد اليك فقال انه هو روح امير المؤمنين فتحمل المرأة ودخل بهودسا لها عن جاليتها فقالت لي ثمانية اطفال ايا  
 لهم ولا مال صحت اليك يتدبر عليهم فان رايت فاكبتهم في حريدة التيامي فقال لهم ولكن ليس في بيت المال الا لبعة واحدة  
 قالت فاكنتها واسم الكيس لها عن اسمها فكتبه فقالت الحمد لله قال فما اسم الثاني فاحترته فكتبه فحدثت المرأة ثم كدك حتى كتبت  
 اسم السابع فكتبت ثم لما قالت عند جبر الساع حراك الله قلت ما وعد الله به جبر الساع فكتبت اسمه الحكايت الاخرى  
 كان من عادة يارون الرشيد ان يعير به ويطوبه رجل سحبه يوما وحده رجلا فساله ماى سحست هال الرجل وانا ايا صا ترو  
 في ذلك لان الخليفة لا يحسن الا ما حق ولا ادري لمنس جزا ما موصل الحس فقام وصرخ وامره فخلع عليه فقيل له في ذلك فقال مدحى ال  
 جميع الناس يدحوك فقال شتان ميه وميهم اسم يعيتوا في حياتي وعيانتى فامى فحر له في مدحى كل كل العر لهذا فانه ما حود لعقالي  
 مقيد في حسي مع ذلك لا يذمى لي يدحى ويحمد حالى هو يدعى وحيوى ويشهد لك يوسف عليه الصلوة والسلام حيث قال الله تعالى  
 فلو كانه كان من المسيحين وقد قال تعالى في موضع آخر يسبح الله ما في السموات وما في الارض ولم يجد احد من المسيحين با وحده  
 يوسف لاسمع حاله كونه محمودا ولذا قال عليه السلام ان الله تعالى يباهى ملائكته لعباده المرصين يقول في مرصه الحمد لله فيقول لهم انظروا  
 الى عبدى كيف حمدنى في بلاءه اقبلوا لراة من البار وقيل يباهى سبحانه وتعالى عند حوائج العبد مكره وكثيرا في الله فقال ملائكته  
 انظروا الى عبدى صرحت النعم كلما عنه وذللت النعمة محمته والسرور والفرح ترا ما جعلت اولاده اتنا ما داروا به اراى وكيت وكيت  
 ذلك لا يسانى وامرهم لعموديتي ودمحى ربونيتي فاقفوا في قمره ما اس الحمة واجعلوا في قمره روضة من رياض الحمة وصعدوا له سريرا معطى  
 بالسند والاسترق وعطروه بالروح والريحان وسنده بالرحمة والعمران الحكايت الاخرى قيل كان على حاتم دايال  
 عليه السلام صورة اسدين ميماصى يلحسان وقد كان في اتد حاله رصيعا لمقى في المفارة وارسل الله تعالى اليه ايس حتى يلحسانه  
 فير صعداه فقتل على عاتقه ما مضى عليه في اول الحالة ويتذكر واشكر الحكايت الاخرى وكان المحمود العروى علامه اسمه  
 ايار ولادة عمل العراق وكان يقره عايت التقريب فوقع الساعون عند السلطان فيه له صدر ثما مقفلا فيه حواجر لعيسة لا يسك فتاحه  
 الا هو فاستفتح السلطان منه الصدوق ففتح ما داه فيه قدوا قديم قيمته طوحا فساله السلطان فقال في الوقت الذي من يار لكهر  
 كنت لاسه فظنا يتجدد المنس الى ما لكهر افتح الصدوق فاره واشكره ما متي به فيرول عسى التكره ملكك من العراق ورا د ترقيته العا  
 كيف وقد قال امير المؤمنين على كرم الله وجهه رحم امره عرف قدره ولم يعط طوره الحكايت الاخرى ابراهيم الخواص قدس الله  
 روحه كان في طريق الحج فكب عن الطريق فاصابه العطش اذ احار رجل وهو رقيق فصلا للمار في يده فلما فتح عنده قال من است مال ترب  
 ما انا اسالك فلما تسالني انت فقال ابراهيم انت المحسن فيسلك ان لا تفرصى انا ما انا ليس لي انا ترب نعمتك لا اعرف الحكايت  
 الاخرى لما قتل المول الامير الركنى امر ساديا اى من على الطهر حر عا يصادر ووضع عند قبره عياده يطرطها كان من اللعل حارة  
 اعز الى دحل ملك واحد وصاله المول اما ملكك ما قى قتل لي ولكن من حق النعم ان يشكره وقصيتني الى قد افترت ولرمقتي ديون



بکمال اللیلۃ ولم تفرغ احدی الی صاحبه فلما کانت الیلۃ تایتہ قلنا مثل ذلک محمد سحین او ثمانین ستمح علی ملک الی الی کل لیلۃ  
 ذلک فضل الہکذا یلاہلہ سبحانہ العجوب کما قال الشیخ **الحکایت الاخری** در راضی القدر آورده است کہ عبد اللہ بن ربیع گفت کہ روری  
 ابی میر قسم فقیری دیدم در میان راه اندادہ و بہر دو چشم و بہر دو سب و ناتاہ گشتہ و سران بیج و منہامت کہ گداری کہ شدہ  
 نگفت و بعد از آن شنیدم کہ می گفت کہ اکثر نعم اللہ تعالی علی من یردیک اور فتم خواستم ماہی گویم گوشتہای وی یرکراں و وند بسیار حد کردم  
 و از خودش شنیدم کہ می گفت ما شیخ ایچار اسباب شکر گداری است و ذات تو معقود می بینم شکر کدام نعمت می کرسی و آگاہی لطل  
 مد استم کہ تو ارحم تعالی جوداری بحقیقت مد آن نعمت کہ جز اتالی در مازہ من کردہ پاکسی دیگر آن لوح اگر ام نمودہ کہ ہر جہ آنت  
 معصیت بودہ ارم سلب فرمود اگر بای دست می بینا نستی کہ اری شہ ترار حق و اگر دست داشتی ہر ام و شہست و دست گزشتی و اگر دیدہ  
 اشتی سانا نیست و محبت گزشتی و اگر گشت اشتی لہو و لہو شہید ہر چہ سار معاصی است ارم مار گرفتہ و دل کہ حای مہر و محبت  
 و ست در ماں کہ مرد کرد و شکر دوست بر من نگاہ داشتہ تا در دل مہر او دارم و در زبان دگر دی ارم و شکر متہای ا یک ارم تا در اہم  
 رحلہ داکراں ہاشم و ہم ارم و شکر اراں **حکایت دیگر** عارفی ارمصران روری در بار بار در کرمیات ستہ بود و اس گہ ارحلہ متمولان  
 و د و مال و ا حداد بسیار داشت ناگاہ مردی سیار و حروفات عیال و تلف اموال او آورد آن متغیر شد بعد از آن دست بر سر ماہ برد  
 شکر گداری تمام ہا آورد و من اوسط متغیر گشت آن در دین میگوید کہ ارحال گشتہ فحب موم ہاوی گفت کہ ظلم بسیار و در  
 در مد مہو است و تو رفیق این ہر شہ اطہار شکر گداری کردی مردم بر نعمت شکر می گویند و تو بر نعمت گفت ای شیخ حاصلست کہ تو گفتی  
 قول ما شملع این حشر متفرق الحال گشتہ ما چون دست میان مردم و عقد را بر میان خود مدعقد دیدم ماہ و کہتم کہ ال و عیال  
 و اولاد و احاد ہر چہ ہستم ہمہ رفت ما چون عقد را بر میان من استوارست اراں ناک دارم و دل را ما بین منی تسلی و ادم بیت  
 کر مال و مال تو تا راح سرد ہا چون دین تو را حاست اراں ناک مداری تا آن عربی می گویند کہ این سخن گزشتہ است ما تر گم و ما دل خود کہتم  
 کہ ای ساقی من ہر کردہ عقد و فای حار حل حلالہ این شکر نگارہ ام کہ این گزشتہ عقد را می گد ارحلہ **حکایت دیگر** حاتم اصم  
 رحمہ اللہ مریدی بود او را مادشاہ بلخ گرفت و مصادرہ کرد حاتم کسی فرستاد کہ مادشاہ مال ارم گرفت حاتم گفت شکر کن وری چند نر  
 لسی فرستاد کہ مراد در بلخ محوس کرد حاتم گفت شکر کن وری چند نر آمد مرستاد کہ این گزشتہ را ماں در زبان در قند آورده اند  
 حاتم گفت شکر کن وری چند نر آمد مرستاد کہ این گزشتہ را رحمت اطلاق نارخص شدہ و روری حد مار نقصا حاجتس می باید رفت  
 و ہر مار را وای ہی باید رفت کہ مدیکس بر بای ادمست و دیگری بر بای شیخ حم فرستاد کہ شکر کن آن مرد را طاقت اطلاق شدہ بود و ہر نر  
 کہ شیخ را لگوی کہ دیگر این ترجمہ می تواند بود کہ مال تمام از دست رفت و مطالبہ ہر چہاں رعی و در زبان مقید را گزشتہ ہم سد و  
 ہر تباہ روری چندین بار رحمت شکم و ابقضا حاجت می باید رفت و من گریہ و رانجہ حیثہ او را تحمل کہ شیخ فرمود کہ شکر کن  
 اں رتا کہ بر میان او ست اگر بر میان تو بودی چند نر می بودی الحمد للہ علی کل حال **حکایت دیگر** کہ اراولیا را مہود آن بود  
 کہ پیوستہ ارحم تعالی ہست می خواستی و د اوقات عبادت و مطاا اجامت اللہ انی اسالک احمہ می گھمی سہی در عبادت

حای خود این کلمه گویان سرسجده ساد آئیده در بر او در کرد که ای درویش هستت مرد با چندان مقدار بار و که تو این همه مبالغه  
می کنی ما این هستت که مطلوب و مقصود تست ما این نعمت است که نصف آن تسبیح و فدای قیامت سر نگاه تو گرداییم و اگر خواهی  
تا حجاب آریده ات سرداریم و مقام ترا اندر هستت بنویسیم القصه حجاب برداشته و مقام او را محدود و بعد از آن مرد بی چوستانه می گف  
التکبریت و دیگر بار به آن آئیده ما وی گفت که ارادت است خواستی دادیم و شرط کردیم که ما را کون شکر را برای چه میگوئی گفت که  
عزیز من بوده است و این شکر تو را دیدن که چون مراد دولت وصول بخت میسر گشت اکنون شکر می گویم تا مراد نعمت زیادت که  
در زیادت بر بخت و نعمت او باشد بگر تقار و بیت حضرت حلال احدیت سجاده و تقالی للذین احسنوا الحسنة و زیاده الله  
ارزوا لعلکم ذکرکما که کم حکایت دیگر عادی بود در سی اسرئیل حتی که ان را چندان عبادت کردی که فرشتگان را سی  
عبادت او انگشت بیست و در دران عیتر کرده و در دروی حریل علیه الصلوة والسلام گفت از هر مردان آدم کسی ترا بندگان  
عبادت کرده که این مرد درجه او تا کجا و اندود نکند تعالی حریل علیه الصلوة والسلام را لوح اطلاع داد نام آن عابد را در میان استغ  
دیده محزون گشت از حق تعالی دستور طلیعه تا آن سکه در مس را بر لب حال آگاه گردانند تا روح بسیار بخود راه مدد فرما آمد که  
روزی چند صبر کن که ما را در جمن این معنی سر نیست چون مدتی بر سر گذشت ما را سر تیل علیه السلام را لوح اطلاع افتاد نام آن  
در میان مسعود اید محب فرمود که گفت آنی آن شقاوت چه بود و این سعادت چیست گفت حریل فرشته را از برای و  
فرستاده ام تا ویرا گفت روح بسیار بخود راه ده که نام تو بر حریره اشقیاست و این عبادت در حسن آن شفا بهار مستور  
آن فقیر چون این خطاب شنید سر سجده ساخت گفت الحمد لله که اگر در دار حلال شائسته مانده حال بیستم باری در سرای و مال  
از سلاسل و اعلال محروم یم هر دو سرای ارا او ست و من سده اوم که بر دشته لطف او یم فرو نگذاشته قهر او یم هم بیت  
چون یک جناح ست بیوه خواه شیرین خواه بخ می چون یک حم ست مده خواه در و خواه صاف من سده ام سده را بر صدا اعراض  
برسد و هر چه جدا و بد و رسد تا که باید بود این سده در جهان مقامی شکرش آمد شقاوت او را بدل کردیم و رقم قبول بر مستور  
او کز تسبیح اللهم اتم السعادة آحالا و الشهادة آمالسا

**الفصل السابع فی لطائف المداسته بالشکر والتحمید الاولی العلم ان ما کان اسمه بالصفات القدیمة کان مصداق**  
و من صفاته القدیمة التي تمدح سبحا وتعالى سبائیس قوله سبحا وهو الاول والاحد والظاهر والباطن والاشی من المرات  
لوصف سده صفات و کذا لا اعمال والعبادات غیر التمجید و بحمد بده الصفات الذی منه فان التمجید ظاهر باللسان باطن القلب  
والاول و طبقه المكلف عند معرفه صفة هو التمجید و الحمد هو سبب العلم بالصفات و قيل ان انا تا آدم علیه السلام انی بالتحمید  
فی اول الارضین عطف فقال محمد بنده و من نقول عند مدحنا من البیاء الحمد لله الذی اذهب عما نحن کما حار فی التفسیر ان یکون  
عند لشارة الملك و آخره من اجزاء حیاته و التمجید هو الاول فی الدیقا قال الله تعالی وله الحمد فی الاولی والآخره و کذا کذا  
فی الآخرة حیث عین و حولهم صفا الحمد لله الذی احلنا دار المقامه من فصول الآخرة و آخره و هو من کمال الخیر و لای الذی فی الآخرة فی الدار

[illegible]



لم يكف من ترك الشكر من الحسن عقيقة حل على ان وايا احسان رافع الى العبد فقط اللطيفة السابعة اعلم ان شتمنا  
 على العبد و احسين متناه وغير متناه وللعبد على كرمه سبحانه امانا ما كان شدة تعالى على العبد والعبادة والتكرار والعبادة متناهية  
 الشكر غير متناه واما ما كان للعبد على كرمه سبحانه واللفظ في الدنيا واخرى في العقبى فاللفظ متناه والتعبد مع لونه وصعفه بما قام  
 اذ ارحمة سبحانه تعالى فالرب عز وجل مدرك مع كرمه وقدره اولى قد نقلت هذه اللطائف من مجمع اللطائف في ما انتكره ارباب  
 اللطائف في التخميد عاصته قال الامام السعفي قدس سره روحه في تفسير بحر العلوم اعلم ان آيات سورة الحمد المذكورة في الفهرست  
 سبق في الدنيا وسبعة في الآخرة اما في الدنيا الحمد لله على الدين والمداية قال تعالى في هذه السورة الحمد لله رب العالمين  
**والثاني** على الناس الدلالة قال الله تعالى في اول سورة الانعام الحمد لله الذي خلق السموات والارض وحمل الطلحة  
**والثالث** على الوحي والرسالة قال تعالى في اول سورة الكهف الحمد لله الذي اوحى الى عبده الكتاب  
**والرابع** على المصالح والمفاسد قال تعالى في اول سورة ساء الحمد لله الذي له ما في السموات وما في الارض **والخامس**  
 على نقصان الريادة قال الله تعالى في اول سورة الملائكة الحمد لله فاطر السموات والارض حائل الملائكة رسلاً  
 اولى احسن معنى وثلاث ورع **والسادس** على اهلاك طلبة الآخرة فقطع دمار القوم الذين ظلموا والحمد لله رب العالمين  
**والسابع** على حفظ العالم والمملكة فله الحمد رب السموات ورب الارض واما السبع التي في آخرة فالاول اذ بعث  
 اهل القبور ونفوا فيها تسفل قبر ملات مائة مئة من الحمد العرق ثم دعوا الى الحساب فحمدوا الله الذي ولد الحمد في الأسرة **والثاني**  
 اذ امر موسى الحساب حمدوا كما قال قصي بينهم راحو وقل الحمد لله رب العالمين **والثالث** اذ امر عبد الطيرين اهل الأسرة  
 من اهل الشفاة حمدوا وقالوا الحمد لله الذي بخشنا من نقود الطالعين **والرابع** اذ امر موسى الصراط ووجدوا راحة الحق وطرفا اليه  
 قالوا الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله **والخامس** اذ ادخلوا الجنة قالوا الحمد لله الذي  
 صدقنا وعدة **والسادس** اذ اصعدوا الى درجاتهم وامواس الحزن قالوا الحمد لله الذي اذهب عنا الحزن **والسابع**  
 اذ ارادوا رهم بعير كيف حمدوا قالوا الحمد لله رب العالمين وهو الماد من قوله تعالى واحمدوه ان الحمد لله رب العالمين اللطيفة  
**الاخرى** واعلم ان من محبة الله سبحانه وتعالى الحمد لله بحسبه في القرآن اكثر مراراً فاقترن الحمد لله رب العالمين وهم عليه بالامر عليه  
 لعونه فصح حمد ربك واستعظم حمد الملائكة حامدين وحسن تسبح حمد الله صاحب العرش والذين يحملون العرش ومن حوله  
 يسبحون بحمد ربهم وكذلك الملك الموكل بالسحاب ويسبح الوعد بحمد الله كذلك الملك الموكل بالحيات من ران من شئ الا ان يحمد  
 وآدم عليه الصلوة والسلام حين مطر قال الحمد لله رب العالمين روج عليه السلام حين استواء على الملك الحمد لله الذي هدانا  
 عليه الحمد لله الذي ذهب لي على الكبر استغفيل واسحاق وولده حين سجد من الدعاء الحمد لله رب العالمين الحمد لله رب العالمين  
 والسلام الحمد لله الذي فصلنا على كتبين من عبادة المؤمنين وتبينا محمد صلى الله عليه وسلم ربه تعالى عليه وقا  
 وقل الحمد لله رب العالمين الحمد لله الذي لم يتجدد لنا اوقال قل الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى وقال صلى الله عليه وسلم



[illegible]

علی قلوب الخائضین انما تک البحار محدودة الى صدور التائبین و انما تک الاوارط ابهره لا یبصار المذنبین فی اسرار تلك الدوار محجوبة  
 عن کاحادین اللطيفة الاخری من هذا القبیل الحمد مقسوم علی اللسان والنفس والروح والقلب المعرفت السر فی اللسان  
 علی النعمة وحمد النفس علی التلذذ بالنعمة وحمد الروح علی المحبة وحمد القلب علی القربة وحمد العقل علی الوصلة وحمد المعرفة علی حفظ المحرمات  
 وحمد السمع علی المتابعة و ذکر النعمة عدا اللسان والسمع بالنعمة عدا الالسان والحمد عدا الروح والعینة عن النفس عدا القلب  
 والوصلة عدا العقل وحفظ المحرمات عدا المعرفة والتخلي والمتابعة عدا السر فاستقامت حمد اللسان اشارة النعمة الى الله تعالى  
 واستقامت حمد الالسان التسمی بنعمة الله واستقامت حمد الروح التسلو بدوام المحبة واستقامت حمد القلب التقرب بالنصرح به  
 یدی قدرة الله تعالى واستقامت حمد العقل لتوصل بالیتل الى رضا الله واستقامت حمد المعرفة بحمد الله مع التذلل تحت حلال عطمة الله  
 واستقامت حمد السر للصام تحت حده الله متوقا الى لقاء الله سبحانه وتعالى ان الذین قالوا ربنا الله ثم اسفوا ما کانوا یفعلون  
 نقلت من تفسیر العلوم اللطائف الجلیلة والاتسارات الخریة فی کلیة الحمد لله من اسرار العاتیه للشیخ العارف الکاشف المتناهد  
 الوری قانی قدس قدر وجهه وصاعف متوجه اللطيفة الاول بما که الحمد لله حراج وکلمات خلق است تحفه مارگاه کر با حق است  
 سبحانه اما ترا ساید و است که عالم یک سده الیت مارگاه آبی را و ان سر الیت حضرت امتیاسی را و این سده سررگ بعدد  
 سیاتر آمیزش دیاں دارد و محله این دها سا شکر دیوان حق می گذارد و ان من تنی الا یسبح بحمده ار اول تا آخر و بعثت خدا  
 عرق است و اسبع علیک نعمه طاهره و ناطقة ارارل تا ما بعثت او فراسیده است و ان تعالی الله لا تقصوها  
 حله آفرید پای اولین و آخرین کلمه الحمد در برابر این نعمت سبحانه که یا عجز می کرد که الحمد فی الاول و الآخر هر یک بر حاتی شکریا  
 ما ر خدا یا حل علی محمد و ثانی گوید و ان من تنی الا یسبح بحمده آیامردمان را که با حمد نامادیهالت ابر و مات کان  
 عالم عیب می داند و لکن لا تفقهون تسبیح صحا و دیاں بین و بیته بعدد گوشت ریش بیرون کن و حجاب آتش حاکم یث  
 هر آنکس پاک بر دانا حقایق معجزات سر تو مکتوف گردد و هر چه مجهول است تمام معروف سر الله **ثمة الثاني** الحمد لله عیار دار  
 از دست ار برای ادای حراج دیوان آید مرستاده سکه سیکه شهر سده است از مهر حراج لغتود المحدثات آماده اما ترا اول ساید  
 و است که سینه سده حریمه صبیحه حق است سبحانه و عوا هر حکمت حریمه تسبیح خلق است و آن هر به بدین حریمه حضرت ماد است ابرل  
 عرو حل ساده است و آن بقدر اندرین گنج حرانه حق تعالی آماد است بیس نقطه دل به لونه کارگاه که ما گریست که اندرین کارگاه آتش  
 خدا حل علی می سوزد و ناد الله الموقدة التي تطلع علی الاشد و کشته تر که یا کیر سواد السابیه است بر مثال دوم درون کاتون  
 آبی مادی و سده و آتش جدای می امرو در سبحانه و تعالی و نفس ما مس بار است ارکان هوا و ماده و در لونه دل آتش حق مارگاه چه  
 قرآن که بقدر الیت در در الصرب دیاں کعبیاست که آن مس یارهای انعام را در حاسن کرده بیدر نصرت آوار برسد ان زمان سکه  
 الحمد لله روی می رسد نگاه سرازوی ماز در بارگاه فی سار بحریمه ان مول بازمی سازد و ان فی هذا البلاغ القوم عاندینک  
**اللطيفة الثالثة** اولین کلمه دم آدم الحمد لله و در عدا ریح روح آخریه پس دیاں جهات را که الحمد لله است پس ریافت عطمت که

سکرده چالست اری آدم سارحت احمد که حراج نعمت روح مست در چهار پایش این شست عطسه آدم چاکوش کلید احمد بود  
 شد پیش کار سلطان بر حکم الله شد تحقیق است این معنی تمثیلی در عایت لطافت شتوید آنکه آدم صبی صلوات الله و سلامه علیه  
 در کوستان حداد رحمت برگ لوده و طونی اعظم آفرینش او بود سدره المنتهای همان پیش او بود اندک کوه من لاد ص ماسه  
 میاد میداد لایزال الله تعالی یغرس فی هذا الدنیا عرسا و اموش کن چون این طونی مهین و سده برگ گرس ارشکم مستار  
 در آه که فاداسو بته و ارس سار عیس او را حر آمده و نعت وید من روستی مادارل بحسب ساد آدم راست مار شست محمد  
 دیاں شکوه عطسه ارکیدگر شکفت میوه احمد کشاکش جان به تاج رمان سار امدعا در ان عطسه که شکوه حالست احمد شد که سو  
 روست و ارسید و بعد از شکفتن آن گل این نسل هوای حمد و ثناء سالیان میوه احمد شد سواد ارارل مادر دد منه مد آذلیه یعو  
 مکافات آن کلید گنج خانه در حیب معامله اش ساد و هر آنکه آن خربیه بدست بر حکم رک با و در ستاد و لطیفه دیگر ازین خوشه  
 بشعوات ل ترا میداد است که درخت مهین در ابع آتی و شجره برگ گرس در کوستان نادسانی کاف و لون کن فیکون مست صریح لقا  
 مثلا کلمه تطیبه کشر طیبه و عالم که ماسون الله می حوایم حله عطسه کاف و لون مست و شکوه این درخت و فیلون مست کن فیکون عطسه  
 عالم اریبی بیفتاده حشمت و رحیا شمش محمد آفرینش ارحم طوشت بریحت ارزبان درات عالم کلید احمد شد در برابر این عطسه سارگاه  
 ارحم رسید سجاده و تعالی او ان من شیء الا یسبح بحمده ارارگاه قدم در برابر این حمد رحمت رواه شد و برین عطسه رحمت و رحمت  
 و مع کل شیء اذل عطسه که در کان کاف و لون به رافقا و عقل اقل بود اول مطلق الله تعالی العقل بعد ایاحا و عقل روح و وجود که احمد شد گفت کاف و لون  
 او الله تعالی خلق الارواح قبل الاحساد و اربعة آلاف سنة انگاه بعد از خلق همان بود خلق السموات و الارض عقل اولین که سکرده کاف و لون بود بیات  
 عطسه بدست روح و برین شکر دیوان بیخون بود قائم مقام احمد شد گشت انگاه سار رحمت رحمت حق تعالی بود سار مستدر حکم  
 رک شد اعی و رویش سر برین محی مروج دیگر این مار کتر شتو عقل اولین که عطسه کاف و لون بود گفتش قدرت ارجیا شیم قدرت بمسرون آمد روح  
 مهین که احمد شد کن فیکون نو داری عطسه موجود گشت وید مداین احمد شد در وجود بیعت سر جوش این سیاسی است در ارل رحمت  
 و ان من شیء الا یسبح بحمده و مدانه کاف و لون بود الیه یصعد الکلم الطیب سر جوش این سار کاف و لون بود جدا سجاده و تعالی  
 اسفی عطسه عقل احمد شد روح بر جان رحمت کرد و رحمتی و سعت کل شیء آن رحمت در نهاد حواحه کوبین و رسول ثقلین صلی الله  
 علیه و آله و سلم پدید آمد و ما ارسلناک الا رحمة العالمین انگاه عطسه رد آدم علیه السلام ارجیا شمش بدرافقا و ارمه است  
 لعالم می ماند کافه مع الاسد و مرست جان اری میجو اد و فی العسکه و لا تنصرون عالم بدست و آدم سار سار می نمود و بد رس  
 چون آدم عطسه عالم بود ان معنی که عالم عطسه در آن عطسه شمس مصور آدم گشت و نعت وید من روحی ارجان احمد شد گفت آن  
 در شکل صد گشت و کلمه اعلا الی مریم سلطان ارل و حل بر حکم الله گفت کن حرمت میور شد گشت و ما ارسلاک الا رحمة العالمین  
 صلی الله تعالی علی محمد و علی جمیع الانبیاء و سلم لطیفه دیگر که عطسه بعد ملکوت السابست چیا که بعد عطسه حاسم اسما یست چون  
 سمان برادی در حیا یتیم محمد آوار در عطسه نه و بعد حو ماران ارجیا سار و ان قطرت ماران رنی آن عطسه احمد شد



گویند هیچ احدی از این گوید مراد از این حمد بار است چون الحمد شد آسمان بگوشش زمین رسد زمین آسمان را از دہاں نبات  
 ریاحین بر یک الله گوید فاطر الی آثار حمد الله لطیفه دیگر نور ازل در حیاطیم حان بدہ ریخت شتار انوار قدیم در سہا و روح  
 موس و یحیی آن چنان پاک عطسه بر عطسه حان در دماغ دل حرکت کرد ایماش خواند و لکن کتب فی قلوبهم الايمان  
 ان ایمان در نقطہ دل عطسه حان بود الحمد شد گفتن حوالہ یک افتاد گل در سراسر دل الحمد شد گفتن گرفت اسلام الحمد شد گفتن گل بود  
 چنانکہ ایمان عطسه بر دل بود آواز ازل پس شد بقدیم پیوست حدای عزوجل خودی خود بر چمک الله گفته ان آیتہ الله قرآن  
 لمحسنین لطیفه دیگر این معنی اندر ان جہاں باز گوہ اس حیانت این حقیقت اندر ان عالم عکس این عالم است آنجا اول  
 رحمت الله باشد کہ اینجا آخر است میاں الحمد شد باشد کہ اینجا میاں است آخر عطسه باشد کہ اول است مدائمت بر چمک الله محبت  
 معی و حمد الله هم میاں حال دوز چون سده ہشت رسید بر چمک الله حق شہید روح طعام و شراب نعمت است الحمد شد گفت و  
 حوں نور دیدہ نقب در ازل بر در راہ دیدہ عطسه و آری ہمدہاں حالت نظر دیدہ طلسم است آوارہ را در دہاں دیدہ مدائمت  
 حال حق تعالی ہوید اگشت و حوہ یومئذ ماصح الی دہاں ناظرہ حال بود للفقیر معی للکسین تجاور الله عہ لظنم  
 یشم کتای کہ دیدار جدا حلوہ نمود دیدہ تنو یکسر در مدد دیگر گشت و شہود و عکس حسارتہ ساقی نمود ارج حام و ہوشت آرام رسان  
 می عشق بود و ساقی عشق مرار و رزل مادہ چتا مدد تا اندہر نفسم مستی دیگر نفرو و مارے بہ ہستی من اس می برم ارست  
 ماہ ہر خطہ من مادہ دیگر نمود دل جو آیتہ حق آمد و صقل عم عشق و امی ہش آن دل کہ می عشق عمارت بر و و ہر دلی کرطلت  
 شری گشت خلاص عکس انوار جدا بود در و ہر جہ نمود و ارس پر دہ ہی داد نشان ارس من ما من است ہوا ہو بر سر قع مکتوہ  
 لطیفه دیگر بہا الحمد شد صدای نعمت حد است عزوجل کہ آید بایہ آفرینش مار گشتہ روی مارل ساد حکمت حد نعمت است  
 ار حشرت کہ پاکہ ماتہ حمان ریخت حمان اندرین عرق گشت و اسبع علیک بہی ظاہر و باطلہ ایس نعمت امی حکمت بود کہ ار  
 قدم حدوت رسید انکہ لطف الله جیدین ہزار سال کہ دای حکمت او بصورت نعمت اندرین کہ بایہ آفرینش ہیئت معنی کل شی کہ  
 آیتہ و صدای ان انداز داس کہ بایہ وجود بصفت حد مار گاہ خود مار گشتہ وان من تہی الایسج محمدہ و چون صدای حد انست او عواہ  
 ہمہ وجود نعمت فرو گرفتہ بود صدای حد را حاسود رحمت مار گاہ ار کہ رسید مسہ ہوا و الیہ یجود پس الحمد تخلی نعمت حق است رحدوش  
 مرقدم افتادہ و نعمت حق سجارہ تخلی لطف و کرم است از قدیم حدوت رسیدہ و خطہ خطہ ار مار گاہ مادہ عالم تخلی لطف و کرم تعلو عالم  
 میکرو و مدم و ملامت آدم تخلی حد و نور توسع تقاسر گاہ کہ با میر سادہاں من تہی الایسج چہا اما توان دیدہ ماری را  
 ایس مسحاں مار گاہ خدا نور تسبیح و فروع تحلیل توانی دیدن و آن ستوانی نداری کہ ار دہاں ایس عطسای حق آوارہ تخمید و نوارہ تقدیر  
 شہید و لکن لا تفقہون تسبیح ہم اما اگر حان ترا و حق سماع آرزو کند و بار حق ترا ہنگامی مجلس افش تقاصا باشد اربن حمان  
 ناید شدن و اربن حمان بیر سفر باید کرد و ہر ماں کہ ہر گر اربن حمان بیرون توانی شدن و قدم بیرون توانی سادہاں ار سہر آنکہ چاہکہ تو  
 اربن حالت حمان اربن حمان و ملکی بر حمان ہم ہر وقت اندام و ایس انوار قدیم دست دیگر باید کرد و ما فروع ازل سر مگر بیان بر باید آورد

فصولی نور من دلتا تا ما شد که آن نور قدم ترا از عالم بدر برد و آن ارل ترا از حد مان گذرانند و ترا از ماسوی الله در رانیکه  
الله ما و آگاه تو شود و خداوند ساکاه تو گردانید و تحت قنای آنکه از حضرت حلال او گوشش ما دایاں صاکی و باستماع لغات عالم  
ششمی و بدیه تسبیح ارداهاں ساکاه خدا رسیده و مرمر تقدیس یابی از ران عالم دی نور لایت قدم ساده میاں ارل حق و اید خلق متر اکر متده  
و از حد خلق و بیض نعمت حق میاں قدم و حد و کله سته و ان من شتی الا یسبح هیده و از خلق ست روی مارل ساده و اسبح علیکم  
لحمه کرم حق ست روی ما ند آورده آن نعمت ما این نعمت میاں ارل و اند ما یکدیگر پیوسته ترا و ج قدم و حد و متر اکر متده چون عواصی  
در میان اول و آخر و برهم ریخته بر سال اسری و روح تسبیح و تحمید عالم ما و کرم قدم یکدیگر بر آیم و و اند او را در فتاوتش در آورده ماراں کرم ازاں  
میغ نی در ج بر عالم ماریدن گرفته سات حد و تگ و و تنها در بان آفریش در مانس در آمدن و طبل روح تنما حق تعالی نوار دن گرفت  
هر اردستان عقل بزم مرتبه تقدیس سر و دگشتن لموده و غلغل در ملک و ملکوت ادا عت لفظ هم ای صدائی مللاں در حصستان حد و  
وی لایحی روح حال در باغ ایمان حد و تاب حور شید و شهود افتاد در قصر و حد و گفت درات حال پیدا و بیهاں حد و تو قرعه قسمت در اں  
رو روی که می ادا عت و نعمت آمد قسم و جسم و قسمت حال حد و تو که سودی حد و معراجی رقص قربت و کی شتی سر دفتر الصا و ازان حد و تو  
حاملان گریه شش در بر ج و رتس ره کسد و روح عزت پایه ما بد در بیایاں حد و تو گنگت مسکین معین هم خود تنما جود و گویا ستر آن باشد  
که گویم من بریتیاں حد و تو بر خود و تقریر این تحقیق بر وجه دیگر یا کم باں ای در ویش که مارگاه حلال احدیت جل و علا رحمت  
حلائق مره است و حاک کرمای حضرت صدیت تقدیس و تعالی ارو صمت حلائق مقدس ما بیج آفریه آمیزش مار و و ما بیج خلایق  
آمیزش می بریر مدیده تحقیق در عالم لطری کس همه موجودات در مارگاه خدا تواضع لموده اند و همه مخلوقات در حاک حق سجد و تعالی  
سجود در آمده اند و لله یسبح من فی السموات و الارض آری و خود موجودات سجود است و هستی مخلوقات یعنی او آگاه میاں آن  
و خود و خود ما میں آن هستی و این یعنی ارل تا ما ند و از قدم تا کصیص حد و مساوت ست انگاه میاں آن ما لای ارل و تسبیح  
عقول عقلا روی ار اند مارل ساده و بر اکر کرم حق سبحان ما ند تخلی کرده نو و و تاب تخلی صا و حد و عقل بر مثال آمارا حد و بر حواس  
روح ما و ج قدم ساده اریس هستی بر حواس هستی ادا آماده آرای براده عالم آفریش ست و روح در جهان بیست تخلی حق تعالی عاوت عقل میکند  
بر مثال تاب آفتاب کم جهاں می کشد عاوت اما میکند عقل حد و ات روح ما و بیست می بر در مثال است و حور شید که ذرا خاک  
با عاوت آب میکند چون این عاوت باں در بر ارواح ما و ج که ارل رسید سبحات مار قدم دورات حد و عالم را و ج که در لافقت  
سحات و جبه ما شتی الیه بصره دست سیمه حد و تار ساده حد و تار و وصول ما و ج قدم مع کرد و الله یسبح رب الارباب نور عقل  
داد روح حال در میاں قدم و حد و تار روح ایل و اند میعی متر اکر متده عاوت حور در است روح اسری سیکدیگر شست من ابر برین  
در آمد او از آن رعد ما سلم خلق افتاد او را و همه حضرت کرم یا و او را آن رعد است که در عالم منتظر گشته مارانی رین میج ماریدن گرفت  
تسبیح حاک مار حد و جل ماراں آن ابرست که در حاک منتظر گشته ملایس ماراں از اند بر ارل می مار و دایس رسد در حد و و رعد  
نور می بر د یسبح الرعد مجد و یاه و میار و ان من شتی الا یسبح مجد و و زاموشش من ااین امر و در میاں آسمان ارل و رین اید باشد

و آوارین رعد میان قدم و حدوث شنوی ان فی ذلك لدکری لمن کان له قلب و النقی السمع و هو شهید لطیفه  
و دیگر از لطائف کلمه الحمد شدت و بعضی است این کلمه بگرد پای اسم الله بهین پیش از جمله قرآن است از ا و الف ترکیب کرده  
الف اول همه حروف است در مطالع و با آخر همه حروف است در مخارج پس الف اولین دست گردن مای آخرین آورد و با حاء  
خواست الف و اگر دانکه بر اقل قرآن بنشیند ایضا کلمه الحمد شد ریتال مای اسم الله افتاده است در دهان آدم بشیر و همه کلمات او  
و هم در دهان بهشتیان آخر همه کلمات است الحمد شد بهشتیان از درج آخرین کا مخرج اولین گفتار بهشتیان آنکه با اسم الله از آخر  
همه مخارج بر الف آمد بر اقل همه مطالع پس الحمد شد از کلمات قرآن بهین است که مای اسم الله از حروف قرآن تا بحال اسم الله از  
اولین و آخرین حروف مرکب است در مخارج و کلمه الحمد شد از اولین سخن آدم و آخرین سخن بهشتیان مرکب است در ملح چنانچه  
ششم در لطیفه گذشت که ملک سید عالم علیه الصلوٰه و السلام الف بود اقل مخارج انبیاء داشت کتب اول الانبیاء خلقا مارای  
سنگی بر و غالب شد آخر مخارج آمد و آخر هم بعثت ایس انبیاء حروف تحت ازل اند و بیجا مگذاران حاشند که حکمت خود بر شودگان  
میرسانند پس بهینا که در حروف الف و با از اقل و آخر مخارج هم پیوستند و بر اقل جمله قرآن بتست نور سید عالم علیه السلام الصلوٰه  
از اقل و آخر نبوت بر یکدیگر پیوسته در آخر انبیاء شست ان فی هذا السلا عا لقوم عادیین مار انبیاء جمله کلمه حق تعالی بود و  
و امتان همه الف ماتحت خدا بود و دنیا که در انبیاء اول و آخر احمد بود که اصل مخارج انبیاء بود صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین  
در کلمات حق سبحانه و تعالی اول و آخر همه الحمد شد آنکه ام الکتاب جمله شد ما جمله انبیاء لطیف است احمد درست شد چنانکه نبوت اولیا  
انقرات احمد درست شد احمد در سوت انبیاء بهینا می مانست که الحمد در عمار اولیا انبیاء سوت ما احمد راست شد ایجا مار ما الحمد درست  
گشت ذلك تقدیر العزیز العظیم لطیفه و دیگر اقل تر نماید اسس که هر چه آورده است همه کتاب خداست و همه کتاب هدای بر  
آیات خداست سبحانه و تعالی شش حرفی کل شیء له آیه تدل علی انه واحد پس از اقل تا آخر و بهینا است که از مالای ازل تا ایتنا  
عقول عقلاء و ارواح اولیا شاگردان ازل و نمید قدم اندازد سبحانه و تعالی قرآن می آموزد و بر ازل درس میجو انبیاء عا که  
همان لوح مرگست و تحت عظیم است که در مقدم بعلم کم از بر این شاگردان ما سه شتم است و فی الاخر ص آیات للموقنین  
نمات بر تحت خاک حروف مقطع است و چون این حروف احمد رسید سات ترقی نموده حیوانیت نماید و چون الحمد کلمات قرآنی منتهی شود  
ما هیته حیوانی بحقیقت انسانی متصا حد گردد و الف مای سات و احمد حیوان در قرآن انسان برود و کلمات حق برآمیر و تا که نزد  
کلمه است و دلیل آنست که در ماره عیسی گفت علیه الصلوٰه و السلام و کلمته القاها الی من یر بار رمودان مثل عیسی عند الله  
که مثل آدم چون عیسی کلمه حق باشد آدم که ما عیسی صلوات الله و سلامه علیه ما هم کلمه حق باشد و چون آدم پدر آدمیان است مقتضا  
الواد سر لایه هر آینه همه سر دران کلمه حق باشد که فاصلت بر کلمات است برین بهمت آفرینش نقش افتاده و فیه آیات دینا سید رسل  
صلی الله علیه و سلم از بر این و مود مثل العلماء یقتل القرآن هه سور طوال و قصار علما بزرگ انبیاء علیه السلام و انبیاء و علما و علماء  
امتی کا سیار بی اسرار مثل عالمان روزگار ما انبیاء کمین اند و انبیاء پیشین علما زمین اند پس احمد صلوات الله و سلامه علیه و سلم

اعیان علیہ السلام الحمد است و الحمد در مصحف ما رخدا الحمد است میان احمد و الحمد حرکت لام تفاوت نیست تا فرق باشد میان قدیم و حدوث  
 الحمد قدیم است و احمد آورده لاحد قدیم بر حادث راجع آنکه لطیفه دیگری در ویش زبان همان در پرده نهان ختم قرآن میگرد و اول آغاز  
 با حمد کرد که الحمد اعیان است کنت اول الاسباء خلقا بهفت هزار سال این بهفت سبع آفرینش بچهار چون بهفت هزار سال با حمد کشید این  
 بهفت سبع پایان رسید عمر الدنیا سبعة ایام این لام الاحرة بهفت هزار سال این بهفت سبع بنمود چون حتم تا رسید بهان الحمد اولین آیه  
 رسید بهان الحمد اولین آیه هر چه قرآن بر خواند که آخر هم لغت حتم این مصحف باین حواصی تمام شد از هر پس می حاتم اعیان لقب گرفت و حتم السبیل  
 آتی که آیات مصحف ما رخدا بود و سوره و تعالی احمد الحمد بهمود و اول جمله قرآن آغاز تا دو کلمت اول الاسباء خلقا آنکه الحمد از آدم فرسید  
 آدم بلند بالا و جیاج احمد و سوره المقر رسید و سوره المقر بلند بالاست ان فی هذا الملا عاقوم عابدین این سخن نیک مد آنکه  
 این رمر نه ماداره در واره آن حاکم است بلکه این معنی آواره واره همان پاک است الحمد لله دت العالمین لطیفه دیگر  
 از لطائف شریفه عبارات میعار مکرر معین مسکین بشود و حتمت بها اللطائف آی در ویش تحقیق معنی کریمه و ان می شنی الایسج کجوه  
 زبان اهل اشارت مستند اکون لمسال اهل عبارات تسود و تو گمان می بری که خلعت تسبیح و تجید و حلقه قدسین و تجید وی بر قدما  
 سی آدم چیست و درست آمده است و دست و این دولت سعادت مگر بهین جانوع انسانی مخصوص اهل لال هر که حمد ره که از سال جاری  
 عدم و محمده احمد و تفرج عود سی سرای وجود بیرون حرامیده و هر را و نیسی که از صومعه حول و خلوت خانه و حول مجلس اخص طهر و رحمت  
 کشید مطرب طلب انگیر و قوال و حد امیر و بوی حمد و تمای حضرت رسا العالمین به با عی فضل عدار که تو اند شمار که یو یا کیست آنکه شکر  
 یکی از هر ار که در تسبیح گوئی او بهی آدم اندوس بهر بیلی که رمر نه بر شارسا کرد و هر وقت که همان استماع در موافقت استماع  
 دست استماع دل دبی از زبان هر دره از درات وجود و سپاس شکر بیقیاس حضرت واجب لوح و دستوی و هر گاه که عقد نکست بهت  
 پیشتتر حمت احدیت از در انرحسبیت قطع کی چون طبل باع هر دره ملای از درات سستی در گلشن سرای پرستی حطه توجیدی سرای  
 گیری ابیات مگر کس دره دره گشت پویان بهتتر حمت حطه توجید گویان به نیام در بهان مقدار موتی که او را نیست ماروی توروی  
 دوری که از صدف عیب قلا و صنایع و بدان پیو و گوید و حد و ثنای اوست توروی که از مشرق امر بر عالم خلق تا مد حلقه بگوش سده علیا  
 و غنقه قصوار اوست فصاحت که این حساب سبع علوی صنایع بر بر این همان بالمش طایع بر او راسته و انش قدرت اوست قاری این  
 اطباق سبع سعلی مفرش بالوان او را از ریاضین منقش کاشته نقاش حکمت اوست صد بهاران هزار الواع موجودات اصص  
 مخلوقات که قدرت کامله از کتم عدم نقصای وجود آورده فی حکمتی مانع نموده تا هر یک بر ما حال حضرت دو الحلال او را می ستود  
 اول مگوات غرض مجید بود که موسوم بهلک لقب سقف مقدس گشت قلا و تجید و العزیز المجید در حید در معامله شمس در آورده  
 برام به اتمام طارم در فصای بیوای عالم پاکش بر آورده در نقطه مکر حاک نامحاور افلاک در حیطه دایره اوست قدیل تا تمیل طلک الوجود  
 با عروج متعل از شعلات مائره اوست ظهور نور استوار و سحیح خود آینه شهود او استیلا یافته که التخص علی العزیز استیلا  
 قنات و صاف کمال آتی در آصاف محال وی کمای تافعه و کای عرشه علی المائره این بهفت قدیل مقرر س لاوردی یکبار از علق



حوس ایوان در آنجا و این بهشت فالوس مسدود بر حدی سطر از ساق مقدس میاں او انکیخته کمانه ایوان عالی بنیان  
 مرده شرفه والی ارکان او ماین طراز مطرو و ماین اغرا از معر بود که انچه شد رت العالمین که سی که محل انوار قدسی بود و برده و  
 مرارسی حباب سحت بر دوش او بود و سبع کسید السموات والارض نو میدا میدا یوس عزت در گشت او بود و الکر سے  
 وضع القدس کرسی قدسی که او تو بود و میرور نور و حلی سرور محل در فرای هوای قدرت محلی اگر چه روق سبع متانی خود اما  
 سی سبع مثالی بود که انچه شد رت العالمین لوح المحفوظ که سطح خاص نظر خاص محفوظ بود و بیایچه اسرار قصا و قدر او بود حد لک  
 سلک اعمال فیرو شراوی نمود و سطو نظر خاص و عده اهل کتاب او بود و مرقوم بر قوم فصل الخطاب او بود و علام سعادت بعد  
 و ارقام شقاوت اتقیا و روی همین عواش مشهور و توفیق دستور وی هم همین بود که انچه شد رت العالمین قلم که صاحب اسرار  
 مذم بود و مشرف متشرع قسم قون و القلم و دشا طه بود که با مل قدرت از نور طرط ساعد سیمین عروس لوح اسبق و قصا و قدر  
 رقوم قوی و قدر نگار می ست لی فی ملکه میل تجلی بود که ارکمانه و ات عینی قل لوکان الحجر مذاذ الکلماته ستره سیاه مداد  
 رسم سواد در دیده دفتر قصا و قدر می کتید کلمات لحوظ و عمارت ماعوظ وی بر طبق ورق لوح محفوظ همه این بود که انچه شد رت العالمین  
 بعد از این بهشت شادروان بیگون این تنق سبع رین افق سما کون که بر دای ایوان ملکوت و مجلهای میداں ختر تواند دریا  
 خواهر و واهر و در قطعه حصینه ملائکه و خود در شادروان زرا افشان مجامع قدس اند ایوان عالی ارکان صوامع السلسل مدیر کار دواثر  
 مرا که کرات ساطع عالم امکان سعیده سکینه لو تو نار گوهر تار در مار سحار و جگر داند حاصل که این بهشت لا حور دی پیکر که بر بر یکدیگر  
 مطلق اند و این بهشت متادیل سیما کبری قادیل حبالی از سقف ملک اطلس معلق اند چون صومیان از ررق پوش در سماع این سرش  
 در رقص انچه شد رت العالمین ملائک ملک آرا که طعرا می عصمت سام ایسا است و مشور عصمت ر عواش نشان طیلسان  
 ترفع از کف افلاک در می کشد شادروان وان بیسویون اللیل والتهانک لایقترن بترارک عرش محمد بر می افرازد سمد و د عطا  
 و در میدان استظاد و ابیده و فتح مامه عهده و من عده لایست کنه و ن عمق عبادت بر سر تسبیح و کرسی تقدیس و سخن تسبیح محمد  
 و تقدس ملک روحانده در ابتدا و ابتدا در انشای خطبه و ادای دعا ماین حمد و ثناء التماموده انکه انچه شد رت العالمین کو اکتفا که  
 که لباس بود در نوسیده اند و حاتم ترین ادا کایسا التسماء الدیما سیمیه الکه اکب نوسیده حاد سب رنگاری آسمانها بر در  
 و مر و ایدار اجرام احام خود دید سبط با من و وسطا تو قلمون را معشش معش حوس موالیدار رتحات ارقام اقلام خود یا پسند  
 چراغ هدایت و با انچه شد رت العالمین و در دست خود دیدند اصطرلاب مکتوم مطر لظرفه فی الحور استارت تنای خود گمان برده  
 القصه حوس مایی دیوان اعلی و سید عابد و اتر عالم بالا العرا ملک تعالی مسوب محل عقد خود دیدد سکرانه اسن هم بر غم گمرا یان چون  
 آکا آرتند و عطفه بر کشیدند که انچه شد رت العالمین رحل که با سب و اکب بود صاحب ایوان تواقف بود تا جمل کل بر ورق وی بود  
 و لوح مایل از برق وی بود که بر همین از طاعت می بر صد حکوت رسیده به ابیری که برام در تالعتی جسم انتقام ارباب کشیده چون خطدان  
 بر سر عزت پایتبه سابع سر آمده ران سر کشاده که انچه شد رت العالمین مشتری که قاصی بلدان ملک و حاکم سماک بود حاکم سماک



مستور رضا نام وی بود سخلات و محاصر افاک سرسبزین با حکام وی بود طرار اعرار دوت و ممره گلیس حکمت که انجمن شد رب العالمین  
 پنج که لشکر کش صعب بجم او بود و صدر کش در آن انجم او بود و حجر تعلب در دست وی بود و راج رگاریں معلق از قفسه شست وی بود  
 در معارک محول علوی ساهی طفره گیر وی همه او بود که انجمن شد رب العالمین خورشید حشید آسای فلک بیای طبق ربیع بر کعب  
 گرفته چون سیه سالار آن در میان لشکر کوکب سرصف گرفته بهر ارسامان از لیس پیش و رو ریخته سلاسل برین و حلال سیمین ریخت  
 راست و رو آویخته تا که مادیات سیر سیر چهارم او بود و حشید بیعت طارم او بود و حقیق بیی چون گل آتش لائق گیس صاحب و لثان  
 وی میگردد اید طلای احمر الناس اصغر بر مثال او راق ریحانی در ایام حرانی وی می پوشانید حاصل با وجود این بهر شش دست یار  
 عصرت بی بسیار مار کرده ساحات باین تمجید آغار کرده که انجمن شد رب العالمین رهبره در قصر سوم دف شعث کف طلب گرفته  
 بهر شب طمع پوشان صوامع علوی را در پرده ظلمت لیل دل از سماع سرود خود در رقص رآوردی چون او تار طلعت اسار کری  
 در میان طرب حانه اطلاق که درم و دمایر کوکب را در دایره گاه وی انداختی دختران توانست شب تا سرور و ارصدای لوای دس  
 از حواله فصول بازیرد حتی گاهی ارم علم عطار دایره پیرو در آب ردی و گاهی از تاب آفتاب حله معلقول از عمول حواد را  
 خشتک کردی حاصل چون نعمات یروم و هم سار کردی بیایه خانه بهر مقامی آغار کردی انجمن شد رب العالمین عطار که صدر دیوان همان می دارد نگاره  
 مرج حورای سرنگار و گاهی از نقطه دریا قیر بک حانه بر صیغه شستار سنگ ارم رقم میر و گاهی از کار دره کاو برسل برین نقش  
 سیاح سر دنیا چه رورگار طاس میگردد و انجم بر صیغه لاوردی سماک و انواع سرحدی اطلاق قلم کرم این رقم میرد انجمن شد رب العالمین  
 ماه در سراه اول صاعی و کان ربیع میکند و صاعی این کان ربیع می نماید گاهی در پر تو تخلیات حلال در مقام بلال چون ملقه  
 رلف محبوبان چالی می نماید و گاهی در نظور رورحالی در مقام صاحب کمال چون خورشید جمال محبوب آینه تنالی می نماید و بهر حال  
 در عدد و اصال و در حدود این مقال دارد که انجمن شد رب العالمین دیگر روح با عروج ارحل تا حوت که بر طمقات سموات ثبوت یافته  
 و بر نگاه سیارات و مقام طبارات گشته مجموع تسبیح و تمجید اتقی اقدام موده و نمای و سپاس خداوندی حل دکه مبادرت حسته  
 که انجمن شد رب العالمین فی فی ملکه سترین اربین یگویم احرام علویات شتیدی احسام سبطیات بهم شتو اول اصیای مرسل  
 و اصیای مکمل که مقولان حضرت حق اندر و حل ارقم صاحب صعوت شیب صاحب است ادریس مارفت لوح صاحب دعوت اثر ابراهیم  
 صاحب خلعت استحق صاحب کرامت اسماعیل صاحب فدیت یعقوب صاحب صیصیت یوسف صاحب طاحت استیاد صاحب بیت  
 اتو صاحب بلیت شعیب صاحب نکاح و حیثیت موسی صاحب مکالمت پارس صاحب رارت داوود صاحب ملاحت سلیمان  
 صاحب ملکات لقمان صاحب حکمت سکندر صاحب حکومت یونس صاحب ملاحت زکریا صاحب حفاظت یحیی صاحب عصمت  
 عیسی صاحب معجزت محمد صاحب شفاعت محبت صلی الله علیه و آله و سلم علی جمیع الانبیاء و الرسلین و مراتب اعظم این پیام خواص عوام آورده  
 که انجمن شد رب العالمین بعد از آن صحابه صاحب سعادت تابعین صاحب متابعت علماء صاحب ترویجیت اولیا صاحب طریقت  
 اصیبا صاحب حقیقت سائقان صاحب بیعت مقصدان صاحب بلایعت طالبان صاحب لذت مجموع عرق نعمت تمسکون منت

قابل مدین ثناء و مدحت که الحمد لله رب العالمین متوهمان در محراب عبادت ترسایان با صلیب با صلاحت همودان گشت  
 پاکدورت گنا پرکاران با انواع صفوت و ذلت مجموع در شای مصرت عرت مشغول ماین محمدت که الحمد لله رب العالمین  
 آب در عایت رقت بود و رسایت لطافت آتش در کمال حرارت خاک در عایت کثافت هر یک در کمال فصاحت باطن  
 ماین مقالت الحمد لله رب العالمین خواهر و برادر معادن ظروف مایکد بگرفتار مملکات در جمیع اماکن ملک ملکوت در خواهر و برادر  
 در ادای این خواصدای این مایکد بگرفتار که الحمد لله رب العالمین سگ و طری در مرز ار سمشه و سمشه سیلووی در سوار  
 لرگس ناتوان بیایسوس ده ریان طرار گل بر دمار بر و در رگبار گل سرخ فرج عدا صد رگ حسد و سر سغید و ستار سیلو و مامر عالی  
 سید مائید خمر و در خیار سحره داری آرا سر و کوناه دست خوش و تار سیت چیل حال جمال بر حسار زو آوی صعیف بر و در رار  
 تارنج ررین بر سر شاج سبار حقیقی چون گسدا قوتی معلق بر یار مروی چون کوره نیاتی در طاقچه دکان عطار سبی چون صوفی  
 حلوت مشین با حره پیشین و رنگ بر و در تارنج پر و در کار انگور بر تحت طاق پاک لهر امیری شاه سوار ماتی قزات مارکات  
 سر اغصان اشجار همه مشغول به تسبیح و تحمید بر و در کار الحمد لله رب العالمین دیگر آطور اظیار و اطوار گلزار کیک دی در کو سوار  
 چکا و ک نوایر دار در جو هوا طیار بد با آمدند بیغام گدا بر ملل بالان در اشجار قریان چون مفران بر سار انشای کتوتزان مکش  
 در لیل و سار طوطی حان و کشت بر کمار اسرار طوطیان صبیح ریان شکر حور عدلیان در اسحار با طیور صامات قطار آمد قطار حله  
 ترخم و تکرار در ادای این اذکار که الحمد لله رب العالمین آهوان تاناری و حطانی و خوش سماع صحرانی ملکه همه مرغان هوایی مایسان  
 در مانی و صدگان سیط عرانی در دیندگان لسا ط حصرائی و درات مسائی قزات مای همه چون مللای درین نهمه سرائی که الحمد لله  
 رب العالمین قال الصد الصعیف معین المسکین ماسحات رب العالمین مشغولی است فطنومی ای ما ستر گشت و گوی تو  
 حسم و حال مضطر بحسب جوی تو + هر ما نام دگر می حادیت + هر دمی نوع دگر می دامت + دره فارغ نه از تحصیل تو  
 حله در تسبیح و در تمیل تو + هر کسی را گوش هوش برایش نیست + حد ریان هر دره را برایش نیست + هر راسه را بیانی دیگر است  
 هر بیانی را عیال دیگر است + هر عیالی را حال دیگر است + هر بجای را وصال دیگر است + در دل هر طره صد در تمین  
 در برج هر فزه صد حور سیدین + هر فرار عرش تا تحت التری + دره حالی بیانی ارحم + حله در تسبیح و تقدیس حق اد + هر در  
 جمالی مطلق اد + حله عرق بحر حست حوی او + در و رسا مستعمل گفت و گوی او + هر که می جوید ترا ان چیست و جو + فی الحقیقت او توانا  
 است او + هر چه طالب اساید در طلبت از مسب حاصل آید بر سرست + حق کلمات بحود مسوگشت + لاهم خود طالک مطلوب گشت  
 هم در ناب حقیقت سوخته + دیده و هم اطلب بر دوحه + حال حان در بحر احرار قدم + در صدق مادرمی گشته هم + عارف  
 معرفت اندر یک دگر + ماده میو و دهم بر یک دگر + دید در حسار سابق ماده + حام رفته ماده باقی ماده + آن تقاراد در ما گریاستی  
 در که انی گنج گوهریاستی + چون حدت گرد و مقارن با قدم + اول و آخر بیامیر دهم + ما اول یکدگ می گردد اد + واحد و اسان می حرا  
 کیست عیق در او در وجود اول و آخر لعل مروی که بود + اول و آخر چو او بود است و بهست + ما همه و باطن هم بود دست و بهست

تو کسی ای منت حاکمی صفا + تا کنی دعوی هستی + اجداد پائی حادث کے دود کو تو + جستم ناقص چون نہ میر و علی +  
 ہر لظ در حور و حارس کی ست لائق آن جسہ ہم جستم ہیست + اوسان ویریدہ ہستی تست + جس اوسرمانہ مستی تست +  
 در حجاب تو ہماں کشتہ ہست ہمیں + حوینس ارمیشیں سوار ویرہیں + تاسہ بی ادران کشتہ ہتودہ + گر بخود ہم طالب و مطلوب بود

### المجلس فی ذکر کلمۃ الرت و بیہ معمول

**الفصل الاول** فی بیان اہتہ و کیفیتہ استقامہ ذکر فی الانوار الرت فی الاصل بمعنی ترتیبہ و تلیغ الشی الی کمالہ استقامتاً تم  
 و صعبہ بلکہ العہد کا الصوم و العدل و قیل ہو لعمہ من رتیرہ صبور کقو لک ہم ہم موم و ہم ہم من یقول رہاہ اصلہ ریسہ  
 منعت احدی الدار ان یملکنا فی قولہ تمطی اصلہ تمطی الی تند و ہم ہم من یقول ہو فعل من رہا رہا ای اوداد و الترتیل ثبات الریاۃ  
 فی المرنی و تکلوا فی معصاہ قال نعم ہم معصاہ الممالک کما یقال رس الدار ای مالکنا و قال النبی صلی اللہ علیہ وسلم الرجل رب ایل  
 است ام رس عم تال من کل اتانی اللہ تعالی و قال نعم ہم ہو المصلح المدبر و منہ رت الیبت و منہ الرمانیون و ہو العلماء المصلحون  
 امور الناس علمہم المدبرون لا مورہم و قیل ہو بمعنی مرنی الحق و منہ قولہ العتر یلک فیما ولید و قال محسن الفضل الجحد  
 الرب اثبات الدائم و لو لم یملکنا ای عام و کہ یک دت الک فالکیران سیدہ السیدہ و اہل القول الی ابر عاس رضی اللہ عنہما  
 و ہو قولہ تعالی اذ کنت عند ربک ای سیدک و قال الامام ابو مصور الماتری دی رحمۃ اللہ التوحیہ الی الممالک اقرب الی السید  
 اذ یستقیم ان یقال رت السموات و الارض و مالک السموات و الارض و لا یستقیم سید السموات و الارض لایقال ہو سیدہ  
 الانی سی اودم خاصتہ بمعنی سید القوم مالک ہم ای الدی و حب علیہم طاعہ و لایقال سید الدار لانه ناکس تحقق و حوت طاعۃ فیما فی  
 قولہ سبحانہ و تعالی رب العالمین ای مالک رقاسم و مصلح امور ہم و منی معاشر ہم و عادی ہم اصلح قلوب المؤمنین بالعرفہ و لیسہ  
 بالتمادۃ و انصہم بالحیۃ و اصلح طاعتہم علی کثرۃ تقصیر ہم میا بالقول و اصلح معاصیہم علی کثرۃ بالانصاف اللہ تعالی یصلح لک  
 اعمالک و الرب صی الاطلاق اللہ تعالی علی الخصوص سوار کان مع الف و اللام او دوسہا و یطلق علی المحلوق بالاصافہ یقال رب العالمین  
 و کلاں الرت المطلق المعروف باللام بل علی انہ یکل الکل فان اللام الی علی العموم و لایک الکل غیر اللہ

**الفصل الثانی** فی بیان اصائل ہرہ الکلمہ و ذکر الداعین ہما و ما یعلق ہکذا ذکر فی التفسیر من الی الدرر و اس عاس رضی اللہ  
 عنہم ہما والا ہو الاسم الاعظم والیل علیہ من و حین الاول ان کل اسم فقیہہ مطلق معصاہ الا الرب فان مقلوبہ الترو ہو اسم اللہ سبحانہ  
 ایضا الثانی ما قال المحصر علیہ السلام ان اسم اللہ الاعظم ہو ما دعاء کل شی و کل ولی و کل عود اما الاعیاد فقال اودم علیہ السلام دنا طلمنا  
 انفسنا و قال یوح علیہ السلام دنا الی دعوت قومی دنا ہر ہم ہونی دنا لاندہر حل الارض من الکامین دنا اذ دنا عدل  
 و لو الی و لیس دحل ملق ہو ما و قال ارا اسم صلوات اللہ و سلامہ علیہ دنا حیل ہذا اللہ اما دنا الی اسکت ہر دنا  
 نو ادر ہا مالک تعلم ما کف و ما لعل دنا حیل مقلوب الصلوۃ دنا و تقبل دنا ہر ہا اعرلی و لو الی و قال یوس  
 علیہ الصلوۃ و السلام دنا لیس اکت الی دنا و دنا لعل من المملکۃ و قال موشی علیہ اللہ و سلامہ علیہ رت الی طلمت

نفسى ذلك شرى على صدرى ذبيحة على ولاهى رب ارنى انظر اليك وقال سليمان صلوات الله وسلامه عليه رب اعظم على  
وهب لى ملكا لا يلقى لاحد من بعدى رب او زعنى ان اشكك بعمتك وقال ركبا عليه الصلوة والسلام رب ائني وهن  
العظمى رب لا تدرى فرج اذ قال عيسى عليه الصلوة والسلام دما اسرل علينا ما نكد من الشكوى وقال مينا وحيت ما محمد  
صلى الله عليه وآله وسلم على جميع الانبياء والمرسلين بما لا تواحدنا ان نسيما او احظا نا الى آخر السورة قال اصحابه صلى الله عليه وسلم  
اصحيين رسا انا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة حسنة فقاعدات القارح ما ما خلقت هذا باطلا سنا انك من  
تدخل الدار رسا انما ما وعدنا الى غير ذلك وقال الاعاد رب انطوى الى يوم يبعثون رسا الصبرا وسمما صبرا علمت  
عليها شقوقنا صبرا احرجنا منها الى غير ذلك ثم ان الله تعالى اصاب هذا الاسم الى العالمين على العموم فقال رب العالمين  
ثم حص السموات والارض وما بينهما فقال رب السموات والارض وما بينهما ثم حص السموات والارض وما بينهما  
ثم حص المسارق والمعارب وقال فلا اقسم بربك المشارق والمغرب ثم حص المشرق والمغرب فقال رب المشرق والمغرب  
المعربين ثم حص المشرق والمغرب فقال رب المشرق والمغرب ثم حص من الارض بيته وقال فليعد وارث هذا البيت  
واصاب ايضا هذا الاسم الى كل الناس فقال اعود بربك الناس ثم حص من عيسى عليه السلام وقال ربك اعود بربك  
استحيى لكم وقال حص العارفين لما اصاب الله تعالى عباده اليه بقوله ما عصى ما فتحوا لك فقال الشيطان ائني ترفى به  
الا صافة وان الارض قد اصاب الله تعالى ائني حضره فقال ان الارض بقية وكذا الساقية وقال باقية الله والكعبة والمسجد الى غير  
ذلك قال للعيس فالى اقطعها كيدى عيسى ثم اصاب دابة سحابة اليم قال ركم كما يقول ايها اللعين لو قطعت اصابتم عصى فلا تطيع  
ان تقطع اصابتم عيسى ثم والله المأم للصداب

**الفصل الثالث فى ذلك** سورة من ترتيبه سبحانه عباد وذكر فى المعارج المرنى على قسمين احدهما ان يرى شيئا ليرج عليه  
المرنى والثانى ان يرى ليرج المرنى وترتيبه كل الحلائق على القسم الاول لاسم اما يرون عيسى عليه السلام انا تارة وثو انا والقسم الثانى  
هو الحق سبحانه كما قال سبحانه خلقتكم ثم نحو اعلى الارض عليكم هو تعالى يرتب بحسب حلاف المرين والحسين قال العارون ربوية سبحانه  
اعلم ان ترتيبه يقسم باعتبار المروين على قسمين ترتيبه كواش ترتيبه العوام انا ترتيبه الخواص فاما عباد عن ترتيبه العالم الصغير اعنى حود الانسان ترتيبه العالم  
كسايه عن ترتيبه العالم الكبير اعنى السموات والارض وما بينهما وبان باتين الترتيبين لا يمكن فى الدفاتر وكذا استمر الى كل واحد منهما ما يوضح  
يخرج به ما للتفكر فى عوالم صعبة وعجائب قدرته ولطائف ربه سبحانه وتعالى ومما يذكر ترتيبه الخاص ثم تحتها سبعة العام على  
سبيل الاحمال لتعلم اسرار الروسة عيسى عليه السلام فى سائر النصوص انا بيان شتمه ترتيبه سبحانه وتعالى اياك اعلم ان ترتيبه سبحانه وتعالى  
ظهر فى الابداد والايقار انا الابداد والاطر ولا ان قطره النطقة لما تحت من صلت لاد الى رحم الام كيف يتصرف فيما ويرسا حتى صيربا  
ادنيا وذكر الشيخ العارف السيد على الصمدى قدس الله سره فى كور الخواهر اعلم ان الانسان احدهما البعيدة وهى الماء والتراب اللذان هما  
العات والحيوان لان التراب ممتد الاعدية والماء مرسى ما فصارا للسات عدا للحيوان والحيوان للانسان يجعل الله تعالى الطيف

العظام لطيفة وهي دم مجموع من جميع الاطراف لطيف قائل هي الملائكة اقدرة لوجود الانسان في الحقيقة مادة الانسان الفاعل لا لفعال القائل بها يتم  
امر الروح واحسد ميتا الله تعالى للنفقة محلا ومحركا وآلة ومسطا بحري من الاعصار الى اصلب بعد التلطيف في التصفية ثم تجرى  
الى الطليتين وتمر الى المتانة فيكون مينا غير صحيح ثم يصب منها سحار قيل به عروق الآلة وتنسب للحركة وشدة الشتر تصير نضيجا يصب محيا  
عند الانزال وقود صهاريج الروح ثم يبار الله تعالى له مسرلا وهو دم وهي للسائر كالذكر للرجال فتمر المنطقة مع اعمارا ودية  
المسي الى مبط الرحم ومصيقه والرحم قوة جاذبة ما تحتد المني كما استتستف المتسام الماء فامتزج الماء المرارة بمار الرجل فاجتمع  
في صدف الرحم ميسران كان اللبس صا حتماع قوة الفعل والافعال يحد مار المرارة كملية ليد اللبس الى الصفة من الانفة فيجعل الله دم المثلث  
عظام المبر حتى يصير المنطقة علقه بعد انقصار مدة عيستها الله تعالى بذلك ثم عداها بذلك الدم حتى صارت مصدقة مثل قطعة لحم يظهر عليها  
رقوم الشترية وفقوش الاسا يمت ثم تقسم الله تعالى المصدة اللحم والعظم والاعصاب الغصا ريف الى غير ذلك فيصنع العظام ما طبيعة  
الاعصاب ويهيئ لها مجاري العروق بحريها لطائف دم الطمبت فقت على العظام اللحم ويجعل الحلة حصيدا على ظاهرها اللحم ويد لكل شتر  
لذلك ملك فيخذ ما كوك من الكواك السبع والشرا الاول الرجل والثاني الشترى وعلى هذا فصل الموتى في الشتر السابغ الى القسم  
ويتم الآلات والاعصار فتمثل حللاه ويدرأه وتظهر ياسبع الخواص فلو يلد يعيش بقوة العشر ثم يرجع الموتى الى رجل من الشتر الساس  
ومن شأنه الاحصار فلو يلد لا يعيش بحسنة رجل وفي التاسع يتفق الولادة بقوة الشترى فيدر عليه في تلك الطلمات فلك فترسج ومعايت  
ثم لا يطبق الرحم حمله فيصنع في قصار المواد ثم جعل الله سبحانه وتعالى كمال تربيته الكواك مرسا للروح الحيواني والملائكة للنفس الانساني  
حتى تصير طعلا ثم صيغاع ثم كارهاتم حساتم مشعورا ثم صديا ثم متغيرا ثم متروعا ثم ملحقا ثم ناقما حتى تم ريقا ثم شامتا ثم كملتا ثم شايئا ثم شامطا ثم  
شيئا ثم كبريا ثم حرقا ثم يميت بعد ذلك فيكون موت البدن ولادة النفس فكما انقلب البدن تربيته سبحانه سعة اطوار حتى صارت حيدا وهي  
السلالة والمنطقة والعلقة والمصدة والعظم واللحم والانساء الاحر وهي اتمام الصورة الانسانية وادخال الروح كما قاله المفسرون وذلك  
اطوار الروح سعة النمو الاول والحيوة الثانية وفوة الشهاب والاعتدال والعمر والرجوع الى الكمولية والشيخوخة والطور السابغ الموت وورثته  
وكيل بدن قابليت ادخال روح بيذا كد اطوار مختلف برحين طاربي ميكر دو ودره طور بي مرفي تربيته ست ودرسميل احوال شمة شيخ حارت  
شيخ عير الدين نسي قدس الله روحه ورسالته سدا ومعا وجود ايرافر مود كد طه جوي در رسم مي افند مد رمي شود بير اكه ما طبع مد ودرست  
النگاه واسطه حرارتى كه در رسم ست سديج صبح مي بايد واخر اى لطيف دى كتيب جدا مي شود تا بخدي كه احر اى عليط ارمامت لطفه ركه  
مركه لطفه سدا و احر اى لطيفه روى محيط مي آرد تا لطفه متمثل بر چهار طبقه مي گردد و ايجه عليط مطلق ست در ميان مركز قرار ميگردد و ايجه ركه  
لطفه بر نشت دى محيط ميگردد و در سطح اعلا او مقر مي سارد و ايجه اريس طبقه لطيف ترست برين طبقه دوم محيط مي شود و ايجه اريس  
طبقه سوم لطيف ترست برين طبقه احاطه مي مايد و ايجه ايجه مكر است ثقييل مطلق ست ايجه برجه متفه قست لطيف مطلق ست  
وايجه ميس اين دو هست لطيف من دم وكتيب من دم هست و مخلص اين سخن آنست كه آدمي سحر و بود اولاك و عناصر ست چون  
سدا اول انسان ست چهار طبقه ست لا بد در لطفه چهار طبقه موجود است و بهر يك ما طبع طالب مقام خود ادا آد و لطفه سام مختلف اند









در حرم سرای وجود نه نمودی اگر نه تقویم تعلیم در دست ارباب هم فیل علمه السلام بودی از جنگ غلط اندازان شماره و ماه و آفتاب زینتی و ساکاه  
طول و عرض اتی و جهت و حی الدن و طائر السموات و الارض بر سیدی اگر تقویت امر حطای عقل بودی پس حطای اصدای دعوی ای قلی ای سودی اگر نه تربیت  
و تشمت عقل جمال بودی پس اوطالت ارضی باشد اظهار اسرار بگوشتها اعطار مار در دست یقیما روی نه نمودی یا حطه طود و اوراق جیدانه  
در سنگ اسواق نقود و نقول را از فروغ و اصول بر صراف سامعه جامع عرض کند تا به حکم عقلس پیار مایه قبول بیامد و هر چند دلاله  
زبان عروس بیان را بر یورتمیس و ترصع و تخمیل و ترشیخ بسیار اید تا مقبول شاه عقل میفتد و موصول بیامد و حصالی ذکر روی منته  
سبحانه و تعالی چون ترتیب و کیفیت احساس هستی اکنون بدانکه در انقار معاقده این معانی و تسبیح قواعد این مباحی محتاج بودیم  
پیری چه صدوری تا این حواس ظاهری و باطنی بکار دارد و احساس آنها فتوری راه بیابد و از حلقه آسایکی احتیاج لطعام و شراب  
خورد و حواس است تا بدل یا تحمل باین حاصل آید و اعمال حواس از عمل احساس معزول گردد و امور عقلیه که بارسته حواس است بواسطه آن  
بوجود محتاج مایل محرم چون دیده را قوت بیانی داد و طبع قوت اشتها سازد تا ایجا را عواید مظهر محسوس گشت طبع نقد میل استقبال آن  
و پس از میل اگر موافق نفس است مسمی شوق است اگر مخالف است طبع معرفت پس چون شهوت لطعام را مومل و متقاضی گردانید ترا  
مظهر کل حاصل آید تا آن مستهار گرفته شود و سانی پس آلت اعدا که دست است مرتب ساخت و با صایح جسمه مفاسل و اظهار نبات  
در احد اقتدارش کرامت در بود تعداد آنکه آلت احد مرتب گشت معده ای می بایست تا احوال لطعام تحقق گردد و لا محرم این حقه بعل و غشای  
و باز احکاک قدرش به پیرایه صنعت تشکافت در رعرر اسرار در وی سبب ساحت و درین چشمه نانی مسدود حکمت ربانی حل حلال که  
در گلستان روی بنیاد آب از چشمه سلسیل حیاتی در وی جاری گردانید انگاه در کار خافه و بان طاحونه در می بانست تا آن صدارا  
سرم ساخته استلغ آن بر تو آسان گردانید لا محرم کمال قدرت بحیثین برابر مثال و سنگ آسمان بر یکدیگر مطلق گردانید و در آسمانی اصلی  
و اسفل السو بان حکمت محمد و ساخته اندکس و باطیات را بقطع و اصرار اساطین باز داشت و معصل بحیثین را محصل گردیده  
حک اسفل و در تحت و کمال علی بر عکس طاحونات حلاتین در دور در آورد تا کمال قدرت دی مدانی انگاه را باز در بان متحرک طعام دلالت  
در بود ما برین جاب بان جاب می برد و در میان کمران می فرستد و در آنک طعام می مایه و برین بجمای ددان و چشمهای بریر ران شربت  
خوش گوار آب دبان را آن مخروج می سازد و بواسطه آن رطوبت بخلق آسان فرود می رود و گویند حکمت بالعه در حرحه طبقه با آفرید که چون  
طعام تر شود آن طبقه را یکدیگر کشاده گردانند تا مثال سدران طعام مطحی محسوس بریر بر خود گسترده و بعد از آن خود را در آید تا بواسطه  
آن سوارش طعام را بگل و فرو فرستد و در پلیرای میبایان حانه رسامه انگاه و در معده و بار قوت مادی تا بواسطه آن قوتها این طعام چون گویب  
و پوست میست و در مرتبه بانی در حرحه حیوانی ترقی می نماید اول قوت حاده است که بر سر معده است و میباید حانه تا آن طعام را حدت میکند و معده  
می فرستد و معده را در مثال دیگری گرم و تعسان و در تحت ترتیب فرموده که اگر فی امتل سرنگست در دبان معده در آید فی الحال ارجاع حرارت  
و در شقی گوشت و پوست او بگردد و در استخوان جاری گردد و در هر جا که خود حرارت کسب میکند ارجاع همین حرارت ارجاع می گردد و بسیار  
رطال و ارقام است و بعضی می گویند معنی محتوینست و ارجاع را گوشت نیست و حواس طعام در وی در آید و مایه را مسدود مگر اید و طمانی





لا تخصوها ای در ویش ترتیب آتی و تشییت نعم نامندی در ماره خود مشاهده کن و آنچه آن ماموری از شکر گزاری نعم تقدیر است  
تقدیم بها و از صدق و انلاص و مرید محبت و اختصاص مگو که الحمد لله رب العالمین مسبحان من جعل الجسد بیضا علی قائمتین  
عمودان یحفظانه و بها الرجلان وله حادان لعل بها ما یشاء من القصد فی السط و بها الیدان إعطاء الخواسیس و بها الخواص الحمد لله  
عزله دار مجور الملک مستور من الامشاح لعدا الاشرار و بهی الاحلاط الاربعه المتولده من الارکان الاربعه و جعل العظام دعامه البدن  
والاعصاب اطمنه لده الدعامه والعروق محامی الدم و اسرار البدن و جعل من واصل العظام قطع العظام و کرمه العظام بالعظام  
و قیدها بالاعصاب و ثوابا للعروق تم سترها بالحم و اللحم و بالجلد و امتشعور من عضلات الاحمره المحققة من اللحم و الخلد و جعل بهه الاحلاط  
ما لکیات المختلفة فی الطلقات و الدامه حالب علی اللحم و اللحم علی السطح و السطح علی العظم و العظم علی الصغیر و العظامه علی الاعمار بحکم الله  
سبحانه و تعالی اعلم سادسی مدینه البدن علی هذه الاربعه الدعامه و قسم البدن علی قسمین الظاهر و الباطن لکل منهما اعصار برتبه و جعل البدن  
ما احتلما و لوسطا الکلام فی هذه المقام لاحتمال الی دعاته الله اعلم و ندانکه ترتیب که مذکور شد آدمی ما یگر حیوانات مشارکت دارد و بعضی  
هم در روح ساقی و هم حیوانی و هم انسانی و اما السار انکال احسان روحی دیگر عطا نموده که در ارس عالم است و در متولد از تاثیر احلاط  
و خاصه مواد و ار ملک و ملکوت مستعد و اختیار آدمی از سایر حیوانات مابین روح است و آثار روح انسانی گویند و حکما و پیران در حلیت  
بدن و حار حلیت مرده دارند و از احتیاج مکان سراسر اگر چه اهل شریعت و اهل دین و اهل جود و عن در سیر فاما در در حلیت روح ساقی  
و حیوانی و انسانی اختلاف گویند و از ترتیب و بر دس عروق مزاج نموده و اما و میا و ستوا گشته و بعضی از محققان گفته اند که عدا  
قابلیت میانی و ستوائی است اماوری با عدا همراه است آن نور مزاج عروج نموده و اما و میا و ستوا گشته و آن نور منقول بر سایر موجودات  
دارد و عالم بالا مال ارا را نور است بریت مردمان که بوی داد برده در عالم بهیم صباست و آن غیر دیگر نموده است و  
رو دیده است آن که هر دره رجا که حامی است جهان مایه در دوسه گری و آتی در ویش عودات مرکب دارد و چیردار و نور طلعت  
و این هر دو یکدیگر آمیخته اند و تا نور طلعت عدا گردد و صفات نور ظاهر شود و اختیار نور از طلعت و در ذات حیوان نواند بود که در اندر حلیت  
کار کند که نور از طلعت ایشان جدا می کنند مثلا اقل عدا که در دهن کار خود تمام می کند و معده میفرستد و معده چون کار خود  
تمام کرد و محکم می دهد و چون مگر کار خود تمام کرد و بدل می دهد و دل چون کار خود تمام کرد و دماغ می دهد و چون دماغ کار خود تمام کرد و عروق و بی تمام  
شد و نور از طلعت متناگشت و صفات نور پیدا آمد و حیوان را اما و میا و ستوا و توانا گشت و کمال این اختیار که نور از طلعت جدا  
کند و نور انسانی است و اسد و اس اکثر کار خود کمال رساند و در دین انسان تحقق گردد و آتش شماره بر میسر گردد و کم خوردن و کم گفتن و کم حقش  
و از خلق عزت گرفت و اس عبادت از سلوک اهل وحدت و الله الموفق رحمت الی ما کما یبه عدا رنگه ترتیب ثالث ترتیب روح سرده  
مذکور داشتی بدانکه روح انسانی با سر بواسطه ترتیب رب العالمین خلق کرده در مرتبه ساده اند که سر سب رقیی تواند نمود تا چون انسان  
تصدیق انبیا کرد و علیم السلام مقام ایمان رسید و نام می مومس گشت و چون با وجود تصدیق اسرار ذات حلیت عبادت و عروق حیات  
مقام عبادت رسید و نام وی عابد گشت و چون با وجود عبادت روی او دریا گردید و در مال و عاه و ولدت و شهوت حسیانی او منقطع

مقام ریاضت و پارسید و ام وی را بگشت و چون او خود به معرفت ذات و صفاتش میسر گشت و ذات صفات الهی و حکمت شایکاهی  
 ملاست و مدید مقام معرفت رسید و ام وی عارف شد و چون او خود معرفت بکثرت و الهام خداوندی جل و علا مخصوص مقام ولایت رسید  
 ام وی ولی شد و چون او خود معرفت و الهام حق تعالی ادا و الوحی و معجزات بنویذ کرد و ابید مقام سموت رسید و ام وی سی شد و اگر با وجود  
 وحی و معجزه او را مکتوبات مخصوص گردانید مقام رسالت رسید و نام وی رسول گشت و چون او خود کتات شریعت اول را مسح کرد و رسید  
 و شریعت دیگر بساد و مقام لولوا العزم رسید و ام او را لولوا العزم شد و چون او خود مرتبه اول العزمی او را حتم سموت ادا و ام وی حاتم گشت ایست ترقی  
 روح انسانی از مرتبه مؤمن تا مقام حاتم که کمال تربیت الهی و ربوبیت حضرت کماهی مرفوع انسانی را محقق کرد و در هر مرتبه این مراتب  
 مذکوره تر است حضرت خداوندی را حل کرده که در تحت عبارت دریاید و اساسات سر میسین مگرد و الله الهادی ستری دیگر را اسرار  
 ربوبیت حضرت رسالعالین حل کرده تر است عالمگیری است قال الشيخ الورکانی فی اسرار الصالحه قدس الله روحه بانه بادشاه عالم تعالی قدس  
 و عظیم بهت آسمان از رفعت رین تربیت میکند چنانکه بهت رین را از بهت آسمان پرورش میدهد همچنانکه رین رکوة حواره حرص  
 آسمان است آسمان حوتنه جین حرص رین است رین بر سرش از ان آسمان یافت آسمان تربیت ار حانه رین گرفت بان میں در  
 آستین آسمان است قوت آسمان در دام رین است رین آسمان آسمان است آسمان رین است که آسمان رین است عت عبادت رین  
 بر آسمان بچیان می مار د که برف و ماران آسمان رین می مار در ربوبیت حق سبحانه تعالی آسمان را طاعت و عبادت رین  
 می پرورد و رین رین را حرف و ماران آسمان تربیت میکند و رین است که تا در رین م سیکم و ان بر حاست در حطه ملکوت قدم  
 آسمان بر پا است لا تقوم الساعة و علی وجه الارض من يقول لا اله الا الله پس چون قدم نیکم و ان ار حاک بر حید دوم آرا در و ان است  
 ار افلاک مار دارد دهم رین الرره بر ادم امتداد دلزلت الارض لولها آسمان احتیم تاریک شود ادا السمس کترب و ادا  
 العوم و انکه در ب چون این داتره حاک طاعت و عبادت بر صحرای افلاک نار و اندران بهت اقلیم قط سال پدید آمد معماران است  
 دست ار عمارت مار دارد روضه روضان پرورده گرد و آسمانیا استسقا الصحرای عرش بیرون شود و در مار گاه حلال استعفار گوید تا  
 این حاکدان رین بران بحر علیین ماران طاعت و عبادت ماریدن گیر و راج سال ملکوت پدید آید استعفار و خوشننگان ار بر  
 ایل رین نف آتش و ریح که مور جان حان است اراج عالم وجود مسدوع گردد هشتی مراد که قوه العین ایمان است در حوائی ساد پدید  
 ار دم و قدم سده طاعت و عبادت که ماران ملکوت است ماریدن گیر و مر غرار سموات بر سر شود کشت رار ملکوت تاره گردد و راطاق  
 آسمانها ارین طاعت و راج سال پدید آید در ملکوت ارین عبادت قط سال مسدوع گردد و همچنانکه درین حان حاک ار حطه افلاک روف  
 ماران سار و در بهت اقلیم قط سال آس و بان پدید آید رینیا در استسقا الصحرای همان بیرون شود و راستانه کما استعفار گوید  
 استعفار و انکه کال عمارت یوم السعاده علیکم و انکه استعفار رینیا که استعفار و انکه استعفار است ار برای آسمان  
 رمان رین ران بر آسمان است روج حاکیان ماران افلاکمان است نفس سمثال ما دینی ار صفت قدر مدد رمان ار حاکر گیر  
 ران ذکر رینیا سار و هو الله فی سبیل اللیل لسترا اینی و حجه مکر مروج و ربح که دم موز است اراج هوادر شود

سهار طلع پدید آید از حرکت طاعت و عبادت لای اعلی مرتب نار از بر صحرای جهان سار و درین سبل السماء علیکم صلا  
 در ریش قحط سال بنزیمت شود در جهان فراح سال، پدید آید لیل ستعوار آسمانیاں که ولستعقر من لیس فی الارض استسفات  
 از برای آسمانیاں که استعقر و از یکم استسفات از برای آسمانیاں زمان زمینیاں بر آسمانیاں است تسبیح حاکیاں از اهل اکیان است  
 نفس بر مثال ما و عینی از مذهب قدر ندانم بران ار حار گیر و باران و در صحرای آسمان بیار و دهوالدی میرسل الیاح نشین  
 این بدی دحمتله چون دانستی که قوت و قوت آسمان در طاعت و در زمینیاں عرق است این مقدار بر مدار که در واره آسمان  
 قسام قصا و قدر استاده است پاک از پاک حد امیکند لیس الله المحبب من الطیب انچه پاکست بر ملا اعلی حج میکند از سر که  
 ساکنان املاک طاعت پاک تواند خوردن ایشان کید آید حاکم اندا سردن مد علم کل اناس مشرب بعد آسمان نیست و قنا کرده  
 در بان بر حاکم سادده قوت املاک از معر آب و حاکم در می کت در می دست و پای در دامن کشیده است دوم بر املاک سادده بان و  
 ناک از درون املاک سردن می کشند دلا امر از ص السماء الی الارض من بعد یصح الیه پس تو حقیقت ربوبیت ایجا می آید آسمانیاں  
 از قراضه سمره زمینیاں چگونه بر و درش می دهد و زمینیاں را از حواله نواله آسمانیاں بر حسان پرورد و من آیات ان تقول السماء  
 الارض ما صرا و ایچ ما بین آسمان زمین است حمله طعیلیان آسمان و زمین اند همه قراضات سمره ایشان می حیدرت السموات  
 و الارض و ما لیکما ایجا بین و معنی ربوبیت او بدان ذلك من اساء العیب لوحیه الیک سری دیگر انچه شد اولین سحر آدم بود علیه  
 السلام و در عالمین احسن تجلی کرم بود حل حلاله عالمیاں تربیت اول از تجلی ربوبیت حق دید مد سجاد بر و درش است از بر و درش  
 حدایا فتد حل حلاله انچه گفت الست و کلمه سعادت اندی از ان خطاب از لی بافتد بر و درش بر مدی از ان ربوبیت احدی کس  
 کردند قالوا لی آری پیش از پیش من ربوبیت را قائم تو ساحت بود و داد احد ذلك من لی اودر تا همین ربوبیت لستان لطف  
 و در بان تو ساد که الست سر کرم طعل حانت در گمواره قانت سیر علی ارد و نگید قانوا لی فی لی ملکة روح زمین ولایت حق تعالی بود از من  
 مقدسه و حقیقت حان تو بود که اندین زمین مقدس کلمه طیب می روید و تخم طوفی می مالد اول سال که در ک قدم بحص کرم در زمین  
 یں تو شد اندین کلمه ربوبیت که الست سر کرم بیخ اس درخت زمین حان فرو شد اصدانها ثالث شاح او آسمان ایمان سید و درش  
 السماء صد و نشت و چهار هزار و پچمره آنداری اس دحت آمده اند چیدین هزار عالم تربیت این بوستان سر حاسته اند تسقی صحای  
 احدی اما اندین هوا آن میوه ربیبا ار عیج عیج طاهر می تواند شد تا آن زمان که سوا می آید اجماعی رسد و صحرای باد ادا درل مرو و زد  
 بهمت و بان آن دو معرفت نسیم صبار و در بان تخم اولین آید بیاراید که س رنگ از آواره نواره س رنگ تخم الست سر کرم سر و حرکت  
 مد شاح ربوبیت مد بان رسد گوید ربی افتد میوه معنی از حصص حان مافج دمان آید اندر ربی از شاح این رحمت معر گوید و درش  
 مت گرد و حاکم در عرا درشت سودر صوان گریبان درشت گرفته نصیحه می بندد که سده بیانت درشت دارد و القدر و صفت من صا  
 عنته لیس همچا که انچه شد اولین سحر آدم بود در هم انچه شد آخرین سحر آدم میان باشد آخر و علم ان انچه شد رب العالمین که ناک تو است حق  
 حانه اول تخی بر گوش کرد الست سر کرم آخر تخی بر دیده کید و حوه یو می بیند با صرا الی سرها کما طرط چاچه ایا گوشت تو دست امور

لام کرد و بوسیت با خردیده تو بر جوان کرم متبادر بوسیت کما دعا اول خلق تعدده **سرمی** دیگر از اسرار روست رب العالمین لشو  
 محاسن الله توان روزیاد داری که آدم صلی صلوات الله علیها این دایه بدردان مگرمت و عصبی ادم و ده قهوی چون این طبعه بوسیت  
 را آدم آرد و شد ارکسار بخش میداشت قلما اهدطوا منها حیةاً سعة صدر سال گرسنه و بریده ولایت سیه گلیما در می گشت که  
 و آرا ولایت بهدوان حوالی تا بهیم دایه لطف مار سالیس آرد و بقی ادم در ده کلمات پستان لطف در دهاں او ساد سربا  
 لما العسما و مار بهما هر و شفقت او را سواخت سواخت پیاده فتاک علیه و هدی لوح کبی صلوات الله و سلامه بر آستان  
 ما آمد که خدا و داد رگواره زمین بیچ ربه ما مد دایه لطف را گونا نیستان تربیت اردواں مردگان باز گیر و در فلات قدر علی  
 لارض من الکافرین دیان کفر مرگ دیر بیه است و کافر مرده تدبیر این آوار را رل می آید من عصائی فقامات هر که در پروردگار خوش  
 صی شد مرد در آن وقت از مشرق تا مغرب همه مرگ عصیان مرده بودند و مرده را غسل میدادند لاجرم لطف ازل سدجوی باز آسمان  
 شود و فتحی الوان لسماء مماء هم دست و صا سوف کایر حاکدان مار کرد و فخر با الارض حیوانا و التفتی الماء علی امر قد  
 لیسر جهاں مرده را غسل بر آورد و عالم حاں داده را آب فرو شست چون را غسل جان مرده پرداخت زمین را گفت آب جویس دم  
 و سرد و قیل یا ارض ایلعلی ماء لک یا سماء اقلعلی و عیص الماء و قصی الامر  
 را بستی علی انجودی ارا سیم حلیل الله صلوات الله علیها چون سطلج مکسر رسید کرسنه ماده شد آوار کر کشید که خدا و داد اگر  
 بوسیت تو تربیت فرردان من کند اندرین میانان فی آرنه ماں حله بک شود و دعا افی اسکنت صر بریتی نواد غیر دی در سچ و صد عیب  
 را و داد که توان و جانه از گشت را زمی می بایں سیاماں حلقه بی ساکن وادالوا بالامی اهدیم مکان البیت تا ما حله جاسیاں را باین شک  
 یا مان ساں و گوشت و روح و انگین و سرة بریاں و شتر و گاو و قران من کلیم تو که ارا سیم امر و صلا در ده صوفیاں را لصفه خانقاه  
 حواں واد فی الناس ما تلخ اما سعه و سة تا حواجر آخر زمان فرار سد که بر طفت اوسب و همه دنیا حرقه موت او دار و صلی الله علیه  
 علم نگاه او سعه و سة صوفیاں جهان را اطراف و اکفاف من کلج حقیقی پیاده و سوار سة سمة او آیند یا تقی لک رحا لا  
 و علی کل صامی نگاه نهرای که در و عید که حاں اعظم ست ماسه روز دیگر که یام تبریزی ست در حله جاں کسی روره دارد و بر عهه عالمیا  
 و ره حرام باشد که بر در سراسر سلطان جبل و علا در خانقاه سید المرسلین صلی الله علیه و آله و سلم حلیل مدای علیه الصلوة والسلام حانه  
 ما حقه و حبیب حق صلی الله علیه و سلم سفره انداخته کلوا من طیبات ما سرقا که ارا سیم علیه السلام چهار بوسیت را شفاعت سبک است  
 بهدب ادنی کیف تخیا الحقی چهاں می باید که ارا سیم علیه السلام حواست تا نوی نماید که این حواصی مرده و این سگلح یر مرده را چگونه  
 مده خواهد کرد طاعت محمد اذیة من الظلمین چهار مرغ بگیر و یاره پاره که بر سر بر کوی پاره ارا بر یک سة نگاه حواں تا با واره واره  
 و حله درات گوشت و پوست بر یک اطراف و اکفاف حمال با هم اتصال دهم خواهد و عصب یا تلتک سبعیا نگاه چون به می که  
 آواره و از واره تو درات گوشت از اطراف کوه مایکد مگر می توانم آرد و عقیقت مدای که در دعوت واد فی الناس اردواں  
 بر ماں تو درات و بر پیت تو ام رسایدن و از اطراف جهان حله را بر کوه جمع توان کردن علی کل صابر ما من من کل فیه عقیق یوسف





آفتاب رحمتاب بگذرد و نورم چو روی خود بشه شاه و دنوار گنم چو پروبال را درم ز شوق چون کیوان <sup>در مسجد فلک هفتین نماز گنم</sup>  
 بد عشق و در گفت من همه دارم <sup>همه نار شو آن لحظه که یار گنم</sup> چو مار را گداز ای همه نیاز شوی <sup>مس از بر است تو دارم همه نیاز گنم</sup>  
 موش ماش و ز مانی بساز و موشی که تارای سماع تو جنگ ساز گنم <sup>همی دیگر</sup> اسرار موسیت رسل العالمین در عایت لطافت استوی  
 ی درویش اول ترانه بر حق تعالی ارغش ناله رش ساید دیدن و قضا و قدر حدای سحله و تعالی از علی تا تری ساید شعیب عالم که  
 سوی الله است بعد اولش اردو حیرت خلق و امر الالا خلقی و الامر وای دو صبر یار دیگر و قسم است <sup>ماں و مکال</sup> عرش عایت مکال است  
 عرش انتهای الملوکات و در عایت رمان است الاسماء الدیوان الله و الله هر چه مکال است در حیطه عرش است و هر چه رمان است در  
 طوبی دهر است عرش همه مکال محیط است و در سیمه رمان است النگاه ما و تنه عالم تعالی و تعظیم کسی فرو شیب عرش سیدمید و رمان فرو شیب  
 هر دو وجود آورو رمان کرسی اوست در جهانی که عرش آن جهان دهر است و کرسی رمانست در عالمی که دهر آن عالم عرش است <sup>النگاه</sup> کرسی که  
 فرو شیب عرش است در دوازده قسم است که موسوم بدوازده برج است و التمام دات المخرج <sup>النگاه</sup> رمان که در حیطه دهر است بدوازده جهت  
 که لقب بدوازده ماه است اقل عدل الشهود بعد الله اتی حشر شهر فی کثات الله آن دوازده روح را در تحلی عرش بدست که  
 عرش پرورده نور دات حق است و این دوازده ماه را در پرورده که ترتیب یافته تحلی جدا و بدست حل و علا <sup>النگاه</sup> دایره  
 بهشت آسمان آن دوازده مکانی چهار ارکان حاشا بیست و یکم <sup>بسی</sup> است کوکب آن دوازده ماه رمانی چهار فصل را در کار است  
 آن چهار ارکان مکانی بیست و یکم قسمت کرد آن چهار فصل رمانی بیست و یکم <sup>رود</sup> سطوی گرداید <sup>النگاه</sup> عرش ارسنه صد و شصت فائمه  
 قسمت کرده دهر بر صد و شصت لطیفه مستقل است آن صد و شصت فائمه چو لکر سی سید صد و شصت و رشت آن سید صد و شصت  
 لکر سی چو لکر فائمه بیست صد و شصت رگ رگ لطیفه دهری رمان سید صد و شصت و رشت آن رگ صد و شصت رود چو لکر لکر  
 موسی که صاف حله است صد و شصت فلق آمل <sup>نه</sup> حد السلامه القومها مدین <sup>النگاه</sup> حضرت رسل العالمین حل ذکره بر موسیت  
 کامله و ترتیب شامله تدبیر امور کلیه جزیره ارسای این همه مراتب مابین سلاسل عظیمه و روال الطلاریمیه ارواح روست کھنصیف عبودیت  
 سیفر تنگید من الامر من السماء الی الارض و مجموع این سلاسل رمانی در دایره مکانی را در نور دات و انتو لغات صفات خود عرف  
 گردا سیده که الله نور السموات و الارض تا طالب حقیقت مابین در لیت سحرا قدس تسلی بودن تواند و رفته عبودیت بر دلی روست مابین  
 علاقه ترتیب و رشت قسمت تو سل کردن داند لک تقدیر العزیز العلم و سمری دیگر اسرار روست <sup>الهی</sup> حل محله لطیف نشود <sup>النگاه</sup> که  
 العالمین سحایه تعالی جهاد را اولین است و سید المرسلین صلوات الله و سلامه علیه حاشا آخیرین است <sup>که</sup> رها ویدی بالاتر احدیت  
 راه نیست نورنگی بیشتر احدیت پیشگاه فی احد است که اول است و احد است که آخر است نور احد بر همه آتیه و ما بعد رسید آنک باعقاب را بطر  
 احد را همه که گشته است و با محمد رسیده <sup>الم</sup> حال رنگ لیس <sup>عالم</sup> پاک چهار رشت و روستی احد را که مدعرتش در در جهان حاکم چهار صحابه  
 روستی احد را که مدعرتش مستولیت الترحیم علی العرش استوی احمد کربخ <sup>الهی</sup> کم الملمه الکفیه از تحلی حق سحار چوب  
 را بر فرشته یکجایده اند که بهشت آسمان از ایشان آمواد است از تحلی محمد صلی الله علیه و سلم سیدین هزار پیغمبر که الله که بهشت زمین ایشان

[illegible]

میرانی دانستند آدمی در ولایت حد اعلی و علا در یحیی بود که لطف خدا سبحانه و تعالی بعد از همه بشیای این در یحیی در ارکلی شود و این  
 تشکیک بر دیوار بست قدم نهاد احسن کلتی حلقه و بد احلق الانسان من طین اریحا تخلی ذات آدمی سویت خلق الله تعالی  
 دم علی صورت آدمی مانب حق متد و حلیقه خدا سبحانه و تعالی گشت الی حاعلی فی الاصل حلیفه آن حمله اوار تخلی در آدمی جمع آمد  
 از هر آنکه انجمن گاه حمله بود و انسان جامع همه بود و تمام شد حمله و دو کمال رسید آن تخلی عرت که معادل داده بود در آدمی سعایت رسید  
 معادل کارگر آدمی شد آن تخلی را رقی که معات فرستاده بود در آدمی سعایت رسید معات رو روی آدمی گشت آن تخلی حاکم که حیوان او  
 را آدمی کمال رسید حیوان حد متکا را آدمی متداوار دات حق سبحانه و تعالی علیه و آله و سلم سعایت کمال جمال بود که الیود و اکملت  
 لکم دیکم روی یارب ساد سبحان الادی استر بمعبد لیل و عرش که داتره است استوا گاه احد است عرش که نقطه است سرگاه  
 احد است نور احد سبحان اعرش بر هفت آسمان میگردد تا انفرش می آید نور احمد صلی الله علیه و سلم بر هفت رس میگردد تا انفرش می آید  
 یس رس العالمین تخلی حق است که مخلق میرسد احمد شد تخلی حق است که اخلق مار میگردد و در کلام خدا حل علی احمد شد مقدم است بر رس  
 العالمین اما در تخلی بار خدا رس العالمین میس است احمد شد از هر آنکه رس العالمین دات حق است و احمد شد خلق است رس  
 العالمین تخم کرم اشیه احمد شد شکو قدم است یا لیده رس العالمین ماران اری است که اقدم حق تعالی می مار د احمد شد حل است  
 که دم خلق می مار رس العالمین اری پاک می آید بد یوا کلمس السماء الی الارض احمد شد ارجاک باباک مار میگردد که تخم یعرج الیه  
 رس العالمین و در ده رویت احمد شد انداره قدم محمود است و کلمه العزیز العظیم صری دیگر اسرار رویت رس العالمین  
 حل ملاد ساد آب پروردگار باشد و در ابد حلق بود عقل اولین امین که از مادر کن یکون راده است که چگونگی رویت است  
 کرم در و پا این طفل ساده است اول مخلق الله تعالی العقل تو اول بر و رس حق سبحانه و تعالی ابر دات این طفل ساد ترتیب خدا  
 جل و علا اصرحی حسین این کو در روحان تا ا حقیقت سویت ما حرتوی و بر ساد ترتیب او مطلع گردی بد آنکه اول در در کن فیکون  
 عقل است اول مخلق الله تعالی العقل و اول قره العین جمال بود طین سید صلی الله علیه و آله و سلم اول مخلق الله تعالی ساد  
 عقل ساد اول آفرینش داشت و عاقل را آفرینش کاست عقل اول وجود ساد ماقول حریجو کرم عقل اولین هم عقل آفرین  
 بود عاقل آفرین تخم عقل اولین متدا رس این همی بود ملت اعلیت پوشید و عاقل سققت نوسند به جهان حالی بود پر از حکمت برین  
 عقل گرسه ساد مصحف مانده بود در ارس عقل نام بار فرستاد عقل امان عام ساد و عاقل امانده حاصل فرستاد عقل ارجا جمال  
 میر بخورد عاقل از مانده قرآن معمود شد همه عقلها بر ورده عقل اولین تند به عاقلان شیب جوان این عقل آفرین گشتند انگاه عالم که  
 حوا چه عقل بود برین عاقل نهاد که ارسیت ماکان و بهر کس الی الایه مصحف که مانده عاقل بود در عقل فرستاد که ارسیت دلت لکوی رس  
 کان له قلد عاقل عال آفرینش برین عاقل ساد انگشت فکر و دیاں دیده دل اریس حوا چه آفرینش مانده مصحف چندان محور که در پوست  
 آفرینش گنج چندان فرستد که ارجا عالم در افتاد چنان قوی شد که قدم بر تارک آفرینش ساد و بهر الا فی الا علی مانگ بر آ بود که هر چه  
 روحان آفرینش بود و جمله نگار مردم بهر سیر میبندم ربی رونی علما و الهامی حاض پیانی متدا و وحی الله الی عبده ما وحی که لک عقل گرسه

شده اسحق کوح میزد عاقل بال عقل مشد مطغ اول و بعد از ارگاه که با حوال ازل وید از بارگاه که با فوازل آورد القرآن با و الله قرآن که ماده حق است  
 در پیش عقل سواد و پس مار کرد و این جوان را لی حکم شش سبط کرد و این قریه دارد می اندی سبوح و در برگشت درین دیوار است و  
 نگهید و دوش بدیوار کس میگون مار سواد و حیثیتش در دلایت قدیم اداحت بطرقت ناما لی رسید آوارش تا ابد رفوت سواد و اول  
 و اید گروت این آن طفل اولین ستار عالمیان که تربیت رت العالمین حل علا مای مرتبه رسید آگاه این عقل که پرورده علم حکمت بود  
 ، انکی حان مصوب گشت و این عاقل که مری علم و معرفت بود تربیت قالب سعوت شد عقل و حرکت در دهاں حان سواد تا گوشت  
 معرفت برگرفت عاقل مروج دانش رلب قالب یکا سید تا تربیت فر شد معرفت مر حار و بره دارد می عقل بود تربیت مر قالب را  
 لوش دارد می عقل آمد حان از معرفت قوت گرفت قالب از تربیت پیرو شد حان طفلی دد در گمواره و دین سر سالت مار ماده قالب  
 کودکی بود و در مرقد کلس برالین بیار مار داده حان طفلی بود و در عهد و این عقل سور معرفتش می پرورد و حق سبحانه گوارش می حسانید قالب  
 کودکی بود و در گمواره کلس عاقلش معرفت تربیت تربیت میگردد آسمان گوارش می حسانید القلب من اصبعین من اصابع الرحمن  
 یقلبا کیف تتناحر حسانید گواره طفل حانست یقلب الله اللیل والنهار حرکت دادن گمواره کودکی قالب ست عقل ارسج حس حار را  
 تربیت کرد عاقل بر سح رکن قالب را برورش داد عقل بر سح حس تحت این حان بر حان ریخت عاقل بر سح رکن مسلمان ملک آن حان  
 قالب سجت ایست برورش رت العالمین جین ست تربیت احسن الحاقین سر می دیگر از سرار ربوبیت رت العالمین حل علا است  
 که عرش مد انکی آفتاب مشام با هشت آفتاب پرورده کثانی نمانده عرش میو و حیدان قطرت نور از لیستان عرش می مکده که رور دیگر ادوات  
 لعن عالم شیر بر میگردد آگاه ماه را مد ریور نیم روره مد سرای آفتاب می دست و قراضات انوار آفتاب در داس ماهی سدا آفتاب ا  
 مطمح تربیت فرستاد تا نسجات حلال او میو بار الفصح دیدا ما بهتاب را در کار میحانه صناعی دتا گردی واده تا حامای اربار و آثار رحم قدرت  
 فرورد در حلوه گاه سار هر گلی ادر نظر طیل بر سر شامی چون عروسی در کاجی مخلو مار ماعرار در آرد و در هنگام مهر حان بهر میوه را شیوه  
 بر مصلحت استخار برگ نوی معین بیار اید آگاه ستارگان ملکوت آن قراضات انوار که دین سمره آفتاب ماده بود و دهاں سواده برگو سلطان  
 آسمان مشعلداری مسافران و ایتاده ادا حوالی مقرمان خرنه تسبیح و تهلیل حوالهت کرد و تربیل ابر سمره می نشاند میکاتبیل را اراکیل  
 اوراق قوت فرستاد اسرا قیل بر لوق برین بردهاں سواده نوبت ردن قیامتش حوالهت فرمود و عرا تبیل اعلوه و مر سوم در تربیت  
 بر قصص ارواح نوبت حواله احرار برین مدکان آسمان افتاد و حیره بر میبیاں اراکچ حانه آسمان نداد و چاکه نعت افلاکیان برین می آید طاعت  
 حاکیان آسمان میشود و کدکان بهاری را در گمواره حاک حوا ما سید اسر را دایلی سات و راد است ماد و امر و ده لطف و روست سواد آتش گرسه س  
 حواله امدکان همه فروش کرد و بهر تسمه شد شراب آوار لب حوا یا ربیعین فرمود و حوی لا عر شد و در وی اوار چشمه با فرستاد چشمتها نهر سو و بد  
 اوار باران فرمود آماران بر رتد کوش در وی اوار در یاد و دیا و دی سواد و برام ارا سواد و ستار قدم کشاد اول من السما مکام  
 و ادیها اراں آب کائنات در ما یکبار و صالت ادویه تقدیرها آگاه ماهی را در آب چاکر دوع را در بهواسه پر ارا و دمار بر سالتین حاک سواد  
 شتر مرغ را از آتش طعام داد و طوطی را حواله احرار التکر و نشان افتادیش را سمرل و ما و ادم مرکه سواد کیم را از برگ نوبت قوت فرستاد



مور را بدانه در سالی قرار داد و از آن طلب کموتر در پرواز آورد و کموتر از برای دانه کاویس و تنار آورد گیاه را در معدن گو سصد حاد و حصصا  
 شیر از میان قوت و دم بیرون آورد و دیده گرسنه شد بر ارجال ناکیره سیاه و پرتادیده از آن قوت خود برداشت طالع الحاصلات حراما صلابه  
 عینی سار ماند صد بر اناقه مشک را سر بار کتود تا معدنه دماغ بآن سیاه سود گوتش بر آورد و مسدود ساحت رمان را بقوای در صومعه بان  
 ستر غم گرداید عاتقاه دهن را که مرمصد در وار و صد بر ر قاطعه نعم بود چاشنی گیر دانقه را سر قوت اعلا را آن محتکف ساحت عجمای عقل را سر قله ما  
 دماغ آفتابان داد کوتر دل را در شکله سببه دانه ایمان و سببه الطمیدان و ستاد صوفی روح را در روایتش و صومعه بدن متلعین ذکر دات و  
 انعمین حکر صفات خود مستعمل گرداید حاصل هر یک را موافق مزاج او قوتی داد و برادره حوصله او قواله فرستاد بدن را تا غم خاک برود و حار را  
 سویر یک ترسیت کرد کل آت و مان بر رویش داد و دل را انقرب حال مسط گرداید غافل را بدینی حواله کرد عاتقلا را احققی دلالت کرد و پوست  
 عاتقار المولی استماله و اوله و نه س عاتقلا در کار جویش عاتقلا کار دوست + عاتقلا رین بر دو فایع محو در دیدار دوست +  
 عاتقلا در دیدار جوید با کند میل بهشت + در طریق عشق را خود بودنی یار دوست + کشفه انی بایت نگذر را افعال و صفات + تا همه  
 حس موثر عینی را آثار دوست + احیای را کی بود سرگره سگ کل طواف + بلکه میجوید دیدار در و دیوار دوست + صیقه عشق ار حرام  
 دل را دید رنگ غیر از نقاش احتیاج آید بر روی رخسار دوست + لمعه نور تعالی چون رعد بر طور دل + دره دره گرد آمد بر توانا دوست  
 هر که را در بر مرقم قوت با ده وحدت دهد + دست در چهل با احتی میزد در در دوست + عشق اگر حوست برید و جو بهما مطلق معین خود و لروتنی ا  
 رواجی نیست در بارار دوست + و الحمد لله رب العالمین و الصلوة والسلام علی خیر المرسلین مقصود و وجود العالمین محمد و آله و اصحابه

الحمد للیل الطاهرین و علی جمیع عماد الله الصالحین بر جنتک یا ارحم الراحمین

### المجلس الثالث من المحمد لله رب العالمین

وهو المجلس التاسع من الکلمات فی بیان العالمین و هیة موصول

الفصل الاول فی بیان تسمیه و اشتقاقه و ما يتعلق به من المعانی والبیان فی الاول ان العالم اسم لما یعلم به کما حاتم والقالب سلب مما  
 یعلم به الصانع و هو کل ما سواه من الخواهر و الاعراض لا سالا کماسا و اصغارا یا الی مرتب و احب لداته یدل علی وجوده اما جمعه یشتق من تحت الهمزة  
 المتخلفة و صلت العقلاء منهم محمد بالمار و النول کسائر و صامهم و قبل اسم وضع لدوی العلم من الملائکة و المقلیس و یا و له العیر علی سمیل الاستیعاب  
 و قبل علی به الناس بهما فان کل واحد منهم عالم من حیث انه یشتمل علی لطائف فی العالم الکبیر من الخواهر و الاعراض یعلم به الصانع کما یعلم ما به  
 فی العالم و لذلك سویی من النظر فیها و قال فی انفسکوا اعلانه صیرون و ذکر الامام التعلیمی حمده الله فی تفسیره العالم جمع لا واحد له من لفظه  
 کالانعام و الریهط و الخسین و نحوها و اشتقاقه من العلم و العلامة لظهور اثر الصیقة بهم من العالم بالیستدل به علی اصناف وجود المحالوقات دلیل علی  
 وجود الخلق و ایجاب و حد و تما دلیل علی قدسه و نقاسا علی هیئته دلیل علی وحدانیته و وجودها علی هیئته مخصوصه مع حوار غیر دلیل علی ارا به  
 و انتظامها و الصانع قما دلیل علی علمه و حکمه و آحاده و حوات الداعین دلیل علی سمعه و احاطه و عجز الخلق عن قصایه دلیل علی عظمته  
 و نقص العزیم و فتح العلم دلیل علی ارادته و مستنده و حرمان المتحدین دلیل علی قصه و قدرته و وسعته العاخرین عن الکسب دلیل علی بسط



ووضعت واسال المقرئ على الله سبحانه دليل على علمه رحمة وانقذار الخلق دليل على غيبه وعظمهم دليل على قدرته وضعفهم دليل على قوته وانقيادهم  
دليل على قهره ومملكته وقوهم اليه بالكلية مع قطع النظر من هويتهم دليل على محبته ثم اصاب الرب الى العالمين بيان انه رب الجميع ليس كارا  
الاشياء بالمخصوص الصالح انه ستيحي هذا الكل اذ هو حا القهم وعبرهم وملكهم ليس من حود ربوبيته لوجودهم فقد كان رب العالمين قسلا ان يكونوا  
ويكون رب العالمين بعدا ان يبدوا وكان حال القائل وجود المحلوقات وصانعها قبل وجود المصنوعات وقادر قبل وجود المقدرات  
وقاهر قبل وجود المقهورات ورازق قبل وجود المرزوقات قال ابن عطاء رحمه الله رب اعمى في النفس العارضين سور التوفيق في قوله تعالى  
الصبر والاحلاص قلوب المرءين بالقصاق والوفاء قلوب العاقلين بالهجرة والعرة قلوب العاشقين بالمحبة والمودة وذكر المفسر  
في تفسيره وجه ما ذكره في الفصل الثاني مفصلا

**الفصل الثاني في احوال المصير** فخرج ذكره في التيسير قال اسعاس رضى الله عنه ما رواه الحلبي بن ميمون عن علي بن حبيب الارض لاهم من الذي  
يقولون التربية روى سعيد بن جبير عن اسعاس رضى الله عنه انه قال هم الحس والانس مدليل قوله ليكون للعالمين مديرا قال قتادة  
رحمه الله هو احس والانس والملائكة واستياطين ادبهم الخياطون قال الحسن بن الفضل الحلبي هم الانس من قوله اتاتون الذكوان من  
العالمين قال الحسن البصري رحمه الله هم الخلائق اجمعون قال حماد بن محمد الصادق رضى الله عنه هم اهل الجنة والنار قال مقاتل بن سليمان  
رحمه الله لو قسرت العالمين لاجتمعت الى الف حلة كل حلة الف ورقة قال ابو بصير العطار ستة الملائكة عالم واحد ومن سواها كان  
و دريته عالم والشيطان الميوس و دريته عالم والاناس عالم والبهائم والدواب عالم والطيور عالم والله بهم وما القوم ورازقه قال عطاء  
بن ابى رباح العالمون عشرة اصناف الملائكة والعنقا والحوش والسماع والبهائم والهوام والدواب والحيوانات والطيور وقال  
وهيب بن مسلم رحمه الله ثم ثمانية عشر انف الدنيا عالم سما وما العزبان في البحر الا القططاط في الصحراء قال الصالح ثلثمائة وستون عالما  
ثم ثمانية منهم حياة وعدة لا يبرحون والقوم وسبعون القرى وكلهم قال سعيد بن جبير ثم الف عالم  
ستائة في البحر واربع مائة على وجه الارض قال مقاتل جان العالمون ثمانون الف عالم اربعون الف في البحر قال كعب الاحبار رحمه الله احصى  
عدد العالمين احدس خلق مال الله تعالى وما يعلم حدود ذلك الا هو قال ابو هريرة رضى الله عنه ان الله تعالى خلق الخلق حين خلقهم  
هم اربعة اصناف الملائكة والشياطين والحس والاناس ثم جعل هؤلاء عشرة اجزاء فسقة منهم الملائكة وجبر واحد والشياطين والحس والاناس  
ثم جعل هؤلاء الثلاثة عشرة اجزاء فسقة منها الشياطين جزء واحد والحس والاناس عشرة اجزاء فسقة منهم الحس جزء  
احد والاناس ثم جعل الاناس مائة وخمسة وعشرين جزءا فجعل منهم مائة خمسة وعشرين جزءا في بلاد الهند منهم ساطوخ وهم الاناس وسهم من رؤث الكلاب  
لوح وهم الاناس اعظمهم على صدد ورجم وبأسود وهم الاناس آدابهم كادان الصيل والوف وهم الناس لانقطاعهم ارسلهم يسعون دوال وصغير  
هم الى النار وحمل امي عشرة جزئ في بلاد الروم النطورية المكافاة والاسرائيلية مصيرهم جميعا الى النار وحمل ستة اخر اسمهم في المشرق يابون  
أجوح وترك حاقان وترك حرر وترك حرر وكلهم من اهل النار وحمل ستة اخر اسمهم من الدج الربو ومحمد والعدوة ويترك زوسائر  
تر العرش مصيرهم الى النار ولقي من الاناس اهل التوحيد جزء واحد الخمسة وهم ثلثة وسبعين سمرة انسان وسعود على خط وجه البع

والصلالة وقسمة حاجته وهم اهل السنة والجماعة وحسامهم على الله يفخر من يشاء ويعد من يشاء فهذا تفسير العالمين  
 ذكر الامم الثعلبية في تفسير المسمى بالكشف في البيان لقلا عن اس اني من كعب صي الله عنه قال العالمون هم الملائكة وهم ثمانية عشر الف  
 ملك منهم اربعة آلاف وخمسة مائة ملك بالشرق الرابع من الدنيا مع كل ملك من الاعوان مالم يعلم عدوهم الا الله عز وجل ومن ارض يسار  
 كان الرحام عرصا مسيرة الشمس اربعين يوما طولها لا يعلم الا الله لا تكتفى يقال هم الروهايون لهم رجل بالقيس والتبليط لو كشف عن سموت  
 احد بهم لهلك اهل الارض من هول صوته هم العالمون منها هم الى حلة العرس قال الحسن ومجاهد وقادة هو عمارة عن جميع المخلوقات استقوا  
 لقوله تعالى قال صرعون ومددت العالمين قال رت السموات والارض وما فيها هو الاحتيار وذكر الامام التستبي رحمه الله في تفسير  
 بحر العلوم في بيان ان العالم عمارة عن السموات والارضين وما فيها وقال اس عباس صي الله عما اول اهل الله تعالى هو جوهر طوله  
 مسيرة عشرة آلاف سنة وعرضه مسيرة عشرة آلاف سنة نظرا اليه ما منه فداه وحل يقول الامان وحل يري بعده بحار وورد مصداق انما  
 ثلث بار وثلاث مائة وثلاث مائة مائة وباردكن ارضا انبيا طوعا او كرها قال تانيا طاييعين فالارض من سبع الاودية  
 التي نحن عليها اسمها الرمكا وتحتها الريح العقيم رمت سبعين الف ملك وحي الله تعالى الى حرائرها ان اقتحوا بابها على قوم عاد  
 فقالوا رسا القع قد رمت ثور قال الله تعالى ادا ملعت الارض عليها تصيق حتى يحل قدر ثقب حلقه حاتم فخره سبع صوص عاتيه  
 سحرها عليه وسبع ليال وتمازية ايا حسو عاتيه القوم فيها صوعا كالهوا حمار يحمل حادوية بها يوسف الله احوال النبال  
 والخصون والقصور قال الله تعالى ويستعملونك عن الحمال فقل يسسها دن لسعادتها ب الله اهل حرم يقطع بها حلو وهم  
 ويعرق منها وتسهم ثم يبيد حلقا حديدا والثانية اسمها حلة وميا عقاب اهل البار كالسال لها اواب كالزيت كل دب ملتامة  
 وستون نقار كل نقاره بها ثلثمائة وستون فرقا كل فرق ثلثمائة وستون فقلت لو صحت قلتي في وسط الارض لما تواو صد ما يملأها  
 القارص على اهل البار فكتظ حلة طحمة عليه على قديمه ويعمل سماء في كل شئ من حمة وحلة وعمره وعظمه ثم يعاد حلقا حديدا كما هو في القرآن  
 الثقات اسمها عرفه فيها هو ام كاحل سماه يس تخرق ما حرم يسيلطن على اهل النار وهو استدس كل عذاب والرائحة اسمها حرامه الكيات  
 الكل حية ثمانية عشر الف ملك بالحل تخرق سماها ما جسم لوا رتد تها ان تصرب ماها على اعظم حل لذكته وانما تلقي على الكاس فيصعصع  
 راسه ثم اعطاه شتيافتيها فتقع على قديمه وهو استدس كل عذاب قلته ثم يعاد حلقا حديدا ولا موت فيها والحادثة اسمها ملتافها  
 الكبريت وهي حجارة عظام كالحمال قال الله تعالى وقوفها الاس والنجادة تخلق مما من رت الكفار قلنت بها النار حرا على عدد  
 لها على وجهه قال الله تعالى واتعش من صهم الساد في هذا اولها العقيم ثم العتقارب على ترتيب ما قلنا قال الله تعالى زدناهم  
 سدا ما فوق الدواب السابعة اسمها سمحين فيها دواوس اهل النار فيها اسمها وهم واعى لهم الكهين فيها حار لو اخرجت فيها الحمال  
 الراسيات لداست والسابعة اسمها سمحين فيها دواوس اهل النار فيها اسمها وهم واعى لهم الكهين فيها حار لو اخرجت فيها الحمال  
 ما لا حار ليرص على النار كل صايج وسار ما دافا مش لقيامة وكشف العلق عن سفره وعطاء يا تخرج ما رمتق ما جسم وما كذا كما اكل مار  
 المذبح والاطور المسدوف وجسمه ركات سبع منهم ثم على ثم الحكمة ثم السقر ثم الحميم ثم باوية على كلا واحدة مسيرة مسمين الف سنة من الدكة

الى الدركة خمسمائة ستة فاد اصارت نار سقر يوم القيامة الى البحر المطبق على صم وهو بحر الجور واصل اليها ميتة اسرع من برق عاصف  
ماره كان لم يكن اشتعلت في الارضين السبع مصارت كاسا حمرة واحدة فيسحق جميع فاذا راني الارضين الى النار كما انها الحسان في النار اليوم  
هذه الدركات تحت الارضين السبع في كل دركة سبعون الف رجل من نار على كل رجل منهم العدد وادوية في كل وادية مله العدد وشعوب في كل  
شعب منه العدد وقصور في كل قصر منه العدد وسبوت وفي كل سبب منه العدد اشجار في كل شجر منه العدد وحصى في كل حصي منه العدد  
تار وفي كل تار دودة منه العدد حيات في كل حية منها واما دوعصها ونهر لها احضا الكافر بحيث لا يوصف وتحت هذه الدركات  
القوم تلك هذه كلها على راسه والملك عامي صخرة الصخرة على قرن التور والتور على طراحت وانحوت على النار والماء على السرى والترى على السرج  
والريح ليس كما الله تعالى لقدرته وقيل في انحوت امه رعت راسها من حاشي وسماس حاش حتى اذارتها فوق السموات وما فوجها وحل  
ديها في فمها اذ رعت على العرش على ساكن الملكة على السموات وهي على حل قاف وهو على الارضين الى ان يتي الى ربح والله تعالى يكسها  
مهور لدا المين وحافظ لكل اجمعين قالوا الما خلق الله تعالى الارض وكاست تيمد على النار فامر الله تعالى حشره عليه السلام ان يكسها  
تقصده ذلك معمر ذلك فصل له اعص عبيك فعمل ثم امره فمطر فاداه به جبل قاف محيطا بالارض كالخام بالاصبع وهي رعدة حشر طول  
مسيره جسمانية ستة وعصره كدك راسه كراس الانسان ووجهه كدك عليه ومن السماء ثمانون فرسا وارسل الله الى كمال فسكنه الارض  
فقال حشره عليه السلام يارب بل خلقت شيئا استدس الاحمار قال نعم المحيد لقطع الحجارة قال يارب بل خلعت استدس الحديد قال نعم الما  
لله وندبه قال يارب بل خلعت شيئا استدس النار قال الماء لظفها قال بل خلعت شيئا استدس النار قال نعم السحاب يحمله قال بل  
خلقت شيئا استدس السحاب قال نعم الريح يعرفه قال بل خلعت شيئا استدس الريح قال نعم الانسان يريها قال بل خلعت شيئا استدس  
الانسان قال نعم العوم يعطسه قال بل خلعت شيئا استدس العوم قال نعم العنكبوت قال نعم العنكبوت يدسه  
قال بل خلعت شيئا استدسه قال ان الله فاهر على كل شئ في تفسير العلوم ايضا الما خلق الله الارض جعلها سماء وبعث السموات كدك  
والارض لسانه اسفل في مقابله الارض التي وقفا مخلقة في قلاية ثم به الارض مع السائلة في مقابلة التي وقفا كدك ثم به السائلة  
والسائلة مقابلة الراتة كدك الى ان يقال الارضون كلها مقابلة السمار الما قول كدك ثم السما الا في مع الارضين اسبع مقابلة السمار  
السايتة كدك الى ان يقال السموات اسبع والارضون اسبع مقابلة اللوح كدك ثم هو مع السموات اسبع والارضين اسبع مقابلة العن  
كدك ثم مقابلة الكد كدك ثم الكد كدك ثم الكد كدك ثم الكد كدك ثم الكد كدك ثم الكد كدك ثم الكد كدك ثم الكد كدك ثم الكد كدك  
كلها مع ما فيها قليلا في عظمة العرش احاديث ميرة في عصا ان الله تعالى خلق من العرش ما به الف قبل في واحد بالسموات ما بها  
والارضون واماها والحة والنار ولا يرى الخلاق ما في القوادل الآسرو في عظمة العرش حديث عجيب او ردا بالامام في بحر العلوم  
سلسلا الى الس من ما كسى الله عنه انه قال ساست بول الله صلى الله عليه وسلم عن عرس رب العزة حل عالته عالت حرر المملوك بالية  
عليه السلام عن عرس رب العزة سمحا وتعا فقال سالت يا كليل عليه السلام عن عرس رب عزة عر وحل فقال سالت اسرائيل عا السلام  
عن عرس رب العزة حل كره فقال سالت اللوح عن عرس رب العزة فقال سالت القلم عن عرس رب العزة فقال سالت



وفي السمار الحامسة سبعين الف يستعفون لمحي عامته الصفاة وفي السمار السادسة سبعين الف ملكك يلصون منصفه عاصمة الصفاة  
وفي السمار السابعة سبعين الف ملكك يستعفون لمحي اهل بيتي ويلصون منصفهم وقال عليه السلام آيت ملائكة السموات يصعدون  
من بعض فاهل السمار الدنيا يكونون ويتركون عيوسهم اهل السمار الثانية يكونون ويقاطرون موعهم واهل السمار الثالثة يكونون وينالون موعهم  
كالقرب واهل السمار الرابعة يكونون يسيل موعهم كالعيون واهل السمار الخامسة يسيل موعهم كالاسار واهل السمار السادسة عيوسهم كالادوية  
واهل السمار السابعة كالسما والسماء حمر مثل عليه السلام عن ذلك فقال ان اهل السموات سبع سكون لك كذا لك صدق من ستة آلاف  
سنة صدق ما من قع فيجته في اهل السمار صور عاقبة امورهم ولا من حصي عليه عاقبة امرال يسكي ورح رسول الله صلى الله عليه وسلم  
ما كما على الامم كما كان اجدال في ذلك كان يقول لو تعلمون ما اعلم لكم تية وفي الحرة اصبحت الصد قال الملائكة ما اقل صحت الموت اماك  
والفقر وراكه الى اهل ما معقول من تفسير بحر العلوم للامام السمي رحمه الله وقال الامام الحسن بن عبد الكريم بن ابي الحسن الكاتب قدس الله  
روحه سعداني عطاس اني يمون عن كتب الاخبار رضى الله عنهما قال وجدت في بعض ما ارسل الله تعالى على موسى بن عمران صلوات الله  
وسلامه على موسى عليه السلام قال يا رب اني اريد ان اسالك عن استمار واما احاك قال يا موسى سهل عماد لك قال يا رب اين امت  
قال يا موسى في قلب المؤمنين النقي قال يا رب ومن النقي قال الذي يتقي الحلال محافة ان يقع في الحرام قال يا رب اين مسكنك قال فوق  
العرش لا يدري العرش اين اما قال رب من عندك قال ملايكتي قال يا رب كم بهم قال اتى حشر اساطير وقال وكلم السطوا احداهن مثل  
البحر الاسف والستيا طين والسمائم والطيور والسمائم والسمائم قال يا رب الملك احب اليك ام المؤمن قال يا موسى المؤمنين الصالح  
احب من الملك قال يا رب ومن الصالح قال الذي يصلح ويديه كل يوم قال يا رب من قبل ان خلقت السموات والارضين العرش والكرسي  
واحدة والارض كست قال يا موسى كست على درة بيضا حلقها قبل العرش والكرسي والارضين وحملت طولها مسيرة خمس مائة  
الف عام وعرضها مثل كست كانت الدرة خلقت قبل العرش قال يا رب طين تلك الدرة قال يا موسى كلمت الدرة كلمة فارتعدت  
ودامت صارت ماء فطرت الى الماء نظرة بالجير وعلى دهاها وصربها واهلها وايد زبد مخلقت من الدخان السموات ومن الارض  
الارضين ومن الامواج الاحمال ونقية الدرة المدونة هي الصورة التي بيت المقدس منها السط يوم القيمة الارض التي يحشر عليها  
الخلايق من العصاة الصفا وعليها اعدل المخلوق وانصر المظلوم واستقم الظالم قال يا موسى يا رب من قبل ان خلقت الدرة اين كست امت  
قال كست في القدرة كما انا قادر على ان امسك الطير في الوفي والسحاب بين السمار والارض السمار ملائكة كست انا في الهواير قد رت  
قال يا موسى يا رب من متى امت في الالو عبية ومن متى امت آله قال يا موسى سالتني عن عامص علمي وعني ما طين قدر رقي فاولم تسو  
رحمتي عصي لاهوتك لوانك جليلي ابراهيم قال يا رب ولم ذلك قال لا لك تحمل في عاية وساية ومداية وممتني واما الاغاية في قوله  
ل ولاد آية لي ولاد اول يعرف في ولاد آية تدر ك قال يا رب ما امت المحمول وان اردت ان اعلم ما حق علمك في رايك قال يا موسى  
كست انا ولم يكن شئ عجزى فاول ما خلقت سيات خلقت ثمانية الف مدينة مثل دياكم بدو سبع مرات وارتفع كل مدينة ما يد السمار  
والارض ملأت كل مدينة من المحمول الا يصح خلقت طيرا احصر وقتل الطير ان هذه المداة وما يمين من الحادل كل ما رقاك كل



[illegible]

ماترسته موافقه لما یفصحه حکمة الدالعة سبحانه و العوالم التي لم تدکر لمسا و لم تخطر علی جباں هو اعلم بحالنا من استدرا الی ما لنا  
الحمد لله رب العالمین

### الفصل الثالث فی بیان تقسیم الموجود بانقسام العقلي و بالواجب المکملات و بیان اقسام مایاتنا قال

الامام الرضی عنه الله فی المصالح اعلم ان الموجود اما ان یکون واحدا لداته و اما ان یکون ممکنا لداته اما الواجب لداته هو الله  
سبحانه و تعالیٰ فقط و اما ممکن لداته فهو کل ماسوی الله سبحانه و هو العالم لال المتکلمین فالو العالم کل موجود سوی الله تعالیٰ  
لان ماسوا یل علی وجود سبحانه و کان کالعلم معرفته تعالیٰ فاد اعرفت هذا فاعلم ان کل ماسوی الله تعالیٰ اما ان یکون متجیرا و اما  
ان یکون صفة للشیء و اما ان لا یکون متجیرا و لا صفة للشیء هذه اقسام ثلثة فالاول هو المتجیر اما ان یکون قائل للقسمة و هو الجسم و لا بد له من اجزاء  
لحد و انقسم ان یکون من الاحسام العلویة و هی الافلاک و الکواکب و المریس و الكرسی و سدره المنتهی و الملوچ و القلم و الحجة  
السعیة و هی اما ان یطه کالعناصر الاربع و کربة کالموالید الدالت اما القسم الثانی ای المکمل الذي صفة للشیء صی الاعضاء  
المکملون و کذا تقر من اربعین من اصناف الاعراض مای هو علیه تسعة و هی الکرم و الکلیف و الایس و متی مصاب و الوصع و الاعمال  
المکمل و اما القسم الثالث هو المکمل الذي الیکل متجیرا و لا صفة للشیء هو اجزاء العانیة و هی اما ان یکون متوزعة فی الاحسام او مدررة  
ما ان لا مدررة الال و العقول و الاملا الال و الثانی یقسم علی علوة مدررة الاحرام العلویة و هو النفوس العلیکیة و المملکة  
اسماویة و سفلیة مدررة العالم و هی اما ان یکون مدررة للسطح و ای الکائنات و هم جسم و مملکة الارض و الیوم اشار صاحب  
علیه الصلوة و السلام و قال حارثی کا النجار و ملک الحمال و ملک الامطار و ملک لاراق ان یکون مدررة للاسخاص احدیة  
کالنفوس الناطقة و الدالت یقسم اربع بالذات و هم المملکة المکروبیون و تشریر بالذات و هم التیاطین و متی الخیر و الیوم و هم الخس  
و لان الانسان کرم الله علیه و جلا یرجع هذا و اما ما یل الی اقلیة من مدررة الاحسام

الفصل الرابع فی بیان کيفية و درة اصناف الالیم حلا راکه الالیم اقسام ثلثة من اربع کسکه موجود  
ما واجب کسک لیس انکیر و هی حارثی مدررة الالیم ای که عدم مدررة حارثی و کسک صحت و راحب الله و ما یر مع  
روشن گرد که عالم اصنافی مدررة قدیم مدررة صفات کمال مدررة اصناف نقصان و ریان ایس حسی الله سر با حق  
ردد مرآت اول انکه عالم ارحام مملکات تدریر که احسام او همه مای و ر و یوم و مقدار مرآت انکه احسام عالم تدریر الی  
لست که هر مقدار ای که فرض کرد تو همه اکره استدرا همه او سرجه و غیر یکره است ان مقتضای در سرجه همه از متناهی  
نه ان یر متناهی و در هر حد متناهی بود حارثی الوجود و در مرآت دوم انکه متناهی و امر الوجود و تدریر الی عقل کسک  
حوار ریادتی ان مقدر اکثر ان و محتسین حوار ریادتی و در سال حکم کسک مرآت ان تدریر در هر حد و در سرست ما تدریر  
حد حارثی الوجود و در محام فاعلم موجود ما تدریر الی انکه هر چه حقیقه او حال ای و یسی و در سرست حقیقت او و یسی  
تدریر و یسی ما تدریر حارثی و یرستی و ادر ترجیح مخرجی ما تدریر معلوم تدریر هر یک کسک الوجود و ما تدریر و رارحی مایه



المقدار والنقص منه فلما احتض كل واحد منها مقداره الخاص مع ان المقادير باسرها على السوية قصي العقل باقتحامه لهذا المعبر الى محض ومرج وذلك هو الله سبحانه وتعالى ومثاله في الانفس ان الاعضاء الظاهرة والقوى الباطنة كلها مقيدة معين، وكل منها حاصية معينة وكذلك لكل فرد من افراد الاسان حاصية معينة ومرج معين وكل واحد يخلق كل شئ معين كما قال عليه السلام كل مسير لما خلق له فلا تطلب من المطيع اعصيان ومن الشاك الكفران ومن الطالب الحرمان من المعامل الوحدان ومن الجاهل العرفان **الثاني** من وجود الاستدلال بالسموات ان السماء مخلوقة من الدخان والدخان في عناية الكدرة والظلمة والسموات في عناية الصفاء والشفافة فاعظم الاستيعاب لظافة من استدال استيعاب كدورة وظلمة من اول الدلائل على كمال القدرة والكنة فيه ان النفس الامارة بالسوء لمسه الدخان الكدر وحمته الله سبحانه وتعالى في عناية الصفاء وهي تتعلق بالنفوس الانسانية بواسطة المرتبة الربانية كما ان النار اذا حبلت من المقلح ماؤل موديا القطن المحرق الاسود ولكن ابل كدورة سواده كدلك النفس الامارة عند ظهور لمعات انوار المحنة وهذا بعد ارباب تحقيقات من اول الدلائل على وحدانية سبحانه وتعالى كما قلت في شعرنا بجايات كرز وودعس طلمت تاك بودم سوخته به را مشراح آتش عشق تو نوراني شدم \* من جهان بيرون شدم از طلمت هستي خویش \* تا نور هستي او آكه ميداني شدم \* و جعلنا بحيث ان السطرا الى السماء والكواكب يري في المصفره وكما لا وحل لول السماور وهو رقة المنع الانوار للعين ليعلم الاسان انه هو الذي يخلق السموات من صفته الى صديا ومثاله السيات التي هي المنظم الكدر النعمي معين لعقل المنضل المهر الروح فاعظم الى قدرته وشيوع رحمته كيف له لما سجد التوتة حسرات نورانية اقربها العيون وقهرها القلوب كما قال الله تعالى اولئك سيد الله سبحانه حسرات وكذلك حفرة القمر الظلماني جعلنا ما طعمه العبد وكرمه التيسير وصحة من ياص الحنة ماوار الرحمة **الثالث** ان الدخان او الوسط بين الدارين والمنظور اليه صار حجابا ميبها تم انه تعالى خلق الكواكب البيرة في احرام الافلاك بحيث لم يصرفه شئ من احرام الافلاك مع عمقها مسيرة جسمانية عام حاها من تلك النوار وبيدنا ومثاله ان الكواكب التوحيد والايان الذي استصفا من نور الله سبحانه ملا واسطة قد طلع من مشارق قلوب الموحدين وقد كان عليه وبين الامان سمعون الف حجاب ماظر ان الله تعالى كيف يلقى نوره في احصى ليل الا ذلك النور الى السر فيقوم للعبد فعل التعمد ثم يتلوا الى العواد فيقوم صل التوحيد فيقوم صل التوحيد فيصير عارفا بالله وجميع صفاته ثم يتلوا ذلك النور الى القلب فيقوم به الايمان ثم الى الصدر فيقوم به الاسلام ثم يسر ذلك السور في الاعضاء مقاصي للعبد بالاحتجاب عن الماسي والاتيهار بالاولاوامر **الرابع** ان الافلاك كلها مشتركة في الطبيعة الفلكية والحسية وقبول الاعراض لكن احتض كل واحد ماسا من معين وحركة معينة لسرعة وطا فاعظم الى العلك الاعظم مع سلاية الساعة وعطية يدور في كل يوم وليلة دور تامه والعلك الساس الذي هو واحد منه لا يدور دوره تامه الا في ستة وتلاتين الف سنة على قول القمار وفي اربعة وعشرين الف سنة على قول الماخرين ثم العلك السابع الى هي تحته يدور في تلتين ستة دورة تامه فاحصا من العلك الاعظم تلك السرعة اسديده والعلك الثامن يدور العلك العظيم ام على خلاف العلك الخوقه علمه هذه الوجه مد على انه لا تقدر





بر بر که زمین از قدم او ثقیل ترست و چون چشم گران سنگ فرو داید حرکت گران تر شروع تر ماند و سنگ تر گران تر برسد پس اگر  
زمین باستقامت متحرک بودی منفعت زمین و حرکت کردن بر حمله حیوانات ماطل شدی و اما اگر حرکت زمین بر استدارت بودی اگر کسی  
خداستی که حرکت بر ضد حرکت زمین کردی بروی متعذر بودی چه هر چه بر زمین مست حررت بر طبق حرکت زمین متحرک بودی چون هر چه  
بر سنگ آتیا بر گردان پس حضرت آفریدگار جل ذکرة بکمال تعفت و رحمت زمین را ساکت گردانید تا مستعد حرکت کردن بر حیوانات  
ماطل نشود و قوح دوم از دلائل احوال زمین حکمت حالات عالم آنست که زمین را در صلاحت چو واسطه حکم نیا فرید و در حوادث چون  
برم نه که اگر در صلاحت چون سنگ بودی بر حق بروی و توار و بیجا نگه میگرد و بر در تابستان لغایت تصفیه شدن و در زمستان  
نیک سرد گستی و سرد و دوع مسانی صحت و اعتدال و در زمستان و در حرات در زمینی مکنس بودی و منفعت مطاعات ماطل شدی بهیچ  
ترتیب آیت و میوت میسر گشت پس اگر زمین چون سنگ صلب بودی اکثر مایع خلق ماطل شدی و از نیجاست که حکما گفته اند که اکثر  
خلق میل عظیم بر روی دارد اگر تعدیه کنیم که حمله زمین بر روی بودی جمله مایع از صیه ماطل بودی پس معلوم شد که منفعت خاک از منفعت  
ارضه ها ما بیشتر و اما حکمت آنکه در زمین چنانست که از حیوانات را بروی قرار آید و سبب ملاکت از ضرب حیوانات که آنست  
که در زمین حد متوسط و در میان کم رعایت فرمود که در رعایت صلاحت است و در رعایت روح سوم آنکه زمین را  
کثیف و اندک آفرید که حرکت فلک لغایت رعایت و در سطح آن سرد است پس اگر شفاف بودی اوار که آب روی مایه  
شدی و از روی سیج سحاب حاصل میاید پس فایده کثافت و غمزه زمین آنست که بواسطه آن حرارت در روی اثر تاثیر کوکب  
ظاهر شود و بواسطه آن اعتدال مواد روی صلاحیت کس حیوانات متجدد و دوج بهار و سردی و دالت زمین بر قدرت  
رب العالمین حل و دلت آنست که زمین را بر اشیای آب و هوا و اسب و اسوار را بر روی هر معلق نگاه میدارد و مکنس میاید  
که اگر در صلاحت در دانه خاک در آید در آنجا مایه فرو توب و او خود اس زمین باین گران ما چندین هزار کوکب سلطین حاکی  
مر روی آب نگاه میدارد و نیز آسمان را مکنس و اگرانی را در بهیوی میسمول و دانه ماحصین هزار کوکب از بسیار است و توانست  
معلق میداند که زمین را کوکبها گانی در تحت ثقل انسانی بر مثال دره و تدارک را بهیچ زمین با کوکبها و چون این معنی معلوم شد  
مدیه و تمل گواهی داد که ایستادن آن زمین بر روی آب و قوت آسمان بر روی هر مکنس است و "میر صانع قادر بر کل عملها  
عمی از کل حاجات الاله الخلق و الاله تبارک الله رب العالمین و این را با رقرآن فرمود که ان الله مع الصالحات  
والا حص ان تر ولا وحامی دیگر فرود الله الذی دفع السموات تعبیه من و دوحه یعنی الوهیت و راسخ اسلام است که  
آسمانها را بر پشت بی ستون که آید بهید و قید تر و بها آنست که آسمانها را استقامت و لیکن این ستونها را سپهر برتران  
دیدن بلکه بچشم عقل نتوان دید و آن ستون عبارت از قدرت قادر علی الاطلاق است و صلاحت فاعل الخلق و روحی قدس  
سره و نور مرده اشیای چند گوئی که به چاره است مراد بر ما چیست + چاره جویده چه داد که دل خدا را چیست + چید شد  
علم آنست که علم حان مرم + خود مداری هوس آنکه مدانی حال نیست + در کو عاتق شده عشق تو بر با تو بین و در تو مایه شدی پس طلب

برهان چیست؟ این قدر عقلی است که مانی آخره که شاهبیت پس این بارگاه احوال چیست؟ گفته تنق ازرق زبانه و بی سنا  
 در کف چرخ یس این مشعل که دان چیست؟ نو که اندر دولت تجویران می لرزد و گنگ چه دانی که دل مردان چیست؟ آتش دید  
 مردان محب عیب سوخت و نویس برده نشسته که معیب ایماں چیست؟ شمس تبریر اگر نیست مقیم اندر دل چیست؟ ستار و درین بر  
 بدان چیست؟ **الثالث من الدلائل قوله تعالى واختلاف الليل والنهار دليل** یگانه لائل عالم رب العالی و تعظیم  
 اختلاف شب و روز و تفسیر اختلاف شب و روز و صفت و حد آت است که شب در روز و صفا و متغایان چون شب در آید  
 و روز را اطل کند و او را میست گرداند و بعد از آن روز میست شده و مقهور گشته و پدید آید و ترتیب ستولی شود و او را میست گرداند و پس  
 شب و روز گاه تا هر می شود و گاه مقهور و اگر آن قدر استیلا بچشم طبع و صافیت ایشان بودی آن حالت بهشت مانی بودی یس هرگز  
 تا هر مقهور نشدی و اگر گشتی و چون می بینم که قاهر مقهور می شود و مالم مطلوب میگرد و انعکس بر این اوم بلکه هر دو در یک  
 تصرف قاهر حکیم و بر هر چه می آید که در هر دو تفریق و حکمت خود تصرف یکدیگر پس معلوم شد که اختلاف لیل و سار دلیل است بر وحدت  
 و حکمت و رحمت پروردگار جل جلاله و در تفسیر اختلاف لیل و سار آت است که اول رستان تا اول تا استان و روز در آت  
 می شود و شب کوتاه تر از روزان را از زمان در کوتاه می شود و این ترتیب اتظام پدید گرفته و حکمت  
 معنی آت است که در تا استان آفتاب بر سر یک سو می آید و در تا استان روز در ریادت بودی و گرمی با اوقات  
 رسید موجب اختراق است و همچنان رستان از سمت راست یک در و در و این معنی شب سردی هو است اگر در رستان شد  
 و دمای و دشتی هو است سردی و موجب ظلمان جهات گشتی پس حکمت آفرید قار قانی جهان اقصا کرد که در تا استان و در پای  
 در نقصان آت تا شب نقصان و روچ گرمی بود اگر می بود که شود و بعد از اعتدال آت و در رستان و روز باروی ریادت می آید  
 زیادت و در رختی از سردی هو آت شده حد اعتدال بار آید مقدار که الله احسن الحالقی رت العالمین و احکم الحاکمین و چه سوم در تفسیر  
 اختلاف لیل و سار آت است که همچنان که احوال تنبیه روز و فصل چار گانه سال مختل می شود و همچنان احوال تنبیه روز در مواضع ملا  
 عالم مختلف می شود تا اختلاف لیل و سار هم را در همه موجودات و هم در امکنه و بیای این سخن آت است که زمین کره است  
 پس آن ساعت که در بین شهر باد است همین ساعت در شهر دیگر عار پیس و در شهر دیگر بار دیگر است و در دیگر قیام و در  
 دیگری حق و در دیگری نیم شب و اگر کسی خواهد که او را این معنی روشن گردد گناه دارد و وقتی که ماه محسوف بود اگر اهل حراسان پسا  
 را اول سوسه گویند هم شب بود و اگر اهل اندلس برسد گویند ماد و پس بدین طریق معلوم شد که آن ساعت که در اقصای چین  
 ماه حقه باشد آن ساعت در حراسان هم در مصر باشد و در اقصای اختلاف احوال شب و روز در نفع عالم این  
 در تفسیر این سیل چار مرتبه در تفسیر که در رحمت تامله بر آن که مصلحت حله عالم کمال قدرت و حکمت نگاه می دارد  
 این سیل چار مرتبه در تفسیر که در رحمت تامله بر آن که مصلحت حله عالم کمال قدرت و حکمت نگاه می دارد  
 این سیل چار مرتبه در تفسیر که در رحمت تامله بر آن که مصلحت حله عالم کمال قدرت و حکمت نگاه می دارد  
 این سیل چار مرتبه در تفسیر که در رحمت تامله بر آن که مصلحت حله عالم کمال قدرت و حکمت نگاه می دارد



مان باشد بعضی را سبب مفعول کردن و بعضی را سبب نصرت نیاستد الا ما ارادت فاعل مختار سبحانه و تعالی و دلیل هشتم  
 درین آیت مترج داده است آنکه فرمود السحاب المسخر من السماء و الارض و متعده ارساع ابرسین شده و ذکر این دلائل منسوط  
 محل آن ذکر گردد و انشاء الله تعالی بعد از آنکه این هشت دلیل قاطع درین آیت رکمال قدرت خویش میان فرمود و حتم آن مابین گردد  
 بآیات لقوم یقولون یعنی این هشت دلیل مریای قاطع و سیاهی طاهرست برستی و حدایت و قدرت و ارادت و حکمت  
 رحمت آوردی کار حل و علامت کسالی را که عقل انبیا کمال بود و آسمانی درویش اگر ارادت و آیت ابعی سماوی از هر یک تنه مرقوم  
 لم کلک میان گرد و صد بهر احد مرتب گردد و در صد بهر یکی مبین گردد و این آیات اوئی نشان محض جبروتی از دولتشان \* هر دره  
 به خدائی او صد نشان بود و ششم جو نیست یرده روح کی را فکند \* صاحب نظر کی است که او خود حیا بود \* آنرا که یرده باز نظر  
 رگرفته اند \* در صد بهر ار پرتو دیگر میان بود \* سید و خود تنگ اگر مرد این بهی \* در صد بهر ار سال ره اندر میان بود \* از مطلع و در  
 جو نور و دم تفاوت \* آن طلعت حدوت چه نام و تان بود

**الفصل الخامس فی الحکایات و المساطرات فی هذا الباب** ما که هر یک از اینها را در مساطرات و اصغای اکمل را با معادان  
 اثبات توحید مساطرات و اطهار سحرات و تزیین دلائل و حج و بر این می گوید و است \* و اکثر در قرآن مذکورست چنانکه لوح علیه  
 السلام با معادان میگفت الحمد و کیف حلی الله سبع سموات طاقا و جعل الشمس فیها  
 بعد از آن ابراهیم گفت صلوات الرحمن علیه در \* ماطره یا پدر یا است که بعد ما یسمع و لا یبصر و لا یعلم عنک شیئا  
 در ماطره با مادرش وقت گفت زنی الدی یحیی و یمیت دیون او خواب با مسموع انا احمی و یمیت مبارک نمود  
 خلیل الرحمن و فرمود فان الله یا قی بالشمس من المشرق فأت بها من المغرب ما ینسحق من صدقه و صفت الدی  
 که موسی بر علیه الصلوة والسلام با فرعون دو نوبت ماطره کرد یکی آنکه در سورة طه میان فرمود و آنکه گفت قال فصر  
 ربکم یا صلی و دیگری در سورة شعرا آنکه گفت قال و ما ریت لعالمین رده حوائث سوال و صحن و کرسیات مشول  
 عه ما شد لاجرم موسی علیه السلام خواب فرمود انما الدی اعطی کل شیء خلقه توهیدی یسی حدای من آنکس است که او برتر  
 همی جبر با روی است هدایت چیر با در همه ماها از و نیست و فعل این خواب را طاهر پدر رسید که قوت محبت و حجت موسی علیه  
 السلام همگان معلوم شود سخن بنگاه در میان اداست و گفت ای موسی حال گذشتگان مردگان هست قال انما الالقهن الا دلی موسی علیه السلام  
 و است که عرض مطلق است که آن محبت حاتم را معلوم شود لاجرم گفت علیها عهد فی ما کما لا یصل الی و لا یطیع بعضی و اما احوال  
 گذشتگان حداد دست سحرانه مرآت کار میست و لی احوال اجمع دلائل بود و فرموده و گفت الدی جعل کلک الارض منجدا  
 و سلک کلک بها سفیلا حدای من آنست که بین را گسترید و در روی اصوات ساحر و یاسید و راه پدید آورد و اما ماطره  
 درم گفت و ما ریت لعالمین و سوال ما طلب کردن حقیقت است گفت یولی حقیقت معلوم خلق نیست موسی علیه السلام  
 از جواب آن سوال عاخر آید و حاضران خل بر نادانی موسی کشید موسی صلوات الله و سلامه علیه در جواب این سوال فرمود

دیت السه و متبوا الارض وما یبدها فوعول گفت مرعاضان را که می شود یک چه میگوید قال من حوله الا تستمعون  
 من ارجیستی می پرسیم او جواب و سوال کیستی میگوید موسی علیه السلام گفت دیکم و دیت انا فکما الاولین گفت ایرج  
 که دعوی میبری بیکند دیوانه است یعنی مسرق میان سوال من و ما می کند و در می آید موسی گفت علیه الصلوة  
 و السلام سرق المسروق والمعرف وما لهما ان کما تم تعقلوب بعض حدای من آن حد است  
 که آفسد نگار مسرق معرفت و این جواب سخن حق است شمارا اگر عقل باشد و تحقیق این سخن آنست که  
 فرعون از موسی علیه السلام طلب حقیقت و که ما بهیت کرده و تعریف حقیقت تواند یا بعین حقیقت تواند بود  
 یا با حرای آثار افعال او و تعریف نمی و بعض از محال باشد زیرا که معرفت مقدم باشد در معرفت سر معرفت پس اگر چه سر  
 معرفت نفس خود باشد لازم آید که معرفت مقدم باشد بر معرفت او و این محال است و اما تعریف او با حرای او نیز محال است  
 زیرا که این نوع تعریف در حق چیزی معقول باشد که او مرکب از حرای باشد چون این معنی نیست بحق تعالی محال است این  
 نوع تعریف در حق سخا و تعالی محال باشد پس معلوم شد که تعریف حقیقت او هر مد که آثار و افعال او بتوان کرد و پس آنکه  
 موسی گفت عم ان کما تم تعقلوب یعنی اگر عاقل آید بر آن چه معلوم کرده باشد که موجد حمله ملکات مانده و مطلق باشد  
 و از ترکیب سره خود و هر چه در مطلق بود هر آنکه تعریف او هر مد که افعال و آثار ممکن باشد و همچنین بیشتر از بیجا میران علیه السلام  
 مساطرات با معادن داده است تخصیص حضرت رسالت راضی الله علیه و سلم و مادر معاج النوة لعصی اران ایراد نمودیم  
 روحی ما کما مایه که باشد التوفیق اما مساطرات علمای اکابر قیل لایمیر المومنین علی کرم الله وجهه و هر مد که رایت ربک حتی عرفت قال لا اجد  
 ربک مالم اره گفته کیف رایت قال مارا العیون متشابهة العیال و لکن راته القلوب بحقائق العرفان حقیل یا امیر المومنین صفت  
 ربک فقال ان ربی لطیف بالرحمة کثیر الکرم باری حلایل الحلاله قیل کل شیء و لیس قلبه شیء و یقی بعد کل شیء و لا شیء بعده طاهر  
 لا تاویل المباشرة و ما طلع عن الانصار و المحاوره سمع لما اذن بصیر ملاحظه تحفه الصفات و لا تاخذه النسیات و جوده قدیم  
 اولی و لا مدآیه الارلیة و الدی این الامس لا یتقال له این و الدی کیف الکیف لا یتقال له کیف لیس کثله شیء و هو السبع بصیر  
**نقل است** که در روی امام اعظم اوجیه رضی الله عنه در سحر شسته بود جماعتی از زمره مآذنه در آمدند و قصد قتل کردند امام فرمود  
 که یک مسئله از من تسوید نگاه هر چه خواهد یکسید گفتند گو گفت که من سقعه دیدم پر شده از مار گران و آن سقعه پر از درمیان دریا  
 سیرت راست بر هیچ صواب چایچه بر هیچ حاش میل می کرد و حال آنکه مرا این سقعه را ملاجی و حاطی بود و یتقال گفته این سخن  
 محال است زیرا که اگر ملاج باشد حرکت کشتی بر سق صواب محال بود امام اعظم فرمود رضی الله عنه سبحان الله در حمله افلاک و کواکب و  
 نظام عالم علوی و سفلی از سیر یک سقعه عجیب تر است و قتی که عقل تحریر کند حرکت سقعه فی مدروحا و ما باشد حرکت افلاک و ترتیب  
 معاصر نظام عالم چگونه فی مدروحا و حاطی تواند بود و مادقه غم گفته راست میگوئی و فی الحال مسلمان گشته **نقل دیگر** هم از امام اعظم  
 سه س الله روحه آورده اند که جماعتی دیگر از وی درین باب سوال کردند گفت مادر و پدر خواهد که صد رایتان بر باشد



و حقیر آید و خواهد و حقیر باشد سیر آید پس معلوم شد که مدبری هست که حوادث عالم منی را راد است و او حضرت رب العالمین است  
 حل و علانقل دیگر جماعتی را امام شافعی مطبلی رحمه الله پرسیدند که دلیل چیست بر آنکه عالم را صانع است شافعی رسی الله عنه  
 گفت ما برگ توت یا قیتم که هم در اوراق را طبع و طعم و خاصیت برابر است آنگاه اگر آنرا گرم کنیم خورد و اگر سرد کنیم خورد و اگر  
 انگبین آید و اگر آبوی بتاری خورد و روی مافه مشک آید و اگر گوشت خورد و روی سرگیس آید پس طبیعت و خاصیت آن سرگیس  
 و روی در هر موضع چیری دیگر حاصل آید پس معلوم شد که آن متدیر قادر حکیم و تقدیر مدبر رحیم است سبحان و تعالی **نقل دیگر** از  
 امام مالک رحمه الله علیه دلیل جو است بر آنکه صانع فرمود دلیل بر آنکه صانع صورتهای مختلفه و اختلاف او را است تقه  
 این سخن آنست که در صحنه رحسار که مساحت و مقدار آن طاہرست و نمودار در آن مقدار حاصل جتیم معین است و محل می و دها و  
 گوش و صد عین و اسر و دق همه معین مقام آنها هر یک میسر است مثلاً در همه رویهای تانی که عنوان صحنه جتیم است محل و مال اسر و دست  
 و اسر و مالای ششم و چشمها مال صد عین و علی بد او و او و او این از مشرق تا مغرب بطرقی از صد بهر آدم پیچ و دو کس سگدیر که مسد  
 به صورت و به سیرت که گفتار و در رفتار پس معلوم شد که مدبریت حکیم و قادریت که یکم که هر کس را بصورتی اختصاص فرمود  
 و لصفه محقق گردانیده که هیچ فرد را او را هیچ نوع وی با وی در هیچ کدام از بهایست مشارک ندارد **نقل دیگر** از امام جعفر  
 محمد صادق رسی الله عنه می پرسیدند دلیل چیست بر هستی صانع گفت دلیل بر هستی وی هستی من است زیرا که اگر هستی من است  
 از دو حال بیرون نیست یا آن خود را آنگاه هست کردم که نیست بودم یا آنگاه که هست بودم اگر آنگاه خود را هست کردم  
 که هست بودم هست را هست کردن محال است و اگر آنگاه هست کردم که نیست بودم را نیست هست کردن محال است  
 و چون این هر دو ماطل شد معلوم شد که من هست کرده کسی ام که نیستی بروی محال است **نقل دیگر** از یحیی اسرانی را گفت  
 که دلیل چیست بر هستی آفریدگار اخرا بی گفت البقرة تدل علی البعیر و آثار الاقدام - لعلی المستمر ما و ان السراج و اشیاء الخ  
 و سائر دات اموال اما تدل علی الصانع الحمید العظیم القدیر یعنی انگده شته دلیل است بر شتر و آثار قدمها دلیل است بر رفتن  
 رانده پس این آسمان بدین برجای عجیب و این راههای غریب و دریا یا ماین موجهای اتل چگونه دلیل بر شتر وجود  
 علیم قدر حل حلاله **نقل دیگر** طیبی گفتند دلیل چیست بر هستی صانع تعالی گفت رهبر انگبین در یک جانب او نیست و در  
 جانب او بوسه دستیم که صانعی است در عالم را که در تدبیر عالم است که عالم سحر تقدیر است سبحان او طبع دیگر بر سبب گفت بلیکه  
 و مشک و او خود آن اسباب آرد و کثیر از مردم است و امساک آرد و دستیم که احوال این عالم را رسته تقدیر فاعل محتار است  
**نقل دیگر** آورده اند که الموفق باشد که بیدر مقصد جلیله خود کج رفت و بر رگان و میخان در خدمت او بود و میخایر گفت  
 که شما دعوی میکنید که مانی بصیر مردم حکم خرم میگوئیم اکنون من اندیشته کردم گوئید که این چه چیز است هر کسی سخنی گفتند و همه خطا  
 آ، آنو معترضی گفت ترا اندیشته اردات خدا و دست سبحان موفی گفت راست گفتی لیکن مرا گوئی که چه دلیل معلوم کردی  
 گفت آن ساعت که تو در صحرای حیر میصم ساختی من با صراط را از تعالی گرفتم نقطه را از راس رادر وسط السمار یافته و نقطه را

حیرت که ذات اور الهی میم و لیکس آثار سعادت او می یاسم و وسط السمار بلندترین مواضع است پس انستم که تو اندیشه را چه  
 سرده که او اعلی موجود است و آثار رحمت او می نیم و او را الهی میم و آن نیست مگر آویدگار تعالی و تقدس نظم موقی را خوش آ  
 و بروی تنای سیار گشت **نقل دیگر** وقتی مردی در بر درختی حقه بود و در درخت می نگریست یک برگ را درخت بیعت  
 آن شخص برگ را گرفت و در وی می نگریست و بر زبان وی گذشت که من الهمی است الورق علی الشجر یعنی کیست آنکس که برگ  
 رویا در درخت ما گاه برگ دیگر در درخت بیعت او روی نشسته بود است الورق علی الشجر الهمی تنق علی الوجه البصر یعنی برگ سر درخت  
 آنکس رویا که مقدار می سر را بر روی تو بیای و او استخوان شوائی و یاره گوشت را گویائی و این است که در وجود تلاوت ای  
 دعا خواند که سجد و حی الهمی حلقه و سبق سمعه و لصره و حوله و قوه **نقل دیگر** آورده اند که مادشاهی بود او را میل تمام سرده بود و  
 ماقبل داشت و آن در بر می خواست که او را از این دین ماطل بار گرداند و بدین حق در آید و عادت چنان بود که چنان  
 یکبار آن سلطان مهمانی و بر آمدی آن سال چون وقت صیافت آمد وزیر گشت امسال در خواست آنست که ملک  
 در طلاس صحرا مهمانی من تشریف فرمای و آن صحرائی بود که در آنجا نزع و عمارت و ماع و آب و آن نمود بادشاه گشت  
 ای محب آن موضع چه جای آنست کسی را آنجا مهمانی سر و وزیر گشت ای مادشاه صحرا همچنان است که بریان گوهر شتا  
 سلطان میگردد و لیکن امری عری واقع است که در آن موضع بناهای رفیع و عمارت های خوب و آسای روان و ستا  
 دلکش پدید آمده است بخودنی آنکه کسی عمارتی کند بادشاه محدید و گشت مگر خونی طاری شده است در عقل کسی چون گ  
 که مای بی حافی پدید آمد در بر محال سخن یافته گشت چون سائی مدین محقری بی مانی معقول نیست حاصل شدن عالم علوی  
 عالم سعلی با چندین عمارت عرائف فی مدعی قدیر و صانعی حیرت معقول باشد آن مادشاه آگاه شد و در مره اهل اسلا  
 در آمد و الله التوفیق العصمة

**الفصل السادس فی بیان العوالم المختلفة من الملک الملکوت والعیون السعاده والخلق والامالی وکلیه ما کله**  
 عالم ارواح ممتنای عالم احسام حضرت رب العالمین صل و علا عالمهای مختلف عمر آورده است از دنیا و آخرت ملک ملک  
 و در هر عالمی حسی و مخلوقات آفریده روحانی و جسمانی و هر حسی را النوع محسوب پدید آورده و در هر یک خاصیت دیگر نهاد  
 هر نوعی اصناف متعدده متکون ساخته چنانکه از نوع ملائکه مثلاً اصناف مختلف نعین فرموده مثل کروی و میان و روحانی مثلاً  
 و حیرت کرسی و سهره و بره و کراماتین بعد از آن ملائکه بر آسائی صفتی اند و ملائکه نهوا که اند در امان در عدد برق در یکم  
 و ملائکه موکل بر دریا ملائکه محاسن علم و علقهای ذکر ملائکه ارحام ملائکه ملقی حیر در خواطر ملائکه واقع تیا طلیس ارسائی آدم مس  
 معدان ملائکه موت و ملائکه حیات حیاته مهشت خوریاں صفت ولدان علماں حرام و دیگر اصناف که در تحت حصر و احصاء  
 و این مجموع در یک نوع از احساس مخلوقات پدید آورده و ماتی انواع ممکنات و احساس موجودات برین قیاس کس از معاد  
 نباتات و احسام کتیفه و لطیفه و حوایر و اعراض و الوان طماع و خواص و صفات و سائج و اشکال و هیات و همه بر همه

و اسرار و لطافت و حقائق و اشارات و نکات و علوم و معارف و آنچه بر افلاک از عرش و کرسی و لوح و قلم و سراج و سیارات  
و ثواب و منازل و بیت المعمور و سدرة المنتهى قایم و قوسین و لامکان و دیگر بانی که بالا عین رات و ولادت سمعت و لا طهر  
علی قلب بصر صفت ایهاست هیچ مخرج است احدیت جل جلاله اطلاق ندارد و چنانچه فرمود و ما یعلم جمود در ملک الا هو  
در اعداد این عوالم اختلاف است بعضی شمرده هزار گویند و بعضی صد و شصت هزار گویند و لیکن مجموع آنها در ملک ملک و معجزات  
و بعضی گویند عالم یک مرتبش است و آن یکی آنست که هر چه بدون حق است سیمایه عالم است از هر آنکه در میان حد عالم تعریف پس  
کرده اند العالم ماسوی الله اما این عالم که یکی است بر اولین نظر مجموع است از دو چیز اخلق و امر الا له الخلق و الا امر  
پس عالم باین اعتبار دو شد عالم خلق و عالم امر در درجه دیگر می کرد و عالم دیگر پدید آمد و در سوم درجه آن ملک و ملکوت و ملک علی عالم  
خلق است و ملکوت تحلی عالم امر است ملک همه خلق از آن اوست له ملک السموات و الارض ملکوت حمل امر پیدا و است پیدا  
ملکوت کلی شیء باین حساب عالم چهار شد و همان مرتب گشت انگاه نیم عالم است که مجموع این مستعمل است و سبب پیوستن  
عالم اوست این عالم جبروت است پس آن عالم که از مروج علم حق تعالی عالم شده است و اسرار را از اید ساز دارد و دفتر  
حداست حل و علا و عقل که در ساختن سر شاگردی اعیان و دمی آورد تا گردان عالم سبب معرفت حدای تعالی تعلقش از این  
استاد یاد گرفته است بریر که اول از تحت این عالم الف با صبح سر خوانده است پس همه عالمیای از این عالم اراده اند که در ساحت  
حدا جل و علا استنایا علیهم السلام است و عقل است پس این عالم سرگ چون حاکمیت که این بیگانه عالم که بر تهر و هم مثال  
بیج حس این حاکمیت عالم خلق مرتبه ملوس است و آن خلق در جهان خویش مدرجه حاکم است دوم عالم امر است که در باطن خلق  
روانست مرتبه سمع است و آن در جهان خویش مدرجه بصیرت است سوم عالم ملک که میر میانی این آفت است و نه شده و وقت و درجه  
خویش بدرجه باد است چهارم عالم ملکوت است و مشعل دار عالم است و آن مرتبه بصیرت و در جهان خویش مدرجه آفت است پنجم  
عالم جبروت است که عطار جانشست قائم مقام ششم و آن در جهان خویش مرتبه تحریر است و آن عالم که حقیقت عالیت و رای این بیج عالم  
اگر چه هر فرد را در این عوالم مختلف را عالم بیگویند و لیکن سرحد او شش و دو چیز آمد خلق و امر را نوعی دیگرش تقسیم کرده اند یعنی  
رمان و مکان و عرش را عایت مکان گردانیدند لانه اهتمام المخلوقات و در هر ابدایت رمان ساعدین و در رمان ایضات  
که عرش مکان را و عرش مکان ایضا نیست که در هر زمان هر چه مکان است در محیط عرش است و هر چه رمان است در الطوای هر  
انگاه ماد شاه عالم تعالی و تعظم کرسی را در بر عرش بیافزاید و در مائز تحت و بر ترتیب که در رمان کرسی است در جهانی که عرش  
آنهمان دهر است و کرسی رمان است در عالمی که در هر آن عالم عرش است انگاه کرسی که فرد شیو عرش است مدوار و قسمت است و آنرا  
دوازده برج می خوانند و السماء دات المراج و همچنین رمان که فرد شیو و هر است بر مدوارده مهره است مدوارده ماه است  
لقب است که آن عدة التهور محمد الله اتی عرش شهرانی کتاب الله آن دوازده سراج کرسی اتحلی عرش پدایت که عرش  
برورده رحمت خداست جل جلاله الرحمن علی العرش و آن دوازده ماه در روز و هر روز که در هر ترتیب یافته تملی است سیمایه عالم

الدبر فان الله هو الذی آتاه لواءه بفت آسمان آن دوازده صرح مکانی را چهار ارکان عالم پیوست و بار میا بجی هفت کوب  
آن دوازده ماه زمانی را چهار فصل روزگار بست آن چهار ارکان مکانی را هفت اقلیم قسمت کرد و آن چهار فصل زمانی را  
سه هفت روز هفت تقسیم نمود انگاه تدبیر امر را و رای همه مابین سلاسل و مکانی را در نور دات و صفات خویش عرق کرد که الله  
نور السموات و الارض آنکه عرض را رسید و شصت قائمه قسمت کرد و هر ارسید و شصت لطیفه داد الا سید و شصت  
قائمه چون کرسی رسید این سید و شصت درجه کرسی آدمی رسید که غایت همه است سید و شصت رگ شد و این سید  
و شصت لطیفه زمانی چون سربان رسید سید و شصت روز شد و آن سید و شصت و شصت روز چون ناسان پیوست که صاف  
حکم است سید و شصت نطق شد آن سه هدا الملاحا القوم حادین این همه تجلی ربوبیت حضرت رب العالمین است  
حل و علا که حال میدارد و حایان را می پرورد و او که شد رب العالمین

**فصل السابع فی بیان العالم الکبیر والصغیر علمان و هو التسمیة فی العاقله الملتانی قیل یوان کل کلمة من کلماتها علی معین**  
المراد من معنی العالمین بها عالم الکبیر و عالم الصغیر کما مر ذکرهما محسلا فبما اختلف العلماء فی ان المراد من العالم الکبیر و الصغیر بهما  
قال بعضهم العالم الکبیر یوما و ق السموات والصغیر یوما و ق تحتها و قیل الکبری ملکوت السموات والصغری ملکوت الارض قیل الکبیر یوما و ق  
الصغیر المعس و اجماعهم علی ان العالم الکبیر عبارة عن السموات والارض وما بهما والعالم الصغیر کسایة عن اللسان و ما خلق الله سماء  
و تعالی فی العالم الکبیر خلق ظفیره فی العالم الصغیر و یاه من وجهه و وجهه اول عالم کبیر بعضی علویست چون آسمان و بعضی سفلی چون  
زمین عالم صغیر بعضی علویست چون سر و بعضی سفلیست چون پای و وجه دوم عالم کبیر بعضی صلبست چون حال و اجار و بعضی  
سستست چون خاک و آب و عالم صغیر بعضی صلبست چون عظام و اطعام و بعضی نرمست چون گوشت و پوست و وجه سوم  
در عالم کبیر بعضی لطیفست چون آب و هوا و بعضی بکیفست چون سنگ و خاک در عالم صغیر بعضی لطیفست چون جان و بعضی کثیف  
چون تش و وجه چهارم در عالم کبیر بعضی نورانیست چون روز و بعضی ظلمانی چون شب در عالم صغیر بعضی نورانیست چون علم  
و معرفت و بعضی ظلمانی چون جهل و کورت و وجه پنجم عالم کبیر مرکبست از چهار اصل خاک و باد و آب و آتش عالم صغیر نیز مرکبست  
از چهار اصل پوست و گوشت و استخوان و بی و وجه ششم کرمی مصروعست از چهار طبع حرارت و برودت و رطوبت و یبوست  
صغری نیز مختلست از چهار خلط صفرا و سودا و خون و لعیم و وجه هفتم در کرمی چهار گره آب حیمه رداست ستور و نیمه پس و تلخ  
و ما حوش در صغری نیز این چهار حیمه رداست حیمه شوره و حیمه شیرین دها و حیمه تلخ گوشت و حیمه ناخوش شام و وجه هشتم  
در کرمی آب در حویهای رداست در صغری چون در رگمار رداست و وجه نهم در کرمی ملکیست که او را شاه گوید در مایه دارد  
که آنرا اسبابه گوید در صغری ملکست که او را دلی گوید و ریا دارد چون حارح که آنرا شحمه آب و گل گوید در کرمی ایوانیست سر و آفتاب  
چون آسمان و مشعله در وی گردان حشرید در صغری نیز ایوانیست نکاسته چون سینه و مشعله در وی گردان چون دل و وجه دهم  
در کرمی سر فلک دوازده صرح ترتیب کرده اند از حمل تا حوت در صغری نیز دوازده سوراج تعبیه فرموده اند و حیمه و دو گوشت و دو سوراج

و دو وسیل و دو پستان و دو پا و پاکویم بر ملک دل دوازده سرچ ترتیب نموده اند و پس واسه سه سج دل و سمع دل و بصیر دل و حیاه  
فهم دل و قیاس و حوت و حار و محبت و وجه یازدهم در کمری بر ملک ملکی است چون آفتاب و ریزی چون ماه و دیری چون عطار و منسخت  
چون ریز و قاصی چون مستری مستوفی چون مرغ صاحب دیوان و در صحرای نایب بر ملک دل ملکی است چون عقل و ریز چون درک و دیری  
چون علم معنی چون منشت قاصی چون طفت مستوفی چون حکمت صاحب دیوان چون مکر و وجه دوازدهم در کمری بر ریه چارصل  
سا سه ده اند بهاری ما تر بهت تا استانی با قوت حرانی نعمت رستانی با ستره صغری رایبر ریه چارصل شش تل ساحتند ایام صبا چون  
بهاریت با نر بهت ایام شتاب چون تا استانی است با قوت ایام کبوتی چون حر است بر نعمت ایام پیری چون زمستانی است پر شدت  
و وجه سیزدهم در کمری چار گونه ما دست صدا شمال و جنوب و دور و در صغری بر ریه چار قوتست حاده و ماسکه و هاسمه و دافعه و وجه  
چهاردهم در کمری بهت ملک ترتیب کردند در صغری بر بهت عضو میا و دما و دند یا گویم دل را بر مثال اطلاق سموات بر بهت  
طبقه ما دم صدر قلب شفاف و اوجده القلب بهیود احمه القلب و چایچه هر طبقه از اطلاق سموات مختص ملکی است ار کو اک  
سیارات چایچه ملک اول ملک ششست دوم عطار دسوم بر بهر چهارم آفتاب ششم مرغ ششم تری بهت رحل طبقه اول که  
صدر است محل گوهر اسلام است که افسس شرح الله صدره الانسلاخ طبقه دوم که قلب است معدن ایمان است اول ثلث  
کتب قلوبهم الا ایمان سوم شفاف است مسخ محبت و شش است قد شفعه احمه چهارم که حوادث موضع مشاهدت  
و رویتی است ما کذب العواد ما دای نیم که حمت القلب است گنجینه محبت حضرت الهیته است که محبت غیر ادران گنجین میسب  
چنانچه فرمود بهت هوای دیگری در مانگی در پس سرینت اربین سودا لکجه به ششم که بهیود است مورد مکاشفات عینی علوم  
لدنی است بهت که محه القلب است مسط الوار تخلی و صغات الوهیت است یا چنان گویم که ارا که سدا لینی است است ارتف  
تا آنجا که سر انگشت دست است بهت بر مثال بهت آسمان و سر انگشت بر مثال آسمان و یا است ما حان بر مثال ستاره  
و گزندگان در عالم صغیر بر مثال دیوان اند در عالم کبریا چایچه ستاره آسمان رحم شیاطین است و جعلها ارحوماً للشیاطین ما حان  
ایتجار رحم که دگان اند و بر بهت مذکر بر پاست نمودار بهت ریمین است چنان گویم که بهت ملک چون بهت عضو باطنی است و بهت  
چون بهت عضو ظاهری است از بهت ملک چون بهت طبقه دل و مفت ریمین چون بهت طبقه بدن که عمارت ارموی و یوست شش  
و رار و معروف و استخوان و معرست یا حان گویم که طبقه اول پوست است که ادیم ریمین است و موی بروی مثال درخت و گیاه است  
در ایام بهار تر و تازه است در حران بر موده است اما درین ولایت درخت مار گونه مالیده است ریشه بیرون کرده و تناح در درون  
کشیده از سر آنکه این همان مارا حاک بیرون است و آسمان درون و درخت هر جا باشد ریشه بر زمین فرو کند و تناح در آسمان کشد  
اصلاً تا امت و مرعها فی السماء پس ریشه این درخت کتیف است که حکاک بر روی است و تنلخ این درخت لطیف است حان یا ک  
بر روی است طبقه دوم گوشت سفید طبقه سوم گوشت سرج است طبقه چهارم برده روی استخوان است طبقه پنجم استخوان است طبقه ششم  
برده روی معرست طبقه بهت معرست بهت یا تنای الا فاق فی الفسح حتی تمین لهما به الحف و وجه پانزدهم در کمری



بفلك مساسقی است و نیزین پیر مشابیهتی آما مساست ماحرام علوی آنست که حرکت آدمی چون سیکواک است و دلاوت او چون طلوع  
 کواکب و موت او چون غروب کواکب استقامت او چون استقامت کواکب و امراض و اعلال او چون آفات و وبال کواکب ارتفاع  
 مرگ او چون صعود کواکب انحطاط مرتت او چون هبوط کواکب اگر ملک او و شمع است آفتاب درختان و ماه تا آن آدمی پیر و شمع است  
 یعنی دو چشم گریبان اگر آسمان را کشتن است آدمی را رقت است اگر آسمان را باران ماریدن است آدمی را تشنگی است اگر از انعمای  
 حقیق بالحق است آما مشاست او ماحسام سفلیه اند که چون زمین و استخوانها چون کوه و مغز استخوان چون معادن بیرون او چون  
 بروردن او چون خرامع احوال چون حد اول گوشت چون خاک موی چون گیاه پستی روی او چون مشرق پس نیست چون حرکت پس  
 چون حویب یا برین شمال نفس چون باد سخن چون بعد اصوات او چون صواعق تنادی چون نور عم چون ظلمت دمه چون بار  
 گریه چون باران خنده چون صبح عسوست چون شام بیداری چون حیات لعاس چون بیماری خواب چون مرگ و چشمه شانه زده  
 لغارت دیگر بدان ای درویش که چنانکه در عالم گیری چهار مادت ماسرات مائشرات و ارات لواحق که به چهار مادت رحمت است که  
 چون به گام پنهانی خود پیغام ساز گشت پر و تشنه گان باغ و چمن گلیان جلوه قشری را بخشد یکی از این ریاح لهرای حلق الاصباح امر را چون سیاری  
 از نفس بخار و حار را بگیرد و دیگر بخیال سحرات را در میدان هوا اندازی یسبح الوعد محمد و نعمه و هوای یوسل الریاح لنتس  
 میں یدی دحمته یون رقی از عرب لشرق را اند دیگری در تحت امر مرل سار و دیگری سروق او هم به دارد تا از برادران  
 فشارش بواسطه آن ستواش قطرات امطار متقاطر گردد آنگاه مهیاں عالم عیب پیغامی گوشت هوش صدق رسا سدا تار  
 لهر سر روی دریا برآمده اراں ماران قطره در حوصله خود حاص سار و دیار در قعود ماسر در عبادت حمل در کشد تا آن قطره به ترتیب  
 سبع همچون در کمون گردد حاضر باش که در عالم صغیر تو بر این چهار مادت موجود است یکی مادر یا صحت دیگری مادر یا قدرت دیگری مادر یا شجاعت  
 دیگری مادر یا مستأبدت که در میماں احسان از صمای هوای سینه عاتقان را بگیرد و میگردد و سحرات هدایت می ماراند تا صدف دل  
 محبان از دریای حمایت مرمی بگیرد و بحال در یابای عاصای مستاقاں پیار و ماران معرفت اراں سحاب هدایت می مارا  
 تا صدف دل محبان از دریای ماطل ایشان سر برآورده دیاں طلب میکشاید و قطره اراں ماران بحوصله می کشد و باز سر در دیا  
 ماطل فرو می برد تا عاقبت آن قطره ماران توجید و معرفت کمال ترتیب در یگانه حقیقت میگردد و بصیبت قدم ملحه توجید سه  
 یگانه مترس + ما و لیس قدمت گوهر یگانه دهر + ما در عالم کبر آفتابی است که چون شرف آسمان طالع گردد و عالم را حلقه زر زلفت  
 مسور در پوشش در عالم صغیر محبت است که چون از عرف ایماں جمال مایه همه جوارح را مستجاب الهی تصور جو چنانکه بار در عالم کبری  
 چهار عنصر است که هر کدام حصصه از حصائص مخصوص اند متنازعتی است که آنرا رگوید که یں مشعله مرا نور و حره میماں چشمها پاک  
 مسور در عالم صغیر پیر آتش است که آنرا عشق یار گویند که چون مشعله را فرود هر چه چیر محبت جوق مانند همه را پاک مسور در عالم کبرا  
 آنک وان نیست که در بوستان سای هر درختی رسد سر و حورم گرداند در عالم مستجاب ایماں نیست که در بوستان سینه در میان حلقه  
 عبادت را ترو تاره ساخته به میوای فی انداره بهدم گرداند در عالم کبری چون نسیم نسیمی نور و عصارای نور بسته که خود لعل انگارین

سرگرمیای از نخلخاریس دارد و درم و خندان لشکرها و ملکان در شور و شغب در آرد در عالم صغری چون سیم محبت از صفت  
و زیدین گیر و حسن و جمال محبوب حقیقی که در نقاب بطون متوار نیست نقاب حجاب پریش جمال برادر دو عاشقانرا در وحد و طرب  
در آرد و عالم گیر چاک است که دانه در وی انگلی باری بید آید در عالم صغیر دل بست که یکدانه محبت در وی اندازی دیدار باری بید  
آید ما در عالم گیر چون بهار نزدیک آید یک صبا نوید بهاری بحجاب دوستان بر دو و شاد است و بد که ای ماعیان همین عارت  
ماعیان وی ماه و تاراج ماعیان همین از سر و خزان همین لعل ملک و الماس جل علا بر آید و همگام قدم سلطان هر روز نورور در آمد  
نظم علم دولت نوروز بهار برخواست و زحمت لشکر سوار سیر مار و خواست و بر عروسان چین بست صبا هر گری و که لغو اصلی  
ار دل در یار خواست و تار مایه کله قاقم سرف از سر کوه و یک تابلش خورشید بیجا برخواست و طلق باغ پر از نقل ریاحین کرد و  
شکر آرد که زمین از تپ سیر مار و خواست و گو بیار پرده معشوق را فدا ره یثیق و قلم عایت از عاشق شنید از خواست و اکون  
وقت است که دوستان آتین سدید و صحن گلستان مانوع ریاحین بیار از آید آبی قرواسان باد صهای بستان را از خستین  
خسین فرور و سید آبی نوبیان از نقاره طمطراقی رعد و کوبید آبی مشعل داران سحاب شعله برق را در وید آبی سقایان عساکر  
آب مطهره ماسع ربانی در لیل در صحن بستان فرور وید آبی حاتومان استیجار لباسهای رنگارنگ از بار پوشید و بر سر دیواری باغ  
تفریح حیل و ختم سلطان فیروز فرور وید آبی بلبلان و شتریان چون مقرران بر ساراشی از شهادت اشهدان لا اله الا الله  
در آید آبی گلستان تختای مردمین بر افراید و معرشمای میروکی بروی امارید آبی حیاطان صدا گریبان کرته عیبه را مقرر و نیم  
لشکامید و حال عروس گل از پرده احتجاب بیرون آید آبی عروسان گلده شده در خزان و بسته ریاحین مساطین سرهای انگشتان  
محمای رنگین صد آتین مطاسارید و ساعد یورین را چایچه تنایسته تحسین باشد بکار سدید دست و اسای ریرین ماد اسای رنگین  
لشکو مایه سیمین را در دست مارکان دوستان در آید حلاجل آب و واراد ریای درختان باغ نفعان در آید آبی گل صدر برگ که  
از محمد راب حمله گلستانی در گوشه چادر سپید در سرکش و آبی سیلو که کی از عابدان نوسانی مصلای کبود در روی آب انداز  
آبی رگس کی از عشق بارانی ختم خود را مشاهده کلر و یان باغ کی آبی ده آبی معشه که کی از سیاه چشمان سلسله مویانی بدو مستطاف  
کی در لعل و آتین آبی لاله بیاله مرغانی ستان استانی از می مروق تنیسه سحاب باده ماس حریصان پیمای آبی مار حیدان  
که چون چهره سمان از ششم در ششمی سمان دبان نشان دبان نشان عقیقه از هم گلشنای آبی گل تر در که چون عروسان باری و در  
مترنای خود در رگیزی عید لب نم سپرد که بهار و پستان و ستانی هر دم دستان بگری آبی سوس عاشقان ده رمان در عالم  
یزمانی مشاهده جمال محمود از حیرت دست بر سر آبی شمشاد عمراد چون طالمان مراد در کوی طلب حلقه بر در که شاد  
ماد که سلطان نورور می آید و بر سر داد و عدل میرو می آمد نظم می گنج طرب بکشد نورور و نوید محبت در داد نور و یکا یک  
هر چه نقد خوشدلی بود و بطبع دوستان در داد نورور و شتانی عدل و انصافی ادا کرد و بدست سوس آرد نورور و صانع  
از عالم را فرورفت و بجای سسل و شمشاد نورور و آبی در ویش این میان بهار عالم گیر بود اگر هیچ دیده داری در عالم صغیر

بهین بارشاید که آنچنان نیست که چو مقدمه بهاری عاشقان بر دیک رسد سپاه زمستان غم و اندوه لشکر محنت اسوه از  
 ایساکنان خطه فراق و مجوسان زادیه اشتیاق دست تقدی کوتاه کند یک جدت من حدات الحق در دل فرو کو بدو نشانه  
 در دگر کرای طل و حان بی سامان با اشارت ما شید که خیل اشغال دنیا و اشغال عقلی در پرده اندر وارفته و در راو تیه محمول  
 عبادت زهول و سر کشیده و زمستان بهران بیایان رسیده و بهنگام طور و برور و روز وصال میرسد و آفتاب عشق تار برب  
 حل شوق طلوع میکند آید ادا دل از مسملم نزل و دیده و گرد شک و شست ارگستان دل و حان و خرم حاشاک طبعیت  
 از ساخت روح درون پاک و در ورقته اربح سعادت آفتاب کرامت تافته از سر کوه عقلت برف بهالت بگذاشت ابرو عاود  
 صدق و صفا طور کرده و عاز خوف و لوله بهیت و در لکه حشیت در شهرستان خود افتاده ترمیت در بهوای قسیت بهید آید  
 باران رحمت بر کشت زار بهیت ماریده و صند زار گل دریا حین از زمین دل و دین برستش گزیده بر مثال گل توکل و زکس الس  
 عصر عرت و شکوفه و فکرت و سنبیل و صلت و یاسمین هوانست و عشقانی شوق و ریحان و حوا حیرت خوف و صند زار ابر  
 در اطراف و اکامات این گلزار لشکفته ای دل مارکش شبستان بهران دای جان خاکش زمستان حرام غم محو که باعبان گلشن  
 محبت می گرداند بلکه چتر شاهی اندی و عرت شمشاهی سدری بر تخت کرامت بر جسد و حجت می گستراند کنون تویر زمستان  
 سیه را در یا حین ایمان و سیکه نخل بیدی کس و شهر دل را بجوی معارف و حقائق این سدا طاق و رواق قصود را حلی معارف  
 و یور لطف و محبت حقائق و لطف و دقائق محلی و مرین گوان عددس حال را تاج ایران و دواج عرفان سیارانی سقایان  
 دیده لکونی اشک بید یلغ ارتشک می عید صحرای تعیص من الدامع فرو برید مشعل داران عشق را بهر می تا شعله آتش شوق در مشعل  
 دوق را و در بود که سلطان عشق را بیت سلطنت لشهر دل می فرستد تا علم شهادت می آتی بر سر عیار سوی دل در روح و تن برسد  
 وراثت آه و دم را گوید تا در بهنگام سحرگاه حسن حاشاک کدورات ماسوی الله را در ساحت قلوب آگاه عارفان آوازه و در ویند  
 نو تیان کز لاله الا الله را گویند تا طبل بر دل سلطان تو حید را و در کو صد نقطه سید آن شه رسید آن شه بیایا پیداوان  
 فرد برید ساعه برای خوب کسان را + چو آمد جان و حاتم شاید بر دام جان + بهیتش جان چه کار آید مگر بهر ترممان  
 هم می عشق گمراهی در آید عشق ناگاہی + هم کوی شدم کاهی برای اسپ سلطان + اگر ترک سب و تارک است ما آن تنه نزدیک  
 جو حان تا و لیکن تن میبیت چ مرغان را + بله یاران که تحت آید که ایشان رحمت آمد با سلامی + تحب آمد برای عرل شیطان را +  
 کس آجا ساحت کوا مرار با حانت + سلیمان خود همی داند مرغان را + آگاه سلطان حقیقه سحبه عشق را +  
 تا دست نفس قلاش صفت را پس در سدد و کسد طلع بر گردن افکند سیاه نگاه دل آرد و در بای علم سلطان عشق + تیغ و ک  
 سر چو او مردار و در در و آیه اخلاص و آید و که تا در و ان شیاطن که همکاران نفس به دیوین سیاست سلطان به سدد  
 فی الحال از شهرستان حسد نگرید آگاه کوس تنه شاهی آید و گو مد و آید که را مضار آفاق الله را که در اکاف النفس بهید آید علم  
 در عالم ساد افتد در به در ترم و آید در به با غمی آید به راه را به که به می سدد + قره و بهید باغ را و می سدد

راه و هید یار را آن مرده چهار راه کریم نور بخش او نور تا میرسد یعنی آن سلطان حقیقی خلوتی اسی دل را با نور جمال منور  
 میگردد و معشوق اصل از تنق کمال مشتاق جمال می نماید آن نور شمع افزای الله بود الصوات والاخرین شمس است  
 متعلق شمع ایمان و کینه منور می سازد و تمامه کافوری و مافا تا تاری می رسد و حاکم بنی همت را روح بخور لی بیخ آتش وقت  
 معطر می گرداند ای من محرم که چون زمین تنود و نوم از شوق آب رلال و سال سرب آب فراق سده کرده بودی دای دل محرم که در  
 بیت الاحزان بحران ما وجود ترا کم ظلمات حرای حاتی قانع گشته بودی اکنون اصرار نش نظم فیض سیاح معرفت سوی دل جان  
 میرود و آسجیات معصرت و چوی حسان میرود و فریاد کن چون حسنگان می مال چون استکسگان و کایک طبعیات اشتقان چهار  
 پرسیان میرود و بر سده راه عقل را در کوچه دیگر در آ + ریر که شد سوی کس در راه پنهان میرود و دایم گدا سر عطار و دیک سلطان  
 می شود و سلطان سلطانان ماسوی گدا بان میرود و شیر بخلی للخیل از مرغار لم برل + ماسوی آیه مثل اکنون می آید پس رود  
 ر موجب حلا لوطل ارگستان دو الماس + تاسیته وین قرن آن بوی رحمان میرود و بین بلبل ستاره را دیده روح حانانه را +  
 افکنده دام و دانه را سوی گلستان میرود و ران می که دل در رم جان پوشید در روزار ل + اندر حارست تا اندر سرست و حیران میرود  
 ران می بیاور حرمه کین عاشقی بچاره + ار جان دمان آذاره سرد یک حانان میرود و ای برده های آسمان بر حصار ره کین رمان  
 یک خاکتی برین خاکدان تا عرش سحان میرود و چون شد یقین در سیاه عواص بحر لامکان + نظمش گوشت عاشقان چون غلطان شود  
 وجه بهفت گم در بیان عالم کبر و عالم صغیر باشارت ابل تحقیق تسوئد که هر چه در مجموع عالم خلق و امرت بهد روات اسان  
 که عالم صغیرش حواس موجود است زیرا که قالش از عالم خلق است و در حوسل از عالم امر و روح با قالب علاقه و ارتباط با جهان بیگانه  
 بر بسته است کال احدهما نفس الاخری یکی از ان علاقه است که روح حواس بر قالب تربیت داد تا از عالم شهادت حریر حان  
 ی بر دمار روح حس در درون شهادت از عالم عجب حریر قالب می رسد اما آری سر نگاه واقف شوی که بدانی که قالب آدمی که  
 به جهان خلق است هم چنان است که بهفت آسمان و بهفت زمین و عرش و کرسی و هر چه اندر و است و حان آدمی که از عالم امر است هم  
 بهد است که جمله و حایان و ملا را علی و کربیان عالم مالات یا طیس و اناسه اسقل الساقین پس خلق آدمی در بر خلق حان  
 این امر آدمی در برابر امر حان مدار یی هم آیاتنا فی الافاق فی العظم پس اگر عالم پرده هر است یک آدمی تنها کاه پرده هر  
 الم است این آری در دو عالم بود که بیان کردیم اما در دبال نو کوماه است برام حقائق جهان شریعت و عالم حقیقت نرسد که  
 هر کس مسلمانی صح حسان عالمیان باشد بیرونی و بیح حس اندرونی ایسان یاست اسی در ویش اندرون آدمی بیات بهفت آسمان  
 عرش و کرسی دار و بیرون آدمی بیات بهفت زمین و گاو و ماهی دارد و سر هم آیاتنا فی الافاق فی العظم حتی تنهین  
 بهراده الحق حان عرش عالم صغیر است و عرش حان عالم کبر است بهر عرش خطه این جهان منور است که نور عرش نوا سطره  
 ص آفتاب بهفت آسمان و زمین میرسد و نور حیات حان از دریچه دل بهفت امدام آدمی تا در و این معنی است که چو  
 ب در آید خاکدان زمین دست در نیچه آفتاب باز شد و عرش از روی نورش منقطع شود و حان احوال آید و حان جواب اندر آید قال الله

در نیمه نقطه دل فراز کند نور جان از نهاد قالب جان در جسد ساکنان عالم حرد همه در خواب بنمود چنانکه آنجا جهان بزرگ  
ظلمانی گردد و اینها نیز جهان خرد تار یک شود آقا آفتاب بر عرش رود و الشمس تشریف مستقر لها ایضا نور جان بر عرش  
ستید الله یتوفی لافسح جین مودقا پس شب خواب عالم برگشت و خواب شب عالم حرد دست ایجا لیل نایم گویند ایجا اول  
نایم گویند پس چون دانستی که جان بر مثال عرش است آقا عرش سیصد و شصت قائمه است ایجا راسه صد و شصت کنگره است  
ایجا لنگرهای جان در آن ها کنگره های عرش شناس آقا فرشیو عرش کرسی است سه صد و شصت درجه دارد ایجا و تر جان  
حیات است سه صد و شصت رگ دارد آقا و شت گاسد که پیغام سیمانه و تعالی ماسیا میرساند ایجا و رفته اند که ار شده و جان پیغام حرد  
میگردانند در آن جهان در شتگان راصوامع معین است و ماصا الاله مقام معلوم درین جهان در دهان حروف را محارج  
مهرین است که لکل حرف مخرج اگر ایجا حریل در مقام میکائیل علیه السلام آید سور دود و موت امله لاخرقت اگر ایجا در مقام مار حیم آید  
ما بود گرد و لکل مداء مستقر مار در جهان بزرگ ستار آفریده است و در بر آن در جهان حرد اندیشهای خلق کرده است  
چپاچه ستار با وقتی برج سعد است و وقتی به برج کس که نک اندیشها وقتی بدرجه یک است و وقتی بدرجه مدی ایجا چون در برج  
ستاره برج سعد و کس امتداتش بدین عالم حسانی رسد ایجا چون در برج اندیشه بدرجه یک و شد امتداتش در جهان انسانی  
پیچیده و حمله اندیشها و تفکر و تدبیر اراق حیات که ملک المزج ایجا حرد است حان می نماید که حمله کو اک توانست ارنک البروج  
آسمان می در حشد جان و حیات عرش و کرسی این عالم است و عقل که حلیقه حق است حانش کاست حیاتش موضع المقیست  
و بهجت عصا درونی که اعصای رئیسش گویند قائم مقام بهجت آسمان است و بهجت عصویرون مارل سر نه بهجت می  
اول جیری که در عالم بزرگ موجود شود قلم بود اول ماحلق الله القلم و اول جیری که در جهان حسد اعقل که حلیقه حق است و وجود  
آند فکر بود که فکر آخر العمل ایجا آن قلم حق تعالی دارد رقم آفریش میرند ایجا این قلم عقل دارد رقم دانش میرداران قلم رستم  
قصا و قدر روح مشتبه می شود ایجا ماین قلم نقش حیر و شکر ردل سرشته می شود آقا لوح المحفوظ دل حاست ایجا لوح المحفوظ دل  
جهان نیست چپاچه ایجا قلم روح گرد آید اول کلمه شهادت و سنت اول شی کتب الله تعالی فی الکتاب الاول انی انا الله ایجا قلم  
فکرت بر تخته دل منت بر کلمه شهادت و سنت اول لک کنت فی قلم بهجت ایجا آن قلم فکرت را دارد و قامت ایجا  
فکرت صاحب سر آدم است آقا سر چه در عالم کبیر حاست بید آید تحت همه آقا سر روح المحفوظ حال نمود ایجا هر چه در عالم صغیر  
لطهور حاست تحت سر دل ظاهر کرد و آقا علوم اولین و آخرین در لوح المحفوظ مکتوب است ایجا تخیل ارل و ابدا معکس در  
آینه قلوب است بر تخته راسه صد و شصت نظر فعل بلوی می آید ایجا روح دل آنجا است مار ایجا در بر تخته راسه  
سیصد و شصت نظر صفت ار حادی تعالی بدل میرسد که لوح المحفوظ این جهان است با نوعی دیگر تقریر کنیم ماسکه بر مثال  
آسمان است مار و بهجت طبقه است یکی می بود و دوم پوست سوم گوشت بر چهارم استخوان سر پنجم پیده اول مهر مر که آن درخت جوهر  
ششم پیده وسطی بهجت پیده که باصق منور است و در رمال و درخت است بیج و در زمین روح است و تلج آن را آسمان



ربان اندیشها از نیک و بد عروق این درخت مست در هوای حیات نشو و یا یافته آب از جویبار علم خورده برگ فصاحت  
 بیرون کرده شکوفه بلاغت بنموده میوه حکمت از شاخ معانی در دامن اسرار روح میریزد و حروف تعجبی بازار این شهر حد اود  
 سبحان که آن میوه حکمت را از انجامی آرند و بر طبق نفس می نهند و بر نیچه او عرض می دهد و در ادعیه کلمه می کنند و الله  
 تقدیر العزیز العلیم و دیگر پرست آدمی چون آدمیست گوشت وی چون خاک و سات این خاک حرکات و سکات است  
 که این خاک می رود و مصالح حسانی بر مثال ثمره بر شاخ حرکات و سکات بر می آید و دیگر استخوان بر مثال کمانه این ولایت  
 که از آنجا چشمهای قوت میزاید و حرکات و سکات که بر مثال سات از خاک گوشت و پوست رسته اریں بیاض قوت که پایه  
 استخوان زاده است و از سگالاح عظام جاری گشته پرورش و قوت می یابد و چنانچه در عالم بزرگ سمیل می باشد نه سنگ  
 تمام و نه کل تمام سمیل همان در عصر وقت حکمت در عصفوف آن بود که سگالاح استخوان سخت بود و ماکل بر م دل گوشت آمیز  
 نمی گرفت عصر دنی بیافرید میبایجی نه گوشت کامل و نه استخوان تمام تا پیو داند در میان گوشت و استخوان دیگر در عالم گیر باشد و  
 و گذر باشد که کاروان بران جایگزیند و و گذر که در عالم صغری امعاد احتار بگذرهای کاروان طعام است که قوا حل طعام  
 و تشراب بروی میگردد و در شهر درون کالای قوت و شوکت بر روستائی اعصامی بر دوات قوای حاده و ماسکه و با صم و ده  
 باررگان این ولایت اند و دیگر در صحرای مد و مصای س رگما چون حویبا و کاریر باشد که اردر یا مار جگر آت زندگانی بصحرای  
 اعصا می رسد نه مست و چهار مهره لیشتم قائم مقام محبت و چهار هزار و هشتاد و پنج مسکوست مار نیست و چهار هزار نفس  
 انسانی مانت مانت نه مست و چهار ساعت زمانی است دیگر هر اعلی از نقطه وسط تا تارک سریره آسمانست نیمه سحله  
 از نواف تا سرانگشت نصیبه ریس است علم و حکمت و دم و ادراک و ریر که ملاما علی این عالم اندیمه بالا دارد مار چشم و کیم  
 و ایای شمعوت که شیاطین و امانه این جهان اندیمه بر دارد و نقطه دل که مرکز وسط است اقطار و حیران بسا و دیو و فرشته  
 بر نقطه کار یک و در تنگنای نور و ظلمت بر سر رخ طاعت و محیبت المؤمن و راه رافع و قتی در اراعت ارمال علی تسبیح دیوی  
 آید انشاء از اراعت این آوازه در واره حاره که عصی ادر و نه نفی می باز و قتی در اقامت از سیب دیوی با مالای ملکی  
 نشیند که و انشاء اقامت این منادی به نام حانه او بر آید که شمر اعتداه ده فتاب علیه و هکلی پس از بیجا معلوم شد که آدمی  
 بر نقطه وسط است و گره شد و وجود است میان عالم نورانی و جهان ظلمانی حد مشترک آدمی است از آنجا که نقطه دست تا محیط طرقت  
 از جهه بالا ولایت عقل حاصلست صدر هر نور بر یکدیگر پروا ماحه نور علی نور استارت مد است مار هم ارایا که نقطه ولایت تا تحسیر  
 قوس از نیمه در و جهان نفس و هو است صدر بنار ظلمت بر یکدیگر متواری گشته ظلمات بعضها فوق بعض عبارت اریں است  
 سید عالم علیه الصلوٰه والسلام آنچه فرموده است که هیچ کس نیست الا که او را دو سلسله است یکی کمره عرض بسته و دیگری تخت اثری  
 پیوسته اگر تو اصبح کد سلسله بالا عالم علیش کشند من تو اصبح الله رفعة الله و اگر تکر کند سلسله شیت اسفل الساطعین ایدارد  
 و من تکر وضع الله پس اگر آدمی باین وسط نه بین که ار بر تو تا بر سر عرض صدر هر فرشته میی حله بر صورت آن آدمی که نقطه وسط



پدر می آید که آن جمله حرکات دم ردن عروق بود پس چنانکه از حق تعالی هر چشمی که بر بیفت آسمان گذر میکند و از مغز بهشت پس  
 مار پس میگردد که ید بر الهم من السماء الی الارض شعر لیسج الیه همه را از نقطه دل تا محیط پوست خود به بین سفر یسحر  
 ایات تافی الافاق و فی انفسهم و وجه بهجه هم از وجوه عالم گیر و صغیر آنست که بعضی اهل اشارت گفته اند که حکمت و خلق  
 عالم صغیر نمود از اجبه در عالم کبیرت در وی یدید آوردن مقصود معرفت حضرت خداوندی بود و حل و گره ایام گاهان سرد و گرم بود و در  
 بعضی مینمودند تا مدیده ظاهر در اقطار و اکناف آفاق مطالعه دلائل و متشابهه آیات نمودند و در استدلال مرتبه کمال رسیدند  
 و بعضی نماندند و متشابهه انوار و مطالعه آثار نشان میسر بود و هر چه مینمایان در آفاق می دیدند مثال آن در آئینه انفس  
 ماییدایان نمودند تا ایشان غیر از دولت استدلال و معرفت ذوالاحلال جل ذکره محروم نمانند اکنون بدانکه چنانکه عالم آفاق  
 حق تعالی چهار نور آورده است اول نور آفتاب و فلک مثال آن در انفس نور معرفت ساده است در دل چنانکه نور آفتاب  
 نقصان سیاه نور معرفت هر که حلل پذیرد و الایمان لایسزید و لایسقص دوم نور ماه و مثال آن نور عقل است در دماغ چنانکه  
 ماه کم و زیادت گردد و نور عقل نیز نقصان و رجحان پذیرد و سوم نور ستاره است و مثال آن در انفس نور علم است چنانکه بستانده  
 راه می آید و نور علم هدایت می یابد و چنانچه ستاره بعضی نورانی تر است از بعضی که یک بعضی اراعلوم انفع است از بعضی چهارم  
 نور روز است و مثال آن نور حیثیت است در انفس چنانچه نور روز و رطوبت شب مسرّع گردد و دو کدنگ نور حیثیت بواسطه ظلمات مرتفع گردد  
 و از در آفاق چهار طلعت آورید و انفس نیز مثال آن یدید آورد و اول طلعت شب است و مثال آن رطوبت عقل است دوم طلعت  
 ابرتیره است و مثال آن تاریکی گناه است سوم تاریکی در یاسه مثال آن غم داده است چهارم طلعت کسوف است یعنی  
 گرفتگی آفتاب و مثال آن عبادا باشد تاریکی کفر است بار و در آفاق چهار آب آورید اول آب خوشگوار و مثال آن آب دهانت  
 دوم آب تلخ و مثال آن آب گوس است سوم آب متوره و مثال آن آب دیده است چهارم آب خوش مثال آن آب می است  
 و از چهار آتش آورید اول آتش برق و مثال آن آتش خوست دوم آتش که از درخت و چوب مشتعل گردد و مثال آن آتش عصمت است  
 سوم آتش که از سنگ و آهن میزد آید و مثال آن آتش شوق است چهارم آتش که بهرم می سوزد و جراح ارا و در و مثال  
 آن آتش حسد است و از چهار ماد آورید که از قدام و خلف و بین و بسیار آید یعنی صدا و دیور و شمال و جنوب مثال آن قوت های  
 چهار گانه است در باطن که عبارت از با صمه و حاده و ماسکه و دافعه است بعد از آنکه استماع این مقدمه نمودی درین باب  
 از لطائف نکات شمه شمه لطیفه اولی در طلعت شب ای در ویش طلعت شب در عالم کبری مقتضی یکی از پنج چیز میشود یا چرخ  
 یا نشی و یا ستاره و ماه و یا خود بطالع صبح که یک در عالم صغری طلعت عقل است که محاذی طلعت شب بهرم جبر مرتفع گردد  
 یا چرخ روره و صحاحت و یا شمع تامل و حکمت و یا قهر عقل و بصیرت و یا ستاره علم و معرفت یا بدیدن صبح توفیق و هدایت  
 نکته طلعت شب ایجا از فعل پروردگار است سبحانه و جراح او و خشن فعل سده است باطلت گناه ایجا فعل سده است  
 و معرفت و رحمت فعل پروردگار آنجا فعل سده یعنی نور جراح طلعت را که فعل پروردگار بود بر می دارد اگر ایجا فعل پروردگار

یعنی رحمت و مغفرت ظلمت بریده یعنی عقلت و دولت را بردارد عجیب و غریب خواهد بود لطیفه و دهم در ظلمت ابر  
آنست که تاریکی ابر یکی از دو چیز مندرج گردد یا آنکه باد شمالی یا سیم اصفالی بوزد و آن ظلمت را تمام بردارد یا قطره چوب  
که در وی مودع است فسرده بار و که لک ظلمت بر یکی از دو چیز مندرج گردد یا سیم آن سوراخ یا بقطره چندا شک از سرم گننا  
و ترس عقوبت اله جل علائکه درین باب است که بعد ما از دانست ای درویش چون اسیر قهر بر هوای عالم گیر متصاع  
گرد و در حصار او روز و راتال ساطع مکرر گردد عارف آنست که نظریه تیرگی ابر و سیاهی سحاب کند بلکه مابین اوار  
وار بار که در فضا تل بهار بران متفرع است نظر انداز تا ظلمت ابر را تمام موجب صحت ماع و مستلزم نصرت زاغ میدکد لک  
بنده مومن می باید که تاریکی معاصی و رلات و تیرگی که و رات را میدکد لک که نظریه تیرگی و ملر دم آن کند یعنی اطف و کرامت حاصل  
در رحمت حضرت خداوندی جل علا که بران منفرع خواهد گشت که لو لم ندسوا الدنیا لم یکن یقوم به یسوع فی عصر کرم پیست  
ما ابرونی گردید بستان می خرد + تا عود می سور و محرم می فروزد + حقیری دیگر گفته است نظم با چرخ و تو چو ابری باران کش عم محو +  
باع را خندان کنی گریانی زما + آتشی اندر رحمت حاشاک تن مایدون + تا سباز غماں سال عشق پشانی زما + هر کجا خواهی  
شدن ما تا تو ایم ای لی حرم + مانی مایم از تو گر تو می مانی زما + ما برون از شش صحت و ز صد جنت خوان تو + چید خود را چو  
مشغول گردانی زما + لطیفه سوم در ظلمت بر آنست که هر کجا ظلمت بحر متلا می و خلاص می یکی از سه چیز تواند بود و باشا  
نود اگر مهارت آن داشته باشد یا کشتی بود که در وی بنشیند یا موجی کوی بساحل صحت سرد و لیکن بهر جهات رحمت آتی  
حل و علا تواند بود که لک متلا بظلمات عموم و مبهم دینی را خلاصی بساحت صبر تواند بود یا خود وسیعیه رصا نقصا یا موج مرگ که این  
سلامت ساحل قیامت رساند تم لاسحات لا اله الا رحمت الله تعالی گفته درین باب است مو قال الله تعالی و انما ارکضی العلم  
دعوا الله محاصین له الدین کانه تعالی یقول آن کافر در کشتی است کافر بود چون می خواهد مرا کافر و و یعلم یریم می ایم  
که چون او را اران در طبعات دهم هم کافر خواهد بود ما ایهمه حاکش ادم و سباهل سلامت رسانیدیم می بدنه مومن حیدر گمان می حرم  
که در اندام مومن نودی و مخلص در انتها عارف و متخصص و اکون میر مسلمان حاص با خلاص یک ساعت آن کافر از عرق ربانیم  
ما خلاص همه اگر ترا از حرق بر نام حیدر لطیفه چهارم در ظلمت کسوف آنست که قاعده کسوف آفتاب و سیاحت سید  
درین باب آنست که چون آفتاب حیاتاب منکشف گردد و شفق اعلام بر رعت او سطوی و شعله انوار اظهار او منطقی شود آئینه  
رخسار شش بقش کسوف تیره گردد و آب ماب نور از حیشه طهوری ماز ایستد علائقی متفرع و راری روی بدشت دبراری  
آرد تا رحمت آتی آئینه رخسار خورشید را بصیقل تابیده برداید و حجاب کسوف از پیش حوال عطف وی بکشد که لک  
هر کرا حوف کسوف خورشید معرفت بود همواره مشغول متفرع و دعا و ترس از زوال و صا و حرجی از را و آیه محبت میان صحرای  
طلب حقی ماید و تمام مشغول مولی گردد تا از کسوف معرفت در کشف عصمت آید و از روال ایوان مومن و جمیع و اما مد  
درین باب از مسائل مترجم بشود تو انگری که بغیر عطفی از رالی داشت صاحب شریعت می گوید فیصل لیل بستره کلاه جنت



[illegible]



[illegible]

[illegible]

بالیه از فرستد اسوات نباتات ارقیور متور روی بصیر می شود بیرون حواس که فال نظر الی آثار رحمة الله کیف یجی الی من  
 بعد موتها کذلک در سار عالم صغیر چون وجود انسانی که عالم صغیرش میجوئی بمرگ عملت مرده و موت جمالت مسوده مانند اسرائیل  
 عسایت و صورت هدایت که عسایت ارض و رابل ولایت مست در دماوات متفرقه جمالت ارضی صالات بعضای صغیر می شود نور  
 ذکر و فکر یرون آید که الله ولی الدین امواج بحر صحر من الطلمات الی الموات در سار کیهانیم صحر گاهی امارائی بر مثال  
 دم سخی این خاک فوسیده مسوده را بده گرداند واحدیانه بلذامیتنا در بهار صغیر و سیم حیات السامب ریاض قدسی صمیم  
 دل و در ناگل دل ترمیده اصغر و عاشقان را تاب حیات اندی تر و تازه گرداند که فلیحید حیاة طمته در سار کیهان بقایان صحران طمته  
 آب بر لب تشنگان داده رستان مسده که سقناه لیله میت در سار صغیر ساقیان حیات محبت شراب ماب جسم در جام اکرام بچونه  
 بکام حال تشنگان مادی و حمال بر برید که وسعت خود بهر سار نا ظهور در سار کیهان آثار بدیته سار بقلم صحر پروردگار جل و گره  
 نقوش عمیده در قوم عربیه بر صغیر طبیعه روزگار اظهار کند که فامتنانه حیات و حیات صغیر در سار صغیر آثار الوار تحلیات  
 ربانی حام حمال نامی دل انسانی را عکس بدیه صور عینی و حمال لاریبی گرداند که فی انفسک و افلا تصیرون در بهار کیهان مصوران قصا  
 بقلم باد صبا در نگارستان بوستان عرائف صور و مدافع غرور تصویر میکند متلا مشاطه مایه ارض و سوره تر حطر عسائی طمان  
 ارضی منقشه نیلودی بر می کشد و اعرار لاله گلگون ریائی بر عارض میمون در حصار گلگون و در دایره احر می سده حیره آراسته بو حوس  
 پیراسته مدیج ریح را از جعد محمد مسلم و یور مسور منقشه و گل اطرا می سار دل سوخته لاله تشکین کلامه را چون حال بر حمال ماکمال  
 حوالا کلر حصار بر آتش آب رنگانی می نشاند ابیات دیدلوی حیات اریسم باد صبا و چین بر لب گل بار یافت برگه نوا  
 بیان نمود گل و شبنم را با هم که در مقاریه مروج و برهه بهر + بدست مادران در دایان خاک سعاد + بران لاله که سجد عجب حصار  
 اگر چه عجب می حداد مصاحک برق + ولی رنقه گل بازمی قد نقفا + بیاساع دل عاشقان تماشا کن که اریسم محبت فرویده شود تا  
 سحاب عشق جو باران توق می بارد + عجب اگر گر خاک تشنگد گلها + که لک در سار عالم صغیر مصوران و مصور که فاحس صور که در حمال  
 حمال نامی وجود آینه بر سار عکس پدیداری لواطن ارباب بشود دم بدم تحلیات داتی و تشرلات صفاتی آن محسوب علی الاطلاق  
 لعاشقان مشتاق و صادق طالب الوفاق می نماید خلق الله آدم علی صورته لمولده ابیات دلا حقه بران بر م عشق مرا  
 که از شراب نقاحه دهنده ترا + اگر نقاطلمی اولت قضا باید که تا صا شوی ره می سری به بقا + ماین مین که تو حنی خاک تیره نو  
 ماین مگر که تو آینه حمال ماه نقاب هستی خود را تو ارمیاں بردار + و گر نه مین که حمالی که می شود بیدا + بگیر مصقله عشق رنگ مس  
 نزدای + نه مین در آینه حمال حمالان + مکتوس تا که رجیمت عمار بریزد + که تا معاشته می طویو + حدا + اگر تالی نور قدم می  
 معین نقاب حدوث ارحمال خود مکتا + در سار کیهان مسیح ریح یکدم صدها رعت مرده را که بر سر کشیده اید خاک جسم  
 را مگر در بهار صغیر عسائی تحلی حمالی تا نید توفیق دو الحمال یکدم صدها مرده دلال گیر رستان شریه را مدد روح قدس  
 رده مؤ + گردانید مجلس السار دهر و کتوا مواتا فاحصا که در سار عالم کیهان سار + بحر کاه سر پرده بر مردن مسوده زار



وی سوی گشت هشت آرد و ساد عوالی معقره من در بیکر مرغان ارواح در نفس ایشان ملوک گردند و قوما مع الوفا  
 دریات وجود ساقی از فرط مستی شراب الهی است بر لکون سر مست گشته و در مستانه خیال ساقی حاش سرگشته دست نهاده گوید  
 لم یلقه ای بهار عاشقان دیدار تو + وی گل و گلزار جان رخسار تو + باغ به تمام سر کوئی تو سبب سسل و ریحان من موئی تو سبب  
 بی تو ام باغ و گلستان گلشن است + با تو ام بدان بهار صد گلشن است + بی تو گل در ریده حار آید مرا + دل بخت بی تو گشتاید مزایه  
 راحت حال من سسکین توئی + محرم راز دل عجب توئی + تو بر تنوع و استان کوماشن چون تو حواء + این گویا حاش ساقی  
 در باغ رخسار تگفت + کس حدیث نه در باغین گفت + غنچه که پرده ابرج سرگرفت + چون حالت رید آن از سرگرفت  
 لاله سان بر دل مرا که دعا هست + لیک هر چه در دل با دعا هست + سوی گلشن کی روم از باغ تو + اگر گرس کی شوم بر دل تو  
 این لودیان تنه از عالم کبر و عالم صغیر اصطلاح مشکلمان مایه یک مختلفان عام کبر عار است + اروا است انسان است و عالم صغیر  
 نهایت از زمین و آسمان و مابین آن و زمین معنی دلائل ایراد کرده و بیانی چنانست بدان که علم سترتا به طاهره است و آدم مطهر است از طاهره  
 عالم بی وجود آدم قاطبیت مطهر است تمامی اسما و صفات ماست لکن در روح و دنیا از روح و حلا و آن شیخ به سوی وجود آدم  
 علیه السلام بود لکن در مخلوقا علی صورۃ الرحمن بما شاع به کما لکالات المودعه فی المودعات بیس مابین تقدیر عالم کبر و وجود انسان است پاست  
 که مطهر است و ذات متصفه به صفات و عالم صغیر عار است از آسمان و زمین و مابین آن باشد که مطهر صفت است از صفات  
 ان دات از بیجا است سیر برات حواء علیه السلام انصاری قدس الله روحه گفت - تنائی خواست ماصع خود آشکارا که عالم سیر  
 خواست تا خود را آشکارا کند آدم را آفرید بر با عوای سحره آفرید که تو را آدمی آفرید (الاشام) آدمی بیرون رفتی میست هر چه در  
 هست + از خود نطلبه بر آنچه خواهی که توئی + شیخ محمد الدین حرانی و سر سمر و دیات میگریه تر سر میزد و در خود دید خواست و آفرید  
 بر حال معشوقی خود مطالعه کند نظر در آنه عین عاشق کرد صورت و در مستی در مستی شمع از دست ام آماها العین فی العین حاش  
 مانشای من اشات اتین + عاشق صورت خود گشت و در دست سیم رحمان ادا صاحب و چهره در گریه میست بر نفس خود دست نه  
 نقاش به کس میست درین میان تو خوش باش + در تحقیق این و عوای که این صفت که دل آینه دات آفرید حاکمی جمع صفات  
 مانند ایست و شمه در روضه الواعظین مدین ساحت ایم و در - - - سایه تناسل آفرید است ایم و در سحر  
 از احمه بیک دقیقه اشارت میگویم و آن آنست که امام از متع کانتف النعمه و در سحر از شمه روح ایراد کرده است  
 که دل را یعنی روح انسانی را که شرف احتیاج و نفخت عیه من و وحی یا نعمه بصورت جلالت احدیت سجانه است امام است چرا که  
 دل محل معرفت است قسمت پذیر نیست و مقدار کثرت و کمیت را وی راه نیست وی بیکو به و بچو به است بریرا که جوئی و بگوئی  
 در الوان و اشکال تواند بود که بجواس مدرک گردد دل را برین همه سره است و هر چه که آفرید برین باشد از حلقه من و دل مادر است  
 تن است و همه آنها ملکات دل است و وی بچوئی و بچوئی که بک بادشاه عالم سجانه و تقالی بچوئی و بچوئی که است هر چه چو  
 و بگوئی که آفرانند همه ملکات و است و او را بر این مصاف آفرانند و سره متلاصقت و دل احدیت را هیچ حاشی اصوات تواند که



چنانچه حازر اسبج عصوا اختصاص نتوان داد زیرا که همه ابدان با قسمت پذیر نیست و جان قسمت پذیر نیست و قسمت با پذیر محال است  
 که در قسمت پذیر فرو آید که انگاه وی بر قسمت پذیر شود اما آنکه هیچ عصوا اختصاص پذیرد و هیچ عصوا اختصاص وی خالی نیست و همه  
 در فرمان و تصرف وی اند چنانکه همه عالم در تصرف بادشاه عالم است حل و علا و وی منزه از آنکه عانی اختصاص یابد و یا بچون  
 و جگه گی اروی انسانی بار دهنده و حقیقت این معنی است احسن موقوفست بر افشای اسرار روح و دران شریعت رحمت مداده است  
 اما تمامی آن در تحقیق آن الله خلق آدم علی صورته مندرج است و در تورات آمده است اعرف نفسك یا انسان تعرف ركبك بیات  
 ای دل دمی یا مدشین کز مگوی هست + تا را فریش تو جان آفرین چه خواست + تو نامه حدائی و آن نامه سهر + کشای حسنه  
 نه من با در چه است + آئی که هر دو کون مد و کان راستی + بر یک عقل کیسه نوی تراهاست + برین آفریش آنچه تو خواهی زجر و کل +  
 در نفس خود بخوی که حام جان نماست + این حام را حلاله وجود را درو نه من + ستر عظیم گفتم اگر خواه در سر است + آئی درویش  
 خون روح را که تعبیر آن بدل میگویم دانستی که آئینه جمال آتی است سبحانه مداکه این دل صوری شکل مر آن دل اقام مقام عرش است  
 و بخای عرش محل ظهور استوای صفت روحانیت است این دل صوری محل استوای صفت روحانیت است و اختصاص عرش  
 بصفت استواران است که عرش نهایت عالم احسام است و اوسط است سدره گاه عالم خلق و امرس چنانچه یکوی در عالم  
 خلق دارد و روی دیگر در عالم امر چون میسر آتی سبحانه متوجه عالم خلق گردد و صبح آن صفت رحمانیت است اریجا گوید یا رحمن الدیبا  
 چون این صفت را احسام پر توان اندازد اول جسمی که قائل آن گردد + ما شاء الله اقرار خلق الی الامر است و چون تفصیل او باشد لا حرم قسم  
 این میسر او باشد تا همه خلق بحسب استعداد ایشان معین گردند و آن <sup>حسب استعداد</sup> بر دوام باشد لا وجود کائنات مسک گردد و کل شیء هالک  
 الا وجهه ایضا حال نماید که دل را یک وی در عالم روحانیت است و روی دیگر در عالم قالب دل را این وجه قلب خوانده اند تا برود  
 که دل اریص و جانیت بیکد او را اعصاب تقسیم می نماید بقدر قوت آنها چنانچه اگر کیساعت آن فصل دل مسقط شود و قالب کار و مادی  
 حیات برسد و لیکن دل احسانیت و شرفی هست زیاد بر عرش برین دلائل ایراد کرده اند از جمله آن یکی آنکه در تفسیر بحر العلوم  
 آورده اند که روی آن پیامبر الامیار حاجی الله سبحانه و تعالی فقال آتی کل ملک حریبه ماحریتک فادعی الله تعالی الی حریبه  
 اعظم العرش و ازین من الحمة لا یصلها واصف و لا یعرف که ما عارف بهی قلب المؤمن تنسبها المعرفة و قرأ التوحید و کوکبا العلم  
 و هر قما الرحار و رعدا الخوف و عرأ السخا و سخاها الفصل و مطر الرحمة و ثوابها الهمة و حملها العباد و تحمها الطاعة و تمرها الحکمة و عصا  
 الزبادة و ورد بها الالامته و سهو لکرة لاما لربعة ارکان التوکل و الیقین و الشفقة و التسليم و لها اربعة الالامه و الرضا و التکر  
 علی ابوابها فقل الصبر و سلسله العصمة و سمار التوفیق و قصد با عدل یصل الیها و لیل دیگر دلائل فصل دل بر عرش است که دل قبول  
 عصا میسر و شعور آن نیست و عرش استعوار آن نیست زیرا که فیصوح بدل بصفت میسر و آن صفت دل احیات و علم و عقل  
 ی تحت تادل او را که آن می کد اما میسر حاست عرش را فعل میسر سنده بصفت لا حرم اگر چه باقی می ماند و اتران فعل موجود است  
 میسر و لیکن در ایسان حیات بدیدی آید و دیگر آنکه دل را استعداد آن است که اگر تصفیه مادی بر قانون طریقت چنانکه محل استوای

صفت روحانیت است محل استوای صفت روحانیت می شود بلکه اگر در آن پرورشی باشد محل ظهور محل جللی صفات گردد تا آنکه همه کائنات  
 زیر عرش تا تحت الثری در مقابل پر تو محلی نوری از انوار صفتی از صفات حق تعالی نتواند آمد دل سرست عاشقانت که در بهشت سازه روی  
 نه صدو شصت دریای نور از تخلیات صفات حمالی و حلالی بریتان می ریزد و بهر نوره دل من مریدی رسد بیجا چه معین می گشت  
 طعم ایچ داده است که اندر کامستان ریختی + باده عشق است که اندر ساعه جان ریختی + چون ملک آفتاب مستی نمی عشقت بود +  
 حرم یک حره رحاک اسان ریختی + صدها ران حره خورده نوره دل من مرید + تا خود میری میان اده پنهان ریختی + من میدام  
 به دود آن ماه اندر حام می + عکس دیت بود یا خود آب حیون ریختی + این آن ماده هست که اندر ساعه و میان ریخت + ران شرست  
 ن که میوسی عمار ریختی + ران می وحدت که شاها را دای حره + صدها ران بار و در کام گدایان ریختی + ران می که دوسه او  
 سقد و حیران عاقلان + حامد در کام سرستان و میران ریختی + اردرون حان رمد سرانان می سررون + ران می وحدت  
 رار باب عروا ریختی + هم سوختی حره نستان مست و فانی می سدم + حاصه اکون حام و ساغر صدها ران ریختی +  
 هر چه اکون بر زمین میرود معدود دار + که شراب عشق در کاشش فراوان ریختی +

### المجالس العاتری فی قوای تعالی الرحمن الرحیم ویه مقدمه و موصول

المقدمه فی التسلیح والتجید والعتة والمساوات اما التسبیح التمدیحات سبحان من دلت عراش آیاته الملیقة المستملیة علی  
 کلماته العلیمة علی اعجاز کتاب الکریم سبحان من شهدت عجایب خلقه لطائف معصه علی عواطف لطفه العظیم سبحان من  
 لم یزل ملک ویدوم عدله و یقوم سلطانه القدیم سبحان من امطر اقطار انوار الرحمة من سبحان المعصرة لیقیم بریاض قلوب اهل المعزة  
 لعیضان ویه الحسین سبحان من العدم من درکات الیوان المعصوه و اوصلها الی درجات انعام یصله بحمد الایمان الالادع  
 والتسلیم سبحان من عظم المنه علی من اراح عنه ملوای و کشف عیوب یصله و یعیشه اطهارا بانه الرحمن الرحیم و یشهد  
 ان لا اله الا الله وحده لا شریک له شهادة عبد الی الله یقلب سلیم و یتمدن محمد احمده و یرسله الی الامی المدبور فی الکنت المسافة  
 بالترجیم المذکور علی لسانه الالعیار بالتعظیم صلی الله علیه و سلم جمیع الالعیار والمرسلین الملائکه بالتعظیم و علی آله واصحابه التائبین  
 علی صراط المستقیم و اصلی و اسلم علیه و علیه تسلیما کثیرا عمیرا عایة الصلیة و السلام اما التمجید حمدی که مصباح ارواح مستبشر  
 شمس لاهوتی در مشکوب اشعل محتکفا حطار باسوقی در شعا شمع لوامع شواعل آن منور باشد و شکری که هوای و کشتای ملع  
 با وراج گلشن برای سوح لخواج روح بسم تسیم عیبه کشتای حدوسی آن معطر بود با عی حمدی که چراغ دل منور دارد و شکری که  
 دماغ حان معطر دارد و حمدی که حال تنه عجب + در دیده حال و دل منور دارد و تبار مارگاه مارشاهی که منور قلوب حان مانور  
 توجیدات بر کمال اوست معطر صد و رستاقان مار مار مانند صعلات لایزال او بر پا عی فی جعل که لایزال تورسد و فی سکر  
 لعایت جلال تورسد و در که کمال برسد هیچ کسی کو غیر تو کس کمال رسد + مام خدا و منی میگوید که گنج گنجی بیسته فی کینه عایان ساقای بیسته  
 حنیان حان العام عام اوست در عرواح اصداف قلوب مکروب اهل و فانی و او هر چه اهر ساقا و حنیان عام اوست و کما

المان حال احدیتش از روز فیروز اجمعت آن اعرف تا شام انعام شوم امانه فادیه وصال حال ما کما تس را جوایست سپریاست  
سراندازان سستان حال محقق از صبح صلاح السبت یوم فکر تا عیون روح لمن الملائک الیوم در کوی طلب بر خاک نزلت غلط  
رباعی سرست بزرگ و من دران حیرانم + در حیرت خود محب فرو می نامم + کو با من من ماوی این میدانم + و اندر طلبش هنوز گزافم  
سای حدای می گویم که تو مستان ملک و در ملک املاک برقه فی قلعی ملک افلاک دوال نوال بر طلال آمال و ماں و اجل لا دعان و سیکند  
فراشان خاق الاصباح اشارت تشارت یسرل الیاب خشن حاشاک طلمات اتساح را از صحت میدان فور الاقشان ارواح  
مکه آه سحرگاه مروه تو دوا الی الله به پیغام انعام او رویدر رباعی ای که اندر نام دل طبل حقائق کو می + ساحت دل ارجاشاک  
طباع روفی + دوش آواری روح عقلت میار کرد + آن تو نودی عقد برسدان دل می کو می در حالی که صید تمل تمامات حماس  
اصیقل بیکل شوق وصالش هیره آینه لستیت را از عیار رنگا اصعیت وده رجی که محب دل را می عتوه مای جیل حیاش بیک  
کرتنه دل را دل و حال عاشقان دیوانه را و رای استار عیت بوده لمو لطفه توئی که از تنو آری گل حال نودی + بیک کرتنه که  
کردی هزار دل برودی + دلم در آینه کائنات کرد گاهی + ره بر در نظر آمدن و حسر جلیس بودی پرست حبیب گزایت از جواهر عوان +  
ارای گمی که در گنج معرفت مکتودی + مرا ساده چه حاجت وقت دیدن ساقی + برهی حریف که هم جام و د + تاس تو نودی + ستراب  
عشق چه مرد افکنی است خاصه که کنون + بر عکس وی خود میشتی گنبدی + فکند و عکس بحام همان مای وجودم + حال دو  
ز نور تخلیات شود می بجان تو که بعیر از حال جلیس به می + وجود را یار عمار غیر برودی + متعین و محو از مقام محرمم  
تو چون عدم شدی انگاه عرق بر وجودی + اما النعت لحدار حمد و تنای حضرت احدیت و سپاس شائق حساب صمدیت و اهر  
رو اهر صلوات و الوف صوب تخیات که رمان بحر بیان و صامان صبح منق و صرافان صبح معرق در مسالک کلام بحر نظام  
منظم گردانده تار روضه مسور و مشهد حضرت سید بقر شعیب مختار منته جوستید سطر و آن سرور جمشید چاکران عنوان عمدت  
وفان میران میمان حانه صفا آن تمنع جمع اصعیا و آن چرخ ملاح اصعیا سقش مدعوه نخلی ماه کشای گلشن تدلی قمره شوره  
خلت نور سار دولت ملت صبا ایاع حریت صیای حیرت در حقیقت مشک مافه طریقت شمع تنب گرامت صبح رو  
قیامت خورشید سمار ساحت ملاح دریای ملاحظت شمس ملک سالت سر و چمن حلالیت صدر رصقه صفا بدرقه دفا گوهر  
درج اجنا انقترح اصطفی محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و اصحابه و سلم رباعی ای دل طبع ملک موبداری + در سید بقر دولت  
سرداری + پرچم مراد قست ما خود داری + گرد در دل جان من محمد داری + الصلوة والسلام علیک یا رسول الله نام سیدی  
گویم که کنوز رموز قدم یعنی معلوم مکتوم و صلاک مالم تکنی قللم در ویرستان اقرا و دیک الاکرام الدی علم بالقلم  
ار بر داشت تلج معراج سبحان الدی استی سر سواد دیاخ قافو طی الی صده ما اوخی در برداشت چون اصطاب  
فکرت صافی طوبیت بر آفتاب عقل وافی مرتب دکتی ساعات سوادت و حلا و اوقات تقاوات حرمان تساحتی چون  
در جام همان مای عرفان بفرا می ایما بر سر سیم از عین عیان سطر خط احسان گر نیستی نقوش اشکال الواح و رقوم احوال ارواح و انسی

چون از حرمه محاربه غم جرم قبه مشاهدت کردی طوطیاں گلشن سراسی ملکوت براخصان حشوت غزل مدح حلق خوبه خواندن  
 گزمتی که سبحان الدی اسری لصد لیلیا و چون شاهباز خاش قصه سرچ اوج علیس کردی حمود ماصعودا و کار اسرار  
 حق الیقین بحالب مطالبه و سرور آوردند که متعزذی فکانت قاف قوسین او ادنی قال شعی محمد و محمدی صحت الله  
 علیه نظم ای مامور بخش تو نقش گیس جرتش حاروب آشیانه تو آستین عرش دست ارادت تو گرفته لصد یار سلوت نشان  
 کرسی و خلوت نشین عرش بود دست صد بهر اقول منتظر ملک تا گشته خاک مقدم بکت قریب عرش و گرد و تو سر نه چشمی هم  
 ملک نقش نشان لعل تو دایه جبین عرش ماریده میص جو تو سر حایان + آ آسمان بهمت تو بر زمین عرش و کبر و بیان بخدمت  
 این شاه کرده روی + اگر نقش گاه سدره سوحی شش عرش + هر سواری تو برین نقره جنگ چرخ + سدره کتید ناله کرسی برین عرش +  
 رور و عاشقیده بین و بسیار تو + تحسین آفرین بسیار و بین عرش + رد و مولوی حمل دلا + تو حمل دل + حمل ولای تو شده جبل المتین عرش  
**اما المناجات الکی محرمات سدگان که هرگز قدم و دادار داتره سدا و حلقه علف و عماد بیرون سدا و اند لعت مادتا بافی که**  
 هرگز و طولونان تم رسیده مامرا و در شفقت و داد مکتا و ند بخدمت عارفان که بر کراسی حد استملسی اربو اسی عماره و دانی  
 و قواصی غبار ادمار را بر و نه اقبال دور میکند و جو اطراف و اثر گنگا بکاران مغنوم را ترتیب تواتر آثار رحمت و مغفرت مسرور میگردد  
 محرمات مردانی که اطباب برتاب حیام انتقام را بر اوتاد استداد عقود اعراض نه مستند لعت پاکبازان قمار خانه تحریر که مداد اولی  
 ز شمع نفل ویشی و عقی بار رسته اند محرمات مردانی که سمجیل دل را از تراجم زنگار ملاحظه اعیار و تراکم طلعات مصاحبت تهرار  
 صیقل تراجم و استظهار مصفا و ارد قلوب مکروب محرومان سهام سهمناک ستم و انار معاصین نوید وصال مداد دارد که ساکنان  
 سالک عرفان را بر حاده قویم و صراط مستقیم از ربیع و صلال گنگا بهار مسامران بادیه مامرا ای را مدارا لافان فصل و احسان سامان  
 و سدا و دولت و مراد مستند گردان همه طالبان را به کمان لصد در حان لصد و لطائف و علوف عواطف مخصوص سرما  
 مطلوبات مقرون و از مهر و مات محتون دار مالیه و آله الاطهار صلوات الله و سلامه علیه و آله و اصحاب الحسنة الاسرار  
**الفصل الاول** فی تفسیر بانی الکلمتین اعلم ان معنی الکلمتین شهادت و العرق میبما و تقدیم الرحمن علی الرحیم و اقوال المعصومین  
 میبما قد مر فی التسمیه مع لطائف کثیره و اشارات لصد فکرت بهما مانتی میبما تم بیکر رحمت اعادتها فی التسمیه تم سبب تاجیرها  
 عن العالمین تقدیمها علی انک لیم الدین ما لقیه اقوال المعصومین معانی المصالح تال المعصوم الرحمن یولیم بالانصاف و در حقیقت المصدا و الرحیم یومع ما یتمتع  
 حصه من العباد کانه تعالی بقول ما رحم لک تسلیم الی لطفه مدرة فاسلمها الیک صوة محسنة کما قال و هو ذکر فاحسن صهو ذکر و اما رحیم فاسلم الی  
 لافه ناقصه فاسلم الیک حته حاله و فی لطائف الاستاراة للقتیری رحمه الله قال بل لاشارة الرحمن بالاشراف علی اسرار اولیائه و علی  
 بارواح اعیانه و الرحیم بالعطف علی النقص الخلاق مبرم و فاحرمیم یطمعنا یشتم فی الدیبا و قال المعصوم الرحمن بالنعمة و الرحیم بالعصمة و تسیل  
 لرحمن بالتجلی و الرحیم بالتولی و قیل الرحمن بکشف الالوار و الرحیم بکشف وایع الاسرار و قیل الرحمن بداته و الرحیم فی العقوبة و صفا و قیل الرحمن  
 ما توقف و الرحیم ما یحقق و التوفیق للمعاملات و التحقیق للمواصلات المعاملات المقاضیة انما مواصلات لواحد و فیما الرحمن

اليقع والرحيم ما يدع فالصنع جميل الرعاية والدفن بحسن العناية قال الامام الرضا في تفسيره معنى آتست رحمنك سيدك انا وري وادون  
عده كرد و ايشا را طاعت خود مودود اگر بنندگان و ما ان احوالات كند و عده خود را حلاف كند و ازيها است كه عبد الله رضي الله عنه آيت  
قراورد لا كسر هاء الدي را تفسير كرد و قال كرم آن بزرگوار عبيده و هو يعبد عبده و معنى رحيم آتست كه سگان ما كار فرمود و كرامات  
نعمت فرمود و ادا را حاجت و امام عارف عبد الرحمن در كافى قدس سره فرمود كه ما تر رحمانى قالب كه خلق است ارهان كه امرست تزييه  
لروى نعمت رحيم حار كه امرست ار قالب كه خلق است پرورش داد و بصفت رحمانى دارنده اهل و سياست نعمت رحيمى آمرزنده  
بل عقناست بصفت رحمانى كارنده همان خلق است نعمت رحيمى دارنده عالم امرست اين دو اسم دو كلمه است اربهر آنكه اين  
و عالم كه بيان كرديم در داشت اين دو كلمه است و اين دو جهان كه نشان دادم در برده اين دو اسم است اما بجهت اعاده مبالغ هما  
ذكر فى التسميه بحسب ما اولى ليعلم ان التسميه ليست من العاتمة و لو كانت منها لما اعادها لاجل الاعادة عن الاعادة الثانية ان  
دست العباد الى كثرة الذكر فان سلاته صلواته ذكر الله و فى الحديث من احب شيئا اكثر ذكره اتت له انه ذكره رب العالمين فبين  
ان رب العالمين هو الرحمن الذى يرزقهم فى الدنيا و الرحيم الذى يعف عنهم فى العقبى و لذلك ذكره مائة و ثلاث يوم الدين الراضى انه  
كر الحمد و لا و لذلك يقال الحمد الرحمن فان آدم اذ احياه الله اعطاه قال الله تعالى يرحمك ربك معلم عبيده الحمد ثم بين ان الحمد  
مالون الرحمة و انما سمى للدلالة على ان رحمة عجلت عصمه بل شمول رحمة على المؤمنين بحيث لا يروى اثر من آثار عصمه لاني الدنيا  
لا فى الآخرة الا سرى فى العاتمة التى اى مصحح كتابه لم يسمعك سماء من اسماء الدالة على القهر و الغضب بل اسمك الاسمين على الرحمة  
ترين ثم ان مريم عليها السلام اعطيت رحمة واحدة حيث قال و رحمتك صا و كان امرا فتلك الرحمة صارت صبيا لان تقول اعود  
الرحمن منك ان كنت تقيا جعل سحابة تلك الاستعاذة سماءا لجاراتها من توجب الكفار و العار و المكتة فيه ان مريم تصفه مرة  
الرحمن فقالت لم اربها و العصاة المحممة تصفه كل يوم اربعة و ستين مرة انه رحمن الرحيم و ذلك لان الصلوة المفروضة سبع عشرة  
ركعة و السجود اربع و تترجمته عشرة ركعة و اقر اعطى الرحمن و الرحيم فى كل ركعتين مائة مرة فى اسم الله الرحمن الرحيم مرة فى قوله  
الحمد لله رب العالمين فلما صار ذكر الرحمن مرة واحدة سماءا لخلاص مريم عن المكروهات اطلاقا ليعبر ذلك الرحمن الرحيم مرات كثيرة طول اسمها  
لحاجة المسلمين من الماء و العادة انما يستجير بها عن رب العالمين و تقديما على ملك يوم الدين هو ان سحابة و تعالى هو وحده الخلاق و الخالق  
و ذلك مستند من قوله رب العالمين ثم اتبعه بالاسم الرحمن الذى يدل على الرأفة لئلا على اسم بعد ايجاد و اعتقود الى الرزق ثم بالرحمن  
اشارة الى اسم الوكيل و الرزق ثم قصدا الى طاعة امره و شكر نعمته و الذى يعف عنهم فصول و رحمة و يعلم حقيقة ذلك فى يوم احرار الطبع التواب  
و العاصى بالعقاب كما يوم يرفق به العلة العاتية للحاق و الايجاد و المتبرق و الخاور عن التفسير

**الفصل الثانى فى بيان الرحمة و تسميتها** آيات القرآن قال امام محمد بن عبد الله بن يوسف قدس سره فى التفسير و هذا الله  
تعالى الاستبارة بالبيت و اسمك رحمة فاسم نعمته على الاولين و لا على الآخرين و لاني الدنيا و لا فى الآخرة لا فصل و رحمة  
كان عمران آدم عليه السلام و هو ارحمته قال الله تعالى انما ارحم الراحمين و ان لم تعصوا لكانوا من الخاسرين



وكذا في حق نوح عليه السلام فإنه قال ولا تغصلي وترحمي كل من الحاسرين وكذا موسى وهارون عليهما السلام فإنه قال  
 وأدخلنا في رحمتك وكانت حياة الأسيار والموتوسين رحمة قال في حق نوح عليه السلام كعاد اليوم من امر الله الأص دحيد وقال  
 موسى في حق نوح عليه السلام ونحياكم هود والددين اموا معه رحمة ما وقال في حق صالح عليه السلام نحياكم صابحا  
 والددين اموا معه برحمة ما وقال في حق شعيب عليه السلام نحياكم شعيبا والددين اموا معه رحمة ما كان  
 الوحي الي عيسى صلى الله عليه وآله وسلم رحمة وقال وما كنت ترحوا ان يلقي اليك الكتاب الا رحمة من ربك كان بعثتك  
 قال وما ارسلناك الا رحمة للعالمين وكان يسوع مع امته رحمة قال فيما رحمة من الله كنت لهم و كان حظه عن اصال  
 المساعفين قال ولولا فصل الله عليك ورحمة لهمت طائفة منهم ان يهلكوك وامطار السحاب عليكم واسات الاررق  
 بها رحمة قال يرسل الرياح لتشر بدين يدي رحمة ترمي الرياح العالم آثار رحمة فاسطر الى آثار رحمة الله ومنايع الليل  
 لها رحمة ومن رحمة جعل لكم الليل والنهار وسم يا صبح يا صبح ودمع ضرهم عار رحمة قال هذا رحمة من دني وسمع  
 الررق عليكم رحمة لو استمر على حوائج رحمة دني واعطاركم رحمة الرمار ولنا رحمة ما نفع الله للناس من رحمة  
 ولا ممسك لها وادام العاقبة لما رحمة او ارا في رحمة هل من ممسكات رحمة والافعة من الرورين رحمة وجعل  
 بكم مودة ورحمة وارسل الرسل عليكم ليقسموا رحمة ربك وارال القران رحمة ويدرل من القران ما هو تنفع ورحمة  
 واعطاهم الايمان رحمة يد حل من يشاء في رحمة والعصمة من الهوى والهدنة والتفتت على الجماعة رحمة ولا من الوون محتلين  
 الا من رحمة ربك وصالح الصدور رحمة ولولا فصل الله عليكم ورحمة ما ذكرى منكم من احد ابدًا ومحا لفة  
 هوى النفس رحمة ان النفس الامارة بالسوء الامور محرراني ومحا لفة الشيطان رحمة ولولا فصل الله عليكم ورحمة  
 لا يغتر الشيطان والتوبة بعد التورع في الخالفة رحمة ولولا فصل الله عليكم ورحمة وان الله تواب حكيم وكل تنه  
 بيا له سعة رحمة ورحمتي وسعت كل شيء وواحد من من به العموم رحمة يحتمل رحمة من يشاء من اهل الخصوص المحسنين رحمة  
 ان رحمة الله قريب من المحسنين وللطيعين ويطيعون الله ورسوله أو كنتم سبب رحمة الله والمتقون واقفوا التورع واسوا  
 برسوله يؤكم كل عليم من رحمة والمجاهدون وصل الله المجاهدين على القاعدين اخر اعطيا درجات من رحمة ورحمة ورحمة العفو والقتل  
 واحد الدية بالصالح رحمة ذلك محصيف من ركنكم ورحمة داما من مودى المسلمين بالناس من الواحدة في الحال رحمة ولولا فصل  
 الله عليكم ورحمة في الدنيا والآخرة لمسكم فيما افصتكم عروية عذاب عظيم واما مال الكفار رحمة وركب العفورة والرحمة  
 لواحدة ثم الآية فلا يعنى للعبد ان يقيط من سعة لا تقطوا من رحمة الله فان الكافر الذي تمس من رحمة اولئك يثبوا من رحمة  
 والموتس هو الذي رجا رحمة اولئك يرحون رحمة الله ويحتمل الموتس يوم القنمة رحمة وكان بالمؤمنين رجيا وجمع يوم القيمة  
 رحمة كتب ركنكم على نفسه الرحمة ليجمعكم ثم معرفت دلوهم رحمة وركب العفورة والرحمة وشقاقة النبي صلى الله عليه  
 وسلم رحمة وما امر مسلما الا من رحمة للعالمين ومصرف العقوبة من رحمة من يصرف عنه يومئذ

[illegible]

الحمد بزرده حرف آمد تا مرام بزرده هزار عالم باین بزرده حرف گذارده شود باز آیت الرحمن الرحیم دوازده حرف آمد تا اطلاق فی ربی شود  
قدسی که اندو دارد محله آسمان بواسطه دوازده ماه سرزمین آمده اند در تربیت این دوازده حرف مگواره حاکی بر درخش یا بند  
یس چگونه خزه جهان مکانی در حمایت رایت بزرده حرف الحمد لله رب العالمین اندر دوازده ماه عالم ربانی در زیر علم دولت دوازده  
حرف الرحمن الرحیم احاطه چو این عالم بزرده و همان دوازده مان ولایت رسیده اند آن چار صد آن همان وعاده لشیر آل  
عالم بزرده رمانه اند این بزرده حرف اسم الله از سر آن از پیش دیده اند تا آن بزرده ربانیه را دست و پا برسد و آن بزرده  
وصد مان را در زیر سیم گشت تا گویند این کلمه خوانده این سوره است بر سلامت ارباب در مد بگرد و در عی ماموس و لعایت محبت  
عدل رسداد حلوها السلامین **الاشارة الثالثة** بدان ای درویش که ما گفته بودیم که الحمد بر مثال عرش است و کلام  
همه قرآن چنانکه عرش بر مثال احمد است بر بالای همه جان من ای ساجد مای قرآن است و اسم الله بر الحمد به من که بر مثال عرش است  
ما را آسمان مای جان است و ای جس بر عرش بد آنکه بر مثال احمد است می گویم که آن می ماند اما هر که این مداد هر یک از دست آن در نما  
الحمد لله رب العالمین که بر مثال عرش است هر ده حرف است که بر ده هزار عالم روحانی است ما بر عرش که بر مثال احمد است عام  
ایتنی مای بزرده هزار عالم حسانی است ای ساجد دوازده حرف الرحمن الرحیم بر مثال دوازده ماه است در محیط این عرش همین آن  
عدة الشهور و عند انشائی هتوتی کسب الله ما را اتحاد دوازده برج آسمانی بر مثال این دوازده حرف الرحمن الرحیم  
در محیط این الحمد گفت که تقدیر الغیر العلیم **الاشارة الرابعة** اتی درویش بدان که سوره تا باحر این آیت چهار است  
که معنی است از چهار صفت آتی حل و علامه که گشته اول همه الله است و الله آفریدگار خلق است آنگاه نام دوم رب است که  
بر الوهیت دارنده آفرید باست مالیه در عدم مکتوب و جدای بیستی را هشتی آورد آنگاه از عدم بیرون آورده را بر الوهیت داشت  
و ارمیت گروه را تربیت گاهسانی کرد پس هیچ آفریده را بر تو آئینت او حالی نیست که از عدم بود و چنانچه آورده است و هیچ خلق  
از تخلی بر الوهیت او در نیست که در گواره خودش بدشته بار از جمله آفرید با که در داشت بر الوهیت بود و در هر روری حوار گاه  
در تخلی رحمان او بیعتاد پس وری حواره از تخلی آتی بهره دارد که سوره آئینت از عدم موجود آمده است از تخلی بر الوهیت نصیب دارد  
که بعد از وجود در تربیت بر الوهیت بوده است و از تخلی رحمان بهره مند است که بعد از تربیت بر حوان رحمانی نشسته است با صفت  
رحیمی از میان روری حوار گاه جماعتی اختیار فرمود و تخلی رحمی پرورد که قابلیت لطف و کرم و تربیت بصورت نعمت  
ما را رحمت رحیمی او نصیب یا سلسله خود بر چهار مرتبه است از اول ازل تا آخر ای صفت الوهیت اول همه دارد تا عدم را و خود  
و لغت رحیمی آخر همه دارد تا وجود را تا قاضی الوهیت چون در عدم مکتوب و آنچه سراج را بر درخش و لغت رحیمی بود و آنچه سراج را بر درخش  
او خود آورد آنکه تخلی بر الوهیت هر چه سراج را بر درخش بود تربیت کرد و هر چه اطمین داشت بکرم خویش داشت چون بان حوان چار و  
رسید و عالم حیوانی بر حوانی حله چار و ان را سراج را بر درخش داد تا چون تا تخمین روحانی و عالم روحانی رسید و تخلی رحیمی بر حوان  
بمقام قرب وارد و مدارا اقرار شانه بر حوان تقاضی است انعام فراید پس این چهار نام نہیں ترتیب که میان کردیم تعیین یافته و وجود

این سوره شمس نیز بر قریه پس از آنکه لغت آمد آفریدگار است تقاضا کند بر سیاق باستان تا این صفت از عدم بوجود آورد و بر پروردگار  
ست تقاضا کند که بعد از آفریدگاری عمل داد تا بوجود آورد و گانه بار و در محسوس و روری دهنده است تقاضا کند که پس از دارنده  
سلطنت را بداند استگار از خواص کرم منشاند و رجم آورده است تا اگر این حمله روری خوارگان کسی بی ادبی کند از و در گذارد  
وصلی الله علی محمد و آله اجمعین

### المجلس فی قوله مالک یوم الدین فی بدو المجلس بقدرته و حصول

المقدمه ففی التوسیع، التمجید و النعت و المساجات التوسیع سیما من کل فی وصف سیاحت حلاله لسان العارضین سیما من عرق  
فی لحنه سر و قات حال بیان العالمین سیما من بی بی تیامی در التوحید فی محور اصدا و صد و رابل التخریب فی سحر التفسیر  
بامطار الاقطار من سیما ی الحق الیقین سیما من انتشار بقدرته انواع الخواهر الدجانیة و اصناف المطایر الحسانیة سطره و حدانیة باللیل  
القوی و المربان المتین سیما من محل الحیاة درایة الکتاب الدرجات فی اعلی العلیین سیما من جعل الموت وسیلة لنقل الارواح  
مقاصد العز و العلاج عند الاطلاق عن قیود الماء و الطین سیما من جعل اللحد المظلم و صفة من ریاض المحاسن علی طوائف  
المؤمنین سیما من حشر طرائق الخلائق لحریم ما کسبوا و هو حکم الحاکمین ثم نشر صحائف الاعمال لیسیر اصحاب التمثال عن اصحاب  
الیقین ثم نصب میزان العدل فی میدان العرض لیرتد منه و اقص الحاکم من ثم تدان الارواح و لعل فی جسم امتحان بالسلوک الواردین  
حتى جعلها کالتشر الدقیق و السیف الحدید عند مدخل المحر من و صر ما حاده سعة کالمیادل حال صور عبادة المخلصین ثم اودع الدرر  
فی البیان النجیم و الدرجات فی لبتان الیوم لیسیرها السحیش من الطییین ثم وعد کل فواءة بالیسین علی حسب همهم حتی اعطی حصة  
للمطیعین و رحمة للمدین و مشاهدة للعاشقین فسیما من حکم لسن الادار و الاشارة لمطایر الخلال و الحمال و المصیرم مال الآمال  
بقوله مالک یوم الدین و شمدان لا آله الا الله وحده لا شریک له شهادة صادرة عن تنه و الحق الیقین و شمدان محمد و رسوله الصادق  
الا بئس الشیخ البذیر انکاشع المین السعوش الی الخلائق اجمعین صلی الله علیه و آله و اصحابه الراضین المهدیین من الخلفاء و السبطین سائر  
الانصار و المهاجرین و اسلم علیه و علیه تسلیم اکثر المتعصین الی یوم الدین التمجید حمدی که مصران اقد نصیرت طاهر سریرت  
نظری که در دفتر قضا و قدر متعلق تعقی آن میسر شود و شکر می که مقرران اصناف نعم و معبران اوصاف کرم را اطلاق بر سر ترغیب  
استماع بشواهد حبیب العیبت متحقق تشوق آن مقرر گردد که با حسی حمدی که جهان او و سرور گردد و هر خطه دماغ حان معطر گردد و شکر می  
که انور توانوار شهود در دیده حان و دل مصور گردد و معروض حساب بادشاهی که رقاب حائره و عوس اکاسر و طالع در رفیع  
تسجد و ستود و دروکاری که عراشب مکونات و عجائب مصنوعات در حلقه تدبیر دست ملکی که عنایت فی عانتش داد و داد حوایان اجبا که  
باید داد و داده مالکی که تحفه مهابت فی الخ عدلان بر حصین اصحاب حرام ساده فطنته توان بادشاهی که در فصل وجود عدم را تو که  
کسی از وجود و چو گنج کرم را فرستی کلید سیما اقرب آنی رحمت الورد و بیجو فصل نعم را دهنی لحن یات سرور و نحتی سرار آفتاب  
یکی را به رزم طرب جوان سی + دیگر را سرخ دماغ عدلان سی + یکی را بر آری سزایوان حاه + یکی را فرستی بیه سیاه + یکی را به



ز حسن جود و رسانی نصیبت بر من شود و یکی را در وجدانی خویش و جگر یاره پاره کنی سینه ریش و نام خداوندی می شنوی  
 که کنج گنج گنجینه سینه بی کیینه گدایان دیرینه سکینه حمد و تنای اوست در اصداف قلوب اهل وفاق بی عاق تسای استعدادت  
 و سعادت تقائی اوست طراوت علاوت کام دل مستاقان و شربت لذت حام جان عاشقان از شکر تکرار تعالی اوست  
 و سبب بقای قلوب مکرر عارفان و موجب قیام ابدان طالبان ذکر اسماء حسنی صفات علیا و دات بهمنای اوست اشتیاق  
 عاقلان بهرستان ماده است راه دمی گرد عالمی بر آورده آتش محبتش صد هزار مشتعل استوق ارکانون سینه عاشقان سر دمی آواز  
 نظم ای میمان درت را عالمی در هر دمی و ره روان راه عشقت بهر دمی در عالمی و طور سینا با تجلی جمالت دره و یور سینا در  
 سیاهان کمرایت ابکی و از قدم و م چون تو ام رو که در راه تو هست و راقل صبح ارل تا آخر محشر دمی و کاف و یون ارد و قدر و یون حکمت  
 ملت و بحر و کان از موج دریای عطایت شمع ای به تیغ انتلایت بهر تکرار می شعلی و وی میدان لمایت بهر سواری اودمی و ت گمان  
 از تو بهر بهر می بخای شرفی و حشاکان از تو بر رخ می خای مری و با کمال قدرت در عرصه ملک قدم و بهر یف آتش حلیلی کف خاک آدمی  
 بهر می در راهت از روی حقیقت کینه و بهر می از راه و ادان از چشم حاور می و المعصیت بعد از حمد و ثناء الهی و سپاس ستایش  
 صاحب رحمت پیاپی صد هزاران بهر اصلاط صلوات را کیات و تحف تحیات بحیات متوجه قبه منوره و مشهد مطهر آن روضه  
 ریاحین سالک گشته بساطین اسالت فصنگین تمکین و دولت نص یقین دین و ملت در هدف ترف مستیت گوهر معدن  
 بعیت آب ناب بهر یقین آفتاب همانتاب ملک ان استعین قرة العین آدم و آدیان دره التاج عالم و عالمیان نقطه  
 شد اوالیه یعود مرکز حوران دنی رحیم و دود نظم ای تو سلطان دار ملک جود و همه عالم طفیل مقصود و مرکز خود  
 تویی و که به تو قائم هست بهر موجود و سادات ارکح است همه مداد و مقدمات کجا الیه یعود و شده حام جهان مای دلت و مظهر اسم  
 شایه و مشهود و حام جاست زرد و صیقل عشق و از برای طور و زینت و ناموده و حام هستی تو و بهر چه بودت هست جود و  
 راولت نام اراان محمد شده و کانت راست عاقت محمود و می مستند متین خدمت تو و صد هزاران در روز نامعدود و دارم امید  
 از شفاعت تو و شود از مس خدای من شود و نام آن خدای میگویم که ملا دیار حلالش به جمع سید یرع کل نفس دانقة المعات  
 لک و ممالک حیات را از تحت امل بر بخشه اهل رسایده چاوشان تنویر الملائکه بفرمان سلطان کل من علیها و این  
 عودسان حمله سرور را از فرش مهد بر بستر خاک بخور و نامیده مساویان فرمان در داده شمر و دین الی حاله العین الله اله  
 بفرمان واجب الادعا مالک یوم الدین صد هزار اعتنا نگارین مرده و مرده را چون او را دوسر و در یاحین محدود از زمین بخد  
 را بگیر اسیده سپهسالاران و الملک علی از حاشا عساکر تنفره کانه حرا ادم مقتر در عرصه عصا قیامت و قرة را با نواح  
 که است و طائفه را با صاف عراست حاضر گردانیده خدا و دان رو بر جگر سور نفر و این خاکساران جگر کرم رسیدن که تواند  
 و چاره سازی این مشت پیاره را بغیر از رحمت که داد و نداد تا مالک یوم الدین تویی که توفیق مستور صصل عیبت از دیوان  
 ابد ما انصرط المستقیم رات اکرام و تکریم مرا لا من عفو الرحمن رحیم و ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء لسان العالم



عجیم و افضل جمیع من راتبه خوراں یا ایها الانسان ما غرک لک یست لمة از انوار ارواح مستیرات  
استغفرک توس استیفاست منور منارل مرین محامل دار الحلاست اطباق حد و در متفرج اهل وفاق و اطوار قلوب متفتحه ارا  
استدیاق مبط انوار و موعده دیدار لم یرل و لایزال است مساکن بواطن مرویان روایای بحر ان که کوا این بار الله الموقر  
التي تطلع علی الافکده است تافه شغلالت تست آبهامی سوزان ارباب اشتیاق از سورة سوز وراق با رحیم و عذب  
الیم دوح آسمان عشق و محبت تست رسته مودت که علاقه الفتی کلفت ارباب کلفت ست ستانی از معانی صراط صراط  
تست دلما ی طالبان انوار جمالت که منبع رلال وصال و شرع نوال بی انفعال است نمودار اسرار حوص مورد تست فی س  
لمکه حیاض یاص خنات تحری من تحتها الاسار رتخه ارشک طالبان جمال تست طعام تمام لکھ فیہا ما انتہی الایس  
نواله از جرحه دان گدایان جوان فضل و نوال تست نور حین حور عین یرتو اسرق و لمعان انوار و لمائی عارفان اسرار تست  
سترف عرف قصور فی قصور و ادیس حان پائے فرومایه ارایوان مراد طالبان دہ است ابیات تاس ما و پیوستہ ام ارحیر  
او نہ بریده ام + من حل و عقد عقل و ادربیک دیگر پیچیده ام + ترسم نہ از دوح نودیم نہ از سرج نود + امید و رسم نہ بود و ارحیر  
نہ دیتیدہ ام + ما مالک دوح گو کرم مراد خود محو + ہر لحظہ من ار عشق او در دور حرمی سوریدہ ام + منی دور حرمی ملک فی عرش حرمی ملک  
اینما عواجم یک یک عشق دگر و ریدہ ام + ای حور و صواب حان در پردہ یہاں شور و ان + کام و رار عین عیان محسوس دیگر  
دیدہ ام + من شاہ باری ام یقین فی مرعلی ام دایہ جیس + از سر صیدی ایچیں اردست نہ نہ بریدہ ام + یا علی ام گل طلب اندر  
گلستان طرب + ہر دم بدستان عجب ار عشق گل منہ + ہام + تا دلمی گلگون من ان لیلی ہور من + گفتا کہ ای حصوں من  
من گوشہ نگزیریدہ ام + تا من می آرد یقین فی آسمان و می زمین + بار صحت قدر چہیں اندر دولت گنجیدہ ام + کہ مرکز می دم و برسان  
کہہ نقطہ ام فی نشان + گاہی چو پر کار روان سرگرد تو گردیدہ ام + داد او مرا پیاہا کردم تہی فتنی سا + از ترس میں بیگاہا حاکی  
ملک بالیدہ ام + فی ہر رہہ سگودیتعین بر جہر و نردیم تسین + کوکس + ہاں من بہ بین تا ارجی یوشیدہ ام + آئی بہ رت سیاہا  
لح کار تہیکہ و مستطال حج اسرار تفسیر بعزت فلا نشان کہ الشرائ حد و در ایشان مصالح انوار سعادت است انصال قلوب و رالیساں  
نشان اللہ دین حاصل الحسنہ در یاد تست سحرمت در ایشان کہ تحمل دل ایشان شکوب انوار مصالح فتوحات عینی ست و معتقدات ہمیر میر  
ایشان حام گیتی مای اسرار لاریبی ست کہ بار با سعادت دیویہ و اخرویہ شرف گردان و کدورات تہیت و طلمات حلیقت  
ار ساحت قلوب مکروب ماد و رادار خدا و دما ہمہ آن گویم کہ شیخ فرید الدین عطار قدس اللہ روحہ گفته است ابیات  
چو دلم من ہمہ پیچم آئی + نہ پیچم این جہ بیس می جہ خواہی + ہمہ چم تو کسی چوں می بداد + کسی جز تو علامہ کی تواند + چرا گویم چو دلم باطن  
چرا گویم چو دلم حاصری تو + تو خود بخشی اگر جویم و گریہ + تو خود دانی اگر گویم و گریہ + حوار حلقہ نہ سود و نی ریانت + ہمہ رحمت مرا  
حاصراست + اگر اپای تا سر عین در دم + رد و رت کا دم گیر کردم + خدا ما دست این تو ریدہ و لگیر + خلاصہ دہ اریں دامن و لگیر  
در ان ساعت کہ جان آید بحلقہ + ما بد پیچ امیندی کلمہ + ہم را روح صافی بکشت + دلم را آستنائی ابد بکشت + یکدم از شتم یاد آید نہ از دوح

مراد يا آية ومرافق ترايد حاو داني بگفتنم و خود ديگي قوداني و صلى الله على خير خلقه محمد وآله اجمعين اما بعد فاعلم ان هذا المجلس  
ترتب على مقالتين المقالة الاولى في تفسير الآية عبارة واثارة والثانية في بيان احوال القضاة ومقتداتنا الى قرار الفرقين  
اما في احثه او السال المقالة الاولى في تفسير الآية المذكورة فمبدأ فصول

**الفصل الاول** في بيان الامة والقرارة قوله تعالى مالك يوم الدين في التيسير قرى على سبعة اوجه مالك بالالف مخصص الكاف  
وهو احتيار عامهم والكسائي والاعمش جماعة ملك بغير الالف مع كسر اللام وحض الكاف وهو احتيار اس كثير مانع والى عمر حشرة و ابن  
حاضر ملك تسكين اللام وحض هو احتيار الى عمرو رواية عبد الوارث بن سعيد وهذه الثلث على المعتد مالك بالالف مخصص الكاف  
عن ابى هريرة رضي الله عنه وطل عمرو بن العبد الغنوي ولائش ملك بكسر اللام وصلى الكاف عن ابى جيرة وشريح بن ريد وهذا على  
المدار ملك هجى الميم واللام والكاف على الفعل الماضي ويوم الدين بالنصب على المفعول حين يحيى بن يعمر مالك بالالف رفع الكاف  
عن بعض اهل الشام ثم اختلف المتأخرين في اول القرارة فتقبل اولها مالك يوم الدين بالالف لان فيه زيادة ثواب حكى عن  
ابى عبد الله الشامي رحمه الله عليه انه قال كان من عادتي قراءة مالك يوم الدين فذكر بعض الاولاء ملك الميم في المدح واكثر في التواضع  
فتركت عادتي وكنت اقرء ملك يوم الدين حتى رايت في المسام ان قالوا قال لم تقصت من حسناتك عترة اما سمعت قول النبي صلى الله  
عليه وآله وسلم من قرأ القرآن كتب له بكل حرف عشر حسنة وعجى عنه عشر سيئات ورفعت له عشر درجات فامتنت فلم اترك عادتي  
حتى رايت ثابيا في المسام انه قبل لي لم لا ترك هذه العادة اما سمعت قول النبي صلى الله عليه وآله وسلم اقرؤا القرآن محامدا عظيم  
معطى فتركت المعادة واحدا السعادة وقال ابو عبيدة والاصمعي وابو حاتم والاحمش ملك الميم من بيده فانه يقال مالك كل سنة  
ولا يقال ملك كل سنة ولا لا يقال مالك الشئ الا وهو ملكه وقد يكون ملك الشئ وهو لا يملكه يقال طان ملك العرب العجم الى غيره  
ذلك وقال بعضهم المختار لما ملك لان الاسناد فيها معنى النبي صلى الله عليه وآله وسلم اشتهت ومن قرأ بها عن العلماء اكثر لمع ان  
بداني المعنى اصح لقوله تعالى تعالى الله الملك الحق وكل واحد من الفرقين دلائل وحجج ذكرها الامام الرازي رحمه الله عليه في المعانيق  
اما دلائل من قال ان الملك اولي فهي خمسة الاول القرارة بالملك اولى لعلمه بته القاري رواية ومصاحفة ولعظ المعهود وسيموها  
في الكتاب واستقامته وعماه شموله واحاطة الثاني ان كل واحد من الملوك لا يكون ملكا ولا يملك الا اعظم الناس رعاياه  
كان الملك شرف من الملوك الثالث ان الملك وقع حصص في الفصل لال الملك لانه من سياسته وبيانه على طريق التوبيخ  
السياسات اربعة سياسته الملك وسياسة الملوك وسياسة المملوك وسياسة ملك الملوك وسياسة الملوك اقوى من سياسته  
الملك لانه لو اجتمع عالم من المالكين وانهم لا يعادوا من ملك احد اصرى ان يستبد لا يملك اقامته اعد على ملوكه عدا الى حقيقة جنة  
عليه واهموا الملك ملك اقامته اعد على كل الناس واما سياسته الملكة هي فوق سياسته الملوك لان عالمها من الملوك  
ايقادهم ملكا واحدا الا ترى في الملوك الذي قص ارواحهم ملك الموت عليه السلام واما سياسته ملك الملوك فاسا فوق سياسته  
الملكة قال الله تعالى يوم يقيم المرح والملائكة والاولاد يملكونهم اوده . الحمد . ١٢٠ ص ١٢٠

تعالى يقول يا ايها الملوك لا تثير دياركم وملكم فانكم اسرار في قبضته قدرة ملك يوم الدين ويا ايها الرعية ان كنتم تخافون سياست  
الملك فما تخافون سياسته ملك الملوك الذي هو ملك يوم الدين الرابع قراءة الملك اولى لان فيما اعتبار للمعسر وذلك انه  
يجب على الرعية طاعة الملك طال خالفه ولم يطيعوه وقع المرح والمزح في العالم وحصل الاضطراب في التشويش ويحذر كل من  
تخريب العالم ومما انخلق كانه سبحانه يقول اذ انتابتم ان مخالفة الملك المحاذي تقضي آخر الامر الى تخريب العالم ومما يخلو  
عناظره وان مخالفة ملك الملوك كيف يكون تاتير في زوال المصلح مع ان تخريب الملك الجار يلايق الا ان يوكلم به او معاشكم  
به او تخريب الملك الحقيقي يستدعي استيصالكم انه الا ما دعيا دانا شديدا ولذلك اضاف الملك الى يوم الدين وانما من الممالك  
هو المتصرف في الاعيان الملوك مستحق من الملك الملك هو المتصرف بالامر والمعنى في المأمورين مستحق من الملك الملك اعم واما  
ولا تكل اولوية المالك هي عمدة الاول لانه فيه حرف رائد وتواتر اكثر كما ذكرنا الثاني واما قال الوصيدة والاهمى انه يقال مالك  
كاشتمى ولا يقال ملك كاشتمى كما مبينا الثالث ان يوم القيمة يكثر الملوك ليس احد منهم ملكا مستحق بل مالك لكل هو الله سبحانه وتعالى  
والرابع ان الملك مالك للرعية والمالك مالك للعبد ورعاية الملوك على الممالك او حب من رعاية الرعية على الملك لا ترى انه  
لا يوم الملك ان يطعم الرعية والاهل ان يكسبهم ويومر الممالك بما نقوله عليه السلام اطعموهم مما تقطعون واكسوهم مما يكسوا وفي هذا اهل  
الحقيقة اشار به وحاصله يرجع الى انه تعالى حق واولى ان يحلقنا حلاقة الخامس ان الرعية يكسبهم اخراج القسم عن كسبهم رعية لذلك  
الملك ما احتيا القسم واما الملوك فلا يكسبهم اخراج نفسه عن كونه ملوكا لذلك للمالك ما احتيا لنفسه فثبت ان الممالك اتم واولى في السادة  
ان الملك يجب عليه رعاية الرعية قال عليه الصلوة والسلام حكم راجع ولكم مسئول عن رعيته ولكن لا يجب على رعية رعاية حردست الملك  
واما الممالك كما يجب عليه رعاية الملوك كذلك يجب على الملوك ايضا خدمته وان للشغل ما يدرون اذن مولاه بل بعض امور متعلق بالملوك  
حتى صار مل مولاه لا ترى ان المولى ادنى اسم بصير العبد سافر وان لم يهوى العبد وكذلك ان نوى المولى الإقامة يصير العبد مقيما ولا يل  
الاشارة به سار يادة تحقيق وحاصله يرجع الى ظهور معنى قوله في سميع وفي بصروني يطش في بيثي ولكم المحوص في هذا المحرك بقدر  
وسعك السامع ان قراءة المالك ارجى للتحاين من قراءة الملك لان أقصى ما يرحى من الملك العدل والاصناف وان يتخول الله  
صه راسا راسه والعبد يطلب من مالك الكسوة والطعام والسكن والرحمة والقرعة فكانه تعالى يقول حيث قال العبد مالك م الدين  
انا مالككم اما لمستكم لاسل العرة ولا طعتكم طعام الامح لاسلتمكم حواري ولا رجعتكم حتى احلكم في بساط رحمتي ولا فرستكم حتى ادخلكم  
تحت لواتي وحدتي الخامس ان الملك ان كان اعشى من الممالك غير الملك يطبع في الرعية والممالك يطبع فيه الملوك نحن محتاجون لمسية  
لنناطعات ولا خيرات فلا يريد ان يطلب من الطاعات والخييرات يوم القيامة بل يريد ان تطلب منه يوم القيامة الصبح الحميل والظلم  
الخريل بمجر والعصل التاسع ان الملك ادعص عليه العسكر لم يقبل الا من كان قوي البدن صحيح المراح اما اذا كان مرضيا لا يعطيت  
من المواهب اما المالك اذا كان له عدا من مرض عاين صعب اعانه وان وقع في بلاد حطصة فده الكلمة او في المدينة الساكنة  
العاشر ان الملك ابيدته وسياسته والمالك له راحة ورحمة واحتيا خا الى الرافة والرحمة اشد من احتيا خا الى البيدته وسياسته وقا

قرعة للمالك والمالك تمنان احني واحد شل قرعين وقار هيس وقرين وقرين وحافزين وحكيم ففكسين في الكشاف فان قلت  
بجه الاضافة قلت هي اضافة اسم الفاعل الى طرف على طريق الاتساع يجري مجرى المفعول نقولهم يا سارق لليلة بل الدار  
والمعنى على الطريقة ومعناه مالك وراخي الامر كله في يوم الدين نقولهم للمالك اليوم وفي التفسير النفيسة الى الليث سمرقندي  
رحمة الله فان قل الليث معنى تخصيص يوم الدين وهو مالك يوم الدين وغيره قيل لان في الدنيا كافون نار عين في الملك  
ورعون ومرتد وغيرهما وذلك اليوم لا يبارقة احد في ملكه وكلهم حصوا كما قال لمن الملك اليوم حاجب عن جميع الخلق لله الواحد  
القهار اى لا يكون في ذلك اليوم مالك لا فاص ولا محاربي حيز ذكر الامام نفسه في بحر العلوم واما اضافة الى يوم الدين  
على الخصوص لانه اعطى الخلق اليوم لئلا يملكوا ملكا يهابون في ملكهم المملوك يجرون في ملكهم فاد اكان يوم الدين تمنع كل ملك  
وملك وعن كل مالك وملك فيبقى الملك الملك له خاصة فلا يبقى محل ولا محل بل يجوز ملكه ويعدل في ملكه وهو وعد وعهد  
للاولياء والاعباد فيقول الاولياء ان الملك المالك اعزكم ملكي واعنيكم ملكي فلا يبيع ماله ويقول للاعداء ان الملك المالك  
علمت ما علمتموني فاقدر عليكم فلامر لكم عني ولا يدفع العقاب عليكم دافع وشيخ وركاني ودر سار راجع ميگوياد شاه عالم جل  
بادشاهي ديا وادستلم عني حقبي اذ يكره ديا سا رگاه كبرياي او پريشيه سجد پس بر پريشيه چه اوتشاده مي گوياد كه كانت الدنيا تنزل عند الله  
صالح لعوضه فاستقاكم افرامها شربة ماء وارين حمت جملته ما بر پريشيه داشته است وديكر انكه ديا وهر چه در دياست  
مگر آنچه بآن طلب خدا كند بسياره تعالى الدنيا ملعونة وملعون ما فيها لا يمتنع به وحده الله عز وجل واخرت رحمة است اما الدين  
البيضت وحوهم هو معنى رحمة الله الميسر ملعون ستدارس ديا كه ملعونة لعنت آلوده شد وماراين ديا كه ملعون امطيس  
ملعون لعنت اندور شد ان عليا لعنت الى يوم الدين وخواصه كويس على الله عليه وآله واصحابه وسلم كه حمت آلوده شد و آخرت  
رحمت اندور حمت آلوده شد وما اوسلما لك الا رحمة للعالمين ومارا آخرت كه حمت اندور شد وآن حواجر حمت آلوده شد  
شد وللآخرة خير لك من الاولى ونير ديام و درست جاں دارد و الله نيا خيفة و آخرت رنده است جاں دارد و ان الدار الاخرة  
لهي الخيرات واربهر بجاى دياست كه هر طعام كه اراں پاكيزه تر ميست چون در سر جان حاقور شد جان حاقور جان طعام اراں  
طعام بستاند آن طعام ميرد و در شود اراں در دار درون جا نور در اراں در و بسبب حاقورى عقيبى است آن طعام كه از آن كتيبت  
نيست چون در زير جان هشتى شود جان هشتى بآن طعام دست كردن در آرد نهاده آن طعام جمله جان شود و خود آن حور و نى هم  
ردگى كود و همچ از درون در بيايد انداختن پس هر چه پاكست متلع آن جان است و هر چه با پاكست سر تا به اين عالم است به سبي  
كه آدم عليه السلام در دست گدم خورد و تقاصا آن در ما طش پديد آمد كه شد طعماى هشتى اربريرون كس و خلا جاى در  
كرد و قضاي حاجت نموده و متلع و تحت و دولت و تحت مار كر دپس دنيا بكي حديث است و عقيى همگى طيسا رجبت اير  
معنى حق تعالى خود را بادشاه عقيى حواء و خود را مادشاه ديا حواء ملك يوم الدين و صلى الله على محمد وآله جميعا و تحقيقات  
ديگر درين باب در فصل اشارات و لطائف مستوفى سين گردانند الله العزير و اما الدين صواجر و اها قول المحامد و الصحا







انداخت و اگر خواب بچاه باز دارد چنانچه باروت و باروت را باز داشت و اگر خواهد بر زمین مقید گردد چنانچه ابلیس اگر بید  
و اگر بر مهم آسمانش بر آرد چنانچه ادریس را آورد و اگر خواهد سنگسار کند چنانچه لوطیان را عقوبت فرموده اگر خواهد کجوب  
ادب کند چنانچه ساحران فرعون را انصای موسی علیه السلام نمود و اگر خواهد بآب عذاب کند چنانچه قوم لوح را علیه  
السلام معذب گردانید و اگر خواهد با تش سورا بد چنانچه قوم سعید را علیه السلام سوخت و اگر خواهد بباد برده چنانچه قوم یهود را علیه  
السلام بر داد و اگر خواهد بنقض و اگر کسی مبتلا گردد از صاحب مصر را بر اسب شد و مبتلا گردد و اگر خواهد بمرگ همه را مقهور گردانید چنانچه  
فرمود کل نفس ذائقة الموت مسحان من تعمر بالعدرة و البقاء و قهر العباد بالموت و العاصی سمیت آنکه تغییر پذیرد و توانی \*  
و آنکه نرد و نیرد و توانی **فصل** است که دو القریں پانصد سال در اکاب عالم سیر کرد چون مکوه مایل رسید اردو عاری و آن  
لشندید که گویده میگفت ایها الملک بدین عار اندر آئی دو القریں چون بدر عار رسید دید که بدر عار نوشته ایها الملک لظروا  
و اعتبروا انما الدی عشت الف عام و اسرت الف ملک میت الف مدینه و تروحت الف مکر و صعت الف کرم بعد و لک کله  
خرزت و فی التراب دفنت دو القریں عار اندر رفت تختی دید سواده از رر سرج و مردی را ن تحت خفته و جادری بر روی کوتیده  
و دو دست او بر روی یکی نشست مار و دیگری هزار پوست فرار نوشته احد با ما مسکنا گر فتم دو استقیم و بران مست که مار و دو نوشته  
و همسا و تر که گد استیم گد استیم دو القریں چون بدین محس بخواند گریان شد و اران مار گریان بیرون آمد و همه علامان خود را آرد کرد  
و خریمار اسقسم گردانید و ملکهای خود وقف کرد و خود و محروم ساخت و مو معه احتیار کرد و گلیمی در یوستد گفتند ایها الملک  
چه واقعه است گفت نوی معرونی شمیمم آری یا این ملک مخلوقان علت است و آخر عمر گشت قطعه برین صیغه مینار حانه  
خورشید و گناشته سخی خوش تاب بر دیدم + ایام دولت ده روره گشته مستطهر + ماسش عره که ارتو سرگ تر دیدم + کسی که  
تاج بر بود بر سرش نصاح + مار شام و راحشت زیر سر دیدم + در تو اسب آورده اند که محال در رانچه طالع سکندر حکم کرده  
نمود که در وقت مرگ دی درخت او زمین آهین خواهد بود و بر روی دی آسمان برین و دو القریں چون از تسخیر ممالک و راعت است  
آهنگ یوان برین کرد و در لواحق قدس از لشکر جدا افتاده رعانی مهر طاور بر روی نمود سابر صورت یکی از امر اخوش خود را  
خراش ساخته بود و دیگری سخت دفع حرارت آفتاب سپر برین خولیش او را سایه کرده چون اسکندر را این صورت را ملاحظه کرد که زین  
آهین و آسمان برین که محال از ان استدلال موت من کرده بود مدایست و مرایش برین رنگ گانی نیست **باب**  
اصوس که نامه حوالی طی شد و دین تاره مار رنگ گانی دی شد + آن مرغ طرس که آتشیانش دل بود + خود هیچ ندانم که بجا آمده  
کی شد + آورده اند که چون پادشاه گیتی ستان بساط حیات در پوست و داعی حق را لیکل جاست گفت حسد بهایونش از راتوت  
زیرین نهاد و مقتضای وصیت او هر دو دست و پیر از حاره بیرون کرد و تا خلق عالم دانست که ما وجود ملک روی برین و آن  
همه مال و تمکین دست تخی عالم آخرت میر و وصیت معین که دست تخی میر و در بگه دوست + مگر که هم کرم او نتود و سلیه من +  
**فصل** است که بر جنازه وی عطا و تلاف با انجن عظیم حاضر بود و سر در قوم دران مخفل بر جا است و گفت اگر کسی را سخی دی بانی

بیتقص موعظت خواص عوام باشد مناسب این مقام بگوید حکما که حاضر بود به هر یکی سخنی گفتند اول شخصی از شاگردان ارسطو  
 برخاست دست اسکندر را که از ناتوانت بیرون آورده بودند دست بر سرش نهاد و گفت ای بخش گوی شیرین زبان با آن دوست  
 میدان علم و حکمت چون حیدر عاقل درین دام تنگ چگونه افتادی تا اکنون بر ما پند می دادی اکنون بجا موشی پند می دهی حکیم  
 دیگر گفت تا با اکنون نزد سیم از نظر خلق پنهان میکردی امروز روز کار ترا یسان زد و سیم از نظر خلق پنهان میکند حکیم دیگر گفت که  
 ی روز همه محتاج عطای تو بود و امروز تو محتاج دعای مائی دیگر گفت تا اکنون همه روی زمین ترا بس پایدی امروز سید گز  
 میں قناعت کردی دیگری گفت دی روز سلطانان عالم سید ستوری یزد تو در نمی توانستند آمدن امروز ما را و کژد مائی اندام  
 و افتاد دیگری گفتش ملک مال جمع کردی تا بوقت حاجت بر آن بصع گیری اکنون حاجت آمد بصع کوه و شکگرد کردی تا تو ملا  
 دفع کنند ملا آمد و دفع کو وزیران را رای و تدبیر پیداشتی از برای تشریب مملکت اکنون مملکت بر هم شورید و تدبیر و تدبیر کو دیال می بداشتی  
 مواست را باد و خشت آمد دیال کو طیبیان استاد دیداشتی مواست را مرگ آمد مواست طیبیان کو اسپات گرت ملک جهان  
 زیر نگین است + با هر جان تو زیر زمین است + مانند کس بدیاحا و دانی + بگورستان مگر گرمی ندانی + تو عاقل حفته و بی چمت حلی  
 بخوابی مرد اگر خوابی و گری + اگر مملکت را بای تا ماه است + سرای است برین دروازه راه است + بهر چیزی که داری کام ناکام +  
 عدا می ماید شد در سر انجام + بدین عمری که چندین پیچ دارد + مستوره که بی پیچ دارد + چونی بر باد و عمر پیچ است + بهین  
 لین پیچ را صد گونه پیچ است + چنین عمری که و مان نوشت است + چو مرگ آید میان تو که یاد است + رحمت الی تفسیر مالک یوم الدین  
 مالک یوم الدین آن ملکی است که ملکش را و وال میست مالکی است که ملک او را انتقال میست موجودیست که وجود را مثال میست  
 عظیمیست که فکرت را و ادراک که عظمت می مجال نیست قدیمیست که قدیمی او را بر مانی انصال میست مائیست که تقایم را انظاف  
 و انفعال میست قیومیست که روی تغییر احوال نیست عالمیست که در علم وی شک اشکال میست و حاطیست که در حفظ و بخیان  
 و افعال میست و احدیست که در انظیر اشکال نیست صانعیست که در بر بلایع منعم و احتلال میست حکیمیست که در لطافت  
 وی تعلل و اعتلال میست حقیقیست که در احاطت و عامیست تلاش طلال میست معتق میست که اهدار او را خز سلاسل و اغلال است  
 منتقمیست که اولیای او را بر سلام و لطف و قدرت و وصال میست ملول فقه مرار به و وصال و وصال و وصال میست که  
 آمدند خیال تو بسخ بعد رسد تا بهی وصول ممکن نیست + گدای راه شین + احدیست که عال ترش چو چنگ همه هم میجو رم عشق و  
 خورشتم + وار شتم نه بهما برجم گوشمال و بس چو حام دل رحمان تو گشت عکس پیر + کجا + حلوه دل آفته عمل تو بسخ حقیقا و قهرا  
 حلالی طای + تو عاصی تو لطف و انحلال تو بسخ و در فی عسیر العلوم الامام السید تیس سر و حال العنصر لکرم الملك تته ملک الالیه و الرویه و ملک  
 السوة و الرسالة و ملک لسلطت الالیه و ملک السدة و القوة و ملک لئمال و الریاست و ملک المعبة و الراحة و الملك الالیه و الرویه و الله تعالی  
 ملک تحقیقت خدا و دست سحاه و تعالی بر که در داریا ملک شپشتن این ملک بود و عدای سرخو اید بود آنکه همیشه ملک بود و دست و دوا و دست  
 خدا و دست سحاه و تعالی و همچنین هر که از مخلوقات عالم شپشتن این بود اکنون آنکه همیشه عالم بود و دست سحاه و تعالی و دوا و دست

والقوی والکمی و سائر الاسرار و الصفات همگنان نوحای دوست گیر و بجایا و تمن آنکه دوستی وی بعلت وفا نیست و دشمنی وی بعلت جفاست آن حضرت خداوند است سبحانہ تعالیٰ اما ملک نبوت و رسالت مرا بر ابراهیم حلیل و اود صلوات الرحمن و سلامه علیه قال الله تعالیٰ فقد اقمنا الابرار اهل الکتاب و الحکمة و اتیناهم ملکاً عظیماً ابراهیم علیه السلام چهار چهر داشت چهار چهر نیز داد تن بر پیران داد مال بر مغان داد فرزندان بر بایان داد دل بر محبتی و اما هر چه داد و صانع شد ستر ان در برابر آن چهار چهر دیگر یاقوت نبوت و رسالت و خلعت و مدحت یاقوت ان ابراهیم کان امة قائماً لله حلیفاً تا حاسیان ندانند که رحمت بیچسب صنایع نند ع کس اتوریان مکر و دس هم نکند اما سلطنت و هیبت سلیمان پیغامبر را بود صلوات الله و سلامه علیه و ب هب لی ملکاً اذ یصلح لاحد من بعدی هر چه خواست یافت با دست خود و یو پیری فرمان بردار او شد در سترت یاری گراو شد مرغان سایه ستر او شد همان کلام او شد و او دادم او شد بعد از ان براری در خواست که آتی از میانجی میم از من مار گیر جواب آمد که هذا اعطاءنا فاما ان او امسک لعلو حساب این عطا را مست و ما عطا داده بار ستانم ای درویش سلیمان را عطا داد و هر چه گفت مار گیر نگرفت مومن را ایمان عطا داده است و تنب و رور راری میکند که خدا و امان کمال کرم از روال نگاه دار امید است که هر گز ارشاد و اما ملک شدت و قوت داد و پیغامبر را بود علیه الصلوة والسلام و شدت و اما ملکه و اتیناهم الحکمة آهس را در دست او سرم گردانیدی آتش و السالک الحدیدان احصل سالكنا عایت بر ره می ساحت که محاربت دشمن را ستاید و جدای عود و حل دل و مصلح بر م گردانیدی و در وی معرفتی نهاد که محاربت العیسى است و بد که بر ره داد و دو شدار تخشیر مقاتله امین شود و هر که خلعت معرفت پوشید از شمشیر قطیعت امین شد و اما ملک مال و ریاست میرو سف پیغامبر را بود علیه الصلوة والسلام قد اتینا من الملک و حللنا من تاویل الاحادیث میگوید بی مال بودم نعمت دادی غریب بودم مملکت دادی تنها بودم رفیقم گرامت فرمودی همگیس بودم مونس شفیقم ارانی داشتی در زندان چاه بودم دروۀ تحت و جاهم رسانیدی اکنون دادی دارم تو منی مسلماً و انحقی بالصالحین و اما بها چهار ست ردان اول یوسف علیه السلام ردان دوم موسی علیه الصلوة والسلام شوم ردان یونس علیه السلام چهارم ردان سده موسی ردان یوسف علیه السلام بصر بودارال حاشش بیرون آوردن مملکت یافت ردان یونس علیه السلام شکم ماهی بودارال حاشش بیرون آوردن و تاراحت یافت ردان موسی علیه السلام تیه بود از انجا نش بیرون آوردن نعمت یافت ردان سده من دیاست را حاشش بیرون آوردن تاجت یابد اما ملک مانده رحمت مرا و لیاى جدای تعالی را در بر داشت بوداد سرایت خدایت لعیما و ملکها لعیلا اسی درویش ملک کیر اریں ریادت چه باشد که سده مونس اردیبا رسته ار چاه ردان حسنة از خوف حاققت امین شده و بخند روح و ریحاں احد ساکن گشته اریا ماروی سفید روضه عصات آمده ارمع اگر و عقبات محتر سالم گدشته پل صراط اریں پست کرده رعدا و برج و دوقوف برج خلاص یافته مدار السلام در آمده در حات ما احترام بر آمده عله سدس و استرق یوشیده شرط طوبی بر سرم سرور و ربوا سطر ارحی و ستیده دباں طعام و لکرم فیها ما تشتهی الانفس خورده دیده پی لرام و قلله الا حین سرده سلام کلام دوست خواست پییده انوار دیدار پرور و گار مستابده دیده وار معیم دل و جان در صحن گلشن سزای خنای این شید پخته که معین گنج

ظلم بهشت بی روح و عین آتش است مرا + بهشت دیدن آن یار دوست است مرا + اگر وصال تو یارم بهر کجا که دم + اگر چه آتش  
 نوح بود خوش است مرا + نقاب زلف بر انگن که تارحت میم + که انتظار تو خاطر مستوس است مرا + که وصال تو آبی چکانم به  
 در عراق تو جان در کتاکش است مرا + مرا مملکت و تلح و تحت حاجت نیست + که خاک کوی تو ام تحت مهرش است مرا + عین تعجج  
 باغ وجود کن سگر + که قصودل بجه صورت مقتس مرا +

### فصل الثالث فی الاشارات فی اعداد حروف هذه الآيات والکلمات اشارت اولی ما کنه این آیت

ما در آیت است از اعداد هر آنکه چهارم درجه است وجود آن سبب که ازل عالم عدم است و عدم را وجود نیست انگاه لعداد  
 عدم وجود است انگاه لعداد وجود است انگاه لعداد هاتفاست اسم الله بر اول ازل در وجود ما که شود مالک یوم الدین در آخر  
 اندر حجت هستی درست انحراف در میان آفرینش شکر مع بارگدار در الرحمن الرحیم لعداد شکر نعمت و عده رحمت در واداش  
 مانیم این آیت سه کلمه است از هر آنکه اندر آن حال که این آیت مادتها می را در خلق بر سه گروه باشند و گفته اند و اج تله  
 صحاب میس اند که فریق فی الخمة و اصحاب شمال اند که فریق فی السعیر و مسو سلطان اند که و علی الاعراف مرجال احسان  
 سه هزار ساله راه است پس این آیت تله کلمه است ما حواسه این آیت بر آن مضامین میاست این باشد و بر سه هزار ساله راه دل و  
 ما این اشارت ثالثه این آیت یارده حرف است بر سال یارده ستاره یوسف علیه السلام از افق ملکوت مصحف جویشتر  
 تومی نماید و از سادات و اولیای گناه و معاصی میاید از دایره احدی که گویند که تا درین جهان در حوالی الناس پیام و این  
 ارده ستاره از افق ملکوت و حی میجویی خواب می می و تعبیر این خواب را نتواند رسید که در مصر حجت بر کسی دولت پیش  
 یس یارده حرف پرده آن روز در آورده و آری که هدا تا و پیل و بیای و مقرر است که نصیر خواب بر در توان شنیدن لب  
 در بیداری توان یافت در خواب پس امر و رشت است و توحفه و درار و رشت و توبیاری و درار و درین باشد و امر و رشت  
 بیا این خواب را منت می بین و فردا تعبیر آن طبع می دارد و دل تقییر العررا لعل شارات کالجه باز اندرین آیت پنج نقطه است  
 در هر آنکه اندرین روز شمار پنج رکن مسلمانی خوابد و آن روز در ورور وین است و درین رکن است که الیوم اتممتکم و یکم و کمال باشد  
 حضرت است که تله عشره کافه این صح در عشرت افتد بچاه شود و این بچاه در الوف برید بچاه هزار شود و بی و هر کان مقلد  
 حسین الف سینه و در آن روز بچاه هزار سال بر آن بل بچاه موقوف خوابد و در هر موقوف هزار سال این صح رکن مسلمانی سوال  
 وابدود اشارت خامسه اندرین یک قسم نیست که دلیل بر ثنانت دین است که ان هذا الذین هم متین چون دین متین آمد  
 یوم الدین قسمه یارین آمد و الله اعلم

### الفصل الرابع فی الاسرار واللطائف والکفایة التوفیق فی هذه الآیة ستر اول ترا نماید است که روز عمارت

حییت و ملک اشارت یکم است در حمال مار و زعمارت باشد در هنگام که استادی آن اردقت بر آمدن آفتاب آسمانی باشد  
 استای آن فر شدن رسید برانی بود آسمانی که استادی هر روز استای است و آنکه استای و است استای است روز استای است و در آن

افلاک است و شب جلوه حاک است ایام نورالدین عاقبت است ارفاقیت رسیدن دنیا که سرچشمه همه تاریکی است و اشارت است از پیدایش عقلمی مع لایه ششانی است آنچه از دنیا است اول آخرت است اول آخرت است آخر دنیا است القمر اول سرل من مازا، الآخرة و آخر سرل من سارل الدین نورانی روز از دنیا است و ظلمت آن به کام آن که آن نورانیست آن مدر بهیستکی بود و آن ظلمت بر دوام است آن شب تا منقطع شود و هیچ شعله نیست که درین صدهزار بار از روز روشن تر است و این روشنائی وین روز آن عالم است و کفر صدهزار بار از شب تاریکتر است و این تاریکی که شب آن جهان است بادشاه عالم ملکیم روز دین است و سلطان یم شب که در آن روز که درین اصاف کرده است و درین است از ملکوت رحمت برایت نافته و آن شب که کفر است کردیم ظلمت که از حیض ختم سایه بر دوام انداخته آن روز را بهنگام در رست اندر آید و این شب در احکام در گو دوزخ باید باشد این امور ازین در که من بیان کردم نوری حاصل کن و امتب این سب که من عیان نمودم احترام کن تا بدان نور سعادت اندی از این طلبت سلامت محله بری یوم تخلص و حقه نور این روز است سرچشمه پدید آمدن و سود و جو ظلمت آن شب است و رو با بودی اسری دیگر که در روز و شوقه العین آسمان است و شب تاریک جلوه گشته رین روز برورده قرص آسمان است و شب تیره حواره باک دار پس چون حر که سایه همانست و عقل که علامه عالم است شجره در درج و است شب مطالعه کرد که روز در دینه اخیر رسید می کند که قره العین آسمان است که آسمان ولایت رحمت که رحمت و بی رحمت است که رحمت است ما و آگاه در جاست که در حیات اوست طاعت است که طاعت پرورده و می است که و در پیچ از است و شک که قدم است که قدم مده گاه حمله یکی است از است شب همان یاق که سایه پرورده حاک است که حاک جلوه گشته رین است که رین ولایت ختم مری و درج است که درج ما و آگاه در کات است نه در کات پادشاه محصیت است که محصیت پرورده و افغانی است که افغانی و در لیت ارحی و دوری ما و آگاه جسمه بدلیت چو قیامت قامت ما نماید و امرو دریا پرده در آید و پیر حجب طواری آسمان در روز و دانه آتش حاک بر یکدیگر که در این روز که بر قرص آفتاب سینه عرش دم در کت این شب که در دامن حاک آید و بخت است و درش نگور و در دیگر از پرده عیب در آید آن روز روزی بود که ظلم اعدان روز و در غیر و ستمه از عونه آن روز برگیر و داد مظلوم از ظالم ستانند ستمکاران است ستم رسیدگان در مانند و شاهای ارمادشایان کشاید ظلمت ظلم از هر عدل بر دایند و روح اغل در گردن از قهر دیار آرم و در اسلحه دست و پا در پشت گدازد حاک رین قارون یم حورده ناتی که قرص خورشید دین کفر سیه کاسه راهی کند آن روز روزی است که آدم ا حاتم عصمت دیده شود و روح راستی طاعت شکسته گردد و ابراهیم در دست ظلمت که مات محسوس گردد و یعقوب ا مال و اوسعه است و یوسف پیش آید یوسف در غیاطه و لطف همت نه و هوها ساند عیسی ا در مصادره انت قلت للباس سدر بر سدر و در و یسای بارون محمی بر جاست که موسی موسی را اگر نمی داود را و اریحا عصمت بیان بسته که افرایرا افرستادی صد و است و اند بر ابریماسان علیهم الصلوة والسلام و التخیه سرتاستانه عمر ساهه نفسی نفسی یگویی که چندین هزار بار و اویا بخود در مده دینی روح میر بر پنج کس ابر و ای پنج کس فی کل نفس ما کسبت بهیست پنج چیز است که هر یک کس فی یوم لا یجمع مال ولا ولد ما شاء





نادین قزاقی دین چون اندرین حان غریب آید ارکافراں در قل یا اینها الکافراں ر سهار خواست لکم دیکم ولی دین  
 مار چون بر مانده عمر و ورش یافت کافراں را در سورة السراء بر سهار آورد و اقلوا المشرکین کافه ماش تا فردا که حله دین ظاهر شود  
 استیلای اسلام پیدا کرد دست مصالحت لکم و حکم اراهل شرک مار گیر در حمایت آیت علیکم انفسکم در مانی کسد اقلوا المشرکین  
 حمله را در زخم کشد و اقلوا هو حیث و حد تموهو حمله را کرده برسد حد و فعلوه ریدان ماس آیت ست تم انجم صلوه حاه  
 ساه این حکایت ست شاگردان دین بدولت اقتدان المتقین فی حیات و بهر مردوران اسلام را حیثیت آرید و بهر مجتهدان المتقین  
 الی الرحمن و قد الاسلام که سایه سلام ست قلا و زری کند سلطان را مدار السلام برساند ادخلوها السلام امین بیل سلام  
 اردام اسلام تحفه ارل شود و تحفه صریح و یلقونه سلام هم این سلام را مارگاه که باز ایتان بچل کند سلام قوه صریح  
 ماب الترحیم سمری دیگر که دین که ماد شاه آن جاست اندرین حان دست تنگی مادر ویشان خویش کرده ملک که سلطان  
 بی عالم ست اندرین حان وراج دستی با محتشمان بیود گرفته است ماش تا فردا که لیس حان واز گوه شرد و این عالم ساطعیت  
 فتد دین در ویشان را بدولت اندر د ملک پاشا یا را در میان آتش که از و اندرین حان ویا داران در خانه خویش بود و باد سار  
 اندر اندرین عالم دین داران در ریدان بود و عصا حور و بد ویا داران را ماد شاه بی که حواجه ایتان ست برین را و این حان بود  
 وراج دست شان عادت دین داران را اسلام که صاحب ایتان ست غریب این ولایت بود دست تنگی برایشان گماشت الدین  
 سخن المؤمن و حله الکافراں که ماد شاه بی اراں دین ماست در قدم دین داران حواهر باشد ویا داران در ویش ماست ویا داران  
 ایچان اسیران آن عالم گرد و مرد و ادیاداران ریدانی شود و دیان یون گرد و حدایرستان نوستانی شود و آحر مستولی گرد و صا  
 گریبان دیار گرفت و ماعدت کسد و مقدار دهن عقیق آفریده نامش بیود بهر حمایت کسده باشد و غیر از دین هیچ شفع بود  
 بحر اسلام بر مبر این معنی آن برور را در دین حواهد و این سبب امر و رار و دیار نام کردند سمری دیگر ملک یوم الدین هر چار عالم  
 پاکست ست آن دین ست و بهر چه از حان عاکست سبب آن مدیاس بر سبب دین ار عالم پاکست و پرورش و سار حان حاک  
 انگاه مداکه این حله حرکات و سکات و اقوال احوال میانی و ستوائی و گویائی و لوا نائی که ارتود و وجود آمده است و از ماد و طاهر  
 حله و ریدان حان تواند و همه حله گوشتگان قالب تواند اما مامل کمر ست شان مادی می شود و یا دیار و پر ایتان ار ولایت  
 دین ست یا ار حاجت دنیا مگر که در حیطه حواں دل و حواں و در عقد ست حاک یا که قرآن و مکر که دو گواه عادل اد حاضر بوده اند یا  
 عقل که ولی مرتد ست ماطر بوده است یا بی اگر این دو گواه آن مکذبی حاضر بوده اند یا حله و ریدان حلال را و دکان شیع اند و راک دین  
 ماد شاه بی مشید ایتان حله مقرران دین ماست و قالب توانا که ایسان باشد و حواں دولت مادر ویدر ایتان ماست ایتان  
 حق این مادر و پدر مکر دارد و حواں این اتانک فرد و مکر دارد اگر حواں ماست که در حیطه حواں دل و حواں و در عقد ست حاک پاک  
 رآن و مکر که گویان ولایت حادی اند حاضر بوده ماست و عقلی که و لی بعد حق ست ماطر بوده ماست این حله و ریدان حرام را دکان  
 مع باشد و راک ویا معرفت شود ایتان حله را دکان دین ماست و قالب تو مری ایتان ماست و نفس هواب مادر ویدر ایتان

ما شد شمع شمع در میان بدو زد و حلاله اسلام حلاله اولاد بهوارا سیاست فرماید قالب ترا  
 که دایه الیتان لوده ریستان در تنور مالک آویدر جان و دولت را که ماسد ویدر ایشان اید مطهره حنم بار و اید انکو و فاقه  
 من دون الله خطب حصو توامور و چکن که ار مردان جهان دول وار پروردگان آب و گل جماعتی را بخندست وی واداری  
 و طاهره رایگری اسلام را گیری تا آن جماعت که فرزند آن تواند مقرب دین شوند و حاصل گیان اسلام گردد و در ریاست از دین  
 بدولت افتند اولاد از اسلام صاحب حرمت شوند تا فردا که دین ساداتی باشند و اسلام سلطنت را بد فرزند آن فتح کنند  
 او باشد و اولاد تو مقربان او و توانوز دولت در مردان خویش صاحب حرمت گردی و از مصداق قیامت این ستوی ای برادر امر  
 بدان میگردد دین قوت دارد و در آن نظر کن که از اسلام هر چه می بارد دین بادشاه آن همانست که درین عالم باو کی میگردد و اسلام  
 سلطان آن عالم است که درین جهان بیگانه شکل هر چو می نورد و توانوز در خدمت او کوشش مانی که فردا حق ولایت خود بدستی تو  
 می آرد شعرا ان الکرام ادا ما اسئلوا ذکر و اسکان العالمین سرل حسین سمری دیگر بدان که چون سطر تحقیق در عالم وجود  
 کنی هر چه در حیطه هستی است از دنیا و آخرت و کونین و عالمین همه را ده دین دارد و مرد اسلام اندرین جهان آن یک دختر و یک پسر است  
 دین را و اسلام دین مادر و پدر این جهان و آن همان تراز آخرت است از دین راده آخرت یسیت از اسلام افتاده اگر دین اسلام  
 بودی دنیا و آخرت بودی و اگر مادر و پدر بودی این دختر و پسر بودی گشتی بیا که دختر است بر دین و اسلام که مادر و پدر است عاق  
 شد آخرت که پسر است بر دین و اسلام که مادر و پدر این مرد است سلطان این دختر که عاق شده بود لعنت کرد الدیبه  
 ملعونه و ما یما ملعون بواسطه آن لعنت آن دختر چون مرگ شد کل من علیها فاب مارا و شاه اندر آن سیر را را به بیگونی یاد و کلام  
 حیدرک من الاولی این پسر زده مؤید گشت و ان الدار الاخره لعلی الحیوان یس ای در ویش از سیاق این کلام بدستی که اگر  
 اسلام دین باشد آسمان و زمین باشد و دنیا و آخرت فرو برود و قمر خود از لوح هستی بر جرد و العدل قامت السموات و الارض  
 با این مقدمات معلوم شد که فردا که پسر برادر برادر مارا دین خواهد بود و آن زمان که عجب کون و مکان مرتفع گردد و اسلام سلطه  
 اسلام ظاهر خواهد شد و بادشاه آن روز مالک یوم الدین خواهد بود و سحاه و تعالی سمری دیگر اول ترا میدارم که هر کس که ام  
 مالک است آن سب مالک است که حال دارد و هر کس که ام و در ملک متصرف است آن سب متصرف است که عقل دارد و حالست که در ملک یا در ملک  
 عقل است که در ملک متصرف است و در هر این سبب است که دیوانه و طفل مالک اند که حال دارد اما متصرف نیستند که عقل ندارند پس در  
 قیامت چون عقلمان سارگاه حق تعالی باز گشت یجمع الله السهل یقول ما داحصه قالوا لا علم الا بحرم تصرف همه در ملک باطل  
 و چون حاشا محضرت حلال اشتغال یافت من الملك لیوم مالکی همه در ملک رسید چون نه مالک مادر و متصرف نه رده مادر که ملک از دین  
 که تصرف کند رده پاییده است و متصرف حقیقه اولاحرم هم خود گوید بشه الواحد القهار پس ار جعت دین مالکی خود حواله آن روز کرد و بادشاه  
 خویش صافته یوم الدین فرموده که مالک یوم الدین سمری دیگر بدان که چاچه امور همان خلق بر عالم امر عالم است و سلطان امر از  
 خلق محض است آن روز بادشاه امر از مطهره خلق بد آید و همان خلق مقهور سلطان امر شود و آن روز سلطان امر خلق را چا

نون کند که امر در رعیت خلق مر امر را زبون کرده است که تا این فی ملک این امر بر مثال آدم است و خلق بر منوال حوا  
 من خلق را که خوانده ایم از بیسوی آن امر پدید گرفته اند که آدم است نام گرفته ایم و خلق میوه آن و حوا این امر که آدم بود  
 این خلق که حوا بود گردن آورد و این خلق که حوا است آن امر که آدم است پاشانه حوا بر آنکه او الاله الخلاق  
 لا صیبری آسمان و زمین را ایشان سرگردان بر آنکه بر و نعت میوه آن که آنکه او الاله الخلاق  
 حوا و در مردان بیک شکم را و یکی سر به حواش نام کرده و یکی ماویه قالش بقب نهادند این حمت است که حال با هم یکشده که آدم اعظم است  
 فی السج من امر بی دست خالق درست می شود که حوا اگر است حاقه من توان هر چه بود از فرشت میانی جمله این آدم  
 عاراده اند که امر و خلق آن می حوا و اینها همه بنده و پشیمان باد شاه اند که نامک یوم الدین است جل جلاله و عم نواله  
 نوال باد شاه عالم تعالی و تعظم که ارشاد ازل و ابد است و سلطان اول در آخر حرکت چه بود که حوا را و شاه این روز خوانند  
 سلطنت خویش بر مساویان و در فتاده و گشت ملک یوم الدین حوا است اول بر سایه دانست که ملک آسمان پس از آن  
 و ست له ملک السموات و الارض و این ماکان امروز به جمله ملک و میدان کل من فی السموات و الارض الا انی  
 لرحمن عدا او شده را ملک مانند آن کسانی که امروز شده اند خدا و بد سجاده و تعالی ایشان را برسان اعیان علیهم السلام  
 بحاکم ساخته است و گفته است که چون جمله عرفانی که اکثر اعمال امتی با این ستین الی سبعین است همان تسبیح گفتارند و حدیث  
 عداوند خویش بیایان رساند بعد از این عمر آزادمانند و پس از این زندگانی حوا که در واحد ربانی حتی یا قیام الیقین  
 این آزادی اندازان جهان مانند پس بادشاهی بر سر بیگان خویش چندان بادشاهی مانند بادشاهی بر بادشاهان سر برگ  
 بادشاهی باشد سلطان اعظم سلطنت بود پس بادشاهی خویش بآن روز حوا است کرد که صد هزار پادشاه باشد و در آن روز  
 ران بادشاهان بادشاهی حاصه از آن حضرت خدا و بد بد سجاده و تعالی لاجرم سلطنت خویش بآن روز حوا است نمود و خود را ملک  
 و مالدین حوا جواب دیگری را رویش و در پیچیدگی مار کشاد و شکم که طیس بیاریدید حوا دل نظر کن و از حد تو آید گل گذر کن که  
 هر چه بدید طیس بی بی مرد درست و هر چه بدید طیس مطلقه کنی صورت لایمکه و خود این جهان کلی ضرورت و هستی آن عالم بحاکمی  
 نورست از بهر آنکه این جهان کلین لایستی بر باین است و آن عالم دلین لایوجدن مکانین است اندرین جهان هر چه باشد که آسمان  
 بقلم انداز حوا در بار صحنه بهار رعیت کرده است حریف به پنجه سر مادر در شادمانی مهر و در و شود اندرین عالم حوا را و ترارگاه  
 قدم بیست تا یکدم میفتند و اندرین جهان هستی را استقریست تا یک سایه میان بود و سوداگر قرار است بر سر نوح هست و بیست بیقرار  
 ست پس ازین عالم چون بود و نمود و در متانی و آن جهان مرد و ام بر بیانی متانی آن جهان و در این جهان شود و این عالم شب  
 ان عالم که تاریک عدم و ظلمت مستی راه بآن جهان مانند هرگی آن حوائی آیت نور علی بود حوا آن روز را و روشی که دید  
 ملک دین است و این شب باین تاریکی که سید بادشاهی و پادشاه است از بهر این معنی سلطان ازل و حوا جل بادشاهی  
 خویش بآن روز حوا است کرد که آن روز ابدیست و نور او سر بر روی و گشت آنکه یوم الدین و این بادشاهی خویش باین شب ابدیست







حضرت نادر شاه فی سبازی اسرار عرض ندارد بجز عذاب آن در آخرت هر چه عظیم تر بود عقاب آن در عقیق ابر هر چه عظیم تر باشد  
 باید کرد و بعد دانست که ملک نشان دوم آنکه اقوام مدام را نایه امانت و سرمانه و یا است تهنی دست شود و طلب خیر و رحمت از او  
 شمار ندارد استماع و مان انت الله یا حس که آن تودوا الامانات الی اهلها صحاح اسماع مسدود دارد حاصل او با قاصه العبد  
 و ان وحت مسافه الخلف من القول والعلم علامت سوم آن است که تجارت و روزگار و اهل بازار را از دایمیاں دار بر میان عا  
 کند و مرکب محالوت در مویں معاملت و احسن سیمد و مسود و محسن در سبج و شادمانه و لو ارم شمارند و ملعش از خرید و درخت از بر  
 و از دایمیاں عداوت و نهایت ستفاوت نشا سمد که من عش مسلمان فی بیع و شرا بختند الله تعالی یوم القیمة مع الیهود و لا  
 احتش الناس فی المسلمین و مع الزکرة مسه علامت چهارم آنست که قصات و حکام رمان در تصفید قضایا و حکومت مدامت ما  
 و در احد رشوت از تمام تمام معنی دارند و از طعن عن الله الرشقی و المرتقی اندیتند و از اکل اموال استیام و اطال که به بحال آن  
 و ستیام عقاب عقیق بود که ان الدین یا کلون اموال لیتمی طلباً اما یا کلون فی بطون نصران اسبیحه او اسبیحا  
 اعماب واجب به عید و ارسوط سحت حمار سالم و تعب عصب پروردگار اعظم تعالی و تعظم پاک مد مکامیل قصات نامه  
 صار و اسبوحاً عموماً فی القضا یا و الحصوصاً بهم یوماذ الصدوما محو الجسوا عن حوائج القضا علامت پنجم عیاں دور و مدیا و اول  
 و قصور مدرو و علامه را در و آرا الوان و توش و انواع سرس بسیارید و بتارق مصعوف و در است متون نشا سمد و در و رش  
 واقع است که س ساسا ریاز و سمعة یومع علیه یوم القیمة من سبع ارض طوعاً بوقدی عیقه بم یومع فی النار شجر  
 عیقه القوم یحیی برایم و داری لعقلیم الضعیف قصور اید بدو میرمی قصوریم مدار تقاییم و سه لعمریم القصیر قصور اید آورد  
 که وقتی سلمه الاحمر سباز و یون خلیفه در آند طاقهای بلند و واقهای مستید مشا به که و این بیت گشت به بیت اما سو که  
 فی الدیة و اسعة و فلیت قرک و الموت یسبح و یار و یون یز بیت استماع کرد ستید بگریست و دیگر در ان بیوت بختیم رضا  
 بگریست قطعه خاکست خون بگرد و در میان تو که باح و عوص ساری که سطر و سدا و با نگاه بیستی که رحیدین سر و انواع و بختی بخت  
 قسم تو دیگر همه بها آن دقت طاق عمر تو ارم در و صد و طاق و طرم مالد و پی تاج و بی لواء نقل است که بوج بی عوم ارگشتی پرو  
 آمد فرزند اش گفتم ای فرماده اوی بگاه اصعبیا اگر از بی تو سرائی ساریم اجارت فرمائی و ما عی سر ارم رواداری گف صکر سید  
 تا از روح الامین استفسار نمایم که از عمرن چه ماده پرسید گف ما عمر سه صد سال حانه عمارت توان کرد قطعه دم من رواق مقرس  
 کتا به و طر لوج لا حور و نوشته رستگاری به حانه که اصل این طاق ارق است و گر صد بر ارسال مالد شود حوائج عانی و اگر گری و  
 ساکن تو حانه و کش حوف ایدام سانه بیج باث نشان ششم از علامات قیامت آن باشد که خلق ارض و صدق و صدق و صدق و صدق و صدق  
 و خطا آرد و ارسس عدل و اصناف بطریق حور و اعتساف احراف با صدرا رتید و حید و یلکن افان اقلیم پاک بر اید و گوشت بر  
 استماع انداز با تکرار و یل یومع الملکد بین بگمارد شجر عیقه الصدق و لواء احراف الصدق سارا یومعید و این صی الله فارعب  
 الوری و اصحاب المولاه و ارض العیدی و نشان بهتم از علامت قیامت آن است که اعلی و میاں از طریق اوس و من سید النسل و

صلی الله علیه وسلم تحسب و تنکب ما یبد و متاعک تصنع بهوا که سر بایه تمتعت است به تمام تمام مرغی دارد و نهی و لا تنفع الحق فی صیقلک  
عن سید الله مسمی کرد که کما قال المتنبی اادب عند هم ولا حسید لا عهد لهم ولا دم و چای حکیم سانی گوید شمع رقی را در وقت  
سداں شد صدق را رونق کجاست و سق را انا زار دیدم بهار را ارکو + احمد مختار میجوای شفاعت آورد + شرط سستیای شمع  
احمد مختار کو + علامت هشتم اعیان جوهر بهیسی دین و ربور تمین ملت سید المرسلین اصلی الله علیه وسلم از هر سرة دنیا و دین که متابع  
متابعی اصناف معاتب است نفس محسن را هر معد و دایت میفرستد آرایهی تمام و تجارت شگرف ستارند قال رسول الله صلی  
الله علیه وسلم ان من یدی الساعة فیه یقطع اللیل المظلم بموت فیما قلب الرجل کما یموت مدنه یصبح الرجل فیها مومنا و فیسی کما ستر  
و یصبح فیها اموام و یدیم عوض من الدینا قلیل قال الله سبحانه و تعالی اولئک الدین اشترا و الصلوة ما لکم فیها من حق  
تجارتهم و ما کانوا مهتدین قطعه قل الدین شمع و دیا آخرة و لم تر یجوا اتحا و البیع لیسروا + ما هو اگر یاسیلیان  
باقیا ادا به مدارس طامس مایس اتخراد + علامت سیم آنکه اصحاب جمل پیران ماب فصل تقدیم کنند ولی بهتر از هر حد و بدل  
مستتر ترجیح و تفصیل نهند و استماع و الذی اولئک العلم و درجات گوش فرو جو اسد و جمال و ارد و ال را در کفایت مهابت  
میشوای کار و که حدائی در کار شمارد جای آن فاصل و در کار رسید کاتب درین معنی قطعه اشار فرموده است قطعه شایانم  
که دور فلک در هر سال + یونس یگانه نماید بعد بهتر + تاکی بریر بر حسن و کس متینیم + ایجا دقیقه نیست شناسم من این قدر  
محسنت محسنت و در بحر بی حلاف + لولو بریر باشد و حاشاک بر بر + و بهان معنی را قانوس که کجس کتابت و ربور نقات چنان  
آراسته و پیراسته بود که صربا مثل امانی و برگشته می گفتند آن بهر خط قانوس ام چایچه طانوس لغت تاری و طاعت محاربه  
ظلم فرمود که شاعر ام تری العزیزه و فیه حیف + و تستقر اقصی قعر الدنیا علامت دهم آنکه حلاق حلق امام را حل کرده با حلاق  
ما فرجام و اعمال فی سر احام عصیان و در رند و حدیث درست و سخن درشت علماء را که بر مقتضای قل الحق و ال کائنات  
صماخ ایشان احرا فرماید تسبیح قول اصعاب ما ید و در و عطر و حوا بهر بصیحت را در درج سیمه راه بهر مکر طاعت و طاقه  
حدیث سر حاصره دل و جان به نند شاعر اذا الاسان حان النفس به + و ما یرجوه راج للخطاة و فلا یرج لیه و لا حصار  
ولا الا صفا کحو الا قاط + علامت یازدهم آنکه در سقانی مار کو شد و بهم عیان صیغ الشان اسان نماید و هاد آدمی که سار مار  
عرا سیم است سبک و سهل انکاری و کساری بقتل میدم گردان و در کشتن اهل اسلام کوشتن تمام نمایند و از هر طعم و عذات  
و کمال شقاوت این مقدار رسد که در هر مکانی که حوس مسلمانی مشغول گرد و دیا و مار آدمی برادیم حاک مسکوب شود و آن زمین حرکت  
آید و از حصار عالم صل جلاله مسالت مایه تا آنجا حار جابل که قاتل آن شخص عالمست اطلاق نموده چون قارون از ثریا شری فرورد  
و از معدن ماه مرقدها بی اندارد و خود را از حش او پاک گردانده و من قتل مؤمنا متعمدا فحرامه جفوه حالدا ایها عصا الله  
علیه و اعنه و اعذله عدائنا عظیماد و دهوری برآمد و شهوری بگرفت که گفته اند به باعنی اموس که خون مومنان ریخته شد +  
و اسلام لعربیل دعا یجته تند + وین طرفه که ظالم سلامت در هر مظلوم بجاک تیره آمیخته شد + علامت دوازدهم آن باشد که اولاد

در حقوق والدین گوشه دار حقوق اقربا که در ذمت انقیابست صاحب ثبات و لازمست که للوالدین والا قرین حقاعلی  
المتقین دلیل رعایت و داس محافظت در حینند اقارب را عقارب سر رخ خواست حمیم را دورح منیدازد قطعه اقرار کا اعتقاد  
فی اذا با + فلا تفرح بهم او تعالی فکم هم محی العمم سه + دکم حال عن الحیرات حال علامت سید هم آن باشد که اقوام طالب علائق  
و حاطب عروس احتکار شوند و اسار با اوصاف و خائز غلات و حبوب مملو دارند و درویشان تنگدست و مغلان قل الحال  
خدا پرست را برای نفقه عیال و سد رمق اطفال حیران را انعام و افضال بارید و آیت مادر ایب و احسن کما احسن  
الله الیک در صدق کوش و صدوق سینه راه مدبند و اربع مارگاه سوت و طس درگاه رسالت المتحکمه بلعول میدیشند و ارتدیه  
و عید من احتکار طعنا اربعین و ما مقدری من الله تعالی و سری الله تعالی سه بیر بیر - قطعه یا سید التحانی الیوم اصع + الی عمد  
ایناک محسن الود معتقد + احسن کما احسن الاری الیک قد + فعلت و لکن کما اراد الاله رد + علامت چهار دم آنکه جان رسوخ  
ارطلام ظلم تاریک شود و روزگار وراج سابل صلاح و سداد از جور ارباب فسق و مسا و تعدی احراب یعنی و عبادتک لات و بگو  
در محو آثار معدلت و احیای مراسم مطلبت کوشند و سلاطین حوامین در بعضی عادت محمود و اثبات مراسم نامعود و اقدام بایند  
اشعار لا تطلس ادا ما کنت مقتدرا + و المظلم آخره یا تیک ما ندیم + ما ست عیونک المظلوم متعده + مدعوا علیک عین الله لم تم +  
ای مادته ارقه موا لعیب تشریق و رما که سینه نامی پراه تشریق بان تا یکی کما لادی + اریز مکر و در سحرگاه تشریق علامت پارسیم  
آنکه قرآن مجید را ما سحاح بحر و مرسته بلیع خواست و نحو و اعواب آن کما یبعی معری دارد و در اظهار دقائق معانی و تنیای حقائق معانی  
آن موشتکا حد ما سر حکم او امر و لواهی آن کار کسند قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم یحیی قوم امدی یرجعون القرآن ترجیع العنا  
و الیهبانیة کما قبل مصی الاحیار و اعرب لاصوات حاق الوعد و اقر لک حساب قطعه و فی حلف الحالف قد یقینا + و فی الاسلام حال  
الافلات و تربین رسال عرش فینا + و من قرا یا حار الخراث لال الدین قام هم و میهم + کد لک قد کون الاضطراث علامت برهم  
آنست که فرقه جمال و مره عوام عامه های معلوم در عه های وسیع که در درج اهل ورج و جوشل رما و استر استند و پشته و خود را  
سری لباس عالمان بر ساکمان عرصه کند چنانکه اغلب بر ایا سر علیه حال ایتان مقتول گردد و بر بهیت بهیت نشان انسان سه در  
اروط عاوت مداسد که مشهر من تجلی بعیر با بوجیه + نصیحه ستواهد الامتجان + طاهر ایتان طاهر باید و ما لیل ایتان مدرن مسق و دوس  
مسا و بلط و ملوت بلت مشهر بودیم همچو فاه هم در خطا + موی سعیدین و درون سیاه ما + علامت بهت هم آنست که و قود اقوام مدعوت  
بیوع در مساحه مدند و ستانطیع و شاد و جوامع و صوامع که بیوت علام العیولست و معانی استقرار العیوب بحامی آرید و حقوق احترام آن  
مواضع متکر که تعلق الحیر خبر التعلق اند که ان المساحه الله فلاته مع الله احد نوا حی رعایت کسند مال رسول الله صلی الله علیه و آله  
و سلم لیاتی علی الناس زمان یکون حدیثیم فی المساحه امر دیا هم لیس شد تعالی میهم حاجت ملا تاج السو هم و اروط خدلال اورو و مال  
این عاقل باشد که من تحکم فی المسی کللام الدیا امن المسی و رحمت الملائکه بیهولون یا رسا ل عبادک طرد و ما یقول الله تعالی  
فی عزتی و جلالتی لا سلطن علیم اقوام اس التکر لیحیه جو هم من یو تم کما یحیه جو هم من یعیت صدق صلی الله علیه و آله و سلم علامت هم

آنکه مردان و رماں افواب نگین ملاس ایشی پتند و حور علیهای باور و کلماتی امر ساراید و اطراف خلیس با نریدور پای مطرف و دیبای  
 طرد و حرف و مریس گردانند و اریس اندیشه که حق سبحانه تعالی امتال این کسوتها بر حال محرم گردانیده فارغ و خالی الدین باشند  
 و از و عید سوی مسلم که مرودس نیست توانا احتلال میدهند پس یهرجم تخیل سما دامت السموات و الارض به اندیت صحت  
 مردی که بیج حامه دارد اتفاق + ستر حمانه که در پیچ مردیست + علامت نوزدهم آنکه عدل و انصاف اریسای مردم مروج گردد و حور  
 و انفسا متشیوع بدیر و تا هرگز امکان ظلم و یارای حیف کردن نود و دقیقه از دقات آن مامری نگردد و الظلم به خلق النفوس  
 حال تعدا عقه قلعه لایطم و رعایت و سمایت عبادت تناسد که من بجای علی اخیه المسلم و تطاول علیه و استحققه حضرت الله  
 تعالی یوم القیامة فی صورة الذبک مطاوه العبادا مقدم دلم نزل فی سخط الله تعالی حتی بیوت به باعی رخاری به پیرمیر کا  
 حور نیست + رموری میدزیتس کاں صعد رست + مریحان دل دره پشته که ا سدری سوی حضرت در نیست + علامت ستم  
 آنکه مردان بر سکومات خود سوگند بسیار جو ردد و اطلاق طلاق را بل سیت مراواں ابقاع ساید و رماں را در حمانه خود محرم نگاه اف  
 و صحت محرم ایستار محمل اسد چید که قاحت آن مر موایدا یتان عالم شود و قباحت بر اعمال یتان سستی گردد و چون  
 اصل مایاک باشد لاسل میاک رائد مشعر ملاک مطلقا محو لا و لسلخ + القریه و افعل فعل جر مشعر پس تا تو س  
 رماں مطلق طلاق مکتا و ر روی ادای مرد در باب یتان مری ما و ارجت قصای کاین در سایشان ملاطفت گرین  
 که سید نشه و حواحه و در محتر عملوات الله و سلامه علیه بر لفظ مبارک چیاں رانده که انی احاصم یوم القیامة حنسته تارک الحجه و الحماه  
 و مانع الحرم و من استوفی فی عملک اجیره و لم یوف علیه حقه و من یطم معاها و من یطم امراته به خرها و ما لما علامت است و یکم آنکه  
 در میان مردم مرگ معاحات و موت ناگهان شائع گردد چنانکه اغلب بر ایاب توبه میرند و فی الامت از عالم نقل کسادی نفس واقف  
 حال خود و ارمح و مال خود بدیدش کمرگ عارت کسده ایست که صدها از ناح بادشاهانی و اج شهنشاهان تاراج کرده است و صدها  
 ملوک را از کاج و قصور سواج گور و قور نقل کرده اشعار و اما الاسان فی الدیالاک کما رقیه تروق ادا توج به بقیده یفسه  
 نوالی + وده مدی و الریج ریجی قطعه ارا حل بیت پیچکس امین + بر همه ریدگان کین دارد به هم بقیده احل که قمار است +  
 آنکه صد حصص آهین دارد به حال و گیسو و ماه و ساراں + ملحد و درون و دین دارد به هر که نوده است در حمان همه را به احل ادر دل  
 رمن دارد اللهم لا تاخذ ما حماره لعنة و لا تدرا فی سب و عقلت و معلما من الموت علی است و عدة و من الملة فی القر علی ثبات  
 و حجة و من قفانک علی سرور و غطیه علامت است و دوم آنکه مردم در احدی از آن کسوتها در اکل ربا که حرام کرده که راست و احل الله  
 الصیغ و حرم الرقی ا ا بهنام مایند چید که طرد و طس آبی حل و علی در سایشان مارل گردد و چنانکه حدیث سوی در جمعی دار گوشت  
 که من اکل الربوا لار الله مطه نارا قدر ما اکل و ان کسب به ما لالم یقیل الله ثقیاس محله لم یزل فی لعن الله ملائکته ما دام عبده  
 قیراط و دیرست که این آیات ملغث تاری و ملاغث حجاری استا کرده اند اشعار صانی ادا و فطرت باسحت صلیه و علمی  
 ادا لم یحصر من اهل و تر کیتی بالا جموعه من الربوا و قد کان لعن یجود احرى من العبد + کسار قه الزمان که در ۱۱۰



وطلع في الفصل علامات مست و سوم آنکه مردان و رباں با کل و امر و معاینه اقراض سمس بخت تسیم با قدم مایه اعدید و  
 و به که تعلق با آن و بهین مقدار غرض فاسد و بیت باطل طلب کسد و در آن باب فراط مایه شجر حور و بهوار و تافه که تثن که کما  
 ربه و رخ سمن علامت مست و چهارم آنکه فقا مایه که طریق رفی سپید و حقوق محاورت که حقیقت رعایت و حدید محافظت  
 رفیق ثم الطریق و الحجار تم الدار صیانت کسد و ایدار و یجاش تحاشی سماید و آرا جبار و ایدای یار ما که مدار بند و ارسط  
 و رعایت سهوت ماسد و اسباب عقلت و اطاس عبادت ندانید که من اوسه حاره من عبر جرم حرم الله تعالی علیه  
 الحسنة و ما وید العار و ان الله تعالی لیسال عر حاره که ایسا له عن ابد اشعار عفار علی هذا الزمان فانه رماں عقوق لاربا  
 وق مدکل رفیق حیه غیر موافق و کل صدیق غیر صدوق و علامت بیست و نهم آنکه اغلب مردان دل عزت کسد و اکثر مؤمنان در دست  
 یاب شرک رنوں کرد و در شرک اصحاب و ستان گرفتار شود علامت بیست و نهم آنکه در شتم کردن و دسام و ادل خلع کرد و در رختن آسود  
 و نیک کار جیل و در کار آدمی ست حریص باشد از رحم سهم والدین میرمون المصنعات العافلات المتی صفات لعواقب الدنیا  
 لا حرة ترس ترس و سهو حدیث ترنگد و در ارسط صلاحت و رعایت حالت در و عید من می محصنا و محصنة احبط الله تعالی  
 له و جلد یوم القیمة سبعون الف ملک میں یدیه و من حلقه تم و میرالی الدار شجر اشکوا الی الله من قوم ملیت تم و ما میهم احد  
 ق معون و قوم لیام احصار و ابهم و شتم و ظلم و عدوان و طعیان علامت سیست و نهم آنکه اقوام صانع و قتال ستون و بعد  
 لمر طریق ررق و حیل سپید و ارتد یداین و عید عافل اند که قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم لكل عادی علامت یعرف بها  
 یم القیمة چا که جانش نزد خلق بر و روتی باشد عا در نزد حق حل علی فی آخر و یاسته شجر و من یقتن علی الاخوان و یقله هم فحل الخواں  
 لامت بیست و نهم آنکه افطار و امطار را افطار آسمان بی وقت مارل گردد و در اعلی و قات اوراق اثمار و اشجار را سریق بی  
 سورا یدرباعی ارر عدگوشا بهمه برنگ مشعلیه و در برق چشمها سمنه بر شمع و مشعلیه و اوست سرد صر و آسیب با کسد و  
 در زندنا جا چورین وقت لر لرله علامت بیست و نهم آنکه اولاد در معاد و الدین پوشید و ارسط و عمت و رماں یدرو امتثال  
 مراد و امتناع کسد و ارسط خناح دل و حص مال محرمت تحت نمایند و ارسطاع سی و لا تقبل لها الف و اصنامی و رماں احص  
 مما احتاج الدال من الرحمة صلاح گوش و رورنه خرد و بهوش مسد و گرداسد و رحمت و عید ماتید یلقی بهیضهم الله تعالی الیابغ  
 بخلاف و التبع السرائی و العاق لاول الدین مرد و کرد و علامت سی و نهم آنکه ولایه و ملوک حار و حایل شود و صحت فساق و مختار  
 اختیار کسد و اشرا را محرم اسرار خود سار و محترم و رگزار گرداسد و در تربیت جمال و اصطلاح ار رال کوشد و اسرار و احرا  
 و نیک و دال را ربحور و محور و یابوش محسوس کسد که دولت لار دال آمت الرجال شجر کفی حرناں المروات عطلت و ان دو الاداسه فی  
 الناس صبیح و ان ملوکا لیس یحلی لیمهم من الناس الناس لیمی و یصنع و یلینتی اصحبت فیم معاشرا و علم استق بالفصل الدی  
 کست اجمع و وقال سراج الامة القمزی کما الفصل الاحرام سیمان و کما ارد و ارد و حرامی و علامت سی و یکم آنکه امیسان ایشان  
 خاسر بود و معتز ان ایشان را چک دیانت حلقه صیانت علوی عاقل باشد قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اول ما یرفع من امتی الحمار و الالبان

حار الحیا و کاف الکما رمقاء حکام اللوح و من نفسک الطعما و قد یحدث قوم باحتما عما و ما اطمئنا کانا و لا احتما  
 علامت سی و دوم آنکه محول الرجال در دست ربات الحیال که ہیں ناقصات العقل الدین صفت ایتیان ست زیون باشند  
 قال رسول الله صلی الله علیه و سلم حین سئل متی قیام الساعة قال ما السؤل عنها ما علم من السائل ولكن لما اشتراط و سبب  
 ان یطرب فی الدنیا العاجز و یعجزها للصف و یکون المصلوة مسا و الركوة معرنا و الامانة مفتحا ما سطلالة القرار بعد ذلك  
 یکون امارة الصدیان و سلطه السار و مشورة الامار و قتی که در مشورة با ایتیان محالفت و احببت تا نقصان عقل و دین  
 کمال مدد گردد که تا و روپس و حال و پس هر آنکه مواقت با ایتیان موجب نقصان دین و مستلزم خسروان عقل و یقین خواهد بود  
 و ابل تحقیق نفس ادر عدد و ساء الحراط داده اند و محالفت نفس موجب ترقیات روح و تفرات اردیاد قوت و دانسته قطعه  
 لشک نفس روح صدمه اده و دما یکد که مصاف کسید و نفس در یون گرد ابل حرد و هر چه گویند شان خلاف کسید علامت متنی  
 بآنکه علمای ایتیان حیل امور و متهمه بگیر گرد و دار باب جبل و اصحاب معی را از برای ابطال دیوان و تصبیح حقوق حیلما کسید  
 و ثقیما امور بد و واسطه آن حق ار مستحقان باز دارند و این مقدار بد اسد که لولم یبق فی دمتک سوی دیار لم توس ان یطرحک فی  
 وادی ما علامت متنی و چهارم آنکه سخن حقیان و عماران بسیار شود و در راه حمله و در مشایخ و صبیح صبح الحیاد و صفتک التلیع و سحر گردان  
 و چون گل رعنا و سوس آرد و دور و تی و ده رمان شود و در وقت و مصیبت قیامت نه اندیت که من متنی بالیمه من اشیین سلطان  
 تعالی علیه فی قره با را تحرقه الی یوم القيمة تم ید حله السار و قیل عمل المام اصغر من عمل الشیطان لانه عمل الشیطان بالخیال والوسه  
 و عمل التمام بالمواجهه و المعایة اشعار من کان فی الساس کالقطر من القلم و احالسا بین دو و حیس فی القلم و صدور المتال  
 الطرس عرته و جرماته بالسیف کالقلم الحرقه و علامت متنی و پنجم آنکه در اموال و احرار متعه رعنی تمام نمایند و بر جمع و تکیه بر مال و اموال  
 و معاخرات لازم شمارند و چون اسار و اشیان ایتیان را دحائر گرد و دود فاس و حرائر و رویم امتلا یدیر و فاطر السموات محاق  
 ارضین لفقہ آن مال که معج ترس بلا یار و معر ترس را یا بر دود دال ست ما خود گرد و ادا ما خودت و رور گار عیت و تنی و ست گردد  
 و اما لقوت و کستان کل نفس دائقة الموت همه را بوارث نگذارد و ش حداد و کمال سپار و که والدین مکترون الذهب  
 القصه و لا یعقوبها فی سبیل الله فتنه هم بعدای الیه شمر من یا ایها المعر و تحویلید من المال للمود و الاثات بستمع غیر  
 محمود و ید و یحلو اعرسک بالثرث و قال رسول الله صلی الله علیه و سلم لو کان لاس آدم و ادیان من ذهب لا تنعی الیهما نالت و لا یملأ  
 و ف اس آدم الا التراب قیل لانی الدرد و انک لا تمیل الی الدینا فقال مالی و للباس یا کلون و اکل و یشربون فیلسون و لیس لهم  
 صول اموال ینظرون الیه و اما ایضا الطرمع الاسم بجا سجون حدا و اما من و راسهم فارجع الی باععی آن بایه ردیا که جوری یا توئی  
 ندوری اگر در طلبش میکوشی و ماتی همه را بجا یسر و دهنند و در تا عمر گرا سایه دران نفروشی و علامت متنی و ششم آنکه طلب علم متفق  
 سابق و محار شود و ترک رشد و سدا گفته روی بعباد و عباد آرند قال رسول الله صلی الله علیه و سلم اذا کان احسن الربا  
 بارت علمای امتی مسقه و باحت النفس من کل سئل و حل فحیث ید و ب قلب لمومن یعیش المسلما کما یعیش الدور و احمل الله که



از ان جوشان و خروشان اند لو ان لهذا القرآن على جبل لرايته خاشعاً متصدعاً من خشية الله ايسر شيسه ودر  
که اصل کل خير من في الدنيا والآخرة الخوف من الله سبحانه و تعالی ریا عی طوی لمن قلبه باشد مشتعل تنکی الهار طول الیل تمیل جوب  
الوعید و ذکر الله احرته + والد مع منه علی الخدین سهل علامت چهل و یکم آنکه عالمان و حاکمان و حواسه گان قرآن در مع در مع  
و در لعه راعت برهته ارگردن رو رگار جو درون کنند و خود را را لاس تقوی و شعار توفی که تین تریں حله و لیس تریں حله  
که و لاس المتقوی دلت حیر بر وفق این معنی مطلق است چنانکه متد مشهر تاملت انواع الیاس تا مانا + ثم اراک التقی  
لما سلاسل عاری و عاقل گرد اسد و ارجا حایر بیر غدا از احد محرات و محدرات و اکل محظورات اعتقاد واجب نه بیسته  
وار بطش شدید بر محید که ان بطش و تانک لتدیذ تو حیف و تیدید اوسب اک ندارد اشعار گز راه دس سواری مرکب  
سوار کو + و ره می حوای پیاده رفت ماقرار کو اگر بار اقامت و تید تقوی راخت + ای سنا مان کسی نقاد آن مارا که  
تا کی ار گفتار و سوی مسلماناں کسی + این همه گفتار را آخر یکی کردار کو + قال بعض الصحیحین آدم المریم بن تعار من التقی  
عیا با دوان کان کامسیا + و میر خصال المرطافه و لا یجیم کان رتد عاصیا + علامت چهل و دوم آنکه خاتمان سیار تود و سار  
و قتل طری اسوه گردند و در و حیانت میں الناس شائع شود و ارجا حق مترسد و ارجا حق ترم دارد و این وعید مانتد و ممتنع  
که حضرت رسالت و مود صلی الله علیه و سلم حان امانتی الدیاء و لم یؤدی الی اربابها مات علی غیر دین الاسلام و لقی الله تعالی  
و هو علیه عصیان علامت چهل سوم آنکه مصاحف را سفره گیرید و در حرف قرآن را آب ر بویسد و در تید عراست تید بیست و  
کوشد و شرائط تحف دای تقدیم رسامد و در احکام مسالی آن سالت مایند و در احکام معانی او سالت و در رد قال رسول الله صلی  
علیه و سلم من تعلم القرآن و لم یعلم و انما عظام الدیاء و ریتها استوح سخط الله و کان فی درکة الیه و الدیاء و الکت  
الله و در طهور هم دست تزد نه ثاقب لقطعه عروس حضرت قرآن نقاب اگر بر ندارد که دار الملک ایمان را محدودیدار عونا و محنه  
که از قرآن بصیبت هر حرفی بکه ار عرشید هر گری به بید جیم ایما + علامت چهل و چهارم آن باشد که آرات بیات فتر آ  
محکات را گد استدیگ رشتا سات رسد و حاجی که رحمت مالی به سید لعل مایند و احمه ال بر رحمت مانتد سات تا  
نمودن عیبت و دسالت موده متروک و محو گرد اسد و ارجا کایت نکایت سدی علیه السلام که گوید یا مودان قومی اتها و اهل  
محمدا و ایدیشید میا که حطت سخطا در حطت خود را و موده اختار و اس لکن ما کان سبلا و تکر ما کان حرا شجر لغوه  
هم شد نصر حم حرا + و لا تقیم لهم یوم القیمة در علامت چهل و پنجم آن باشد که در تعمیر مساحد و مدارس کوشد و در همید میان  
میاد آن سالت مایند و دین و یوم هم تدا ما امرها و هیها است تسابل و تکامل حرای و یر و دار مد قال رسول الله صلی  
لیا قی علی الناس ما لا یبقی الا السلام لا یمنه الا من قرآن الارسمه و یول مساه و هم وی حرمه ذکر الله تعالی سرائل و کل  
علماء هم یخرج هم و الیهم تقود علامت چهل و ششم آن باشد که مسارهای رفیع را فرارند و در احکام و رفیع آن کوشد و مود مان  
فی الحقیقه مودیان مانتد ارا کل سحت و نفقه حرام اعتساب مایند خود را از ثواب و من احسن قی کاهم دعا الی الله و عمل صبا





چنانچه درستان می دانی که بدین دسته میرا که بدست میگیری چه باینه نکته مورون و لطیفه دلپذیر اندر و مضمرست قال التبیخ  
 الجلیل الحرحانی روح الله تعالی روحه الانسان اذا اراد ورن الدیوب والقصصه فیما خذ عذبة المیران میں اسمایتة وسبایة فیصیر  
 لایمامه وسمایتة کالاسی فی کلینة الله وکلیة اصالح الید کالالف وللا میں فی الله یعنی ای عامل بهایی که ترا زوگرتس چه میدی و بد  
 میگویند الله حاضرست الله با نظرست دست ارعیر حق کوتاه دار و راه راستی و سویت نگا بهارتا فردا کار تو تاه کرد و صحیفه اعمال  
 نویسیاه نشود علامت پنجاه و سوم آست که مترم از جیم رمان بر جید و حیا که نشان بر صبح انسانیت ست ارحمه رباط الحجال  
 و جیره دوات الحجال روال یدیر و وار فرط فتور عقل و عایت قصور مرد این مقدار بد اسد که سته اشیا حسن من صبح الحلق الا اسما  
 احسن عن سته العدل عن الحلق حسن لک عن السلطان احسن و احوار عن الحلق حسن لک عن الاعیاد احسن و احسن عن النضر عن الحلق  
 حسن لک عن الفقر احسن و الزهد عن الحلق حسن لک عن العلماء احسن و التوہ عن الحلق حسن لک عن الشیاب احسن و الحیا عن الحلق  
 حسن لک عن العسای احسن فادالم یکن السلطان عادلا فمتکله کمثل سحر حسن لا ماریه و العقیبه ادا لم یکن قانعا فمتکله کمثل کسر لال  
 فیما والمرأة ادا لم یکن دات حیا فمتکله کمثل طعام لا یطعم فیہ و العی ادا لم یکن حوادا فمتکله کمثل سحیة لامت فیها و العالم ادا لم یکن درعا  
 فمتکله کمثل لا مطر فیها و الشاب ادا لم یکن تاسا فمتکله کمثل شجرة لا تثمر فیها فقال اکھضرت العلی فی بدت النساء استعبار  
 دوع و کبره من فمالس و فار و ریح الصا و عمود عن سوار و یکن قلبا تم لا یجیر و عیوب من الحیا و حلا و علامت پنجاه و چهارم آست  
 که مور و اخلاق حقائق تغییر گیرد و شریک بر یکدیگر پیرد آیت مروت در دور ایشان مسوح شود و رایت عهد در عهد ایشان مسکوس گردد  
 و عمر قربانی از ملک صا تر ایشان روال پذیرد و شفق شفقت و رات مراقب احوال ایشان عسروب عاید اشعار هم سر عن الحیا و الحجل  
 و هم حکم الوفا و حرام مسوح شد مروت معدوم شد و وفادار هر دو نام ماند و عقیای کیمیا گشتنت بارگوه هر سیمای خلق درین  
 عالم و به سرگردون فی وفادار هر عاقلی را و یه گشته ممتحن هر فاضلی را و یه گشته مستلاب الاقدار سم الوفا کا ما معا حسن العمد  
 لم تعش الا لمن علامت پنجاه و پنجم آن باشد که آتش حسد در کانون سیمای ایشان اشتعال پذیرد و ورق حسد بار و بار ررق و حسد  
 مستلک گردد آب رحمت در قلب قلوب معقود گردد و قطرات شرم و چشمت خشمها معدوم شود و بر رگی بیگوید که من باری حق یابم که سلاطین  
 بهمان و اکساف گیتی گشتم و حیا را ساسی روزگار نمک امتحان سیاه نمودم شعر اما الوفا رشتی قد سمعت به مارایت له عیبا و لا ترا  
 علامت پنجاه و ششم آن باشد که روح من با آنکه عهد و مناکحت میان ایشان محکم بود یا یکدیگر عقود و مایعت مدد و خوشه انطسج و شراب آحاد  
 و حال خویش را یکدیگر جدا دارد و در محافظت آن مبالغت نماید و مراسم تکیه در آن ماب تقدیم رسا سد علامت پنجاه و هفتم آست  
 که خلاق مکر و صایع ار برای صید مسلمانان دام کید گستراند و در کین گاه عدد بر صد شصت تا نو که موسی را مرع و ارد و دام کید در کتد و  
 لطائف جیل و صایف حل معصون دستا مال ارد دست آن سلیم القلب بیرون کنند قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم یخرج فی حراتها  
 اقوام تحیاون الدیما لعلین یعنی یا حرد و ساهلیسون لباس ملو و الصا من اللین الستم حل من التکد و قلوبهم قلوب لدماب بقول  
 سبحان تعالی الی یقترون ام علی تحسرون معنی خلقت لالعش علی و لک فته تدع الحکیم فیما حیدر ان علامت پنجاه و هشتم آنکه زبان مرد و

قدم در رکاب آرد و فعل آسای پای بر پشت اسب گردد و فروج و سروج ماسد و از نعل ماری و اسب و نعلین بر پایا پاک مدارد که نعل اسب  
 الفروج علی السروج علامت بیجا و هم آن باشد که مردان تنگین بر مثال محدرات حمله نمودند و بیوت که علامات محروم و عادات عجایب است  
 گیرد و استسعاد نفس جلیت بدن داند و شکر طوطی نفس و طیت قعدار با + معلقه الا نواس مرحی حجابها + اریک در حین مقصود و دود  
 نیایی + چون گنج معتق داری عشین گنج خانه + علامت تنقسم آن باشد که مردم رو و رگار تخصیص تجار و باران به براری حصص  
 پروردگار و خداوند و ادرا حل حلاله قسم یاد کند و در پناه سوگند گیرد و ارومان و لا یجعلوا الله حصه لایما کنه به ابدیت و اد  
 همین است و در و د و سوگند بای میروع پاک ندارد و جدای بر حق سبحانه را را مطلق گوای خواستد ما آنکه داند که قلع حکم بر اینست  
 یا طلاً علامت تنصت و یکم آنست که عورات کفایت صیات قیام نماید و کوی و مار را برای اموری که شرع بر اینها حرام گردیده  
 اهتمام نماید و از خطاب و قسرت فی بیوتکس و لا تدرج من مخرج الحاهلیة الا ولی استقاعه گردد علامت تنصت و دودم آنکه در کما  
 الناس کسوت احریر و دیبا سار و قفا و حیدر و در بد علامت تنصت و سوم آنکه اقوام آن عهد را عهدی درست و مبتاق حکم باشد  
 به ایشان را کسی عقادی نود و نه کس از ایشان اعتمادی به باطنی قلت تفاهة فلا ادری من اتق + ولم یبق فی الناس الا المکر  
 و الملق + فان تخاتم قالا احوه و ان تقاربهم و القلب لا یثقی + علامت تنصت و چهارم آنکه در کما و ت بر افعال عالم گردد  
 و قساوت قلوب و تنولی گردد و بر تو سمان رحمت نماید و ده همان تنصت کسده است و قدر قلی من صادة قلبه ثم سال  
 بین فوادهم و فوادى + وقال بعضهم لو مک حمة تری عظام + و دمک حاد و القلب قاسی + و ایام عصیت الله میا و قد عصمت +  
 علیک است ماسی فکیف یطیق یوم الدین حملاً + لا و را ر کما تر کالرواسی علامت تنصت و پنجم آن باشد که مردان و رگار بر انواع  
 صنایع و محورد و دیگر و آینه دل سمجیل صمیرشان آراه گناه تیره و سیاه کرده و دنها از سنگ مرمر و صخره رحام سخت تر شود و لعم باقیل  
 فی هذا المعنی اشعار فوادک ما تنفک بجمرة قاسیا + صلات الصفا من حاله تنفک + و داک لان الصخرة الصدر ما لا تنفک و الامواه میسا  
 نصت موادک عبد الوط صلد ملحم + من الصخر مل قصی هزار و اسلط و اسعد خلق الله من راح و اعزى + لریل الصابا بالعالی و ص  
 علامت تنصت و ششم آنکه علم برای عظام دنیا تحصیل کند و دین را از سر بر گسیم و در دست آرد و دانش اری آتش گیتی و آتش  
 نفس جوید و دیار کیتع دین است مقصود و در دین که اصل سعادت و سرانیه یقین شاعر و در وای نر ویر و ریاد کتبه و  
 که اقم ملاست حلل و علی اعمال خویش سار بدجیا که امام اعظم ابو حنیفه کوفی رضی الله عنه در من صی الصاف از بعضی دوداده است  
 اشعار احراب دینی کل یوم و اربعی عارت دیبا و دمای احرار کان من میں الحاکم این راهل به ولا الدین مهور و لا العیش طیب +  
 عری کفته است اشعار گر کسی طاعت کنی از راه ترویر و ریاد طاعت مردان را هرگز ریائی کی نود + الطلس طاعت مائی دلق عصیا را  
 خلق به جو فروشی کردن گد مائی کی نود به سبب و دهم کفی کوتاه و ما دست و رار به سوی مال مردان این پارسائی کی نود + ارسد  
 عقلت گداری روز و شب در معصیت + زناش و برج حید کس از مائی کی نود + علامت تنصت و هفتم آن بود که علم و بروماری  
 از مادم مردم رحمت برند و سکون و خوشتن داری نه حاجت و سکسار قی قیل گردد حاتم تحمل در خاک خشک صانع شود و در نور و قار



فی الامانی قل ان یشر بیاثم یومر به الی الدار لاوتشار بها وعاصرها واینها و حالها واکل انفسها وحادی اسوار فی انفسها ولا یقل الله منه  
مملوءة ولا صیانا ولا تحا ولا یموت حتی یتوب ان مات قبل ان یتوب کان حقاً علی انفسها ان یموت کل جرعة شر بها فی الدیاسترة من صمدیه  
هم آتی درویش اگر شراب نوشی شرب عشق اساع روح و شمع اگر نعت طرب بگیر میکی در محاسن قدس امرایه اسرار حق ال  
ی مع الله شوش و منصور و ارعده اما الحق کشف استود مطلق از برم مارم ادا اتم العقره و الله در ادا و وعدار ان یمن و مرمره پردان قال  
عسین ابن منصور قدس الله سره اشعار سقونی و قالوا لکن و لیسقوا بحبال سرات فاسعیت لعنت و لعنت سلی ان اموت بحیاء  
اسهل شی عدا ما تممت و سرخیز ساقیا کرم حریفه برید سر عاشقان غمره مرجان عمر دایان حام حاصل کرم جویم چون و عهد  
علاصن در دیده شهود نماند بحر جدا علامت هفتاد و سوم آن باشد که ارا قطا و آسمان چندان قطار قطار و قطار قطار  
نازل گردد که سارل و مسلک و سی تحریک اسد ام آرد و حیطان او طان انحطام پذیرد و سراسر سراسر و قصور مسد رس گردد و یکا یکا طاق  
و ایوان متعلش شود و این واقعه از جمله بلاهای مارل و عداسای مائل باشد تا گوید ریاضی سل دیار انجی من غیره و من محابا و من  
و سرلها و قدره الرحمت لمارلت و حلت عالیها سا فلما قیل مصلح المرصع لندیار فعال یاد یار این ملاک لا لولون و این عمارک  
الاحرون منتفیه یائق قد انقطعت آثارهم قطع طعمه دیدم برین رواق مقرر کتابة و روح لا حور و دوشسته رستگاریت هر خانه که دل  
پس طاق اترق ست و گرسد برار سال مارل و حرات حانی دگر گریم ساکن لوحانه و کس حوف اسد ام باشد بهیج بابت علامت هفتاد  
و چهارم آنکه ایام و لیالی بر عوام و ابالی تعجیل کرد و سال بهیج ماه کوتاه و ماه بهیج بهیج و بهیج بهیج و بهیج بهیج و بهیج بهیج و بهیج بهیج  
فمنع مصب سته من عمر افکار ما مضیت سته و الله یعلم حالنا و قال لعصم و قیس من احسان لیالیاً تم ملائع و تحسب  
س عمر علامت هفتاد و پنجم آنکه سوق تجارت کساد گیرد و امر ماررگان فساد پذیرد و مرکبات اربع و شراسیر و خیرات از حید و فروت  
رحمت برسد و بواسطه قصور و خل و نقصان بیج کار ایشان احتلال پذیرد و ورکار پریشان گردد و علامت هفتاد و ششم آن باشد  
که مردان مردان اکتفا کند و ریاں ریاں بر دارند و در احیای مراسم لوطیان کوتسد و کسوت فریبی بر مد طریق پوشسد و این مقدار بدینند  
هر که موی مامودی مقارنت کند و محلی محلی مصاحت پیوند و عرس عظیم مبرد و فرشت ربع مسکون در حرکت آید الله الله این فعل پسند  
بر صدر ماسید و این کار ماستوده ماکار و ورکار گردار سید تا رسد ساحت آمد کار عالم تعالی و تعظم دیتی برسد و آسمان قصا  
بلائی نازل گردد و دیگر دشمارا مثل ما اصحاب قوم روح او قوم هو و اوقوم صالح و عاقی لوط لم یعید و الله العاصم علامت هفتاد  
و هفتم آن باشد که زمان قلیل الحیا مصوب بر بایر بساط عشق و طبع شوق ممره مر بارند و امر و امر و دوست دارند و ارشود شهرت  
خویش اگر چه شوره آفاق و آراسته بمکارم احلاق باشد امتناع و احسن اسد ویرست که در این قطعه درسی الماسل نشا سفته در  
ماری دلعت حجاری گفته قطع لکلب عقور اسود اللون راقض علی صدر سودا و الدوانت کاعث احل لیها من معانها الی  
له طبیعت بر صاف فوق الترائث علامت هفتاد و هشتم آن باشد که اقوام آن قرن از امر معروف و سی مکر مارا یستند و ارباب تند و اصحاب  
مطرح را در اقامت حدود و اطهار شعائر شرع امداد و اعانت نمایند و استهزا و استهزا و رباب ایشان جائز نشود و وار و وار و وار

و عادت صلاحت عورت و حمیت در دین که نشان حریت و علامت سببیت است ممل گردد و نقش حدت العیترت من الایمان  
 سر لوح دل سگار علامت هفتاد و سه آن باشد که متکفل عمل خطیست و امانت کسانی باشد که بهو طعیان طوفاط طعولیت و در بحر  
 سحر ایشان متوج باشد که کساد و حوفا و حوائی و سر سودای مانی و امان دارگان نقوش ایشان را مضر لر لر گردد و شجره موس ماند  
 با هست گم در سماعت را به که محارث سار آمدست کو دکان مینم + علامت هشتاد و یک اهل عالم و حایل و رکی و عاقل  
 طریق توکل مسدود و ساحه رقی حصاست حساست مردوش انداخته با قدرارین گدایت تر تین داده همواره عصا و طلت مسات  
 مسالت بدست گرفته امان علیه که سال حیده است بریتیت سادده و کوه سپکیت که وسیله محبت است در طریق گدیده راه درویش  
 اگر انگشت مسالت آویخته تا جابجه درین باب دقتیقدار دقایق افوات و اطباب و دگدازد و وار ملک و باب ترسد و ار رسلار باب  
 سر م ندارد و در حقیقت این بیت تامل نماید شجره که بعقل الصبر من صلی الحیال + احب من الی الکرم من السوال + لاس فی قلع مال التیم  
 فرع مال الکرم اشعار سخاوتی که در شب تاریک از دم مورد دارد آگاهی + صبح بی آتش مرقب کرد به سیر ماه و جوش مایه +  
 که اگر حال مکر می خشی + به که از سعه حاجتی جوی + اغراض اسامعسا مازاه + تعالیم من دل السوال + و یقین الکاف و لایبای +  
 لعصلمات من حاه و مال حکم وقت و شغف و استرق + حصو العیش اعیان الرجال + علامت هشتاد و یکم آنکه که صغار و کویان  
 کار شود و کما رصحت محار حقیا رسد و اقوال با مقبول ایشان را سمیع ارتصا اصدا کسد و گفتار راستوده با پندیده ایشان  
 بقی بقبول مایسد و ارسال تحف و هدایا در باب ایشان مشهور دارند و ایشان کسانی باشد که بوستان طبع از صحن رحمت و یا شقیقت  
 عالی نود و فلک صبر ایشان را آفتاب میر رحمت و قمر عاطفت عاری باشد **نظم** الحمد را راه این ایلیس جویان الحمد و الصمد  
 اگر کوی این مردار حوران العزیز هست از بلع عوامان مع شایان اردل کس + حار پشته اردوست داری استنش از احن محاربه  
 بر مثال سعلگان اگر سنگ نه چیدین سال مر مرار مردگان اردل نه چیدین مرار + از برای سوحن متر اقدم جاں شو چو شمع + بس  
 کمال سوخته مستیغ شمشاد رنده دارد آفتاب عشق اگر بر تو نماند حویست + در هوای شوق غمی به چو دره میقرار + علامت هشتاد و دو  
 مکه عمار دلیل دارد و سحمان ایشان را سمیع قبول نشوند اگر متلاخیم از صدوق صدق و حقه حقیقت مقتضای قل الحق و ان کان  
 اسحق گوهر مثال در صدق صامح ایشان و دلچست بهد آن فقیر عریب را بر یاسد و بر قافل قهر و قبح آراش بختانند و در حمیت  
 لظان عمار و ربان انعمیا صلی الله علیه و سلم فاعل باشد که فرمود اگر مو العرا و ارحموا الیتامی و العفرا فانی کنت یتامی اصغر  
 یتامی الکرا و ارحموا محول ماصی و قروم و قرون سالصه که اقوام اقوال حوین او حیت کرده مسقط نکود کما قبل اشعار  
 هن عریطال عرته + فالله یصره بالذل والمحق + حسنا لعرب من العلوی دانه + عصل لا مال من شوق الی وطن ان الغریب  
 س فی منار له و فی مراحل عسل ملامس + حفاکس لعربیان که هر که عرت دید + جفا و محبت و سبختی نسبی و کبر شیده مسا کسان که رعت  
 طین کماند دل + بدل عرت مرد و کام دل بر سید + ولیکن هر که در حالت عرت میر و حال عریار حرقت آتش فرقت ساد  
 به تو اب علی الاطلاق حل و کده و پیرایا مرد و قلم عقود و عفران بر سحلات رلات و کشد چنانکه سر گان گشتند آمد شجره





واموری که از آن قرن نخستین صدر یافته است به چشم صادر روی سگتر و هیچ وجه پسیده بشود و مقتضای کلیت تحت اقتضای رایحه  
و ذهن شاقف مخصوص بخود دانند و انقد مرام منسوب به بلاهت دانند **مثنوی** قرون که اندر پی یکدیگر یکی رفت دیگر رسد رات  
چو قرن نخستین سبمی رسد + سال قرنی دیگری رسد + هر آنکس که آمد تاخر بید + حرکت خفتن قلم در کشید + سنائی که پیشینان ساجده  
کنند بطرح نو انداختند + اگر بهوشمندی شنو آن لغت + تحمید جو کس به تحمید کس تو دانی که قرنی که آمد نخست + شاه رسل قرب و شرف  
چو جبر القرون قرن آنحضرت است + تعاضد مقدار آن فرست + میران عقل آن بود اعمار + که نقدش رعفران بود یایار + حصیلت بمقدار  
دیداری است + نه از چالپوسی و طاری است + علامت بهشتاد و هفتم تحریب ملاقات و در کتاب سعد السعادات نقل از امیر المومنین  
علی سانی طالب کرم الله وجهه کرده که روزی آن نور دیده اصفیا و برگزیده رمره اولیا رصلی الله علیه و آله در مسجد مدینه مستند بود و قرآن مجید  
تلاوت می فرمود و چون نوبت قرأت مابین آیت رسید که **و ان من قویه الا نحن مع حکمه** ما قبل یوم القیمة او معدنوها عداده  
ستندید او کان ذلک فی الکتاب مستطوعا حاصل من مجلس تفسیر این آیت را آنحضرت استکسبانی نمود و تفسیر عالم علی سانی  
اعلی الله محله ای محاسن چنان فرمود که در آن وقت که از باب شرک را اسبیل استود و احزاب لغی و عمار را دست قوی گردد و مملکت شاه  
دست طائعه که از ادمه رویان باشد حراب ویران گردد و عراق را سقیماں اری سغیاں که نام وی عسسه است از ستر برآمده  
حویس شاه گردد و مملکت رسی از قعر حراب شود و آذربایجان را قحطی پیش آید که ساکبان او بواسطه آن هلاک گردد و فارس را مرگ  
معاذات حراب کند و روایتی آنکه ایشان را مایه دیگر مقاومت افتد اکثر ایشان شمشیر کشته شود و در مدینه ارجی محابین صواعق سته شده  
و روایتی از وقوع قحط و شیوع مجاعت هلاک شود و کوه را را که هلاک گردد + عسسه را آتش بربان شود و صرار استعلا ی رود و پیل حراب گردد  
دیلم را المگر سگی هلاک گردد و روم را رسول صاعقه روی بخوابد + حرسان بر شای مختلف هلاک شود و رار قعر کهار و حرب جو  
هلاک شود و کاشعرا علو کاوان همد ویران شود و سعد را از اله حراب کند و لوس را عوریاں تنه کند و پیشاپور را از تف مار قه و رخت کف  
و روایتی تحریب آن اربابان بسیار است و موصل را هجوم مادموم بهما گردد و دشت را مکتبی را رنگار رسد کربان از موت معاحات  
و شود طبرستان را رسول قحط و وقوع علا ویران شود و سجستان را هجوم برج عاصف اندر اس بدیدر گوید مادی از صفت پیست  
لمرتکه از صلاات و شدت آن حال و اطوار که او تادریں اند میترقد و محصور ما رقل شواهنی چون مرگ کاه بر ماید و تا طینه قاطعان کوه  
از دشت آن مادمع در غرقاب سرج افتد و حان و حانان نقائص از حان تسلیم کند آنچه سخت شهری از شهرهای حراسان که یاد  
او باشد روایتی نقر کهار حراب گردد و روایتی دیگر آنکه روی عسکه و در تالطم امواج امواه روی تحریب رسد به آت از راهم  
و استیلای اساد و نهران کردگار صل و علا مارا را اهل دیار او بر آید و عمار آت و حله حراب شود و اصعبان از مرگ معاحات هلاک شود  
بحار کشته شود و عیسای تلج شود و روایتی آنکه قعر حشی ویران شود و همه کستان را آتله حراب کند و رو  
آنکه حصام جو بر کشد و به هیچ نمر یکدیگر را قتل رسد و بعضی او طان حویس را خود سور و بعضی او طان طعیان و یا هلاک گردند  
اسرف نقاع و اشهر ملا و قلاع است از قعر خود و راحت حیث ایل حش ویران شود مدینه که حریمه میامس و دینه میامس است از

قطب خراب گردد و بدخشان از کارزار اعدا کار او زار گردد و باور در احب ویران کسد و سوابق ساء باور در اگر م در انعام اقتد  
و گرنی جگر سید آید تا بهم را ن علت میر و ترخص ابابگ صحت و عرویلایل هلاک کسد و خوار رم از آسیب تم ستور پیکان کان خراب شود  
تجار از وقوع قحط و وقوع ربهط انراک چس حراب شود و سمر قدر رابر انقص لشکر چین که بر چین سیدت ایشان ظاهرست مساسل گدو  
چنانکه روایت است از حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم و مود قال الله تعالی ان لی حد من قبل المتدق یستون التکرار هم  
کالمحسان المطر لایرحون الکابین اولنگ هم و سانی استعظم هم من عصای و فکانه و جاح و استیحات اکا و ان حراب کسد و روایت  
آنست از ملای کنار و تعرض انراک مگر برید و در مرعرا با شود و در آنجا هلاک متوید و در حد و طر را کا و ان شکسل حراب کسد طالعان  
و قاریاں راصلحا خراب کسد عرین بدست عوریاں حراب شود و ترند و حایاں ار و او طاعون هلاکت پذیرد و قسط طعنه حصین  
قلاع و کین ترین مکانی است بدست مردی کتاده شود و اراہل سیت حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم که نام وی محمد است ارا و ان  
حسن ان علی رضی الله عنهما که ملقب بمدی آخر الرماں است رسول الله امیه و علی آمانه الکلام جیاچه شتمه او صاف او عقیق سیم  
گردد انتشار الله تعالی و گوید که سپه سالار جید وی صلاح بن شعبه بود و موسوم بصلاح و منسوب بسداد و ارواحی ملج بود آنچه  
نرسیده بود و در کفر حریب ملا و مقبول ار قدوة الاقطاب و الاوتاد امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه و الله اعلم بحقیقه الحال و الیه  
المرجع و الآمال ایست نموداری ارعلامات و آثار قیامت که معتبر ظهور پذیرفته و اکثر این وقایع متشابه گشته و در یک رسیده  
که رایت بدیع آیت قیامت روی ماید جیاچه آری عرسمه در قرآن بیان و مود و اقارب و اناس حسا هم و هم و عسله معضوب  
قد قامت القیمة یا ایها الیناح قوم ابع الیام و کعوا عن الحرام اشعار و قست کین عة و در ویزد آسان و قست کین نقود  
مروں آید ار عمار و قست اگر قبضه اعدام بکشد این کسد یاد رارسد این پیرو گوارد ای تا نجات عالم شش روزه الرحی  
وی سائرات طام فیروزه العار بهنا الله تعالی عن و قد العسله و انقطعا النومة العسله طام هو الکرم و المنة و العفود و الرحمة  
خسر و الدہوی اشعار سباش حقه یو طعلان بجا بواره تن که آفتاب قیامت برآمد رروزی و ازین تسمی اگر مرج ریرکی سر پر  
که این نشان غورست و دامگاه محن زمانه حانه دیوست اگر اماں طلعی قدم مروں ر این دامگاه ابرئیس و بلوث و ررق میلا  
دامن طاعت که رهبر مار شود از لعاب مار لیس دلی که لور جدا اندر و مقام گرفت خیال اسواں و اد و سکس چو آنکه که مقابل  
یا قات کسی و در و جگوه توان صورتی کسی دین بدست حمد دل آهین خود مروای که قالمیت آئینه هست در آهین اللهم  
افتح لنا باب الحیر و احصل عواقب امور الی الحیر یا اتم المعروف یا کثیر المن یا منته یا نعم قل استغفرا من انفسک یا کریم یا رحیم  
قسم دوم در بیان علاماتی که ظهور پذیرفته و مقرون بقیامت خواهد بود و آن یارده علامت است تا آن بر متاد و در صد علامت  
کامل شود و آن یارده علامت از حروح امام محمد مدیست رضی الله عنه ای عمار س صی الله عنه ار رسول علیه السلام جبین روایت  
میکند که فرمود کیف یملک امتی امانی اولما و عیسی فی آخر ا و الممدی ا اهل یقینی و سلطما و کراحدیت الامام انوا سختی محمد بن اسمعیم  
التعلی رحمه الله علیه فی العرائس و از امیر المؤمنین علی رضی الله عنه میرد نامه وی در و دیافته که هو القائم یا حق سبحی الله تعالی ر الارص

بعد مودتها و یطهره و پس الحق علی الدین کله و لو کره المستکر و دده علامت دیگر آنکه در حدیث حدیثین اسد غفاری رضى الله عنه  
مذکور است که گفت که ما ستیسه و دیم که حضرت سنانته با صلعم را مالای غرقه اطلاع فرمود و از ما استفسار فرمود که مانند کرون و تقولون قلنا  
یا رسول الله صلی الله علیه و سلم الساعة قال اسألن تقوم حتی ترد عشر آیات حسفا بالشرق و حسفا بالمغرب حسفا بحریة العرب و باحوج  
و باحوج و دوات الارض و الدخان و الدجال و رسول عیسی بن مریم و طلوع الشمس من مغربها و نار تخرج من قعر عدن و ساید و است  
که ترتیب مابین طریق که در حدیث مسین گشته مشروط نیست بر این که بحدیث صحیح چنین معلوم شده که حروج یا حوج بعد از رسول عیسی علیه  
السلام خواهد بود و ما درین نسخه ایجه ترتیب آن ماکثر روایات معلوم شده بدان سوال مرقوم رقم کلک بیان گردیم و بهر ایراد حدیث و  
بقول در باب هر یک از این علامات که سطر رسیده در حیطه آن مبین سارییم و ما شد التوفیق اما علامت اول حروج حدیث رضى الله عنه  
عنه و ایجه ارتقاء و علامت آن صاحب الزمان و مطور طهرت رحمت مقرر و حدیث گشته سنی و بهت علامت ست علامت اول از ابلهیت  
پیغمبر مانند صلی الله علیه و سلم از دریت متول بهر رضى الله عنه و روایتی تخصیص محسن علی کرم الله وجهه کرده و اکثر محدثان برین روایت  
رفته اند و امام وی محمد و امام پدرش عبداللہ و کینتش الوالقاسم باشد علامت دوم آنکه مکه ظهور کند و این آفتاب عالمات از برج ام القری  
للعوج و ماید و آثار انوار بعد لقس از آنجا اطراف و انکاب عالم انتشار یابد علامت سوم آنکه تکراری ارشام بخارنه ادبیرون آید و مقصد  
اعدام و توجع کین از پیام احتسار کشد و عربیت مکه ماید چون موضوعی رسد که آراسیا گوید این جماعت تمام برین مبرور و زو فقه  
حصوله ارض میگردد علامت چهارم آنکه قلعه قسطنطین دوم دست عساکر مصوره وی فتح افتد و آنچنان باشد که ما به فتاد بهر از مصلحت  
کامل در اسلام آنجا حاضر آید و تشکیل آنی به توجع و نیزه آن قلعه را سحر سار و وصل و یلم بر این حضرت معنوق گرد و آن کو بهیت که مقرر ملاحظه  
و مساکر را با دقت است حدیث الله و احد اسم سم آنکه مولد و موطن آن حضرت دیبی باشد از قری میس که آنرا قرعه گوید و تیج شهاب الیقین قوی  
رحمة الله علیه در عقائد خویش میگوید که دیبی درین مابین اسم نشان میدهد اما نوده است و اسم آن قعی به سرقه و اما دید و اگه بتش علامت  
ششم آنکه بر مالای سر سارک او اسی سایه انگده باشد و ملکی از آن سر ماید بکند که بدادلی الله المندی فاتحوه علامت بهتیم آنکه بر پیشانی  
بی پریشانی او نشانی باشد چون ستاره دجستان که دلالت بر تحقیق دعای او کند که انی معتد التوبتی علامت بهتیم آنکه در فصل الخطاب آورده  
اند که صورت آن محدوم را دة عالمیان بصورت صدر و در جهان و رسول الله صلی الله علیه و سلم علامت بهتیم آنکه اهل کوه معاوت  
روشن بود و بی مرتفع و علی بکما ذکرناه فی معارج النوة فی بیان صورت النبی صلی الله علیه و سلم علامت بهتیم آنکه اهل کوه معاوت  
آن حضرت مستعد گردند و در اعلامی دین و افتتار و تکلیف آن صاحب دلت کوشش طبع ماید علامت دهم آنکه سیار از رجال در مزار  
آنحضرت سیک تنبار علما و صلحا گردند و بحیال کیم و حان اسحاق شود و اسلام العدا صعب قوت تمام از آن سرور امام حاصل  
آید و دین را بعد از موت حیات مستعد و متمدن استخیر بدین قویم و صراط مستقیم خواهد مین ای قتل و من نار عد عمل و احکام دین اچان  
مبین سار و که اگر حضرت رسالت در مرقه ایاو دی نعیمه بیجان حکم فرمودی و ما لب ماطله را بر اندارد و بعید دین حالص باقی نگذارد  
و تمامی اهل اسلام بوجود تشریف او فرحان و سرور باشد و در کف اس و اما آن محمود باشد علامت یازدهم علامت باشد اهل حقائق

و از باب کشف تنمودی آن حضرت بیعت کس و متفرعیت آنی بسجده او را شناخته میان بهصورت او برنده علامت دوازدهم آنکه  
 مهوور او در میان مردم پرسد خلافت مستند باشد که حال بیرون آید و یا در حال محاربت نماید و بعد از آن مشرف بلامت عیسی علیه  
 السلام بود و در آن نزول آنحضرت از آسمان شرف گردید و جای خود محل خود میں جواب گفت علامت سیزدهم آنکه در فصل الخطاب نقل از  
 امام علی بن موسی صامی میفرماید که فرمود اعلی و اعلم و اتقی و اسخ و اشخ و اعد همه مردم باشد علامت چهاردهم آنکه از مادر محزون و مظهر  
 متولد شود علامت پانزدهم آنکه چون متولد شود نشیند و نشاندن آواز و بیع شکم کند علامت شانزدهم آنکه هرگز او را احتلام بیفتد  
 علامت هفدهم آنکه از پس پشت خویش چنان بیند که از پتیر روی می بیند علامت هیجدهم آنکه صلاح حضرت رسالت صلعم و تنویر  
 خود الهفبار بادی همراه باشد علامت نوزدهم آنکه چون شیشش جواب شود دلش بیدار باشد علامت بیستم آنکه در حضرت رسالت برقرار  
 چست و درست آید علامت بیست و یکم آنکه مصحف حضرت فاطمه متولی بر هر اعلیای تحیه و دعا را بادی بود علامت بیست و دوم  
 آنکه ملازم صحیفه باشد که اعامی هر که شرف متابعت وی مستعد جواب گفت در آن صحیفه بیست و دو صحیفه دیگر اسامی مخالف  
 در وی مرقور بود علامت بیست و سوم آنکه هیچکس بول و عایط وی نمیدید و برین مامور باشد اطلاع ایجه او را رسیده گردد علامت  
 بیست و چهارم آنکه ملازم او را آنکه باشد جو شوی تراز متک علامت بیست و پنجم آنکه بر خلق حدای تعالی مهران قرار داد و پدر ایشان  
 بود و بلکه از نفس ایشان و دست تیرا باشد علامت بیست و ششم آنکه متواضع ترین بهر خلق باشد علامت بیست و هفتم آنکه هرگاه  
 حق تعالی فرمان برادر ترین مردم باشد و از بهر مہیات محنت ترین خلق بود علامت بیست و هشتم آنکه مستحاجلد عواب باشد اگر  
 سرگزشتگی دعا کند فی الحال مستحق گردد علامت بیست و نهم آنکه مویده باشد روح القدس یعنی جبرئیل علیه السلام علامت بیست و دهم  
 و میں اللہ عزوجل باشد از نور که در وی اعمال زندگان را مشاهده میکند علامت بیست و یکم آنکه رمان سائر انجیوات مداند علامت  
 بیست و دوم عدل او در اسرار و جن حرایت کند علامت بیست و سوم آنکه از زمین تہامه بیرون آید و حق تعالی شمار اہل مدیسیصد و سیزده  
 مردار اولیای حوٹیں ملازم او گرداند تا ہمہ امور بطریق رہنمای آنی حل و علامت بیست و چهارم آن جماعت ولایت پابندی تحقق پذیرد علامت  
 بیست و پنجم آنکه ملازم او را حل باشد که چون وقت حروح او آید آن علم مستتر گردد و حق تعالی آن علم را آنحضرت شکم در آورد تا بگوید اخرج بادی  
 علامت بیست و ششم آنکه ملازم او را شمشیر بود در علاب چون وقت حروح او آید آن تیغ از علاب بیخلاف بیرون آید و نام سحر در آید و بداند  
 که اخرج بادی اللہ عزوجل و یقیم حد و اللہ و یک حکم اللہ علامت بیست و ششم ا علامات او آنست که جبرئیل بریں او باشد و میکائیل بر بسیار  
 علیہا السلام علامت بیست و هفتم در فی فصل الخطاب ایضا ان اللہ ملقہ یخرج و قد امتلات الارض حوزا و طلبا فی الاما قسطا و عدلا ثم  
 من الدیالایوم واحد یطوّل اللہ دعائے دیکه الیوم حتی یطی بده اعلیہ من عزت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم و لد فاطمہ رضی اللہ عنہا و اطی اسمہ  
 اسم رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم الی آخر الحدیث یعنی چو دار و سرباز او را عالم ستود و در رحمت برسد و افعال ستوده و اخلاق ستوده  
 بدروس گردد و علم متروک نتود و حل مطلوب نماید حرص عالمت متابعت مطلوب و مانت ستولی و مروت مروتی دوستی با صعیف  
 عدو و تقوی متابعت جدا پرستی متنوع و توضیع علم و عمل لریقتمی تر مرجع آہ و صد ہزار آہ شکر کھی چرا ان المردات عطلت



وای دوی الاداب فی الناس ضعیف + که مآگاه آفتاب عدل از مشرق فصل طلوع کند و عالم کون و فساد منور شود و رسا و منور گردد و  
 قواعد شرع و تمجید معاهد دین و خود این مخدوم زاده عالمیان و قره العین ائمه جان سلام الله تعالی علیه استحکام پذیرد و در آن محل مدینه  
 دل و جان مشاهد مائی اشعاع را برین مشارق مرم که ناگهان آمد + هزار جان غنیم گشته شد و مان آمد + گمان مری که شوی حال  
 هستگان وراق + نسیم باد سحر که در گلستان آمد + که قنات یوسف طالع مسعود + و اوج برج سعادت + ناگهان آمد + حکم که راه نسیم احوال  
 و راحه اقبال حوائی گرداند و ظلمت آباد جور و اعتساف را بهر عدل و انصاف منور سازد و تارمان مدحت سرائی مالمعش نیست  
 مدح مقرر گرداند اشعار را بهی روبرو جمال تو حیتیم جان و شش + رماه و مروه تو شام بیدلان و روش + بهوای سینیه تاریک تنگدل گیریم  
 رکس روی تو شد چو گلستان و شن + مدید سایه تو آفتاب در پرده + چکوبه مید بهار چروان نشان و شن + بهی رسید سحرا  
 که روستنان فلک + کسد دیده بدین گرد آستان و روش + شب حوادث ایام نیک نظم بود + رماه رایت تو گشت ناگهان  
 روش + تشبیه بد آنکه درین باب چند سخن استیست اول حدیث لامدی الایسی س مریم که دلالت میکند بر آنکه مدی  
 عیسی جوابد و علیه السلام و غیر او دیگری سوده باشد و تا دلیل این حدیث است که مراد از این معنی مطلق است بلکه مراد معنی صیلت است  
 یعنی هیچ مدی چون عیسی نیست علیه السلام چنانکه دارد دست لافقی الایسی لایسیف الادا و العقاید و تو آنکه چون عیسی را آسمان  
 خود آید و شریعت وی مدسوح گشته عید شریعت محمدی صلوات الله علیه بر او دلالت کند و بر سبیل خلفای حضرت محمدی صلی الله علیه  
 و سلم عمل نماید و حال آنکه خلفای هیچ یک پیغمبر بوده اند و طهرای مستور آن حضرت توقع سوت مویج باشد لاجرم در شان عالی نشان  
 و مرود لامدی الایسی س مریم یعنی هیچ مدی را دایا امت مس چون عیسی نیست که وی مرشد نبوت مستند است بخلاف خلفا  
 دیگر تا دلیل سوم آنکه گفته اند که لفظ مدی منسوب است به مد و آن اشارت است به علم آن حضرت در حدیث و یکبارگی الناس و المصدا عمارت  
 ار است یعنی هیچکس چون عیسی علیه السلام در حدیث گفت که استمادت و توحید و اتات سوت خود تکلم بود و الله اعلم تا دلیل چهارم آنکه در  
 شرح مقاصد آورده است اسم مفعول مت و عار مجرور متعلق حد و تفهیم روی حسین شود که لامدی الی قتل قال الایسی اس مریم  
 ویر باید که بدانی که بلکه آنچه متشبهه را بر محل عصمت با طیل و ابراهیم هماده اند تا گویند مدی محمدی که محمد عسکریست رعی الله عنه و او را صاحب الزمان  
 لقب هماده اند و هیچ عالم هیچ عاقل این سخن را دوری هماده است چرا که به ثبوت پیوسته که محمد عسکری در دو سالگی و دوات یافته پس  
 اهل اسلام را سر او را است که این نوع مقرر است السمع قبول راه مدهند که این و امتثال این حراعات و تمویجات را مآده است چون معلوم  
 قتل و الو سعید و الو ساد سیر او که این نوع سخنان عوام ساده دل را سفید گرفته از طریق سحر که داسد بعد از الله مس و رک  
 که ادکره التبع التویشتی فی المعصنه علامات دوم و سوم و چهارم منسوب سه گانه است که یکی مشرق و دیگری مغرب و سوم جزیره عرب  
 باشد و این چنانست که ظاهر اصعب سوم بعد از خروج مدی جوابد و دکت که شام که محرب وی آید بر زمین حرور و مدینه آنکه گریخت  
 وقت آن دو حصه دیگر معلوم نیست علامت پنجم خروج و جال است اعلم ان رسول الله صلوات الله علیه بر من و همه حال را حق می آید  
 فی قیام الساعه امرا اکبر من الدجال و قال ان یخرج و اما یکم فارا حجه و دیگر امی حجاجه و مقاله باطرا الحجه ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

و هست یکم حاکم معجز نفس و الله جل جلاله علی کل مسلم انه نشأ قطط عینه طاقته کافی اشبهه بعد العری من قطن فمس او که مسلم فلیقرا علیه و اتخ سورة الکاف ماها حواکم من فتنة انه خارج حلة من الشام و العراق فعات یسما وعات ستمالا یا عباد الله فاستنوا الی آخر الحدیث و ذکره فی المصاحیح و اما که خروج دجال بعد ظهور مهدی و فتح قسطنطنیه باشد بجزه سرور و چون این علامت از علائم عریبه و واقعات عجیبه بود بحسب ادب وین باب بسط ساخته در پنج فصل ایراد نمودیم و الله الموفق

**فصل الثانی در مقدمات خروج دجال** نقل است که پیش از خروج وی مردمان بینه سال قطره شده و آسمان سال اول از اینجه صحر و ماران بود در ده نلشی اسماک نماید و درین سیرتقی از سات مارگیر دو سال دوم و دولت از آسمان نبار و وارین سر وید و سال سوم یک قطره بار و یک گیاه سر وید الا ماشاء الله و قحطی عله استغلا پذیرد و مردم را ویه محنت و مجاعت متکلف گردند و در میت الا حزان نواب سر را نوی تهلک و تحیر رسد و حر یلاس حلاص پیوستند و جز در در دار کاسه یاس میوشند و قحط و مجاعت برترتیه رسد که تمام سهام و سوا تم سلاک رسد و آنرا اس از هر مجاعت طریق عدم پیش گیرند در جبین وقتی دجال جدال با حلال بیرون آید و باد طعام و سراب فراوان و آلات عیش و نشاط و تعوی و تمی لی مایان و مردم گرسنه و طالبان چیدان از حلاقی متناحت و متناقضتر مبادرت نمایند که از تحت عدد بیرون یزد

**فصل سوم در ذکر ولادت او و کیفیت ملاقات او** حضرت رسالت صلی الله علیه و سلم در دعای حضرت مدفع تبار و در آحاب چین وارد گشته که د مال حلال در ایام دولت سید عالم صلی الله علیه و سلم را مادر متولد شد آورده اند که چون حواء علیه السلام مدینه تشریف سفر نمود از مجتمع السوال که مرمره شعب بن حارث بود مد و سگی مدینه رسید عثمان مرکب مارکتید و فرمود یا اما که ولادت دجال درین قریه خواهد بود و نام پدر او ستانده بود ولایت و پدرایب مصایح صتیاد اسم مادر او کیا بهبه و همودان او را قطانه خوانند و جمعه آنحضرت مدینه سرور آمد و چهارشنبه به آن هفته وقت اعتقار شمس قال متولد شد و چون سرین آمد در حال مشیت و بی ایهال سعی گفتش آچار کرد و خود را یاد مسکود و در دی نماید و چشم راست ری چون دانه انگور که بر سر آب آید بیرون آمد و عین یاروی خود و مسوح خود و روایتی آنکه چشم راست و مسوح و چشم چپ او سر بیرون آمده این اعجوبه امام را مادر دجال نام کرد و پدر و را میح لقب سعاد و کیفیتش ابو یوسف مقرر گشت و در آن وقت که دجال قدم از نقطه عدم محطه و خود آورد و عند الله مسعود و محمد بن سلمه رضی الله عنهما یکفایت همی رفته بود و چون مجتمع السوال رسیدند آنجا فتنه های برخواستند و پرسیدند که این مشعل چیست گفتند امر عربی بطور پیوسته پسری از مادر سراده و بهمان ساعت لیست یو را را سعاد و روی مردم آور ، یتان سعی میگویی و خود را باید میکند این مسعود و محمد رضی الله عنهما چون به شمشید و توان د ساند مادرش ایسان را پیش می راه داد ترکیب عجیب بهیئت عجیب مساهده کرد و در ترجمه پنیان او سعد را بهیچ پروانی و متنته که انکار الله و روایتی که ع راین ستر حرف مقطع منبیت ساخته پس آنگاه انگلیس داد و بهگیس بر حاتم و اولاد حاتم که بار روی سیه سادند پیش از نماز حقیق بود که بحضرت سلطان السلاطین سوت و برهان حواقین فوت صلعم

الرقیق ثم الطريق عبد الله مسعود وعرفه روق رارضی الله عما سراً وراگردا دیده روی مجتمع السواک المستطال حال بد نام بوده است  
 آورده اینچون آنجا رسید دایم المومنین حلقه بر در و دوار دجال استحال نمود چون مشاهده سید مصطفی صلی الله علیه وسلم کرد بازگشت  
 و دجال را احوال کرد و دجال بدو آوردن ایشان اشارت کرد مصطفی صلی الله علیه وسلم در وقت در آمدن بایاران فرمود که در دل حسرت  
 اندیشتم و دجال آنرا فرستاد تواند دریافت یا لی تم دجال در صیغی که غنچه و دجال در آمدن در صبح استست بود و دایم آن در دست گرفته بود  
 نادمیکرد و باعث ساعت بر یک می شد و ناظران گریان از هرباب سخن میگفت حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم با و اشارت فرمود و گفت  
 یا دجال اشهد انی رول الله صلی الله علیه وسلم دجال آغار کرده گفت یا محمد تو خود گواهی داده که من حدایم سید عالم فرمود تعالی کیا بعین  
 نازدم با و روی عرصه سماں جواب اصواب مار داد کرت سوم کلایه الا الله محمد رسول الله روی عرصه دشت و دجال مار  
 بر سر پای را اند چون منتهی عالم رسید و در آلام علیه الصلوة والسلام روی با امید گشت بحیث دیگر عوض فرمود و از تنی  
 انی الصیغیه فرمود دجال بر سبیل ارتخا ایگفت و حرج یعنی تم دخال جواب فرمود بکنایه از و پناه بخت حد و نزل جل و علا و نگاه عاروق  
 روق باح عدالت داشت و مرد و تن و داد ماست تیج از پیام بر کشید و متارک نامدارک دی فرود آورد و شمشیر مافور مار گشت  
 فرود آمد و در میان انگشت در شست چنانکه حوس روی موسی فاروق فرود دید و دجال پشتر کرد آسما الله علیه و آله و سلم  
 بر رعایت عکلی و مجروح او انگشت رگت ای هر یک س تطیع ان تو قصاص الله تعالی بعد از آن دست بر فرق طریق  
 فرود آمد و دوات مار آبی و دساتی ای برای بر کشته دانی رحم بانی میامی ادویه صانحه رت سوت آن جراحت مراد دل گشت  
 پیر ابراسیم با شست و دیرینه که مکرر علا او ستمر اقبال حوا که کاستات بود علیه الصلوة والسلام بار آمده و رواتی هست که دجال  
 از حضرت علیل عددا در مای که ای خصیاله در سید رفته بدیده آمد و چون حلقه حقیقت کرد دست نشود می مسابده کرد  
 گروم با کرده گرووی در آمد در حال استعجال بود و مکره دوی دار قلعه کوه سنگ با کوه با و آن گره ای در محسوس که حاکم  
 مسافرتی را در محسوس صامه و گشت و چون شد و القوس در نظر آن قوم که استوار و عدالت اوست مکرر و ستار  
 در و مایت بر سید ر عیبه الله علیه و السلام در آمد گونه او متغیر گشته مهر هم مهر شسته است آزار غیر در حدیث  
 است رفته و دیده مرده رسالت و شرف در وقت آن زمان را بر کرد و سی ارجاع محسوس که دجال  
 با مکرر به سید تر سید بر او رسید و سید به آگاه ده نام محاسن بار مر ج در سر از آمدست و دجال  
 در و دوات مار آبی و دساتی ای برای بر کشته دانی رحم بانی میامی ادویه صانحه رت سوت آن جراحت مراد دل گشت  
 پیر ابراسیم با شست و دیرینه که مکرر علا او ستمر اقبال حوا که کاستات بود علیه الصلوة والسلام بار آمده و رواتی هست که دجال  
 از حضرت علیل عددا در مای که ای خصیاله در سید رفته بدیده آمد و چون حلقه حقیقت کرد دست نشود می مسابده کرد  
 گروم با کرده گرووی در آمد در حال استعجال بود و مکره دوی دار قلعه کوه سنگ با کوه با و آن گره ای در محسوس که حاکم  
 مسافرتی را در محسوس صامه و گشت و چون شد و القوس در نظر آن قوم که استوار و عدالت اوست مکرر و ستار  
 در و مایت بر سید ر عیبه الله علیه و السلام در آمد گونه او متغیر گشته مهر هم مهر شسته است آزار غیر در حدیث  
 است رفته و دیده مرده رسالت و شرف در وقت آن زمان را بر کرد و سی ارجاع محسوس که دجال  
 با مکرر به سید تر سید بر او رسید و سید به آگاه ده نام محاسن بار مر ج در سر از آمدست و دجال

از الوه بر روی منبر عظمی انداخته آنکه چون حضرت رسالت در ماره روی و عارف و جبرئیل علیه السلام با قطعه اعمام سر دل و دو و سر و سر دخال و دور  
 جودان بسته بود تا هیئت ای قصه اقتدار گرفته او را روی برین در سر و دما و در و در و قوم و می دید و سر و می گریسته تا او را خبری که  
 و اکنون در آن خبریه است مقید بر یقین و آن وقت که اراده آنی مل و علاء تعلق خروج او گیرد و ایضا دوره است مستی یکی آنکه از مشرق خروج  
 و حدیث موسی صلعم بدین معنی اطلاق است قال علیه السلام ان الصلوة یمن من مسا و اشار الی اسرق صلح السلام بها لعله و روایتی دیگر آمده  
 که وی حال او در بای مغربیت و توهمین بین الروا و تنبیه می چون را آن خبریه که جمیع سبب بیرون آید متفرق اند و در قتل حراسا ظاهر شود و روایتی نیز  
 که از هند بیرون آید از مکانی که آراتار و ک حواسد در عقب طلوع آفتاب از عار عرب و السلام حضرت الله سر الصلعم و در صحاح مصابیح و در  
 ادبایم نقل از هم داری کرده رسی الله علیه که وی روی و حضرت رسالت صلعم جبین هر دو حال را به که گفت در کشتی بودم ستمی بهر هوا  
 و عدم با که کشتی تلاطم امواج به که گشت به تخته پاره در جزیره افتادیم و روایتی از مصابیح گسترده واسطه ثبت موت یکماه در ۲۰۰ است  
 تا خبریه رسیدیم با گاه دانه ندیم بس عظیم چنانکه کسی که بر روی نودی و ساله می بیند سر می خور سر (تجربه روی خوب و شب گاه و  
 وی چون روی انسان و تمامی بدن وی گل گل بر کلی مقدار در می گفتم سبحان الله این صورت مشابه کرده با ماه آن را اما من  
 و گفت مادر ای من از من عجیب تر است من مرکب و مقام نام من حساسه است و حال برین حضرت جبرئیل خا و حضرت خاتم محیی و  
 استاد که از حقه وی خبری سر گرفته بدیده بودیم یک چشم وی مسوح روایتی جسم است حایه تیر و در تکه کاف و روی نیست و قسم دیگر چون  
 سینه وی تعایت من و در میان دو گوش وی موی سال بیرو استاده بریشانی وی شسته با فرشته از سبب تا را و بید و احوال  
 ساخته و دست راست وی در گوشش فعل در آورده در میا در بین و آ و از شخصی عجمی آمده بود که تا در و او را نظر کرد اما اگر بگویم  
 وی آناسید و جها بر او دست که آن موضع را حمل و ساعت چون ساسو تا ما تکیس با و در میا و او را گشت نیمه از آن  
 آری گفت مردک من آنی آدم پرسید خطره را به که گفت بل گفت آن او حلفت گفتم بسیار را به که شاید تا امید داشته و او  
 خورده گرد و در حال آن موضع کشته و زمان و که و کان اسیر و در آنج که ملحدان را در استا سوال کرده و به که گفتم از آن  
 که میوه اش قطع گرد و بعد از آن ارچسته و عمر پرسید که روی آنی است بهت و مراعات آن است یکسکه گفتم بل آن بسیار و از  
 مراعات محصول بسیار از آن آب بر میدارد بعد از آن از سر رسید که می میم عمر را ملافا کرده گفتم نام چو گشت می عمری سامی که در  
 نولیده و در بیه بخت مسوده و صلی الله علیه و آله و سلم درین اوست و ایران یکما سواد و سترین کتب و امت او هر من اتم سب و هر صحت  
 اللوامی الشفاة و احواس و انکراست ای نیم چون ماولاتانی کسی تصدیق او کن و نودی میان آن و این نصیحت که توافقی بودم هیچ کس این  
 نصیحت تتهیم بر ساینده ام و روایت مصلح آنکه از ایر رسید که مادی به مقاکله کرد گفتم آری گفت سر چه قرار گشت گفتم سید  
 اعره مطایب است که تیر اینان و بچین است که اطاعت نماید اما را آن گفت که بر دیک رسیده است که مرا و آن حرو و حاصل آید  
 و تمامی روی زمین را سیر کردم در چل شب و پنج قریه را که آنجا در و آنهم عیر که و شسته می دید که بهر دورا بر من حرام گردانیده اند بهر گاه که  
 آن کم و سکه و سید و آیم ملکی تمشیر کشیده مرا در و حل آن مار دار و بعد حساسه را آواز داد و پیش روی آمد و را و بر زمین ساد و گفت که

این جمله را در بار و در زمین ایشان فرو آورده اند شستیم ساعتی را در سینه رسا بید آنگاه تمام نصرانی بحضرت رسالت صلی الله علیه و سلم ایمان آورد و حضرت رسول صلعم با صحاب از مریح حسه محروم گشته آب آوریده ریختند و او حضرت را عیانت نموده

ارسیه را انجمنه و الله اعلم

**فصل سوم در ذکر حروج وی و شمه بیان بهیئت و عظمت و وصف حمار او و کیفیت اصطال او و عنانی مکر الصدیق رضی الله عنه**  
 قال حدثنا رسول الله صلی الله علیه و علی آله و سلم قال قال الله جل جلاله یخرج من ارض المشرق یقال لها الحارسان تنبع اقسام کان و هو منهن الحارسان المطرعه و در سجد السعادت آورده است که چون دجال احوال بیرون آید و از چپ توار می روی نماید بر سر کوهی شیشه و کتیله در پاتل بر دیا که ماله او هزار فرسنگ سه آنکه در دو مجر و شد و چون رعد مالکی عظیم روی انتشار یابد چنانکه ابرار و استعدا را صاعدا میسند و بیشتر خلق را به وی نوبی آید و در صغار و کنار راه نسوی او گیرد و چندان حلاق بر وی مجتمع شوند که حسه و اعضاء او هر عظام نبیه و کشتی او را بپاشند و در رویم بر بالای کوه بگفت که در روایتی چهل روز تا اسباب اصطال او مهیا گردد و بعد از آن که کوه فرو آورد و در حسه که کرب او سه روز است و آن صفت بر کس او را و آن احبار و نقسان آثار جمیع آورده اند که در آن وقت که خلاق علی الاطلاق علی و علا و حال او در چرخ آورده و از برای رکوب او بر حری آفریده و ماحت فحیم و سه عظیم شکل قانت بهیئت خدوئی قدرت قادر و کوه مسی در بر لو حارستان قدری برایتی جیل گر ریاده و پاره ها بر گشته اند چنانچه در سجد السعادت آورده که طندی دینه از هفت فرسنگ دراری حالتی تنی فرسنگ تنی سرج اما گل و صابرای تار الوسیاه و از را تو اسم سعادت و دو گوش سرگه و از چپا پیچیری اگر کوه اتراح او در آسماکی خواهند است و در حار حسه از رخت میتانی او و شمه که به احوال او گویند که در وقت رخت و نظام تا تن از حد طائف تا حقیق کام قطع تواند و گویند اندران زمین که اکنون می میرد و غلب می خورد و چهل حریه است هر یکی فرسنگی در فرسنگی بر و در آن همه حاران گیاه بر می آید و همه آنها را می خورد و شنب بر چپان گویند در آن موضع هفتاد و دو است بر و در آنهای آن رود و در تمام می آید و در سیراب می شود و روایت است که این حمار را بهیئت دریا بگذرد که آب از او می روی و می خورند آنگاه در حال دست راست کوهی بگذرد و آنرا سحر و توبه چشم حلاق است و آری استه نماید و در سبب حلی بر دار و سیاه ملو اسرات و مودیات مشحون ملامد عین و شیا طین است و در وی افروخته و آنرا در حار نام ساده و تقوی دیگر این دو کوه ناوی در آن باشند هر دو این دو کوه متانعت او می رود در حال ناوار طندی گویند که هر کس مار گردد و ایمان آورد او را امان و هم و درین بقعه این که در بین نیست و در امکان بکین که است کفم و هر که اما نماید و از فرماں مس محمود آورد و او را سحر و توبه و تار یا نه در حریه تمام داده و درین مصطفی ادا کرد که در میان است حمار و حاکسار اندام قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ان الدجال حارح احوال الشال و الله بهی الالکمه و الارض و یحیی المولی یعول للناس اما کرم من قال ان ربی مقدس من تالی ربی الله حق نبی و علی انکاه فقد عصم من فتنه قلته فی الارض ما تار الله تعالی پس کسی که رقم تفاوت در سابق علم آبی بر مصور معاملات او بر کشیده اشت عیاد او اندر روی نگردد و نه بخت وی در بقعه گردد کسی مستقیم محل صید و عصمت آبی حل خلا و در خط حار و در محوطه آنگاه در حال درخت رحمت و تحت ارقش و در شطخام تراب و اساس جود و جواب بر پشت آن شسته استوار کند و عصائی از فقره دست گیرد و طول آن یک فرسنگ در عرض بر او فرسنگ در عمق



چندان مردی باشد خود نام وی الهام نام بمقتاد و هزار قوم لیام و شتران را یام و در ساقه لشکر او شخصی بود اسم او صیوان بن اهلایم نام بمقتاد  
 برار قلاش او نامش در یمن دیساروی حلقی بسیار و خیلی بیتار چنانکه حد و حصر آن مصور نگردد و در قال رسول الله صلی الله علیه و سلم  
 لیصلی الدجال انما یقولون انما العلم کاد و کاد لکما لصبی لکامل من الطعام و یرعی من الشجر و گوید مرد او را علمی باشد و یران هم تهنه  
 شرح معلق آویخته و نامش نوم و نوم خویش بخط سیاه بر آن رایت که رایت منبت ساحته و شیا طیس و اباباسه سار در در آن لعین  
 ختم گشته و او را نامش طمور و جگ در باب دائره آفتاب ساییده و منطقه نامی علیله فوق بطارم حیوق برکتیده در دکت  
 نگردد آن ملعون اقتدر لر لر در کوه و دامون یدید آید و خلاقی از اطراف و اکانات نهر حائل چون صید در دام کید و دین او نمیب  
 گوید اکثر مردم بلکه همه عیال باشد حاصل آن مافعال مرتد شود نقاست که حضرت حصر و ابیاس که یریس ملک خود و عمری اسم آن شهید  
 دژ و کب او میر و دیگر که دجال میگوید اما الرب یکی اریس دو گوید یکس و دیگری گوید صدقت گوید آنکه کدست دجال را گوید و آن گوید صد  
 یار خود را گوید و خلق حیوان یتبارد یکی اریس دو صدیق دجال رندین را تصدیق میکنند و الله العتصم الصلوات علیه که خدایا اگر  
 وی بر طرستان بود پس و س مشرق آورد از بهشت دریا عمو را بد آب دریا از راوی می تاخت و نه ماید و گوید دست در قعر دریا  
 بر میزد و با سیاه بیرون آورد چنانچه مرغ ماهیانه و سالیانه متاعان از آن کفایت میکرد و آنگاه از با مراجعت مایا و ولایت کوه  
 رسیده و روایتی هست که از آن خطه طیر مردی بیرون می آید همیشه احوال سدید المقال رسید العال مصی الاعمال و الاحوال که  
 له نام وی احمد بن عبداللہ بود و گفت وی او القاسم و لقب وی حمدی محمد بن عدل و متعید از کان فصل و در تحت راست او  
 از مسلمانان بهشت برادرین و دو وارد برادر متبعین باشد و موس آنگاه گوید یا دجال استحال بودی و خاک یا ک خطه مارا  
 بدس خطوات و راجه خطرات خو ملطخ دملوت گوید و می آید آن گرامر لعنه الله علیه گوید پس دجال بیم که و الحلال بر وسیت ان اسرار  
 و مالو بهیت من اعتراب مار حمدی گوید یا کفرت بالاله مخلقات من انشأ من طفه قمر سواک و خلاقی آن کار لعین و آن سگ نکب  
 هستی که مارا ممر عالم مترا و لاد و صلی الله علیه و سلم ارحال دمال تو اعلام فرمود دجال خلاقی آغا گرد و گوید یا محمد الله دار اسرار  
 بر چمن سید در کس و سال اقرار در جوی از نهر تان و الایتبع قمر ترا مقتول سارم و مع ریح را از قص قانت معصول که دایم است  
 گوید من بکفر یقیم در کد که صارت تو سارم آگاه دجال ماصی عصای سحر بردارد و بر سر آن صاحب دولت و دولت دو را  
 ماید او را مقلد ساییده آگاه روء اتوم تقوم آرد و از روی تحر و راه نکرتان گوید که مشایده قتل این شهید  
 می بیند از راه که بر اسم گویند و ایم دجال بن عبداللہ را بخواند و روایتی آنکه عصای بر روی او فرود آید و آنگاه  
 بر او ایستاده و او را ایستاده از ان احمد بن عبداللہ گوید که ای فاجر لیتیم و ای فاسق بر من این مقام رسیده  
 احمد بن ابی ابراهیم اول و آخر بیست و از حمیت رحیم سرور و قول الصادق علیه السلام او را در بهشت  
 و در بهشت و صورت ماریا مخلوق اید میگانی و خود دیگر از وریگانگی معصود مطلق و وحدت و دیو  
 رت از اعتراب مای آگاه دجال که بر آس دست و تان مای سرور و محمد و





## فصل چهارم در ذکر بعضی از فتنهای داخل و اشغال بندگان بآن شوم بر فعال علیت الله الملك المتعال بدانکه فی سبیل

و تعالی الهی استلای سنگ گالی تمام مثال این ملایه عطا و قضیه کبری که از زبان آدم تا بانقرض عالم جبین استلای همیم و بلای عظیم بوقوع پیوسته  
 و لکن تقدیر الهی بر ما علیم که حال رسول الله صلی الله علیه و سلم پس این خلق آدم الی قیام الساعة امرا اکثر الس الدجال امر احمق بود که حضرت برالت  
 علیه السلام امرت را متابعت و ثبات می فرمود و از معطله آن عین یومسان را تنبیه میکرد و میگفت که همه بغیر من قوم خود را و واقعیه  
 در حال حرکت کرده اند و انداز ایشان نموده اند چنانچه بوج یکی علیه السلام امر فرمود و قوم خود را در گردانید و اما س شمار اسبی میگویی که هیچ میر  
 راست خود را نگفت این مقدار مداید که وی اعور است یعنی یک چشم است و حق تعالی اعور نیست که نوع تنبیه بر تنبیس آن عین و کمال احوال او  
 لالت قوی دارد و از بسیاری متابعت آن حضرت بود که اساست برید گفت که یا رسول الله لقد عانت افند بناء که الد حال قال ان یسبح  
 امانی فاما حی و الا حال رقی حلیقتی علی کل مؤمن و درین سحره صمای او چندین سین میشود تا کمال اصمال او اطوار استعاضی آنجی حیا  
 ساده کمی و حق تعالی پناه سری از سوی قصای او و از جمله متبهای او یکی آنست که او را اطلاع باشد مدایحه و صیرگر رسد و از امور علی  
 و انی الصیر حلق یکیک معروض دارد و این ممر چندین هزار را اصمال نماید چنانچه تنمته این صی در اصمار بعضی از اصحاب حم حان اطما  
 او مانی الصیر بالاگشت فتنه دیگر را در متبهای او سحرست که گویند سحرترین همه حلق او ست و از کمال سحر او خواهد بود که سالی را در س  
 خواهد بود چنانکه آنحضرت بیان فرمود چون اصحاب پرسیدند و بالعنه فی الارض یا رسول الله قال ان یعمل یوما یوم کسه و یوم کشر و یوم کحمت  
 و سائر الايام کایا کم و متنازع طبعی حمه الله مسکویه که در حال جدال از شبهات و تمویلات ظاهر گردد که بقول را بر عمل اسلوب گناه و فساد و الاصل  
 را چنان مستور سازد که زبان طریقه مستمر بر ماضی اسر و تیره اتیان و در و باب ثب در نظر ایشان بر یک حالت استمر یا فتنه نماید تا را  
 تمام اسعار بلا اطلاع و صلاح لما ساه مدارط و آفتاب در نظر ایشان در شش روز و مسطوی سباید و صیای او را ساعات مکانیه  
 و ساعات زمانه انکساک نماید بر یسیر اسر و در حقیقت سالی خواهد بود متضمن بر سه صد و شصت روز و سیصد و شصت در و شش که  
 آن ششها و روزها در نظر حلقی همه روزی شش ماند و اندا چون صیای الله هم پرسیدند یا رسول الله که یسای صلوۃ یوم قال  
 لا اقدر و آله قدره تا گویند که بیشتر از امور عریکه که از جمله حواری عادت است از نه به منی سر سحر خواهد بود و فتنه دیگر از جمله متبهای او سرعت  
 سیر است چنانکه از حضرت علیه السلام سوال کردند که ما اسراعه فی الارض قال کالعت استندیرمه المریخ چون امری که داده امی باند  
 سریع السیر خواهد بود تا در جیل دور تمامی ربع مسکون را سیر کند و حلقا و حلقا در احاطه در آرد و سرعت سیرش تا مرتبهات که گویند  
 از لطافت تا بخش یک گام طی کند فتنه دیگر هم که ما او ایمان آرد و تصوف تربیت و الوف مشیتش هر سه مدگرد را آماج آگوید که سر  
 وی مارال سار در ریس را گوید برای او ی گیا و بر و ماد موافقی و سنا تم متاعاش بلند کوهان و کشاد پستان و ریای و برتیر و احوال مسکول  
 و معاد و استی عینی موسسان نقطه و تنگدستی مبتلا و نقلت مال و محاسن اهل عیال و وسالکت سوایم و موافقی تصبیح را و حواسنی  
 که قرار صد هزار ملاکما فی الحدیث است پیرماهی یکدونه فلایه قبی هم سنا تم الا نکلت و پیرماهی بیصد و حه صیا مر السماران یطرو یا مر الارض من تحت  
 سینت لعم کلات تکدیر لاهم میشته حلقی طاعت و زبان او که سمد و دعوی طلش انا و حان و قبول به پسند فتنه دیگر بر سر دارد که

نگهدار و خطاب کند که ای خراب گنجی که در گنجی دانی بیرون آر بحرابین خطاب گنجا از خراب ظاهر گشته در دستانش روان ستود او میسرود  
چون یعسوب محلی و گنجا میید صدر بر از نیمه در عقب روان گشته فتنه دیگر آنکه حدیث کس البقتل رساله و مارش رده برانگیزانیم  
در تصایح آورده است که یحیی و حلامیا شاما میضربه بالسيف فی قطعه حرتین او قطعش دیتة العرص ثم بدعوه یقبل و یتسلل همه بصحک  
و حضرت علیه الصلوٰة والسلام فرمود سخت ترین فتنه او آن ماست که اعرابی پیش آید در حال او بگوید که میخواهی تا شتران ترا که مرده و تلف  
شده از برای تو زنده گردانم شریک که بر رویت من اعتراف نمائی اعرابی گوید که علی میخواهم فی الحال شتران وی زنده و تندرست مرا ب  
ار آنکه بوده اند حوتر در نظر در آرد همه بزرگتر و هم شیر و از تر دیگر بیا که پدر و برادرش مرده باشد گوید اگر مردگان ترا زنده گردانم بر رویت من آ  
کسی گوید بلای و دیوار صورت پدر و برادرش در نظر او محسوس گردد فتنه دیگر آنکه ما وی هست و دوج همراه او در حوائی رو دست وی روست  
راست و دوج بر دست چپ و در دایمی نحای هست و دوج آب آتش آمده است ما اما همه سطر مردم هست و یا آب مایه آن دوج  
و آتش ست و آنکه دوج و آتش مایه آن هست و آب خوشگوار است و لذا قال علیه السلام من ادرک انک مکمل علی جمع فی الدی براه مارا اللهم  
اما ساکن الطیبات و ترک المسکات و حب المساکین و ان تعمر لنا حطایا ما و ترخصا و یهد مسلما و ااروت فقد صوما غیر معتون اللهم  
اما العود مک من غدا السار و فتنه السار و فتنه القبر و عدل القبر من تهرتة یعنی پس سر من السج الذوال الاله لیور

**فصل پنجم** در بیان اختلافات واقعه در امر و حال و شهادت و مرجع شهادت اما اختلاف اهل تشیع و اهل سنی در حدیث و روایت و در حدیث و روایت  
علیه در اختلاف روایات که واقع شده است که در حال بختیم راست و بختیم چپ و این اختلاف در حدیث و روایت است که در حدیث رسول  
علیه السلام اختلاف مکمل نیست و در اکثر روایات جبین و اردست که یکی از هر دو چشمش حق است و اگر کسی آن را بگوید که در حدیث رسول  
و آل روایات که تعیین یافته احوال عین الیمینی بیشتر است پس چون حدیث و اردست که چشم راستش مسوخت و مسوخت آن که سگاف وی  
پیدا شود و بر حدیث است که چشم وی چپ و آنکه گوید که روی آب آید و این خلاف مسوخت است پس جمع بیان این احادیث را کست  
از آن وجه که چشم راستش مسوخت بود و چشمش بر مثال و آنکه گوید بر آن معنی که یک چشمش خود اصلایت را در دیگری ناقص است و اگر کسی  
که احوال قطع کند و تعیین یمنی و یا یسری کند از جهت اختلاف بر دی حرجی باشد اختلاف دوم آنست که بر آن آمده است که است وی  
در زمین چپ بود و در حدیث است که است بر یمن اسکن الا نصاری جمل سال آمده است و اما حدیث است که در حدیث و شهادت و اتفاق روایت  
عدول بر آن حدیث چپ و در حدیث است که جمعی از صحابه بزرگ آنرا نقل کرده اند و حدیث و صراط و احتیاط مقدم است بر دینی پس مقتضای  
این علمنا اقتصار جمل بر درست و جمل سال و هم است اختلاف سوم آنکه در حدیث و اردست که وی در درمای مورست و حدیث دیگر  
است که از قبل مشرق بیرون آید و درین روایتین تناقض نیست زیرا که می نمایند که چون از آن حیره که محسوس است بیرون آید مشرق آید و از  
قبل حراسان ظاهر شود و اما شهادت اولی آنکه در حدیث اصافت احیاء عال فرموده که مقتضای شهادت احیای خود خدای تعالی تواند کرد  
و آنست که ماحتیای فی شهادت نیستیم که میرانده و رده کسده حدائیت جمل حلاله و اصافه آن دیگری کردن از طریق سبب باشد  
و چون حکمت آنی جمل و علا اقتضای آن کرد که مراد در حال در احیاء آن کشته حاصل شود و حواس وی در طلب تعیین آن شد که اصافت آن



نوی رمت از طریق مجار و برحق تعالی با وجود قصاصی حاجات وی در احیای مرده نفس این قصیده از سرطانی واضح سرانگه احیا و قدرت  
و اختیار وی نموده عالی گذاشت و آن بر این است که بعد از آن چون خواهد که آن مرده که زنده شده گفته بتواند و مقررت که هر که ارگشتی که  
حق تعالی آنرا از مقدمات حلق ساحت عا جراید طریق اولی اراجبا که قدرت خلق را از قاصرست عا حرت را سنده ششانی آنکه چون و آیت  
که حق تعالی مدعی موت را ساطل دعوی کرده است بهیوی را آنچه خلق از امتثال آن عا حرت را سنده مد و کند چگونگی رواناست که مدعی رنوسیت را ده  
احیای نفسی وقت حاجت وی بدان حاجت کند در دفع این ستمه تا آن تحقیق کرد که گوئیم مدعی موت ساطل دعوی کرده است که وجود آن در  
شمر ممکن است الا آنکه عالم آن محبت است و در نفس این مدعی بر طلالا حریس و لیلی میت و تساحت وی مدلی حاصل شود که فرق کند میان  
صادق و کاذب و چون او را یعنی مدعی موت را ساطل میجوهد مدد یابد و بر این میتوان کرد میان محقق و سطل و ستمه میان مدعی کفر و ایمان حاصل  
آید و این از مقتضای حکمت و درست یس رواناست و اما مدعی رنوسیت دعوی کرده است که در امتثال و می تخیل است چه اگر محبت رنوسیت  
نشانی رنوسیت که محذرات این قبیل بودی و محدث فی نفسیه دلائل حدوث و انارات عمر معک نیست و این حال سر کدشی نیست  
لارم خاصه و حال در مرتبه است بر نفسانی ظاهر دارد و بهیچ عاقل پستیده نیست که اگر احیای نفسی که مقدور نیست قادر بود  
که دیده کور خود را درست کردی و یا بهیچ حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم استارت فرمود الا انه امور و ان رکن لیس با حور تحقیق همین معنی است  
مسئول چون احیای و حال تقدیر آتی و منسوب حضرت او بود حقیقه چنانکه احیای موقی و تتر الا که و ارض نیست بعینی علی السلام  
منسوب حق تعالی بود تا تمیص سکره مادی فرمود مگر راجحیت قال و اذا تخلق من الطین کفیت الطیر نادنی فلتع منها فتک و طیرا  
مادی و نفس الا که و ارض مادی و اذ تخرج الموقی نادنی از برای دفع توهم اینجا چه حکمت بود که سناد احیای و حال مطلق گذارست  
مادون الله تعالی معید فرمود و جواب آنست که آن احیا که مطهر آن عیسی بود علیه السلام مجروح بود از برای هدایت خلق و این احیا که مورد آن  
و حالست استند را عیست از برای صلاحت خلق آن احیا را بخود بست فرمود که مادون و رضای او بود و این را بخود و اصاحت کرد  
که اگر به تقدیر او بود اما مادون و رضای او بود و الله اعلم علی امت ششم رسول عیسی است علیه الصلوة والسلام نقل است که چون حور و استیلا  
و کفر استعدا و حال ما اصلاح کمال رسد و آب انکار او دارد و این است که ما را گریه میال استکار رسد قصای آتی حکم بادشاهی حل و علا چنان بعد  
یا مدنا روح الله عیسی صلوات الله و سلمه علیه طلمات ظلم آن کافر عیسی را آرزوی زمین یقین بهیچ گرداند و تلویحات آن مدید با پاک را  
از ساطحاک تطهیرات عالم اطلاق فرو توید تا گوید سمان طهارت که از بهیت المقدس قدم به معارج اخلاک براده بود سمان طهارت سرور  
فرماید و حله رگین در سر و روایتی یک حکم پستیده و دیگری سر و شش را سنده است و است بهیچ فرشته گسترده و دست بهیچ رجا  
فرشته دیگر در وجود نور مسط و سرور آسمان بر سجد بیرون آمده سر را فرماید و هر یک یک سار بهیچای باشد که در شرقی و ستو  
واقع است و گوید که چون بودی آن حضرت در دارة آسمان بیرون آمد و نور و صیای آن مابین زمین و آسمان مسور گرداند و از مسترق  
تا مغرب حلائق از رسول آن حضرت واقف شود و نظر را استقبال نور و تفرج ظهور حضرت روح الله بر ستمه تمامی حلائق ربع مسکن را انظر  
و کساف این ساطح و قلوب مشاهده هر دل آنحضرت می کند تا چون سر زمین آید عالم موجود میمون آنحضرت مسور گردد و در معان سرور







خفتن یک گوش بگستراند و دیگر سر خود پوشاند و جهت میگردید رعی الله تعالی همه که یک گوش ایشان طاهر و ماطن و در پشتم دار و در پشمال پشتم  
اشتر و یک گوش دیگر طاهر و ماطن رعی الله تعالی موی چون موی که عینش از سر بر وید در رستان آن گوش پشتم دار بر خود پوشید و در رستان  
گوش موی پاک و این دو سخای پوشش رستان و رستان ایشان مانند و نقوت مرته مانند که میل و گردن مانتان مقاومت بتواند کرد  
گوید صعیف ترین ایشان صعدتی را سدا گشتان برادر در چاک یک نعره دارد و راغند و احاسف و حوتش فسماع صاره هر چه پشمال  
مار حور در چنگ ایشان ربائی سیاه و گوید هر چه در عالم است از اراسف حیوانات وقت مرگ حوتش نداند مگر با حوج و ماحوج که ایشان آواخت  
و رمان موت خود داد و جهت غنیمه رعی الله تعالی گوید که وقت مرگ خود را آن تناسل که هزار سال بر سر که دم در خود آید که همه می تیز ماری پسند و در کابری  
ماهر گردید و اندک وقت مرگ دوست و چون اثر آن در دوات خود مشاهده کسید و دای و رغان از یکدیگر جدا شود و بسا حکی مرگ بصحت مایند نصیحه  
ای عس ایما که از ریور آدمیت عاطل اند و در مره سماع و حمله تمام معدود و از احوال غرض اگر سوال پرسد و نکیه تو غیر مردن و حقتن حاک را  
آمانگی می کسند و گوید که خود را آدمی مگونی و راه اسلام می بینی و حطر مرگ و مسلط بمان عیاد الله را حمله محکمت می تناسلی و عذاب گور و موت  
یوم بیع فی الصور مدانی واحد الیهم جاری و عذاب عظیم قناری تنیده معاد را را تو کدام هست و لوم التعداد استعداد در چه مقام اشعار  
رسول مرگ را که پس رسید و از آن که کوس کوچ و کو فتد کار سار و چون پندار ساگوس سگبید ترا و گوش پشتم بر دکن بکار حق پر در بهار  
پسند و آتش کشی چه جمع کرد و چه میکی سر چون پندار آتش کشی بقتل است که اسکندر و القرمس با قنسی عات ریس ترک رسیده معا عتی را بلی صلاح  
بر روی اریا حوج و ماحوج تنکایت کرد که گوید و بی اند بسیار و متسا است ایشان سمانم و سماع را بر و راست که تا او میان هر چه میباید  
از حیوانات و حیات و عقارب و هر چه در دوات ارواح اند میجوید و گوید برای پشمار تره حنک طعمی سمار در و دوات و حوتش سوار می شود  
و در شومام تره اند که تمامی روی زمین را یکس که احاطه نمایند و حنک را حنک طعمی سمار در و دوات و حوتش سوار می شود  
منده هلاک گرداند اگر چه حای ترتیب سمانیم و مصالح میبایستیم تا سندی در میان ما و ایشان است و رساری و ستر ایشان از ما را داری اظهار  
رحمت و شفقت یاس فقران موده مانتی اسکندر در جواب ایشان گفت که آنچه حق تعالی پس کرم موده است و شوکت و استعداد متراران  
حاجی است که من دهید شما همین مقدار مدد کنید که آلات و ادوات و مردم که در عمل بیا صاحب قوف مانتند جمع کنند آنگاه از آهین مس  
و سرب ایچه تواند بر معادن تحصیل نمایند آنگاه بفرمود تا من احملیس که بر وایتی صدر سگ خود را بطول و سجا و زرنگ در عرض خاک و سنگ آن  
دشمنه آب رسا سید و اراحا سگمای برگ و آهین و مس گداخته اساس آرا بر روی زمین نقل کرد و آنگاه از آهین مقطع که بر وایتی  
صارت از آن است و از مقطعات مس روی و سرب بر منتهال حشت بر یکدیگر چیدند و کور با ساق و آن مرتب ساخته آتش در د میبند و مجموع  
لات بر یکدیگر گداخته یکپار گشت و پس دستور عمل موده تا سکه مقابل گردانیدند آنگاه نوبت دیگر مس روی مایه هم صم کرده و گداخته بر روی آن  
نوار نقبها و سوراخها که بر حار مانده بود و در یختند استحکام یافت و چینی گوید که طول شد و صد و بیجا مرستگ است عرض دیوار شرح بجهت میل  
و از تو اعمش و سرار و هشت صد و بیست و چون عمارت شد تا تمام رسید و القرمس حشرت حداد و در بر و فوق این حیر سده شکریا که در و ماقوم  
نطاب کرده گفت بهار حمت من بی عباد احاسف و عد رعی جلد کار و کان و عد رعی حقا و ذکر فی التیسیر ان الله رعی الله تعالی رعی الله تعالی







همده مه و ماه ارفحه افق سے برود و بر تحت ثلثه عرض که در شش سکول و رحمت استقرار شان آسجاست که و التمسحی مستقر لقا  
 می سید تا آفتاب ماه بر طرف ساطع دست معبود مطلق را سجودی آرند و بر تپ آفتاب رحمت سبب استیزان موده علی الصلاح از مطلع  
 شرقی طلوع میکند برین سوال منی جدیدین هزار سال تقدیم رساییده و بر صلاح اراقی شرقی حال نماید و بر رسم مستقر اگر بیان مشرق  
 سر بر آورده طلعت آما و عالم را موجود و موجود و موجود گرداند تا آن وقت که حق سبحانه و مقدر ساخته و آن وقتی باشد که معاصی در میان ادانی  
 و اقاصی شائع گردد و امر معروف و نهی منکر محتل مانا و در میان خلقت رحم و شفقت نماید چون آفتاب در مقام معلوم حویث در آن سب  
 معهود عرض سجود کرده استیذان نماید هیچ جواب محاط نگردد و مرجوع مارول استود قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ان الشمس و لغرت  
 انت تحت العرش صحبت و استادست فی الرجوع فیوذن لها حتی ادا اراد الله تعالی ان تطلع من مهاب آفتاب و در بر عرش نگاه  
 دارد مقدار استی تا ماه میر آفتاب در آن مقام ملاقی گردد و هر دو در مقام بسیار مسج و سادرت نموده استیذان نموده نماید و ادان حضرت  
 نمایند تا مقدر سه شانه رود آسما سده و در آری آن شست اگر متعینان داسد که چشم انتظار سره که اریسم سجری دارد ششعر اراکی  
 که دل من سوی یادست + بر در آ که ششهای انتظار منست + و در آن روزگار متعینان شست مده داراقل من قلیل باشد بعد از آنکه  
 او را و مقدره حویث عا آرد و مدلسر میدین هیچ ماسد میسر گردد گوید در او را و تحبیبی واقع نموده یا خود و یام استب و در وقت مقرری  
 سبقت حسنه سیرول آید و در آسمان تامل نماید که کب را بجل معهود مسج و مدلسر میسد اما اتر صبح پیدا شود بار و در جواب رود  
 و بعد از آنکه سیدار گشته بیمار و او را و در دیون او را خود ما تمام رسا سده سرون آید و بیچان تشبیر حال خود تاریک کو اک هلاک را  
 در سیر میا حیرت زیادت گردد گوید مگر در جواب سکی واقع شده و یا در او را و خفتی رفته بار در جواب تنوید کت سوم سیدار گردند و مار او را و  
 بطریق بهر تب تقدیم رساییده تفحص هلاک و سیر کو اک نماید و کو اک امار مقام اول تب میسد طلوع بهیست و بهت برایتان مستو  
 گردد و عا فلان بر جواب علت بر ستر عطلت اریں یملو فلان یملو مصلب و و قد و حال در معهود افعال ار شراب طعیان جواب  
 حد لای اریں واقع عا حل چون واقعا این تطاول و امتداد مشاهد نماید داسد که این آست که موعده است که اروی هر سال  
 می نموده اند هلاک الی الذی کفایتا و زه آنگاه بر امید میصل آئی که کتر المتشائمن الی المسج الطلم بالنور التام نوم القمه بحیر  
 و روی مساحد آرد و متصرع و اشتعال نماید چنانکه کی از ایشان سیر مندی و مساحد معروض دارد آئی قد قامت العیون  
 و امتلات من العیون و عارت النجوم و انت الملك القیوم فاعرفی حلیتی نوم الدین و دیگر می سیر حاک بهاده این ستر حضرت  
 پاک فرستد حل علامت حاجات یا من یحیی عمار العبدی الطلم + یا کاشفا الصرا و البیوی من السقم + قد اعدک حول النیت مصطحا +  
 و من وجودک یا قیوم تمیم + انکا دالامو عا و ط سده است + ما رحم کجائی تحت النیت و احکم + ان کا عیون لاجود و و حطاب منی خود  
 علی العاصین مالکرم + یس عیون مدت سه شانه روز تمام مگر و در شریلی علیه السلام که سید ملک حلیل است حل جلاله و مان آئی در بیان که  
 آفتاب ماه ارفحه نور عاری ساخته فی تاب و فی فروع اعدا عرب طالع گردانید چون پروانه آفتاب ماه رسا سده میسکها عید دیکر حلاسن  
 الله عز وجل و حوب يوم القیمة کا یسمی اهل سبع سموات و من دوها و اهل سواد قات العرش و حلیه العرش و من فوقها میسکون جمیع کائنات

نگاه آفتاب ماه را گذر از مغرب بر آرد آفتاب فی ثاب و ماه سیاه بر شمال دوگاه و اشباح با یکدیگر مسایعت می نمایند و ملک قوله تعالی  
 منع الشمس والقمر چون امر میبندد و آنچه عریب نصب العین حلائق گردد و بعین ایقین مشاهدت اند که متسارقی ارتقی افق معرب و بیخوده  
 در و شغب و سور و هرة یارب در اقطار و اکاف عالم استغلا یا بد و ساکنان زمین ملکه قاطعان اطباق سموات و الارضین از جماعت  
 بهشت او خور و جواب و مصاحبت ما اصحاب ما بریدارند و در آن اهل و دوستان اریکد که حاصل گرد و د و ساله و یکا و در  
 ادرت چو سد و آن رور ماله سوگوار فاعده تر ساند قال اس عباس صی الله عنهما فاما الصالحون و الاشرار فاسم یفهمم کما توهم میکنند و یک  
 عده و اما القاسقون فانه لا یفهمم کما توهم میکنند که حسب علیهم چون آید و بیا به میان آسمان سبب جبرئیل علیه السلام بصران آنی محل علا در بند و قرون آفتاب  
 را در گرفته بحاس عریب و آرد و اما در این چهارچوب که از برای عروت به امتحین نمود و در یار و یکدیگر با التوفیه بیرون رود و در آنس میگوید که هر خطای صی الله  
 عین تلقین این خطاب اراں حضرت سوال فرمود که بیدر و ما درم حلای تو یا رسول الله ما التوفیه کدامست فرمود یا عمر خلق الله تعالی  
 للتوفیه خلق العرب له مصر آعال س و بهب مکلان سلسطان المذرا نحو اهرامین المصرع الی المصرع الآخر مسیره ارضین ستة الدارک  
 ربع فداکک الباب مفتوح مد خلق الله تعالی خلقه الی صحیة تلك الليلة بعد طلوع الشمس والقمر من معارها و لم یصب احد من عباده فقال  
 صوحا مد خلق الله تعالی آدم علیه السلام الی دلك اليوم الا و کنت تلك التوفیه فی رکک الباب ثم سرح الی الله و حل آنگاه معا و حل  
 عهد پرسید که بیدر و ما درم حلای تو یا رسول الله توفیه تصوح کدامست فرمودان سدم المذب علی الدب الی اصابعه یعد رالی الله و حل  
 خود الیه کما لا یعود للناس الی المصرع بعد انک آفتاب ماه را اراں ماب بیرون بر دآن و دیگر را احرار کسد چای پیچ در و و شکا دران ماند  
 ندرساں و ایمان کا درن دیگرست و قول موصول بگرد و مگر کسی که پیش اراں ایمان و احسان موصوف و معروف نوده باشد و ملک قوله  
 یوم یاتی بعض آیات دلك لا یجمع بعضا ایما کما لو تکن آمدت من قبل او کنت فی ایما ایما حیدر استنبیحه ندک دین ما کنت  
 ارا مسائل اعتقادیه که صورت است اردن استن آن و او آنست که معصوم ارایه چنانست که بعد از طلوع آفتاب از مغرب تو بر هیچ مقبول  
 ویر در حدیث آمده است که من تاب قبل ان یطلع الشمس من مغربها تا الله علیه و حدیث دیگر که لا یجمع التوفیه حتی یطلع من مغربها  
 براسد که این تعلق بدان قوم دارد که مشاهد این آیت کرده باشند بعد اراں ایمان آورند اما قومی که بعد اراں حال موجود شود یا  
 وقت تخریر بوده باشد اراں حکم حارحد و در معتقد تو پستی بیگوید که در حدیثی یافته ام که دو پیر که در پیری کمال رسیده باشند  
 رسیدگی اراں دیگری پسد که عمر تو چندست و ولادت تو در کدام قرن نوده وی گفت که اهل من ماس گفتند که تو در وقت طلوع  
 از مغرب متولد شده و دلیل برین سخن آنکه در حدیث صحیحست که ان اقول الا یات مروه و اطلوع الشمس من مغربها و این تقدیر پیش  
 ج د حال و رسول عیسی بود علیه السلام و ایمان در میان عیسی مقبول خواهد بود بدلیل آیت و ان من اهل الکتاب لا یجیب  
 موصاته و اگر گویند که این آیت دلالت مکرر قول ایمان ایتسان شاید ایمان آورده مقبول ساند گوئیم در حدیث درستست  
 علیه السلام حریه را وضع کند و معنی آنست که به کس بدین حق ایمان آرد تا کس ساند که حریه بروی لازم شود و در تفسیر آیت  
 که میوس به اهل الملل جمیعاً اگر گوئیم شاید که مراد از او آرد که در دین

اول آیت سعادیت یعنی این اختلال نظام احکام و ستارگان گویم بی احتمال دارد و یکس در حدیث ابوهریره رضی الله عنه از رسول  
صلی الله علیه و سلم درست شده است که تنه چیرست که چون طاهر شود نفسی که پیش از آن ایمان نداشته سودبار در آمدن آفتاب از  
مغرب و دحوال و داده الارض مقررست که مروج علم شود بیاخته ایم و آنچه تواتر در حدیث آن ثابت است که در آخر الزمان آفتاب از مغرب برآید و ایمان  
کفار که مشاهد آن کرده باشد مقبول باشد و اما آنکه میقاتش کی باشد یقین معلوم نیست احتمال دارد که پیش از عیسی بود علیه السلام پس  
سوال که بیان کردم و بعد از آن قرن توبه قبول نمود و احتمال دارد که بعد از وفات عیسی علیه السلام باشد و دیگر مومنان که قوی ایمان داشته  
و بعد از آن مشرک حلقه بار باشد و دیگر مومنان که در ایشانش رسیده حداب برایشان واجب شود و آفتاب  
از مغرب برایشان طلوع کند و در آن وقت ایمان ایشان مقبول باشد بر مثال ایمان ناس که قال الله تعالی و لعلک یجمعون ایماهم  
لما دلنا مسأ سجدت الله التی قد حلت فی عبادہ و حشر هذالك الکافرین مع الی الحدیث چون رسالت پناه صلی الله علیه  
و سلم تعیین فرمود که حضرت بل علیه السلام آفتاب ماه را به چنان سیاه آید که ماه تیره بیرون بر دانی من کعب رضی الله عنه گفت ما رسول الله بعد از  
حوال ماه و آفتاب برجی سوال قرار گیرد و مردم در دنیا چه نوع معامله کنند و مردم که ای آفتاب ماه را بر کسوت صیاد و یوت باشد و طلوع  
عرب ایشان سؤرتة تا تقدم مقرر گردد و در بعد از آن مردم ماه سلاح امور دیوی مشغول گردند و حاصه حویا حاری گردانند و در حاصه مشا  
سیاه باشد اما اگر مردمی را در اول طلوع آفتاب از مغرب مری یعنی اسب کرده متولد شود و بعد سوار بر سر سینه باشد که ساعت قائم  
آمد و در ساعت وقت پنج صورت بعد از آن طیفه رضی الله عنه سوال فرمود جعلی الله حداک یا رسول الله حال مردم در میان پنج صورت  
در حدیث مستور باشد و در حدیثه و الذی نفس محمد سیده لیعض فی الصور و لتقوم الساعة و الرجل لا یطو ما و لا یتما ر یجاء و لتقوم الساعة  
الرجل قد صرف بلس لیقحم فی تحتها و لا یشرب و لتقوم الساعة و الثوب فی الرحلس قد شرب و لا یطو ما و لا یتما ر یجاء و لتقوم الساعة  
الرجل قد رف نقتی الی فی حلا یطعمها تم تلازمه الآیه فلیاتیدهم و لیتعز ان علامت منهم حروج دانه الارض است قال الله تعالی  
اد اوقع القول علیه حار حاصه و ان من الارض تکلمه حار الناس کالوا بآیتنا لا یقوتون ای ادا حصل با و عدله الناس  
من قیام الساعة و ان الله ان آیات التی لا یقبل معها الایمان اخرجناهم علماء من الام الساعة و قول تکلمهم ان تحریم و قول بالقریة ان  
ناس کالوا یا یتما لا یقوتون یعنی ان الناس کالوا لا یقوتون حروجی لان حروجها من الآیات و قبل تکلمهم بطلان الادیان کلهما سوی فی الاسلام  
میل بقول الاله الله علی الظالمین اما بیان قصه وی جانی است که حق سبحانه تعالی در آخر الزمان برای امتیاز مومنان از کافران حاوری  
رین بیرون آرد که مراد از صفت است از صفات عظیمه اول طول قدوی به بعضی روایات شصت گرد آمده و بعضی روایات آنکه سوری برابر  
مرود و پایاد رین و روایت دیگر سوری تا سمان رسد و پای دی رین و ابوهریره گوید رضی الله عنه که مراد و شجاع بود و این قرین  
یک فرسنگ مسافت باشد و کمیت خلقت وی اس حرج میگوید که هر عده وی متابعه حاصره وری باشد مثلاً سوری بر سال سرگاد باشد  
ماروی او چون روی آدمی بجایت ناصفا و نورانی چنانکه چهره وی چون سرقی تا مان و حنین بهین او چون ماه انور و آفتاب مشان چشمش







لصور قال قرن قلت کیف ما هو قال هو عظیم والدی یعنی ناحی میا للصور احدى وعشرون دائرة لعظم دائرة فيه كمر من السموات الاربع  
 مع فیستلث ونفحات کذا ذکره العقیدة ابو الالیث رحمه الله فی التفسیرة انما کلمة حضرت حلال احدیت جل ذکره بعد از خلق آسمان زمین  
 درت کا مایه و حکمت شامله صوری لغایت عظیم و وسیع آورده مراد را نیست و یک دائرة است بر رگی هر دائرة بر آسمانها و زمین هر دو  
 بر مراد را چهار شعبه است یک شعبه است و شرق و دیگر در مغرب تبعة در بر زمین و شعبه دیگر فوق السموات سبع و درین صور  
 کما هو و سوراجا بعد از ارواح حاکم و ان و روایت دیگر آنکه هر صور را هفتاد دائرة است هر دائرة بکشد اکی تمام دنیا در یکی از این ارواح  
 و اح لا یکد است و در دیگری از ارواح حس و در دیگری از ارواح انس و در دیگری از ارواح شیاطین و در دیگری از ارواح سباع و بهیمن  
 و اح طیور و ارواح و خوش و هوام تا ارواح موران و پنگان هر یک علاحده در دائرة تعیین باشند تا هفتاد ضعف ارواح ارواح  
 یک دائرة انیز دوائر مخصوص باشند که در وقت نوح احاطا چنانکه کیفیت او پس گردان اشار الله تعالی ارواح هر فرق را احدا جدا و انرا  
 خصوص می در آرد و بعد از ان مساعد الی صور در دنیا هر روحی از ان ثقبه که نام رد او است بیرون رود و رویت دیگر آنست که قادر  
 فی الاطلاق جل علاه این صور را عطیت را از نفرة حام مصوع گردانیده آنرا مستعمل بر چهار رکس ساخته و مروی بهفت متاع پیدا  
 در ده هر شاخی از ان هر از ساله راه و دراری کل صورتی هر از ساله راه سبحان الله العظیم القادر العظیم و این صور را ماسر امیل علیه السلام  
 بیلم نموده و اسرار امیل را فرمود که چون میقات آن در رسد و در ان آنهی حل و علامت نهاد پذیرد درین صور در و در کنول بر امیل  
 رخت الشمس صور در دایان هاده و چشم انتظار در کشاده تا کی بود که از صدر بارگاه رویت مسلمان صادر گردد تا صور در دنیا  
 صل و دم در میان نوح صور و در اعداد آن تا آنکه علماء را در کسبت اعداد مع صور اختلاف است بعضی وایت ابو بریه احتیاج کرده  
 بعضی وایت کعب را رضی الله عنه و سر و است ابو هریره رضی الله عنه و روی سه نعت مدد و روایت کعب و روایت آن سه نفر  
 با بر ای جمع بود یعنی ترسیب درم از برای صفت یعنی بلاگ گشتن و سوم از برای نعت بود یعنی برانگیختن و روایت کعب همین مع نعت  
 شد با روایت ابو هریره رضی الله عنه در میدان نخستین همه حیوانات از خوشتر طیور و اناث و د کور بهیمن و خوشتر مرد و خوشتر گردن چنانکه  
 یکسان اند که این چه بود و این چه واقعه است که حادث گشته چنانکه واقعه با نکل ساگاه صدور یا مد و مردم هر کسی بکاری مشغول باشد که یکما  
 صدای پر خور عا در عرصه عالم استعلا یابد مایطرون الاصحیة واحدة تا حد هم و هم هم هم ای تیج همون فی متا حرم و معاملات هم کثیر  
 لهم امر با و احسان قدس آنهی حل و علا و ان حیوان باشد که درین نوح در اوست و تطویل کوشند و آن نوح برودی موقوف گرداند قد کفرا  
 الی مایطرون الاصحیة واحدة مالهاس و اق و تفسیر من هذا الصرع احوال اسرا تا و ترجمه لار من رحقا مثل السعیدة فی المار و قصه  
 نوازل حلهما و مد بل المراضع و تشبیه لولان و تفسیر التیاطین باریه من الصرع حتی یا و الاقطار فتلقا هم الملائكة فیصورون و حوسم او  
 رجوع و در اساس هولین و بیاد می نعصم نعصا و دنگ فی قوله تبارک و تعالی یوم التصادیوم تولون مدرسین حتی تصدعه الارض را  
 را عظیمالم بر و امثله فاحد له کک من الکرب و المل مایه علیهم تم نظر و الی السار صارت علیهم النجوم و کسفت الشمس و القمر و کسفت  
 سموات من فوقهم ماسماء و السموات من دنگ فی جعلت لایعلمون فکک قوله تعالی ان لیل الساعه تنفی عظیم و روایتی آنکه

این واقعات بآنکه در نسخه تائیه حصول پیوند و ادراک علم بعد از ان معنی بزرگ گشته بعضی امیوش مانده تا بعد از آنکه سرش باز آید و برین واقعه مدت چهل سال  
نگردد و ما شار انگاه فرمان در رسد که فقه ثابیه در دم پهل اسرار ایل علیه السلام کرت دوم در صورت و در و این فقه صدق باشد و در انشای  
این صفت باین خطاب حکم نماید که یا ایها الارواح العاریه فی الاحصاء العائنه اخروی باقر انشد باگ اسرار ایل علیه السلام در افاق جهت  
آسمان و اطاق جهت زمین مطلق بچو چنانکه هفت آسمان و هفت زمین از صدای آن ندا امتلا یبرو اوقا کاشاج و حال براس از ماسه  
بر حاسته بر مثال گیاههای خشک در هوا پیران شود این زمین رس از و لو که آن صوت بآل چون کشتی در رور عاصف بر لوله در آید گویند که  
امثال معد و اطفال که بختریک اظهار محدود و اهتمام بسیار بحد بران سوال زمین در اصطراب در آید و در حین ظهور این فقه عرائیل علیه السلام  
نصران آتی صلح علا گوید در بحر محال مود نشید و کستی سروق سمع سموات مند و کستی در تحت سمع ارمین در آید و تا چون اسرار ایل علیه السلام  
در صورت در ملک الموت آن فقه هم عیان حال الس حال قصص که چنانکه بر آنجا که حامل عرش مجید است تا آنجا که ساحل عرش است و هر چه در  
ما بین مقر در و از حده پیده و آرد و سده یک دی روح رده نماید و در آنکه قول تعالی فصعق من فی السموات و من فی الارض من ان  
من شاء الله قیل بهم الشهاده حاسم احیاء بعد رسم و قیل ثم اثنا عشر نعرا حریتل و میکائیل اسرار ایل علیه السلام و تمانیه من الملائکه  
و هم حمله العرش علیه السلام فی السماء و ایلین علیه اللغه فی الارض بعد از آنکه ملک الموت بحاسم قدس آتی آید پس یا ملک الموت که باقی مانده است  
عررائیل گوید یعتت است انی الی لا یوت ولی حریتل و میکائیل اسرار ایل علیه السلام و حمله العرش و قیت انکوید حدادانی باسد فو عالم تری که  
در عالم چهار مقر نگاه و بهشت فرشته مرا که حامل عرش عظیم اند بشیطان لعین در زمین دیگر کسی مایل پس خطاب آتی صلح علا در رسد که  
روح حریتل را بر قصص کن قصص کند بر ایل علیه السلام بیست چهار هزار احی که خاطر بر ایل علیه السلام ادا لالی لا لا تر تسه اوده مسودا گردا و در حال  
تسلیم کند ما را رحمت آتی خطاب ملک الموت که من نقی و هو اعلم گوید که در آسمان میکائیل و حریتل و حمله عرش و سده صلیف تو و در زمین  
ایلین فرمان فرمای که روح میکائیل علیه السلام من کس و میکائیل ما حنی صدیکه بر یاقوت و مر جان بسط نموده میر و بعد از ان حال اسرار ایل  
علیه السلام قصص کند تا بر احی بر ده حله حله اسامه یا دانه صلیف سمع حمله عرش مسایده همه را در ساقه عدم مسکند  
انگاه ملک الموت را نقس حال ایلین بر ما رسد و کست در روح ادر و ایلین نظر رسیده روایتی است که روح آن لعین ایلین از جان  
روح الامین و آنکه مقر بر سده و در ایتمی آنکه بین از ایل علیه السلام زمین حص کرده آید خطاب ملک الموت در رسد که ای ملک ترا بر تاسه  
ایل آسمان و زمین قوت داده ام و امر ترا تیاب عصب حی پوشام و ترا مقر لقصص سطوت محدود و وقت آن ملعون می فرستم تا مرا  
مرگ را که ایمنی آن ملعون شقی بختانی و شدت سگرات اولین و آمیز از من انفس اصعاف مصاعفه آن سگ لعین برسانی اکنون حکا  
دو بر رود و به قناد چهار رایبه از رایبه بسطاده اسالی بر و خطاب آن زمین رسد که ملک الموت علیه السلام مالک و نزع پرو  
رسایده به حداد بر ما حد ملک او می همراه کرد و فرستاده که دست فقه تو بهر دست فقه عرو بر و ل فرای که اگر ایل آسمان  
و زمین او را آن صورت بهر دهم از سعادت و هدایت او میر و بعد از ان ملک الموت علیه السلام با تنوکت و قوت تمام بحاسم تیر آید و آن لعین  
و از پیش گرفته بحاسم مسرق کرید و ملک الموت را آنجا حاضر میبرد و بر گیر مستم بود و متا بهر که در ناگاه بر سده چهار



ملک الموت را حاضر باند ملک الموت نوی خطاب کند که قف یا حیث لا یشک الموت کمس عمار درکت و کمس قرن اضللت تا در سطره  
نزد قر آدم علیه السلام آید و گوید ای آدم از صحتی بود که شامت محرومی و عزامت طعنی متناگستم بعد از آن خطاب ملک الموت کند که ملک  
ماهی کاس تقصیمی و ما فی عذاب نقص و می گوید کاس اللطی و السعیر الیسی چون گریه از آن صولت شیر صرام مرگ در خاک مرا که در گیر  
گاهی میگریز و گاهی بریل فریاد واله در می آید و گاهی عصاد و ستیره می ستیزد تا آن محل آید که هنگام رحم آنجا نزول کرده بود و با سیسه  
سیکمار روی بهیوم نموده نکالست آفتاب او را کوسد و جان او را شدت تمام از بدن نایاک با احرام و آتام او قفس کند این بود و روایت  
روفته العلماء و سهره الریاض للار و غیر آن ها ما در سعد السعادات میگوید که ملک الموت با کمال قدرت و عظمت جسامت چندانکه  
در الیسی آید و دود و کوشش نماید و جان آن لعین اقص بتواند کرد ملک الموت ملک الملوک حل و علا ساله که خداوند القیصر جان  
این ملعون قوت من و عالمی کند حضرت ملک تعالی قوت او را مصاعف گرداند و مقتدا مرتبه هر چند کوشد بهیور قفس نتواند کرد  
کرت شایبه ناله و حجاب قدس ماری حل حلاله راری کند ملک تعالی فرماید تا از سر روح دور چل برار سنگ عقور چون شیر شریه مدد  
او آید ملک الموت علیه السلام با قوت حلی و تصعیف آن مار مقتدا مرتبه باین چل برار سنگ در سده و کلاب غریه که اریا و یه هوان مدد  
آن آمده باشد در قفس جان شیطان در آید و هر چند کوشد و طبع و مدنی در یخ جان حبیس الیسی بر تللیس اقص نتواند کرد و از سوز  
ساله حضرت دو الحلال حل و سلاح بهشتم استمال مایه دارد که در روح چل برار کلب مدد او آید و هر سگی را بی شک چندان قوت و شکت  
نود که از دهنه گوئی بران بهیو گاهی بر کند آگاه قانس ارواح با قوت جریس بهمتاد چندان قوت مصاعف که ما در رانی دست نه اندا بهشت  
برار سنگ حمد و کلاب رنده که در کت دور آمده است در قفس جان الیسی در آید و دو غایت و سع و وسایت امکان در لب  
مصرف دارد تا جان پلید آن ملعون طریقه را شدت تا ساطع م خدا و اند خدا ان فرمان آتی حل و علا در رسد که ای ملک الموت  
کار را عانی گردان که مدت آما میر القصدید بیعت نگاه ملک الموت ما کار خطاب کند که قذ انقصت مدت کار گوید که ما را مصلحتی ده تا در  
دور کار خود مکرم و بر خود نوحه کم بعد از آن بهیو گوید این مواجی دین عجایبی قدحا امر الله بعد ما گی ملک الموت روی رسد تمامی آبها  
کار سیکمار برین فرور و د که گوید و هر یک قطره آب دران موجود و مود بعد از آن کاسب حال آید و بر بهان منوال سیک صیحه افتاد شایخ  
و جان ناسع را فرود گذارد بعد از آن برین میجر مانند تا تمام حیطان و عمارات و دختان و اسرار و ابار و همه سیکمار همواره گرد و آگاه  
با آسمان بر آید سیک صیحه افتاد اسکسف ماه را محض گرداند و ما فی محوم را سیکر سبازد و حجاب قدس آتی حاضر آید و در واقعیت آنست که  
این واقعات بعد از نفی ثالث است بعد از آن خطاب حضرت حلی و علا متوجه وی گردد که من نفی من حلقی فیقول یا رب است الحی  
الهی لا یموت نفی عذک الصعید ملک الموت خطای رسد که یا ملک الموت فرمان ستیده که مشور حلائق توقع و فی کل بعین و نفی الموت  
رکشیده ام و حرقه ارحام مرگ کام همان همه از اب حیات چشاید نام تویر اریکی حله حلائق و بختیدن این حام لائق بهی در بیان بهشت و دوزخ  
محو آیتست آن صحرار و وجود فالص جان خود شود چون همه حلائق را از و ضیع و شریف شراب و دیگر چشایدی و در نوشته حیات بی مرگ که داسدی  
حق جاه و حلال من کار اسدای عالم المنصر منسل آدم بر ردی و رنجی که به سنگان من ساندی اکنون سیکار بتور سام بعد از آن ملک الموت



ان صحر اسر است به مشقت سدا بر کمار و در رخ درار کند و قص روح خویش آن غار کند مرا رقی در قبض روح خود مشاهده کنند که از صولت  
 تا لغز باد آید میصیح میوه توکان احلق کلم فی الحیوة لما تو اس میخته گوید که اگر من مای در دالم نانا و می مرارت و شدت سرع روح باین  
 بقدر اند استی بار روح حلاق شققت پیش و زریدی در ریاض اعدس می گوید که چهل سال سر را نیل علیه السلام در حان کنند مانند تاهارلم  
 بار قبض ارواح و غلاق رسیده تنها بچشد تا گوید که اگر راستی که جان کندن چنین سختی است جان بچکس می راستی بعد از آن که ملک الموت  
 سالاحیات بر چند و دات ارواح از زمین و آسمان صحرای عدم بیرون حرامد ایدم ریس از آدمی حالی گردد و عرصه ارضین از عرصه  
 یو و پری می گردد و آب فضا مصحف گردون رسیده و اعدار نجوم از بهشت سبع سبع سموات حرکت عراة اندازان بعد بر بر و حمای قلم  
 لغی رنگ فلک را سنگ محیق ما و در این ساخته مار سفید و رو چون سیمرغ درین کوه قاف عدم پنهان گشته راع سیاه ستب چون تند  
 سر در حاتاک صادر کشیده از نعیم شجاع آفتابیه از چنگ جمیع معنی قامت کشاده رو و طرب طالع را از کمار مصطرب حدوت کشیده  
 ان هنگام یاسته که از صدر مار گاه رو بیت خطاب لمن الملك اليوم اصدا ر یابد و ار عالم عیب لعالم تهاوت این می المار باید که اودما  
 لدیته این الملک این اصهار و این اسرار الحماره این الدس کاوا با کلون برقی و بعد و ن عیری ویرمون ثانی سرنگانی ملکی کما سید  
 سما که ملکیت ملک عالم دعوی میگرد و امارات امارت بر حلیه حال خود اضا میگرد اسید کما سما که در میدان تخر جولان تکرر میگرد  
 بر خا صر مد کال اس حاجر عدون طغیان می نماید که اند آسما که نعمت مای خود و مد و خلعت لطف کسوف احسان ما پوشید مد و کثرت  
 بگلان می پوشید و دعایت و سع و طاقت در طاعت ایشان مدول می و مشتند کما اند آسما که در جمیع اموال و احرار رعایت رعیتی تمام  
 می نمودند و در تحصیل مراتب و تمسین فائز گوی سق از قارون می رود مد کما اند آسما که کاحاد و واقمار میکتید و شرب ایوان بطرف  
 موافق میسر سایدند و حصارهای بلند و حصصهای حصین خامی کرد مد کما اند آسما که در تعمیر زمین و بر تین باغ و لسا طین میگو شیدند و در تیر  
 شیار و ریاحین اوطاعی بودند و در شیدار کال دور و تمید میاد بیان قصور بر طنا کید می آوری آوردند اشعار آن جادار آن دعوی  
 مدانی کرده اند به اسرار کاخ ایشان یکدیگر و دیوار کو عکس بر دیوار و دم و می گما اسپاستند از بهر ارا آن گنج شان امر و یک دیار کو \*  
 اطلسم دیها ساد رنگ رنگ تنگ تنگ برش عریان شان را حاصا یکتار کو بعد از آنکه سچاکسل از ملک حسن اس عیون در عرصه  
 جواب این خطاب در توان آمد حضرت خدا و مدی جل علا بخودی خود جواب این خطاب گوید که الله الواحد القهار هم اهو شتو در اس  
 و قولن الملك اليوم تنها الواحد القهار اگر پرسید که چیست در سوال الست بر کم محاطان ما خطاب در معرض جواب را آمدند و در مان  
 مختار بلی کشاد و درین خطاب بحواب مبادرت نمودند بعضی در جواب چنین گوید که رو و میتاق همه مطا بر تحلی حال بود و در دام و در مات  
 علی جمال و جمال موجب انفاست و حلال استلزم ما لادم آما که لطقی از لوازم وجود دست حصول پیوست و ایضا سکوت که از مواظبت  
 تحقق بد پیوست و بعضی دیگر گویند که آن روز در معرض ظهور بود و در دیکس حمل آن روز در مقام ترقی بود و در امروز در راه تزلزل بود  
 پد و رة نطس بود و در رحم حوردة قرآن بود و در اوج اقبال و امروز در حصص ادمار بعضی دیگر گویند که آنجا سوال از مالک ملک  
 سر کم ایجا سوال از ملک است لمن الملك اليوم عاشقان درین استعراق مشاهده مالک ملک کجا پر و از بعضی دیگر گویند که اول دوم

خطاب تشریعت بود و تشریعت گویا گرداند و در آخر طبع عالم حقیقت است و حقیقت خاموشی آرد در تشریعت مجاهده است و آن باز بسته  
منطق است و در حقیقت مشابهه است و آن مقرون بکوتک قیل المشاهده سکوت اللسان محصورا بحسان و بعضی دیگر گویند آنرا  
نحت بود و محنت گویند مس عرف الله طال لسانه و ایضا اظهار سلطنت و عظمت است و سلطنت خاموشی طلسم در حرف اشک  
سانه و لذا قیل کل اللسان یسئل لعاریس و طول اللسان یصل للعاشقین و قال بعضهم من عرف الله بالعقله کل لسانه با بحیثه  
و من عرف الله بالکرم و الاصال طال لسانه ماله عای و السؤال و قال السمل قدس الله روحه العارف اذا انطق ملک العاشق ادا  
سکت بک غزل همه حال تویم چه چشم مار کیم + همه شراب تو تویم چه لب مار کیم + حرام دارم ما دیگران سخن گفتن + و اگر حدیث تو باشد  
سخن دراز کیم + ر آفتاب رفته تاب مگر در دورم + چو روی خود بس مشاه دلو ار کیم + چو پروبال برآرم رشوق چون کیوانی مسیح ملک  
بهفتی مار کیم + چو آفتاب ستوم آتشین رگرمی دل + چو دره بار همه مست و عشق مار کیم + مدید عشق مرا گشت من همه مارم + همه یاز  
شود آن خطه مار کیم + چو مار را نگداری همه یاز شود من را برای تو مارم همه یار کیم +

**فصل سوم در کرم و کیفیت و جلال و نقل است که چون از صبح تا شب در چهل سال روایت مشهوره منقذی گردود و در آنجا**  
این مدت حق سبحانه تعالی هر اید تا آسمان مدت چهل و در ماران مارا بد مارانی سرگ آب منی تا بر بالای پرچری دوارده گر آب  
سراید و روایتی بهفتاد و اگر آنگاه نامر که یکون گوشت و پوست کل حیوانات از آبیان و پریان و مرغان و ماهیان و کافه یرمگان و ذرات  
و جرمگان و استخوانهای و سیب و میوه های بر بریه + حله در یر آب مجتمع گرد و متلا دوره ارقالب رید و در شرق است و دوره دوم در  
چون آن آب که در شرق و غرب را شامل است در توج در آید حضرت قادر علی الاطلاق بواسطه آن تحرک که از آن توج آب حاصل آید  
مجموع درات قوال در دوازده حیوانات + یک که رسا تا همه قوال آن کامل گرد و واحصاد آن تکامل اکتساب کسب صفت الخلق  
در ملک الما کلمات اسفل حتی تکاملت + هس + هم بعد از آن بین حق سبحانه تعالی مستدل گرداند این رس که سرودی معاصی گذشته  
محل آتش جرم گردان آتش در برین سیب است و سیبانی برین نفقه و هم بیضا پدید آرد و بران است بر انصبت و بعد از آن خطاب آبی در رسد که محی  
حله اعرش میمون نام الله تعالی این مان خداوندی جل علا و رسد که ای ایل صوراه دار اسماعیل علیه السلام صور را که بر عرش  
موضوع بود در دوزخ و در دوزخ نه بعد از آن حضرت ایل علیه السلام و میکائیل و عزرائیل را بحط است خطاب رده گرداند آنگاه ایشان را  
بر صوان حمت مستدنا داشت ۱۱ برای محمد و امت او صلی الله علیه و سلم آیین سدید بعد از آن حضرت ایل علیه السلام از پشت رلق و لواجی  
و در حله و داح از برای سلطان تحت مزاح صلی الله علیه و آله و سلم ترتیب نموده عزیمت فرمود بهایوی و مشهده میمون حضرت کسد آن  
رور برین همواره و بدیده در و صه مطهره بایدید باشد رلق روضه مطهره و مرقد مسور و وف سیاه با حق سبحانه و تعالی عوی از نور بر آلا  
قرآن حضرت نصب فراید تا انصان آسمان رسیده و این علامت حضرت میکائیل و اسرافیل و عزرائیل علیه السلام با هصادا هر  
ملاکه ماصوف کرامت مرقد حضرت آید حضرت ایل علیه السلام طات عمارت بران حباب و در بر ملائکه گویند که با حضرت ایل سب گریه بیت  
گویند حال که جمال حور سید سیاه مطلع مرقد و در مشرق مشهده مطهر نماید از اموال امت و مخرج و آله را بجهت نوال خواند کرد و دما که

جواب آن حضرت چه گویم گریسم بواسطه آنست چون بر شمع قرآن حضرت وقوف نماید جز نبیل علیه السلام را گوید ای اسرائیل آن حضرت را  
 بخوان که خاصیت تشریفاتی در نهی تو ساده اندوی جز نبیل را گوید تو خوان که عقد اخوة وقاعد خلعت میان تو آن حضرت شکام پذیرفته  
 گوید ای اسرائیل من استم می یکم آن سرت ادریز دست بخوام بعد از آن میکا تبیل گوید که تو بخوان میکا تبیل علیه السلام گوید یا محمد هیچ حوالی  
 نشود ملک الموت را گوید که تو بخوان ملک الموت است کند که یا ایها الروح الطیبة رعی الی المدین الطیبة تومی لعصل القضا ی استیج کسر  
 جواب او گوید دوم ملک الموت نداند حوالی شده سوم ملک الموت بخوان استیج کسر بعد از آن چه رسد ما اسرائیل آره که تراندانی ناید که پس اسرائیل  
 نداند که السلام علیک ایها الروح الطیبة ان الی المدین الطیبة آنگاه قمر سگاد مار نداند که السلام ایها الروح الطیبة تومی لعصل  
 القضا یا والموتک لاکروا یا رب العرش عی الرحمن حضرت رسول صلی الله علیه وسلم نایس نایس ملوا اسیر بر دارد و مسیروان  
 مبارک گھمار اندیشه الی ایها ابی امانه الی المستور کتایب گرد و عار را سرور دی مار که می ساند ماه در می ار برای آن حضرت  
 کتابید بحاسل تاحق التری در آن حضرت کشف گردد وری دیکه ساسه علو ما طهر مبارک بحاسل حضرت و مبارک در مقام  
 اصحاب حوسل دارد آنگاه جز نبیل آید و حله سز کیسه سز و یکی حله سز و دیگر حله سز و یک از آنها را که گسترانند آن که در نهی زانام  
 نور و گوید حضرت کی را را رکن دیک را را داسار و بعد از آن تاج کواست در حضرت سر و گوید یا رسول الله مرقی بهایون به وایک راق  
 آورده ام قدم بر مرکب گردان خواه عالم صلی الله علیه وسلم را بید جز نبیل ای یوم ما یقول به ایوم القیمة یوم الحسرة والندامة پس فرماید که ای  
 جز نبیل مرا اشارت ده گوید یا رسول الله لای حمار برای تو همراه آورده ام و بایده که ای جز نبیل ار تو آن بی علم است دیگری حواهم گوید شجاع  
 که امت مکرم گردانیده اند گوید ازین هم نمی پرسم که امت دیگر میجو هم گوید معنی ملک التحف والندایا فرماید ازین هم سوال ندارم تحفه دیگر بی طلبم  
 گوید او اسالیزان محلقه لقد وک فرماید که ازین هم سوال می کنم چیزی دیگر بی طلبم گوید اسحان قدر حرمت نه و ک فرماید که ازین هم سوال می کنم  
 شزد گانی دیگر میجو هم گوید ان الملائكة یطرون قد مک گوید ازین هم سوال ندارم بلکه انتظار امر دیگری می روم بعد از آن که دیانت اول شافع متفع  
 میقول یا جز نبیل احرفی ما عل الخواد الکرم امتی اما اسالک عن امتی المدینت ید که انبیا را رسل صراط است بانی اسرائیل علیه السلام  
 پیش آید و گوید سوگند بعزت الله تعالی یا رسول الله که بهر صورت در مدیده ام و بهر یک کسی ار قرح و دعوت گتت و لذا قال علیه الصلوة  
 والسلام اما اول من عشق عه الارض یوم القیمة و روایتی هست که چون خواه علیه الصلوة والسلام شنود که امت وی بهر در حاک مداند که  
 هر قدر خود آرد و فرماید که من است خود را در حاک و خود را در ریه و حاک میجو هم انبیا در زیرین و س رومی رس رو اندام و مان الی رب  
 ای حبیب من تو سپسالار میدان عصای و سیاه تو امت تست اول سیه سالار حاضر آیه آنگاه سیاه در قدم او و محتور گرد و ششوی  
 تا تو حاک اندری ای گنج پاک و شرط و کج سز و حاک و حیرت ما و اسرائیل ما و مدیدن دوسه قد دل به حلوتی پرده اسرار  
 ستو ما همه حقیق تو سیدار ستو و نظر از راه و یه کج و حله مات کهایت کمی و دائره نمای را گسب است و تا تو حقیقه تنود هیچ  
 هست و تا تو تکلف که کند وقت کار و رقی آمرستن مست عمار آنگاه خواه علیه السلام بلح سر بند و قدم تشریف از مرقد میمون بیرون  
 سدرق را پیش آورد و لها احاطا من بین المساهم و الارض و حاک که الامار لسانا کلسان الغرث حواهم یا حواهم القریعنا باکلو کواکب





ران شر و شور و سرکه صورت مدر آری رگور و مارح تاسده چو در میر و یا نه که باروی سیمه چو قیر ظلمت و نور ایچ زدل سر زده و در حو  
 ن عکس و افگنده دل چو مور بودار هر دو دست و نور صحت ساید ر پوست و چون فی محقق است بحال اندرون و رنگ می ار شیش  
 مایه درون و وار ظلمات است درون دلت به تیره شود صورت آت گلت و هر چه سان است نماد نهان و جمله سرائر شود آنجا عیان  
 با تعبیرات دیگر اریں واقعا اشارتی مایه امی در ویش اراں ساعت میدیش که طیل قیامت فرد کو سد و مقر عذران بهیبت قاره  
 ماریت محسوسه رایات مایه آیات حشر که آفتاب قیامت از مشرق حرامت بر دفعتگان مستحان طامت طالع گردانند و چرا  
 الش یوم شخصیه الانصار عثمانی اسرائیل علیه السلام دران بهنگام در صورت نامی و اذ انقر فی الناقور در دلو العجااں سیاه کار  
 حرات دنیا و شعدان سفید کار قمار خانه عقبی که چون مایه آسوسی و درنگ بده اند بید رنگ ارحامی خواب میر به رستان جبه  
 کل نفس حائقة الموت ارجوا گران تمامه فاقده سر بر دارد حالات دیوان حیات که بقوه نفاس نفاس شریفه را که مهور  
 دین للماس حمل لستهوات صوف بوده اند در صین محاسنه افرا کما بک و خل و حرج محدود یک حواب گوید مستاقان جگ  
 سوخته نادیه فراق و محموران افروخته کانون اشتیاق در وفاق دارالاس یوم التلاق در آید و ما سلطان مالک یوم الدین از دل  
 خود بیجا عرصه دارد اشعار و در قیامت میرسد تا گفتگو کی شود اسرار پنهان ازل از رده پایه در و شود و سیر بر اقیانان  
 در هم نور در آسمان و بر هم زندگونی و مکان تا حضرت بچون شود و هر کس که اندر سر او حق نوده قصه جبراد و باید وصال و غیره در حجه  
 بهجراں خون شود و یا بهین معنی را بصورت دیگر تقریر کنم چون حریفان رست و ستور می خواند ویرانه و ما الحیوة الدنیا الامتاع العرا  
 حام لی سر احم قوت اردست ساقی کل نفس حائقة الموت بهوشد دران منزل بیرون و محسوس هر مرد در عبادت کس در  
 کتیده خواب عدم بیا ساید علی الصلاح معنی اسرائیل در صورتی که چون نای اعرانی بهیبت دیده دارد در دمسد و چون دای  
 علی الصلاح سمیع رحم خور دکان مجروح و محموران سیمه مشروح در دبه یعنی ای قلاتان ماده نوتش و ای قلاتان دین فروشر  
 ای ر قانی که بهیبت در سد نام و سنگ لودید و ای شیا دانی که همواره بهیبت در رشته ریو و رنگ سر و حرکات شهوات هر یک  
 مرد و قدم ایستاده لودید و حصول ارمه سکا نه ماضی و حال و استقبال را در چار سوی طبائع در بازار پنج حواس متاع مستحبیت  
 در گرد و گره لودید از بهیبت و برج نئی اندیشید و جریان بهیبت ناع بهیبت راده نه تابدان دیالمی شمر دیدد ناماری بیل  
 سیر را بر طبع عمل اسب افگندید گرم روی بقرة حنک حنک راعل نار گونه روید و در سر و روه را با قوامی و جگ بدل کرد یا سجا  
 و تسبیح را بر ساطع و صراطی سرد و حقیقت طاعت را با ساد محو و پیدار بر دارید و در کیسه اعلی ار نقد علم عمل نوی گذارید  
 دم می اراں معرور بودید که از لعل صورت مرده استیبه دل دانه مجسم اراں سته بودید که رسیدن حال محوه عاقل لودید رلق حنک ارا  
 محقق می راحقید که از گیسوی حور و یان بهیبت جبرد استیبت اسب بر عرو در سیا اراں فریفته شده لودید که از شراب طهور چاشنی  
 بیاقه لودید اکنون بر جبره که صبح قیامت مدید و در عراست بر سید روی و جبر روی و در دلد و در حکر سوری آتش افرو و القاذ  
 ما القاذرة و ما ادراك ما القاذرة و در حلق عالم شرقا و غربا میوانه دار انتشار یاسد یوم یکون الناس کالعلف ان المیشوش







[illegible]







منه وحل المسجد وكعب لا جاري يد الناس فقال له عمر حدثنا كعب عن احوال القيمة فقال يا ابي القاسم ادا كان يوم القيمة لجا بحجهم صابحة  
 هي سوداء مظلمة كالليل فلا يبقى ملك مقرب ولا نبي مرسل الا حتى على ركبته لو كان معك يا ابن خطاب على سبعين بيتا نظمت ان  
 يا نحو عمر عيشنا عليه في التسمية فلما افاق قال يا كعب بشرنا قال الشروا فان الله تعالى ثمانمائة واربع عشر مشربة لا تأتي العبد  
 في القيمة لو احدى من مع كل الاصل الا ادخله الله الجنة والله لو تعلمون كنه رحمة الله لا يطاق في العمل وذكر في التسمية عن اس س مالك صلى الله  
 عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم ان حبري من حبري على السلام هو يتلو اياه الآية يوم تبدل الارض غير الارض السموات قال النبي عليه الصلوة والسلام  
 يا حبري كيف يكون الناس يوم القيمة قال يا محمد كولو على ارض يضار لم يعمل عليها سب قط فاداروت حنم يتعلق الملائكة بالعرش  
 كل ملك يقول يارب لا اسالك الا هنيء ويكون احوال كالعن المعوش قال يا حبري وما العن المعوش قال الصوف المسدود  
 وتروب احوال من حجارة صم يا محمد يا حنم يوم القيمة وهي تفرز فير عليها سبعون الف رام على كل رام سبعون الف ملك حتى  
 يوقف بين يدي الله تعالى فيقول لها يا حنم كفي فيقول جسم لا اله الا الله وعزتك عطيتك لا تنقسم اليوم من اكل رزقك عديرك لا يتجاوز  
 في اليوم الا من معه حوار قال يا حبري وما يجوز يوم القيمة قال الشري يا محمد ان انتك على احوال الاس شهدا لاله الا الله حارس  
 حرسهم في رواية من حرسهم فقال النبي صلى الله عليه وسلم الحمد لله الذي نعم امتي شهادة ان لا اله الا الله وذكر في المرصدان يوم القيمة  
 يوم الملائكة يا حصار الدار الى عرسات القيمة ولها اربعة آلاف قائمة من قائمة الى قائمة يسيرة سبعين الف ستة على كل قائمة سبعون الف  
 راس على كل اس سبعون الف ثم كل ثم مثل ديا سبع مرات فيما سبعون الف سلسلة كل خلفة مسا لوجع كل حديد كان في الدنيا ويكون الى  
 يوم القيمة لا يبلغ مثل خلق من تلك الخلق كل سلسلة تعلق بها سبعون الف ملك طول كل ملك ما يباستية بحر وسوا الى المختبر هي ترتعد وتها  
 ويقول التي ما دأ صلت حتى صرت اهل العقوبتك فلا طاقة لي مع عداك فيقال لها اما تحضرن لقاب غيرك فيقول اليوم انتقم من اعدائك  
 ونصر صرته لا يبقى ملك مقرب ولا نبي مرسل الا حتى على ركبته وترى السار بشرية كالقصر ويقول وعزتك لا تنقسم اليوم من اكل رزقك  
 واكمل اركانك عديرك وذكر في زهرة الريا ص حارس في الحاد اكان يوم القيمة يجمع الله الاولين الآخرين لصعيد واحد وتدن الشمس من  
 رؤسهم وتدر الحميم ويشهد عليهم القيمة فيخرج عنق من النار كالطلبة ثم يادي ما ديا يا معشر الخلق اطلقوا الى اطل فيطلقون وهم  
 تمش دوق حريق للكافرين وقرية للمساكين وقرية للمؤمنين فاد اصار الخلق الى اطل صار اطل على ثلاثة اقسام قسمة للحرارة وقسمة  
 للدخان قسمة للنور ذلك قوله تعالى اطلقوا الى ظل ذي ثلث سمع الآية فاحرارة يقوم على رؤس المساكين الدخان على رؤس  
 الكافرين والنور على رؤس المؤمنين اما حصن الحرارة للمساكين لاسم يحرقون من الحرارة في الدنيا وقالوا لا يصعدوا في الحرق نار جهنم  
 استدل حرائر لو كانوا يصعدون والدخان للكافرين لاسم كانوا في الظلمات في الدنيا يحرقونهم من النور الى الظلمات فذلك في  
 الآخرة والنار المؤمن لاسم كانوا في الدنيا في النور يحرقهم من الظلمات الى النور فذلك في القيمة يوم توتر المؤمنين المؤمنين  
 ليسع نورهم من ايدهم وبأيمانهم الآية وذكر ايضا في زهرة الريا ص روي في الاحمار ادا حتى يحترق فرورة حتى كل امته على كسهم  
 مر سه لما حمالا ترى كل امه حاتية فاذا نظر الى النار سمعوا تعيظا وعلوا يسمعون زفير راس مسيرة خمس مائة عام كل واحد

يقول النبي صلى الله عليه وسلم يقول امتي متى فاد القرب النار من امتي فيقول يا رب بحق المصلين بحق المصلين بحق المصلين بحق المصلين  
 ان ترعى فلا ترجع النار فيقول جبرئيل عليه السلام قل يا محمد بحق القانتين ودموعهم وكما تم على الذنوب فترجع وكما دموع الصالحين  
 عليها قطرة الساركة قطرة نار الدنيا بالماء والتراب واما النار فكما ذكر واما التراب حارني الحجر ادا كان يوم القيمة يحترق الحلال في  
 وادي الحشر وحيهم تفتح ابوابها فاخذ اهل الحشر النار من تحتهم وعشيتهم فاستغيت النبي صلى الله عليه وسلم الى جبرئيل عليه السلام فقال جبرئيل عليه  
 السلام لا تحب الفضل غدارك فيفصل راسه فيبسط الله عز وجل من غدار راسه سما مثل المطر فيوقف على اس التوتين ثم يقول يا محمد  
 غدارك يحترق فيفصل راسه فيبسط الله تعالى من غدارك حية يسترها من غدارك ثم يامر بقطع راسه فيقطع راسه حتى يصير الله ساطعا على الارض  
 ويبيع منهم بار اللطى سر كنهه عليه السلام كذا في زهرة الرياض قال العلماء جرم الله ان العزح الاكبر الذي يحيا الناس منه هو عبارة عن  
 احصاء جرمهم من عوصات القيمة كما ذكرنا وقالوا لم يكن ساعة هي استعد على اهل العرصات من تلك الساعة التي يقال لها الفرع  
 الاكبر فيجيبه عارق الامم معتوا والاحت احتداد الاسن اباه والاح احاءه قال الله تعالى يودعهم المراء ومن احياه وامه  
 وابيه وصاحته ودينه وذكري روضة العلماء عن ابي هريرة رضى الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ادا كان  
 يوم القيمة ترى الام ولد ما يقول له ما ولداه الم يكس لك لطي وعاء وتدي تقائه وحري حواء فيقول لها اني شئت تريمين يا اما فيقول  
 ارفع عني ونبأ واحد فيقول يا اما انا مسعود يعني لا العزح لك قال ابو هريرة رضى الله عنه لما رل قوله تعالى ادا جاء نصول الله والفتح  
 بكى النبي صلى الله عليه وسلم ثم قال لعيت يعني قالوا يا رسول الله اشكى وقد عرف الله لك ما تقدم من ذكرك واما ما رفق قال ابن صديق القسطلية  
 اللحد والوحدة في القرد والارل والاهوال واين العرص على الرحمن الا اني عن لذة الساقه حتى يستعمل كل امرئ سعيه من لذة  
 حسم حين يحيتوا كل النبي على ركعتيه يقول يعني يعني حتى ان ابراهيم عليه الصلوة والسلام يقول يعني يعني لا اسالك اسمعيل واسحق وحتى  
 ان موسى يقول يعني يعني لا اشكك والذني ولا حي بارون وسئل احمد الخرجاني رحمه الله عن الشغل لا يسار يوم القيمة من اي شئ يكون  
 وليس لهم دواب قال لم شغل تقصير الشكر فان اكلن كلهم مرمسون في تقصير الشكر حاصلا لا يسار عليهم السلام لا على صائل نعم الله تعالى  
 عنهم فيقولون رسا فخلصا على كثير من عبادك بالعلم والعقل والسوة فاعند ماك حق عبادك قد يكون شغلهم واما محمد صلى الله عليه وسلم  
 فيقول امتي امتي ولا يقول يعني يخلصه على سائر الامم عليهم السلام ولذا لم يكن مشغولا بالشكر في القيمة وسمع للتعاونة وقال امتي امتي  
**الفصل الخامس** في ذكر اسامي القيمة وتصبح بعض من شدايد با قال الامام العراقي قدس الله روحه في الاحياء اياها العاقل  
 لو فكرت في امور القيمة لكنت حذرا ما تشق مرارتك من كثرة روايسها وكثرة اساميسها فالقيمة اعدادا كرمها ليس المقصود وتكرير  
 الاسامي والالقاء بل الغرض تسمية اولي الالاب فتحت كل اسم من اسما القيمة ستر في كل لغت من لغتها معنى ومن جمعها لك بها  
 واعلم ان القيامة اسما كثيره ولكن تذكر معاني هذا الكتاب ماية ١ يوم القيمة ٢ يوم الدابة ٣ يوم الحسرة ٤ يوم الحاسنة ٥ يوم المساقلة  
 ٦ يوم المساقلة ٧ يوم المساقلة ٨ يوم الرزاة ٩ يوم المساقلة ١٠ يوم الدابة ١١ يوم صاعقة ١٢ يوم الواقعة ١٣ يوم القارعة  
 ١٤ يوم الراحة ١٥ يوم الراداة ١٦ يوم العاشية ١٧ يوم الدابة ١٨ يوم الآفة ١٩ يوم الحاقة ٢٠ يوم الطامة ٢١ يوم الصاعدة

۳۳۳ یوم المراق ۳۳۳ یوم المساق ۳۳۳ یوم الطلاق ۳۵ یوم القصاص ۳۶ یوم التصاد ۳۷ یوم الحساب ۳۸ یوم الماب  
 ۳۹ یوم النداب ۴۰ یوم القرار ۴۱ یوم النصار ۴۲ یوم القصار ۴۳ یوم انحر ۴۴ یوم البلا  
 ۴۵ یوم النکار ۴۶ یوم العت ۴۷ یوم الحشر ۴۸ یوم الوعد ۴۹ یوم العرص ۵۰ یوم الورس ۵۱ یوم الحق ۵۲  
 یوم الحکم ۵۳ یوم الفصل ۵۴ یوم الجمع ۵۵ یوم الدستور ۵۶ یوم المصیر ۵۷ یوم الفتح ۵۸ یوم الحری ۵۹ یوم العظیم  
 ۶۰ یوم المعظم ۶۱ یوم عصیر ۶۲ یوم الیس ۶۳ یوم الیقین ۶۴ یوم النسخ ۶۵ یوم الصیوة ۶۶ یوم الرحه  
 ۶۷ یوم الرحه ۶۸ یوم السکر ۶۹ یوم الصرع ۷۰ یوم انحر ۷۱ یوم المنتی ۷۲ یوم المادی  
 ۷۳ یوم المیقات ۷۴ یوم المصاد ۷۵ یوم العلق ۷۶ یوم العرق ۷۷ یوم الافتقار ۷۸ یوم الاکدار ۷۹ یوم  
 ۸۰ یوم الاستقاق ۸۱ یوم الوقوف ۸۲ یوم انحر ۸۳ یوم الحلود ۸۴ یوم الوجد ۸۵ یوم التعاس ۸۶  
 یوم عوس ۸۷ یوم معلوم ۸۸ یوم مشهود ۸۹ یوم لاریب ۹۰ یوم تلی السرا  
 ۹۱ یوم تمخص فی الامصار ۹۲ یوم لایعی مولاعن مولاتینا ۹۳ یوم لایک نفس لیس شینا ۹۴ یوم بدعول الی مارحہ  
 ۹۵ یوم یسحون فی السارعل ووجہم ۹۶ یوم لاخری والدین لده شینا ۹۷ یوم یفر المر من صیه ۹۸ یوم لا یطقہ  
 ولا یؤد لهم مصدر ۹۹ یوم الامور لشد ۱۰۰ یوم یجمع مال لاسون ۱۰۱ یوم یجمع الطامین بعد تم ۱۰۲ یوم کنت فی الاستار ۱۰۳  
 یوم حنت فی الامصار ۱۰۴ یوم وصعت فی لموارین ۱۰۵ یوم لشرت فی الدواوس ۱۰۶ یوم لایجر فی اللہ

### اما بیان شرح اوصاف قیامت بعبارات مجیبہ و اشارات طیبہ

ای درویش رو در قیامت روی باشد کہ ملک حکیم لم رسا این ستوراں اولتک کا الہو اہل ہواصل یوں بہطار  
 داغ بعد پرچیں شد کہ کلا انھو عہدہ - یہ مسئلہ انجی یوں دوستان حالی و محرم اسرار مانی میاں مکین و دشمنی سر  
 الاحلا عیو مشد بعضھو لبعض عدو لا المتقین سکاں اطلاق این بہ ساط و نگاری بر مسانہ فرمان سردارے  
 صف بر صف کشد یوم یوقو الروح والملئکہ صفا طرائق حقائق این ہفت بساط عباد و فصای آن صحرا حاکما  
 سرا و حرا سر مت گرد و تری الناس سکاں او ماھم سکاں و لکن عدل اللہ شد ید یاہ ارس گویم رو در قیامت  
 رو روی باشد کہ استور و شعب حاکیاں تباہ رو در گار یردہ ہای رد و ارس ملک دوا بر مثال اوتارہ چنگ اریکد گر گسیختہ گرد کہ  
 اد السماء اعطت ارصدای اسی حاکساراں گناہگار کو اک تواق ارد و جرح آسماں چون قطرات اتک عاشقان بیتہ  
 گرد و داد الک کو اک منتہر طوماں ماران سحاب دید و اہل بدامت مار شحات مرق اربینا مع عروق اہل عراست آیتہ گرد کہ  
 اذا اللہ فخرت از طہور محور یوم یجمع فی الصوی گرد و حدود و سادیں قوریرا یکجہ گرد کہ داد انھو سر لغت آن و راست  
 کہ سہلات ولات عصات و حایاں چون ہیاں ار عداقی اماں آوینجہ گرد و علمت نفس ما قدمت و احسن یا نصارت دگر  
 تقریر کنیم رو در قیامت رو روی باشد کہ آہ و سو حکاں آیتہ ماہ و اقباب راہوں شہ تارک و سیاہ گرد و داد الشمس عورت





الى النبي صلى الله عليه وسلم يا اسد اركان يوم القيمة يسلم الله تعالى على جهور السمار والارض بريح الدور حتى يصير كلنا مارا ونقشا  
 وحل الشمس حشرة اصعاف وقيام على رؤس الخلائق قدر شلن تم يرح من جسم بار مثل علق الاكل فيقوم على رؤس الخلائق فيصيرون  
 مثل اللحم في القدر من احر فيقولون بل احدهم في امر ما حتى تعص الله تعالى سينا اما الى احنة واما الى السار طيس احد تخرى على الكلام  
 لا اما فيكون الى فيقولون يا حبيب الله الامان الامان عشا وكن تنصيعا الى رس العره حل حلاله قال انس من مالك رضى الله عنه  
 يستند محمد صلى الله عليه وعلى آله واصحابه وسلم ازاره يذهب الى تحت العرش فيمر ساجد ويكلم في سجوده احد وعشرين يوما فيقول الله  
 عالي ارفع راسك فاني لا اظن اليهم حتى يرح من بين اظفارهم ثلثة اهر فيقول يا رب من هم جبرئيل حتى يرح بهم فيقول الله تعالى  
 جبرئيل اخرج طيس الدنيا والمتكبرين من بينهم صحرار الدنيا على صورت محو فيقول الله تعالى للزناينة حروها الى حتم فيقول  
 الدنيا يا رب انت الحكم العدل لا يجوز سلم الى المولى وحدائق ولعولتى واحائى والدين عددونى فيسلم اليها انما ثم بيادى المادى  
 ايتو بعرعون فيوتى به على راسه فلسه بالمار لاسا قمصا من قطران راكنا على حمرية يقال اين الحمارون والمتكبرون  
 موتى بهم ويطلق بهم الى المار امامهم فرعون ثم بيادى ثانيا اين قاييل من آدم فيوتى به على راسه فلسه المار وعليه قميصا من قطران  
 راكبا على حمرية ثم بيادى اين الحاسدون صموتهم اليه فاه امامهم ثم بيادى اين كعيس الاسترف راس اليهود وعلماهم فيوتى به لاسا  
 قميصا من القطران على راسه فلسه المار ثم بيادى اين الذين كتموا الحق والعلم يسرحون بهم معه الى المار وهو امامهم ثم بيادى  
 اين فلسه من ربيعة المحروم فيوتى به على راسه فلسه المار وعليه قمص من قطران ثم بيادى اين المستهزؤن فيطلقون بهم الى المار  
 وهو امامهم ثم بيادى اين الوهم من هشام فيوتى به ثم بيادى اين الذين كذبوا على الله ورسوله فيكون امامهم الى المار ثم بيادى  
 اين الوليد اس المعيرة فيوتى به ثم بيادى اين المستهزؤن عقرار المسلمين هو امامهم الى المار ثم بيادى اين اجدع من قوم لوط الدك  
 رسم لهم اللواط فيوتى به ثم بيادى اين الذين ذهبوا على رسمه وتركوا النساء الخلائق ثم بيادى اين اطر القيس الشاعر فيوتى بكبدك  
 ثم يجمع معه الشعراء الى المار الذى كذبوا فى استعارة بهم على الله تعالى ورسوله ثم بيادى اين سبيته الكذاب فيوتى به على صفت مصمت  
 ثم يقال اين الذين يكذبون هو امامهم الى المار ثم بيادى اين با مان صوتى به بهذا الصفة ثم يقال اين الذى استغلقوا الاموال الاولاد  
 وحدمت الملوك هو امامهم الى المار ثم بيادى اين العيس عليه النعمة فيجروه سبعون الهب ملك الى المار كما ذكرنا فيما دى يا حاكم  
 العدل ادع الى صيدى وتودنى وقرائى ومصاحفى وورائى وفقهاى وحراقي وتجارى وطمانى واشتفى فيقول الملائكة يا ملعون  
 وما صيدك قال الذين اصحابهم سيل الحرق من تودنى اللعاون وقرائى العاوان ومصاحفى الواسمة والمستومة تكوى عليه بكل  
 ارة ستاية الاب كى وورائى الكسمة والسحرة وفقهاى المسهرؤن واصحاب المجاربى الاكلون الطيبات وحرائى الذين يجرلون  
 حرائى المسك وتجارى مانع الحمر ومانع الرط وطمانى الذين يصرون الطبول والظهور والدحوف ومواسى الذين يعرسون الكرم  
 لاجل المسك والذين يقطعونسا ويعصروسا والذين يسعونسا الى سمعين حفا كلهم شكارا فى اثم الخمر مخرج حية من جسم راسها  
 وعلقت عنقها مسيرة سمعين غاما محتهم ونظرهم فى المار منقى عصابات القيمة من شمر اللاس وسرار خلق الله فى قصص قافا



صفصا لو طحت حوزة بالشرق بعدة الى المغرب لا يحسبها شئ حتى لو ان الله تعالى فصح عبدا يراه جميع خلقه  
ولو اكرم عبدا يراه جميع خلقه ثم يدع الخلق الى الحساب

**الفصل السابع** في ذكر مقدمات محاسنة الله تعالى عنده يوم القيامة عن معاد بن جبل رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه  
وسلم انه قال ان الله تعالى يبادي يوم القيامة لصوت ربيع يا عبادي الله تعالى لا اله الا انا ارحم الراحمين احكم الحاكمين  
واسرع الحاسين يا عبادي لا خوف عليكم ولا اتم تحزنون فاحضروا محكم فاكم ستولون محاسلون يا ملائكتي اقيموا عبادي  
صفوا واصفوا على اطراف اهل اقامتهم للحساب قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ما منكم احد الا سيكلمه ربك بين يديه ومنه  
ترجماني ولا تحباب يحججه وذكرني الاحياء له امام الغرالى رحمة الله عليه اعلم ان قبل الائمة بالسؤال يظهر نور العرش واسترق  
الارض من رتبها وايقض كل عند ما قال الحبار لمساكنة العباد وظن كلوا احدا به ما يريد احد سواء وانه المقصود بالاحياء  
وون من عده فيقول الحبار حل جلاله عند ذلك يا جبرئيل اتني بالدار فحارسها خير تيل عليه السلام وقال يا حسن احبني بما افقه  
فصادقها حرييل على تعيظها وعصا علم ثلث بعدد انه ان ثارت وفادت ودرقت الى الخلائق وشهدت وسمع الخلائق  
لقطها وزميرها وانتهى فزيتها مشوش في الخلائق عضها على من عصي الله تعالى فعد ذلك تساقطوا على كبتهم وولوا مدبر  
وينادي المطامون بالويل والتمور ويادي الصديقون لعسى نفسي ميبا هم كدك اذ ارفرت البيران رفرتها الثانية فيضاه  
خوفهم وظلوا منهم باحدون ثم زفرمت الثالثة فتساقط الخلائق على وجوههم وبلغت القلوب لدى الحمار كاطير في هبت القلوب  
من السعداء والاشقياء اجمعين فاداروا ما اقيم من السياسة على الاميار والصدقيين استند الصرع على العصاة ففرزوا  
من ولده والاح من ابيه والروح من روحته ولقي كلوا احد منتظر الامر وذكر في التنبية عن عبد الله بن عباس رضي الله عنه  
قال اذ اكل يوم القيامة جميع الخلائق لصبيد واحد جسم والتمم والامم حتى صعدوا مادي ما يستعملون اليوم من اصحاب  
الكرم ليقوم المحادون الله تعالى على كل حال فيقومون فيسرعون الى الحنة ثم يبادي ثانيا يستعملون ليقوم اليوم من اصحاب الكرم  
الدين تتح في حولهم عن المصالح الآتية فيقومون فيسرعون الى الحنة ثم يبادي ثالثا يستعملون اليوم من اصحاب الكرم ليقوم  
لا تلهيهم تحارة ولا بيع عن ذكر الله وامام الصلوة وايتنا لركوة فيقومون فيسرعون الى الحنة فاذا اكلوا الى الحنة التله  
خرج حق من النار فاسترف على الخلائق وله عيان بصيرتا ولسان فصيح فيقول اني وكلت ثلاث بكل جبار عبيد فتلقتهم من  
لقط الطير من السمسم فتحسم في جسمهم ثم تخرج الثانية فيقول اني وكلت من ادي الله ورسوله فتلقتهم من السمسم  
ما رجمهم ثم تخرج الثالثة فقال الواهب راي الحديث عن شهر بن حوشب عن ابن عباس رضي الله عنه فاحسبه قال ان  
وكلت اصحاب الدصاير فتلقتهم من السمسم فتحسم في ارجهم فاذا اكلوا التلثة وهذه التلثة لتسرت الصلوة وصعد  
الموارس ورعى الخلق للحساب وذكر في رهرة الرياص عن عمر بن العاص رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اذ اجبه  
اخلائق مادي مادي ايس اهل الفصل قال فيقوم من هم يسرون سراعا الى الحنة فيتلقيهم الملائكة فيقولون اما ربكم سراعا الى

فمن انتم قالوا نحن اهل الفضل فيقولون ما كان فضلكم قالوا ادخلنا صبرا واذا اساء اليما عفونا فيقول لهم ادخل  
 الجنة فنعلم احد العالمين ثم يادى ابن اهل الصبر فيقوم باسم وهم يسرون سرا على الجنة فيلقى بهم الملائكة فيقولون  
 اما ربكم سرا ما الى الجنة فمن انتم فيقولون نحن اهل الصبر فيقولون من انتم فما كان صبركم قالوا كنا نصبر على طاعة الله  
 ونصبر على ما امرنا به من الله ونصبر على ما نهى الله عن ان نفعله من اننا كنا نعلم ان الله لا يهدي القوم الضالين  
 من انتم فيقولون نحن المتحاملون في الله فيقولون وما كان صبركم في الله قالوا كنا نتحارب في الله ونقتل في الله  
 الجنة فقال النبي صلى الله عليه وآله وسلم فوصفت الموازين للحساب بعد الدخول لولا الجنة وذكرني بهرة الرياص ان الله تعالى يقول  
 يوم القيمة طلوع ان الاشياء التي اودعتها عندك باصمت فتصيح اللوح بصيحه ذلك السؤال لو كان لاهل السموات والارض موت  
 لما توالوا كلهم من بهيمة من تلك الصيحة فيقول ارب رب كلت على اسرافيل فسلتها اليه فيقول الله تعالى قد مواسر اسرافيل حتى حاسبه  
 فوجدوا اليه سبعين الف ملك فيقوم بين يدي الله سبحانه فيذود اسرافيل كما يذوب الملح في الماء يبقى كالرمل يهوى للارب  
 حل حلاله باصمت بالرسالات والآيات التي حاكمتها فيصيح اسرافيل صيحة من بهيمته ذلك لو كان لاهل السموات والارض  
 موت لما توالوا كلهم من شدة تلك الصيحة ثم يقول يا رب ملعتنا الى ميكائيل عليه السلام فيقول الله تعالى قد مواسر ميكائيل فيصعدوا  
 اليه سبعون الف ملك كل ملك من فوجهم يرفع جميع النقائس باصته فيصيح ميكائيل صيحه من بهيمته ذلك السؤال لو كان لاهل السموات  
 والارض موت لما توالوا كلهم من بهيمته تلك الصيحة فيقول ملعتنا الى حننيل فيقول الله تعالى قد مواسر حننيل للحساب فيصعدوا اليه  
 سبعون الف ملك فيصيح حننيل عليه السلام وميكائيل عليه السلام صيحة لو كان لاهل السموات والارض موت لما توالوا كلهم  
 بهيمته تلك الصيحة فيقول ملعتنا الى محمد صلى الله عليه وسلم فيامر الله تعالى ان يقدم محمد عليه السلام بالرفعة واللين وتقول الله تعالى  
 لا تقدر مواحيدي كما قدرتمهم حننيل واسرافيل وميكائيل عليهم السلام حياتهم الملائكة مع سيرتيل فيقولون له احس ربك ورحل  
 فيقول له حننيل يا محمد قد ركبى فان محتى معك اما كان حاصل هذا اليوم قال فقال النبي صلى الله عليه وسلم فاستدار اربى وارجع لوان  
 الى على رضى الله عنه فسمي به يادى الله عز وجل فيقول الله اربى ركبى سل وتعطوا استغنى تشفع ثم يقول الله عز وجل هل معك ستر  
 امانى ما قول نعم فيقول وما مصعب ما فاقول ملعتنا الى امانى قال فها امر الله تعالى حتى تقدم امانى ما قول يا رب اسم صعبا  
 محقول الله تعالى لا بد من ذلك فاربع ثلاث مرات ثم اقول في المرة الرابعة يا رب ايدى الى حتى ادمع ادمع ادمع ادمع ادمع  
 عليه فادون الى فادهر اليه فاقول يا آدم اب اولي لولا ان خلق الله ما لم ينم فارى تغيير الى وجى واقول ان اصابت الله بكمول الله وادون  
 لنا فيقال حتى تقسم فوسم فاربع اسم السبع واما اربى السبع حتى يحو الحلى ولا يصح فيقول آدم امانى سترى اسمى لا امانى  
 نعم قال فارجع محمد صلى الله عليه وسلم احصا واصفاه على راسه وبقيل امانى امانى لارب فاطمة الربوا وامن الربوا وامن الربوا وامن الربوا  
 انسى الى اربى امانى فيقول الله تعالى عزى يا محمد اعطيك ما ترضى ففوق الرضا ذلك قوله تعالى وليسوى يعطيك سرك وقد صي  
 ك اذكره في بهرة الرياص وذكرني تفسير محمد بن اعلم لما قيل ل محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم يوم القيامة قدم امك للحساب فيقول  
 كذا

الانصار والمهاجرين وكما امر التابعين وعلما الدين وعلما المسلمين ومعاشر المتقين وطوائف المصلحين وجماعة التائبين فيقال له  
 يا مخلص المصلحين فليس المفسدون حارب المخلصون فليس المفسدون حارب المصلحون فليس المفسدون حارب المصلحون فليس  
 انفسون حاربوا فليس الكافرون حارب العالمون فليس الكافرون حارب العالمون فليس الظالمون حارب العالمون فليس الظالمون حارب  
 يا المصالحون فليس الشاركون حارب المتصدقون فليس العاصون حارب المقربون فليس المطربون حارب المودون فليس المودون حارب  
 بل المساحدين فليس اهل النواجر حارب السارون فليس العاقون فيقول رسول الله صلى الله عليه وسلم يا رب كان هذا وعدى مسكت  
 لست قلت لى ولا سوف يعطيك ركب قترصى وقد كنت اعطيت كل بنى دعوة مستجابة فاسألك فى الدنيا واعطيتك سال آدم قول توبته  
 روح لماك امته واما ابراهيم قال رب سبلى من الصالحين ويعقوب سأل ردا لولده اليه وداود سأل خصال رثته وسليمان سأل ملكا له  
 واحد من اعدى وموسى سأل عرق عدوة وهيسى سأل من قومه ديوس الحروج من النحت واليوس الخلاص من صره فاعطيت كل من سؤل له  
 وحريت دعوتى وبق حارب هؤلاء الالبياء اليوم وكل من سأل الله سأل الله ونقول عيسى عيسى واما اقول انتى انتى يا آدم يقول حلقى واصف  
 نوار اسسب وها النوح يقول بحى واصل لولدى يا شمت وها ابراهيم يقول لعفى عى واصل يا سميل واصمحق يا شمت وها العنقر  
 يقول اعصى واصل يوسف يا شمت وها داود يقول نجاد عى واصل سليمان يا شمت وها عيسى يقول ارحمنى واصل يا شمت  
 يا رب يا يقول ادعلى الحقة واصل يحيى يا شمت واما اقول اعمر لانتى واصل لى يا شمت صلوات الله وسلامه على سيدنا وعلى جميع الاله  
 حول الله تعالى يا محمد قد فعلت فيما ربيما فعلى كل اليوم ما ترصى ولولا العتاب ما كان مع انتك الحجاب يا محمد يا امته قوما كسبه  
 ردودون سودا وراياش آيد يا ايشان اسوس آيد يا ايشان آيد كوه كوه رازره رازره كوه كوه رازره رازره كوه كوه رازره رازره  
 وكفى رباص الارار نقلا عن المتعذر رواية عن اس عسان من صلى الله عليه وسلم قال انظر الرسول صلى الله عليه وسلم يوم القيامة وحته  
 منهم ثم كى فقالوا يا سيدي رسول الله قال ذكر القيمة واهواله يا ابا بكر قال يا سيدي الله كيف يكون ذلك اليوم قال اذ كان يوم القيمة وحته  
 كالحاقى بعصل القصار مادي ساد يا امته محمد قوما للعرض على الرحمن على امتى ويصادون يا محمد ايس است قوما واما اقول لعلى كى  
 امتى يا شمت اول يصادون يا محمد انا قوما للعرض على الرحمن فاقول انتى كوه اعطى وافرغوا احموا انكم تقول لا اله الا الله فيقومون فخلعو  
 الرمال والنسار واما يوسى شغل فاقول يا سربيل كس حلف امتى ويا ميكائيل كس حلف امتى يا دوايتيل كس حلف امتى يا ميا رمتى ميا  
 صربيل عليه السلام من بين العرش يا امته محمد القريشى نوالى الخاسرة آبايان بده الامته على ما حاربى لعصل الاحار كولا الامم المريرة وس  
 حمة الله فى روصه العلماء ودياعى عسان من سعور صلى الله عليه وسلم انا قوما للاحار اعز الى رسول الله صلى الله عليه وسلم اسمة مطير  
 فقال يا محمد كيف حصل انتك على امه وود وصالح وشعبت سائر الالبياء عليهم السلام وقال يا اخوانى اصل امتى على امه كفى فصل على سائر  
 لانيار رضى رواية كفى فصل الرب تعالى على جميع الكائنات قال كيف يا محمد قال يحيى سى ومعه رطل من معه رحمان فبر لعة وحشرة واقلا  
 ما كثر واما احمى يوم القيمة ومعى زمرة من الرمرير محلول من آثار النوصور والسجود والابحصى عدد بهم الى الله تعالى يا مود اعلى ملا من الالبياء  
 يقولون يا شمت الالبياء فقال يا محمد كفى فوج انتك يوم القيامة قال يا مود فوج كفى فى الامته واما النوح الاقول رها لى لم تنفاه كفتا

ابياء صلوات الله عليهم اجمعين فاجابوا في الثاني فيدخلون الجنة ملا حساب لا عذاب فقال الاعرابي يا محمد وكيف يدخلون الجنة ملا حساب  
 لا عذاب قال انهم شهدوا الله في الارض قال وفيهم سمعوا الله في الارض قال لانهم يشهدون ان الله تعالى واحد  
 يشهدون اني رسول الله حق ويشهدون ان محمداً وعبيده حق تعالى قال يا محمد فما الفوج الثالث قال يجاسبون حسابا يسيرا  
 يدخلون الجنة قال يا محمد وكيف يجاسبون حسابا يسيرا ولم يحاسبوا لانهم دفنوا في حطاي اقال فما يصنع بدوهم قال يحملون  
 المشركون فقال الاعرابي يا محمد المتكبرون يحملون دواب غيرهم فقال النبي صلى الله عليه وسلم لاسم حلقوا الدمار لا يبالون ما حملوا فقال  
 الاعرابي يا محمد فسل انزلت عليك آية ان المشركين يحملون دواب غيرهم وقال نعم انزلت علي فيهم وليحملوا اثقالهم واثقالا  
 مع اثقالهم اي يوم القيمة فقال الاعرابي فسل انزلت عليك آية اخرى غير هذه الآية قال نعم ليحملوا واداسهم كاملة يوم القيمة  
 من اورد الدين يصاوبهم نعر عليه فقال الاعرابي شقي هؤلاء الذين يحملون دواب غيرهم ما اكرم هذا الفوج على الله تعالى  
 ما حرمي من الصوح الرابع قال يدخلون الجنة شفاعة قال سبحان الله يدخلون الجنة شفاعة يا محمد مصحك النبي صلى الله عليه  
 وسلم حتى بدت نواحيه قال يا اعرابي انما تدري ان معاليح الجنة بيدي يوم القيمة واما حارسها قال انما معاليح الجنة بيدك فلا  
 بد حارسها الا انتك قال نعم ان آمنوا فقال الاعرابي من يبيعني ان اكون الخازن الذي سيده معاليح الجنة يا محمد ان انا آمنت بك والله  
 تحت لي الجنة حتى اذلهما قال نعم قال بل لابل يتي مساقا لنعم ان آمنوا فقال ما عرض علي الاسلام قال تعرض النبي صلى الله عليه وسلم  
 ما سلم ثم قال يا رسول الله ادر ما تقوم فقالوا الناس انهم قتلوا فقال لهم قال قولوا نحن المسلمون فقال يا رسول الله لم سموا المسلمين  
 قال لانهم يمسكون من النار يوم القيمة فقال الاعرابي بدل لي اسما غير مطرح فسماه النبي صلى الله عليه وسلم مسلما فقال الاعرابي طوني هذا  
 لاسم بعد مطرح مسلم فقال له النبي صلى الله عليه وسلم واي نعيم افضل من هذا لحد الكفر الايمان وبعد النار الجنة وبعد اللات والفر  
 الله سبحانه وتعالى ورسوله صلى الله عليه وسلم فقال الاعرابي قبل لا انتك اسم غير هذا فقال نعم التوسيس فقال ولم سموا موسى قال لاسم  
 ما موسى من الصرح الاكبر يوم القيمة قال فاعترفي يا رسول الله من لم يؤمن بك فانه قال يدخله الله تعالى النار يا اعرابي فقال الاعرابي  
 دس يا محمد قال اليهود والسحاري والصائغون والمجوس والمافقون قال علم سموا يهودا قال لاسم ادا اصاوا دنيا ابروه  
 نايكاهم وكبرياهم ثم لم يلقوا قتلوا لاني عداء سبعين نيا قال ولم سموا النصارى قال لاسم نصراني الارض  
 حتى تنسروا اذقوا غيركمي ومحمد واعيسى عليه السلام زنا قال ولم سموا اصناميين قال لاسم ادا اصاوا دنيا عدواي قدو فخلوا  
 رصاصا فاداد لربما من صوره على راس لا دنيا قال ولم سموا افساقس قال لاسم اموالي فادخلوا الى شيئا طيبهم قالوا ابراسا  
 ومحمول فقال الاعرابي فسل من احدى رجل الدار فقال النبي صلى الله عليه وسلم والصلوة والسلام وكيف يدخلونها وقد سمى اسم الله تعالى مسلمين فقال الاعرابي  
 المسلمون يدعون فقال يا اعرابي لو لم يدعوا الله ليقوم آخريين يمدحون ويدخل الجنة قال يا رسول الله الحمد لله الذي هداني لهذا  
 اجمعين من انتك قال رسول الله صلى الله عليه وسلم واي نعيم افضل من هذا انك قد كلف الله تعالى من النار بعد ان كنت على شعيرة ثم قام النبي  
 صلى الله عليه وسلم ودخل المنزل وقام اصحاب النبي صلى الله عليه وسلم الى الاعرابي فقلوا آتاه وكرمه وقالوا ما وجدنا به الا الكرامة الا انك



هذا معنى قوله تعالى وما ادرى علماء الاخرة للعالمين اذ اكرمهم من قضاة الله تعالى وحمته على طوائف المعروفين وذكر في تفسير بحر العلوم  
عن ابي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اول الناس بعرض الله تعالى فيه رجل استشهد فاتي به ففرقه ثمة ففرقا  
قال ما علمت فيه قال قائلت فيك حتى استشهدت قال كذبت ولكم قائلت ليقال هو حرق وقد قيل ثم امر به مسح به حتى اذهب  
الدار ورجل تعلم العلم وعلمه وطلم القرآن فاتي به ففرقه ثمة ففرقا قال ما علمت فيها قال تعلمت فيك علمته وقرأت القرآن فيك  
قال كذبت ولكن تعلمت ليقال هو عالم وقد قيل قرأت القرآن ليقال هو قارى فقد قيل ثم امر به مسح به على وجهه حتى القى في النار  
ورجل دسغ الله عليه اعطاه من انواع المال فاتي به ففرقه ثمة ففرقا قال ما علمت فيها قال ما تركك من سبيل الله تحت ان سفيق  
الا نعتت فيه لك قال قد كذبت ولكم فعلت ليقال هو حواد وقد قيل فامر به مسح على وجهه حتى يلقى في النار واما المحبت ذكر  
في بحر العلوم ايضا ان اخلاق لما جمعوا في العرصات برل ملك بني السمار صا دى كل فرقة من الكفار وهو قوله تعالى واستمع يوم  
يصادى السادس من مكان قريب فيقول للدهر هجراى انك ديديد چون آسمانى ديديد كرتيده ورميسى ديديد كترمه وسمات ديديد  
رونيده وحلقان ديديد آفريده بدستيد كه ايسار اصاعى ست پس ديديد چون بيج سايى سودى بى مانى جراد استيد كه عالم را صاع  
ست ربانى و حلقى است سحايى قصدك ستواو سكتواو ثم يقول للتوبة جراد اصاع را دو گفتيد بدستيد و ايسار اصاعى من بدستيد كه شهر را  
دو امير را و اسود عالم را دو حد ايكو را و راست ايشان ميز منقطع شود ثم يقول للمشتهى ثم شتمتم احيانى مخلقة انا رايتم السانى لايتيه  
سائر و الحار لايتيه سحره واصناع لايتيه مصوعه وكذلك كل عامل لايتيه معوله فكيف ايتيه احيانى مخلوقه ميتطعون ثم يقول  
لصدقة الشمس لم عذمت غير الله واشركتم خلق الله بالله فيقولون روحنا شفاعتنا فيقول لهم انا رايتهم با كاست تكسفت فيتنسرع  
الصبيان الذين لا دوس لهم ويشفعون حتى تحلى شفاعتهم فكيف رجوتهم شفاعتنا لكم فيلزمهم الحجة ثم يلزمهم الحجة على اصحاب الدوب بعد  
الراما على اهل الكفر فيجدا بالملوك يقول لهم قد ملكتم مل عدلتم بيطمتم ظلم طمتمم و ليعتم امور الناس جميعتم فيقولون كاست المرعية كيتيرة  
والامور عسيرة و اطراق المملكة متباينة و احوال الرغنة مختلفة فخطى عليها انعضها و عجز ما عن بعضها فيقول لهم لا اتم كتم اكمتم ساكنا  
من سليمان اس داؤد وعليها السلام ملك كل الدنيا فعذل في كل الوعيد و اخرى الامور يسم بالعدل والتسوية فلم يقص في حقها و انا  
حق خلقنا يسحرون عن الحواش يلزمهم الحجة ثم يحاطب الاعبياء الذين لم يوردوا حقوق العبي ويلزمهم الحجة ما يلزمهم تحليل صلوات الله  
وسلامه عليه فيقول اعظيتم لم حصتم ويحكم الفقراء و تفرهم لعينى عليه الصلوة والسلام و تحتج على المعلولين مايوب عليه السلام و على  
المحررين سيعقوب عليه الصلوة والسلام و على المملوكين يوسف عليه الصلوة والسلام و على المحبوبين يوسف عليه السلام و اذ الرمت الحجة  
على اصناف الخلق و رد الامر بمصير الميراث و نشر الدواوين و فتح الواك كحما و رفع دركات اليراق و تعلق اخصوم باخصومهم بالمظالم  
بالظالم و افتح الحساب و عرض الكتاب استمد الامر و الحال و طهره الا فتراع و الا بهوال و قال عند ذلك النبى عليه السلام كلفوا الراسدين  
اعينوني في امر امت المساكين او كبر اكويد رضى الله عنه كه روى عظيم ست و كارسى مايم دل تو بر صدقار است رجم تو بر سر دوراهت است  
اگر كسى اسراه دورج سرد در آويزد با مكن و اگر كسى نيا فى مراد دارد عمر را گويد رضى الله عنه ثمره باصلا تى تزار و گاه رواگر كسى را ياكه كوفى



سبک آید در پله آفریند او را مرد کشم اگر کسی بیانی مراد اقص گردان عثمان را گوید رضی الله عنه قوم دشمنی که تو حامی نامه خواندن مرد  
اگر کسی بی نامه دست چپ آید تو بگیر و دست راست او ده و اگر کسی بیانی مراد باگ کن و علی را گوید رضی الله عنه قوم مردمان و دشمنان  
مخالفه برود و در رخ بر او اگر مالک کسی را بدو در کشد بر پاکس و در دست وی مارستان و اگر کسی بیانی مراد باگ کن و علی را گوید رضی الله عنه قوم دشمنان  
لی را برود و در رخ بر او اگر مالک کسی را بدو در کشد بر پاکس و در دست وی مارستان و اگر کسی بیانی مراد باگ کن و علی را گوید رضی الله عنه قوم دشمنان  
بی چپ دادند من نتوانستم نفریاد رس گاهی علی میفرستد که یکی را برود و نوح کشید و محمد بن پیشرفت سادرت برای سید عالم صلی الله  
علیه السلام گاه ایحار و گاه آماج و گاه ابرین شود و گاه از آنسو برست میدود و امتی امتی چپ میدود و امتی امتی یکی را از رانیه می ستاند و دیگر را  
رازد و مرد میکشد و دیگر را نامه ارجیب راست می آرد و دیگر را اردوچ بیرون میکشد و در کار تو بدین باشد حققت و تو در مراعات هست و

یس نبی رحمتی و اللہ تعالیٰ المنتقم من الفضائل ذکر فی صحاح الی المصالح من انی سید احمد ری رضی اللہ عنہ عن النبی صلی اللہ علیہ وسلم  
 ال یقول اللہ تعالیٰ یا آدم یقول لیک سعدیک الخیر کلمہ سیدیک قال اخرجتک لئلا یعقول یا ربکم من کم قال اللہ تعالیٰ من کل لب  
 سع بآتہ تسعة وتسعین فعدہ بشیب الصغیر ونصع کل جات حمل حملها وتوی الناس سکاہم وما هو سکاہی ولكن عد اللہ  
 مدید قالوا یا رسول اللہ ویلنا ذلک لو احد قال بالشر واما منکر رحل ومن یا حوج واما حوج القائم قال والذی نفسی سیدہ ارجوا ان  
 وواربع اہل الجنة فکسر ما قال ارجوا ان نکودا ثلث اہل الجنة فکسر ما فقال ارجوا ان نکودا نصف اہل الجنة فکسر ما قال ما استم فی الناس  
 لا کاشعرة السواد فی جلد ثور ابصر او کاشعرة بیضاء فی جلد ثور اسود و ذکر فی حدیث آخر ارجوا ان نکودا ثلث اہل الجنة و ہذا الرواة  
 و اھتہ لعد مصعب اہل الجنة فانہم بآتہ وعشرون صفا تامون ما انت محمد صلی اللہ علیہ وسلم واربعون من کل الامم کد مروی عن رسول اللہ  
 صلی اللہ علیہ وسلم و ذکر فی تفسیر شرح 'تعرف ان اللہ تعالیٰ لما عین بعثت الناس تسع مائة وتسعة وتسعین لآدم علیہ الصلوٰۃ والسلام صلی  
 آدم علیہ السلام علی اولادہ محوط یا آدم لا تحزن علیہم فانی لادخل النار الیوم الناس علمت انی لو ادخلت النار سبعین مائة  
 ورووہ الی الہیاء عاد الی کھرو

[illegible]



بهم ولا تترك اعيانهم ولا يتركون في السلاسل مع الشياطين ولا يركون في الاودار مع الكفار هذا حديث عال في حاية العلوكه الانا  
 مير بحر العلوم واما الجواب عن الرابع ذكر من يدخل الجنة لا عذاب سوى العار من عيسى بن عيسى صلى الله عليه قال صلى الله عليه  
 ول الله صلى الله عليه وسلم ان اول يوم فتنال عرس على الاسم ثم العسى معه الرجل ثم العسى معه الرجل والعسى معه احدوا العسى  
 في الرضا ورايت سوادا كثيرا فخرجت ان يكون امتي فقبل لي بداء موشى وقومه ثم قبل الطر فرايت سوادا كثيرا قد سد الاق حقتيل لي انظر  
 راو كذا ورايت كثيرا فقبل لي بتولار امك ومع بتولار يسعون العايد حلون الجنة لعير حساب ففقر الناس لم من لهم رسول الله صلى الله عليه  
 في سلم فند اكر ذلك صحابه وقالوا اما نحن ولدنا في الشرك وكذا قد آتينا الله ورسوله بتولار بهم ما را ما بلغ ذلك رسول الله صلى الله عليه وسلم  
 يسترقون ولا يكتاؤون ولا يطيرون وعلى بهم يتوكلون فقام عكاشة رضى الله عنه فقال ادع الله ان جعلني سم فقال است بهم ثم قال  
 صر فقال مثل قول عكاشة فقال العسى صلعم سقك لما عكاشة وكره التبع لو كبر اسحاق الكا امدى قدس الله روحه في حالي الا سار  
 من عكاشة رضى الله عنه فقلت فقدت العسى صلى الله عليه وسلم ذات ليلة فانتبهت فاداهوني صبيحة فصلت ورايت على راسه اوتغلت  
 لما مضى صلوة قال من به فقلت اما عكاشة رضى الله عنه يا رسول الله صلعم قال بل رايت الاودار التلثة فقلت نعم يا رسول الله  
 صلى الله عليه وسلم فقال ان اتنا اتاني من ربي ففتني ان الله عرو حل يدخل الجنة من امتي سبعين الف الف عير حساب لا عذاب ثم اتاني في المورث  
 ية من ربي ففتني ان الله عرو حل يدخل من امتي مكان كل واحد من سبعين الف الف عير حساب لا عذاب ثم اتاني في المورث الثالث  
 اية من ربي ففتني ان الله تعالى عرو حل من امتي مكان كل واحد من سبعين الف الف المصاعفة سبعين الف الف عير حساب لا عذاب فقلت  
 ما رب لا يبلغ هذا امتي قال يكملون لك من الاعراب من الصوم ولا يصلي ولا يعطى ولا يعطى ولا يعطى ولا يعطى ولا يعطى ولا يعطى ولا يعطى ولا يعطى  
 روى عن ابي بكر رضى الله عنه قال ما رسول الله بل يدخل احد من امتك الجنة لعير حساب فقال نعم انت ومحمد وقال النبي صلى الله عليه  
 وآله ولم من امتي على السه والحمأة وحل الجنة لعير حساب عن عكاشة رضى الله عنه اما فقلت ما الاست يا رسول الله قال حكمة حب  
 ايك دماحه وقال سيرة السلام من اكل من كديده وحل الجنة لعير حساب قال رسول الله صلى الله عليه وسلم حكمة دخل الجنة لعير حساب  
 وذكر في راي من المذكور قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اكان يوم القيمة مادي مادي على رؤس الخلائق الاولين والآخرين من  
 كان له عند الله حق فليقم فيقوم اما من الناس فيقولون نحن لما عند الله حق فيقول الملائكة وما تبيتمى لكم عند الله حق فيقولون  
 لا احتمال الظلم من احوالنا وحل العقار وما عطاها من اموالنا العقر فيقول الله تعالى صدقتم عبادي اتم احسانا ادخلوا الجنة  
 ولا ساء اية كم ولا عذاب فيقول الملائكة لوني لكم عليكم قليل وتواكم عند الله كثير وذكر في العروسل الاحرار من اسس ما كبر رضى الله عنه  
 اذ اكان يوم القيمة حاروا وام والناس في الحساب قد امت الله لهم احصية حصرة فقسا قسوا على حيطان الجنة فيقول لهم صوت الجنة من  
 ايم فيقولون نحن من لادام فيقولون بل سهدتم احساب قالوا الا قبل اعرتم الصراط قالوا ما الصراط فيقال لهم هم ملتم هذه السيرة  
 قالوا كما عند الله رسترا دخلوا الجنة ستر وكرهت به قالوا رايص اينما اقول ما يخرجون من قلوبهم يوم القيمة والمعنى سيوفهم على  
 عوا القوم يحرقون الصفوف من عس العرسن اوروا حيم قشحة ما داحيم كبح المسك يتوجسون عوا كسة فيقولون لهم الملائكة

[illegible]





اوداعیت للحساب آیتت ما لکسار وقلت وکتبت امیر الکلی لم النسخ الامارات الابد وحق من رضى الله ان عمه انه راي الامير الصفي  
 رضى الله عنه في المنام فقال رايته رسول الله صلى الله عليه وسلم قد احدث سیدانی بکرویسع به فقلت الى ايس را به ل الله قال او به  
 مالی بکرا الى موضع الحساب لیما سئ استفع له فقلت یا رسول الله وتذهب لی ایضا للحساب قال الیک حتی فاما انکنت امیرا  
 حساب الصديق والعاروق فاطنک بعیرهم ودر کتبه برهه الرایض عن حد الله المذکر قال لما حاجی موسی بنایه السلام به علی الطر  
 قال لرب ارنی اکرم ولی من اولیاء ربک لیس علی وجه الارض لی اکرم منه فقال یا موسی فی وادی کذا حد سدی لیس علی وجه  
 الارض احد اخصبه والاکرم منه فآناه موسی علیه السلام فاداهوت ساد مر یض فی خزانة تحت راسه لعمه وعلیه سجع یستر عورته  
 محسب الی السلام علیک یا دلی الله فقال التائب علیک السلام یا بنی الله قال موسی ومن ایں یلمت الی سی الله قال  
 من الموضع الودی یلمت الی ولی الله فقال له موسی بنی تنبی تینا قال لی اشرب من ماء فمضی واداه لیا رقادا هو فارق الدیا  
 فمضی موسی علیه السلام لیاته ما لک عن فلما رجع اذا السبع قد فرق فمالقی الاعطیه وکده فنادی موسی علیه السلام الی بل الفعل  
 الحبيب مع احبب مثل هذا فعل یا موسی ارجع راسک مطر فاد اقصر من یا قوت حمرا فی الدوار فقال یا رب من به اقال بولی هذا ولكن  
 لفرقی لما تصعب قد مره حتی احاسه بالمسح الودی علیه من ایں اکتسه ما الله التی تحت راسه اما الخواب عن السؤال السالغ وهو ان  
 الکفار اهل بحاسون فمهم من قال اسم یحسون قوله لعلی وقصوه هم مستویون وهم من قال یقادول الی الدار ولا یجاسدون والجمع  
 اسم لیسالون کم کفرتم ول احسنهم رسولی ولا یسالون عن دوسم سوی الکفر لاسم لم یکنوا محاطین بالشیاع والمسالمة مختلف میا و فی بعض  
 الآثار ان الکفار فی حال یا بحاسون یودون لو اسبقوا الی النار شدة ما یلقون الی النار فمجا ستم یوم من العذاب او النار  
 تو میجود فتر کالقصص کانه حماة صحر والنار یحیط بهم من کل جانب قال الله تعالی لهم من فوقه یطلل من المآذ ومن  
 تحتهم یطلل فذلک یخوف الله به عبادہ ناکساد فائقون واما الخواب عن السؤال التاس وهو ما دایة الحساب فی تفسیر العلو  
 بالعارسبة اهل قیامت برسر پای قرهای جوش بدقی طویل ماسد روا یست که مدت سه صد سال یک پای برسر گورو یک پای گورستان  
 کس ابرهه برآمدن بی وساماں برگرستن بی یار پای راست ستادون فی آفتاب قیامت برسر ایساں ایستاده بهر دوعرق عرق  
 شده اربعه ایں مدت همه جمع شود و سوی آدم رود علیه الصلوة والسلام وگویند ای پدر بر گوارای پیغمبر الله ای آنکه ترا حلفت  
 وادو محل اعتداد وکده وکده استفع لیا الی ربک یحاسبها فاطاقة لیا فی هذا الخرو گویا ین کار من نیست مرا خود نه دولت خویش است و فوج  
 پیغمبر وید علیه الصلوة والسلام که بر دعای وی خلق طوفان عرق گشتند پیش فوج آید علیه السلام وار و در دست مایند گویند این کار  
 من نیست که من فی دستور د دعای کرده ام و عتاب آن شنیده ام و در و در شدم آن ماده ام نسوی ابراهیم جلیل رود صلوات الله  
 علیه و سلام که پدر مومناست و شیخ رسول است و کده و کده آید و گویند نیست هباک من تنه سخن ترا و بیل گفته ام و امور و ترسم آم  
 نسوی موسی کلیم حی بی صبی روید گویند من یک سوال کردم از بنی الطر الیک جواب لم تر تم فی تنبیه تر شکاں سوال کردن تو ام  
 نسوی عیسی وید چون وی را آن مرثت بود که بدعای وی مرده رده شدی و نایا میا گشتی و میا رحمت یا آن آید روی گویند من

آنکه که مرخصی از آن شد گفتند و ثالث ثلثه خوانده اند بسوی سید اسحاق مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم و علی جمیع الامصار و دیار ایشان  
هر مایه تا اهل این کار نیست آید و از حق تعالی درخواست نماید حق تعالی در میان سداکان استعانت آن حضرت حساب سوال وجود  
و احوال قائم گرداند و حقائق را سر و حرا عدل و احساب برساند نقل است که حضرت حلال احدیت سبحانه و تعالی رو ر قیامت و این  
خطاب در وقت حساب سمیع جمیع حقائق این در آن که بی عشری آدم انی الصمت لکم سید یوم حلقتم اسمع مقالکم و الصرا عما لکم فاصنوا  
انی الیوم ثم اقر و انما لکم من و حد غیر اعلی الله عز و جل و من و حد غیر دیک فلایلو من الالهه و گویند بابت حساب را مار بود قال رسول  
الله صلی الله علیه وسلم اول ما کاسب علیه العبد صلوته فان و حدت ثمانه قلت منه بی سائر عله ان و حدت ما قصه روت علیه بی سائر  
علمه و اما انحواب عن السؤال التاسع و هو قولهم این یا سبون قد حار فی بعض الاحبار ان الحساب علی الصراط و یعیم من الاحادیث  
المتقدمة ان العبد یبالی فی کل مقام من حمین مقامات القیمة کما ذکرنا اما انحواب عن السؤال العاشر و هو ذکر لطف  
الله تعالی مع عباده فی اصل الحساب کفی حاله الحقائق عن معادین حل صلی الله علیه وسلم عن النبی صلی الله علیه وسلم انه قال  
الا ابعثکم ما یرى الله عز و جل المؤمنین یوم القیمة و اول ما یقولون له یقول الرب تعالی بل احسنتم لقای یقولون نعم یا ربنا  
فیقول هم فیقولون روحنا ان تعذر لماند صلاحتنا فیقول الرب حل حلاله انی احسنتم لکم ما روحی نقل است که حضرت خواجه عالم  
خلاصه اولاد آدم صلی الله تعالی علیه وسلم فرمودت معراج هر حاجتی که درخواستی یا فتم تعبیر از یک حاجت گفتیم خداوند احسان  
است من رو ر قیامت من ده این را احاطت بیا فتم بلکه جواب من این فرمود و گفتی لکما سبیل حساب کسده سداکان خود ما سده  
بعد از آن فرمود که ای محمد مقصود تو از تعداد امتان تو چیست گفتیم خداوند از ایشان را من من انگشت شمار من که سداکان من که گفتیم آتی میجویم هم شمار  
ایشان کم تا بیچشم حرا تم ایشان اطلاع بیاد فرمود من خود حساب کم تا تو هم اطلاع بیابی و گویند اگر کم وجود آتی حل علا در نامه سداکان  
یکی است که هر من واه مطیع و واه عاصی و واه فصیح و واه غمی و در قیامت قاری و واه اسده باشد ما هر کسی که نامه خود خود بخواند تا دیگری  
سر قلم او واقع گردد که اگر خود قاری بودی دیگری با نیست دادن تا روی وادی و در جزایم و رلات وی مطلع گشتی و مصانع و معاصی  
بده آشکاره شدی و این من من ساست تاری و ملا تم عماری و سودی ای در ویش وقتی که معاصی سده را از شفیع و قاید ایتان استوار  
میدارد و فصیحت کردن سده را بر روی و شهادتی رو اوار و تا در حرست که سده باشد که در نامه خواندن خود اوار بر دار و در آن  
که ای سده آهسته روحان تا دیگران استود سده آهسته خواندن گیرد و لب می حساب در فرماں آید که ای سده لب محمدان تا نگردد هم  
نکند که تو چیزی میخوانی نظری کس و در دیگر سده نظری در آن نامه انداز و هر خاطاعتی یا تقصیری یا بیاد روی میشتت میید پذیر فتم و سر جای  
معصیتی و کوفیر یا میید و ستوی وی میید بسته آمریدیم گویند هر طاعتی که گوید تحول یا سده سدا آرد و هر معصیتی که بشمارت معدرت  
شود و سده دیگر تقدیم بر ساد و حقائق و صحت ار در مشابهه مایه در طاعت و معصیت او میجویم سده شکر میید که تقدیم می  
گویند بر گوار سده که چندین طاعت مقبول معروض قبول رساییده که بر اثر هر طاعتی سده شکر ساد درت می مایه در جفا الی احدیت  
یا محمد اگر شمار سداکان تو کنی از یکی خارج ستوی و دیگری برسی و حساب سداکان سوار کند و درت عید و در آفتاب قیامت باشد

حساب من کنم تا طرقة العینی حساب و لیس آیین الکرام که حساب یکی از حساب آن دیگری برشمار شود که در مدالان می دود و بهشت برسد  
 و از ریج حساب و قوف در صحای عرصات برسد یا محمد اگر شمار تو کسی از دو بیرون شود یا از ایتان حتی ناست شود یا ایشان ابر و قوام  
 گردد اگر ایشان را سر تو آید از کجادهی و اگر تر از ایشان آمد از کجادهی و بهشت شمار من کم چون مرا از ایشان ماصل آید رحمت و معصرت از ایشان  
 در گذر نام و اگر ایشان را در دست کم من حتی باشد بهشت بهشت ارا منست در برابر حق ایشان مایتان انعام مرا نام در حق  
 خود کوه کوه را ذره ذره گرد نام و در حق ایشان دره دره را کوه کوه سازم یا محمد اگر حساب مدالان بدست تو بهم ای بیسانده ارامت  
 تو که از بهشت محروم مانند دران شب قرین که امت ما آنکه کمال رحمت و شفقت من در حق امت می دایستی سلام من بصیبت بجا  
 کردی و گفتی السلام علیما و علی عباد الله الصالحین صلح را سره دادی و فاسق را محروم گرداستی و در آنکه صد هزار نامه سیاه بینی و  
 اعمال تاه می و صیاق پیر گناه می طاقست بیاری بدو روح فرستی و بهشت راه بدی یا محمد تو که بهان نکافی آن صد بقره را آن صد  
 مرصیه را آن صانع ترا که راضی الله عنهما و عن انبیاء الرطاد احتی و حجة سماویون از وجود میمون آن سسته مار به داحتی خود را گفتند  
 و صلح امت به بی روی ایشان گردانی گدازنا شمار من کم که بدوری صد هزار خوش ارصاف و کسایر بر ایشان می بیسم  
 می و ششم و پرده ایشان می درم و هیچ کس از ایشان تنکایت کم قیل و صفت حصاره من یدی رسول الله صلی الله علیه و سلم و لم یقال  
 بل علی صاحبکم دین فقالوا نعم علیه در بهان یا رسول الله فکف عن الصلوة علیه و قال ای صله صلوته و دمت مبرک و بهشت در بهشت  
 فقال علی بنی الله علیه و سلم علی الدر بهان صلی الله علیه و سلم فی فحاره جبرئیل علیه السلام و قال یا محمد یقول لک بیت  
 العالمین لو ترک الصلوة علیه لاسرعت سبعین الف عام الملائکة یصلون علیه البسب ما قلت لعله المعراج اهل حساب  
 است علی کیف است یا سبهم قد ترک الصلوة علی احدیهم بهرین این است من یوم القیامة اعمر الدنیا لا امانی نقل است  
 که عائشه رضی الله عنها گفت یا رسول الله از اسرار ما حتی الی عبده ما اوحی میجویم که کسیر باس در میان آری گفت ان عائشه متردست  
 ما غیر دوست نگویند گفت بحق پدرم که گوی گفت شیع بر گ آودی ای عافیه سری از اسرار که من حتی فرمود این بود که لولا الغتاب  
 ما کان مع امتک الحساب ای محمد اگر آنست که دوست میدارم که فردا امت سخن گویم و گوی که لغزت و حلال این که با امت حساب  
 کردی حواحه فرمود که آئی با امت چگونه حساب می فرمود که هیچی که پدر محرابان ما فرمود و سخن گوید حوا که آن فرمود ما حوا و سخن آرد  
 گوید حوا بدو دست چو داری تا فرمود و او می سخن آید تا آنکه میداند می پسند تا فرمود در ما حوا و گسترخ گردا بد حضرت و اسماء حساب  
 مدالان چه حاجت است اما میجوید که هر علی با وی دوا سخن گوید اول گوید مدته من این کار چو کردی تا منده گوید مدته حضرت حوا  
 حل و علامه مایترس که آمریدیم تر انقل است که فردا قیامت مرادم را فرمان آید که الفت الفت الفت که بدید از حد فرمان در رسد که  
 از برراری به صد و نود و نه چاکه شمه که کور شد و روح دوست و یکی را به بهشت بعد از ان فرمان بحضر رسالت علیه السلام در رسد  
 که الفت الفت گفته حوا و مداکم من کم حید از حد فرمان آید از برراری به صد و نود و نه از امت خود و سبب بهشت حد کن و یکی را  
 از برای رحمت من مانی گذار آسمان شیده شفاعت تو و این یک شنده رحمت من گذار تا تفسیر حوا العلوم و ذکر هر امر از احوار

عن عائشة رضی اللہ عنہا قالت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم عن العرس يوم القيمة قدمت حیداء فقلت یا رسول اللہ مالک تنکی وقال یا عائشة من سعة رحمة اللہ تعالی ما ان اللہ تعالی اقام عندا من یدی حیداء فیقول انما کرینة کذا ولوم کذا فسقول اعم بار تم یدر علیہ دساقیجا عطیما صکت ولا یجید کس اسه ویعیس عرقا فیقول اللہ تعالی عدی مالک ان تخشی قال یا رب حیار سک فیقول اللہ تعالی التخی سی وانت لیتیم فکیف لا تخشی سک واما کریم سک حیار الهم ومی حیار الکرم وان الکرم حیار فی کریمه من العد المدر الحاطی وندمه اذ یسب طایبعی الدسب من الحیاتین حیات فی الکریم وحیار سک من الدم اذ یهوانه الی الحنة قتال اربا لفقول الحساب للاعداء شقاوة والاولیاء سعادة الا ترى ان المحبوب للمحاری اذ انکلم لاحد سوى المحب عدلک علیہ عظیم مل مراده ان یتکلم المحبوب الامعه وقال بعضهم الحساب لاربنا لاحیار الیدین یلعلون باحتیارهم فاللیدین اقوا احتیارهم فی احتیار المحبوب حتی یقوم بهو مقامه فلا یحتاج الی حساب لاعداء قالوا الحساب لربعة احرب فاحار ترک المحنة للیر وکس ترک التسليم للیر والالع ترک الالع لکبار ترک النصار للیر من رفع العیر بالکلیة وحلص حنة تعالی وحالین تسلیمه لک وکاست القیمة مع اللہ وقاوة لاشد فلا یحتاج الی حساب لاعداء ان حاسب معنی عدلک عین المحنة لان حساب المحبوب عماره عن عمارته والقتاب دلیل کمال المحنة ابل محنة گفته اند که احتیار عاشق و عشق ر مرتبه محسوبست که در حرام مکرریته هر کس را ان سوخته متاع ر مرتبه گناهی امدی را بخوی لغروشد نقلست که یکی را اسار ملوک را انقلاب محنت ارتخت سلطنت و کشیدد و بر پلاس در و داند و دست ابد در میل و حتم و مال و مال یکسو شد و حور و حواب و آرام و قرار تمام از ساخت مراد میروں رفت از بسیار صعبی و بکشی که نوی راه یافته بود کسی بازوی سوال کرد که اندر مقابلہ ایچه گذاشتی چه اذند گفت همه دادند چون مراد من از من مارستاند اکنوں من مادام و او مراد من دین مراد او را با عی اگر تو مراد من روی خوش مانند و در هم روی دلم قوی خوش مانند و از من تو اگر مراد من ستانی و انگاه مراد من شوی خوش مانند قال التسل رحمة اللہ علیہ لایصیر العارف عارفا حتی یکون المسح احسان الیه من العطاء لان المسح حق الحق من العبد والعطاء حق العبد من الحق والعاشق الصادق من یجعل مراده عزا المراده علی مراد نفسه تم قیل للعبد قدس سره سیدان سی لک مقال الا قالوا لم قال اراد موسی علیه السلام ولایری فلم یطلب محمد صلی اللہ علیہ وسلم ویری ولما دایمه جمیع الآفات الی الاحقیار واما اعدو دین احتیاد وی وقیل لواجید و هو یفرق اتریدان نحو اقال لاقیل اتریدان تعرق قال لاقالوا فانت قال مرادی ۲ مراده اما ارید ما یرید قیل یحاف من الحساب من یحب مراد نفسه یحاف ان لا یحصل مراده اما کسی که مراد او مراد دوست مانند از حساب اعداء مرتبه نقلست که روزی شیخ شملی قدس سره بهین معنی مشابهه و مرود ما حق تعالی در محاسن خود میگفت انکی فردا حرم نامحاسب و لیر آخرین ارشلی برسی تامحاسبه همه راس ما تو حواب گویم ریرا که تحمل مدارم سخن تو ما دیگری و حواب دیکری ما تو چرا همه من بگوئی و حواب آن از من استوی للعاشق الرومی قدس سره سگ من رطوف کار که شیتہ گری رحم من رطو حسته که حسته حکری و دل من همه را انکایدین ست و صوس و رحم تو و سگ تو بر سیمه و جان و گری و حور و عطا مادل من میکنی فی ما ذکرنا تا بچھا ہم کمی در حر سده لطری و هم عفا ما تو خوشتم هم نو ما ما تو خوشتم فی ذاتی بحالی تو مدارم سفری و عیش ر رداں جان ما تو بهم من

سجد و کاش برین و انگشتر بودی گزری و لطف تو قریب مرا گشت بر پنج مردم - بر رقه باشد که من ماقو - باشد خضر  
 چون بغری می روی جو کستی هسته شوی - و ماریانی بویط با حری جو کستی گشتم ای جان غیری و حری را چه کنم - هر چه بود که رود از تو خمر بخشی  
**فصل نهم** در اعطای صحائف اعمال بعضی راه میس و بعضی را اتصال اعلم آن فی هذا الفصل تحری الکلام علی تالیه و هو و قول  
 من یتب الکتاب و علی ما ذاکت و آتین موضع المکتوب و کیف یصل الی العبد یوم القیمة و فی اثنی و یوضع و کیف یقرار العبد و ال  
 ما اذ یصیر جاهل یطهر من کتابه حیرات او شرور لم یکن علما سعة و کیف یحیار المطلع علی قاصحه و کیف انظار لطف الله سبحانه و اعانه  
 فیہ اما الاول عالمک مکتوبه الله تعالی اصناف و لک فی بعض الآیات الی بعضه تعظیفا لکتابه قال الله تعالی سمکت من یقول  
 و قال و لکت ما قدموا و انذارهم باکما استفسح ثم ذکر حقیقتان الملائکة یکتبون باحر الله تعالی و در سلسله الیهم یکتبون بآیات کسوفه کلام  
 وردی قد ورد فی بیان الکاتبین اسمائهم احدیها عن امیه یکتب حسنة و الاخر من یسار - یکتب سیائة و فی الاخران صاحب  
 الیمین ای کاتب الحسنات امیر علی صاحب السمان و ادا دس العبد و ساقال صاحب الشمال صاحب الیمین کتب قال لالعلة یدم  
 یثنا ذل الی سبع ساعات فان لم یثب فیها ولم یدم کتبا علیه واحدة و ذکر فی التعاسیر اسم المکال تقران قد و کلها الله تعالی علیها  
 و جعلها محبیر لیلاد امام العبد علی اسمه و واحد علی قد میه قاتین علی صلح و یحفظه من الآفات کلها و اذا استقیط من مسامیه و ذکر الله  
 حالی ینکر ان معه یکتب التواب له و یفرحان مذک و یحسبه و ادا شئ ینکر احدیها امامه و الاخر حله یطروا عن السیاطین  
 مرده الحس و ادا مات العبد یدهب الی ربه فیلتبیاں علیه و یرجع الی و ینتظره بالحنه و یقولان نحن اولما کتم فی الحیوة الدنیا و فی  
 الآخرة ثم یدهبان روح الی ربه فیقولان اس تدبیب لعیبدک یارب فیقول تعالی اذ بها الی راس قره و اسدانی الی یوم القیمة  
 و اکتب الی تواتر و یامر الله تعالی لهما ال صاعفا حسنة کل حسنة کتبتا حشر افصاعها و کتبا عشرین ثم تسس ثم اربعین ثم اذداد  
 عشر اعشر الی یوم القیمة الثاني طیس فی الحدیث انه قرطاس او غیره لک شئنا یقال الله و الطی قال الله تعالی کتبا یا یلقاه  
 مستورا و فی تفسیر بحر العلوم روی ابن مرادهم بریق العبد یتدوسه و یدانی صبح الله تعالی الیس یحیی قد ذکر ان الله تعالی  
 یجل من العاسم قراطیس اعمالهم مثل شمس لائمة اهلکوا فی رحمہ الله عن ذک قال به الامار احاد و التوقف فیہ اعط محمدا و احم  
 بالعب رب و آیتی آتیه است که حق تعالی در حق آفریده است میاں هشت و دویج نام او مدته و بیج آن در حث تحت التریبت  
 و سل آن ار بر عرش او راق آن مثل قراطیس هر ورقی اران مسترق نامر طحال کد چون حق تعالی سده ار بر ران آدم سیا فرسد  
 هر سه مال سده یا دیرسد و یک دیویر خلق کد و فرسته کرام الکاتبین بیوسته ماسده ماسده چون سده مانع شود آن فرشته  
 سوم اران در حث دو برگ سار و یکی فرسته دست راست دد و یکی فرسته دست چپ دد ایشتان را دودوات و دد هم ماسده  
 سیاهی دوات فرسته راست ار در یابی هشت که قریب به هشت نورانی و سیاهی دات فرسته دست چپ ار دود و دوج ست  
 ن فرسته سکونی می نویسد و اس فرسته می چون آن در ورن پوسته آن فرسته سوم مار سرد و ورق دیگر سار داران  
 دس فرسته گال کرام مایں بلرقة تا آن مقدار که حدای تعالی خواسته باشد فرقیه حق تعالی آفریده است و در گردن آن دل که مراد



میست آویخته فرشتگان آن نوشتن را در آن خریطه شد و در گردن آن دیو سیاه و بدویو خریطه می کشد برین ترتیب تا دوز قیامت  
یون روز قیامت شود بدیه را بر گردن کاوان سید و، و زج و ستاره و نموس را اران و رطه سلامت بیرون آرند و این قاعده  
را آن واقع است که نموس و کافر در صلب آدم علیه السلام هم مقارن بوده اند بهر چه کافر نیکوئی کند از رکات نموس است بدیو  
سومان نقل کند و هر چه نموس می کند از ستااست کافر مستر گردن وی سید چرا که سرانته همه میگویند ایمان است و دست مایه همه بهیما  
لعل الطیبات للطیبین و المحیثات للمحبیین کل شیء یرجع الی اصله و اما التائت فان کتابا لارار لعی علیین و کتاب الحار لعی سحین  
یا العلویون قبیل یزید و فی السار السالفة و فی قائم العرش و هذا قول قتادة و قال الصحاك ہی سدرة المندی و قال مقاتل رحمه الله  
فی قوله تعالی کتاب بر قوشه و انظر لوب ای کتاب مکتوب لهم بحیر فی ساق العرش بشده المقربون یعنی میهند و ذکر داک کتاب  
سبقة الملک من مقرین ال کل شئاء حین یصعد الی السار من کرانه المؤمن علی الله تعالی و ردی ان الملائکة لتعصده لعل العبد  
یشتغلونه فاد استلوه الی ما شاء الله تعالی من سطره و حی الله تعالی السهم اکم الحفظه علی عیدی و اما الرقیب علی ما فی قلده انه حلیص  
عمله فاجعله فی علیین نند عسرت له و آسجین یو فی الارض السالفة قاله اس عباس و مجاهد و قتادة رعی الله عنهم و قبل یوحنا فی سهم  
و قبل صحوة فی الارض السالفة و ردی عن السی علی الله علیه سلم انه قال ان الملائکة یرحون عمل محمد من عباد الله فیکترو به و یرکونه حتی یتتوا  
میت شام من سطره فیدعی لطفه تعالی الیهم اکم حفظه علی عمل عیدی فیس علی فی انفسه ان عیدی لم یکن لیس له فاجعله فی سحین و اما الرقیب فقد قال تعالی  
اولی کتابه بیحیه و ادکونه کتابه لشاکه و درار طس و قیل ان کتابا لارار یتنظر من علیین و اما الملائکة و کتاب الحار یا حده  
الملک من سحین یا تیه الی العبد و فی بعض النساخ ما یتنظر تعالی التلیح و کان الصا حون یتنکرون تطارطه لصفه عذ طارطه لعل فیل بطارطه لعل و ادقرب  
الی العبد و اوله الملک العبد و فی بعض الاخبار و ذکر فی روضه العلما ی قال الواحس المفسر رحمه الله علیه ان المسلمین اجمع یعطون کتابهم  
ما یامهم و الکفار کلهم یعطون کتابهم شتا کنهم یران الکفار علی صبرین کا و منکر لعلت کما کان امیته من حلف احد عظمائنا لیس فخره تم ردی فقال  
من یحی العظام و هی بریمیم کا و مقرر لعلت و لکن حاصه لموة محمد صلی الله علیه سلم من کل حاصه للموة هو موتنا ما لعلت یعطی کتابه لشاکه و  
کان مکر لعلت یحرب مقاصع من حدید علی صدره و تخرج من و رار طره ثم یدخل التیسک فی صدره و یعطی کتابه من و رار طره و اما المؤمنون  
کلهم مطیعهم و عاصیهم یعطون کتابهم ما یراسم لکن المطیع یجاسه حسانا یسیر اجد علی الحجة بعد الحجاب کالبرق الخاطف و اما المؤمنون الکما  
فانه یجاسه و یلعب ثم یوحس به التوجید و ذکر فی النوادر الاصول للمام محمد بن علی الحکیم قدس سره روجه قال رسول الله صلی الله  
علیه و آله سلم رايت البارحة عیثا رايت رجلا من اتقی قد مات صحبه من قبل ستماله فحاربت عوده من الله تعالی فاحد صحیفته فعمله ان  
یمیحه و اما الخاسر هو ذلک کیف یقراله مد و قد ذکر اقل بران الامسین کلهم یحتون فارش لیس و اکتب انفسهم لیل یعصموا انقر  
حیریم ذکر فی ریاض المذکرین فی الحیر یو فی العبد لوم القنمة صعب فی العو فیعطی کما فی فقرار حیه صعا نر و لونه و لای بری میه کما نر  
کان لیسر ما فیعطی لک کتابا محتوما یقال له اطلق عیدی الحجة فاد اکان عدا آخر قطر من قضا طیر فادفع الیه ذلک کتاب فقل له رک  
یقول لک جمیع ما فی فی ان اوفقک علیها الاحیار منک و اجلا لا و ادا کان عدا آخر قطرة و دفع الیه الملک الکتاب متصلا بحاتم و قرأ

الکتاب فاذا مید الکتاب التی کان یقرها قال فیقول للملک قد عرفتها فیقول الملک یا ادری ما فی الکتاب اخبار مع الی کتاباً مختلفاً لک  
 جیمین امضی ان ادقک علیها الاحیاء ملک و اجلا لا شیخ سعدی کرم بین و نطقت حداد و گار گنه منده کرد است او شش بار  
 در شرح تفرغ آورده است که در غیرت کذا می توانی بده را بیار و نظر باید که نامه اعمال خود را بخوان بنده گوید الکی مراد و نوح فرست  
 و نامه خواندن مراد که مراد هم گناه کردن پسند است شرم نامه خواندن نماید آمر آید که ای ات و درج من گم است گوید و ادا هم گوید حداد  
 و عقاب و درج سخت است گوید و ادا هم فرماید می پسندی حداد مرا گوید می پسندم فرماں آید که اگر تو می پسندی من می پسندم بهشت  
 سر رسیده مرا که او را سیاه میزد و قدیم فی راس العرش فی تفسیر الرحمن الرحیم حیرت سالست در المقام و هو ادری عن الی در رضی الله عنه  
 مروی عن ان الله تعالی امر ان یسیر کبار العبد من کتابه بحاسه فیدل سیماة محسات ثم یومر به الی الجنة فیتقاصی العبد یرید یقول  
 ما رب قد کان لی ذنوب عیر ذلک فاسم رسول الله علیه و سلم و قال لما علم العبد من کرم الرب لطعه سبحانه و تعالی انه مدل سیماة محسات  
 یتقاصی علیه ذنوبه لیجهر باله و یدلهما حسنات و اما الساکس هو السؤال انه هل یظفر فی کماة حیرات او ضرور و علم علیها و ذکره  
 تفسیر بحر العلوم ان یوم القیامه یوقی عده کتابه فیمطرقه عیری فیها الرا و شرب الخمر و اللواط و القمار و سائر الکماة فیقول للملک یا ادری  
 و لم یکس به الا شیاری فی الدنیا هی افعال فیقول الملک لیس به الا یوم انحطار و العده طهرا کتابک و طهرا الاصال من فعل مرکب لک  
 کنت لعتاب الناس من اعتاب عیر رفعت حسناته الی ذلک و وصعت سیئات ذلک علیه و یوقی عده کتابه فیمطرقه عیری فیها الخ و العده  
 و سائر الطاعات فیقول للملک لیس بذلک فی ما کان لی فی الدنیا قوه هذه الطاعات فیقول بل بذلک کتابک و کانت یتک و هم یتک  
 ان تطیق به الطاعات فتعلمها فکتبها الله تعالی لک عینک و اما الساجع هو ان یحارب عن قوا کیف حیار و المطلاع علی قوائمه فدر  
 ان عید یقر کتابه فیمطرقه عیری فیها من الذنوب العظام شیئاً لم یکس فی وجهه فیصنع فی کتابه و یدرب الی النار فیقال لدا من ترهب فیقول  
 عذاب النار اهل من قرار و هذا الکتاب و ذکر فی بهرة الریاض عن عبد الله بن سلام رضى الله عنه انه قال رسول الله صلی الله علیه  
 و سلم من ادل ملک یحل فی القصر علی المیت قبل نکیر و منکر قال رسول الله صلی الله علیه و سلم یا اس سلام یدحل علی المیت ملک قبل  
 ان یدحل منکر و کبرئیل الا وجهه کالشمس اسمه و در و ان یدحل علی المیت یدخل علیه و وجهه لم یقع فیقول له لکتاب ما علمت من سیئات  
 و من حسناته فیقول یا بنی اکتب این تعلیم و واتی و وادی فیقول له ریفک ما ذک و قلک اصحک فیقول فی ای شیئ اکتبه لیس  
 سعی صحیفه قال فیرق من کعنه قطعه فیقول به اصحیک قال فیکتب ما عمل فی الدنیا فاذا بلغ سیئه یستحیی به فقال یا خاظم یا تخی  
 من عاتک کست عملت فی الدنیا و تخی می الا ان فیکتب بها جمیع حسناته و سیئاته ثم یامر ان یطوی و یختمه فیطوی فیقول یا بنی شت  
 احته و لیس سعی حاتم فیقول احتما بطرک فحتمت انظره و یعلقها فی عقه و ذلک قوله تعالی و کل انسان الرماه ظامراً و عقیقه  
 و یدحل بعد ذلک منکر و کبر و کانت کتب العصاة سودا کما یسعث الکتاب الی اخره المیت فسود و طره لیعلم ان العایة قیامت دادا اه  
 العاصی یوم القیامه یقول یا ولتاه ثم یقر فاذا بلغ سیئه سکنت فیقول الله تعالی الا تفر فیقول استغنی سک یا رب فیقول بل استغنی  
 فی الدنیا فیدم العبد فیقول الله تعالی هل فعلت موعود ثم انجید الایة لعود الله من سخطه و قل ان رجلاً کان له اس صغیر یکنع عنه قلیلة

احد طرف ولم يسم فقال له مالك يا سي ائبك وجمع قال لا يا انا و لكن عند ايام المحمدي يوم عرض المشكلم على العلم فاحاف من ذلك قال فقام  
الرجل الى صحن الدار فصاح وكي ووصح الترس على راسه وقال انا احق بهذا النكار قال يوم القيمة اعراض على ربي كما قال وعرضوا  
على ربك صفا فاقول يا خيراه علي ما فزت في حبل الله ذليل كان لعمر صي الله صفة صحيحة يكتب فيها جميع ما عمل في الاسبوع من الخير  
والشر واد كان يوم الجمعة يعرض عمال الاسبوع على نفسه فكلم بالبع سينال من فعلت بها القدامات وادادوا عليه فاذا ظهره وحده مسود  
من كثرة الصبر اللهم سماع من موت العاطلين وذكره في سيرة الياص ايضا في المحرر عن النبي صلى الله عليه وسلم يقول الله تعالى يوم القيمة  
وقت الحساب عدي انا استحييت مني اذ عصيتني فيا حده الراية فتحرو به الى النار صحر العبد شقية في يوم مرودة فيقول لماذا كنت  
شقيتك فيقول يا رب من حركت شقتا قلت الى متى هذا الحصار في الدنيا حواني اولادي واصحابي وعد المرص حواني اهل محمد الرب  
حواني ملك الموت وفي القبر حواني سكر وكمر وفي القيمة حواني الراية وكنت اظن اسم صغولي ورتي يعصوني فلما امتري الى النار  
قلت الان هلكت هذا حركت شقتي فيقول الله يا عدي انا عند حسن ظن عدي فليظن لي ما تشارا و هب وقد عصت لك انا  
التاس وهو السؤال عن الطهار طهار الله تعالى وسعد كني هذا السالك حار اياها لئلا تارات كثيرة وعمايات شيرة عن محمد الله عن  
واس العاص رضى الله عنهما ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال يوتي رجل يوم القيمة ثم يوتي تسعة وتسعين سجلا كل حل فيها له اجر  
فيها عطايا و دوله ثم يقول الرت اشكر من هذا شيئا فيقول لا يا رب فيقول لك عذرا من حسنة صحت الرجل فيقول لا يا رب فيقول  
ان لك عدي حسنة وانه لا ظلم عليك فيرجح له ليطاقة فيما شهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله فيقول يا رب هذه ليطاقة  
مع هذا السجلات انك لا يظلم قال فيوضح السجلات في كفة والطاقة في كفة وطاست السجلات وثقلت الطاقة وحس على اني غاب  
كرم الله وجهه ان الرجل يعطى كتابه يوم القيمة اشهد سواد من الليل المطم ورجح في ذرا الكالسرح وهو قوله لا اله الا الله فيقول الله تعالى  
ان عدي بالغ في ثباتي فالايوم صالح في رصاه قال ابو هريرة رضى الله عنه يوم القيمة عند الله عز وجل ليضع  
عليه كفة يعني سره فيسره عن الخلائق كلما فلا يرى عمله ملك مقرب ولا منى مرسل ثم يرفع اليه كتابه في ذلك السرة فيقال اقرا به فيقرأ  
فاذا امر بالحسنة ابيض لها وجه وسر ما قلته فيقول له رت عز وجل اي عدي نعم ما فيقول نعم يا رب ما فيقول له الرت عز وجل  
قد قلنتها منك ثم يعرض القرارة فيمر بالسنة فيغير لونه ويوعل قلبه فيا حده الحيا من ربه لا يعلمه غيره فيقول له الرت عز وجل اي عدي  
نعم ما فيقول نعم اي رت ما فيقول قد غفرت لك فيحمر الله تعالى ساعدا فلا يزال حسنة تقبل فيسرح فلا يزال آمنه الخلائق الا ذلك  
السحر حتى يقول الخلائق طوبى لهذا العبد الذي لم يدس قط ما اكرمه الله عز وجل واولئك يبذل الله سائرهم حساسات محيية فيقول هاؤم  
اقراءوا كما سببه نقل ست سدة راد رقيامت مامه بدست دبه كه حوان في تمامي ان مامه يك يكو في نه بيد كوي دمار حدايا اكر معاصي وولات  
مسيار كردم اما طاعت وعبادت هم كاه كاهي تقديم به رسايديم محمود وجماعات مبادرت مي نمودم ذكره في تسبيح استعجال ميكرم امرور  
ويرين مامه عدي مي ميهم دار يكو يتبايع اترى موجود ميست وراي در سدة طاعات وعبادات ترار طرف ديكر لوتنه ام تا اگر كسي  
نه مييد در تقاي مامه نه يكو في مييد ميا حوان تا نه يبي كه چا كرده مس در كدارم تا نه يبي كه چا مي كم بيت ارس كه آيد و من ابيهم

اگر تو گرم آید و توانی به نقل است که حد دیگر که مانه سناست و بهد و گوید محو است و بهشت رو بهیچان مانه در دست اریل صراط  
مگر در فرمان آید که ان مانه خود خواهد معاصی بسیار بید تحیر و روانه فرمان آید که سده س بهشت و سده گوید چگونه است که به  
تعا کرد و فرمان آید که تو در دریا پیده دیگران بدرید و نام و رما بر کام خود پرده ات بدریدم و ارجی ملت و حصار است که بهد استیم  
نقل است که حد دیگر مانه است و بهد چند که خواهد معصیت بید چون سپایان رسد دل بر عذاب بهد چون مار نگاه کند  
مانه را سفید یا بد تحیر و روانه خطاب آید که ای سده س مقصود آن بود که تو دانی که ما را که در تو داخل بودیم چون دست می مراد حاصل آید  
و فصل مانه بهشت رو که در تو رحمت کردیم آورده اند که خواهد روانه اسطه انقلاب احوال نیست هزار درم و ام بر آمد و در دست چیری  
که آن تدارک دین تواند نمود در ری عظیم تقاضای عیض خود خواهد محو دل مادل عساک و دیده عساک روحانه آورده بسیار بهشت  
مهوری و اگر گریان دیدید سید که ای مسلمان حال چیست که چنین رازی باید گریست خواه شرم بهشت که در دل خود با دتمس دین تقریر  
که خود گفت بحق دین مسلمانی که گو خواهد حال ماوی گفت و صلت و درستی دام خواه تقریر کرد و خود گفت ای خواهد بوطه توقف  
فرمانده در آمد و نیست هزار درم در بهیانی کرده بیرون آورده پیش به بسیار بهد و گفت هر چند در دین بیگانه ام اما رعایت  
از مروت دور ماند که مرا در در خانه و مسایه بدست قرض خواه سرج مطالعه مار خواهد است در ماند خواهد نیست هزار درم سرگشت و پیش  
حرم آورده اس از وی پرسید که اگر بجا آورده خواه قفنه مسانه خود ماوی سیان فرمود عظیم گفت ساعتی توقف کن در خانه و رفت  
و قفاله بیرون آورد و گفت خواه قفاله مگر که من دین خود تمام آوردم تو سا قفله گردانیدیم تا در قفالت کم از خودی ساختم چون شب  
در آمد عظیم عصمت را در جواب می مید که مانه بدست می داد و در حساسای حلالی معروق میگردد اسد مانه کرد از وی بدست و ما  
داد و گفتد بگیر و بهشت رو که تو بالیقم خود محب آن شکسته خاطر بار دادی ما ما که می خویش مانه تو چکه به مار بدیم نقلی دیگر بشود و خبر  
که روز قیامت سده را بسیار بد و مانه عمل بدست وی و بهد همه معاصی و رلات عید که بدید جدا و دایس مانه من نیست حق تعالی فرمانده  
ملا که که کاسان اغال تواند گو اهی بهد پیرایه در مانه است اصصا و حواج تو بر بدین گواهی مید سده سده به هیچ حدی نماید و و راه  
روح بهد چون قدیمی حیدر دار و گوید جدا و جدا اگر احارب مانه سخی دارم گویم فرمان آید که گو سده گوید جدا و دایس مانه من نیست حق تعالی فرمانده  
سندنی المصنه نال کتا که بیدان علیک بالمعصية حیث قلت کنت لکم علی الصلة الرحمة طاب ملک باب در سید که سده  
مار است گوید ای رضوان حلقه و تاج سیار و سده مارا ماد شاه صفت لصد حمت رسان اشوات کتا بر تنه نوع است کتا  
ار لو و کتا مست بر لو و کتا نیست از برای تو اول آن کتانی که از تن است که قلم بر لوح محفوظ نوشته و کل شیء دعا و - ۲  
الدرس دوم آن کتانی که بر تن است که فرشته در مانه اعمال تو بسته و آن علیکم بحا فطین کما کما کتا بیں سوم آن  
کتانی که از برای تن است که مرآت خود اتناات فرموده است که بکم علی الصلة لوجه کتا است اول از هر طهار علم است و کتا  
دوم از برای عدل و کتا سوم از هر طهار فصل آبی در پوشش جیای آن ده کتا طهار علم عدل خود فرمود اگر کتا سوم از هر طهار  
آنها گرم و فصل خود در قیامت احصیان است نماید اگر گرم لطف و عریب باشد







مانند در حب امان سده مؤمن ما میر گردد که آنی دور ساخته و دلیل برین حدیث لطافت است که هر دو در سحر راجع آید چنانکه  
گذشت و یا چنانچه جوار گوئیم که اگر چند کفار را حسامیت و لیکن همه در عذاب یکسان نیستند مدیل قرآن که ان المناقضات فی  
الدنیا لا تسفل من المناجی و دستی که کفار در کفر بر تفاوت اند متلاست که در کفر از پیوند که متوجیه قائل اند اما موت پیغمبر را  
مسکرا صلی الله علیه و سلم عیض ترا لیس و او بود که حق تعالی کفر کا فردا در ترار و سده و میری در مقابل آن پدید کند تا مقدار حد اساو  
مدان پیدا آید و در رواید و در اعمال کسانی که پیچ مدی کرده باشند همین میتوان گفت اما آنکه درین و در اعمال چگونه باشد  
و سرحد و در آن سخن بسیار است و آنچه را روایات معصوم می شود آنست که در قیامت تحقیق ترار و با باشد هر ترار وی بود و کوه  
یکی نورانی و یکی ظلمانی نورانی از هر حسات و ظلمانی از برای سیئات و در این و در چگونگی مانند بعضی گویند که ماداره کردار سده  
اگر یک مات و اگر بعضی بیدیک که درین اعمال او آن پیدا شود و بعضی گویند که آثار حسات را ماداره آن حسات گران مار کند  
و آثار سیئات را ماداره سیئات سکسار و این وجه تقدیم اولی است زیرا که حدیثی است درست موافق این معنی یا فیه ایم قال البیاضی  
عایه و سلم ان الله تعالی المستخلص حلا من امتی علی رؤس الخلق یوم القیامة فیمنه علی تسعة و تسعین سجلا کل سجل فی البصر الحدیث که آنی  
المعتمد و در شرح تفسیر آورده است که بعضی گویند که نهائی بیکو که در آنرا سبب و استدلال آن حدیث شرح صدر کرده اند که آن حضرت  
فرمود علیه السلام که بعد از متقی صد یکی از آن مرتکبان که سینه ام شکافته شود ماد دیگری گفت او را موارنه کس موار ترار و ماده ش از  
امثال من لیسجد بد من ریاده آدم ماصد لیسجد بد من راجع آدم مابا رتن لیسجد بد من افرون آدم قال دعه فلو ورنه یحیی اهل الارض من محمد  
و بعضی گویند که اعمال سده را ماعتها می جدا و دسحانه تعالی بسجد اگر شکر ماعتها گذارده باشد ترار و نه بیکوئی گران گردد و اگر نگذارد  
سک آید و برین دلیل آورده که حضرت رسالت فرمود صلی الله علیه و سلم که مردی حال اتالی را بر سر کوهی مدت چهار صد سال یا بارده  
سال عبادت کرد و از حق تعالی مسالت نموده بود که حال او را در سجده قصص کند و دعا حاجات رسید چون روز قیامت شود خطاب  
آمد که ادخلوا عیدی بر جنتی المحته و گوید یارب این علی ثلث مرات فیما مر الله تعالی ان یجاسد قال فیه دن جمیع اعمال بور نصر و هرید  
لعمرة الله تعالی علی اعماله و یتقی سائر العزم و یقول ادخلوا عیدی النار عدل فیقول تب و یارب فیقول ادخلوا عیدی المحته بر جنتی و بعضی  
از باب معاطلات می گویند که سده را بر ساعتی موارنه ایست که مر جوشتن را در آن موارنه امتیاج نماید بود و آن موارنه ماطنست یا ظاهر  
برگاه که ظاهر ماطن راست آید ترار و رست است و اگر محال آید کار پر حضرت آنکه حضرت رسول صلی الله علیه و سلم فرموده است که  
روا العسکم قبل ان توروا و حاسوا العسکم قبل ان تجاسوا ماطر این معنیست که الله اعلم و بعضی دیگر در این حدیث چنین گویند که ترار  
و قد عمارته ار معاملة تست ماطن حاسیه ماطن سحی میمان با تو سجده الراحون تر جمهم الرحمن الواس الارض بر حکم من فی السما و بعضی  
دیگر سده که ما حال انرا و رست که اختلاف احوال و می بسنگ و مار نیست بلکه در مرتب و بعد است هر حد قریب تر مار سک و هر چه  
دستر از گران تر سده حاجت مقدار اهل جوشتن قریب بود بعد از دسحان عمار که از خود دفعه بیدر مابا هر چه ازین مابا کادیه میرایه  
متر در آن قدر که تو ر یک می شوی ما و دست و یقین بدان که ترار تو در دوا اند کرد و بعضی دیگر گویند که در دوا ترار وی مارل است



مطالب در رسد که ای سده اگر چه دیگر بدست آری مستوجب جنت گردی و در مستحق عقوبت ماستی المومنین و فایزید و ماهر و در هر روز  
 و قرأت حوینت یک سده ادا و معادست طلب کس شاید که بقور و محبت فائز گردی سده اول بیست و یک و گوید ای پدر در دنیا من  
 مستحق بودی در عقی اولی که ما کرام و اتفاق مساوتی مانا گوید مقصود چیست بیده گوید مرا یک حسه می باید تا محبت یا م و الاء و رکات شنبایم  
 یا گوید ای فرزند در دنیا و مال تو بسیار کشیدم و عمر حوینت در بهوای نفس و رضای خاطر تو ضائع گردانیدم و امروز خود در مده ام کل نفس  
 بهما که سبب رخصه ارضی سید بر خوانده ام اکنون توبه و احتش می ترازم را برید و میبندیده بیسی مادر آید تا استغفارهای حسه نماید را در  
 شرم مثل این جواب شمیمه غایب مار کرد و حاصل از برادره و در حوینت و بیو بیچ کام تنفسی به میدتی و در صحرای عصا نماید ناگاه  
 در اتساع این حال دوستی اردستان الله عزوجل که محبت میباید شد و فی الله بوده مادی ملاقات که در ری برسد که ای برادر چه حال  
 که ترا تنفقه و در پتار حال می میم صورت حال با و ی تقریر کرد و گوید که ای برادر در چه دیوان من یک طاعت است آزاد کار تو کردم  
 من و سده ای سستان هشت حرام که من را در دوزخ پیش گرفته ام و در تنگال از سخاوت آن مرد قحط کسده آید که ای برادر  
 از تنفسی علی و انا اکرم ایا ای ملائکه نگاه استید که هر دو رحمت کردیم سر بر هر دو را محبت و اعراض الله رب العالمین  
 نقل است که چون رو قیامت شود و طایق حدائق با صد هزار قید و علائق از قفس بر دارنده را مانه اعمال او بدست او  
 رسد و گویند اشراف انکسالت سده لرزان و ترسناک تر از درگاه آید ما خود گوید در مانه من هیچ حسه نیست ایاد تر از روجه جل گدائی تو از  
 ناگاه از وی استار عیب مآید که حج سده را سجده و در سده و اعمال پسندیده یکبار را در کرم و ده گوید سجده سده گوید آنکه  
 اریس طاسات که یاد فرمودی هیچ کدام تقدیم بر ساییده ام و هیچ یک از بسیار مانه من نیست مآید که ای سده چنین سب و یکس  
 چون عانیان حج میرفتند تو حضرت میخوردی و همچنین بحیرت و مسرات میل می نمودی و تسای عمل آن می بردی اکنون همه آنها را  
 گزیده انکسالتیم ما امروز در که حسات بهم و ترا میت حیرت تو بسیار مریم نقل است که روزی هارون الرشید جریمه عرض میداد جریمه  
 ای سده بود و برادر بدست گرفته و بر روی سیم می سجده هارون در جریمه دار نگاه کرد و گفت راست سخی جریمه دار را بدست گرفته  
 و ترار و ارد سب و بیعتاد و بیوش گشت چون هوش آمد هارون پرسید ما اصا مک گفت یا امر المومنین چون تو در من نگاه  
 کردی گفتی راست ماست از اوصات قیامت یاد آنکه ملک تعالی سطر بیست در سنگان خود مگرد و گوید و در لوا القسط اسل المستقیم  
 ما خود گفتم جاوید باشد آن روز که مقتضای و ان کان متقال همه من حردی اتیادها لها بصیر و نظیر از نگاه و طاعت براسخ  
 هارون چون آن شهید آب در دیده گردانید گریست آن تنب در جواب دید که قیامت قائم گشته در ترار و نگاه اسما او را می سجده  
 خداوند که آن یک قطره اشک که از بیست ما در دیده هارون چکید ترار و در حسات او وی آسان گردانید لم نقل است که حواحه عبد الله مبارک  
 مردوری گفت قدس الله روحه که مردمان چهار چهره لشک او من به تقسیم مردمان ماسد که مته از کدام حاسب در آید و من میدهم  
 مردمان ماسد که مانه اعمال ایشان بدست راست و دریا چپ و من میدهم مردمان ماسد که برار و سه ایشان گران باشد  
 و من میدهم و مردمان ماسد که خوف کرامت و من میدهم گفتند ای شیخ این معنی به دستی گفت ملا و فتندار ممر طبع و آید

چون طمع منقطع شد دست ملا کوتاه شود و دیگر آنکه اگر خوانی بدانی که نامه دست راست میدهند یا دست چپ دو مرتبه که بر تو موکل اند  
 یعنی که کدام یک را ملا خوانی اگر در دست راست را ملا دادی همان نامه دست تو خواهد بود و اگر در دست چپ را ملا داد  
 نامه دست چپ تو خواهد بود دیگر آنکه هر که را میسر است نشد و در خوف خواهد بود و هر که را میسر است در خوف است و در ایمن خواهد بود  
 و دیگر گرانی و سستی تر از روار طاعت و معصیت است و امر در مقاصد نامه عین که که ام زیاد است و در ایمن همان گرانی خواهد کرد که اندک  
 ریاض القدس و در شرح تعرف آورده است که رسول و مود صلی الله علیه و سلم که من سر تر از و ما نسیم چون تر از وی کسی را امتثال من عطا  
 سک آید و رای خویش را کشف خود میدارم و در پایه تر از و اندر هم تا یکویتهای پادشاه خود آورده اهل بهشت گردد و در آید دیگر آمده است  
 در روضه العلماء منقول از ابن عمر رضی الله عنهما که حضرت رسالت و مود صلی الله علیه و سلم که چون مور قیامت شود و صدای بادی حاشا  
 عمل در سیاه نگاه حدوده و فصول ترا بخیر صلوة در انجمن او اسان قلاش فاش گردد و او صاحب مکارم و در بهنگام است و در او ظالم  
 چون بخار و در ملازم امواج بخار را مال اعمال معلومی قلاش شود و مردی از امت من به طاعت غلبه می کند و در حق تعالی باری شود چون او را شنید  
 هم در آید و در گریه در آید و گوید یا ملائکه الرحمن مرا کی حکم کرده اند گوید آتش دوزخ گوید و ساعتی گذارد تا سر حال خویش گریه و اشعار  
 سیاهی اشک تا سرور کار خویش گریه و جویند از محبت شهبای تار خویش گریه و دارم صبرانی تا کند رحال گریه و همان بهتر که خود حال  
 را در خویش گریه و مدد یار خود اسی دل که در چشم نماند آبی که خواهم بگریه و بجزایار خویش گریه و فرشتگان گوید ای سده این گریه در واد  
 دیامی مایست کردن تا فائده بران مترنگ گشتی امروز گریه ایات چه سود رسانده گوید ای فرشتگان من از روزه فرسداں آید  
 تا تحمل آتش بدارم و آرامت محمد صلی الله علیه و سلم و هرگز بخدای خود ایس گمان می بردم گوید ای سده چنگان می بردی گوید امیدوار  
 و درگاه حضرت ماری چنان بود که مرا می بود و نصاری در دوزخ مجتمع نگرداند گوید ای سده اینجا حضرت محمد علیه السلام ایستاده سرد  
 رور و کار خود دست حل و علا و در انجمن تا سر اشفاق کسد و الا ساه وید گرفتار گردی سده ارحایت پیخودی آوار سردار و در صحرائ  
 و صحت سید سادات علیه الصلوة والسلام خواهد حضرت حواجه علیه السلام آوار سده ستوده بحالت و مبادرت نماید آن بیچاره را  
 رچنگ ز مایه محسوس بیدار نماید که ایس سده را پس سارید تا دیگر باره ورن اعمال او عایم و تفحص احوال او کنم گوید یا محمد ماسدگان نامور  
 و مران آتی باشد دست ازین سده مار بیداریم حضرت رسالت علیه السلام رو بقدر آرد و حضرت خدا و دی را حل و علا سجد  
 ند و بعد از آن گوید خدا و ملائکه خود در میان من و یکی آرامت من حامل گشته اند خطاست تطاب در رسد که ای فرشتگان سده مرا به چار  
 سارید تا دیگر باره ورن اعمال او نماید چون حواجه علیه الصلوة والسلام سده را پایه تر از و آرد و حاجت بیات راجع آید حواجه علیه السلام  
 ست مبارک در حجب در آرد و صیقله بیرون آرد و روی کتناهی را رو کرده در کفه حسات مدد یکبار بر بیات راجع آید و مران آتی  
 ل علا در رسد که سده مرا به بهشت برید چون سده را در بهشت رسالت را در بهشت ملاقات کند حضرت خواهد که مرا  
 به تاسی گوید پدر و مادرم خدای تو ادا احسنی حکم می نماید تا ما این حسن شمان کیستی فرماید منم پیغام محمد صلی الله  
 علیه و سلم و آن صحیفه که سنات تو بر بیات رحمان یافت صلواتی بود که در دیار روح من فرستاده بودی آن سده در قدما می مبارک

آل حضرت ائمه دلو سه سراقه ام شريفة آن حضرت ديد و گويد يا محمد لو لانت وصلوني عليك الا لويت في الدار مع من يوي اكره بركة  
 صلواة و تنفاحت تو نو دي من چون دور حياں ديگر بيرج دويج جيتا گشتي و قريں صدر برادر دو بلا بومي و آمايان مايشقل الميزان  
 سها حسن الحلق روي ابو در صي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال ما من علي انقل في الميزان من الحلق الحسن الذي نفس مح  
 بيده ان الرجل ليدرك حسن الحلق و حمة الصائم القائم ثم قيل علامته حسن الحلق ان يتبع التحمل الانتقال و لا تسبق في حمة اثر ايضيه  
 المكرويات بل يحمله ذلك ان يدعو المس طلبة بالحيرة والعزاء كما نقل عن النبي صلى الله عليه وسلم حبيب كسوف راحة و دمو و حمر  
 ال اللهم اهد قومي واسم لا يعلمون و عما يشقل الميزان العلم روي عن ابني حليقة عن حماد عن ابراهيم رضي الله عنهم انه قال  
 لو صبح الموارين القسط يوم القيمة فيوتى فعل رجل و يوصع في ميزانه فيحس فيوتى لشئ مثل الغمام والسحاب كثره فيوضح  
 ميزانه فيثقل فيقال له بل تدري ما هذا فيقول لا فيقال له به العلم الذي علمت الناس فعلوا و علموه بعدك و عما يشقل الميزان  
 لو ان كلمة الاخلاص هي شهادة ان لا اله الا الله اذ قال قائلها مخلصا عن قلبه غير شك ما كما روي عن النبي صلى الله عليه وسلم  
 حدثت الطاقة حيث نعت تسعة و تسعين سجلا كل سجل مائة مرة كما ذكرناه آنفا قال السنن انك روي الله عنه ما من رجل تقوا  
 على صل لا اله الا الله الا جعل الحسن الذي تحتته ثم الذي يليه على آخره صل في الدنيا فيشهد له الله عليه فيقول قد قلت شهادة  
 ثم يصعب كل ذلك في ميزانه و قال موسى عليه السلام يارب دولتي على عمل ابد و اوده مسك قرنا فقال يا موسى قل لا اله الا الله يا مؤمن  
 لو ان لا اله الا الله و صعبت في كثرة السموات و الارضين السبع في كثرة احدى السموات لرحمت لا اله الا الله و لو و صعبت عليين نقصتم من مهاد الله  
 العبدان بحري على لسانه في كل لحظة كلمة الشهادة سرور امار ورق و كذا لك التسليم والتحميد والتكبير روي في هريرة روي الله عنه عمر  
 النبي صلى الله عليه وسلم انه قال التسليم يلا نصف الميزان و الحمد لله يلا الميزان و الله اكبر يلا ما بين السمار والارض و لا اله الا الله  
 و منها ستر و لا حمانا حتى يخلص الى ربها و عمر الى هريرة روي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم العبد اذا عمل  
 يوم مثل عمل احد قائل و اوس يقدر على ذلك يارسول الله قال فلكم يستطيع ذلك قال قول سبحان الله اعظم من احد و احسنه  
 و لا اله الا الله اكبر اعظم من احد ثم قال كلمتان خفيتان على اللسان عيلتان على اللسان خبيتان الى الرحمن سبحان الله و حمده سبحان الله العظيم و الحمد  
 و في رواية سبحان العظيم و حمده و شكلي روي الى النبي صلى الله عليه وسلم قلة الدنيا فقال له ايس است من صلوة الملائكة و تسبيح الملائكة  
 و سائر روي ان تقول ما من طلوع الفجر الى ان تغرب الشمس الا و في العادة مائة مرة سبحان الله و حمده و سبحان الله العظيم و حمده و سبحان الله يا تبارك  
 صاعرة راعته و ما من كلمة فيها الا يحلق بها ملك و سبح الله تعالى الى يوم القيامة و لك تواء و عمر النبي صلى الله عليه وسلم رباط ليلة في سبيل  
 يعدل عبادة العشرة و من كثر في سبيل الله يكون له يوم القيمة في ميزانه صحرة انقل من السموات والارضين و ما بين من تحتهم في الله  
 ان النبي صلى الله عليه وسلم قال في جبريل عليه السلام ان ابراهيم خليل الرحمن صلواة الله و سلامه عليه قال ثوبا الحمد لله قبل كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله  
 كل حال فحالت الملائكة و اذ كانت له يقول الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد  
 من قام له هجره و هاله الملائكة ما كفا يقولوا الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد و الحمد لله بعد كل الحمد



والطیور واما قوله الحمد لله على كل حال وانتم لا تحصون ثوابها بده دخواستوا بها الى واحمد الله ولا و آخر اوطاها واطاها و صلوة الله وسلامه

على رسوله محمد صلى الله عليه وسلم

**الفصل الحادى عشر** فى بيان الصراط وكيفية المرد عليه ذكر فى الاحياء العلوم للمام حجة الاسلام ابو حامد الغزالى قدس الله روحه قال ابو سعيد الخدرى رضى الله عنهما على صبرهم وعلية حكاى كلاليت وخطا طيف تحتطف الناس مينا وشملا وعلية ملائكة يقولون اللهم سلمهم ومن الناس من يزل البرق من يدهم كالبحر من يدهم كالعنبر المحرق ومنهم من يسقى سعيا ومنهم من يشى شيئا ومنهم من يحسبوا حواشيهم من يرحب رحبا ما اهل النار الميم ابها طاموتون ولا يجوب واما من يباحدون مدلوب وخطايا يمحرقون فيكونون محما ثم يولد في الشفاعة وقال رسول الله صلى الله عليه وعلى آله واصحابه وسلم نصرت الصراط بين طهراني جسم فاكون اقول من سحر رامت من الرسل طلا يتكلم يومئذ الا الرسل عليهم السلام وروحى الرسل يومئذ اللهم سلمهم في جسم كلاليت مثل تنوك السعدان غير انه لا يعلم قدر عظيمها الا الله تعالى يعتطف الناس اعماله فمنهم من يوفق لعمله ومنهم من يحرق من ينجوا ذكر في المعتقد اذا كان يوم القيمة يقول الحمار جبل حلاله مد والصرط على جسم من الرسل الى الصراط طافا يقولوا على الصراط ما لا ارجو ان ياتي الا الله تعالى قد اكتم وروا الا الله الا الله محمد رسول الله ثم سجد النبي صلى الله عليه وسلم فيقول رضى الله عنه من الصراط ما لا ارجو ان ياتي الا الله تعالى قد اكتم وروا الا الله الا الله محمد رسول الله ثم سجد وعشرة آلاف ستة مستقوى والخلق يرون عليها والرياء تحرك النار يخرجها من مقدار مساهة المشرق الى المغرب وهو لصطفتهم يسبون كالمرق ويقال لعصم عصمو الصراط كما حاد افتوا با حلف الصراط فيقولون ليس الصراط فيقال لهم رتم عليها وهي حادثة وآيس انا ياف طرائق بحسب اختلاف احوال خلافتي ست كسى ما تذكى ستنى سرار سال بساط مودر بر صراط طى كند وكنس با تذكى نظرة ليعبر ارا ان عقبة مجبور ما و تحقيق اين معنى آنست كه صراط ياسى موقت ست ده در صعود وده در بهبوط وده بر طر صراط ودر ده قف صعود اول اركست اموال سوال كند ودم ار تهر به حم وقرع كاس مدام سوم ار را و سائرت حرام چهارم ار اركست عدد و ان حيتهم ار من كادى ابطال حقوق مسلمها بان شتمم ار نواد اكل مزاحم بهتقم ار ظلم و ايدا و مشا تبه بهتقم ار عسنت و سنان تهم ار سحر و طلسمان جاودان دهم ار مكر و حدا و دوستان تصنع و تفحص لارم شمارد بهر كه اربن سوا لمار امردن بحواب با صواب گردان ارا ان موافق محوف بر سميل قيسر تحاور مايد و الا در بهر يكى ارا ان بهر سال محو شمعوع اما نگاه ايتان اظهر بر صراط سرده و در آخاير ده قف بائل و سرل محوف نو در منزل اول از مار پسر سد و از عرص بيار تفحص مايد و دم ار و صودا اعتسال سوال كند و سوم ار ر كوة مال استفسار مايد و در چهارم ار تصدقات و جارات برسد و در پنجم ارج اسلام و در ششم ار ادا و رصيام و در هفتم ار تحصيل علم و در هشتم ار كميل عمل و در نهم ار مكر و تحركه جبر كند و در دهم ار ربا و رعونت و اعمال كه به ار سهر خدا كند بهر كه اربن سوا لمار احوالى تقرير كند كه بسوء صواب بر ديك باشد اين سائل آسانى تحاور مايد و الا در بهر يكى بهر سال مدح و معصوم اما نگاه ايتان در صراط سرده برل ديگر محمود بهد در منزل اول ار سد برسد و در دوم ار ستم حلاق و در سوم ار عل و در چهارم ار عدد و در پنجم ار عشوه دادن و در ششم حيات نمودن و در هفتم ار مال بيتيان و در هشتم ار ربحى بر صعيهان و در نهم ار ربحى بر محتاحان و در دهم ار نوكل



ارك الذي انجاني منك بعد ما رايك ما رايته منك ما اشار الله تعالى ثم يقول يارب ادع لي وحي عنهما فقد انا  
 يحاد احرقني وحادنا فيقول له رب انما علمي شيئا بعد ما احييتك ما رايته فيقول يارب لا اسالك غيره فيقول ملك ان اعطيت  
 لك تسال غيره فيعطى به عمودا وهو اتيق فيصرف الله وجهه عنها وترفع شجرة عند بابك فيقول يارب اعني هذه الشجرة فاستظل  
 فيقول ان اقسمت يا اتيق فيقول لا يا اتيق اسالك غيره فيقول الله تعالى الملك ان اعطيت هذا السال غيره فيقول لا ورك اعني  
 الله فيعمودا وهو اتيق فيسجد الله تعالى اياه فاذا انتهى اليها انفتحت الحجة واما فيها فتدق بعصا السما فيقول يارب وادعني  
 سنة فيقول ما بين اقسمت ويحك يا ابن آدم ما عدرك فيعطى فيقول لا يا اسالك غيره ثم يعطى به من عمودا وهو اتيق فيقول  
 ناد على الحجة فبها هو فيها اذ قام ميسر فيقول له مالك لا تسال فيقول يارب قد سالت حتى استحييت واقسمت لك فقال  
 ميسر فيك ان اعطيتك مثل الدنيا يوم خلقها الى يوم اصفيها ومثلها معا قال الوسيعة احدى الى حبيبت في بهريرة رضي الله عنها  
 ما تم قال يا الوهيرة عشرة اشياء سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول وعشرة اشياء نقل الوهيرة ما سمعت الا منها  
 معا فيقول يارب اترى لي وامت رب العالمين معك رسول الله صلى الله عليه وسلم فيقول الرب حل حلاله الى لا ابرأه  
 ما اذ ان اعطيتك ذلك فيقول يارب فالحق ما اس جها هو يضي اذ راي شجرة اخرج صاحبها فيقال له مالك فيقول اليس ربي تحل  
 في فاذ هو برجل قائم فيقول لا هذا منزل من مساكنك واما قبران من قمارك ولك مثل الف قبران ثم يمسي امامه فيدع اذ  
 صورة لا يشرق على شئ منها الا ان قد نصره اقصى ملكته وملكته مسيرة ستة وكان الوهيرة رضي الله عنها اذ ذكر قول العاتمة الى  
 دانت رب العالمين يضحك حتى يبدا وحراره فقال رجل من القوم يا اها هيرة قد عدتها به الحديث مرارا كل ما استيبت الى قول الرجل  
 ثم الى ضحك فقال الا اصحك اذ ضحك رسول الله صلى الله عليه وسلم لم يجد ثالا الا فيك اذ انتهى الى قول العاتمة اني به رواية مع  
 لاخبار وقد راها الشيخ الوسيعة الكارزوني رحمه الله عليه في المسلسلات على هذه الرواية في بعض المجالس الطاهرة قال في ما  
 حجة هي ان عن يمينها عين وعن يسارها عين فيقتل ما فيها فيذهب حرقه ويعود لور عن الوان اهل الحجة ويترك من الاخرة  
 يذهب ما في صدره من علي او عرش او سيد قال فياتيه الملك فيقول له كمالك يا ابن آدم حبي يا نيك اذن من ركب ففقد ههنا  
 ههنا فياتيه الملك فيقول قم يا ولي الله ارك ما اعد الله تعالى مسرة من مسيرة حساية عام في حان واستجار واما واما وحيام  
 فيصير متفاه ملك يسلم عليه فيقول من انت ما رايته احسن مسرة منك فيقول اما قبران من قمارك ولك من ربي  
 فصل من متفاه قبران آخر احسن مسرة من الاول يسلم عليه مرد عليه السلام فيقول من انت ما رايته احسن مسرة منك فيقول  
 اما قبران من قمارك ولك بعدى الفصل مني ملايرال يلقاه قبران وقبران بعد قبران ما لا يصحى عندتم الا الله تعالى حتى يلقاه  
 بهرات يسلم عليه ولا يكلمه فيرجع راجعا مسترحرا راجعا ان الله تعالى قال حوز مقصودات في احياء مخرج من اول الله متفاه حجة  
 سعيها فيمضي الى باب الحجة وعلى اها ستور من حلال الحجة فيمضي الله تعالى رجا تيريل السقور يديا وتسا لا يسها حيدة معلقة للصا  
 والمعاينة وقال اس من مالك صلى الله تعالى عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لو ان بعضي تلبها اشرق لابل الدنيا

لعنت من الشمس والقمر وصابن تنکیه معہ علی اریکہ ادا اشرق علیہ نور من فوقہ یادی یا ولی اللہ اما انما یک من دولۃ میقول من است  
 یقول اما اللواتی قال اللہ تعالیٰ ولکذا یامرید میحول الیافاد اعمدنا من الجبال والکمال مایس خدا لاولی خدا ہو الملتکی علی  
 اریکہ ادا اشرق علیہ نور من فوقہ یادی یا ولی اللہ اما انما یک من دولۃ میقول من است میقول اما اللواتی قال اللہ تعالیٰ  
 فلا تعلم نفس ما احضر له من قرع احویل حراء ما کالوا یعماون ولایزال یحول من فحہ ای دختہ لایحیی حدوس اما اللہ تعالیٰ فیصا  
 ہو کہ تک ادا تاه ملک فیسلم علیہ میقول ان اللہ تعالیٰ یقرنک السلام ویقول سلمی من فحہ ای اعطی ما مالور وعلیک بل الیاس یوم  
 ملقتم الی یوم معشم وعشرۃ اضاعتم لا طعتم ولسقیم ولسوتم والاحد منهم لایقص دلتک من ملکی شئی ان اقول کہ کس میگون رحسا  
 الی ذکر الصراط ذکر الشیخ تورقشتی فی المعتمد مداکچون رور قیامت آسمانها در نور دیده گردود وشت کہ بر مالای آسمانهاست آشکا  
 زود چه از قرآن معلوم شد کہ شست نزد سدرۃ المنتهی ست وار حدیث روکش گشت کہ سدرۃ مالای آسمانهاست وچنین میس  
 یرار میاں رجیر تادوج آتکار استودیر اکہ ار قرآن وحدیث معلوم گشت کہ در تحت ایں حان ست وحلق کہ بر ریخ صتا  
 باشد وار آجا حواہد کہ در بہشت مسارل خود رو مدسحی میس است آن سکتہ را طاست کہ حق تعالیٰ سر رد ورج حویلی  
 ارموص اہل قیامت بہ ست کشیدہ است وہمہ سارن میساید گشت و دوزخ را دریر آن مشاہدہ کرد وقال اللہ تعالیٰ وان  
 منکم الا وارضها پس آسما کہ اہل سعادت اند ویاک قیامت آمدہ اند آسانی مگرد و انیتاں را ارد ورج آسیبی گردی برسد  
 را آسما کہ مستوح عقوبت باشند اصراط مدوج افتند و آسما کہ ایں قوم بخدای تعالیٰ شکر کیا در دہ باشند حات یا سد ہر یک بعد  
 اراں مدتی کہ اسی تعالیٰ خواستہ باشند و اہل شرک مادوان در دوزخ ماند و انکلام فی تفسیر قولہ تعالیٰ وان منکم الا وارضها  
 کاں ملی دلتک حتما مقصدا اعلم ان اخلائی کلہم لا علم ان یمر و اعلی الصراط حتی الامیار والصدیقین و ما سب الہی ذکر افا تا  
 و ودل واحد من الواردین بحسب تعاوت مراتب مختلف معص الوارد للتعذیب قال اللہ تعالیٰ ان الدین سمقت لہم  
 من انکسہ اولئک عنہا معدون وقال فی صبحہ لا یسمعون حسیسہا وقال فی آیۃ اخری وہم من صرع یوم مثل  
 اعمود و ہذہ الآیات دلائل علی ان السعۃ لا تقر لون النار فلتک اختلاف المفسرون فی تفسیر الوارد وقال بعضهم الوارد الدوزخ  
 من جسم و ہواں یسمعوا حوالیہا و ہو مع المعاصی وقد یحیی الوارد ویرا وہ القرب لکما فی قولہ تعالیٰ ولما ورنہ ماء صلیت  
 ای حرب وقال بعضهم الوارد الدوزخ قال الامام المصنوع الماتریدی رحمۃ اللہ علیہ بخوارن یکو لو واردین داخلین فیہا لا دخول  
 تعدیل لہ ذکر مرد و ہم جمیعاً علی الصراط والاصراط محکم کا سطح للدار من حلف لاید حل دارا فان صعد سطحاً حش لہ یصیر داخل  
 صبا فعلی ذلک بخوار اسم ادا ورا علی الصراط یطلق علیہم اسم الدوزخ فی الہ ارجم بخوار اہل الایمان ویرل لکفار کما ذکرہ وقال حیدر  
 اللہ لال رحمۃ اللہ لہما ان الصراط لکون علی بعض الناس اذق من الشقر و علی بعض الناس من الوادی الواسع و علی بعض الناس  
 من آزادان یکون الصراط علیہ مقدار شتر علیہ بعضہ عن المعصیۃ وان اراد ان یکون الصراط مقدار مایس الاسماہ خالہ ماتہ علیہا  
 حلقہ من الحرام والشریۃ و ذکر فی المعاصی عن جاسر صی اللہ عنہ انہ سئل من ہذہ الآیۃ فقال سمعت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم یقول



رود الدجول لا يبقى برولا فاحرا لا دخلها فيكون على المؤمنين برؤا وسلا ما حتى ان الدار صحيحة من برودا حتى حيا مؤمن  
 لا نورك اطلق اسمي ذكر في الاحياء وتخرج التعريف عن النبي صلى الله عليه وسلم قال ان المؤمنين اذا وضع قدمه على الصراط تحمدهم  
 من قدمه كما تحمده الالهة على الطق فيقول الدار حيا مؤمن قد اطعوا نورك لمسي ثم قال الامام في المقام اخفقوا في اسم كيف  
 مدفع عنهم صر النار قال بعضهم الدرك المساة تحتم لا يبرح ان يكون كل الموضع التي يسلك فيها نارية فاذا كان جميعها لا يمنع  
 ان يدخل الكل في جسم عالم مؤمن يكون في تلك الموضع والكفار يكونون في وسط الدار فيجمل ان يحصل من المؤمنين والدار واسطوع  
 من النار عنهم كما جاء في الحديث اذا كان يوم القيمة ياتي قوم فيقولون على الصراط فيقولون كيف من البر ولا يتوسرون بالمرور عليه يكون اتي بئر  
 يقول لهم ما معكم انهم والصراط فيقولون كيف من الدار فيقول بئر بل عليه السلام اذا استقلتم في الدنيا بحريتك كيف عسرة توه  
 يقولون بالسفن يوتي بالساجد التي صلوا فيها يحسبون فيها كهيئة السفن فيعبرون الصراط فيقال لهم بده مساحكم التي صلتم  
 بها بالحاجة وثانيها ان الله تعالى يحذر الدار فيعبرها المؤمنين عن حارس عده الله صلى الله عليه وسلم رسول الله صلى الله عليه وسلم  
 قال اذا دخل اهل الجنة الجنة قال بعضهم لبعض اليس وعدنا ان الدار فيقال لهم قد وردتوه وهي حادة وقد حارس في الاحبار  
 اذا كان يوم القيمة استند الله تعالى لطائفة اصحة فيطرون من قوسهم الى السما فيقول لهم الملائكة بل رايتهم يحاسب قالوا ما راينا  
 فيقولون بل عرتم الصراط فيقولون ما راينا شيئا فيقول الملائكة من اتي اتم فلو ان الله صلى الله عليه وسلم فيقول الملائكة شهد ماكم الله تعالى  
 حدثوا ما كان اعلم قالوا حصلتان كما اذا حلوا نستحي ان نعصيه ورعى باليسر ناقص لما فيقول الملائكة بحق لكم نراؤنا انما يكمل ان  
 الله تعالى يجعل الاحرار الملائكة لادان الكفار محترمة مودية والاحرار الملائكة لادان المؤمنين برؤا وسلا ما كما في حق اسرارهم  
 عليه السلام وكان ان الكفار الواحد من الدار يشرب القطر وكان دأؤهم يشبه الاسرايل وكان ما رعدا فاق قيل ما العادة في ذلك الدجول  
 انهم ليسوا مؤمنين عدا ما قلنا وجوه اعداء ان ذلك مما يريد بهم سرور اذا علموا ان خلاص منه وثانيها ان فيهم من الكفار حيث يرون المؤمنين  
 الذين هم اعداءهم يتخلصون منها ويهربون فيه انما سحابة وتعالى يقول اي مؤمن موقد في توأتمكم چون فردا قياست سرار حاك راك  
 على انكم تزدون رحمة راحم به مشرب برم انما كفار را شايد بجا طرنگ زد که اگر مؤمنان نماندندى همه بسوخته سى همه را در آرم که ان مسکه  
 اذواردها مؤمنان را سالم برون آريم ثم حكي الدين اتقوا وكافران را در شدت حداب وصعوت مقام دارم که در دله الطالبت  
 و احديا وثالثها ان المؤمنين كانوا اجوفهم باحتة وتشتر ويقون على صحة الدلائل وما كانوا يقبلون تلك الدلائل فادوا وتلوا وهم معهم الطردوا  
 عليهم اسم كانوا صادقين صبا قالوا ورا بعبا الطار كراته المؤمنين عند رب سحابة تعالى مثاله قصته تحليل صلوات الله وسلامه عليه  
 من الله تعالى فارقاه راعى الطار الدار او اذ بال تحليل عليه الصلوة والسلام الى جاسب آخر عير وسط الدار ولكن كان في ذلك محال  
 طعن للعدو حيث يمكن ان يقول لو وصل تحليل الى النار لانتزق فاسره الله تعالى في وسط الدار ثم حول الدار برؤا وسلا ما ليكون  
 ابلغ في الكرامة ليعلم الله وان اعرف من الله سبحانه وارب الى لاس الدار وكذا دخل موسى عليه السلام مع قومه في الحرم اهل في حرم  
 اجمع انشاه فاحرته موسى عليه السلام سلفا واعرف من دعوى حتى قويت المعجزات وان لما ليس يرقى بل العرق هو الله سبحانه كذا في ذلك الدار المؤمن



فی السار ثم حفظهم فیها وجعلنا علیهم برادوسلا تا یعلم العالمون ان المذنب هو الله تعالى لا الناس را بیات ترا از آتش دروغ چیست  
 یاز هجستی قی و جان تو پاکست بذراتش بر خالص بر فروز و بد چو عیشی بود اند روی چه سود دستر مغبری تو چیزی نیست پریش و لیکو  
 ز وجود خود میدیش اگر در عویشش گردی گرفتار حجاب تو شود عالم سبکبار و حاسنها ان آدم علیه السلام و حدیجه حجاب تا قطع  
 درها خالده تعالی یورد اولاده السار حتی ادا حیا منها عرفوا قدر احمه و سادتها ان الذییب و الفضة لا یصیران خالصا الا بالان  
 اراد الله تعالی ان یمنی بحیث من الطیب آری استاذ در گال زو مصتوق را در آتش در آرد تا آتش من البسود و نقره صافی را  
 فرود عاصی مسکین اگر چس عصیان دارد نقره ایمان هم دارد و آتش خطاب آید که ای آتش من عصیان سده را بسوزونه  
 مان و عرمان را بر ورتا چون بر خالص خلاص در عین قنقیر از نوت آتش بسلامت بیرون آید در حقیقه مخلود و دوج شهود  
 دیعت نشد که من الملک المحی الی الموت الی الملک المحی الی الموت من الملک الی الموت لا یزول ملک و سابعها لیکون الموت  
 لیل الکافوس کما الی حمر تیل علیه السلام کان دلیلا لمرعون فی الحرو و تاشایر یزیدان برست جوده عنصر الموت من و طهارة  
 ان الحویر الاصلی لا یصل فی السار و لا یصله کد لک المؤمن و تاشایر ان لا یتمک سر العصاة فحعل الانبیاء قد اعمم و الکفار قطع  
 لعصاة یما یمهم یحیی العاصی فی نور اطلع لیلایرا هم الکفار نقل است که حواحه علیه الصلوة و السلام با جمعی از یاران و یغری  
 و مد سمری فرود آمد و مستقری قربان کردند و اکل آن اقدام نمود و از جمله حاضران یکی را بر سیل عادت فی اختیاری نقص طهارت  
 تا دیما که بعضی شمشید و صاحب اقداد استند و بعضی فی حواحه علیه الصلوة و السلام چون وقت نماز آمد بخوابت کما فی السار  
 لی گردد و روا داشت که نمازی و صوگد ارد فرمود من اکل لحم البعیر فلیتوضأ تا بجه حاضران و صورا حقد و واقعه صاحب حادثه در میان  
 تان پوشیده بماند که لک حضرت خدا و مدی حل و علا و رور قیامت حواکه که پرده عاصی دریده گردد و نیز به پسند که کمصیت شود  
 میا و اولیا و علمای و اصعبیا در صف نوال و بریم وصال هم از الو شمشید بهر امر فریاد که در دوج گذر کید تا آتش مع صی عاصی  
 و دود آتش دوج پاک و شمشید گردد و اکر دورات و آتش برسته ما و لیا و امیا بمرافقت مواهقت حامید نظیر دیگر هم دین اس  
 رده اند که در زمان یوسف یعلم علیه الصلوة و السلام که لاتات مصر زمان نطس بر لیا بکشد اندر لیا حواکت که زمان کرات  
 ان در حق خویش کوتاه گرداند دعوتی مساحت و یوسف را میار است و در نظر ایشان حلوه داد و در میان آن زمان و ختری کربلا  
 ن طرش رحال یوسف افتاد و رعایت هر و محنت همه را با طاهر شده حاکماتش بخون آلوده شد هر صیدان و دین بیکانه بود  
 و در چنین استلاد مع حاجت رب الارض السبأ نمود در ان واقعه سر حضرت خدا و مدی سست و گفت آتی دین ریتحت از آینه  
 اه دار و همه را سرگ ما بر آر حضرت ستمار علی الاطلاق همه آن را را در استعراق متاهله حال یوسف حیا ان خود بی ستمو  
 حامی ترجع همه حامدی برید و حامی گویا گویا خصاب خون می آلودند تا بیده آن ستمو دریده گردید و ان امر حال را با طهارت  
 متد احمی در دیش چون حضرت حلال احدیت خواست که امر و در دیما کافره را در میان لاتات مصری صیحت یک دور  
 رنگ او گردانید اگر در دای قیامت عاصیان است محمد علیه الصلوة و السلام را روا کرد که در میان او لیس و حمیرین صاحب گد

همه مقتضای و ان منكم الا و اسردها اربل صراطا گدرد و در راحت حمت رساند محبت و غریب بخوابد و دعائش را قال الله تعالی  
 كنتم على شفا حفرة من النار فانقذكم منها فستبرم عيانا ما احرم عند الله ان يعطوا قدرته في كلا الحاسين الحادى عشرة  
 نیری الحلق کمال قدرته فمعرفة تستعینون من النار و فرة لیستیت سهم النار كما جعل النار رحمة على قوم کاسراهم علیه السلام و حمت  
 علی آخین و الماد رحمة علی موسی علیه السلام و عقوبة علی قومه فکذاک فی النار استعانت بها الکفار فقالوا ربنا اخرجنا منها فان  
 مدنا فاننا ناطمون و استعانت النار من المؤمنين حتى قالت حریاتوس فان دورک طفلای فقل ست که حضرت رسالت صلی الله  
 علیه وسلم باصحابی شمس دود که اعزای آمد بر غار راگوش گرفته برسم هدیه به پیش آن حضرت آورد و آن بر عاله فریاد میکرد و حواحه علیه السلام  
 رو نصحا به رضى الله عنهم آورده و فرمود که لعنت و حلال حضرت خدا و دی جان علا که فرأ آتش درج بر سیدن موحدان امت من جیان  
 فریاد کند که این بر عاله در دست این اعرابی و آلمانی عترة اراد ان یسیر النعم من المسک لان را یجتما متین بالنار و آلمانی عترة  
 الله تعالی و عاله النار بان یما با و هی لا تتبع من الکفرة فیقول بل من مریه علما و رو المؤمنين علیها امتلا یقول قط و ذکر فی ریاض  
 المدکرین فی الخمسة المؤمنین اذا وردوا علی النار فیقول النار یا رب ان اردت ان تنی فلا تغدبی بمعرفت قلوب العارضین فان  
 لا اطمینا و الکرانعة عترة لقد ورد قسم فان منکم الا و اورد با قدر خول المؤمنين مما تحمله القسم قال النبی صلی الله علیه وسلم لا یجوز لی من  
 ثلاثه اولاد خمسة النار النکاح القسم و النکاح خمسة عشر ال السید یقول القسم علی وجه الصم فاداکا ان یوم القیمة یا من هم بدخول النار مع صاحبهم  
 میاتون فیقول الله تعالی للمؤمنین ادخلوا النار فیقولون لیک سعبیک رسالطیج ما امرتنا بالاس العین مدک قولہ تعالی  
 والذین اٰمنوا و اتبعوا ما نزلنا من الذکر من سیرة فی النار مع العاصیین اکثر من سیرة فی الجنة مع الطیغین السالفة  
 عترة مدک دار بازان چون میخواستند که فرار خود را در تاریکی بیاورند اول رسد آنی داری میرسد و کسی بر پای فرید می رسد و او را  
 بر سر در میسر میشتند اگر محبت و تحقیق در این کار را در میقتد بر آب افتد و اعصاب و احرا می ویر آزاری برود چون این ادب  
 دست آورد و دیگر به نامی حراد آن امر خطیر اقدام میتواند نمود که طفل و روح تویر می یابد که امر و بر روی آب است اما مثل الحیوة  
 الدیة بکثرة من السماء و سن و انتصهوا بحصل الله را بر تدم هم خود استوار دارد و اما و که آب را آتش گرداند و بر آن  
 بر صراط عدل سارند تا می میرد کالرقی بر کس صراط گدرد و سپس اسطاط کاد ارتباط متحرک الدین اتقوا مقصد و وصول  
 و معدن قول و حصل کرد و القاسم عترة اب رضى الله عنهم سیرة حید که اراه عترة مرعون فاعاله مدک  
 و دهب سیرة علیه السلام الی بیت المقدس لعلته الفراج کما قال الله تعالی اسمی الی الی استر لعدده لیل و کذاک فی قصة  
 موسی علیه السلام اوجو الله تعالی الی العزالی ارسل الیهک حد و الی لتفرقة نسال النجوان یریه کلیمه ایضا یتسل بر و یه حیدر و  
 مدته که آن الارض فی آنرا و یوسف علیه السلام کذاک را عترة النار را سال الاعاد الیهها فسال ان یریه احواله ایضا  
 و یوسف علیه السلام کذاک را عترة النار را سال الاعاد الیهها فسال ان یریه احواله ایضا  
 و یوسف علیه السلام کذاک را عترة النار را سال الاعاد الیهها فسال ان یریه احواله ایضا

بین برانی و یقولون طساق الحال اشعار گریه دل خون کی از کائنات گریه می + خون تو فریاد بی کو که در و آوریم بهیم است که در  
نوس جگر عرقه سوم + پسکه در خاکد رت خون جگر می ریرم + بیک دران تو ام یاد گری ام مگذار + ما تو آمیخته ام ما و گری نامیزم + العشرین  
پس یوسف صدیق را صلوات الله وسلامه علیه ملک مصر عین بود راه بر جایه و در دامن ساد مد نموس را نیز چون ملک تحت مقبره بود  
راه بر جایه و در دامن دوزخ ساد مد را نیز چو دامن عین یوسف گرفتار شد ملک مصر حرارت گفت یوسف را دوسه روزه  
ردان می باید فرستاد از برای نفی ثمت راین یوسف را بر دامن فرستاد مد تاجی بر سر و حلهادر بر و حادمان در عقب چو بیا  
عطر بر یوسف اما دگفت من هرگز چمن ریدانی مدیده ام این یا ملک کریم است یا ملک عظیم مرا خدمت وی باید کرد که روری  
و ادنو که عتاب او شاه ماوی سر آید و در اوج کبر بانی ترسد سلطنت و بادشاهی مستند گردد شاید که در کار من فطری کند  
بیک نظر محرمات من کفایت فرماید که یک چو مدنه نموس را مدوزخ فرستند + مایه وی را مید که خرامان حرامان سجد آید  
فر محمل در بیتانی وی آتاز سجود و در دل وی انوار کریم و خود مالک گوید پس هرگز دوزخی مدید + ریبانی مدیده ام و مرا آید که ای  
الک این سده مارا بر عقیقه عتاب ما و ی سر آید و بهنگام اعزاز و اگر ام مادر آید آری است که  
مار فان گفته که محما دوست را در دوزخ ترسایدن حیا مانده که پروانه را شمع تحویل کردن پروانه در حرمت آن میباید  
له آتین را در بر گیر و او را بجاان دولت لسی که یکرمان خلعت نور آتش در پیوسته و در امای وجود خود کوشتد اگر چه رمان دیگر از راه  
حاکم ترس مدرا مدار بدوام و لقتل او تمام برادر داران ماک مداد اشعار را در دلم صورت آل خوب حق می سرود + جاشنی  
شکیر او در دهن می سرود + ما قدر استور کنیم هر نفسی عیب مکن + که برقت او در دل توارد دل می سرود + حال پر رانه مسکین بی  
تعلقه سمع + تا مسور و پروا مالش رنگ می سرود + همه مرغان چمن هر طرفی می میرد + مثل از واسطه گل چمن می سرود + آری رات  
را آن است که معشوق آتشی بر او در دواح عاشق را در آن آتش اندازد ای درویش هر چه در آتش اندازد مسور مدگو آن عشق  
له خرش حاشاک معاشرت را مسور دشتنومی در درون شمع محال او در دهن + و بر درون پروانه بار اسوجتی + اهلگری سپید  
و در دلم + در درون حال من سرور دلم چشم و حال و عقل دس کس مسوجت + هر چه بود از عیان دلم مسوجت + آتشی مونس چو من  
رشته + کردش از سر حقیقت ماحر + مار ساین آتش گر آن آتش است + کشت در حث حال آتش مهرش است + هر چه آق آتش مونس گشت  
و در حال من ما گفته ایم می شود + آتشی در ویش خیاچه در هست لغت محال توان بود در دوزخ میرا متوق وصال تو آن و آرس  
ول عاشق ماحیا عاشق دست دیگر آرد و در دین عالم خلوت خوشتر از صحبت در دین عالم دوزخ بهتر از حث از برای آنکه در دوا  
چو آن خلوت بهتر از آن دست دهد که در میان مقبولان و این معنی محوری دار و سیای علم درین طلوات سمر متوان کرده مدیده عقل  
رین کلمات متوان دد آنکه در سرای مجرای ماحیا امتان می گوید او داد که سر دوقات آتش سر ۱۰ بی کدت دار و در باغی  
ایتم که در عشق تو آمیخته ام + وار عم نفسی چو آتش هر حقه بیم + هر شعله که از آتش عشق تو جسد + را گیرد از آنکه با من است ایتم +  
تو در حق منی او آتش دوزخ برابر را در آتش پیرا راست که بادشاهان اترت را که این معنی است + معروضه و آل آن محنتی متفهی حاصل نفسی ۱۰ ال با

لر بربری کند با محنتی که بعد از وی امید وصال باشد قطعه باز سر سوره بجز انیم کی جویم فصل ۴ در رخ آشنایان چگونه مشربت کوثر فرزند  
 ی ترا حاری سپاس شسته کی دانی که حیثیت ۴ حال شیدا کی که شمشیر ملا بر سر جوید و سخن علی اس ابی طالب کرم الله وجهه از سمع ذکر آ  
 ر که الناس جنم فقال اسکت بحق ما الیست الذی فی العریضی محمد اعلی الله علیه وسلم وحق الریالذی بینه بنیال المومنین الذین فی القیوم  
 اکثر و حاسن الملکوک و اهل البیوم فی الدنیا قیل و کیف یا امیر المومنین قال لا ملوک الدنیا و یماجون العزل و اهل البیوم لایماجون العزل و اهل البیوم  
 فی النار لایماجون من القطیفة لاسم فی النار مع التوحید بعد ایا الله لیس لهم عذاب القطیفة بل عذاب التظمیر قمر فی العذاب افرج من اهل البیوم  
 فی الدنیا لمولفقه مر اسر و در همان دولت وصال قویس وصال حبسیت که آمدند حیا قویس و اسد رسد شاهی و حصول محک حبسیت ۴  
 لذای راه نشین با صفت نعل قویس چو چنگ رحمة میجویم رحمت حق و شرم بهر حال رحمت قویس چو حام دل رحمت تو گشت عکس  
 پیریه نگاه حلوه دل آینه حال تو من متعجباً چه دار انحلال می طلعی ۴ تو عاصی و تراطف و دو انحلال قویس ۴ کمال دوست تو کیل باقصا  
 شد تو ناقصی بهمان ناقصی کمال قویس ۴ رحمت الی الایة المذکورة قال الله تعالی و ان منکم الا و اهلها اسی در پیش از ما سارت  
 درین آیت لطافت کثیره و معارف بشیره ایراد فرموده اند اکنون قلم مشکبیس رقم رسا طاسط این صحیفه عالی علم طیفه چندت بهیه  
 از ان لطافت مینفقه مرقوم می گرداند سمیع فتول اصنامانی لطیفه اول حضرت خداوندی حل و علا در ان جن که ایوب سی اعلیه السلام  
 در ایلام رایح علیل و حلیله حبس رحمت حاتون قسم یاد کرده بود که اگر مرضی و استلای او نصیحت و شفا مستقل گردد و ایام بلیت  
 منتفی باوقات عایت شود بواسطه تقصیری که در خدمت اروی خود در مافته بود او را صد چوب بر سر خدا آنگاه حق تعالی وضع ملا و در  
 ابتلا گرفت و فرموده از برای تخلیه اقسام وی حیل بهچین شد فرمود که حد سیدک صفتا صاحب به ولا تحث اسی ایوب اگر اعمال را  
 که در دمه تو حق خدمت نری رعایت حقوق خدمت سموده باشی و اگر نری در سوگند عادت رفته باشی اکنون حیل است که دشته  
 که بعد صد چوب باشد مثل چاروی دست گیر و کنار بران پاک داس فرود آرد تا از غده سوگند بیرون آمده باشی و آن بگماه را مالام  
 و ایحاج نیاز و ده باشی که نک قسمی در قرآن احصا قدس آبی و رو دیا فته و ان منکم الا و اهلها و لیکن اسی تو من تزد و در دیکم  
 من حق خدمت اگر مسوزم حقوق خدمت صانع گردد اگر مسوزم در سیارم قول من خلاف پذیرد پس در آرم تا سخن من است شود و لیکن  
 مسوزم تا حق خدمت مطلق گردد و لطیفه شانیه اسی در پیش موسی علیه السلام در ان بیابان از دور آتش دید و روی آن آوردانی  
 است من حاسن لطف و الا یس نادان چون روی که نمی که آن آتش بود بلکه نام بود و دانی انا الله لا اله الا انا سده مؤمن است  
 در پرده آتش آن ساید که مستیان را در مار و عیم حست نماید چنانچه فقیر تو گفته است سمیت سخن شوم تبیی عم محور آتش دوزخ ۴  
 که موسی را حال یار اید را می ناید و تحقیق این سخن است که حضرت رسالت فرمود صلی الله علیه وسلم که اهل دوزخ که مخلوق از برای  
 دوزخ ماسد چون در آتش در آید مرایشان را مرگ ساند اما طائفه که از برای نظیر شان آتش رحمت را در دما سوز حمت حمت  
 عا د القوا ایضا اما تم الله تعالی حتی یادی ما حرا جمید علم الحکمة بعصل رحمة ایا هم یعنی ایشان را حضرت حلال خداوندی حل و علا  
 در آتش دوزخ میراند تا به گام حروج ایشان اید بیرون آرد و دست شان بعصل و رحمت خود در آرد و در معنی این حدیث شیخ محمد زکریا













حنم و ماليت ام عمر عافراً ولم تحمل عمراً ولم يسمع عمر ذكرهم فاقبل ابو بكر رضي الله عنه ويؤيد ذلك ظاهر في المعاد واكل من  
 الثمار واشرب من الانهار وادى الى الاعضاء من الاشجار وليس على حساب لاعداب ولم يسمع عمر ذكرهم ثم خرج على رضى الله عنه ويؤيد  
 ياليت اتي لم تلدن ياليت الساع مرقت لم يسمع عمر ذكرهم ثم خرج عثمان رضى الله عنه نحو بقيق الغرقه وهو واضح يده على اقم  
 راسه وهو ينادى يا على صوته وانعد سقراه واقسلة راداه في سفر القلعة يد بهون من الحنة والنار يردون وفي الحساب يرون  
 في حنم على ما حرمهم يكونوا كالكلايب يخطعون مرضى لا يعاد سقيهم وحرى لا يادى حريمهم وقتلى يوتون ولا يحيون من النار  
 ياكلون ومن النار يشربون ومن طماقما يتفككون ثم لقية لال رضى الله عنه فقال مالي اركب يا ابا عبد الله كيسان حريتنا قال  
 الاول لي ولك مالال ان كان صير يا بعد لاس القطر والكتان الى لاس من مقطعات النيران والويل لي ولك ان كان بعد معاينة  
 الارواح يقيت مع الشياطين في الاعلال والويل لي ولك يا مالال ادا سقماس جيمها واطعها من قومها وكرى تسمية الغافل  
 للعقبة الى الليث رحمه الله قال النبي عليه السلام ان ادنى اهل النار عدا لمرجل عليه لعل من النار يعل منها دماغه كأنها مرجل  
 مسامحه حر واصر له حر واستفاره له بالدار وتخرج احشائها بطنه من قديمه وانتهى الى اهل النار عدا واد من بهون اهل النار  
 عدا ما وعى محابده رضى الله عنه انه قال ان لحم حيانا في حيات كاتال احقاق الحت وعقارب كاتال النعال بالعلم يهرب اهل  
 من النار الى تلك الحيات فياخذون يشفاهن فيكسطن ما بين الشعر الى الظهر فما ينجيهم منها الا الهرب الى الدار وقال رسول الله صلعم  
 ان في النار حيات مثل احقاق الابل يتبع احدكم تسعة مائة رعين حريفا وذكرك في رايص المدكرين للعقبة سراج الدين حمة الله عن  
 الحسن رضى الله عنه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم بحسب تيل عليه السلام يا حننيل صف لي النار ووفيتنا فقال حننيل  
 والذي نفسي بيده لو ان قطرة من عين غسيل قطره الى الارض لمات جميع الارض من قنن ريحها قال يا حننيل ردي قال والذي نفسي  
 بيده لو ان قواما من قباب اهل النار علق بين السماء والارض لمات جميع الارض من شدة حره قال يا حننيل ردي قال والذي  
 نفسي بيده لو ان رجل من اهل النار وقع ولا اهل الارض لما تو جميعا ما يرون من تسوية حلقه قال يا حننيل ردي قال والذي  
 نفسي بيده لو اجتمعت جميع حال اهل الارض ثم وضع عليها درع من السلسلة التي ذكر الله في كتابه لصارت الحمال حائماً  
 ثم ذهبت فلا يتقبل الى يوم القيامة قال مسك يا حننيل لا ينصد قلبي وموت فاقبل النبي صلى الله عليه وسلم بيكي فاقبل حننيل  
 عليه السلام بيكي فقال له رسول الله صلعم يا حننيل يا بكبك وانت من الله ما كان الذي انت قال اما حق الله ما كان لك لك  
 قد عمر لك ما تقدم من دسك وما خروا ما لا ادرى لعل في علم الله على غير الحال التي انا عليها ولا ادرى لعل على اتلي بما استلاه  
 اليس ما اتلي به ما روت وماروت فاقبل حننيل بيكي ورسول صلى الله عليه وسلم بيكي فنادى بهما من فوقهما يا حننيل  
 يا محمد صلى الله عليه وسلم ان الله قد آفكنا ان بعد كما وقد فصل محمد عليه الصلوة والسلام على الرسل كما فصل حننيل عليه السلام  
 على الملائكة قال علما سمع حننيل عليه السلام ذلك صري عنه ما كان فيه وخرج وذكرك في اعيان العلوم ان الله سبحانه وقادى ما روي



اليها ان الله قد آمنكم قالوا من ياس مكر ادا عليها الله تعالى هو علام الغيوب وانه لا وقوف لها على غاية الامور ولم يامننا ان يكون  
 قد امنكم ابتلاء الهما وامتحانا ومكر اسماء حتى ان سكن جوها طهر اسمها قد امناس المكر الم تر ان ابراھيم عليه السلام لما وضع في البئر  
 قال حسبي الله وكانت يداه من الدعاء والعظام فاستجروا وعرض بحريث عليه السلام في الهوى حتى قال له انك حاشك فقال ما ليك  
 فلا وكان ذلك وقفاً مقصي قوله حسبي الله رجعتا الى ذكر النار وعقوباتها قال فتاوة رحمة الله عليه ان اهل النار يحترقون به  
 ستة ثم يقولون كسافي الدنيا ادا اصبرنا كان لنا الصرح فيصرون اليه ستة فلا يحصف عنهم فيقولون يسوءا علينا الصرع  
 ادا صبرنا ما لنا من تحييص فيدعون الله تعالى اليه ستة ويطلبون اليه ستة لما هم من العطش ويحزرون من شدة العذاب كى  
 عنهم بعض الحارة والعطش واذا قصر عوا الله ستة يقول الله تعالى بحريث اتي تنى يطلبون فيقول بحريث يارب انت اعلم انهم ليسوا لور  
 العيت فيظهر لهم سخاة حرار فطخوا انهم لم يطرسل عليهم العقارب كاشال الحال تلجج واحدا منهم فلما يدرب عنه الوجه الله  
 ستة ثم ليسا لور الله تعالى اليه ستة ان يررقم العيت فيظهر لهم سخاة سوداء فقالوا ابد سحاة المطر فترسل عليهم حيات كاعناق الابل  
 كلما السعت لا يذرب وجعا اليه ستة وهذا معنى قوله تعالى ذذنا هم عدا اتا فوق العذاب مما كانوا يفسدون اس  
 يلغرون ويعصون الله وروايت ديكر انك ازان محايث حنجر آتيش برسر ايشان فرو باره وبرتال سگ محيقيق برقوق ان حريق  
 في توفيق فرو واقته دار طريق اسفل خارج كود ودر بام ان اقوام بدمام مارل ميگره ودار اقام ايشان بيرون مي آيد طعام ايشان ميشج  
 ريم باشد وبترا ب ايشان حوامه وجميم ووكه ما للعساق من جميم غير عساق وجميم طعامهم السموم وبيواتم السموم عدا سم شديد وعقاصه  
 ميدان في ذلك لدكسي لمس كان للقليل والقي السمع وهو تنهيد قال العفة رح من اراد ان يحرق عدا الله تعالى  
 وينال ثوابه فعليه ان يصبر على شدائد الدنيا في طاعة الله سبحانه وتجنب عن العاصي والشهوات الدنيا فان احته قد جعت بالمكاه  
 وخفت النار بالشهوات كما روى الوهرية رضى الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال دعا الله تعالى حنرئيل عليه السلام عارسله الى  
 الحته فقال له انظر اليها والى ما اعدت لابلها مير بها فرجع فقال وعزتك لا يسمع بها احد الا وحلما جعت بالمكاه فقال رجع اليها  
 وانظر اليها فرجع حال وعزتك لقد خشيت ان لا يدعها احد ثم ارسله الى النار فقال انظر اليها وما اعدت لابلها مير بها فرجع فقال  
 وعزتك لا يدعها احد يسمع بها جعت بالشهوات فقال عدا اليها وانظر اليها فرجع فقال وعزتك لقد خشيت ان يقي احد الا وحلما  
**الفصل الثاني** في مصفاهل النار وبيقتهم وشدة عذابهم ذكره صحاح اصحاب قال رسول الله صلى الله عليه وسلم يوتي باهم  
 اهل الدنيا من اهل النار يوم القيامة فيصع في النار صبيغة ثم يقال يا اس آدم هل رايت حيرا قط اهل مرك يعم قط فيقول لا والله يا رب  
 ويرقى باشد الناس عوساني الدنيا من اهل الحته فيصع صبيغة في الحته فيقال له يا اس آدم هل رايت نوسا قط واهل مرك ستة قط  
 فيقول لا والله يا رب ما مر بي نوس قط ولا رايت ستة قط واما صورت اهل النار وصحابة احصا منهم ما روى عن النبي صلى الله عليه  
 وسلم انه قال ما بين سكي الكافر في النار مسيرة ثلاثة ايام المراكب المسرع وفي رواة اربعين يوما وليلة حرس الكافر مثل احد ومجده  
 مثل الصيغار ومقدمه من النار مسيرة ثلاثة ايام وعطشه الكافر اثنا واربعون راءا ورواية ان محله جسمه ما بين مكة



والمدنية ومن ابراهيم صلى الله عليه وسلم ان النبي عليه الصلوة والسلام قال ان الكافر ليس بجاهل الفريخ والفرسخين يتوطاه الناس وقال  
عليه الصلوة والسلام تسوية المار فيقلص شفته العليا حتى تبلغ وسط راسه وتسرح شفته السفلى حتى يضرب سرة كذا في المصايح وفي  
رواية رؤسهم كالاطوار الرواسي واعينهم الرقار كالامار المغطلة وجوبهم مسودة وتغورهم كالرياح المشددة وتغورهم كالصفحة  
المسدة شفا بهم كالشعر واصواتهم كمصيق الحمير عيون بعضهم كالروق الخواطف واصواتهم كالرعد القواصف على ارجلهم القيود والاعمال  
وعلى اعناقهم السلاسل والاعلال سراسيمهم من قطران وقعت في وجوبهم النار قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اجتمع اهل النار الى مالك  
ويقولون بل لباس ثوب نعلهم ويلبسهم الف لباس من القطران وحلهم من النار وادخل في كل اصبع منهم حاتما من النار  
على الحاتم الاول مسقوش بالحق عقابي بالعدل سحلي وعدائي وعلى الثاني حمرتهم من حمتي واسيتهم من كرامتي وعلى الثالث قذمت  
اليكم بالوحيد وعلى الرابع ما يبذل القول لدي وما انا بظالم للعديد وعلى الخامس طعامكم الزقوم وتراكم المصير  
وعلى السادس اسميكم اليكس قراكم الشياطين وعلى السابع لاسيكم سها ولا تقرأ وعلى الثامن ستمال الال النار وبعد الغم  
الملك الحمار وعلى التاسع اسودت وجوهكم وغير محاسنكم وعلى العاشر حرام عليكم رباة في الاستماع كلامي ويقال قد ابس الله تعالى  
كل عضو من اعضائهم لباس بدلة وعقوبة فالس لباسهم لباس العقوبة بقوله تعالى كلما نصحت حلوه وهو بد لباسهم  
حلوه اغيرها ويخبرهم بقوله تعالى ويخبرهم يوم القيمة اعمى قراهم بقوله تعالى اليوم يحقو على افعالهم ووجوبهم  
بقوله تعالى ويوم يسخون في النار على وجوههم واي يمس بقوله تعالى حذوة فعلوه ثم الحجة صاهج وارجلهم بقوله تعالى  
ان لذي اكلالا وجوبا وقلوبهم بقوله تعالى ما والله الموقدة التي تطلع على الاقدار والستهم بقوله تعالى احشوا بها  
ولا تكلمون وكفى بعض الاحرار قلاع كعب الاحرار صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى خلق افضل المخلوقات اى هى آدم على شكل آدم  
محمد صلى الله عليه وسلم في التركيب والراس المدور على شكل اديم الاول واليدين على شكل الحمار والحواف على شكل الميم الثانية والرجلان  
على شكل الدال ولما قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان الله تعالى لا يدرى حل حمار كهارى آدم ما جسم الا وقد مسحهم صورته الى صورة  
الشياطين لان الله تعالى خلقهم على صورت اسمي وفي هذا الحديث تشارة للعظيمة تعاطف وفي المصايح قال رسول الله صلى الله  
عليه وسلم يلقي على اهل النار الخوج فيعدل ما بهم من العذاب فيستقيقون فيحارون طعام من صيرع لا يسمون ولا يسمون فيستقيقون  
الطعام فيعاطون طعام من عصمه فيذكرون اسمهم كادوا يحرون انفسهم في الدنيا بالشراب فيسقيون بالشراب فيمسمون بحميم  
خلاب الحديد فادامت من وجوههم ستور وجوهها املت اطوارهم قطعت ما في بطونهم يقولون ادعوا حمرهم الى التراك ما تيكهم  
راسلكم بالسياف قالوا بل قالوا ادعوا وما دمارا كافر من الا في صلال قال يقولون ادعوا ما لنا فيقولون يا مالك  
مقص عليك اربك قال نعم - كم اذكركم ما كتبه اقول ان العن تستال من دعايم واحامت مالك اياهم الدعام فتال  
يقولون ادعوا - كم نلا اذكركم من ركبهم يدون رماحه ساندقوتنا وكما قومنا صال من دعا احرها ماها فادعنا  
يا كاهلون قال فيجيبهم احشوا ولا تكلموا ان سيد ذلك يا سوا من كل يبر وعهد ذلك يا حذون في الرمي وسفر

الویل و ذکر فی بهرة الربا من عن السن فی الله عفا قال رسول الله صلی الله علیه وسلم یلقی النار علی اهل النار یجکون  
 حتی تنفذ الدموع ثم یجکون بالدم حتی انه یكون فی دعوهم احد و دفلا و ارسلت السفن صیاحرت ثم قال مساکین اهل النار  
 نمی لایبصرون کم لا ینطقون ثم لا یسمعون و کل جائع یشتی الطعام الا اهل النار و کل عطشان یشتی الماء الا اهل النار و کل  
 عار یشتی اللباس الا اهل النار و کل میت یشتی الحیات الا اهل النار فانهم یموتون الموت اللهم احرام من النار یصلک یا ارحم الراحمین  
**الفصل الثالث فی ذکر اودیت جنم و صوف العذاب فیها نقل است که حضرت رسالت علی الله علیه وسلم مخاطبه بهر احدیکه کری بر ارضی الله**  
 تعالی عنهما گفت که ای فاطمه آسان ترین درکات و وزج را بهفتاد هزار وادیت و در هر فادی بهفتاد هزار شهرستان و در هر  
 شهرستانی بهفتاد هزار کوچه و در هر کوچه بهفتاد هزار چاه و در هر چاه بهفتاد هزار صدوق و در هر صدوقی بهفتاد هزار گره عذاب  
 حضرت فاطمه رضی الله عنهما را استماع اس اوصاف مدیعه و تعقل این اصناف شعیبه بهوش میفتاد و بعد از آنکه تعقل یار آمد  
 گفت یا خیر خلق الله این انواع عذاب مکرر اما سند و مودس اضاعوا الصلوة و اتبعوا الشهوات در روایت است که چون سوره  
 قل آعوذ بر اعلی نازل گشت از حضرت مقدس سوی صلی الله علیه وسلم سوال کردند که یا رسول الله خلق چیست فرمود و ادیت  
 و در دوح قروی بهفتاد هزار ساله راه و در وی هزار چاه است و در هر چاهی بهرارتالوت و در هر تالوتی بهرارمار و در ویان بهر  
 بهراردمان بهر کدام بقدر احد چون کوه احد و در بهر دمان هزار سواد و در هر سواد تعبیه کرده اند و نقول دیگر بهفتاد هزار گزوم  
 بهرگز نمی چون حمل لامل که ماسد حملی و گوید این وادی که در وی این عقوبات موقوع است مقرر و معین را برای قرآن حاملان  
 فاستقست قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ان النار لتسیر لیل لقرآن اکثر ما یسیر لیل الا و ان کعبا لاحار که گفته اخیار  
 بود است رضی الله عنه گفته که در قوریت چنان یافتیم که در آن وقت که حلاق علی الاطلاق جل و وزج را بیاورد از دومان  
 و در دوح شخص در وجود آورد نام یکی جبلست و نام دیگری شلیت حلیه جبلیت بر هیست سرچال است و ترکیب تنلیت  
 ترتیب صورت خضر قام بالای هر یک یا ضد ساله راه هرگاه که حلیت حرکتی میکند مار از وی میریزد هر گاه که تنلیت محسوس  
 می آید گزوم از وی مرد می افتد اصل مار و نسل گزوم جنم ازین دو تنخص تولد می پذیرد و بر روایت است که حواج عالم صلی الله  
 علیه وسلم فرمود که در سرج دوح دو وادی دیدم که دو کدو آن با علی علین بر می آید و او اه آن با غطیه آهنین استحکام داده  
 بود و خار دوح نکوستش تمام آن پوستش از آن دو وادی برداشته در پای آتش در توج آمد و شراره ها بر مثال و حال بلکه  
 دیال از وی فرو میریزد و صعوت عذاب آن بر تبه بود که سیر از سورت حرارت آن متغیر میگشت و حجیم از سبب لبان متغیر  
 می شده و در وی حشرات سیار و مودیات متینا مشاهده کردم از حشر بیل علیه السلام آسمانی این دو موضع باطل و این دو وادی  
 سائل سوال کردم گفت نام یکی دت و لقب آن دیگر خلق هر دو در چند بار آتش دوح از حریق ویل صرصر معلق خلق می نماید که  
 اگر چند سوخار سوری از آن محاسن سبحان کشاید بهر چه ارطوب و یا مسر و بجزر است همه احتراق پذیرد اگر یکی را از ساکنان این  
 دو سرل میس با آتش مالیب دبی و دستند از هوا آسانش و عایت راحت بدب بهر سال در حواب استراحت نمایند

الفصل الرابع في صفته الطوارىء والصعود عليها نقلت که حضرت رسالت صلعم فرمود که در دو پنج گوشتی دیدم

[illegible][illegible]



دى شباب من امتي على بحية وبقا دالى النار وهو ينادى راسا ما به و احسن صورته وكم من امرأة من امتي قد قصص على بصيتها  
 انفاذ الى النار و هى تنادى و اقصيتاه و اسد كستره حتى تشتم الى مالك فاد انظر اليهم مالك قال الملائكة من هؤلاء ما و روى على  
 من الاستقيا راجعت من هؤلاء لم تستدو و منهم و لا ررق اعينهم و لم تدر سجع السلاسل و الا له لال في اعناقهم فيقول الملائكة هكذا امرنا  
 ان ماتيك هم على هذه الحالة فيقول لهم مالك يا هؤلاء لا تستقار من اسم و روى في رواية اخرى اسم لما قادتكم الملائكة يادون  
 و احمده فلما راوهم ما كانوا اسم محمد صلى الله عليه وسلم من بيته فيقول لهم الملائكة من انتم فيقولون نحن من اهل بيتك يا محمد  
 مصوم رمضان فيقول مالك ما رل القرآن الا على محمد صلى الله عليه وسلم سموا اسم محمد صلعم صاحبوا قالوا نحن من امت محمد صلى الله عليه  
 وسلم فيقول لهم مالك اما كان لكم في القرآن راد من صاحب الله تعالى و اذا وقعتم على شتمهم لظروا الى النار و الى بيته قالوا يا مالك اذن  
 لنا حتى نكلى على العسا يادون لهم فيقول لهم مالك يا احسن هؤلاء الكار لو كان لكم في الدنيا فلو كان  
 هذا الكفار في حشيتة الله تعالى ما استكم النار اليوم فيقول مالك يا ابيته التي في النار نادوا القواني النار وادوا ما معهم لانه لا الله مع النار فيقول  
 مالك النار يا نادم فيقول النار كيف احد منهم و هم يقولون لا الله فيقول مالك نعم ذلك امر رب العرش حل جلاله صاحبهم منهم من تاحده الى قديم  
 و منهم من تاحده الى ركبتيه و منهم من تاحده من خشية و منهم من تاحده الى الله فاد اجهوت لما رالى اوجه قال مالك لا تحرق و هو بهم  
 فطان ما سجدوا للعرش حل جلاله في الدنيا و لا تحرق في جهنم هذا ما طسوا في شهر رمضان فيقولون يا ابي الله يادون فيما ارجم الراح من  
 ما حان يا سائل واد الله الله تعالى يا ابيهم و ل يا حترى ما فعل العاصون من امت محمد صلى الله عليه وسلم فيقول آى است اعلمهم فيقول  
 انه اطلق و انظر ما حالهم فيطلق حترى عليه السلام انى كبر على مصر من بارى و سط حرم فاد انظر مالك الى حترى عليه الصلوة و السلام  
 تمام عظيمه فيقول يا حترى ما ادلك ما سمع يقول و اطلقت ما سمعنا العاصية من امت محمد صلى الله عليه وسلم فيقول مالك ما اسوء  
 حالهم و اصيب ما سمع فدا حترى النار احدا و تم اكلت حرم و ريت قاصم ربه بهم يلا لا يبا الا ما سمع فيقول حترى عليه السلام ارجع ليطبق  
 سمع حتى انظر اليهم يا مالك المحرقة فيقول اطلق حترى و انظر الى حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام  
 فيقولون يا مالك من هذا العبد الذى لم تر شيئا احسن منه قط فيقول مالك يا حترى عليه السلام الكريم على ربه الذى كان ياتى محمد صلى الله عليه  
 وسلم بالوحى فاد اسمعوا ذكر محمد صلعم صاحبوا ما سمعوا و لا يا حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام  
 و اخره سورة احوالنا فطلق حترى عليه السلام حتى يقوم من ربه و على عترى الله و لى ليعت ايت امت محمد عليه السلام فيقول رايته  
 امت محمد صلعم يارب ما استدعاهم و اصق ما سمع فيقول بل كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام  
 سورة حالهم فيقول الله تعالى اطلق اليه صلعم حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام  
 مصرعا من دهم فيقول يا محمد حترى من عبد الله انى كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام  
 حالنا و اصيب ما سمع فاد الله صلى الله عليه وسلم عبد العرش فيقول الله تعالى انى كبر على حترى عليه السلام انى كبر على حترى عليه السلام  
 ارجع راسك في سل قط و استمع فيقول يارب الاستقيا راد من اسم محمد صلى الله عليه وسلم من بيته فيقول لهم الملائكة من انتم فيقولون نحن من اهل بيتك يا محمد

















قافى النار على عیسى کدک عیسى آری چون مومنان را انس بیا حضرت اوست لاجرم باعدایهای گوناگون اثر یابد حضرت  
اقل گردد و بر آنکه انس ناموالی قفالى ایشان را ادیت عداث شدت آن محب ساخته است چنانکه زمان مصر را باحال یوسف علیه  
سلام انس افتاد دست سیدین و الم آن جبر داشتند کدک چون وقت مرور بندگان سیر بخ دو بخ پیش آید حضرت حلال حدیث  
لی و علا ایشان را بتخلی ارحامیات حال مخصوص گرداند و از آن مشابه از دوزخ و عذاب آن قافست باشد لو کانت الحنة بدون  
عائیه و او یلاه و لو کانت النار مع لقایه فاستوقاه اشعار د آتش اگر با خدائی خوشست + و گرد حجابی هست آتش است +  
سی که نور تخلی قریست + جنم مراد را یوحنا برین است + بهشت ار و دیار حالی بود و بخا هم اگر بر لالی بود + بهشتی که دیدار بود و در  
یم است جز تا بود و در + آبی در ویش بعضی را راب تحقیق گفته اند که ای ماه ارسشت یا میدداری چون سرور مدۀ قوا و نیست  
رد و رخ چه ترسی که سور مدۀ قوا و نیست ای دوزخ اگر سور مدۀ ما و است قوا و کی یستی مادر متبادۀ او صایم که مدایم قوستی یا غشتی ای  
دوخ آکس که آتش عداث محبت در قوا و رحمة است دل مارا هر دم متعلق محبت او سوخته است ای دوزخ جید دم ترسانه  
له سلاسل و اعلا و حجیم و نکال دارم تو بر جیه و ای میدار که من اعتماد در کم حضرت دو احوال دارم ای دوزخ اگر تو آتش داری که مردم  
رمانه می زند من دل دارم که تیرۀ سحرگاه بر تپان می رند ای دوزخ تو مالک داری که محکوم دانی و تو من ملک دارم که دایم عداثت مرا دانی  
ی دوزخ ترا مفت در که است که بهفت اندام را می سوزاند ما را مفت آت است قافیه الکتاب را من مفت وادی میگردد اندر قفا  
ی دوزخ اگر ترا در زم عقوبت شراب عساق جیم در ساعیر و حجیم است ما را در برم که امت تراب ما رحمت در جام اکر ام سم افتد  
الرحمن الرحیم است اگر ترا برهۀ شمرۀ زقوم و طعام حمله عسلین است ما را شکرت و تریاق اوراق الحمد و قدرت العالمین است  
ای دوزخ اگر چه هر براری آرا دیان به صد و بود و به مستوجب تهدید و وعید و لم عذاب الیم است ما را خدایت که به صد و بود  
و نه نام ابرار و یک نام او سدرج در دو نام الرحمن الرحیم است ای دوزخ ترا زامیه است که در دست شان گردای آت نیست ما را آتش  
است که مستور دیوان او مالک یوم الدین است ای دوزخ اگر ترا فرمان دستوران حصص کانت موصفاً اللطاف غل است ما را استوا  
احلاص و نشان اختصاص ایاک بعد و ایاک استعین است ای دوزخ هر که گمراه است در راه و به یار و یقیم است اما ما را اصح و تمام سوال اربک  
سلام هدایت اهدا بالاصراط المستقیم است ای دوزخ کس را بخو که در میان خود را می بینی راهبۀ دعوت است افتاده اند طائفۀ چه مهم دارم  
که حادۀ متناحت صراط الدین الصمت علیم یافته اند ای آتش دوزخ تو را و رحمة عصمت حق با اهل صلال را سوزانی اما کدک عمر و حصص  
علیم ولا الصالحین اید بها من تر که بر خالی ای آتش هر چه جیل و حشم ملائکه علاط شداد داری اما بهین که هیچ طاقت مقاومت آه یک یار دانی  
داری ای دوزخ در مصلحت و سیاست هر چه وصف کند هستی ولیکن در محبت تعلق یک آه سحرگاه هستی نظم بران دمی که بر آری دل  
سحرگاهی + بیاد و دبی مر بهت و دوزخ آری + بهر بحر عصمت اوان مشاهد موج + بقطرۀ که چکانی ردیده لکای + رقدت در  
آورد فصای عالم حال + به من رور و دل ما محض ترش ای + بریده طلمات عواجل شب بهج + نو در مطلع دل سر بر آورد و ما به +  
رحیمۀ دانت آب حیات بر جود + چاکه لوسف مصری بر آید ارجای + تو عاقلی شناسی ظهور سر وجود + که هست مظهر او حرمه کلام

عزير شمت وجاءت الكزودي كرم بنكي ففت رحال كذا كذا شايخ وصلى الله على خير خلقه محمد وآله واصحابه اجمعين الطاهرين  
وسلم تسليم كثير عيسا واحمد بن محمد بن ابي العباس

## الباب الرابع في الشفاعة وفيه فصول

**الفصل الاول** في ذكر الشفاعة قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اعطيت خمساً لم يعطس احد قبل جعلت الارض مسجداً وتراً باطورا  
واحتلت لي العنانم ونشرت ما رعب اعطيت الشفاعة ولعشت الى الخلق كافة موثمين النديون وفي المصباح وقال الرسول صلى الله عليه  
وسلم لكل نبي دعوة مستجابة فتعجل كل من دعوته والى اخذت دعوتي شفاعتي لا متى الى يوم القيمة هي مائة اشار الله تعالى من مات  
من امتي لا يشرك بالله شيئا وذكر في الاحياء قال اس عباس صلى الله عليه وسلم قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لا نبيا مني في قبر  
يجلسون عليه ما بقي مني لا احلس عليه قائما من يدي ربي متصا محافة ان يبعث الى الجنة ويقتلني استي لعدي فاقول يا رب استي  
فيقول الله تعالى يا محمد ما تريد ان اصنع ما تنك قال اقول يا رب عجل حساسم ما ارال شفع حتى اعطي مسكوكا برحالي قد بعثت بهم الى النار  
وحتي ان ما كاحارن النار يقول يا محمد ما تركت للنار لعصب رك في انك من بقيت وقال عليه الصلوة والسلام اني لا شفع يوم القيمة  
لا كرم على وجه الارض من حجر ودرود كرفه صحاح المصباح عن النبي صلى الله عليه وسلم قال يحيى المؤمنون يوم القيمة  
حتى يهيموا انكم فيقولون لو استشفعنا الى ربنا فيرجعنا من مكنا ما فياتون آدم عليه السلام فيقولون انت الواس حلقك الله بيده سيكوك  
جنة واسمك لك ملكته وملكك اسما كل شئ اسع لنا عذر ربك حتى يرجعنا من مكنا ما فيقول يست بهاكم ويدرك خطيت التي اصابت هي اكله من  
الشجرة وقد سى عنها ولكن ايتوا اولى نعة الله تعالى الى اهل الارض فياتون لو ما عليه الصلوة والسلام فيقول يست بهاكم فيدرك خطيت التي  
اصابت سوا له ربه ليعلم علم ولكن ايتوا ابراهيم خليل الله عليه السلام فياتون ابراهيم عليه الصلوة والسلام فيقول الى يست بهاكم ويدرك ثلاث كذبات  
كدرس ولكن ايتوا موسى عليه السلام عند آتاه الله التوراة وقره سميا فياتون موسى عليه الصلوة والسلام فيقول الى يست بهاكم ويدرك  
خطيت التي اصابت وهي قتلة النفس لكن ايتوا عيسى صلوات الله وسلامه عليه عند الله ورسوله وروح الله وملكته قال فياتون عيسى صلوات الله  
وسلامه عليه فيقول يست بهاكم ولكن ايتوا محمداً صلى الله عليه وسلم عند الله تعالى له ما تقدم من قبته وما اخر قال فياتون في استادن على  
رني في داره فيودن لي عليه فاذا رايته وقتت ساجداً يدي الى الله تعالى ان يدعى فيقول ارفع راسك يا محمد وتسمع واشفع تشفع وسل تعطه  
قال فارجع راسي فاني عليه رني شامراً وتحميداً لعليت ثم اشفع فيحدي حدا فاحرم من النار فادعلم الجنة ثم اعود الى الطالب واستادن  
على رني في داره فيودن لي عليه فاذا رايته وقتت ساجداً يدي الى الله تعالى ان يدعى فيقول ارفع راسك يا محمد وتسمع واشفع تشفع وسل تعطه قال فارجع راسي  
فاني عليه رني شامراً وتحميداً لعليت ثم اشفع فيحدي حدا فاحرم من النار فادعلم الجنة ثم اعود الى الطالب واستادن  
ثم تلا هذه الآية عسى ان نبعثك في ذلك معاماً محمداً قال وهذا المقام المحمود الذي وعدكم به الحديث صديقاً آخرهما  
في المصباح وهو ربي عن النبي صلى الله عليه وسلم في الحديث ولكن قد شئ بعض ما احل في هذا الحديث مفصلاً مثل انه عليه الصلوة والسلام  
ما رجع راسه من السجود الاول قال فاقول يا رب استي ابي فيقال اطلق فارجع مناس كاي في قامة متال شجرة مرة ما ان فاطمة فافها













قل است که عالمی را که یکی از بلابلستان شمع و عبادت گشتان دین ماست در روز تحصیل علوم کوشیده و شما از میل نظر کتاب و دفتر محل محاسب  
حله شست تا به کام حرد و کسر تعیده احرام علی که در بیداری بود اذیت نموده و به پاسمانی سلطان معانی برام مطالعه علوم ربانی قره سیم به رساله  
پناگاه گفته اند بقدر آنکه کسب معانی و مسامحتی سهراللیالی چون در قیامت متود و جان به یو و قدرت به پیرانه کسانا اول خلق تعیده  
وصلات معاصل اناسی و مقطعات موصل و دانی و قواصی را سدر سید پیون به که قلی حیدیه الدیانتها اول صرقه حال کلرو باں عالم که هر یک  
کله شته ناع ارم عیش و نشاط و لور شته نستان دوق و اساطیر و دی ارسوم عموم و صرح صرحم چون اوراق حرائی نروده دلی صفا گردد و حوق و متد  
حاشیه عامله ماصه قصه مالاحامیه همه ملائق مکذورات علائق متکاشته و اهر براری به صد و دود و به سرا و به دود و به سرا و به دود و به سرا و به دود  
آن عالم را ماعز و اگر ام تمام حاضر گردا سلباسنگا و دی پوشیده عامه او در رد از نور بر تیس فاده سر براتی از نور سوار گردا بیده از سر تا قدم  
نور علی نور گشته چایچه نوری تا فرشتش مجید شعل گشته نگاه حق تعالی لوی خطاب درماید که یا ولی الله نور قرآنی و سسر و علوم ربانی در دولت  
و دولت به ما دم مگر محنت آنکه در ماره تو را ده حیر نمودم ای حیرتیل او را محنت عیب من محمد صلی الله علیه و سلم رسان تا شرف ملاقات  
آن حضرت استسعاد یا حیرتیل عم او را بکار کوتر حضرت بیجا صلی الله علیه و سلم رسان آن حضرت بعد از تعظیم و احترام او را دست مبارک  
از کوتر آب دهد بعد از آن او را بحایب حسب فرستد عالم گوید یا رسول الله ملازمت و همراهی با شما محبوب ترست بر من از وصول در جات  
علی و بر ولی محنت المادی حضرت فرماید که تو محنت مبادرت نمائی که من از برای شفاعت گما به کار را ای ساعی توقف خواهم نمود و روایت  
که چون گذران عالم بر بل صراط افتد می از فقر و روح فریاد بر آرد و آن عالم را به نام بخواند چو است گوید و برسد که تو کیستی و مقصود تو چیست آن  
د و مسد گوید که ای محمد ام محمد در دیانت را دیده بودم و در دل محنت تو در ریده اکنون بواسطه قنای اعمال و فصلیج افعال باین در اوار  
سهرل استوار متکاشته ام بحی آن محنت که در دنیا ما قود استم که امر و دست حمایت از آستین شفاعت بیرون آرد و مرا برین در طبع عراس  
حاصل سلامت رسان عالم توجه کتاب قدس آلمی نموده زبان شفاعت آن بچاره مکتباید خطاب آید که او را سوختیدم ارد و حش بر بل  
از گویند عالم ردای خود مدوح و روگردان آن سده دست دران ردای رند سیکار عصاة حاة از دعای نموده همه سیکار چکند ردای  
رسد تا روایت چنین دارد گشته در بر رفته از رشتنای ردای آن صاحب دولت به عقاد عاصی التما مایند و همه ر سیرا مدعی سستار  
شفاعت کرده استخلاص خود جوید عالم گوید که ای جماعت سخیان شما بچه وسیله تمسای این بهمت بر می سید ایشان گوید که مادر بساط و سا  
اگر چه خدمت تو بر سیده ایم و مدیدار شریعت مشرف گشته ایم اما محنت علم و علما در صمیم دل داشته ایم قرآن آلمی صلح علاد رسد که این مشفق  
دیل کرم را به میل شفاعت مشرف گردا بیده ابرین بدان مالک و چاه مالک بر آرزو کس قنشت آن رده نموده ماست از ان و رطه هلاکت سستار  
بیرون آید و پدر جات حیات ترقی نماید نگاه خطاک سستار کحیرتیل این علیه السلام رسد که ای حیرتیل جماعتی که دیدار عالمی مدیده کدر محنت  
که مانتا به ما و دگشته از برکت شفاعت او بحات می یابند جمعی از سوسان موجود که مرا نادیده شطرج محنت بر ساطع و عاتنا می ماحه اند  
اگر یوسیده رحمت از عذاب و روح شان بر نام و شواب بهمت شان بر سام سر او از نرم پس دای رحمت دران ممالک عصمت فرد که از  
تمامی مؤمنان را در روة علای حمت و عوده و ثقیامی غر و دولت برساند بهما چه تهمنه عقیبت هست که بهین فواهد استار الله العزیز





مولی الله صلی الله علیه وسلم فی آخر حدیث طویل یصف فیہ القيامة والصراط الی الله تعالی یقول یم القيامة للملائكة من خدمهم  
ما ینتقلان یامان غیره من الدار فیخرجون خلقا کثیرا ثم یقولون رسالہم یدریہا احدا من امرتہا ثم یقول ارحموا من وخدمتم  
ما ینتقلان درة من جیر فاحرجه فخرجون خلقا کثیرا ثم یقولون رسالہم یدریہا احدا من امرتہا ثم یقول ارحموا من وخدمتم فی قلہ  
دوال درة من جیر فاحرجه فخرجون خلقا کثیرا ثم یقولون رسالہم یدریہا احدا من امرتہا ثم یقول ارحموا من وخدمتم فی قلہ  
نصح المؤمنون فلم یبق الا ارحم الراحمین مقتض قصص فیخرج مساقون ما لم یعلموا قط غیرا قد عاد وجمعا فیلتقم فی ہر فی اوامہ الحکمة یقال لہ  
بر الحیوة قال فخرجون کالتلو فی رقاہم حوا یتیم لہم اہل الحکمة فیقولون ہولاء غنقارہ اللہ الہین مدحہم الحکمة لہم عن علوہ ولا جیر قد موہ  
ہ یقول ارحموا من وخدمتم فی قلہ فاحرجه فخرجون خلقا کثیرا ثم یقولون رسالہم یدریہا احدا من امرتہا ثم یقول ارحموا من وخدمتم فی قلہ  
رسالہم یدریہا احدا من امرتہا ثم یقول ارحموا من وخدمتم فی قلہ فاحرجه فخرجون خلقا کثیرا ثم یقولون رسالہم یدریہا احدا من امرتہا ثم یقول ارحموا من وخدمتم فی قلہ

## الباب الخامس

فی ذکر العجۃ و ما یسد الیہا و فیہ رسول

**فصل الاول** فی ذکر حوض الکوثر و ما یتعلق بہ و فیہ حیاں ست کہ چون حساب حلائق و شمار را یا اتمام پرداختہ گردد و حیل انقار و  
رہشت آرند و درین اشتیاق و بی رغبتی دو رخ گیرد و درین فی الحکمة و درین فی اسعیر میرا حضرت حضرت و شہسوار میدان ملکوت یعنی حضرت صلوات  
اللہ و سلامہ علیہا و سریر سراق لاہوت پر و انہ آرد کہ یاسید الاولین و الآخرین ادہسالی ما الحکمة و ادعل الحکمة من شنت و ادسالی  
لیراں درج من شنت و خفف من شنت و ادہسالی الصراط و احسن من شنت و ادہسالی الحوص فاسق من شنت  
اصح من شنت قدم بر روی و در شط حوص کوثر کہ حوض اکثر از بہط موساں دران حواہد و توقف مای و آب و شگوارا امت عودا  
سیراں کہ ان کہ انا اعطیک الکوثر انکاء حور شیدا آسمان ووت و گلستانہ و ستان رسالت آن شہسوار میدان انا انکسماک  
ان ساقی مدام انا اعطیک ان مہر کلام بہیاک آن مدتریات انا لکعباک آن و تصدق طابمین آن تیر ہدف یاسین آن مساورب  
نہری آن محاصرو النعم اذا ہوا البیات محمد صیر بنی ہی ہستم و قد بلغ العرش باقصر اقد حصہ اللہ لقرآنہ و الحوص قد اعطاه و المسراہ  
صلی اللہ علیہ و سلم ہا و العنقری او قرقر ابد بر راق شید و روی راق بر لب کوثر آرد انکاء اصحاب مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم سوال کردہ  
کہ یا رسول اللہ حوص کوثر چیست گفت بر کہ نیست پر کہ جردی الطول طول و عرض آن مداد و محیط علم او راقطار او محیط مگرد  
اقریدہ گار قدیر کساں حدیراں رر سرج آفرید و صانع صانع اقطار آن را بر روی او و حواہر بہتر صیغ دادہ آن ہی سفید تر از شیر و شیریں را  
انگین و خوشنوی تر از عطر و بر اطراف وی طردی و در ہر طرف لطیف تر و اقداحی است ہر چہ لطیف تر چون بحکم آسمان فی شمار و چون درین  
استحارہ مقدار العیار مار معین ہی اربانیہ عرش اعظم مقرر و آن ہی اربکلا صافی تر و ادرتک مدت خوشنوی تر و ادرتیر بر و کا  
ہر کہ تشریف اراں بخورد انا ما تسہ مگرد و آتش عطش و راحتای او راہ یا مدیر سیری بر خوش رہ گانی او اتر کہ و ہم ساری آرد  
او محال تصرف ماہ و بر کساں گوہر گار آن حوص قنای ررین مصروب بود و دران قنای حوریاں زشال ماہ در حرا گاہ قنوط نخستین کسی



ار اصحاب منطقه که شریک بود و یکصد و بیست و پنج نفر از آن حضرت است و حق بر حق سر براده و در دای صدق برگردان  
معامله خویش اما محتاج چون نظر حاجه علیه الصلوٰه والسلام بر حسین صدیق الهی افتد مرده الحال گشته قدحی باران ما بر معین بر کند و دست و  
دبر انگاه و در حق اعظم رضى الله عنه تاج صلاست بر حق و دود و محلات در سر و رخت صدیق اگر بیاید یاروی چون نور بر مطه کاو  
چون نظر مطه صلی الله علیه و سلم بر مطر فی الطیر او شد العور کاس دهاق اران شربت خوش مذاق بدو دهر انگاه دی الویرین عثمانی همان  
رضی الله عنه که در علم و چار یگاه بود و سراسر آن دو گاه استقامت شتری از عمر سراسر اسب اگر گشته و سوار سادات در ساعد سعادت کسید  
چون مستر عالم صلی الله علیه و سلم طلعت نورانی او بر طالع که بستیا و رسیا گویان اهل او و سلاسه ایان در پیش آور دو و شرقی اران ما برین  
باد دهر انگاه علی مرتضی آن شمسوار میدان لافتی و آن سیه سالار ایوان بل آتی رضى الله تعالى عنه در عفت ایشان مبادرت نماید  
روی شهابت بر امر دخته و رایت کرامت بر او رخته بر جل چون جل را کب بر مثال شهاب تا قف در رسد چون طوطی قف قف تو سیر  
لویستان عارض او معاینه کند و رسیدن شادانی سر یکای کامرانی جولان نموده قدحی اران آب زندگانی بدو دهر انگاه ایشان انچهار  
کساره حوص کو تو بر دارد تا تا مومنان که محض این چهار یار باشد ایشان را آب میدهند و اگر عداوت یکی از ایشان در جمیع قلبی هست  
از سقام او امتناع نمایند تا در شرح تعرف آورده که کسی اشک که او کند و عمر رضى الله عنه و شمع است آن روز بر یک مرتضی علی آید  
کریم الله وجهه و گوید من دستم را تو ام مرا آید ده ار حوص کو ترش آب ده ملک تعالی آن آب را در شکم وی جمیع در قوم گرداند گوید یا علی  
دو ستاره او هم مرا جمیع و رقوم می بای که بخت باشد لعن ابوکم و عمر رضى الله عنه در دل داشته اکنون محبت من با عداوت ایشان  
سودبار در مامده دیگر نسوی او کند و عمر آید رضى الله عنه ام ریشا را گوید که من شمارا دوست میدارم مرا آب دهید مرا و آب دهید آن آب  
در شکم وی جمیع در قوم گرداند گوید که من شمارا دوست میدارم مرا جمیع و رقوم میدهند گوید عجب اگر دشمن و مبعض علی رضى الله عنه بوده  
این محبت ما با عداوت او سود مدار و هم در ترجیع تعرف آورده است که این چهار حوی که در قرآن وصف آن مذکور است چنانچه مروده  
فها الهاد من ماء عینا و من لای یحیط طعمه و انهار من جهن لذة للشادین و انهار عسل مصع  
حق تعالی مثل رده است یحار یا را آب عذارت او او که در ست و شیر اقاوت لعنست و مکر کفایت ار عثمان ست و غسل بود او را علی  
رضی الله تعالی عنهم اجمعین او که را آب مثل رده است که آب سبب حیات دین ما او که بود و ریه که که اندکی قاعده  
حات دین سبقت او با رضى الله عنه و بعد از وفات آن حضرت علیه الصلوٰه والسلام که اهل ارتداد در اکتشار کوستیده هدم  
میان دین می نموده اشمشیرشان مقتول ساهه دین اسلام را زنده گردانید بعد از آن عمر الشیر مثل در بر آید که نیز سبب ترسیت است  
و اسلام را عمر پرورد که در امتدای دین پوشیده بود و عمر آشکار کرد و در ایام خلافت وی اسلام در اقطار و اکاف عالم انتشار یافت  
و آثار عثمان را رضى الله عنه محمدر مثل رده است که هر آنکه حرم سبب سعادست و عثمان در سخاوت شانی داشت که نیمه حیش عشرت اکثر او  
بوده سبب پیغام صلی الله علیه و سلم وی کشاده و فرین ساحت و تیر و روم و حرید و وقف کرد و مار علی را رضى الله عنه بعزل مثل در بر آید  
و عزل شهابت علی رضى الله عنه سبب شفاست دین بود و علم چایچه در باره او مروده که اما مدینه العلم و علی با سائیس چایچه شغای امدان است



راه الواب این حواظ همه ارد و با قوت و بر جرد و مایس بر چهره اعی پانصد ساله راه اول مذموره که در آیند رویهای ایشان چون ماه تمام  
 بود و دره دوم چون کوبک نشان و باقی بر قدر مراتب خود دورانی باشد **ثقل** است که اول طائفه که در سنت در آید همان دان باشد  
 که در همه حال مر حضرت خدا و مدی را خلق عبادت گفته باشد

**الفصل الثالث فی تعاد و انحسار مدائمه احدیت هشت است چهار اران و سهان است و چهار اران سرالوستان و آستانه**  
 حنت المادی و حنت الیعم و حنت الفردوس و حنت العدن اما حنت المادی باز ده بیاض عمر مخلوقست و آن قریب به سیئه المندی  
 و در وی جورای است که مرور انعت گوید حق تعالی در اربعه چیر آورده است و ترکیب حنت وی از چهار طیب نموده مشک کاور  
 و عسدر و عنبر و طیب است و آب حیوان سرشته و صلاوتی در وی و دلیعت ساد که قطره آرات دها و لعاب لسان او اگر در بخار  
 را حمر کند تمامی آب دریا را صلاوت آس دیاں او محلی گردد و سر سینه سیکه آن است و نقته من احسان بیکون که مثلی طبعی طاعت  
 رقی و این حنت المادی و صلاوتی و ماوی از روح نشد است که در آسمانی چید و دوش در درون بطور حصه که در قضا دلی برین  
 آویخته و اساق غرض بقوت می نماید و چون در قیامت شود حق تعالی بفرماید تا شاه مردان علی بن ابی طالب اگر تم الله وجهه مادون  
 وی درین سنت در آرد و الدلیل علمه که تعالی افسس کان مؤمنان کان فاسقا لا یستوی عند الله قال ابن عباس  
 رضى الله عنه المؤمن علی بن ابی طالب و الفاسق عقیقه من الی محیط کان مینو من علی مبارقه فقال اما انک تصح و تتع فم تهنونی  
 قال انک فاسق و قلت و قال الله تعالی اه الدین امو او عملوا الصالحات یعنی علیا و محمد بن الدین لم یبقا ورا الحمد فی محقه و لم یبق  
 حیات المادی من ائمه کما کوا یبع لمون و اما حنت النعم خلق آن از مرد دست ربه چه در ویست اریس جوهر مخلوقست و اصل  
 سحره طوی میر بهشت است و آن در حق سب که ساق وی از سب است و احصا وی از در و لولو و عروق آن از در و درین  
 ان مشک از در و اوراق او حل و سسندس و انوار او حل و غسل آنس از در و صحت هر گز جیدا که دیبا و هر چه در ویست پوشد  
 مرا این درخت را بهفتا هزار عصص سمیت عصص عالی از سلاطین عرش رسیده و عصص ساحل آسمان دنیا را حامیده هر عصصی عمرت  
 که اگر سیاری بران سیر نماید هر گز سیر خود در سدنای ابل حنت در ظل طلیل آن اند الا ماد تنعم مسطال حال می باشد و در  
 هر قصری از قصر و حلال از احصا این شجره عصص سایه ادا حنه و علم حنت بر ایوان روح و راحت و اوا حنه و اما حنت الله دوس حق تعالی  
 کمال قدرت از لولونش آورده و در و اح و حیا و قصور و عجب ان همه از لولوی مخلوق گشته آویخته الله تعالی لی عبد الله و عبد الله  
 و بها حریث و میکائیل علیهما السلام فقال ابتطال الی حنت الفردوس فاطر لائی ما اعدت اس از بهواتی علی بواه قال فابسطا  
 الی حنه الفردوس فادای بی باربع قوائم قائمه سیه و قائمه حمر و ائمه معروفاة حضرت دانی اعلا و هر من با قوت هزار کما اتی عشره  
 الف مائت الزر حد الا حصر مایں کل باب به مقدار میل است و یاح الرحمة معها و تجری اسرار الحنه فادان ما نور کما الشمس و القمر  
 مسا طوحان اس اثنی عشره الف حنل لایسته احدها نای ویری مع عطا من تحت الخلق لیس اثنی عشره الف روایت متر سنا  
 کلکة الدر قستین فی الحمال اثنی عشره متبینه علی سیمین اس می و الله خورا سید هر یا حنل الحنه و علی یه اس سالی دکنه بالامر









پیر از چهار چیز در وجود آورده اند که تا انوار مشک از دروازه انوارات عالیه و معبره از ناف تا کتف از کاف و در کتف تا فرق سر را  
 نور و تروایت دیگر از مردارید و در حصار درختان از یاقوت سرخ کاسه های الیاف و ت و المرحان بر رخ راست نوشته لا اله الا الله  
 و بر چپ نوشته محمد رسول الله ذات دات مظهر ایشان از سمت حیض سره و جیب و خودشان از ریس عجب ستره لهرار و اوج  
 مظهره و هم درها حال دون ترکیب لطیف ایشان چون در یکدن و صورت نایب ایشان چون جوهر محرو و چون عین کمال  
 اللقی لقی المکنون حرام ماکانوا یعملون و یکی را اریس حوریان اعتقاد علیه باشد و تروایت دیگر آمد حلیه بری ساقها من و رار  
 تنگ الحلی و علی راسها تاج من العصر مکمل بالیاقوت مادر و کستون الف روایت من المسک العالیة و فی عینها انب قلاعة من کبر  
 و فی یها کاس من الذهب فی کل کاسین ثمنه ثمن الشرب لایشتی بعضا بعضا یتبع کس الیتان را از حلس جن این است مکرده و در طمت  
 آورده لطیف من اسبق لیسر و کانتان و ای که در حدیث سوی صلی الله علیه و سلم در وصف جمال ایشان در و دانه معین آن مابین توصیف  
 راجع است که مساطه قدرت عروسی جمال بر کمال ایشان اینجا آمده و بریو حسن حلی بریای چنان پیراسته که نظار گیان در شایه  
 حال ایشان انگشت حیرت مدان غیرت گرفته و در مقام تعجب مان شد کاراد کارسی من الله العظیم سر کشاده حاصل عذار بیرون آن  
 عذار ی راناب چشمه آفتاب شسته و حمانل حمیده الحصائل بر دات مطبوع الشرائل الیتان مسطقه حور ابرسته طراوتی به تمام تر طوطه  
 طرا ایشان ساد و لطافتی به هر لطیف تر در گلزاری حصارشان پدید آورده زلف بریتان مشک افشان بر عارض گلرنگ کانه ریتان  
 فرو گداشته و صاحتی در صحنات حین ایشان نغم قدرت و حانه طمرت نمکاسته سعید آب لطف بر چهره ایشان ریخته و نگارنده حلت  
 بر حصار گلزار ایشان انگشته مشعر کاس سیاح غرور شاد کاس سواد طر متاصلاته گویند اگر یکی از ایشان الدانی عالم باید رسالت  
 تاریک نماید چون در روشنی نماید و اگر ار چشمه دها او قطره فرو جیکه اموات احاح در بحار تنجیح همه حدث فوات سابع شراب گردد  
 عالم بر سر بوستان گردد در بین یکایک گلستان شود شب از نور او در گرد و در رازی او نور و ز شود خاک را عکس جمال او پشت گیرد  
 آب ستور از رین دها او در لال انگبین سرشت شود حقا که اگر معای عالم و صحنای می آدم جمع گردد و یکی هست در شای تنایای حور  
 مصروف دارند عاقبت بحر اقرار اندکی از هر بار و اندکی از بسیار توانند گفت قال من مسعود رضی الله عنه سطح نور فی الحک و عرفوا  
 رؤسهم حاد اهو من فقر حورای محکمت فی وجهه و حاد کفره رهرة الیایص فی بیان حسامه انحراف مابین مسکیبا و مسج ن فرج و ذوق  
 حور این عدا الحکة تقوم علی الارض یوسحت اقداما الی الارض الساطعة و جادرت مسکها اسماء الدیاء و لوان حور اطلعت من سما المریا  
 لا کشف الشمس من موهجته را و جمالها و فی انحراف اللیل من اهل الحنة جسمانیة حور و از نفع آلف ثیمه ثمانیه آلف کمر من الدیایان کل  
 من بعد از عمر الدیاء و فی روایت مدبر الشیب مقدار عمر الدیاء ذکره فی ریاض الانوار قال رسول الله صلی الله علیه و سلم لما سری لی الی  
 الحنة رایت انحور العین قرن فی تقسیم من وحی و حنیت من عیای من شعوب من و علس یا رسول الله صلی الله علیه و سلم انک ما سمعته و کما  
 استاکوا ارد احسن سببا و کرم بالسمی و کما سمعوا ارد احسن سببا و کرم بالسمی و کما سمعوا ارد احسن سببا و کرم بالسمی و کما سمعوا ارد احسن سببا  
 الصدقة کما تصدقوا ارد احسن سببا و کرم بالسمی و کما سمعوا ارد احسن سببا و کرم بالسمی و کما سمعوا ارد احسن سببا و کرم بالسمی و کما سمعوا ارد احسن سببا

حضرت رسالت محمد صلی الله علیه و سلم چنین فرمود که در مساجح حسان و مزارع فرامیسن خوان یک کس سواج دیدم و در اقامت مشاهده  
 و هم هر یکی سرق رفتاری و در گذشتاری و در شید جسمی و بهیشتی قمر خساری میشتی دیداری مشک لونی لطیف جوی ناد پانی گوهر برسانی حرق  
 یقی صدیق تحقیقی ناد پانی آتش را پس آب رمداری و خبر عماری خوش عسان مشک افشان که این خناتس طور میاکل چون طپور می پرورد دلها  
 او شالی میدوید رستم عصی حسین و لعل عصی تعلین سراج ایستاد بر نه و اخضر و لایقیت احمد برین و تراک عسان ایستاد بر لیر و اور و جواهر بر صبح و کلام  
 رسام ایستاد طاقی لاله رفته و در زرد و لایقیت سراج یافته و در صرح هست و در می حسان جمالی دیدم چون حسان اسح و اطواء راسی عصی ارغندر و سی  
 از مشک و در چون شمال در گ و همچون کوه کوهان هر یک و در کفی ریاض المذکرین عس علی رسی اسد عس قال قال رسول الله صلعم ان فی الحس  
 شجرة یخرج من اعلاها الحلی الحلی و من اسفلها حیل ملق مسرحة بالذهب طحمة الدردار و قوی و لایق و لونی و ات اخوه میجلس علیه و لیا رفته و طیر چشم  
 شتا و ایقول الدین اسفل مم یا اهل الحس فم طع بولار بده الکرانه قالوا انهم کادوا به الدلیل و انتم بامون و کالوا ایصون و کنتم تا کلون کالوا  
 بجا بدون و کنتم قاعدون و دیگر در صصای مسشت طپور مشاهده کردم هر یکی چون طوری و در خوش دیدم که ارباب مسشت و صیاد بدید حسان  
 و در ای صید با حوا به کرد و در حان و آشپکار و در وی شکار را خواهند فرودستل محمد بن مادر حمة الله علیه ان کل یوم من ایام الآخرة مقدار  
 الف سنة فالمؤمنون اذ الیبتعون فی طول هذا الیوم قال قال ابن عباس صی الله عما قال النبی صلی الله علیه و سلم کل یوم من ایام الآخرة  
 الف سنة من من المبررات بعد المؤمنون ثلثایه سنة فی وسط النار یقربا رعون مع الحور و تلتما یه فی آخر النهار یصطادون الحور فی السان  
 اینه مدققی اینه سهه یصیر کو قوت السطر الشمس فی ویا که میر در لایه سم که کک اسم اذ الیبت

**الفصل الخاسم فی کیفیة حال الالحس فی اهل نقل** است که چون مستقیان به مسشت در آید هر یک از رسلان اجد گرامت مخصوص گرداند و در  
 فی روضه العلای ان کل من عطا حمة من المیار کلم علی قامت آدم ستون و راعا و علی عس علیه السلام اس ثلثة و ثلثین سنة و علی حسن یوسف علیه  
 الصاوه و السلام و علی بن ابراهیم علیه السلام کان یزل الطیر من الوائی و یقع الماء الحاری بحس نعمة و علی خلق محمد صلعم و لسانه و راد فی روایت و  
 علی علم ابراهیم علیه الصلوة و السلام و دیگر آنکه هر یکی از رات یست بهتاد و حلیه پوشاند و حاجی صبح بر سر مسدود و حاجی طبع در کس و یعلی بلعل آریسته و حوا به کرد  
 پیر کسته دریا در آرد و کمری در ساد و رسیان سد و یحلو فیها من اصا و برقی د عجب یلیسون شیا ما حضروا من سدل من  
 و استنق انگاه مقصرای فی تصور سترهای آفریده را و در آرد و در حایم مقش بر سر بر مرش عثاسه و در رای عذرا صحت  
 قرآمیت بران تحت آن یک تحت قرین گرداند صیابی مشکیت معه علی اریکته ادا سه ق علی نور من فوقه پیادی یا ولی الله اما لسا  
 فیک من دونه یقول من است یقول اما من اللوائی قال الله تعالی و لایبیا مرید فیتحول الیها فاد اعتداس الیحال و الکمال  
 مالیس عد الا ولی صیبا هو تنکی معا علی اریکته ادا شرق علی نور من فوقه پیادی یا ولی الله اما لسا فیک من است یقول من است یقول  
 اما من اللوائی قال الله تعالی و لایبیا مرید فیتحول الیها فاد اعتداس الیحال و الکمال  
 یحیی عدد من الا الله عز و جل نقل است که چون اهل مسشت مکان کمیس و مقام امین خویش قرار گیرند و دیده مدیدار و در عین شری  
 گرداند و راتان قدرت حواسی آراسته با انواع نعیم بیار در روایت چنین است که پیش هر یکی از اهل جنان هر قصه خوانند





برای آنکه در باره عاشقی مست ارجحه معشوق ساییدر جو و تصور را از ولایت عشق معزول کند شوق حال دوست تحقیق گریبان عاشق  
گرفته در سر ابرو دار احوال برانده نوازش بشاید لیسیمی از ساقم ظهور از ساق عشق و ریدن گیرد که عارفان سیم لطف خواستد بر گسای  
درختان مستی را چون مطربان خوش آواز سحره دلوار اعرار در آرد و نوای مرغیان بر شاخسار استخار با صدای آهوا در صاواول اسها یا آل  
آوار و مساز گردد عاشق حال دوست چون صوفیان صفه صفا در سماع آن نغمه و نوادر قص طری مست طلبان افتاد در لذت این  
سماع حال عاشق شربت شوق چاشنی گیرد و بگوید الله تعالی ما به الطریقیم و بهو اعلم بحالهم فبقول الملائکه رسا بهیت بریح اللطافه  
فارفع الصلاح من کل شئی فبقول الله تعالی به الدنیم فی سماع کلام المحلو قیس فکیف له تنیم فی سماع کلامی عاشق بیچاره سران  
حال این معال گو یا گرد استعاره جار صدق تو این محبت حال تاکی + دل در غم عشق تو رسوای جان تاکی + خون تنه دلا  
مشتاقان بر غیرت خود تاچید + خون خوردن و خاموشی + دل سده گان تاکی + ماند که آن حانات کز برده سرور آتی + در روی بران  
خونی در پرده سب تاکی + نگاه دلازه عشق را گوشه نگاه سرور در بیت حال مستوق در براید عاشق بیچاره در بر تو نور خلی را کوی  
کرد و در بهیت نور ذات سیم آن نوده که اساس بیادست بریت از هم فرو برید و حضرت حل علامه السماع سلام خویش سمع او را و نوار  
دهد سلام تو را من رسالرحیم گفت و بنید دوستانه در میان آمد بهیت عظمت و حلال المطف مقال محتج گرداننده دل او  
را از مقام بهشت گفت اسرار عشق محبت حضرت خود مشغول گردانده تا در و درون حال سده این نغمه مستانه سر آید استغیا  
سمای ح که مانع و گلسام آرزوست + نکشای لب که صد و اودام آرزوست + امی آفتاب رخ بهار لقا + کان جزو مستغنی تا  
آرزوست + مستقیم از بهوای تو آوار طبل بار + مار آدم که ساعد سلطام آرزوست + در روست هر که بهیت روحی قراصاست +  
آرزوست + ملاحظت و ساکام آرزوست + یعقوبه اروا اسعها بهی رقم + ویدار خوب نوسف که عام آرزوست + درین خلق ترکایست  
کران شدم ملول آن بی و بهوی نغمه مستام آرزوست + یکدست حام ماده یکدست لب یار + رقصی چنین بیانه می دایم آرزوست  
و یازم بر عمل ما را شتاب عام + بریت سر دایم و افعام آرزوست + دی شیخ ما چو عجمی گشت که دشر بر که دیود و ملوم و اسام  
آرزوست + کفصد یاقت بیست لسی حسته ایم با گفت آنکه ماقت می شود دایم آرزوست + امی مطرب مطیبه تو باقی قصه را در بیضا  
همی بود اگر نیسام آرزوست + سماجیم سر به تیر بر رور شرق + من به بدم حضور سلیمان آرزوست +

**الفصل فی روتیه الله تعالی** الحکمة فصله و منه در حدیث آمده است که چون ستیران استغنیتموس عرفان و مستغنی  
عقل لطف و احسان مایل حث در آمده بر دایچ قرنت بر آید و بر ساط فور و فلاح ما ساط و استرواح بر آساید متصد ران صدور  
باله و مترمان دایچ رسالت نصیافت را به محبت معا و رت جویید و بهشتیان را مهمانی خویش سرور گردانید و بر شنبه  
آه سادی بر آید که ای اهل بهشت امروز همه حکمة احوال حاضر شوید و دعوت اولی التشر آدم صمعی علیه الصلوة والسلام را احاطت نماید  
به جنبان بنص و دل و سرور خاطر متوجه حنة احوال گردد و نصیافت آدم علیه السلام تسعد گرفته مرده الحال انصراف مال مایل  
بیت بهیت نماید و روز شنبه بر آید که ای متوطنان منازل سلامت و امی متوجان هوا به لطف کرامت حنة الیم



[illegible]





و ملین و مسترب و مشهور و مشهور و تصور و نهاده الیتان بیچ مانند لان الحق غالب علی کل شیء چنانکه فقیر تو می گوید لم یخلق الله جام دیدار  
خدا اگر دچان محصور + که خارشش نشیند بهشت و حورم + است اگر نقره زند لغور می دان + از و حقم نه کم از مست می انگوم + +  
آه سوراں رول آمد کم که فرستم فلک + که سور و پروالی ملک مخدوم + در و روث با من من در طلش سرگردان مشکل ایست که هم  
و اصل بهم محصور + روح قدیم بقیودی بشری گشته اسیر + همچو خورشید که در مست کمی مستورم + از چه در سایه تن دره صفت کم نامم + پس  
که حورشیدم و در عالم جان مشهورم + پرده اربتین برادریم و گویم که کم + لیکه ترسم که سور و دوجان ارورم + مسند سلطنتم تر از طلاک  
زردید + تا که سلطان ارل رورقم مشهورم + موسی دل که بطور بدکم گفت اربی + یعنی ارحام نقا ماده بده محصورم + حرمه دادا اا  
ماده وحدت که مرا + نه کون موسی دل مادحانی طورم + من که در ویر قنالات انا الحق رده ام + عشق در دار نقا داده می مشهورم +  
حرفی از سطر تحلیلش اگر فروام + دانی این نکته که روح قدم مسطورم + پس چو در آینه دل نظری افکندم + گشت معلوم که هم ماطر دهم  
مسطورم + ما به غم که مقدار شکست معین + لیکه پیدا است که تا چو در مقدمم + بعضی بر رگال در تحقیق معنی الحق عالیه  
کل شیء گفته اند که الشاہدۃ لیسن بالشاہدۃ اداں الحق لا یتلد دیر و لکن الشاہدۃ ما تا انفس لصفات خود قائم است تا لم و تلد و صفت  
و یست و چون از صفات خود غالب گردد اگر چه عالم حاصل آید و لیکن از الم حرم بر باد میی که زمان مصد و شاهده حمال یوسف همه دستا  
بید قطع بود و الم هم بود اما رعایت استعراق جمال یوسفی علیه السلام اراں عاتب بود آسما که مقدمه احتشاتی نبود و در اساس صحت  
ستواری در مشاہدۃ مخلوقی محدث که در خلقت می فی الحکله ریادتی رعایت نمود این همه احوال عجیب پیدا آید پس اراںی که سفت  
عرفت و محبت ما شد و مشاہدۃ حق تعالی دست دہا اگر لذت بهشت در حسب لذت دہا حق تعالی معلوب گردد چه عجب لم یخلق  
ریش عدل حاتی دلگشتست + بی حال و دست عین آتش است + گرنه دیدار است موعود بهشت + میروی ارمی و موعود بهشت  
بشہادت مرد عارف خاتمه الیت + حور و علماں در نظر چو پشته ایست + سده حق راحت کار نیست + ما شقا را حور وانی بار  
سب + مہرل و دادای را بدست است + مقصد الاقصای عاشق رویت است + محبت و دورح برای سیک + ما عاشقاں را  
مردہ مردہ ارجود + ما ترا خواہیم و فی استاں و داع + ماغ و رستاں می توانست در دواع + ما تو داند در تکیہ و روح بسبی نہ کہ ناشدنی تو  
رحمت کنی کو سگ گوئی تراحت ما تن سگ محبت هست کو نعمت بهایش ماسک کوئی تو ام ای مادتنا + ما کجا و نانا و سلطانانی  
این قدر دوست لسنای سلطان من + کہ ہم آن تو و تو آن من + گر تمام اولیا و انبیاء حمله پیش نظر آں + مرا + جمله آنرا میر محمد  
جام اگر عمر مظلومت + که بودی رانش حست نشان + می پرستیدی خدا را عاشقاں و فقہاں است کہ سلطان العارضین انور یسطا  
لعت و دس + کہ بر گزرتن حمانی درین + اہمست مستار برای آنکہ اہل بهشت مالعت می آرم + کہ بر دہست بخرق مت و ہر کہ باو  
آرام گیر + ارحی محبوب گردد و عارفی دیگر میگوید کہ حضرت وی را طبع بہشت برستیدن و بر ترس عذاب خدمت کرد + نفس پیوستی است  
محققہ + تو مد است کہ در حضرت حق سخا نہ خرق تعالی خواہد و طائفہ دیگر تم بیشتر سادہ + مدہ گفته اند ارحی مستحق حق ہم حقیقہ  
تو جید صبر ارا + مدہ + است فی خدا و مدہ راحون مقصود می آں + باشد کہ حق وی را راتا وی بعد + دورای طلبیدے



حق را آنچه است که بنده حق را باشد هر چگونه که حق خواهد چنانکه حقیر گوید ابیات ماسر وصال از دل جان نیز گزشتیم و در مجلس  
خواهی تو از آن نیز گزشتیم و عمری زنی نام و نشان تو دویدیم و تا در طلب از نام و نشان تو گزشتیم و ناگاه رسیدیم آن چیز که حقیقت و دریا  
بشستیم و در آن نیز گزشتیم و یک جام ما داد که تن دل شد و دل جان به یک نام و گرداد و زبان نیز گزشتیم و دیدیم عیان چه و مقصود  
بوحی و کرم صافه شرح و بیان نیز گزشتیم و در تفرقه عاشق و معشوق رسیدیم و فی الحکله نه اییم و نه آن نیز گزشتیم و این طرفه که هم نقطه و هم  
دائرة ما بینم و در دائرة دور زمان نیز گزشتیم و در منزل مقصود که جلو نگذاشتیم و از حادثه کون و مکان نیز گزشتیم و از عین عیان دید  
تعیین حس قوام و در کد و عده فردا احسان نیز گزشتیم و آورده اند که چون محبت یلی در دل محزون ستولی شد محمول اربایت بیقراری  
از محلات شهر مکتب یلی را این حال واقف ساختند گفت اگر محزون عاشق مانودی او را ما شمر و شمر یان کار بودی چون محزون این شهر  
از شهر سرون آمد و گرد میاها میگشت یلی را این حال باز نمودند گفت عاشق ما با گرد آمدن محراب کار آبی در ویش بد آنکه شهر عمارت  
از وصال است و صحرای کایت از فراق عاشق را فی نظر مرقا میدانی و وصال بر مطلوب عین محبوب می ماند ستاق دیدار را و وصال  
و فراق کار نیست او را عاشق خود کار است اگر در نرسد وصال است به معشوق است اگر در چاه فراق است هم به معشوق است و با عی  
هرگز نشود تو یک دل من به هر چند نشود بر ریش من من به صد سال بر آید و بوسه دل من به هم فوی و عاقبت در از گل من به ما میرج اطراف  
صد عمر رویت و حتی یعود الیه الطرف متناقابی تو در غم تو بحر و اوجم بوده در آب و ریختن شمع تو اوجم بود و هر روز اگر هزار بار تنم و در آرزو  
از دگر اوجم بود و دانسته استی که محزون ادعای یلی شد مقام بود اول عاشق وصال یلی بود ما عاشق ما یلی شد ما در مقام سوم عاشق دات  
یلی شد و در آن وقت که عاشق وصال بود می گفت هر کسی بیعالم وصال یلی آرد حطی به بندگان بوی دهم در مقام دوم بجای رسید که  
وصال را فراموش کرد و در ام یلی را بی ایماگر روی پرسیدی که ای محزون ارکامی آتی گفتی یلی و اگر پرسیدی کجا میری گفتی یلی و همچنین  
هر چه از روی پرسیدی ما یلی جواب دادی تا بعد از آن مقامی رسید که مسوت گشت فی الحال گفتن لوده و فی الحال شنیدن هر چه شنیدی  
از یلی می شنیدی و جواب آن هم یلی میگفت و او در میان تیج بود چایچه عارف حامی فرموده است بهیئت تو در میار بهیج نه هر چه است  
و سبب هم خود است گوید و هم خود ملی کند ای عاشق بدانکه عاشق تا در مقام دگرست یا در مقام فکر یا در مقام شود یا در مقام  
وجود چون محلی عطش رسد و در نامه و چون محلی که بار رسد فکر ماند و چون محلی عرت رسد شود ما و چون محلی دات رسد و خود ما در کشف  
عن وجه لا حشر قسرات و سبب استنا الیه صره چایچه حقیر گوید ابیات چو از حال نقاب بطون بر اندازی در آن طور خود مرا حرام  
ساری و روبرو جس چو شمع حال او می و مکن ملامت چه دانه را ساری و نفوسش مهر تو از مهر دل خواهد رفت و اگر در آتش عشقم چو موم  
گدازد و چون یک میکشم ای گوشتال رحم و در آن مرادم آنکه سرم وصال بیواری و سپاه در دو ملاصف کشد ارچیت راست و لقلب ما  
علم عشق چون بر اندازی و همین بس که آینه است دوست و گوی چو گوی به جاسی که می تازی و دلی مطاوعه اعیان چو جوت بستند  
تو خواه اسه ساری و خواه گویاری و بر آنکه که تو عکس جمال خود بینی و اگر در آینه دل محلی اندازی و روبرو عشق دلم از تو قومی گوید و یزاک  
همچونیش بهدم و بهم آواری و بعیر از دل خود می تو اعم گفت و تو را ز من شوی که محرم زاری متیس یک نظر احاک برگرفت و نه





... پس این سخن به من مافته + نور علی زد علم یکتا شد جان و دلم + هیچ ...  
گر آتش گلم آن نور بر جان مافته + دل از تو کی گردد حد اریسان که حیات قصه + هر تار را زلف ترا مار شسته جان تاوفه + تار ز ریش کرد  
جدا هر دم معنی قلب را + در نوشته در دو بلا چیدانکه بتوان مافته + ای عارف دل حاضر دار که مام خدا و می گویم آی قضا بس مع علوی  
صانع سرجه ایس چهار بالشت سعلی طایع برادر است قدرت کامله اوست قادری که اطباق سلع ایس سیطها موم و مساطه + نور پیر  
ادیم طبع بیکر و گلیم مرصع حواجر باز کشیده حکمت الهه اوفاتش قدرتش بقوتش کرم سقته ایس قسه شمس روره لاحور دی طارم و سقته  
ایس حقته قیوره ریس رحم بنام حضرت او کاشته وراش قدرتش مستحکمت ارسات با حضرت داوود انصت و امارت ارسات  
مرسم ریت ریس مساط سقلاطون بیت سقلاطی ارسقته و گل و ریجان و سسل و مرگس و موس و همس و سترل و پنجاه حصه ت  
او گسترانیده فافظ االی اتا در حمة الله کیف یحیی الارض بعد موتها بحسره و بلوی رحمه الله ابیات ح گل چه ...  
لیکن رحت ای نگار خوشتر + چه نو دگی که رویت رد و صد سار خوشتر + چه روم ساع و ستان جوگی تو ساد + رگلی که می ریم +  
خار خوشتر + سکی سحر که گوی سرید و مار مرده + که رآب رنگانی دولت دوا خوشتر + چه خوشتر یک کمره برای دست + که اثر  
زیم بدیدل یکم برار خوشتر + هم و ششی و داول همه شفت حکایت تو + که عم در ار گفتن نشان تار خوشتر + شکسته و نگاری گز + انتفا  
باشد + شمس شکسته اولی دل و نگار خوشتر + المعیت بعد از حمد و تنای حضرت حلال متصف کمال صده حل ذکره + پس احمد و اک  
ملال گلستان فصاحت و عا دل و ستان ملاحت در برابر گلزار اسرار دستان رسد لغت حواجر کاداب و متصف + ساسا  
است صلی الله علیه و سلم آن صدر بر رگوار ثقلین در برابر حافض مصلی محلی قلنتین خلاصه کاف و بون کویم بدیم حرم جبین طائف  
مطاف علین مقصود وجود عالمین مدوح مصور مد و حین صاحب اسرار ایوان رفیقین چاک سوار ... + قوسین مستطویر  
راجین قمرین معلم کمال ساد عمرین جد عالی حدس حسین یک بخت والی تحت بل تر لوصون سالا احدا الحسین بر ما عی ای تم سل  
شاه کوین تونی + سرد و حوا و در کوین تونی + هر تنب ملک ار فلک ریس نوس کسد + شاه بدشته تحت قاف قوسین تونی + مکره بدنتا  
مقدم مندی سر و چمن اصعبیا صدر انجمن اسما سلطان تحت اقتدار بران تحت اصطفی ماه روی حور شید سیاهی الصبی سیاه موی عالم  
سای عمر آسای و اللیل ادا سحر محبوب دلرای آرمای اود و ملک رنگ و مافلی سلطان صاحب لوی و لا الا حره حیر یک من الا وکی سربان  
عالی رای و لسوف یعطیک رنگ فرخی در یتیم گران سهای الم یجدک یتیمای سهای بدیم مقیم ما وای ایتندی و و حدک صالا ایتندی روتش واکر ما  
عایلا فاعی لطیف مزاج روح افرای ما الیتیم فلا تقهر تریب دواج حصیف بخشای و اما السائل طلاته لعل بالعم و لوی و حد لیس  
لفش و سربای و اما منعته رنگ فحیرت کمال الدین ایهیل ابیات ای گفته لطف حق خودی خودت شاه ما را کی و مدح و سای تواریج  
اود کیتیم تا تنای تو دم ریم + در معرض عمر کو لولاک و الصبی لطف حدای کمالات خلق را + سر حمله کرد و داد و دوام مصطفی + آرا دگی سنگ  
سعاد تو بدگی + سلطان هر دو کون سربوده سنا + هر چه اعبیا هم پیش از تو آمد + چون بی روان همه تو کرد مذاقته + تشریف سایه تو  
یمین گریه فقی + در چشم آفتاب شای حاک تو تیا + ما را رفت تو دست کمال رد + مسار سرج سر و دوکان اسباب علیه الصلو و السلام



ويكاف في الفعل عن الصورة يحصل ما يقسم به الفعل ليسهل كالرحلة في السفر لتقادر على المشي او يقربك لفاصل الى الفعل وحسب عليه القس  
 لا يتوقف عليه صحة التكليف والمرااد طلب المعونة في اداء العبادات **المقالة الثانية** في الاعراب اعلم اولان قوله تعالى الحمد  
 لله ان حمل على الامر واصبر قولوا كان هذا ايضا داحلا تحت الامر حتى صار المعنى قولوا الحمد لله اياك احدهما ان حمل على لا ابتداء على الاضمار ولا  
 من اضماره بها اي قولوا اياك بعدوا اياك استعين والصبر المستكن في الفعلين للمقارن ومن معه من الحفظ وحاصرا جماعة وسائر الوجوه  
 اودج عبادته في تصاعيف عبادتهم وحلظ حاجته في حاتم علما تفصل بركتها وتحاب اليها ولما استجرت الجماعة والكفكة في ذكر العبادات و  
 الاستعانة لمعظم الجمع لا ما الواحد هي كانه سبحانه تعالى يقول لها اتيت عليا تقولك الحمد لله رب العالمين ودعوتها باسماء المحسنين  
 الرحيم مالك يوم الدين فقد غم قدر كعبه ما لم يكن من تركه في حصرتها فلا تقصير على طلب حاجتك اتبع جميع المسلمين ما امة قلما  
 تتعاقبك في حاتم جميعا وقال بعض العارفين بحوران يكون الصبر بقاربي فقط الاستحسان القوي والحواس القوي فكاه لكل سعادته وتعاونه  
 ان لم يحول الى مقام اتبع في العبادات والاستعانة من الاعمال كلها صادرة عنه **المقالة الثالثة** في القراءة اعلم  
 ان القراءة في اياك محمول الاولى قراءة العامة وهي كسر الالف وتنديد الياء التائية وقح الالف وتنديد الياء هي قرارت الفصل الكثرة  
 رحمه الله والثالثة اياك بمد الالف وتحميف الياء وهي قرارة عبيد عمر رحمه الله والرابعة اياك بكسر الالف وتحميف الياء وهي قرارة  
 عمرو بن فائدة رحمه الله والخامسة اياك ما الهاء لا عن الفرة كما في القراءة الرابعة ما ادري ما هو ونشبه ان يكون خطا ووجه الخطا انه  
 قالوا اما ما نشبه من عيبها كانه لقول شميك نبذوا اعتقاده كسر فالقراءة به خطا وهي للصلاة مفيدة وقال بعض المقامى لا تقصدوا  
 ووجه ان تحميف التندد يتناول لغة كما قوله وما ورا ثم القراءة في استعين قال الواقاسم احسن من حميف القراءة المشهورة الحميدة  
 استعين يستج السون الاول في قراري بحري من ثبات الالف كسر السون وهي لغة تميم وفسد اسد وريضة ليدل على انهم استعان فكسر  
 السون كما كسر الالف الوصل كذا قال القرطبي رحمه الله وذكرني الكسب والبيان وعين المعالي ان قسا ونيما واسد اور ربيعة يكسرون  
 علامات استقبل الا الياء يقولون استعين واستعين ونحوها ويفتحون الياء لاسماحت الكسرة وقرئت وكنت له يعجزوا كله  
 وهي الاصح والاشهر

**الفصل الثاني في اسرار المعاني والبيان في هذا الاية وقد ذكرنا فيه ثم ان الفائدة الاولى** اعلم ان قولنا الحمد لله  
 وان كان او اخر كس في تقديم اياك على صمد وجهه والاولى ما ذكرني الكشف ان تقدم المعقول لقصد الاختصاص بقوله قل اعصم  
 الله تامل في اعنه وقل اعير الله العي بها والمعنى تحضك بالعبادة ومحضك بالمعونة ووجه اختصاصه سبحانه بالصلاة ما ذكر  
 الامام الرازي في المعاني رحمه الله ان العادة عبارة عن سبب التعظيم من الاطيق الامس صمد وجهه غاية الاعمال واعظم وجهه ما لها  
 الحيات التي تعيد الملكة من الانفعال وحلق المستمع به ولعمرة الحيوات وما يجمع به خاصات ما يحيا الله تعالى اياك انك لو ابدت العبودية له ٢٠  
 الا انه كلما كان المعبود اشرف واعلى كانت العبودية اهنى واخرى ولما كان الله تعالى مترا ٢١ من احكام كما عودية ٢٢  
 من عوديت خيره وايضا قدرته سبحانه وتعالى ان يحصل من قدرته عجزه عود ٢٣ من عود ٢٤ من عود ٢٥ من عود ٢٦ من عود ٢٧ من عود ٢٨ من عود ٢٩ من عود ٣٠ من عود







لو اد اطلق فاطمى فى اول الكلام سادى حال المعارف من الذكر والعكر والتامل فى اسمائه وانظر فى الآية واستعمله ليعلم على  
عظم شأنه واهرسلطانه ثم قها ما هو مستحق امره وهو ان يحصى فى لجنة الوصول ويصير من اهل المشاهدة فيراه عيانا ويواجهه فيها بالآثار  
التالفة ان من اول السورة الى ههنا تارة والثالثة فى العبدية ومن ههنا الى آخر السورة وعامه والظاهر ان الحضور الاستار الرابع  
به الاثبات اعلام بان الحمد والتباريعى ان يكون على وجهه يوجب ترسقه انك امد من حصيف بعد الحاشى المعانة الى درة  
قرب المتابعة والمحاطة الاشارة الحاشية ان العباد المستطابة بالاستعانة المستحقة انما يكونان فى مقام الاحسان الى الله  
هو ان تعد ربك كالك تراه وتحاظه الاشارة الى انك امد من حصيف ترسقه انك امد من حصيف ترسقه انك امد من حصيف ترسقه  
الى محاظه تخصيص العباد والاستعانة به عن الامام حمزة السعدي رضى الله عنه قال لقد تجلى الله لعباده فى كلامه ولكن لا يصير  
وروى عن رضى الله عنه ايضا انه قد غشا عليه وهو فى الصلوة فاستل عن ذلك فوجد ان ما دلت ارد الآية حتى سمعته من المتكلم بها  
الفائدة الثالثة فان قلت ما الفائدة قوليا بعد دون اعده قلت ذكرنى المقلح ليدل ان اداء الصلوة اية اولى لقوله  
قصده المراد منه ذلك الجمع وحيد يثبته الى وائمين احدهما بان العبد يقول النبى ما لمعت عبادتى الى حيث ليثبته ويا وحدا لا ما  
مروحة سمات التقصير ولكن احاطها بعبادات جميع العابدين واحول اياك بعد وسماسمك ستر عيت بهى ان الرجل اذا ما عر في  
عنته من العبد والمتبرى اما ان لقول يقبل الكل ولا يقبل واحد منها وليس ان يقبل البعض دون البعض فاما ان يريد الكل فهو غير  
ما تراه لان قوله اياك بعد وحده عبادات الملائكة والانبيا والاولياء واما ان يقبل جميع عبادات هؤلاء القائل مقولة بكرة فقول  
بحر وكما يقول ان لم يكن عبادتى مقبولة فالتجمع اليك العبادات سائر المتصدين واجبتى ويقبل سادى ثانيا ان العبد  
لما لمع فى التباريع يقول الحمد لله رب العالمين الرحمن الرحيم ما لك يوم ادين كان الله تعالى يقول اصصت الشا جميع محاذ انبيا  
والاحرة ودعوتها اسمائنا المحسنى فقد عظم قدرك وتكلمت من لمك سمة صغرنا ولا تقتصر على اصلاح سمات سائر المسلمين اقصى حاجتك  
قال النبى صلى الله عليه وسلم من قصى بسلم حاجة قصى الله جميع حاجاته الفائدة الرابعة فان قلت لم كرر الصبر اعنى اياك قلت لم يكون  
اقول على الاحسان والاكيد والتقصير على الله استعان به لا غير لان العبد لا يمكنه اعاشى الا اذا اعنته على تلك الاعانة فاذا كانت اع  
العبد لا تقيم الا اعانتك فليقطع به الواسطة وتقتصر على اعاسك كان العبد يقول لا اريد فى الامانة غيرك اقتدى به المذهب الخليل  
فانه لما قدمه ودر حلية وديبه ورماه الى النار حاد به جربيل سلمه السلام وقال بل لك من حاجة فقال اما لك فلا انا اريد على  
الخليل في هذا الباب وذلك انه قيده رجلاه بده لا غير اما اصعبت رجلى فلا احركما وعيشى فلا اظربهما وادنى فلا اسمعهما ولسانى  
فلا اكلمهما وكان الخليل صلوات الله وسلامه عليه مشرعا على امره ودارا مترو على امرهم كما لم يرض الخليل على الصلوة والسلام لغيره حيا لك كما ما  
معها فكانه تعالى لقول اتيت يجعل الخليل وردت عليه شخص به يدا يصفى انحرى لنا قلما يا ما كوني رجا وسلاما على جميعهم  
فكذلك تقول لك ما صم جرمهم وان لو ترك اظها النبى وسري على ذلك حتى اوصلناك الى الجنة واسمعك كلاما القديم وسفعاك  
شرا طورا واكرماك الرضا كما قلنا رضى الله عنه وصلى الله عليه واصطفيك باللقاء كما امرنا وحوه يوم مثل باصقة الى



کرم اذلی و تمکل علی اختیار سابق و تعظم سبب غیر ضعیف و قال بعض اهل المعرفة ہی طلب العین ای نساک ان یجمعنا الخیر کما ست  
 لنا حکم ففقدت فی السحبت الاحسان ان تصد انت کما کتراه فانک ان لم یکن تراہ قادر برک و اما التفسیر الکلمتین معاً یا ک فبعد و یا ک  
 مستعین فی التفسیر معاً یا ک تصد لطوا ہر ماضی التی فی وسعاً یا ک مستعین فی حفظ و اطنافاً انت الادی نقیبا کیف ستاد یا ک  
 تصد علی الرضا و یا ک مستعین علی الخوف یا ک تصد علی الشکر و یا ک مستعین علی الصبر قال الکر الوراق یا ک تصد لاکم حلقنا و یا ک  
 مستعین لاکم ہدیہ و قال الامام محمد بن علی الحکیم رحمۃ اللہ علیہ یا ک تصد فاقبل عباد و تادان کات غیر صافیتہ و یا ک مستعین فاعما و ان  
 غیر مستحقین للامانة و قبل یا ک تصد لا ما عید و یا ک مستعین لاکم کریم مجید و قبل یا ک تصد لاکم المعبود بالحقیقۃ و یا ک مستعین علی  
 لردم ہرہ الطرفہ و قبل یا ک تصد ما لم یعلم و یا ک مستعین ہاں سقط الالدعوی و تردنا الی ریاض الحقائق و قبل یا ک تصد امدادنا  
 و یا ک مستعین علی الکاشفۃ لاسرارنا و ایضا یا ک تصد مالارادۃ و یا ک مستعین بالہمتہ و ایضا یا ک تصد فاسقط ما یا ک عمار ویتاد  
 و یا ک مستعین علی الکاشفۃ طارل ما یا ک عمار ویتاد الاستغاثۃ و ایضا یا ک تصد فاعلمنا العباد کما یا ک مستعین فلاتر ما سعونک فی ایضا یا ک  
 تصد فاحلص عبادنا و یا ک مستعین قاعدنا من رذیۃ عبادنا و قبلنا التعلیم لعل المحمود و تلقین سوال العطاء و احوذ حتی یتفرع علی  
 ذلک المحمود والاشات و ان باحد ہر طرح اوصاف العادۃ و آخریہا تقام احکام العادۃ و تنقسم الی المحررۃ من الطواہر و محو الغسلۃ  
 عن الصما تر و محو العادۃ عن السرا تر و فی کل مجموعۃ اشیات یما سجدہ فی محو الرذیۃ اشات المحملات فی محو العادۃ اشات الممارات و فی  
 محو العادۃ اشات المواصلات فاذا ملعت ہذا حصہ شرک الملاحیہ و نقاک اطہر لک الحق ما یكون سجدہ و ہر عین معنک قال رجل للشی  
 حدس اللہ سرہ مالی اراک قلنا الیس ہو معک و انت معہ فقال للشی لو کنت انا معہ کنت انا و لکن معی فیما ہو و الحق شرع  
 المحو لان المحو یقی اثر و الحق لا یقی اثر و عایۃ ہما القوم ان یحکم الحق عن شاہد ہم ثم لا یرد ہم الیم بعد ما حکم ہم و قال الشیخ عمر بن  
 عثمان الملکی قدس اللہ روحہ تحقیق المشاہدۃ قال یتوالی الوار التخلی علی قلبہ من حیران تجلسا ستر و انقطاع کما لو قدر اتصال الروح کلما  
 ان اللیلۃ الظلمۃ یتوالی الروح و اتصالہا تصیری صورہا کالہار و ذلک القلب وقت المحو والاشات و ادا دام نہ ادا دام التخلی و ام ہمارہ  
 فلالیل حمالک فقیر تر ساری درین معی بچاطر سگندشت اشعاع بر بر حشید رقی عیرت عشق + ظهور آمدن سریرت عشق + طلعت روضہ  
 و کدورت او + مصحی شدر نور طلعت او + لمعات ظهور لامع گشت + آفتاب شہود طالع گشت + چو کہ نور قدم طلوع کند + تیغ مرورق  
 حادثات زنبہ طلعت نمکات رحیرہ + سابعہ از آفتاب گریدہ + خلعت سیحہ صبا گردہ + جملہ در نور حق جا گردہ + زین نقیب کہ بر تو  
 طاری ستہ + عظمت رسوم ساری ستہ + چو کہ نقیب حای بر میرد + فرع با اصل حقیق آمیزد + چند نقش خویش من می + مروی از  
 من کہ خویش من می + پرودہ از روی کار خود در دار + میں کہ کار نو میکند آن یار + تو ہمیں مطہر ظهور دہی + ہر چو شیشہ بہ پیش نور دہی  
 ای کہ در شیشہ نظر کردی + شیشہ برسنگ نازاگر مروی + تا تو در پردہ با نظر داری + از جمالش کجا حذر داری + پرودہ تو فی ہر  
 بر جیر + ہر چو سایہ از آفتاب گریدہ + تا محاسن سیرت من دنو + ساید ز صورت من تو + لیک آن دم زمین نہ تو باشد + من تو کیستیم او  
 باشد + نقطہ چون دائرہ سیر آمد + وحدت لچہ حای دیر آمد + سرعت یاب نقطہ را چو دائرہ ساخت تا کس او را ر دائرہ نشانت





في المصالح اليهودية اشرف من الرسالة لان اليهودية تصرف من الحق الى الحق وبالرسالة ينصرف من الحق الى الحق ما ينفع باليهودية  
 يفعل عن التصرفات وبسبب الرسالة يقلل على التصرفات والالتيق بالعبودية الاول دون الثاني وايضا العبد يتكفل الموالي باصلاح ميثاق  
 الامة وستتأمن بينهما وكل من انى نصر الحق ارى قدس الله روحه انه قال ان الله تعالى اخذ من ملأه نورا باليهودية الى نفسه بعد ان  
 اجمع الخلق على الله الا انه حص به السعة ثم بين لكل صفة من صفاته اوصاف الانبياء باليهودية الى نفسه وجعل العصمة ملقبة فقال  
 ان عبادي ليس لك عليهم سلطان والثاني الاول ليار وجعل المدة ملقبة ملقبة وقال وعبد الرحمن الدين يشوق على  
 الاخرى هو الثالث الاصغار وجعل التهمة ملقبة وقال وسلام على عباده الذين اصطفى والرائع الاقرب وجعل الشارة  
 ملقبة وقال ملقبة عبادي الذين يسمعون القول والخامس العارفين وجعل القرية ملقبة وقال واذا سألنا لك عبادي  
 حتى فاني قريب والسادس التائبين عن الذنوب وجعل المعركة ملقبة وقال نبى عبادي انما العبودية التجويد والاسلم  
 المدينين المقيمين على العصيان وجعل الرحمة ملقبة وقال قل يا عبادي الذين اسروا على العسوة لا تقسطوا مني فاني الله  
 الاشارة اول ما نطق به عيسى عليه السلام قال الى عبد الله وصار ذلك سببا لطهارة امه فكملة اذا قرعها مانه عبادته صار ذلك  
 سببا لطهارة امه فاذا اوصاف الله سبحانه وتعالى عباد الى الله مرارا فالاول ان تكون طهارة لعصيانهم مكتة اخرى والصار  
 عيسى عليه السلام لونه اخرى عبد الله صار ذلك سببا لرحمة كما قال الله تعالى ورافك الى فكيف واو عيسى عليه السلام  
 يبقى محروما من الحق كماله ورفق ميان عبادت وعبودية استكركه وتفسيره يگوید که عبادت سادگی کردن است وعبودیت سده لولیا  
 عبادت موقفت وآن کردن طاعت است وعبودیت مودست وآن مادن معصیت است عبادت کردن آنچه خداى تعالی  
 یسته وعبودیت پسندیدن آنچه تعالی که عبادت مال برکوه وصدقه وعبودیت خوش بودن برحق مال لغارت وسرقة عبادت کردن  
 کار بخوشی وعبودیت کشیدن مارى روى ترشی عبادت چیست رصایى فی خصوصت حرى مارى محلت روره فی بحسب صفة  
 فی مست حجبی بی ارادت عروى بی سمعت ذکرى فی ملائت ومانی طاعات فی آفات عبودیت چیست صبرى فی تکلیف یقینی وستم حجبی  
 فی مکرت محلتی فی شهوت علمی فی حالیت حصولی فی عینیت کتمی فی سره راضی فی محنت پیش آمدنی فی رجعت اقصالی فی قطیعت  
 وصالی فی هجرت وحدتی فی کثرت ر باعنی چون پیر بهی هستی خود شوق نیم + کی کثرت خود وحدت مطلق نیم + چون دیده سه به دم  
 ار رویت غیر از دیده سر نظر کم حق نیم + وقال بعض لعارفين بعد اشارة الى تلك العبادة والعبودية والعبودة وتفسيره ترك  
 الدعوى واحتمال الادى وحمل الموالي وقيل هي ان لا يكون للدينا عندك حظرة لا للكويس في قلبك ان ترو قيل هي حفظ الحمد والوفاء لله  
 والرضا به الموجود ترك طلب المعقود وقيل علامه العبودية ان لا يريد في رحتك الارادت في التواضع ولا يريد في مالک الارادت في الخلق  
 ولا يريد في عمرک الاراد في الطاعة ثم اعلم ان كلام هذه المراتب الثلاث طائفة يخص بها والعادة لغوام المؤمنين العبودية المحمدا  
 والعبودة لخاصة صميمه العبادة لا الشريعة والعبودية للهل الطريقة والعبودة لابل الحقيقة وقال الشيخ ابو علي الهادي قدس  
 سره العبادة لمن له علم اليقين والعبودية لمن له علم اليقين العبودية لخاصة صميمه العبادة لا المحمدا والعبودية لابل الحقائق



العصوة صفه اهل المشاهدة وقيل العادة لاهل المحاضرات والعجوبة لاهل المكاشفات والعبادة لاهل المساجد والمحاضرات حصو القلب  
 فكذلك متواتر المراتب هو بعدد مراتب القلوب كان حاصرا ما يستلزم سلطان الذكر ثم بعده المكاشفات وهو حصو به منعت للعيان غير متعرق في هذه  
 حالة التي تامل الدليل وطلب السبيل والاستبصار واعى الربيع المحبوب لغت الغيب تمام المشاهدة وهي وجود الحق من غير رقابة ثمرة فادانخي سائر السمر عيون  
 لشمس الشمس مشرقه عن بروج الشوق فصاحب المحاضرة مرطوب بالياه وصاحب المكاشفة منسوط بصغافته وصاحب المشاهدة ملقى مداته وقيل حصو  
 لخاصة سديته عقله وصاحب المكاشفة مدبه وعلمه وصاحب المشاهدة ملقى مداته وقيل صاحب المحاضرة مرطوب بالياه وصاحب المشاهدة ملقى مداته وقيل صاحب  
 لمدارس والعجوبة للعارفين العبودية للواصلين وتحقيق ذلك العارفة عارفاً في مقام عبادات منور در تالام مواج حار عارفات معلوم اعدار فان  
 در مقام معرفت از مرتبه نفس بزرگه علی مقلوب اند واصلان در مقام وصلت وبعثت محو گشته متعلق باطلاق محبوب یا چینی گوئیم که عارفاں پاسته  
 سکنیه شانه عارفاں شایسته تشریفاتند واصلان و اگر سه نفر یا سه یا خود دوسی دیگر تقریر کم عارفاں تجار و ارقم در شش تشریف  
 دارند عارفاں عیار و از سیر در دیای طریقت دارند و واصلان اشطار و از جیگ در داس حقیقت دارند یا عارفات دیگر عارفاں  
 می درانی اند که پاسته را در عبادت به رسم عادت اند عارفاں مساوا فی اند که گزیده مادی مردم حوا معرفت اند واصلان مقام راں اند  
 که مایه تقدیر کویں در مقام حاتم اند اشعار لمولفه دلا بخلق رندان سرم عشق در آ + که از شراب نقا حرقه و بهر ترا +  
 میا و بهر دو جان ایش شش در اندر سه + درین قمار یکد او هر چه هست در آ + اگر نقاط علی دولت ما مایه که تا دما استوی ه می بر بی نقاط  
 رطلت شربت جو بگری بری + امین حصیص د یات را روح او ادنی + نصاح سستی خود را تواری میان سردار به + دگر نه بین که جمال که  
 می شود پیدا + کوش تا که ز چشمت عیار سر میرد + که تا معانسه می بطور لور جدا + اگر تخلی لور قدم همی خواهی + متعین نقاب حدوت  
 از جمال خود بکتابه + و بعضی ارباب تحقیق در تعریف این سه مقام اشارت ها نموده اند که حاصل آن مایں راجع ست که عبادت مقامی ست  
 که در وی سرویاں روایای حمل نکالت و ما همچو کالاد رسول قدم در دانه تزلزلت ساده حصیص از سحاب علم الیقین سر داشته اند  
 محمودیت در خالیت که در وی یاسدگان در وصول رحمت اقامت بر نخت استقامت در سر پرده حقیقت انداحه لدت مشاهدت  
 از بریت حق الیقین به داحه اند نوعی دیگر عبادت مقامیست که در وی نفس شیطانی از حصیص بارگی ان النفس الامارة بالسوء  
 بدر حه لواگی و لا اقسام النفس اللوامة ترقی میدماید عودیت معراجی ست که در وی نفس انسانی از مرتبه لواگی بدر حه مطهلی با ایتنا العسر  
 المطهیه عروج می نماید عودیت سیر بر سرور ست که در وی طبیقه روحانی از داس مطهلیگی بر مجر گشته بالطف ربانی دست مواهقت دگر  
 مواصلت در می آر که از حی الی رکب اصنمه مرعیه عبادت دیگر عبادت حکیمی ست که سیاراں مصاحح گناه را توفیق امانت میق گوید  
 را آتش جیم میراند عودیت کبری ست که فی دستان مجلس انصاعت طاعت از راسه داشته بر حات حت اسیم میرساند  
 عودیت مدیمی ست که عاشقان محض الطر حمت از کویں بر دو حه مخلو تجانه رضا و لقای رحمت جیم می دواند اشعار  
 سخی از عشق می کفتم نوید وصل در دادی + مخلو تجانه قدسم در می از غیب کشادی + سرم عیش مستانی که فی می بود و بی ساقی +  
 اراں حم خانه باقی بهرا راں حام در دادی + اساس قصر هستی میرسانم فوق نه طارم + در بیای سانی دگر گانی مست میا دس +

و لا گر خاک گردی در پیش غم نیست که آیم و بگویش که رو بادی چو همان همراه آن بادی و نوازش عالم جانی بخت بخت سعادتی از عالم ملک  
 سبحانی دین ریزان چو افتادی و ترا در مکتب حکمت عقیده زان چو خواند که هر گو بگر و دان که شاگردی چه استادی و متعین اولی و ثانیه  
 غم شکست اما بیدار دار و که امری غایب و پیران شد که در وی گنج نهاده ای و اما نقل الکلام الی قوله یا ایکن استعین ذکر فی شرح التاویلات  
 ان قوله یا ایکن استعین بحمل و حین احدی الامر بطلب المعونة منه فی قضاء خواج و دنیا و دین و تحمل الامر بطلب التوفیق لما امر به من  
 التوحد و العبادة و العصمة عما یمنعه عنها من اصدادها بقوله یا ایکن تعبد فان التوفیق و العصمة من معادن الطاعات و دلیل  
 و لکن نه ذکر علی اثر الامر بالعبادة و التوحد و لکن آخرت متاخره و عادة الصالحین من طلب المعونة من الله تعالی و بهی التوفیق  
 علی اداء الطاعات و الخیرات التي تروح الی الدین و العصمة من ارتکاب اصدادها و اول الامور الدنیویة ثم الآتیة محتملة علی المقر فان الله  
 تعالی امرنا بطلب المعونة علی الطاعات و عند المقر قد اعطى الله تعالی للمكلف جمیع ما هو موعود به علی اداء ما کلف به من التوفیق و العصمة  
 و السجدة و بقی سبی مما یحقق به اداء ما کلف لم یعطه للعبد لم یستحسن من الله تعالی التکلیف به فاذا کان عندهم جمیع ما اصاب العبد فی الدین  
 قد اعطاه الله تعالی و لم یبق فی مقدوره ما هو صلاح فی الدین و لطلب فی اداء الطاعات کما ان الامر بطلب المعونة من الله تعالی  
 یتضمن انواعا من القبح و الفساد احدی ان هذا امر بطلب ما قد اعطى کماله اطلب ما اعطى یكون کتاما للعطیة و کتاما للعطیة کما ان فی بیان  
 الله تعالی امره ما یفر و یکتفها و مل مثل ما شد کفر و الشافی انه اذا لم یبق فی مقدور الله سبحانه عندهم ما ینفع فی صلاح العبد فی الدین بل قد  
 اعطاه بکماله و کان طلبه لکن نعمتانه اظهارا لبحره عن اعطائه ما یساله و کان الله تعالی علی رحمهم امر العباد بما یتخصص به و لکن محال  
 عما یودی الیه مثلا و الثالث ان من طلب شیء لیس عند المطلوب علیه بکماله کان بادیاه فی العرف و کان الامر به یتضمن الامر بالمر و علی الله  
 سبحانه و تعالی الله عز و جل لکن علی انهم ان سلموا له لقی عدا الله من الاطاف الکتی طلب منقول بل الله تعالی ان جمیع ذلک لیدی بطلبه و تحلیفه  
 ما دار العادة ام لا فان قال الله تعالی ان جمیع مع التکلیف فقد ترکوا قولهم انه لا یجوز ان یکلف الله عند التمس من الطاعات و لا یعطیه جمیع  
 ما یتحقق به تنک الطاعة من المعارف و المصالح و ان قالوا لیس الله منعه بل یجب علیه الاعطار علی وجه یصیر المانع تارکا لما هو الواجب الحکمة  
 فیکون جائزا یصیر معنی طلب ذلک من الله فی التقدير هو التکرر طلبا لبحر کانه قال اللهم لا تحزن من عجزه اعتقاد دهره فالاسلام به اولی و تفسیر  
 سراج و باج آورده است که در ایکن قصد و یا ایکن استعین بیان مذهب سنیست جماعت سنیست زیرا که محال ان دو قسم از مسکرا و عودیت  
 و آن مجرایان و مر حایل انکه گوید محمود قصا و قدیم چون در حجت که اگر اداش بحسب حد و اگره این سخن دو نوع کفر تولد کند ماطل کردن  
 قواب و صی عقاب بری که قواب عقاب بارسته اعتبار است و ابجیر سبب الاحتیار و قسم دوم مسکرا و عودیت و ایما قدریان مختل است  
 که هر دو مترجمه خود اصاب کسد و گوید حق تعالی چون آلت آفرید و قوت داد و پیران فرمود سده استعنی شد و متوفیق و نصرت بر احتیاج دارند  
 و این قول به نزد ماطل حاصل آید یکی آنکه خود را حلقی احوال خود گوید و دیگر آنکه خود را از تعالی فی سیاز دارد مدعی است بل سنیست جماعت  
 آنست که هم مقرا و عودیت و هم بر عودیت عمل ان خود اصاب کسد و گوید یا ایکن قصد و توفیق علی را از حدای عودیت سناسد و گوید یا ایکن  
 قصد و استعین و این در معنی اشارت به دور کس عظیم است از ارکان دین و مدار و قس دیدار اهل دین در کس است اولی تخلیه النفس بالعبادة

لا اطلاق یعنی خود را آراسته داشتن عبادت بی ریاء و طاعت تفائق و تزکیه النفس علی الشکر والاتقاف الی التحول والقوة  
یعنی پاکیزه کردن اصل شکر و فساد و تکیه بر حول و قوت خود تا کردن آن تخلیص اشارتست هر چه باید در شریع و این ترکیب عبارتست  
از هر چه باید در دین در کتب الاسرار رشیدی آورده است که در نگر بدین دو کلمه مختصر که جمله شریع دین اریس دو کلمه معصوم می شود و اما  
کسی که در دل آسمانی و روستنای دارد تا حقیقت او نیست و جامع الکلم برانی و معنی احتصری الکلام احتصار التماسی اگر گویند که اگر  
کلمه ای یک مقدم ذکر معمودی و تعبد که مستحکم گفتی معنی بحال خود بودی و رعایت احتصار و ایجاز نمودی و خیر الکلام باقل بدل جوی  
آست که داین اراشد تعالی مقینه است تا هیچ چیز ترا سر از شد تعالی نیست نکند و نظر که کس را الله بخود کند به ارحم و اما الله اراشد تعالی  
عبادت خود کرد و از عبادت خود و الله تعالی پیر طریقت شیخ الاسلام انصاری گفت قدس الله روحه از بیجا است که عارف طلب  
از یافتن یادت نه یافت از طلب سبب از معنی یامت به معنی از سبب طاعت از خلاص یافت به خلاص بطاعت جاست  
معصیت از عذاب رسید به عذاب از معصیت از برای آنکه هر چه می چون ساقه از نیست بدست او نه استطاعت به محضت هیچ کار  
سراسیم پیش نتواند یافت هر که او خدا داشت وی اراشد حضرت داشت از میاود که مصطفی صلی الله علیه و آله و صحابه اجماع گفت او مگر  
حول در فار بودند لا تحزن الله خدا ذکر معمود در نیست داشت و ادب خطاب در آن نگاه داشت لاحرم او را فصل امیر مودنی علیه  
السلام که گفت آن معنی ربی سیدین موسی علی سینا و علیه السلام ارحم و الله تعالی مگر نیست مصطفی صلی الله علیه و سلم اراشد تعالی  
بخود مگر نیست این نقطه جمع است و آن میں تفرق و سخنان مایه پیر طریقت گفت از واد مگر به ارحم و او که دیده با دیده در پیر نیست  
و دل ما دوست نخستین در مقامات شیخ ابوالحسن خرقانی قدس الله روحه آورده است که شیخ ابوالحسن گفت نور الله مصححه که چون هستی او  
انگیزم هستی خود مگر هستی خود من بود درین آمده مادام بدل یحسرت ارحم خدا آنکه هستی خود اقرار ده گفتم مرا این مای تا انتشار  
و هم گفت هستی من اقرار ده گفتم هر تو گویی به خود گفته شهادت الله انه لا اله الا هو لمولفه بعد الله ساه انشعاک کسی عاشق  
معشوق خویش هم او است + حرف خلوت و ساقی اهن هم او است + اگر دیده تحقیق مگر هستی + که تا در دل و مظهر عارفین هم او است  
چو اندر آینه دل قفا و عکس رخس + چنان بود که در جسم جان من هم او است + اگر تو حرفی هستی خویش یار کسی + نظر کنی که درین بریر بریر  
هم او است + جام عشق به معصوم بخود آمد و من که در بریر همین گشت با رس هم او است + که در لوی قرن ساعت ما و لیس قرن یکستم حق چه  
اوین چای قزل هم او است + در مور عشق که آشکار و مایل شد چو دل بدید که هر سر و دل من هم او است + مگر که کثرت اسانقیر و حدت گشت تو در حقیقت اشیا  
نظر مکن به اوست تعین نکرد اعتبار و محنت به اعتبار گذر کن که ما و من هم او است + چو مانی که سدر دهاں فی لب خویش ساهه مرد و من عاشقان  
دین همه او است + چه حای ماده و جامی که ام ساقی است + محبتش معنی هم من هم او است

**الفصل الخامس** في اشارة اهل الاشارة في هذه الآية الكریمه و درین فصل هشت اشارت مرقوم کلم میان و معلوم سلک ماں  
میگرد و اشارت اول بدانکه این آیت چهارم آیه الحمد است و پنجم حکایت ارباب است از هر که در ایاک بعد پنج مکرر مسلمان میگوید در  
ایاک استعین پنج مکرر میگوید ایاک بعد این است که پنج مکرر اسلام است و ایاک استعین آنجا است که پنج اصل نماز است از هر این اسلام

پنج رکعت تشریف داده بی السلام علی نفس و باین جهت استعانت را سازا اختصاص داد استعینوا بالصبر و الصلوة پس چنانکه اسلام  
 بر پنج سالی مسلمانان بر پا است ستون بر عادت الصلوة عماد الدین فمن اقامها فقد اقام الدین و حقیقت اسلام چیست  
 کردن نهادن آنجا بگو ای یک عبید سر از حیثت غرا کردن و سجا بگو ای یک استعین اشارت دوم این آیت چهار کلمه است که بر بی چهار  
 ارکان عالم فرشتی است و مقوی چهار فرشته حامل عرش است ای یک عبید دست مایه چهار ارکان عالم فوفش است و ای یک استعین  
 مرایه چهار مقرب عالم به پیش ست قوت عبادت بر ابط چهار ارکان این جهان نیست علامه اشباح است انزل لک من السماء  
 ماء و اودع استطاعت لواء سطح چهار اعیان آن جهان نیست که مدار و اح ماست و لیست غفر و ان لم فی الارض پس یعنی ای یک  
 بعد یعنی ترا پرستیم در جهان گلیس که در تصرف ماست و اما که استعین از تو یاری خواهیم در عالم اولین که در قلم نیست ای یک عبید  
 را پرستیم که مدکان تو تیم و ای یک استعین از تو یاری خواهیم که خدا و مداتی ای یک بعد ترا پرستیم تا شگل و ای یک استعین از تو یاری  
 خواهیم خان و دل اشارت سوم بار اول سوره تا آخر این آیت هجده کلمه است چه که حقیقت بندگی کردن در بار پدید است و سر  
 یاری خواهیم در صلوات مویا پس ای یک عبید هجده رکعت فریضه میگردد و در ای یک استعین هجده رکعت است سحاحی آوردیم  
 نظر خدا دارد و خود را مستعانت ما و می سپارد و اشارت چهارم این آیت نوزده حرف است از هر کلمه مابین نوزده حرف است بخانه  
 میگوید که ای یک بعد و هم مابین نوزده حرف از آن نوزده را باید پیاده می خواند که و ای یک استعین شده را به هفت ستاره و دوازده بیج  
 در شاهراه اول اندک قصاصهای و حو و علا و اوی پیوسته و نوزده را باید در حاده آخر که عمل شده ما و میرسد چون شده گوید ای یک بعد  
 و ای یک استعین این نوزده حرف و اول تمامه در سدا نوزده سوره و سیرات بر قلعه بهمت اتمام سموات نگاه دارد تا قصاص و قدر  
 از و در نیاید و بار هجده نوزده حرف را باید آورده آن نوزده را باید را بر در سده بهمت در که دو بیج در مد کند تا خبر را ایشان نه شده  
 بر سدا نوزده حرف خوب شده و زیاد بر سدا نوزده شکله دل نگاه می دارد و در قسای مد و هم در آه آمد نگاه می دارد و در سحاح مد و دلک اعدی العبر  
 لیلیم اشارت پنجم از اول سوره تا آخر این آیت معاد و نه حرف است که از آن بی هفتاد و سه حرف است تا سر که کار معاحات نگاه شده است المصلی  
 می حاجی به و طور رسید ما را گردارده الصلوة میقات اصلی شده اند برین معاحات صفت موسی صلوات الله و سلامه علیه می خدا  
 و در حل و علا موسی ما بهمتا و کس معاحات شد و اختار موسی قومه سبعین رجلا از حرا نه کرم و صیافات خانه نعم به آیت  
 موسی علی نبیا و علیه السلام عطا فرمود و لقد اتینا موسی تسع آیات ای در ویش و قل قوم موسی است این بهمتا در و سدا  
 معاحات می برد و آن آیت کار برای موسی علیه السلام از ملکوت حجاب بر داشتند که لک این نه حرف ماقی برده نه ملکوت از نظر  
 نقل بر میدارد و در ملکوت سمواتش در می گرد را سدا الصلوة معراج المؤمنین اشاره ششم بار اندرین آیت دوازده نقطه است  
 را هر آنکه چون عدد قوم موسی علی نبیا علیه السلام و مخرجه او علیه الصلوة و السلام اندرین آیت مخطور افتاد این حروف بر سدا  
 و موسی علیه السلام دوازده سیط شد و این دوازده نقطه است از دوازده سیط افتاد اشارت هفتم با ذرا اول سوره  
 تا آخر این آیت بیست و هشت نقطه است اشارت ناکه دوازده نقطه صفت برج گرفت و آن بیست و هشت نقطه ماقی



ست و بهشت منزل است از برای نماز پیدا کرده که با ما بی سبب که نور این ماه بر صحرای ابدی تابد و القمر قدر ناه منازل لاجرم ماه  
زود که یکایک بعد صحرای سدیست روشن می کند و در پاک استعین میوه طاعت را رنگ می دهد پس این میست و بهشت نقطه طاعت  
بهشت منزل است این فردین و این مستمر یقین ها اشارت به تمام بار ادرین آیت دو تشدید است که حین دو چیز تشدید است یکی  
سدگی که یکایک بعد و یکی در یاری خواستن که و یکایک استعین یک تشدید پیشی مآل عبادت است و دیگر تشدید یاری دهنده عابد است  
لعمدۀ اندایک بعد یعنی ترازیر ستیم علم و یکایک استعین از تو یاری خواهیم معرفت با یکایک بعد ترازیر ستیم پیش و یکایک استعین از تو یاری  
و ایمیم به پیش حیدر گفت قدس اندۀ سره که مادشاه عالم تعالی و تقدس و تعظیم برگزیده حاجتی را ساخت بدگی خود تا او را بیگانه  
رسیدند پس ایشان را از آن پرستش بر آورده و خودشان بیایا کرد و بدان کار گذار می که خدا کرده بود صلح علائیتان بقوت دیدندگی  
و انفسد کردن انگاه گفتند و یکایک بعد یعنی از تو یاری میجوایم به سدی کردن ما پس بحجۀ ایشان از رعایت حقوق خدمتستان  
میگذارید اینها گفتند و یکایک استعین یعنی از تو یاری میجوایم به بدگی کردن ما حضرت خدا و مدی تر تا ما هم ترازیر ستیم و هم در پرستش  
و از تو یاری میجوایم تا ما هم پرستش آن یاری میجوایم تا ما هم پرستش آن یاری دادن تراست که گداریم و صلی الله علی جبر حلقه محمد و آله  
و اصحابه و ارحمه و اجمعین سلم تسلیم اکثر اکثر

**الفصل السادس** ۲ اسرار نوره الایه من لطائف اهل الدایه و درین فصل اسرار و معانی بهشت و بهشت میسر میگرد  
سرا دل آنکه سرانگه دیر به است که اشارت خدا و مدی اوست و حقیقت بعد ما به است که از سدگی تست ایاک در مخاطب الله  
سب اردهان سده حضرت حویشی را نفع عبادت ما متناهیست در جهاں حیده مر جاب قدس آبی ما جل کرده ارالای ایاک  
ما نشیب بعد چندین هزار ساله است از سرانگه ایاک بعد اشارت بقدم حق است سبحانه و بعد عبادت از قدم خلق کاف  
ایاک در ارل می نابد چه ارل را در روشن است مر تو نقطه نون بعد امد می در افتد جمله امدار و مسور است هر دو کلمه از قرآن  
و قرآن قدیم است اما ایاک اشارت لم یزل دیده است و بعد عبارات ازل یکس برید به تحقیق این سخن آنست که ارل مکرم خود بیاست  
ندگان مداشت از خود ما خود میبایست ایشان گفت ایاک بعد از سرانگه ایاک اشارت خرت اوست مدات سره و مقدس خود  
بعد بر گفته حق است پیش از وجود عابد تا سده داد که سدی سده نه سده است بلکه بعد اوست و این سر معنی این سخن است  
که فرموده است لا یرال بعد تقرب الی الله المواصل حتی احدثه فاذا احدثه کنت سمعه و لسانه دیده و بر حلقه فی سمع و لی بصر  
و لی بطق و لی بیطش و فی پیشی و اما در ربع که بود که کربانی این سخن در زوایه حدوث می گنج و عماری بیایا و لقریر این تحقیق در  
ساما طر ما ط حدشان بر نمی گیرد هر چه بود که کاف و نون کس فیکون گذرید جمله سدهاں عود ارل است و هر چه ارم قدم در عالم وجود  
ما در چه حراقی رنوه قدم است قدم بر زیر این جمله باید ساد تا محصرت کربای رسی و حقیقت این سخن ایجا در یابی بهر دست قدرت  
نقش فطرت بر تخته عدم بهرید و ساد و رده بود نقش سدازل رقوم عمل بر لوح هستی پیدا کرده بود که ایاک بعد اشارت کاف خطاب دریا  
کاف درست کرده بود و نون بعد آن کاف متصل می نمود و هر که سود که گویندۀ ایاک استعین مایس سخن گویا سود پس تو این سخن از دل ابدی



انلی ملک که ایاک غیبی این استعانت اعدی اندرین تدبیر ایاک استعین بدین قانون عبادت عاجز پیش از آمدن گشت در ایاک غیبی بود  
 سوال استعانت مستعین پیش از حدوث مجرب شد و ایاک استعین بان و بان الا ان حصص الحق لعین فی الوجود غیر الله سر از دیما می بود  
 بر آورد و ماریته ادر رسمیت ابر و غیب بدراقتاد فی نطق ولی اجمع از حجب کبریا یی ظاهر شد و ماینطق عن الهوی از مشرق ارل سر بر نه  
 ان هو الا وحی یوحی اشتراقتش ارقدم بر حدوث افتاد وقت آن آمد که خرمیه دار سید در حریره در سدد بهنگام آن رسید که از دل بر دین  
 و بان در بر سدد ابعیات شمش کم کسی هم این کلام ندارد + حکایت ست حدیث کم احضام دارد + مسرلی که صم راه میست پیچ بشود  
 کجا بشود که ملک نیز اس مقام دارد + روحی خوف ندانم کجا غلام ضیا + صفای عالم وحدت صباح و شام ندارد و گزینته ایم از احوال تنگ  
 ماست مقامات + رسیده ایم بحائی که هیچ نام ندارد + ستری دیگر ایاک بعد و ایاک استعین با گفته بودیم که راه گفته را طریقی معدوم گوید  
 پس سنگی کردن و عبادت می آوردن آن بود که خود را حاد شریعت گردانی و اطراف احوال و جوانب احوال را شا به راه حقیقت مسا  
 ساری تا قافله قرآن مرحله احوال و احوال تو گذر کند کاروان وحی بر جمله حرکات و سکات تو گذرد سلطان قرآن احوال و احوال تر از راه  
 گفته کند ماد شاه وحی اطراف و حواصط را طریقی معدوم گرداند انگاه تو عابد ماشی و احوال تو طریقی معدوم و سیاه مثلا اول آیه اقموا الصلوة  
 را در اوقات معین مساعت است احوال احوال حیش و ان ارد احوال احوال حیش اشاه به این آیه گردان تا گرد تو به طریقی ما گرد و در تو تمام بسیار  
 شود و ما آیت آتوا الزکوة را راه + اموال حیش بکت تا مال تو یا مال آیت و اتوا الزکوة شود و تا چون احوالت حاد معدوم مانند و احوالت  
 شاه راه گفته زکوة گفتت نام عادی گیری صفت و سنگی پیری آنی که آیت زکوة در شاه راه احوالت گذری کند سنگ ریزه می بحال ا  
 از راه آیت ازلی بر همین تا مالیت طریقی معدوم می گردد و آنجا که آیت صلوات بر حاد احوالت می گردد و شاه راه او کار و شمع و صیغ  
 بر و ب تا احوالت حاد معدوم شود و در آنکه این عبادت حالی در احوال تقدیم رسایدی و این خدمت تانی در اموال بجا آوردی  
 انگام هر یک از اعضا و حواصط حویث را طریقی معدوم شمع سار و حاد گفته سنگی گران مثلا به کاروان شخوانی و قافله میتانی که اندرون تو  
 سرون آید و هر گروه گویانی و زمرة نویانی که از زیر حواصط ساد که حصار کش جمله شریعت مانند و نیز از هر چه سرون عالم سدد و او در  
 بشهرستان نهاد تو سدد باید که پیش از بهنگام قافله سالار وحی آنی باشد + اجمله اعضا و حواصط طریقی معدوم و شاه راه گفته وحی گردد  
 انگاه ایاک بعد که تو گوئی بحال بندگی باشد و ایاک استعین تو از غایت آنکه گوی بود ما از نقطه دل با طریقی معدوم می گردد و شوار تر است  
 از هر آنکه صدر را راه از شاه راه ولی راه سر بایس بیابان لی پایاں دل و این صیافی نے تلافی میبده تو دانه که از همین راههای گویانی  
 آن تقلب این آدم می کل و او دشمنایس بد آنکه در بیابان دل قافله تفکر و تدبر می گردد و در و روحی حان کاروان اندیشه و قس سفر میبند  
 می باید که آثار و معارف خدا حل علا این قافله اقلادری کند و آیات بیات ما را خدا سخا و تعالی این کار و اراستیس آتینگ می آرد و تعکر  
 و فی الآر الله و لا تفکر و فی الله کالاتی یا سر گمانا ماده دل قیمتی تر است و متلع مجاهدان ولایت حان شیش ما تر و در سر آنکه وقت بود  
 که ما را رگان فکر یک ساعت بر سر ما را عقل در ولایت دل چندان سود کرد سیاه که نماهر طاعت در و روحی قافله اطراف معدوم  
 سال ما در و روزه سیاه تفکر ساعتی اختلاف اللیل و النهار حیرت عبادة سه عین سه صیام شمارا قیام میباید بار خداوند

[illegible]

خویش خواستند آنچه تو می‌بینی که دیدار آن یکدیگر را خدا و می‌خواست آن بر تو می‌ست که در حداد و می‌استد یک بعد و یک استغین در خطا و بر ما ملج  
 در طائفه طبایع و ارکانی احدی گرفته کار می‌پرستند و در طایفه یاری می‌جو استد یک بعد ایشان تا از راه پیش می‌رسد و یک استغین ایشان  
 تا طایفه پیش می‌پیوندد و در طائفه دیگر کو اک می‌پرستند و در محوم یاری می‌جو استد یک بعد ایشان استاره می‌رسد و یک استغین ایشان  
 کو اک می‌پیوندد و بیشتر حلقه‌ای این قبیل اند در انکان این سبیل اند همه بر تفاوت در کات استاده اند و تمامی همت مابین می‌مورد  
 آن داده حوشا منته همت عاری بار چند مدلت عاشقی که روز از جمله آورده با کز داندانی می‌صداقت کون گوید و روحی آورد آن  
 و همت و حسی لایق فطر السعوات و الاوص نصیب العین خود دارد آن کس چون گوید اناک بعد آوار او را در دل  
 گوید اناک استغین فریاد و بقدم پیوندد و هر که کس گوید ایاک بعد یکی است گوشت و در چند هر کس که گوید ایاک استغین آوار  
 یکی حساب قدس الهی رسد پس مابین نظر عالم شجاع بر یک دست و کلیسای اعظم است که حلقه حلقه اند پس تخته از حد بار ما داند  
 مخاطب خطاب ایاک بعد و ایاک استغین استا حبه اندام در جهانی که نور خدا حلقه علایق اگر دو و تکلی حلال و مال مار خدا عرقا  
 جوید اشد و محو می‌ت حجاب بردارد و صمدیت پرده را در او را در ظاهر گردد در قدم حمال نماید این یکاب خطاب و مخاطب اصلی آورد  
 و سحاب ازین خطاب بدی بر مرع را درلی مار و جواب این خطاب است خطاب را اعتنا اهل صد هزاراں هزار را صبح علم و عمل بود  
 تا از هر یک از این دستان در دایره این گنج خورشیدی در گلستان دلم صد گل بسیار از عشق تو + ملاں سر گل بلبل چون من هزار از عشق تو +  
 و آن بر که دستان مست ماع و گلستان مست + هر لحظه در جان مست صد عارف از عشق تو + چون گل در یم می‌زیں چون ملازم  
 حوی کس + سگد و در حان من باع و سوار از عشق تو + تا کی دلم محروم و درم از حداف و درم + تا چند عرق چون بود حان عکای عشق  
 از عشق تو محروم دلم در رحم عم پر چون دلم + بر سر دلی به چون دلم صد یادگار از عشق تو + عظیم کم کس لایق کم رفیع هستی بگسل + دیگر یاد اند  
 دلم صرور از عشق تو + اریقتل نور نقار و دوده ام اردل غما + تا ما تو می‌ایم ترا آینه دار از عشق تو + تا که در سارا سنان مسکین  
 متعین ماس بیان + اندر میان عاشقان شد شمس از عشق تو + سسری دیگر اول ترا باید دست که حان پاکیزه و عقل صرف  
 هر دو مقربان حجاب خدا و حاصل گمان حضرت بار خدا اند سخا و تعالی اران عالم پاک مابین حان حاک نور آمده اند و اراں مله  
 همین مابین قسط طبع کین محک آمده اند ما نفس که قیصر روم و کهر و طعنان است تیغ زسد و بایده که سری کافرستان متعلق است  
 خیک کسد ایا که زبان دل و ترجمان قدم اند این دو مقرب را تعلیم داده اند که یک بعد ایاک بعد یعنی اندرین سفر عبادت حامی حان  
 و عرصه این کعبه دین ترا می‌پرستیم و آوار بردارند که ایاک استغین می‌اند درین سفر گاه حان و در سدا این قسط طبع گلس یاری بار تو  
 می‌جو ابیم و روح که ترتیب یافته عصب حق است سخا و انیس امیدان بیرون فرستاد تا صد هزار آسمانی را در و هان آتش سلو  
 و صد هزار ملکوتی ترا در این گوی جسم فرو فرستاد فریاد از حان ترا آمده عوفا و عقل ما بر قاست تا که حاسا جان اسار گاه خدا  
 عود عار رسید و فراد عقل ما قدم درم قدم نهاد و مشت که طبع یافته رحمت حق است اسما را علیه السلام سر که بیرون فرستاد  
 تا صد هزار و نه راده را عبادت حان برد و در صد هزار جسم بر و در راه و در سن علی را ساید بد آن همه عباد ان بهشتی

اریں قسطنطنیه دای کیزنگان ارکافرستان عیصیت گرفته اند ما همه اسیران خودیم ادرین کافرستان مایه اسماعیلیه السلام دار  
 ارجیه نگاه نمهر در کرده به چینه اسلام سپردیم و به چیت هزار سال است که بدین درخند و پیش جنگ یکدیگر پیوسته و ادرین معرکه  
 بهستی عرا قائم گشته ان للملک الله و للشیطان که طاعت کردن گناه میزند که میان اسلام و دوی کسد و علم جبل و سیاست  
 می و باید جبل علم اسماعیلی میرند پس اگر دران بردار خدا و متاعان سروران انبیای علیه السلام سرور میان لشکریان خدا اسما و دنگ  
 در آرد و تنک صرب الله را فرو گذار و اگر از خیل المیسر متاعان بر میسی خود را از لشکر ایران شوم مدافعه هزار و تنک صرب الشیطان  
 عیصیت دارنی نی پند عقلت از گوش دل سیر و کش و خشاوه حیات ادر روی این عروس سسد سلامت بر دار که مردم اردوی  
 استار خیب ترا می خوانند و ادر اسرار لاریب ترا می شنوایند که بگو که من ادرین بیت المقدس اولین ترا می پرستم اما که بعد و ادرین قسطنطنیه  
 گلشن آتوی بی سحر و ایاک استغین چون طاعت آستانی کنم ترا پرستم ایاک بعد و چون با مصیبت محمد بر حرم یاری از تو حرم  
 و ایاک نشسته عین چون میان محبت سلطان ایماں بر سدم مقصود من اراں میان توفی ایاک بعد و چون لقوت عرفان سپهسالار  
 لشکر کبر و طعیان یعنی شیطان را در سداں مردان بر زمین خدا را رحم مدد و معاون و مستعان توفی و اما استغین اشعارای نوکشاوه  
 چشم حان خالق جسم و حال توفی و دوی شود اسرار جان مار ارق الشمس حان توفی و شیتنه چرخ دیو و ایهی حاک فی سپهر و بیج صر بر میرسد  
 را که نگاہ بان توفی نیست حد صیر ما که تو نشانانی و بهر بهستی قسمت فی نشان مست بدین نشان توفی و بهیچ کس را نگاه مادر گذشت  
 در حان و آنکه گناه سداں در گذر از آن توفی و من که صمیم و حیر بس که دشمنان توفی و عا حمر مستغین منم قادر مستعان تو سنے  
 سری دیگر ایاک بعد خدا و ابر پرستیم و بجله وجود سداں تو کنیم اگر بعد بطور و دار الصرب نصر دست آریم چند بر او ان شمع تو حرج  
 آن که آریم اگر در امت شوائی در حریطه سمع جمع آریم چه سارا استماع کلام تو صرف کنیم اگر بعضی هموس ادر راه بیستی اگر رکب در عطاس  
 آن عبادت تو نسپاریم اگر آن دمی ابریده دل بدر آید آن دم را بسوز عشق و محبت بر آریم اگر اندیشه در راه و ایزد و ایای دل بحد آن  
 اندیشه راه سیمات حلال و سداوقات اتصال تو بکناییم و اگر آری ابر سحر گاهی از دل پرورد و آریم با سر تنک استکی بر جره در و هم پرورد  
 بر آریم آن مصقله آینه دل ابر عباد شعله غیر تو بزداییم این جمله اطراف نشیمان اعضا و جوارح راجح که راں صبح و شام تو دایم دایم جلوه  
 دکان داران شهرستان وجود را سرفایه داران تو حوائیم بچاکش نیست که نه سربایه تو بر دکان بهستی معامله میکند و نه سق کرم تو در سارا وجود  
 حریه و در حمت می نه لایه چه ترا می شناسیم پس ایاک بعد و چه تو از توفی بر آریم لایه و ایاک استغین سری دیگر ایاک بعد ترا می پرستیم  
 پرورد گاری و در و نگاه می آریم حد نگاری اگر خورشید آسمان خدا و دوی طبع کسد چاچه دوی بقیس طبع کرد ما و ادر اسیل زمان مار پس  
 گردایم چاچه سیدانش علیه السلام با دین گردانید رده با علی ایاک بعد اگر ستاره باره یاره طبع مزه مای آیه چاچه مزه ابر آریم علیه السلام  
 آمد ما و اگر گریان گرفتار مالای وجود بقیه سود آریم چاکنکه بوسفت علیه السلام آوردای دایت احد عشر کوکبا و الشمس و القمر  
 دایت حد سه ساعدین ایاک بعد اگر ماه مزه مایه ناما اشیفته حال و فریفته کمال خود گردید چاکنکه راه ما را آید به تیج سریع  
 میاں ماه مدویم بریم چاکنکه حواحد ریل بر دصلوات الله و سلامه علیه علیهم اجمعین اقترن الساعة و استق القمر ایاک بعد اگر تهر در دشت



هستی بزرگوار ما را بجای پیوسته رتوربی نورسایک اندازد چنانکه آذر را اداحت مانیز در گردن بت گردانیم چنانکه ابراهیم گردانیده صلی الله علیه و آله  
 علیه فعلیه چنانکه ایاک نعبد و ایاک نستعین اگر نفس طاعتی شکل ای باضلال پستیست چنانکه بر صیقلها نهد و با پیچ و خم او را بر سر خط اسلام  
 چنانکه سید عالم صلی الله علیه و آله و سلم شیطان علی بی ایاک نعبد و ایاک نستعین را با بگرد چنانکه مشد کافر اگر مت از جهه یزیدی طلبیم چنانکه  
 ابراهیم طلبید انی بری محاکمات کون ایاک نعبد و ایاک نستعین در همه کاری یاری از تو خواهم در همه جنگی پستی از تو طلبیم کان احد یقول  
 انکی اگر سنگ بره گاه در شاخه راه دل مایاشیده شود چنانکه از ان ابلیس تند بخار و ساقی سنگ بره از راه بره ابراهیم چنانکه آدم علیه  
 السلام بر دشت رسا طلبه الهی ایاک نستعین اگر سوزن معصیت بر راه دیده در مردک امید داشتند چنانکه در دیده هاروت و ماروت  
 شکست معصایطس که می توان سوزن از دل مردک دیده کرشم چنانکه از او علیه السلام کتید خرد اکا و انک ایاک نستعین اگر در دشت  
 حال قحط سال حمل بدید آید چنانکه از ان اوجیل آمد مان جان ارواح احسان تو طلب کنیم چنانکه سید کرد علیه السلام ایت حدیثی بود  
 بطهره و یسقیس ایاک نستعین اگر دیده رمد دیده آب بگل در راق محسوس جان و دل از نور ظهور و ظهور و طرعیان گردد چنانکه یعقوب انقرنی  
 یوسف بود علیه السلام بار سحر اقبال خلعت وصال یوسف فی تکلف روش گرد ابراهیم ادهو و تقییم هذا ما لقوه حل و صلا یات صلی  
 ایاک نستعین اگر یوسف و یونس غرقین را انگشت دل و دین مایست عقریت نفس دون افتد چنانچه سلیمان را افتاده بود که  
 فالقیما علی کس سیه جسد از بقوت ماروی امانت سر سخته دیو باصلالت بر تافته انگشتی ماتحت سروری در دست آبریم چنانچه  
 سلیمان صلوة الله و سلامه علیه بدست آورد که شهاب ایاک نستعین را در خواست کردن و از تو اجاست نمودن از ماحلقه ادبیت  
 طلب رد و از تو انوار احوال بر وجه آمال کشودن ایاک نعبد و ایاک نستعین قطعه بر سر راه طلت عاقبت آیم کف دوتی که رعناق  
 عیان تافته است + عکس حسرت و در دیده مگر ان هست + همچو خورشید که در آب وان تافته است + هر مایه در خفاش گره و پنهان  
 آفتابی که بر دره عیان تافته است + خواست حیا طاقصا خلعت خاصه در ده برشته ما و ترا بر هم امان تافته است سمری دیگر  
 ایاک نعبد و ایاک نستعین گدیه است و آن بدیه که در ایاک نعبد است فصله این گدیه است که در ایاک نستعین است اول مایاک  
 نستعین از حد اگدیه کس آنکه او شود و در ایاک نعبد بدیه بر ایاک نعبد اینها است که کل است و ایاک نستعین آجاست که دل است بدل از  
 یاری می باید خواست که و ایاک نستعین بکل او را سدگی می ماید کردن که لیاک نعبد گمان مکه هر دلی بهراری حد را شاید وطن بکل که بر گلی  
 در سدگی بار حد را از بید سحاه تعالی صد هزار بار را ند که ماد شاه ارل از حویش مل ایشا را سمود و صد هزار بار را که صیقل علم و عمل  
 آینه گل ایستاد سردی تو گمان سر که حد شناسان حد را می شناسند حل علامه حدی خود بر ایشان غلی می کند سحاه و تعالی  
 حدی حویش با سده حماید تا سده و نایش حد را را امد تارک همه و تعالی حد تا نگاه که سده او را امد و دوات و صفات اولش باشد  
 لابد دوستش گردد چون دوستی کمال رسد عاشق او شود و بر ایاک که چون داستن سہایت رسد شناسد و چون شناخت سہایت در سده دوست  
 دارد و چون دوستی سہایت رسد عاشق شود و چون عشق سہایت رسد رنگ معشوق گیرد و شعر او و آئینه یکد گیریم + بلکه یکد نیامد رنگ  
 در لوح می گوید که عشق عاشق + معشوق دیگر است و عشق معشوق با عاشق دیگر و این اگر چه در ظاهر کثرت می نماید اما در محی وحدت است



یہ کہ چون معشوق عاشق شود ہر آئینہ عاشق معشوق شود کثرت بر جہر چون معشوق کی نو و خود یک عاشق را و معشوق شود و ما کہ  
 اللہ لہ جل من قلبیں و حوہ آری ہر جہر در دیدہ شہود یک شہود میشہست اما چون یک وی مدو آئینہ مایہ ہر آئینہ در آئینہ  
 دیگر پیدا آید ہست و اما الوہ الا واحد غیرانہ ادا انت اعدوت الما المقعدا و عاشق یک ہست اما ار روی معشوق عاشق آمدہ و روی  
 مطالعہ جو کہ در روی عاشق آئینہ معشوق تا در روی اسما و صفات خود میدہ در لغات میگوید کہ عشق ہر جہر خود را بخود می دید اما خود  
 کہ در آئینہ ہر جمال معشوقی خود مطالعہ کند نظر در آئینہ عین عاشق کہ صورت خود مختہ در نظر آمد گفت مشہر است ام اما ہذا العین فی العین +  
 حاشائی حاشائی من انات اشہب عاشق صورت خود گشت و دہ نہ بچشم در جان انداخت و چون در مگر می شہر نہ نقش خود ہست متہ  
 نقاش ہکس ہست دریں میان تو حش ماش و حقہ تو ہمدین ہمی گشت ہست فقط ہر ہستیم کہ می میدہ در آئینہ نگار من مایہ ہمدین حش  
 نگار من عماریتہ میگردد حماریدہ حاتم + تو ان فی یردہ آتش من چو جہر و عمار گس + و خیمہ چارند در رہ کہ تا کی ہمیشہ و اندہ جو رقعہ  
 ناگہ کی گرد چار من + ہمو میدہ ہمو داد ہمو گوید ہمو جہاد + لعلار روی ہی با کسی ہمدرد یار من + ماعیاں چون ہمی ہیم عین اعتبار الحق + ہمد  
 چہیں تومی آید ہمیشہ اعتبار من + در اول لیس گمان ہرم کہ من ہر تومی و ہرم + در آخر چون نظر کردم تو بودی دوستدار من + نکاحم مادہ + و  
 ریری حشا اما الحق ہمو در انگیری + نگیری و در آدیری خوشا لیس گیر و دار من + اما الحق ار خدا آمد ولی بیدار آمد + صدای آن مدآد رکوہ کوہ  
 من + معین را کوہ عم رول در اول سخت می آمد + ولی شدہ کوہ عم آخر حصار استوار من + تم المجلس التہذیب علی ید الصغیر العین المسکس  
 فی تصییر قولہ تعالی ایاک نعبد و ایاک نستعین محمد اللہ جس توفیقہ و سیلوہ المجلس الاحمر فی تفسیر قولہ سبحانہ ابدما الصراط المستقیم  
 حامدا و صلیا و سلما و بحمدہ رب العالمین الصلوۃ علی رسولہ محمد وآلہ جمہ

## المجلس الثالث عشر

فی قولہ سبحانہ و تعالی ابدما الصراط المستقیم صراط الدین النعمت علیہم

بسم اللہ الرحمن الرحیم

سبحان من اسئل علی قنات اعمال الناس محمد علی فصاحت افعال العاصین استنار اکمال کریم سیم سبحان من عاض من بحال ہر العجا  
 علی الرد العاجز المحتاج حیوۃ فیضہ المواج بقطرہ السائق الحسیم سبحان من مصر یاضین القلوب فی لسا طین الصمد و رقسیم سیم  
 التسیم من ہمد لا سلام و التسلیم سبحان من کشف قلع التفرقة عن لواطیل الجمع حتی شاہد الوار الیقین فی طلعات الطول التخمیر  
 کاسفار الصبح فی اللیل الصبریم مکلمہ ہمت طامعہ اخیال نبیل الاقبال روتہا سبحان الحلال مساط التظیم و کما دلت داعیۃ المالآیۃ من  
 الوصال ارسلت من صفات اکمال اللہ رحیم فسبحانہ من کریم شرفا مار سال و انزال الکتب علیہا حق کتابہ المکریم تم من لسا سبیلہ  
 لرشد و الرشد الی الدین القویم لعدا القیاطرین الاسترتاد بقولہ ابدما الصراط المستقیم و استمدان لآلہ الا اللہ وحدہ لا شہدیک شہادۃ  
 علی و ہ التکریم و التظیم و تسندان محمد و عہدہ و رسولہ المداوی لكل قلب المسادی عہدہ الصغیر و الخرج و السلیم و التسبیح و الحیح صلی اللہ علی  
 سلم و علی آلہ و اصحابہ المادین المہتدین دوی الاکرام التکریم واصلی و اسلم علیہ و علمہ تسلیم اکثر احوق التحدید و التظیم التحدید الفارسی

حمدی که صدر او به خاک نشینان سده ماسوت را گلزار طاعت و دروازه عبادت طالبان حقائق لایبوت گردانید و شکری که صدای او با  
 طائران خطا ترکوت را ستاده خلوتخانه سائران عیانی صورت سار در باغی حمدی که صدای ترکوت امدار و ده حله غفلت اندر بصیرت اندازد  
 هر قطره که در ره گذر سیل ماست و در قلم حقی لایبوت امدار و ده شمار گاه مادی شاهی که جان متعشاش نوادی حیرت در طلب قطره مطهره  
 سبحان معصرت سر سیمه و مسوت اوست راحت ساحت مدد در مجروحان ماکتاف بر اقیع ماسوتی ارجحال لایبوتی اوست رباعی  
 رخسار قونی بقاصه یون و دید این تونی حجاز یدن نتوان + مادام که و کمال اشراق بود + سر چشمه آفتاب دیدن نتوان + نام جلوه  
 که میگویم که طلال ربه نادر گلستان سانهاتنا حوان حمد و سپاس اوست الحمد لله رب العالمین پروردگاری که محتاجان کون طویل حوان  
 حوان فصل احسان فی قیاس اوست که الرحمن الرحیم علی که رقاب تنگیزان گردن کش در سلسله تسخیر ماست و سیاست اوست که  
 مالک یوم الدین مالکی که این مشت خاک در صوامع ماحجد باک حمیده طاعت و عبادت اوست که یکا یک صد و ایک استعین معبودی که  
 عسایت فی علقش و مای سر سرگشته و دستگیر برگشته ایست اهدا الصراط المستقیم مقصودی که قاطع ساری راه روان که منتظر  
 کار عارفان الزهقان و مان و جان و تنی مگدشته ایست که صراط الدین العمت علیهم جاری کی تبع استقیا در میادین بلا و استلا  
 لشکر تار کار رهبر که ده چنانکه عمر المعصوم علیهم عسارت اراست قناری که مصایقه تعدد باطلان نو میدار راه تائید خود دور کرد چنانکه  
 ولا الصالحین اشارت مانی است گریبی که محتاجان در دمندر با تلقین دعا و سوال بالعامه احوال خود با امید و میگردد و حلیه کیم اوست  
 فقیران مستمدان را کرم عظیم و طیف حسیم که عایت موده کلام آیین بگوش ایشاں حمد و سپاس **للشیخ المرقی قدس سره**  
 آن کیست آن کیست آن کوسیده را غمگین کند + چون پیتش اوراری کند تلخ ترا شیرین کند + دیوی دود خویش کند ماتم بود سوزش  
 کند + دل کور مادر زاد را دانا و عالم بین کند + تاریک اروش کند و آن خاثر را گلشن کند + حار را کفیت یروں کند و اگر گل تالایش  
 هر جلیل خویش آتش بد او و خشن و آن آتش هر دور است گو و نسیر کند + حله گاهان محراب چون برگ دی بریان کند + در گوس  
 مسکین عارفان عدد گنه تلقین کند + گوید گوید و او را غفر لذب قد مصی + چون سنده آید در دعا شیرینی خوش بین کند +  
 دل را و ستادم که کو نیز دادر رفت ده + ماسوی تریروا اوصاف شمس الدین کند + تعدد از ادای حمد و تنای پروردگار رحمتی و دگر کار  
 مطلق مترس نعمه و نواهی که لبان گلستان ایماں و حد لیپان بوستان عرفان برادرمتان زنده طاعت سید کائنات سر در موجدات مست علیه  
 من الصلوة افضلها و من التسلیات اکملها رباعی رای بمل گلزار معانی که قونی + وی محرم اسرارسانی که قونی + هر کس که در مقصد  
 نشان حست سیات + هم اتر و ساید آن نشانی که قونی + احمی حضرت العصیت تر جیت شعار حقیقت و ثار مقتدای فرقہ احیاء راه  
 راه مانی رمره ارار عمل خوش و انعمه سزای و جمیع العشره والا نکاد به شواهی احیاء الصابین و الصادقین و القاتبین و البقیه  
 و المستفقرین و الاسحار و لیل حلیل و الصار حلیل و اعتر و ایا اولی الا لصدار تنفیج جمیع اشعه رور گاران گسار و اسطره  
 آفرینش فرش نو قلدین و گسید یلگون + وار کوبه سکوه علم و صر و قارانه سکست خلوتخانه عاریو یایی بی انتهای جود و بخشش و استظما  
 اما مسالتش توقع ماصرخ سائمانی الدیاسه و فی الآخرة حست و تمامه اسلما رسد السادات و سید السعادات محمد المختار صلی الله علیه و سلم

اصحاح الحیوة الدرة الاطار قطعه اگر دیدی ای طایس فورجی او بگویی سجود گیتی خلقتی من نار + و اگر رسد دریای همتش به مهر +  
 یاس رقع بر آید آتش رسد کمار + و اگر شاه کسده بحد فوط جور بد + شود بد در دندان در میان موج بهار + تو نقطی دعا در ماه پرگار  
 نقطه راست توان کرد گدازش پر کار بادی در و تن بیج میدانی که کج کیست در و نار پرور و محتشی ست در و بیج منبج رسالت در گلستان  
 نلالت تسنیم سمات رسالت شگفته دره غره و حدشت در صدف شرف معرفت تربیت رنویت پرورده گشته ارمان عرفان معوی  
 ایمان ساحل منازل عیان افتاده ر **پای** عی چون قطره زحمت بیکران آمده + اندر صدف تن در جان آمده + مهر گر برسد کس  
 موج عرفان + ران بحر که سالها نمان آمده + سه راه محصوره صلت معراج و معوقه عقیدت که سوم بهوم طلیت افسرده و پرموده بود میهم نطفه عظیم او  
 گشت قلاوه اعماق وفاق که در وصل ظلمت لفاق در تنب پر تعجب طلالت لست طلالت حالت گم شده بود به صدارت دعوت رسالت  
 و امارت مشاغل با متواعل جلالت او تافته شد ر **پای** عی تارشته حان و تن سم تافته شد + این برده امکان قدم بافته شده +  
 چون سیمه به تنب عشق بشکافته شد + آل گنج میان در وصل و جان یافته شد + نام خواصه میگویم که ار برای تسریف قدم تسریفش نه تمام ر **پای**  
 اطلاق را آس حیات نوالک لما خلقت الافلاک زدنند سرا پرده عرت و شاد روان قرقرش را در ای بهوای این به رواق سموات و دیار طاق  
 شش جهات بیرون از حد هم و ادراک بر کشیدند اشعاع را ای کرده خاک بای تو با عرش همسری + حتم ست بر کمال تو حتم همسری در معرض  
 ظهور مکر دار علوق قدر + آفات سایه تنصت بر اری + بر عزم قاف قوسین اندر دم لطیف حون برگزیده تور افلاک چسری + بر راه  
 تو ساده ملک صد بهر ارجتم + تا هر قرار دیده او گام سیری + هر بهینه جرح بر سر راه تو آمده + در آرزو آنکه در و کو که بگری + تو برگزیده  
 خارج و آردار همه + حایکجه جبرئیل بد است همسری + بیوا سطره رسیده مصدوق سرتو + چندان خواهر کرم سده پروری **المناجات**  
 ای احد کریم وای صمد و احب المتعظیم ای یاد حان فرای تو مونس دل گدایان گوشه نشین ای نام غردای تو آرام جان ما توان تجلی سکن  
 ای عصان اشجار ارواح طالمات از رواج نسائیم آبهامی درد آلود در قصص ای الوان حسار اشباح عاشقات از توانر تقاطر  
 اشکهای حون مالوده فی نقص ای عدای مرا صای رحم فراق معاصین آمده و اشهره در دای بهوای دلگشا نواطن از مات احتشانت  
 آبهامی حان سور و دمای سدا اشعاع هر که که گناه خویش تعداد کنم + صد آه رزم هزار فریاد کنم + خواهیم که دل غمره را شاد کنم +  
 از رحمت فی نهایت یاد کنم + ای فیوی که هجوم هجوم قلوب ملو فان را نهوا نوح رواج اسرار پست گردانے جبر و بوشان  
 جم جسته شوق را استراب با است بر کم سرست گردانی عطلت جلالت شاد روان کمر با بر تارک ملک ملکوت بر افراشته  
 عشق جمالت نقوش خیال و معالمت رحام های جان عاشقان کاسته اشعاع را ای رده که پای تو دوست ملک لم پیرل +  
 هم تو مقدس از صاهم تو مشرور از صل + چون سرشته گم که عقل کار خویشتی + در صفت کمال تو دم رونش کما محل + خاک سیه دل از  
 حضرت عرت از کمال است آکه کل شی تا تو که او دجل + اهل یقین بده ران در پس برده گمان + علم قدیم تو که عقد مشکلات طاع  
 گز تو بگویم چه هم برین بهرم و حصیت + و تو برانیم چه سود از همه طاعتی عمل + گر چه سی او شته ام از خط و حال و رلف و ملت که عتجان  
 دل توئی قلمه نمی کنم دل + آتی بحرمت او از و اطن ساکنان مساکل معاصج الوهیت و لغت اسرار حواطر متعطلان پیدای با پید

هوای هویت و حرکت عاشقانیکه صفی استرایای بر اطن خود را از اغیار زنگار طلاقات دنیای غدار زد و دود و دانه در دوزخ و مشق  
صدای ندای مجید بگوشش بچشمه شسته اند بجزت عاشقان صاحب عبرت که دیوانه وار و دیر از مشاهد غیرت عبرت بردند  
اندر حرکت مشتاقان صاحب وقت که پروانه وار گوسر دقات شمع احدیت پر سوخته اند که مار ادلی داده و انای کالت دید و ده بیک  
حالت عینی ده کشیده بار خدمت جانی ده حرم اسرار وحدت ظاهری ده بشیریت خیرین باطنی ده بحقیقت میرین صورتی ده نقل  
طاعت و عبادت آراسته بیری ده کشف و مشاهدت برآسته دل را با سر و عشق و محبت آسمانی جان را با نور قرب مکرر و شش  
که است فرای است الاسر فی حاجات و است السؤل فی مراداتنا قوله سبیانه و تعالی اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم فیما مضی  
**الفصل الاول فی اللغة و اعراض القراءة فی الکشاف** بعد از این صله ان بیتی بلام ادالی که قوله تعالی ان هذا القرآن یهدی للذین یوقنون انک  
لیتأمل الی صراط مستقیم یعول محال و اختاری قوله و اختار و منع صیغه الامر و الی عاده واحدة لان کل واحد من المطلب اسمیه و تفاوتان فی الرتبة  
و قبل صیغه المطلب من الاعلی امور من الاداء و عارض من المساوی التماس اعترض بعضهم امر الاستعلاء و الی عار التصرع و فی الالتماس امر و الی  
اولی و الاستراط ايجاد فی سطر الشی اذا اسلعه لانه لیت شرط السائله اذا اسلکوه کما سمی لقیلا لانه یلتزم و الصراط من قلب السبب صراط  
الاحل الظاهر کقولک مصیطرقی مسیطرقی التیسر الصراط هو سبیل و قبل هو الطريق الواضح و قبل هو لنته الروم و المستقیم هو المستوی لقیل  
اقامه فاستقام کما یقال اوسمه فاستویع و ارجاه و استخرج و وضعه الصراطه اما لانه مسدوی معصیه غیر معصیه و اما لان سبک مستقیم  
حیه لقوله و النهار و مبرای بصیریه و المراد الصراط المستقیم طریق الحق و قبل مله الاسلام اما القراءه قرأ کثیر بروایه قتل در و پس من  
بعقوب بالاصل و حمره یا شام الصاد صوره الراي الماتون بالصاد فصحی من احلاص الصاد و هی لغة القریش و هی الضابطه  
فی الامام و یجمع صراطا کتوب و کتب و یدکر و یوث کالطریق و سبیل قال الواحدی فی الوسیط من قراءه بالیس فحلا اصل الکلمه  
و من قراءه بالصاد و اما اسما اختلف علی اللسان لان الصاد مطلق کالطاهر معتقار ما یحسب فی السمع و من قراءه ما زاد الی  
من یس من قراءه محورا حتی یشبه الظاهر بالحر و من قراءه یا شام الراي فانه لم یجعل ایا حاصه و لا صاد ایا حاصه لیکلیلا یلتبس الکلمه  
باصد و قراءه حمزه علیهم و الیم و الیم و الیم و الیم فی الالفاظ التالیه جیت حار فی القرآن علی اصل اللغة و قراءه الماتون کسر الما  
نحو الیاء و قال الثعلبی حمزه انشد فی علیهم سبع قراءه علیهم کسر المای و یزیم الیم و هی القراءه العامه و علیهم صم المای حرم الیم  
و هی القراءه الاعمش حمزه و یقوت سهل و الیوت علیهم و انضم المار و الیم و الحاق الواو و هی قراءه عیسی عمرین الی اسحاق و علیهم  
کسر المای و صم الیم و الحاق الواو و هی قراءه من کثیر و الاخرج و علیهم کسر المای و الیم و الحاق الیاء و هی قراءه احسن و علیهم کسر  
الای و الیم و اخلاص کسر الیم و هی قراءه عمر من حاد من صم الما و روحه الی الاصل عال کور و مفر و اوس کسر و فلاح الیاء  
الساکنه من کسر المای و یزیم فانه استغفل الصیغه مع محاوره الیاء الساکنه لان الیاء احت الکسر و اخرج من الصم الی الکسر  
اقبل و من ضم الما و الیم اتبع الصیغه و کسر الما و صم الیم و کسر الما و لاصل الیاء و صم الیم علی الاصل و الاخلاص و الاستحقاق  
و الحاق الواو و الیاء للاسحاب



الفصل الثاني في أسرار المعاني والعيان قوله تعالى اهدنا الصراط المستقيم سأل الدعوة المطلوبة فكما قال كيف اعينكم فقالوا اهدنا

او او اولما هو المقصود الاعظم والمداية ثلاثة لفظ ولدك لم تستعمل الا في الخبر وقوله تعالى فاحدوهم على احوالهم على المتكلم فان قلت ثم  
تعالى ابدوا ولم يقل ابدني قلت الدعا مما كان لهم كان الى الامانة اقرب فان ابدني تخصيص في الدعاء فيجوز ان لا يقل ولا ما قوله ابدوا  
فتمام لجميع المسلمين ولا شك ان في المسلمين من يستحق الاغاثة فاداء احاله شد تعالى الدعاء في بعض هو اكرم من ان يرد في الباقي واما  
لست صارسته ان الداعي اذا اراد الدعاء فيبدا او لا بالصلاة على النبي صلى الله عليه وسلم ثم يدعو ثم يحتم الكلام بالصلاة على النبي صلى الله  
عليه وسلم ثانيا لانه تعالى يحبس الداعي بالصلاة على النبي صلى الله عليه وسلم اذا احبب في طريق الدعاء امتنع ان يرد وسطه وايضا كان الص  
يقول اني سمعت رسولك صلى الله عليه وسلم يقول انما رحمة والفرقة عذاب فلما اردت تخميد كركرت حمد جميع الحادين فقلت الحمد  
ولما ذكرت ربوبيتك ذكرت ما وصله الى كافة العالمين قلت رب العالمين ولما منيت رحمتك لشاملة فانطلقت وكر ما ولم يقبه  
سفسف قلت الرحمن الرحيم ولما استتقت الى قلنا لم الس احلاقي وقلت ما لك يوم الدين ولما ذكرت العبادة الوسيية للقاء  
ذكرت عبادة الجميع وقلت اياك تعبدوا استغفارة الجميع وقلت اياك استعين ولا حرم لما طلست الهداية طلست الجميع وقلت ابدنا الله  
المستقيم ولدك لما طلست لاقتدای بالصالحين طلست الاقتدار بالجميع وقلت صراط الدين العمت عليهم ولما طلست الصراط  
من المردودين ورت عن الكل وقلت غير المعصوم عليهم ولا الصالحين طلم لم اوارق الاميار والصالحين في الدنيا وارحوا لا اوارقه  
في القيامة اولئك الدين العم الله عليهم من الصالحين والعبدقيمين والتمسار والصالحين كذا في المعارج وفي الكتاب قال قلت فانه  
البدل ولما قلت اهد الصراط الدين العمت عليهم وقلت فانه التاكيد فيه من التثنية والتكرار والاستعاران الطريق الى سيق  
سياه وتفسير صراط المستقيم المحبين لتكون ذلك شهادة بصراط المسلمين بالاستقامة على الطع وهدوا كده كما تقول بل اولك على كرم الله  
وافصلهم فلان فساد ذلك الملع في وصفه بالكرم والعصل من قولك هل ذلك على فلان اي كرم الا فصل لا كبت ثبت ذكره محمدا  
ا لا لا معصولا تاما واوقعت ولا التفسير ايضا احالنا لاكم الا فصل فحملته على الكرم والعصل

الفصل الثالث في احوال المفسرين في الآية المذكورة قوله تعالى لئن انا الا انوار هداية الله سبحانه وتعالى تنوع الوعاء لا يحصى ما

فكذلك حصرنا حاسن مرتبة الأول فافاضه القوى التي ساعدتكم التمسك بالهدى الى مصابيح كالقوة العقلية والحواس الساطنة والمتاع  
 النافذة المتأني نصيبه لئلا يضل الصالحين والحق والباطل والصلح والفساد واليه تشار حيث قال هذا يداكم البهدين والقاله  
 المسية مارسل الرسل وارسل الكتب اياه عني بقوله وجعلناهم ائمة يهدون بآمرنا الزايع ان يكشف على ظهورهم السما ترو  
 يريهم الاشياء كما هي مألوس او انما لهم اذ المسامات الصادقة وبها قسم يختص بسيله الاسرار والاولياد اياه عني بقوله اولئك الذين  
 هدانا الله فلهذا هم اقتدوا قوله تعالى الذين جاءهم بعد الهدى هم سملما في السير وان قيل المراد من الهداية بهما مع ال  
 المراد من الهداية بهما مع ان الطالبين يتدرون قدما ووجه اهدا بهما مع على صفة قول على ان الى طائفة الى كعب صلى الله عليه  
 اياه عني شقنا على هذا الصراط مستقيم وبما كما يقال للرجل كل وهو ياكل واقرأه بوليترواه اى دم على ذلك وارتدت عليه قوس هذا الصراط





مراتبها من مبدأ الطهوية الى سبل التكليف التميز الى ان وقعنا الايمان بالنبي صلى الله عليه وسلم وما جاء به وطلبنا كثر منه الهدايات اسما هو  
 لمسار الاستعداد واعطانا ما شاء الله سبحانه فالهداية المطلوبة هي ما انما هي الهداية الى طاعة الاسلام الشاملة للاعتقادات والاسخنة والمكاشفة  
 الكاملة والمقامات العالية والاقوال والاعمال والاحوال الرائدة لغير القارة فان المراد بالهداية الدلالة على ما يوصل فقد حصل الدلالة عليه  
 الاحكام اذا طلعت هذه الدلالة الاحكامية كان المطلوب ان تثبت عليها وان طلعت الدلالة التفصيلية وقد لا يحصل بعضها فالمراد بالهداية  
 الحاصلة للهداية عليها ان كان من الامور القارة او على نوعه ان كان من غيرها والى غير الحاصلة يادة الهداية وان كان المراد بالدلالة  
 الموصلة فلا شك ان بعضها حاصلة وبعضها غير حاصلة ومبني ان يعلم ان طلب الهداية ليس هو قولاك اهدنا ما يحسب بل هو في الحقيقة  
 عبارة من التصريح والابتنال الى الاسم المادي قولنا وعلما والتوصل الى المطاهرة من العاصي والعراي والصالحين والايثار  
 بما امر به والاتباع بما سوجه فان لكل اسم من الاسماء الالهية خصوص واثارا ومطاهير لا يظهر تلك الخصوص والآثار الاسما وفيها حال  
 سبحانه لا يظهر في الخارج ولا يخرج من القوة الى الفعل الا بواسطة المصاهرة فالعاصي ملتقى في الظاهر الى المطاهر وفي الساطن يستند  
 من حضرات الاسماء الالهية للظاهرة فيها فلهذا لا تختلف مطالبنا عن الطلب قوله تعالى الصراط المستقيم احتلف في المراد منها قال  
 ابن عباس صلى الله عليه وسلم عن جابر واس الحقيقه والصالح ومقاتل واس حجة رضى الله عنهم هو الاسلام قال الله تعالى لا تعبدن لهوا  
 صراطك المستقيم اي الاصلهم عن ديك وقال النبي صلى الله عليه وسلم انك لعدوهم الى صراط مستقيم وقال علي ابن مسعود جئنا الله  
 بمها هو كتاب الله تعالى قال الله تعالى فاستمسك بالذي اوحى اليك انك على صراط مستقيم وقال عبيد بن جريحه الله يبعث  
 طريق الحق وقال السدي رحمه الله اي ارشادا الى ديس بهل صاحبه الحق فلا يدب بالاراء ولا يكون حروجه من قبره الى اعنت  
 وقال الحسن البصري والواله العاليه الرياحي هو طريق النبي صلى الله عليه وسلم وصاحبه على بكره عمر رضى الله عنهما وقوله صلى الله عليه وسلم  
 اقتدوا بالدين من بعدي الى كرو عمر رضى الله عنهما قال الله تعالى في حق النبي عليه الصلوة والسلام ويهديك صراطا مستقيما وقال  
 في حق الصالحه رضى الله عنهم لقد رضى الله عن المؤمنين الى قوله ويهديك صراطا مستقيما وعن بكره عبد الله المرزعي  
 رحمه الله تعالى قال رايت النبي صلى الله عليه وسلم في سامه من الله عن الصراط المستقيم فقال مستقي وسنت الحلاله والراشدين من جهة  
 كذا في التفسير وذكر الامام الرازي في المصالح ان في كل خلق من الاحلاق طرق الاطوار والتعريف بها مدومان والحق هو الوسط وتناكده ذلك  
 بقوله تعالى فكل ذلك جعلنا كرامه وسطا وذلك لوسط هو العدل والصواب فالمتوس بعد ان عرف الله سبحانه بالذليل  
 صار توسما مستديا ما بعد حصول هذه الحالة فلا يبين معرفة العدل الذي هو اوسط المتوسط بين طرفي الاطوار والتعريف في الاعمال  
 الشمولية التفصيلية وفي كيفية العاق المال مقولنا هذا الصراط المستقيم طلب الوسط والوسط في كل الاحلاق والاعمال ويقول  
 الامام اعراف الله دليل في احد علام موجود من اقسام الكمكيات اولاديه دلالة على وجود الصالح سبحانه وباقي صفاته ودرما صرح بالسلام  
 بالذليل الواحد وبقي عاقل من الدلائل الواقي مقولنا اهدنا ما نعلمه عرما ما اتينا ما في كل شئ من كيفية مدالة على ذلك صفاتك وقد ترك عليك  
 اهدنا كرسمة من تحقيقات المحققين في صراط المستقيم قال محمد بن علي الحكيم قدس الله روحه يعني طريق الحق

والرحا وقال أبو سليمان الداراني يعني طريق العبودية وذكر امام القشيري قدس سره الصراط المستقيم هو ما عليه الكتاب المستقيم دليل ليس  
للعبودية اليه سبيل وقال بعضهم الصراط المستقيم لا يفضل ساكنا ولا يستند تارك وقيل هو ما يشهد بصحة الايمان التوحيد ونحوه عليه ثواب التحقيق  
وقال الامام رحمه الله وانا اقول هو ليس في ظلام المكة والاغيار العبدية هو لا يفضل ساكنا ولا يستند تارك هو ما لا يحاط فيه قطع الطريق  
وهو ساكنا بدرية العصاة والتوحيق هو ما يسيل الى المقصد والمقصود وصول قصاصه والشرع في امر صاده وقال بعض الحارثيين الصراط  
المستقيم هو ما يودي الى المقصود وسواء كان اقرب الطريق لم لا في غير مستقيم بالايود الى المقصود اصلا وقيل هو اقرار الطريق الى المقصود وان  
اقرب خط وصل بين نقطتين هو مستقيم غير مستقيم على هذا لا يجب ان يكون من طرق الضلال المطلق بل يكون نعم وقيل هو اعدل الطرق  
وهو اعمير المائل عن الجدية ويسره طلب الهداية الى الاول مناسب اهل السعادة مطلقا والى الثاني يناسب المتوحشين اليه لولا خاص فانه  
اقرس الطريق والى الثالث يباستطال مرتبة الجمع بين الجمع والفرق فانه طريقه غير مائل الى يمين الجمع ولا الى يسار الفرق وقال الامام القشيري في  
تفسيره نزه الآيات اهدنا الصراط المستقيم اي سل - اليك في احصل اقلنا عليك كن عليك ليلا وبما ليك سبيلنا اقطع اسراما عن شهوة الاغيار  
ولح في قلوبنا طواع الاواراد وقصودنا اليك عن نفس الاناوار وقواع من ازل الاستدلال الى ساحات الفرق الوصال وحل عياوين  
مسالكه الاستمال والاسكال ما يباستطال من شهوة الكمال والاحمال ازل عما ظلمات احوالنا مستصفا ماوار قدسك ارفع عما ظلم جدا  
لست بصير مجرم خودك احفظنا عن الرعات والوساوس والخطرات والوسوس كيلا نستصوبيا آفة من فعل او هواة او طمع او عادة او سئل او  
ارادة او طمع مال واستتراده وذكر الشيخ ابو عبد الرحمن السلمي قدس سره في تفسيره الحقائق قال الشيخ المحمدي النعماني قدس سره العربة  
معنى اهدنا الصراط المستقيم سل لقلوبنا اليك اتم همما بين يدك كس وليدنا سك اليك وقال بعضهم اي ارا طريق هدايتك كسبهم معك  
على توحيدك فهدا اعداء المؤمنين وقيل ارشدا الى طريق المعرفة حتى تستقيم معك حتى تنك هداها ما لم يرد وقيل ارا طريق السك في صرح وطرب  
لقرنك هدا اعداء العاصين وقيل اهدنا اليك تستصفي سدايتك يا ما عن سايط المقامات والمجاهرات وقيل اهدنا الصراط المستقيم اوصاها في الطريق  
الى اوصاها التي لم يزل ولا تزال وقيل اهدنا يدى العيان بعد النيران مستقيم لك هدا اوصاها فيك وقيل اهدنا يدى يكون سدا رحتي  
يكون اليك مشياه وقيل اهدنا اي كشف عما ظلمت احوالنا المظفر في حصى حبيك نظرة الاستقامة وقيل اهدنا الصراط المستقيم ما الصوته على الصراط  
ليلا يكون موطنا للصراط وقال بعضهم من محمد الصادق رضي الله عنهما اهدنا طريق القلب ليك في قيل اهدنا الصراط المستقيم هو الا تقار اليك كما  
قيل الى بعض الشياطين في قدس سره العربة ما ذا يقدم على رك فقال وما للعربة ان يقدم - على المعنى سوى فقره وقال المحمدي رحمه الله  
ان يقوم سالوا الهداية على الجيرة التي وردت عليهم من شهاد الصغائر الالهية مسا لواله الهداية على اوصاف العبودية لئلا تستقر في الصغائر  
الالهية فوله تعالى صراط الذين انعمت عليهم اي طريق الذين منحت عليهم التزويق والرعاية التوحيد والهداية وقال بعض المعصومين  
المؤمنين اطلقوا العام ليشتمل كل انعام لان من نعم الله تعالى عليه شعبة الاسلام ثم هي نعمته الاصابة وشملت عليه قال الله تعالى  
سادكر فاعلم الله عليكم اذ كنتم اعداء فالف بين قلوبكم واصحتم بهجته احوافا وروى ان النبي صلى الله عليه وسلم سمع رجلا  
يقول الحمد لله على الاسلام فقال انك تدين الله على نعمته عظيمة وروى انه لما ورد العتير على يعقوب عليه السلام وشير يوسف صلوات الله عليه

على أي دين تركه قال الاسلام قال الان تمت النعمة وقيل نعم الامام عليه السلام والصدقيين والشهداى والصالحين قال الله تعالى من  
نعم ما وثقت مع الذين اتبعوا عليهم من المؤمنين والمسلمين والصدقيين والشهداى والصالحين وقال عكرمة رضى الله عنه النعمة  
عليهم بالثبات على الايمان والاستقامة وقال علي بن الحسين بن ابي القاسم العترة عليهم السلام والشكر على السرى والصبر على الضيق قيل لهم اصحاب  
وعيسى عليهما السلام قبل التوراة والنجى دليل قوله تعالى يا اباي اسلموا على اذكركم النعمة التي انعمت عليكم فقال سعيد بن مسيب  
رحمة الله عليهم جميع من انعم الله تعالى عليهم بالهدى والطاعة وقال محمد بن علي الترمذى رحمه الله بهم الدين من الله تعالى عليهم بشكر ما انعم عليه  
وذلك ان النعمة انما تبقى لمن شكر للمسلم كره فادار الت كما سالتكم انما قول العارون ميمهم وفي بيان ان النعمة انعمت عليهم اى نعمت عليهم  
بعمر اناك او صلتم الى حايك لاطرفي الذين خلقهم بحسبك وادخلتهم في دار عقوبتك ومراكم كمال جهم من محمد رضى الله عما الدين نعمت  
عليهم بالعلم بك انهم بحسبك وقال محمد بن علي الترمذى رحمه الله الدين نعمت عليهم اى نعمت عليهم بجوارهم بالبيبة عهد النعمة وقال ابو الحسن  
بن عطار رحمه الله نعمت طمقات العارفين انعم الله عليهم بالمعرفة والاولياء انعم عليهم بالصدق والرضا واليقين والامرار انعم عليهم بحلاوة  
الطاعة والمؤمنون انعم عليهم بالاستقامة وقال ابو عثمان احرى رحمه الله نعمت عليهم بان عرفتم ممالك الصراط ومكانة الحق طمان  
وقبض الله من بعض النفوس صراط من القبيصة عن الصراط الى المعبدة بدولت النعم بقرتك المواصلة بك قيل انعمت عليهم شابة  
المسلم دون المعبدة وقيل انعمت عليهم باز الية ظلمات الاكوان عن سرائرهم وطهرت ارواحهم من قورسك وشاهدوك منهم ولم يشاهدوا  
نعمك سواك وقيل ادت لهم بالوصول فلم يقعوا في الطريق وقال القشيري قدس الله روحه العريض بهم الدين انعم الله عليهم بالمداية الى  
الصراط المستقيم لاساى المذكورة قبله وهم الامايا واصعباء وقال ايضا نعمت عليهم بالقيام بحقوقك ونال النفع على استهلاك حطهم  
وقال ايضا صراط من طهرتم عن اثارهم حتى وصلوا اليك ك وقال ايضا اى حطت عليهم اثار الله بعباديات وارادات الحقيقة  
حتى لم يجرعوا من حلاوة العلم ولم يجلوا الشئ من احكام الشريعة وقيل اى نعمت عليهم في المداية بالمداية وفى الحال فى المداية وفى الساية بالمداية  
قال الله تعالى الذين سبقتم الله من المؤمنين وهداني مائة وقال ان بكم للايمان هادي الحال وقال يثبت الله الدين اموا وهداني الساية  
وقيل انعمت عليهم لما ذك على المشاهدة كما قال عليه الصلوة والسلام الاحسان ان نعم الله كانك تراه وقيل انعمت عليهم بان حرستم  
عن مخالطة الكفوس ومخالطة الطغوى خصامات الوصول قبل جهود اثار الشريعة وقيل انعمت عليهم بهلهم لانك انما اصلتم لاكم  
قال الشيخ السهروردي قدس الله روحه فى العواجم نعمت عليهم اى بان حددت لهم الدونى كل طريقة بدوام الاتصال واداهم فى كنه حقائق الكون  
اليه حتى انت قلبهم جنت ارواحهم شوقا فكان احبب الشوق منهم لشاردة من الحق اليهم من حقيقة التوحيد وهو الوجود والله قد هبت مساكنهم واعطت  
آمالهم عده مما بان لهم ولو ان الحق تعالى امر جميع الاماى عليهم السلام لسا لوق ما سألوه لعص ما اعد لهم فى قديم وحدانية ودوام اريه وسابق  
عليه وكان تصديقهم معرفتهم بمرامهم عليه واحصاء اهلوا لهم به وفى بلا المعنى الله واثار شفاعته تركته للناس فى سبيلهم وسعدا بحسبك  
يا ديبى وديانى كانت لقلبي اهلوا معرفته واستجعت لدرائك النفس الهوى + فصار يحسد من كسب احصاه + وصرت مولى الورى اوصرت  
مولانا بدر حصا الى انفسه ذكرى الامام ايضا النعمة وهى فى الاصل الحالة التي يستلذ بها الانسان فاطلقت لما استلذت من النعمة وهى



الذين آمنوا انهم الله تعالى وان كانت لا يحصى كما قال وان تعدوا نعمات الله لا تحصوها بحسبى وحسبى الله عز وجل  
 قسما من موسى وهارون وهود وهم القوم الذين كفروا انطق وجهاك في خلقك البشري القوم  
 الحيا في الدنيا والبيات العارضة لمن الضرة وكما لا الحضاى الكسبي تركية لنفس من الرذائل وتخليتها بالاطلاق والملاجات القاصدة  
 وترمين البدن بالبيات المطبوعة والحمل المستحقة وحصول الحياه والمبال والثاني ان ينصرفا فرائض ويرضى عنه ونوته في اعلى عليمين مع الملك  
 المقربين ابا الالبين والمراد هو القسم الاجر وما يكون وصيلة ال سيلة من القسم الاخر فاما هذه اذ ذلك يشترك في التوسيع والكافر وانما اهل البيت  
 المحمدي مراد الصديقين بطور التبيين فيقولون ان فصل النعم الله تعالى على عبده النبي فتم الى نقاية فان المقامات كما ثبتت على التوبة  
 كذلك الاحوال رتب على المحبة مراد الصديقين في طلب العبيد في ذلك كذا ما روي في فضل الله تعالى على عبده وسلم اللهم اجعل  
 حب الى من نفسي سمع بصري وابلى دما لي وس الماء الباردة وكان عليه الصلوة والسلام طلب المحبة هو ان يحب الله بكليته واعلم ان  
 المحبة حنان حب عام وحب خاص فالاول مفسر امتثال للروح وما كان من معدن العلم والآله والنعماء وتحركه المحبة الصفات في المحبة  
 المعاني لان لكسب فيه حل وفي المحبة المستقطعة نفس الآله وانت تظهر حبه بها العزى في الفعل بطلع وان كان حبك حاد قال الله  
 ان المحبة من يحب مطيع + فاما المحبة الثاني هو حب الذات عن مطالعة الروح وهو المحبة الذي فيه تكرات وهو الاصل مطيع من شرب بجماع  
 لعبه واصطفاه اياه واما من الاحوال لانه محض موهبة فالاول كالمحمد الثاني كالروح والاول كالطريق والثاني كدار الوصول  
 وقال الثوري قدس الله لرايته يراشه مصححا ما حقيقة ايمانك قالت ماعدته خوفا من بار ولا صاحب فاكون كالاجر السوي مل  
 عمدته حباله وشوقا اليه وقالت قطعه احب حبيب حب العوى + فتعالي نذكر كك عمن هو اكا + ولما الذي انت اهل له + فكتفك  
 المحبة حتى اراك فلا المحبة في اولادك بي + ولكن لك الحمد في ذاود اكا + وتعلمنا ارادت بحب العوى حب الله تعالى لاحسانها اليها وانعامه  
 عليها بخطوط العاطفة وحده لما هو اهل المحبة بحاله وحاله انكشف لما هو على المحبة واقواها فاما اصل ان الصراط المستقيم اشارة الى الوصلين  
 الموصيين بالمحبة الثاني والصدا كانه يطلب التوفيق على الاكتساب منه ويطلب المواهب المحفزة من الله تعالى المتفرقة على السعي المشكور  
 وهو حقيقة المحبة وقال ابو محمد الله القرشي رحمه الله حقيقة المحبة ان تمت لك من احبته لا يبقى لك من شئ قال السمنوني رحمه  
 الله وحب المحبون لله تعالى لشرف الدنيا والآخرة لان النسي عليه الصلوة والسلام قال المرامع من احب مع الله سبحانه وسئل محمد  
 رحمه الله عن المحبة قال دخول صفات المحبة وذا المعنى قوله تعالى فاذا احببتكم كنت له سميئا وبصر اولسانا ويدا بعدد كبري خرج عن  
 روية المحبة لاسما واسطة والواسطة عند وجود المقصود مطروح فبعد جذب صفات المحبة قطع صفات المحبة كما ان الطريق عند وجود  
 المقصود رجع فكذا المحبة عند شهود المحبوب يعني فاد الصي الواسطة بين المحبة المحبوب فلا بد ان يرتفع الواسطة بين المحبة غير المحبوب  
 وان كان نفسه كلما خرج من صفاته ثم تصرف المحبوب فيه حتى حلا عن نفسه بالكلية فصار المحبوب حقيقة بالكلية في جميع الاحوال حتى قال  
 رابعي اما من الهوى ومن الهوى اما محب وحال حلالا ما + فاذا الصبرتي الصبرته + واد الصبرته الصبرته + وفي هذا المعنى  
 قال العبد الضعيف مولف الكتاب من يحا من ربه لهم ورحا من ام + من رحا من يكد مستمره واما ما + تاو



رجان و جمال مرکبہ ام + مس رخ و مردم سخنان رده ام + چشم و گوشت دست و نایم او گزوت + مس در رفتم سرایم او گرفت +  
 یں صرویں سمع چون آلات اوست + ملکہ ذرات تنم مژگات اوست + حوں تخی افکند برداتس + حسن خود میدد دریں حرآت منج آید  
 چو صاف و بی رنگ آمدست + تا بحال دوست ہر گاہ آمدست + حام اکبوس رنگ مادہ شد + رنگہای سدا سخا سادہ شد + آب چون  
 در شیشہ رنگین رود + آب صافی ہجو اور رنگین شود + و در آید مادہ رنگین بحام + حام صافی می شود در رنگین تمام + نو ستوی ہر گاہ آن یار  
 گزین کو رنگ تو را بدین + تا توانی رنگی رنگی گریں + استوی ہر گاہ یار گزین رنگ الی چیست آن ہستی تو + اوج گرفت ارکحاپستی تو +  
 اگر تعین تہمیدہ در محازہ + لیک بود در حقیقت امتیاز + مرد و زن یک رنگ دان در کوی عشق + بیک و بدستہست میں یار بوی عشق +  
 صد ہزاران غالب بدو حال یکیت + صد ہزاران عاشق و داناں یکیت + گر یکی می بود آن صد ہزار + صد ہزار اینچا یکی دان در شمار +  
 صد ہزاران یک شود آن یک قوی + چون یکیکہا محو شد ایک قوی + چون گذشتی را عوج حاج ملقوی + راہ بروی تا طریقی مستوی + عوج حاج  
 احولیہای دوستیت + کان عملت از من و ماتی قویست + مستحق حرق + میدد رماں + چون عرق موج بحر نی کران + ہر کہ در بحر ہوت  
 عرق شد آب اور ہم قدم ہم فرق شد ساچو در آفتاب رو شمیم + ملکہ او ما رست مایون شمیم + کہ ما خود آفتاب شمیم + نہ ملکہ در و در حد  
 مستقیم + مار شرقی و مار غربی آدم + ملکہ در و در ازل عالی شدیم + نور نور اوست مایون سایہ ایم + گر ساند نورانی مایہ ایم + مسکس آمد سودہ  
 نور قدم + تا حد اگر دو وجودت از عدم + بیگل جاکی طلسم گنج تست + چار میج حیمہ ششس پنج تست + گنج صافی طاہر آمد ریں طلسم + چون حال  
 سوج در موت چشم + چون خفایش از طلسمات آمدست + بیس طلسم آمد دات آمدست + مطہر حس تعیر حس جیست + مطہر دوش  
 بعیار تو کیست + خود طور وجود مطہر آمدست + انجہ اول بود آخر آمدست + ای بختی تیرں و دیگر گو + خود دست خود ملاک خود چو ناہمی گویم  
 گو ما دیگرست + مای جویم جو ما دیگرست + ہر رماں در یردہ وجود طرحت می نوار دسار ہاتی نوا لحت + بعد از مایست فی ارحمی مدان +  
 مستی از ساقیست فی ارحمی مدان + مایو مست اردن ساقی شدیم + در گد شتم ارحماقی شدیم + مانقا ارباقی خود یا ققیم + لذت از دستا  
 خود یا ققیم + یردہ بروی آن دلر قوی + یردہ لکس ماطر و مطر قوی + ساعر و مادہ قوی در انجمن + لیلی و محو قوی در یک بدن + عکس معبودی ملائک  
 آدمی + تاکہ سخوی ملائک آدمی + تو عالم گنج سلطانی و لیک در میان حاکم بیانی و لیک آفتابی را شکل مدودہ اند + بحر در قطرہ یردہ اند  
 پردہ را در درار رسار حوین + تا سوی خود عاشقی رسار حوین + جیتم کل رسد جیتم دل کشا + تا نہ می آن جمال کل کشا +

**الفصل الرابع فی نظم الکلام فی الآیۃ المذكورۃ کما جودات المدکرین وقد بدیا تفسیر الآیۃ فی باب الفصل علی ثلاثہ اطوار الطور الاول**  
 فی قولہ تعالی اهدنا الصراط المستقیم اھل ان الہادیۃ فی القرآن علی تسعۃ عشر وجہا المعنی البیان قال اللہ تعالی و اما ثم حج فھدنا ہم  
 ای مایہم ۳ معنی الدعویہ و کل قوم ہادی داع معنی الہادیۃ ان یرید بی سوار السبیل ای یرید معنی اعطا الہدی و اللہ ہدی من یشاء  
 ۴ المعنی التفتت علی الہدی اربا الصراط المستقیم ای تفتت علیہ المعنی الاصلاح ان اللہ لا یرید کیما لا یخاف ان یرید ان لا یصلح عمل المرأۃ  
 ۵ معنی الالہام اعطا کل شیء ملقہ ثم ہدی ای التکمیل باقی معیتہ و یرید ۶ معنی الہدیۃ ان یرید اللہ الہدی ہدی و یرید اللہ تعالی  
 ۷ معنی الایقان و ردوہم ہدی ای ایقانہ ۸ معنی الایقان انھم حس الہدی ۹ المعنی التوحد بوالدی ارسل رسولہ بالہدی

۱۳ ابعث الرسل الكتب فاما يا ايها الذين آمنوا فليعلموا ان الدين لم يمتدحوا بالدين  
والله اعلم اي من بعد ما تبين له الهدى ۱۴ معنى القرآن ولقد جاء بهم من نعم الله ۱۵ معنى القوة وجعلناه بهى لمنى اسرائيل  
ولقد اتينا موسى الهدى ۱۶ معنى معرفة طريق الدنيا والنجم بهم يهتدون سبلا العلم تهتدون ۱۷ معنى الاسترجاع واولئك هم المرسلون  
۱۸ معنى استئصال الفتن المعاصين كما اخبر من الكفار اسم قالوا وانا على اناسهم صمت و ۱۹ معنى اللون على مذهب السرة والجماعة  
وعمل صالحا ثم اهتدى اي كان على مذهب السنة والجماعة **النكتة في التفسير كجسج** ان الله تعالى رتب درجته المؤمنين حيث ابرهم  
ان يقولوا بهادون اهدنى ليكون لمرحلة الشفاعة ولا شفاعة الا لاهل الحرمة وكذلك امرهم في آخر الصلوة بالاستغفار لعنة الله  
والمؤمنات ولما شئت الشفاعة لعل موسى حافى جاف في حق المؤمنين جميعا ما طلبت في شفاعة الرسل المعصومين في حق العاصين  
**النكتة في الصراط** اما سمي الله تعالى طريق الوصول اليه صراطا لان من كان له المقصد فانا يعمل اليه بعد قطع الطريق والله تعالى  
متعال عن الملازمة لكن العبد الطالب صاحب المكان فلا بد له من قطع المسافات وتحمل المحامات وتجنب الازمة آفات ليكرم ما الوصول  
والموافاة وقيل لبعض الكرام الطريق الى الله سبحانه فقال عاظمين قد وصلت مدرومة فسد الدنيا وراى طررك وتدرى ثابته فقتل  
العقار ايضا وصلت الى المولى وقال الوكيل الشلى قدس الله روحه يومنا لا صحابه ما حيان بالصدف فرسنگ گداشتند تا كعبه رسيد  
محمدا صبح كام به اشتند تا دوست رسيد يكقدم بر نفس سادند مراودنى مرادى را يكسان داشتند دوم به دى ردد هستى وميتى را  
كسان ديد، سوم حلق برود و قبول ايتان را يكسان داشتند چهارم بر جان سادند حيات و موت را تفاوت ديدند قدم در حرم سر  
قدس سادند و غير اوارشلى جلال و جمال چيرى مشاهده نمودند **الموقف** چشمه اربعه در روى بهر ديار اوى ينى \*  
لست جرد كنوسگر كه تا اسرار اوى ينى بهر مرآت همان باره توان عكس حسن ديدن \* اگر چه پرده تنواله كه در حصار  
اوى ينى \* ولى آنگاه كه افعال صفات ارحس بر جريد \* اترار تو كجا ماند كه در آثار اوى ينى \* تو يارى خود شوى اى عارف كه شك  
مطلقى ست ايشا \* كه اوريا را وجود داني وجود ايا را اوى ينى \* تو قى طاهر تو قى ماطر تو قى مطهر تو قى منظر \* محيط جود و كن سر كره ناديد  
اوى ينى \* **النكتة في التقيم** قال اهل التصريف استقام اصله استقوم نقلت حركة الواو الى القاف سكتة الواو لا اعتلاها  
فاحتلت حركة ما الى القاف لا سا حرف صحيح وفي هذا الاشارة خوف ورع حارفا خوف ان لا تحاطط اصحاب العلة تسرا علامية لتلاسم  
اليك علة وآل حار ان نماز القوى يصح تقرب صعبا كقوة الاخرى ان الامة لما عثرت عن احتمال افعال المعاصي فحسبت استشفاعة  
الى الرسول الرؤف الرحيم صلى الله عليه وسلم قال الله تعالى عن يبر عليه ما عظمه وحل الاستعصار الى الملكة الطاهرة بقوله  
ويتعبدون الدين اسما واما اسطر الكلام في قوله نعمت عليه فقال الامام في تفسير بحر العلوم ان المراد بالنعمه ههنا النعم الطاهرة  
والعاطفة التي ذكرت في قوله واسئلك عليك نعمة ظاهرة وباطنة وقد ذكر الامام رحمة الله له في الاحمال تعصيا وادانا احتراب ههنا  
سبعين قول الاول ما روى العجكا عن اس عمار صي الله عنهم الا انصحاك قال سالت اس عمار عن قوله تعالى واسئلك عليكم  
نعمنا ظاهرة وباطنة قال يا اس محروى الذي سالتك عن رسول الله صلعم نقلت يا رسول الله صلى الله عليه وسلم يا اهد الله



الظاهرة المتسوية والمطلقة المتصحية الظاهرة الزمنية الدنيا والمطلقة الكثرة المولى القاهرة توضيح المحادة  
المطلقة تحقيق المحادة الظاهرة اشتغالك معك عن الخلق الباطنة اشتغالك بترك عن نفسك الظاهرة  
محبتك اياه والباطنة محبة اياك بحسب ما يحاسبه الظاهرة ما وعدك في المحبة مبيد ما من الانوار والاشياء والحوادث والظواهر  
والطعام والشراب وغيرها والمطلقة ما احفظها وقال فلا تعلم نفس احصى لهم من قرعة اعين وقال عليه الصلوة والسلام صيها بالانوار  
رات ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب سمع الظاهرة حفظ القرآن والمطلقة فهم القرآن ولقد ليس للقرآن لذلك لم يكمل دون يتطهر  
الكتب وقد يرشد لصبيان هذه الامة حفظها وعلما هذه الامة كما يبارئ اسرائيل لعصم معاني القرآن الظاهرة محم القرآن تفسير عليه  
والباطنة تساهل القرآن وطهور درة الراحمين في احكام كشفه الظاهرة تفسير المفسرين والباطنة تاديل الاولين قال رسول الله صلى  
الله عليه وسلم ما من آية الا لها ظر وطر وحسد وطلع فان طس بطس لطن معناه والطس تفسير والمطل تاديل الطهر  
قصص الامة الماصية والمطل ما لك ليس من العظمة والعرة الظاهرة الترحيب والمطلقة الترميم حتى قال ولطس الله سبحانه  
في خلق النار اعظم من لطس في خلق الجنة فكلم من تارك من معاصي من جوب النار اكثر من تاركها لرجاء الجنة قال يحيى بن معاذ رحمه  
الله سنة الله تعالى على عباده في خلق النار اعظم من منتهى في خلق الجنة لانه اطعمهم في الجنة فلم يلزمه بانه فحوصهم بالنار فلم يوارى النار  
ما هو في المنقودة والمطلقة ما هي الموعودة الظاهرة اكل الذوق والمطلقة اللذة والاعمار قال الله تعالى ان الله الذي خلقكم ثم رزقكم  
فيميتكم ثم يحييكم خلق فاحسن الصورة وورق فاسمع النعمة وامات فاحسن المحنت واجبي فواصل الجنة الظاهرة ادا منه الجنة يميت في  
عموم الحالات والمطلقة سلبها عنك في بعض الاوقات وفي الخبر العلم محموله فاذا انقضىت عرفت وقال ابن عباس لا يعرف الله الا بعد  
فقد الشات والصيغة والعامة والحيوة الظاهرة الاعطاس بالسؤال والمطلقة الاعطاس من غير السؤال قال وجب كتوب على ساق العرش  
من السلي اعطيت ومن لم سالى لم اسله الظاهرة اعطاس الرزق والمطلقة تفرق الرزق من شئ الا بعد ما حرايته وما سله الا بعد رزق  
ومنه لطس عظم ما لو انزل على من سرقه سارق لقي العبد ما رزق وانصا اذا اجتمع عنده شاق عليه المكان وايضا تمنع حسد وايضا كثر  
حساده وايضا استعنى العبد بربا له ايضا وتنفذ قدره وقدر عمره فان قيل سر تسلية ان كسر على دسه يعقوب في امره فاحصا عليه  
فيكون على خوف ورجاء الظاهرة قوله تعالى والرحم كلمة التقوى والمطلقة قوله تعالى وكان الحق سبحانه اهلها كانه تعالى يقول ليس كل قلب  
يصلح لكم مقبلا ولا كل سائل يصلح لذلك ولا كل مدعي يصلح لمقضا فانما اعلم بحسب جوارح لذلك فاذا اكرمتك كلمة الشهادة علمت اني صحت  
سواء انا اكرم من ان اسلك الحق من اهل المستحق لو طالب الاستحقاق ان كلمة سوداي محمد بن حيد لتساعات كروى ما دم انك لا تندي من صحت  
وحسبي الاستحقاق نود بهر جند او اعراض بودي كرم فرمودم ام ورد رسته را شتقا ع تو كنه نامم در وقت مرگ در كشاه را بخواس  
المليس كرم مردم الظاهر او ليالك الماطة اعدا لك لتعجب على امورك يا وليك واستعد بالله من اعدائك وعصر وليك فيكتر لك  
الحسنة ويطمئنتك عدوك قصير فمعرك السجات عدوك فيك فتدرك في الناس بالجميع يدك عدوك قصير فمعرك السجيات  
برحك وليك فتدرك في الناس بالجميع يدك عدوك فليشهد مقصدا على مالك من التفصيل الظاهرة فتح نوا انك على عليل



اعتكك والباطلة اعلاق الالباب البراءة كثره حواءك الطاهرة ان جوعك بالصوم ومحرم طعام الاولياء والباطلة ان تصنع  
 لا تجوع عن المعاصي بوجس صفات الاصفياء الطاهرة الباطلة قوله عليه السلام للصائم فخران فرقة عند قطره وفرقة عند تقارب  
 به والتي عند الاطمار هي الطاهرة والتي عند تقاربه هي الباطلة الطاهرة هي قوله تعالى للصائم كلوا واشربوا حتى تشبعوا ثم لا يبق من الجوع الا السود ومن الفرح والاعانة على الصوم والباطلة قوله تعالى لعمري انكم في الجنة كلوا واشربوا بيسيا ما اسلفتم في الايام  
 الخالية وهو وعد بالنعم الا ان الطاهرة النهار والباطلة الليل ومن جملة جيلكم الليل والنهار لتسكنوا فيه ولتقتنوا من فضله  
 ولعلكم تشكرون وقال صلى الله عليه وسلم اربع ليا ليس كايا من كيا ليس يعتيق الله فيس التسم ويرى فيس القسم ليليا لم يصعب  
 من شعبان وصاحبها وليلة القدر وصاحبها ليلية الحجة وصاحبها وليلة عرفة وصاحبها فاس وقعة التقصير في قيام هذه الليلة  
 امكنة ثلاثي ذلك في يومها الطاهرة الصلوة والباطلة الصوم بارحما عت كمي حوسان يبعد بجاهه كذا ربي ابل واولاد ميتة در حامي حالي  
 اد اكي حرت تكان اطلاق يا سدر ورثه داري بيزمدي عروجل بران سطلع نشود اچه خلق ميتة درال ريارا بهجل باشد وچه حلقان  
 زعيمه اريادور بود وچول بي ريانود حالص دوجون حالص حيانود سجادة تعالى ولله في الصوم الطاهرة اهره الايام والملائكة  
 عليهم السلام استغفاريهم للمؤمنين قال الله تعالى الذين يحملون العرش ومن حوله السحون يحمدونهم ويستغفرون للذين امنوا فذلك  
 دعاء آدم لاولاده واستغفار نوح عليه السلام رسا غفر لي ولوالدي ولمن دخل بيتي يوم مآ والمؤمنين والمؤمنات ودعائى اسرافيم  
 عليه السلام رسا غفر لي ولوالدي للمؤمنين والمؤمنات وقوله تعالى الحمد لله صلى الله عليه وسلم واستغفر لك من المؤمنين والمؤمنات  
 والباطلة وعنه المعصية من غير استغفار نقوله ان الله يعبر الاربعة الطاهرة محوسيات بالقوة والباطلة شديدا بالمحسرات  
 نقوله وانك تبدل الله سيماهم حسرات الطاهرة السطرى ملكوت السموات والارض قال الله تعالى اولم يظروا في ملكوت اسموات  
 والباطلة التدبير في السور والآيات افعلايتدرون القرآن الطاهرة المعروضات الطاهرة من الصور والصلوة والصوم الزكوة والنج  
 والقراءة والركوع والسجود والقيام والقعود والتسبيح والتكبير والتحميد والروا الاحسان والكسوة والعريان والطعام احيى ابراهيم  
 الطمان وغير ذلك الباطلة المفروضات الباطلة من الشكر والصبر والحق والصدق والصفاء والحق والجار والحق  
 والهي وغير ذلك الطاهرة التقويم لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم والباطلة التقويم وفصلها هم على كثير من خلقنا تفصيل  
 الطاهرة الاعتدال باللسان عن الذنوب والباطلة الدم بالقلب الطاهرة الرق الذي يكسوه الباطلة هي التي يابته من حيث  
 لا يحتسب الطاهرة العمل والباطلة الميتة وقا قال عليه الصلوة والسلام بيت المؤمن جبر من عمله لان العمل يقطع البيت لا يقطع  
 ولما يحل المؤمن في الجنة والكافر في النار لان بيت كل واحد منهما الدوام على دية لوعاش ادا الطاهرة انزال لامطار والباطلة  
 احواح المحبوب وانهار الطاهرة يحصل من الرق للتحار والباقيس والباطلة ما يطره للتوكليد فاسم لا يعتمدون على شئ دون الله  
 تعالى الطاهرة الدعار والباطلة الاحبابه اذن لك ان يقول ياربي وكفى بك شر فاتم اعرك ما قال لسك عدي وما اعظم  
 عرا قال الله تعالى ادعوني استجب لكم وله وجه في تفسير ادعوني استجب لكم وجه ادعوني بالسؤال استجب لكم بالموال ادعوني بالعدو



استحب لكم بالمعرفة ١٣ ادعوني بالاستئصال استحب لكم الاستئصال ١٤ ادعوني بالاحمر استحب لكم بالاحمر ١٥ ادعوني بالامانة استحب لكم بالامانة  
١٦ ادعوني بالنعم بالعدل استحب لكم بالتفضل ادعوني بالبودية استحب لكم بالروية ادعوني بالارادة استحب لكم بالافادة ١٧ ادعوني  
بالاخلاص استحب لكم بالخلاص ادعوني بالكار استحب لكم بالعطاء ١٨ ادعوني بالحق والرجاء استحب لكم بالعدو والرفاء ١٩ ادعوني  
بالاحسن استحب لكم بالاحسن ٢٠ ادعوني بلا طور استحب لكم ملاقتهم ٢١ ادعوني لقطع العلائق استحب لكم تيسيل الطرائق ٢٢ ادعوني بالسراجه  
لكم بالبر ٢٣ ادعوني بالتسري عن القوة واعمل استحب لكم بالاصالح الطول ٢٤ ادعوني بالافتقار استحب لكم بالاعتقاد ٢٥ ادعوني بالسلامة  
استحب لكم بالكثرة ٢٦ ادعوني بالصدق والصغار استحب لكم بالروية واللقاء الطاهرة ذكر اللسان والباطنة ذكر الجبان قال والذين  
رحمته الله عليه من ذكر الله على الحقيقة لشي كل الاشياء في جنب ذكره واذا نسي كل الاشياء جعت الله لكل شئ كان له موصاع كل شئ الطاهر  
السطو والباطنة القصد في الله يقبض ويمسك يقبض بالعقرو ويمسك بالعنق يقبض بالهم ويمسك بالهوى يقبض بالهوى ويمسك بالهوى  
والحمية ويمسك بالهوى يقبض بالجمع ويمسك بالفرق يقبض بالقر ويمسك بالقر يقبض بالجمع ويمسك بالجمع ويمسك بالجمع  
ويمسك بالجمع بالعبادات وهي السرائع والباطنة الامارات وهي الحقائق الطاهرة تنزيعة الرسول والباطنة شعاعه الرسول  
صلى الله عليه وسلم الطاهرة السمعيات والباطنة العقلية وبها الحما من حج التبرع قال الله تعالى وقالوا لو كنا نسمع او نعقل  
ما كنا في اصحاب السعير الطاهرة السادات والباطنة المساجات قال عليه السلام من قرء القرآن فقد كلم الله ومن صلى سارا الله وقال  
عليه الصلوة والسلام المصلي ساجد الطاهرة الوحي الذي ينزل به جبرئيل قال الله تعالى انزل به الروح الامين والباطنة ما اوحى  
الله تعالى به من ربه ليبلغ المخرج فادعى الى عبده ما اوحى الطاهر يكون النبي عليه الصلوة والسلام حيا قيا من الامنة قال الله تعالى وما كان  
الله ليبدعهم واستفهم والباطنة انتقام الاستغفار ميتهم بعد موتهم وما كان الله لمبدعهم وهم يستغفرون فاعلم ان نعم الله سبحانه  
وتعالى اكثر من ان تعد وتحصى هذا القدر وهو سبعون قولاً استجنته من ثلثمائة قول من اقول المعصية التي ذكره الامام الموقر عليه السلام  
الملك الوافي التقليل الوضع ثم الملهو والدين عمر يسمى نور الله مرقدته وروحه في تفسيره المسمى بحر العلوم وهو بحر راد وروحي  
طاهر في جملة عام وديانة تام ثم الصلوة والسلام على خير الامة محمد وآله واصحابه الكرام الطور الثاني في بيان الآيات على طريقة ابو عيسى  
مشتلا على التفسير المصنوع واللفاظ والكافة وقوله تعالى اهدنا الصراط المستقيم حضرت جلال احديت متصرف كمال مصديت  
مصور قلوب مفرج كرب ماسط طوب عباد ملائ رحا قاص ارواح عباد احواف كبريا يادي سرگشتگان تيه صلات ولسيل  
مركشتگان سيل جمال جل طار ودم والاه شعر راه گم کردم چه باشد گر براه آری ملا وريد يري اركرم اندر براه آری مرا بهر مگان خود را  
تعليم ادب و تلقين طلب می در ايد که ای محوسان قیود و بشریت وای ما نوسان شهو و معیبت بایں دعا و سوال که عین عبادت و معراج  
طاعت است و بی طمع و استمال استحال میاید و طلب استقامت و تسات در دین مبادرت خود را بهر الصراط المستقیم ای  
دعا علیه و اساک سافیه و تمساع علیه غیش جدا یا راه خود بهر ماس و نگاه مارا در ال راه پر درت و ده نگاه داره پس من این ای خود پیش  
روید گان راه و جویندگان این مار نگاه راسه اصل حطیم است اول ما التمس بس پر کوشش پس کشتن مایش آنسب که فرموده کلمات



المستقیم و سماحی گویند که ما راه راستیم و در دین روشن اگر چه بین سست و بر شک نیستند در دین حلیت و نجاست چه دارد بر چه میجویند امام گفت  
قومی را بیعاصران و دوستان خدا حل و علایش را بهشت رفتند و سعادت ابد رسیدند اما از الله تعالی میجویم تا آن را که با ایشان  
مرد بانام و آن طاعت که ایشان را بران بهشت تا بهشت رسیدند ما را بران دارد تا ما میراثشان در رسم و بهشت فائز آیم پس  
سبحان الله آن مرد محفل شسته در سلک اهل ایمان محوط گشت و بعضی دیگر از معسران گفته اند که این صراط مستقیم مترافع اسلام است پس  
و سن دین و این تفسیر خواست مر سوال سائل را که گفت مومنان چون مستی اند طلب هدایت تحصیل حاصل باشد و این تاویل  
رفع سائل باین طریق می کنند که هر کسی که در دین اسلام در آمد حقیقاتی شرائع و فرائض و سن قیام نمود حق تعالی سدگان خود را ولایت  
میفرماید که از من جویید تا شما را شرائع راه نمایم تا شرط آن قیام نموده بعد و فلان آمدی مستعد گردید فقط است و اگر  
عبد الله حرقی رحمه الله که گفت مصطفی را بجا یادم صلی الله علیه و سلم روی صراط مستقیم بر سیدم فقال مستقی و سست الخلد  
الراشدین من بعدی در روایتی آنست که امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه اران حضرت این سوال فرمود و همین جوابش خود و ابوالعالیه  
گفت رحمه الله که تعلوا القرآن فادوا تعلتم القرآن فتعلوا السنة فادوا الصراط المستقیم و یا کما ان تحرر قوا الصراط یبیدا و شما لا یعنی اصحاب  
الصدیق و عا میچین تفسیر نعمت علیهم بالاسلام و السنة نموده اند یعنی تا اسلام و سنت بیعاصم علیه الصلوة والسلام با هم نه میوند  
استقامت در دین میسر گردد و در آثار می آرند که امام شافعی رحمه الله علیه گفت حق تعالی را می گفت حق تعالی را می گفت در حق  
دیام مرا و مودتم علی ما این ادیس از من بخواه ای سپردار پس گفت امتنی علی الاسلام یا رب و مود قل علی السنة یعنی که اسلام است  
خواه از من که اسلام بی سنت نیست و هر چه نه است سنت آن از دین حق نیست و لذا قال النبی صلی الله علیه و سلم لا قول الا ما فعل  
ولا قول ولا عمل الا بالیسته و لا قول ولا عمل لا یت و لا ما صابه است و بعضی از معسران در تفسیر کربیه امس شرح الله صوته و السلام  
هو علی نور من ربهم و نموده اند که به نور السنة و در خبر است که در ادراک قیامت و مجمع اهل سلامت و عزامت که اهل بهشت آسمان  
زین حشر کند و دیوان بهیت و سپاست را نشکرند هر یکی را پای بکوار حشر و رفته و سر در پیش انگده همه بیعاصران را روی  
ادب در قاده و تراکل امته حاشیه مشغومی دران دور که محل پرسد و قول + اولو العزم را دل مژد ز بهول سخانی که بهشت بر نه  
نوعه در که را چه داری بیا + همه ملائق کار خویش به خوش افتاد و حیران و تشنه و عریان ناگاه شخصی مروج و مطیبا را مکتوبات عیسای  
آید و بر اهل عصمت متحلی گردد و سیم آن روح و راحت مشام اهل سعادت رسد همه جوستوی و مروج گردد و در طریقه لشاط مسجع و منسبط  
شود گوید ما را حیا یا ایچه روح و راحت است ایچه جمال دکمال است خطا مستطاب در رسد که این حسن حال سنت محمد است صلی الله علیه و سلم  
هر که در داری سنت او نموده است او را در سلطه عزمنا بهید تا ما این عروس محله را در مقام اعرار ما مترار در آید و هر که دران  
مرای اعمال از متابعت سنت بیعاصم سیکو حه ال علیه الصلوة والسلام بیگانه نموده دست رد بر روی او مار ساده بر دای روح  
محبس بر حشر سپارید و داع حدان رحیم او سید که امر تو بهم نگاه است و بهم رانده فرو سستی دین دار تو تارنده مانی را که بهشت  
هر چه در دین مردکی و هر چه حرسب حرن + قال الشیخ الحنفی قدس الله روحه ما وصل احد الی الله عز وجل الا بالیسته تعالی و من فعل

السبیل الی الوصول الی الله تعالی غیر متناهیة المصطفی صلی الله علیه وسلم منل به وقال الشیخ ابوبکر الوردی قدس الله روحه کنت فی تیه  
 اسرائیل فوقع فی ظلمی ان علم تحقیقی الف علم الشریعة ما د اشخص تحت شجر میلان فخلج لی یا ابا بکر کل حقیقة یخالف الشریعة هو  
 کفر وقال الحید الطریقی الی الله کلمة مسدود علی الخلق الا من اتقی اثر الرسول صلی الله علیه وسلم واتیج حسته ولزم طریقه فان یحیرت کلمة  
 مفتوحة عنها صلیک طالب الوصول الی المأمول بالتسکب العروة الوثقی وهدا کتاب الله تعالی وست سی الله المصطفی صلی الله علیه وسلم  
 هذا الصراط المستقیم الموصل الی المقصود المستوف مشاهدة العود وحل ملائمة مقنونی حتمی دور چون بر تافت + احترا وراشتمع شد  
 تاره بیافت + هر کسی اگر بدی آن جسم دور دور + اگر رفتی رافتا سرج دور + کی ستاره حاقستی ای لیل + کی بدی سرور خوشید او  
 دلیل + بیچ ماه و آخری حاجت سود + گرد در آفتاب + که شهود + ماه میگردید + که اسروچی پس سرور دم ولی یوحی الی بیچون تمانا یک  
 بودم در ساد و حی حوریتیم جبین قوری داد + طلعتی دارم رست زان شمعون نور دارم سر طلمات نعوش ران ضعیفم تا توانی آوردی  
 گرد مردی آفتاب قوری + بیچ دایه شهید سر که یاقتم + تا سوی رخ جگره یاقتم + چون رعلت اور بهیدی ای رهین سر که را گردی حور  
 انگبین + تحت دل معصومند یک در بر ما مردی الرحمن علی العرش استوی + حکم مردل نعدارین بیواسطه + حق کند چون یافت دل این باط  
 ره جتنا الی التفسیر الهدایا الصراط المستقیم یعنی حد او را ثابت دار بر راه راست که عبارت از ایمان و اسلام است و تفسیر  
 سراج و یاج آورده است که کی اراصحات رسول صلی الله علیه وسلم و رضی الله عنهم که نام وی علقمه بن علاشه بود در عهد علامت صدیق  
 رضی الله عنده نزد و العباد و الله و کفار دوم حق گشت رومی صدیق رضی الله عنه در حال وی سوال فرمود که ایس علقمه گفت علقمه  
 احرک وی بدت آورده سرور رفت بر سیکه وی مردی عاقل بود سب روت وی چه بود گفت وی گفت دیدی که اهل بیس در روی شک  
 باشد می خواهم ایها میگویند اید ما اگر این دین حق ابد تا گفتش بر سعی چیست ابوبکر علی را گفت رضی الله عنهما که ای علی ارا می و  
 مکتونی سوبین و ریح ستیمه دی سحانی امیر مکتونی کثامت و موبد صدر ما س آیت لسم الله الوهل الرحیو حر تذل الکتات من الله الرحمن  
 العلیم عا و الدلای قائل التوب شدید للعقاک فی الطول نعدار ان نوست المزا و امن بد ما می شتدا و احفظ قلوبا علی طریق الایا  
 علیم السلام که وحدت نعدارین صدیق مکتوب امیر شخصی داده ارا بر ای علقمه بروم فرستاد رسول صدیق علقمه را در قلیسای یاف و پیش حلیها  
 مسجد آمد چندان کمت خود که کلیسای ارا محبت ترسایان عالی گشت الله صدیق بوی داد چون علقمه نامه خواند قطرات اشک ارا در  
 متقاطر گردانیده می گفت در حدای چراغ صی نایت که تا یکبار و عید کند سه بار یا مبرکتش و عده می دهد حاصل و ریح تا سید در کفایت الاسرا  
 بروی میگوید بد آنکه این صراط مستقیم که مومنان را از حجاب قدس آبی جان خلا در خواست نمودند محسوس است در دو طریق یکی آنکه راه با  
 صلابت سمارست و راه راست مسدست آن طرق مختلفه یکی است مومنان اریکاه راهی خواست و آن راه مانا است که حلال حدت  
 مومنان اگر کرده ان به صراط مستقیم فاتیعوه طبعوا السبل المصطفی صلی الله علیه وسلم به ممان راه را تقنین فرموده که درین حدیث فرموده  
 صر الله مثلاً صراطاً مستقیماً فاتیعوه طبعوا السبل المصطفی صلی الله علیه وسلم و علی الاواء استورم عاة و علی راس الصراط دل و لفظ قول  
 ما یها الناس داء حلوا صراط و لا تمحوا ما دارا فتح تنی من ملک الاواء قال و یک لا تعفی ما ک ان تعفی تلحقتم قال الصراط الاسلام



[illegible]





این طریق اگر چه از طریق اولی بیشتر است اما در گمان این وصول را از انهد نمود و در شمرده اند طریق سوم که طریق سائران الی الله است و این طریق  
 شطار را اهل محنت است که سلوک ایشان سیل عدل و انصاف است متدیان این طریق بر تبتانی در طریق متفوق اند و اصلان اینها در ذایات ربایه  
 این فرقتین در هدایات و این طریق یعنی است بر موت اعتباری چنانچه حدیث موسی صلوات الله و سلامه علیه من مشیر بآنست که فرمود  
 مو تو اقبل انی تو و اذ این طریق محضت درده اصل اولی تو را است و آن رجوع است بآلله تعالی ما را دردت چنانچه در مرگ است بجز ارا در حق  
 در تو نه اختیار بار گرد چنانچه در مرگ ماضی را در جواب گفت و در مراتب درجات تو به بر گار ارا اقول است هدایتش آنست که گفته اند در مقام  
 علی ما از کله من محال سیده و هو لاه موافقه بود و تو سطرش آنکه حصول انحصار فی العروج بعد الرجوع و نهایتش رجوع عن حوائج المروت  
 الی مشهود الدات المستحقه للمصنعات المحمده ازل و اندا و بیقت بآن الدات شئی فنه در قایم سفسه ستش جمیع الوجوه عن عجزه پس باید که  
 در مقام تو را ما سویی که محاب مقصود اند و نهی مجرور که در کبیچ میرا در مراتب یعنی و دیوی و ارحاب تواند بود و اصل دوم زهد است و آن عبارت  
 از خروج از تمنعات و سموات و سوبه حایه در مرگ که هیچ چیز از تمنعات و تلذذات دیوی میل نخواهد نمود اکنون در مقام زهد اکتساب  
 آن محیی مایه و حقیقت آنست که ارموی و عقی سعت کردی و آن وقتی تواند بود که عظمت الهی جل و علا در دل مستولی گردد تا آنچه در سوبه  
 نه بد و در بریده ارموی و آخرت در بر تو ارا عظمت سال شده در آن کند تا مرتبه که ارمی در حدود ترا بدستوی که مشاهده افعال و اکتساب عود را  
 در مطالعه افعال حق سبحانه که کم کسی بعیر حق تعالی هیچ چیز موزنی و کار کفایت و سه مار گذاری و کسب عود را تمام بر طرف کمی تا بدست تو  
 جاری ماید اصل سوم توکل است بر الله تعالی و هو اخرج عن الالساات السبب مالکیت تقة الله تعالی چنانچه در مرگ خروج است از  
 اساس ماضی ایدار توکل ما اختیار میسر گردد و قال سیل من عند الله التشری رحمة الله کالیتت میں یدی العاسل فکله کیف ارا و کلا  
 له حرکت و لاتیر فقلست که ابو موسی و ملی که سر در حال مریدان سلطان العارضین و و قدس الله روحها از سلطان پرسید که تو کلمت  
 چیست گفت تو نه می گوئی ابو موسی گفت اصحاب حسین گفته اند که اگر میں و بسیار را سلع و افا می فروغید باید که اصلا ستر توکل حرکت  
 نکند شیخ فرمود لی جبین است و یکس این مرتبه نیست آسان متوکل آنست که اگر اهل سنت با صفت سرد و بار و بعیم شای حصول گردد  
 و اگر سال این دو مقام یک در تفاوت میدارد در حق توکل ساقط گردد و اصل چهارم قناعت است و قناعت عبارت است از سیر و آبدی  
 تمام ارتهوات بقسایت و تمنعات حیوانیه است چنانچه مرگ ماضی بیرون خواهد آمد فقلست که از سلطان العارضین  
 قدس الله روحه پرسید که این دولت و مراد چه استعداد رسیدی و این رسید و شاد می عمل اکتساب مودی فقال جمعت اساس الدیبا  
 و ریظتها محل القناعت و وضعتها فی محیق الصدق و الصفا و ریظتها فی عزالیاس طسخرت بی تمام اساس دیوی و عمل متین قناعت استوار  
 ساختم و در محیق صدق ساده در دریای نویدی ارا خلق اند احم و ما ستراحت مهم خود پر دحتم اصل غم عرلت است و ان عبارت  
 از رجوع است ارا محالطت ملل ما ز و الاقطاع چنانچه مرگ خواهد بود و این ارمی و اوقتی میسر گردد که ارمی در حق طاعت بر مشهور و جود او  
 ترکشیده اند منع گردد و اگر صحت سچ کامل چنانچه مرده را الاقطاع است ارا کل طلائق مگر سال که در وی مصرف است کیف تنگساک  
 بر می باید که موه صفت خود را به پیر مرشد کامل بسیار داند و دی نصرف میسکه چنانچه میجواید تا ارا آب و لایت ارحامات احصیت

[illegible]

تصفیه قلب و تخلیه روح گوشت و شراب بدایت ارحام مصارت بنوشد و لباس تعین از جامه خانه و رنگین پوشد قال الله تعالی  
وجعلناهم ائمة یهدون بامی بالما صیرنا الاکوانا ینقادوا قیون وقیل و قیل رحل علی السبیل رحمة الله تعالی الصبر علی الشی  
الله تعالی الصبر فی الله تعالی لا ینقل الصبر الله تعالی فقال لا قال فانی شی قال الصبر عن الله صرح الشی صر فکادت روحه تنقل  
ولدا قیل الصبر عند عماره الصبر الله تعالی الله تعالی الله تعالی الله تعالی الله تعالی الله تعالی الله تعالی الله تعالی الله تعالی  
الصبر فی سائر الاشیاء محمودا شیعار دمی صبح طور دوست خواب عوری + مقران هم حاضر بر سرم قرب تو دوری + چو در طالع غنا  
نور دوست دیدی + اراں سحاه بوس پای سحر و قصوری + تو در مراقبه دات سر حسیب و کس + تجو دگر که تو خود مظهر کرام طوری +  
تو میجو بار عطف حدوت بر فکل ارسر + گناه کن که چو حیات مستقر چه لوری + چو صبر پرده وصل است ستر که بیانی + جام عم دل درو  
عمار زنگ صوری + رسول حرام خو سیران عمر ار توکل + بهیم حور چو محوس غار حوس چو بوری + تعین بعینیت خود کوش در طوبی  
ز بهت و غمت هاست نه بین که در چه خصوصی + اصل ضم مراقبه است عبادت عن مراعات السیر بلا حطه الحق و قال الحق من المراقبه  
حلوصل السیر و العلایه الله تعالی و قال مصمم بی حرج انفس عن جولما و قوتها متفرصا نھی لطفه معنفا سواه مستقر فانی کرمه شاقا فانی کما  
هو بالموت و مراقبه را دانیست که آن عبارت است از صیانت اعضا و جوارح از محالعات و سایشیت می مراقبه الرقیب تحقیقی  
سوانع القدر من عیراں یراقبه ایاه و قال الواسطی رحمه الله اصل الطاعات حفظ الاوقات و یو ان لا یطلع العبد غیر واحد و لا یراقب  
غیر به لا یقارن غیر و قته اتمکل بهم رعاست و آن عبارت است از خروج از رضای نفس مد آمدن در رضای حق و آن سیر مست  
نگرد دگر تسلیم حکام اربیت و تعویض امور ایه بیت ملا اعتراض چنانچه این معنی کما یسعی در موت تحقیق است در حرست که موسی سلوات  
الله و سلامه علیه در مساحات خود مودره آتی دلی علی عمل او اعلی رصیت عی حد او دام کار می و ما که سبب حستودی تو بود خطاب آمد  
که مرا یم دلی بتوانی بر لسی علیه السلام سجده در آمد دای حق تعالی استمداد موده و حی آمد که با انشی سران ال رضائی فی رضاک نقصای  
ارضای من بارسته رضای تست نقصای من نقصت که در بی حدت و بی علیه الصلوٰۃ و السلام بعد از برای وضع ملائی بیرون  
آمده بود و گذرش بر عاری افتاد که در ال عار عادی عبادت پر داحت بود و لوای ریاضت در رضای ریاض مجاهدت اسراحت  
دار ساری استقامت و تمکین در عبادت مرغال بود و وحش صحرا ماوی الفت گرفته موسی علیه السلام را از احوال محبت آمد اعرار  
و اگر ام تمام ماطر احوال گشت در حال حشر مثل این از نبرد حشرت رب العالمین جل و علا در رسید به پیغام - سایه که ای موسی این مرد  
ما این سرگی مقام اهل و صبح است و در در غرام ما اهل امام چمنشین مقارن خواهد بود موسی علیه السلام بهستان پیغام بدی آمد  
عاده حوس مشاهده این معنی کردار موسی علیه السلام استحصار احوال نمود موسی گفت مرا از اطمار این سر معذور دار که مصلحت گفتن  
می یم عاده گفت مگوی ما که مدار گفت مرا از رس که احوال تو نمجب آمد و از حد و جد تو در عبادت منتفع ای گشتم حشر تبیل آمد و سبب داد  
که این مرد دوزخی است این مریعایت پریشان خاطر و پرانگده احوال گشتم عاده گفت ای موسی این چه اندیشه است تو خاطر جمع دار که



مادر دیارم میاید و چون تعقیب حکم اوراست ای موسی تو بهیمن مقدار یتیم مندی من معدود و دار که خدا و مدام آن  
 ویش جوان و هر کجا میجو اهی بدار لمولفه عقی غنمه من چو آن تو تو آن سی + هر چه بر من میکنی آن می + و دایع تو با غنست اندر جان  
 من + قدر تو برست ای سلطان من + اگر جوانی و بر برای بنده ام + در پست چو سایه مرا فگنده ام + مالایت را عطا انکاشتم +  
 ما جفایت را و عابر داشتیم + من میگویم که رحیم مکن + این قدر گویم که مجرم مکن + از هزاران در در محرم کنی + که کار درگاه خود درم  
 لنی + چو آن بیچاره این سیار مندی لغرض رسانید خبر تل این در رسید و گفت یا موسی حق تعالی می فرماید که یا موسی بگو  
 رضا که سده مادار و حکم و قصا ما از دور حش آرا کردم و مشتق واحد گردانیدم نقطه ای در ویش سده که بقضای و قدر آن  
 صل و غلار صامی دهم آنکه حکم مدوری اوست سستی میشود اگر موسی که روی بیج بار در هر ماری چیدین نوست از حق تعالی  
 نیات بر ایام می طلبد که ابدان الصراط المستقیم و نقصا های اور صامی دهم و در ملا با صا و در نعمتها تا کرد اگر در وارقا صا  
 و لقا فائز آید چه عجب حاصل آن آذنی در جبهه الرضا و کل المحب اموره الی المحبوب التبارک ما تهمیاه الله تعالی سور عیایه  
 قال الله تعالی او من کان میتا فاحسناه و جعلنا له نورا یمشی به فی اناس کم من مثله فی الظلمات لیس علی صفتها ای من  
 کان میتا عن اوصافه الظلمایه من الصفات النشیره و القیود الاسایه لمجعلناه حیا باوصافه الرانیه و جعلنا له نورا من انوار جمالنا  
 یشی بدک النور فی ساحات السور مع ارباب محصور کس مثله فی الظلمات ای کس نمی فی الظلمات محاسن الاسایه و لایحی لیس علی صفتها ای قصا  
 المتشابهة و الرانیه و بر دیک ارباب تحقیق معین و سر برست که مارل و مراحل در راه سالک را برای عذبت وصول نکته مقصود  
 چو مقصود و اصل گشت مارل و مراحل مطروح فی الطريق گشت و انگاه طواف برگرد که مقصود پیش آمد مقام اول سیر الی الله است  
 و ثانی سیر فی الله و درین سیر و قوف در مارل بلکه تصور و تعقل مراحل ساستقت عارف نیست کما قال الشیخ انوار کمال الواسطی قدس الله  
 روحه اربعة مقامات لایلیق بالمعرفة الله و هو التوکل الرضا و التسليم لاسا صفات الاتباع و هی مقامات اخلق و المعروف من المعروف  
 الحق و در سیر فی الله مقصود و راه منحصر است لا الحق سیمایه و تعالی عبود و غیره ان لم یجعل له طریقا سواه طریق الوصول عبارة  
 عن العبور علی صراط الوجود الی در دة درجات استود و بر حرقان گفته است قدس الله روحه اول حق تعالی بار از من من بود بعضی گفتی  
 بعضی شنیدی و بعضی استی چو دین در یافتام بار بار ابرایش من برگرفت مدگی بر من ظاهر کرد اول و آخر حلیت قیامت و دم  
 هر چه بادل نودم آخر من بود و ارق تا قدم بی صراط نودم آنکه ما آنکه چون از خود گذری صراط ابر پس بشت کبی و صحت و وصول بری هر که  
 راه راست یا متار خود گذشت برست بیوت لمولفه تار خود یگانه گشتم آستمای یا هم + چو ز تار یکی گد شتم روشنائی یا هم + مثل جام  
 ساع قدس شد دستان ساری + و انگلی که قید آن گل ربانی یا هم + مثلان را محو گل بودن + از گویائی است + عشق با سرگ و نواد و میوانی یتم  
 باد تاهمی حرکتی نیست در درگاه او + یار من ملک دو عالم در گردانی یا هم + سایه خیر سلیمانی ست کاند و لیش من که موری هم بر بهائی  
 یا هم + نقد روانه و ده دارم یک در مارا فضل + با چش قلی رواجی کیمجائی یا هم + با جفا کاران گویم تا میمازند دل + من و جان  
 دوست را در سبوحانی یا هم + چون بچشم دل نظر کردم هدایت تو کن + در سحر هر دة نور هدای یا هم + خود مائی تا کی لیکن چه مرآت ویم +



جلوه حشمت کون در خودمانی یافتیم و تراش در حشمت برسان و اعطاء زیر کس + بهجت و دفع یک تف از سوره حادی یافتیم + حشمت  
نی عوالم که سر نگاه خویش بد در حرم آستان کبریا می یافتیم + کحل بینائی معین در دیده حاکم + او دست دیگر دین + را خواص و تبتائی یافتیم  
قوله صراط الدین انصت ای ما لوصول الیک بدریقه الحق ما ناموا الصدیقین و مطلوب النبیین الا نری ان الیسی صلی الله علیه و سلم  
سالی الخت عن حیث و یقول الله اصل حاکم حبلی من نفسی سمعی و بصری و مالی و من الممار الیبار و طلب خاص المحب و هو ان یحب الله  
سکینه حتی تکون حب الله تعالی عالیا علی الطبع و الجسد میبج الله تعالی بقلبه و روحه و کلیته و ذلك یتول من محبت الدات بنده طایفه  
لعت و صفت قال الواسطی قدس الله فی قوله یحسب و یحسب کما انه مداته یحسب که نک یحسب داته فالما ی راحته الی الدات و الصغیر الصفا  
و قال الشیخ العارف السمرودی قدس الله تعالی مدحه فی حوارف للعارف ان المحب حاکم حسب علم و حاکم طایف الاول و غیر امتثال  
الامر و محرک بذات الصفات و هذا المحب من المقامات لان النسب فی حله و المحب لتانی هو حسب الدات عن مطالع الروح و هو المحب  
السکرات و هو الاصل طناع من الله سبحانه لعبد و اصطفا فی الاحوال الیه یحسب سوره یس فیه ما لا یتکلم الا بالروح و الاول کماله  
و التانی کدار الوصول و قالت راعیه فی بد الختة قطعه احک لا ارجو مدک حنه و ولا اقفی بار ذات مراد + او کست لی مولی فایه حنه  
و آیه مار تنقی و تراود + تم تعرع علی الختة السق و لا یكون المحب الاستیقا اندازیر که سیر فی الله را نهایت نیست و بهر حال که محبت  
ترقی کند یقین ما و رای آن مدعی و اتم میدار یحسب که عارف لعت است قطعه می باش چوستی که و را نمود سیری + هر چه رتوی  
عالی تو میل با علکس + هم برتر شود هم محرم شود هم بدم + ما را شود هم استو هم مدگی تا کن یسبح احمد من الی انوار میگوید قدس الله روحه  
که را بوسلما دارا لے در آدم او را اگر یان دیدم را رست گریه و مر حب اندوه سوال کردم گفت و یکجا آمد چون شب در آید  
و ازل محبت خانه جواب دستراحت یدر و دکنند و در خدمت دوست ابراهام تمام نموده بر قدم قیام تنب تا سرور برسد و اشک از دیده  
بریرا و آه سوراں از سیه حیراں شب اسپایاں رساسد در اشیای ایس حشرت جلال احدیت حل جلاله اشراق کردم نموده خطاب  
فرماید که ای ملائکه ایس راعت شب حیراں اشک راں نشست بدیل کلام من نموده و در مقام نیار رساں را باس کشوده و من بحال اطلاع  
حدا و مدی مآله و رمدی و بیار مستمندی ایشان استماع فرموده و آب دیده ایشان دیده سور سینه ایشان پسیده ای جبریل مایم من  
مگوش هوش ایشان رساں و برهی بر حراحت ایشان نشان و مگوشی که این گره و اعدده تنار از برای چیست اگر ترس عداست بر گشت  
آید که حبیب و حبیب خویش را تراش محدب سار و داسار فراق تاں مگذار و از کرم من کی سبر که مشتاقاں را که شهنشاه سرور بر دود  
در مقام بیار رساں را گفته و در دوق وصال و شوق حال من مردار بد اشک سوراں هر گاه سفته که او را و وصالی حقیقت محرم گردد  
سوگند دات مرکمال من چون صبح قیامت عدد و شام و صمت انجام یبر و ایشان اسرار پیوده قدس خود را در دم و دولت مشا بره  
دیدار که امت فرمایم ای احمد الی انوار مقام مشتاقاں وصال یبر و دگاری ایست و بیابارت ایشان مایم نوید با امید داری چنین  
از شوق ایس مقام می مالم و در آرزوی ایس پیام می رارم و ما مستمندان مایم دولت ایس بیار مدی عرفه میدارم که معین سکین  
محرمان حرم وصال خطاب کرده و در آرزوی وصال نکاتشتاقاں انوار حال اعسا طایفه اشعرا توای طارگی که در حال یاری می

ز یاد آوری هرگز در آن رخساری بینی + تو با وصلش همی ساری و من در وصل میسوزم + تو شربت میخوری و ز دور دور میاری بینی  
 بهم هم باد چون سوزم در غم خاکستری خود را + که در چشمت میایم چون در آن دیدار می بینی + میسر کی نتود با چشم خواب آلوده دیدارش +  
 که نورانی جمال از دیده بیداری بینی + نیایی سست عزت مگر بر ستر خاری + بگلزار جهان هرگز گلی بیجاری بینی + گر آمد دولت صد  
 تیر محنت زان کمان ابرو + ز کیش عشق بجزای اگر آزاری بینی + جمال و وحدت از آینه کثرت همی تابد + مثال نقطه کما در کسوت  
 پرکاری بینی + هر دم وحدت از سر اما الحق کی ستوی واقف + اگر در دوازدهستی غیر حق و یاری بینی + ز حیث دل مصیبت حس اولی پرده من  
 ناک + جمال ذات و آینه آثار می بینی + قال بعض العارفین شوق المشاهده است من شوق العده و الغیبه فیکون فی حال الغیبه  
 مشاقا الی اللقاء و فی حال اللقاء و المشاهده مستقانا الی زوال من الحسیب فان من لم یحسنا قد یکون خالیا عن طلبه فاذا  
 ارفع حجاب مطع علیه نور اضطرب قلبه لکی عرف ان طلوع ذلک النور من ای شرق و غیر ترانیر اشباع اواریس اسرار معنی هر حلقه  
 میگردد شست مرقوم کلک سیاه گشت قطبم از مطلع دل دعلم یک لعل از رخسار او + شد دره دره + مستقیم در پر تو او را و + ما آنکه درات  
 تمام هر یک هزاران دیده شد + یکباره هم دیده نشد از پر تو رخسار او + حسلتش چو آید جلوه گر طاقت بیار چشم سر + از دیده دل کن نظر نا سکوی  
 دیدار او + عشقش سال باغ جان میوه وصال چادان + تو بر کوهایی خورد از آن هم دست بر جور دار او + بگذر بقید آتش گل در در و قصر  
 جان و دل + ما سر خود من متصل سری هم از اسرار او + اظهار حس دلبری می بین رسیده شگری + پدید است در هر مظهری آن حسن آن  
 اظهار او + خواهد کند در جو نظر آینه سار دار شتر + ما رس کند بر در و بر جیرام اندر کار او + پر شدی جان یکسار و ستد سیکت در مضطر او +  
 مومن او کار او + در قید نور و نار او + در پرده آتش بگر حس وی آمد جلوه گر + بهر معانی کرد آن نظر کس چون که آکار او + ترسان ششانه  
 نواز چلیپا یامنه + رلف تو بر هم تافته آن حلقه از مار او + مسکین معین در یک عزل محمود اسرار ازل ششوکمال لم یزل در کسوت گفتار او  
 فارس که یکی از فارسیان میدان شوق ست میگوید که دلهای ششاقان مورد سو حضرت اوست هرگاه که آن نور شوق در دل ایشان  
 اشتغال پذیرد شمع سواد طبع آن نور مابین شرق و مغرب منور گردد حضرت ذوالجلال احدیت حل علائک احوال صمدیت مشاقا  
 خورشید را سطرانکه طار اعلی جلوه دهد که بولاء اشتقاق الی اشهدکم الی الیکم استوق اشعار توحید سحری کا و حوایان تست + سکه و حوایان  
 توحیدان تست + توار و هست و حقی تو از و + تو کجا استعقر الله حله او + که تو دم حوایی ردی همدم نه + سر اگر برون دوی محرم نه  
 دم محمود کس به این کام ارسا + در کش آخر بحر مائی بی کران + اوحی الله تعالی الی داود علیه السلام فقال یا داود دس طلسمی حدی  
 و من طلب عیمری هم چندی که ب من ادعی محنتی فاذا احب اللیل نام علی المس کل حبیب حلوه حبیبی اما مطلع علی قلوب احسانی  
 فاذا احبم اللیل حلت اعیهم فی قلوبهم و متلت نفسی میں اعیهم یکجیسو علی الحصور و کما طوفی علی المتفاته و لولا ان احفظ  
 ارواح احسانی و اداسم بحر حمت من ادا نتم شوقا الی لقائی الاطال شوق الاررار الی لقائی و انا الیهم استنشقوا فی هذا المعنی قال العبد  
 الصغیف مضمونی ای عشقت دیدة عشاق تر + ما تو متناق تو مشتاق تر + عکس هر هست صبر عاسقان یرو حسن فحس  
 عموشان + هر که احوالی که بهر ازش کمی + پرده سرداری و حاسارش کمی + آه اراں حسی که بر اهل نظر اریس صبر دیده آمد جلوه گر

حشقی می باید که در بریم شنود و پدیده مردان را و او را وجودی عسکری عشقش که هست اندر دلم چون حشش میاید بر او و در علم صدمه را  
 بجز دایم در درون و در حشش آتش شد شعله برون و می دهد جام پیاپی به چستان و ساقی دهنش به لعلی همچنان و صد هزاران کبیر  
 در حاتم پدید می رسد دل مهره بل من مریده عاشقان چون بی اندام رطلت را می مالد و ای لب ملت چون قناعت نیست عشق  
 او و مادی اندو همچنان مستان او و تم بعد الشوق الانس مثل الحیدر عن قدس الله روحه فقال ارتفاع الحشمة مع وطائفة وقال  
 انوار الحسن الوراق قدس الله روحه لا يكون لاس بالارعة التعظیم لان كل من استأنف بعد سقوط عن قلبك تعظیمه لا الله تعالی فانك لاس  
 من انفسنا الا اردت منه هبة و تعظیمه و استعمل و اللون قدس الله فقال انبساط المحب الى المحبوب وقال الواسطی حشمة لا یصل الى  
 محل اللاس من لم یستوحش من الاکوان کما و قال ولی ادنی محل اللاس به لوطی فی لم یکدر علیه الشیء کما عن الی مقابل العالی قال وقلت علی  
 المشبلی رحمه الله و هو یقف النخبة من حلیه یسقا ش فقلت یا سیدی است تعقل به اسعک و یعود المذالی قلنی فقال تمکنا الحقیقة  
 طاهرة فی و است اطمینه فهو داخل الالم علی نفسی لعلی الحسن فیستیر عتی فاست احدا الالم و یسیر عتی و یسیر عتی فاست احدا الالم و یسیر عتی فاست احدا الالم  
 هر دلی کو طالع بدیدار است به صمیل در بر تو انوار است و چون تخلی کرد حق بر طور دل و لوری منته مجترب ماورد دل و در تخلی جدا آیم  
 کی است و غیر حق در بر حق محرم کما است و آفتاب حق ز غرب ترقی میست و را که در و مدت مجال سحر ق میست و لوری حق میست  
 ای مادیگان و چند مادی که گشتا دیدگان و آن کی هست و درین ره بی سیاحت و آن دیگر راه گیرا روی سیاحت و آن کی ناله که  
 من تا کی جدا و دیگر یکدم گشت اروی جدا و آن کی در جست و خویش کو کوب و آن و گشت شسته مادی رویه و آن کی گوید آتی به ماه  
 و آن کی جوید ملا می را جدا و آن کی اندر رطلت به خویش منته و آن کی با دوست هم بخوش شو آن یا گوید که در آن حجاب و آن دیگر گوید که  
 افکس صد فقا حق تعالی آنچه ما احمد نمود و دیگری رطافت دیدن سود و گرام و رطافت آن نور و کلیمی یا همیاد و در بود و چون  
 در اردتاب نورش مصطفی و بی دلی را تا آن نور آن کما و تم بعد اللاس الترسد کی در سر رگان می گوید مرا و قتی هست که در حشو نور  
 آتی قوت آن دارم که یکبار گوید آتی و اگر مثلا در مقام خطاب گویم یا الله یارب بر دل من گران را و بر این احتمال که بهای روی زمین  
 گفته معنی این سخن بیان در ما قال لان الله انیکون من و رای الحجاب بل رایت حلسا طلیسه اشعرا یستر ایترا جدا ریس ره  
 رنی و چون می من تو ام پید توئی و می و نور حقیق و راح جدود آن لحاج و هر چه گیرد جبین و ششی از روشنی و تا همه یک گوهریم  
 یک حرد و یکسیریم و لیکن و می گشته ایم ریس خلکی سحبی و روح کی و آن و ش گشته عدد و صد هزار به همچو یاد حمار در ست روحی شیخ  
 دو اللون مصری میگوید رحمة الله علیه در ماده می رفتم اعزای دیدم راز و راز و صیغه ماوان گفته ام است خفا رحله محمانی گفته آری  
 لعمریه محبوب موافق است یا مخالف گفته موافق گفته هم یک سبب ما دور گفته نزدیک گفته چون محبوب رائق و قرب استند اس صغف  
 و ما تو اهل سعایت ما سده گفته ما یطال اما عرفت ان عدا البقر است من عدا النعم فز و هر واه و مع را به من ما سده و در  
 اسود و اسود در وصال و قالوا و استرت قلت ما اصابنا نقر شعاع الشمس و کان فی حمری مانی سه بیر در کراخا طریح ما کرب  
 الشوق فی حدری و فقیر تر ازیر دیرین معنی ریزی کما طر گشته است به سمیع قدیر لی اصعاف قرانی در را سده قال ثمان ال و شده





حیث داند قہد الشہود ایشہ طلبی السائر و پروا و جہانی السیر و قوت فی التوجہ و درین تخیل باشد کہ حجاب از پیش دیدہ خیال او بگریزد  
 و در مقدار می کہ مناسب است تعداد او باشد از حیث عالم مثالی بروی متکشف گردد پس چون سالک قسم در متابعت ثبات دارد  
 و نسبت باطن او سلاک قوی تر گردد و باطن او را و صدم انجمن الی عالم ملکوت حاصل شود و او را جامع انوار علی در وی متاعی پیدا گردد  
 و بحسب عنایت الهی روح متقدس و مظهر و یحیای شود کہ از مثال مقید کہ خیال اقتضای دست مثال مطلق کہ خیال نفس کلی عالم است  
 متصل شود و ماعلی در حالت مکاشفہ ترقی نماید بعین الیقین متحقق شود تا ہر جہ در آئینہ ملکوت منقش شدہ و بروی منعکس گردد و بیولو  
 و معارف یقینی متخیل شود و مقامات سلوک کہ بحسب اصول صریح و در سہ مقام است واصل شود و اول و مع دیوں نفسانی و دوم رفیع خواہی  
 قلبی و سوم مع عیون روحانی و درین مقام است انواع عجاب ملک ملکوت در باطن سالک سر برزد و چون مبالغہ مرتفع گردد و معارف  
 مجتمع گردد قابل مصیحتی حلال و محال لایزال گردد تا سالک مشاہدہ کند از روی تحقیق کہ بیچ صفت کمالی نیست الا حق سبحانہ و تعالی  
 را و چنان داند کہ حیات و علم و قدرت و ارادت و سایر صفات کمالیہ کہ اہل عالم راست حلقہ آن حق سبحانہ و نیست آنها با اہل عالم  
 عاریتی است تحقیق باین مقام را توجہ صفاتی گوید و ہر تخیل سابق را نفس استعدادی می بخشد بقبول تخیل لاحق چنانکہ عند  
 التحقيق بالتجلی الافعال مستعد بتجلی صفاتی میگردد و عند التحلی الصفاتی مستعد تخیل ذاتی میشود لا حرم در رسوم مرتبہ انوار تخیل ذاتی  
 ظهور کند تا در اہل عالم را ظل ذات الیقین بیندازد تالی در ملک کیف مد الظل درین تخیل باقی صفات کہ طلال صفات الهی بچشمی واسطہ  
 شود در ذات صمدیت و ہویت احدیت باقی ماند و کل شیء ہا لک الا و جہ حق الیقین و دعای لمن الملک الیوہر مگوش جان است نور  
 بلکہ حق نشود کہ یقین او بمرئی گشتہ باشد و از حق تعالی سخن بشود و ہم از حق حق جواب گوید کہ اللہ الواحد القہاد بیست ہم وجود  
 بشود و نہ از من تو ملئ الملک احد القہار بدعا را کہ سمر اول کہ سمر من الخلق الی الخلق است مرتبہ کمال رسیدہ انکاء بحمت تکمیل  
 و ارشاد طالسان درین سمر حضرت حلال احدیت او را قوت سیر بد مادر اسما و صفات او سیر بسکند و این السمر فی الشہد گوید و این سمر  
 دوم است و در آخر این سمر خلعت وجود حقائق در وی پوشد و تمجید ذاتی او را متحقق گرداند از حق حلقی آید بہجت ارتقاء خلق حق  
 و این سمر سوم است کہ آرا السمر نشد گویند و درین سمر در مرتبہ مراتب تہرات وجودی کہ در دمی آید در ہر وجودی دولت حقانی  
 است حقانی و است خلقانی چنانچہ ہر معکم ایما کتم عمارت را است کہ خلقت است حقیقت قائم است و چون اس سمر  
 تمام شد قدم در سمر چهارم نہد کہ اس السمر من الخلق الی الخلق است این مقام تطہیت و عوہت و خلافت حضرت حق است سبحانہ و جل جلالہ  
 از خود و باقی حق موجود و موجوداتی و موصوف صفات سبحانی گشت در ہر مراتب وجودی از روحانی و جسمانی منصرف گردد و انما  
 بتجلیات حمالی و جلالی ذاتا و صفہ و فعلا متخیل بودہ حق در خلق و خلق در حق متاہدہ کنندنی آئمہ این حاس آن باشد و از روی بندگی  
 بیچ بندہ از وی مدہ تر باشد و از حمت تحقیق صفات حقانی و بخلق باعلاق سبحانی بیچ موجودی از وی زیر گزیر شود گما  
 قلت وقت شد کاید حالتش از نقاب من برون پردہ نور تخیل از حجاب من برون پردہ ہم بر لوح دل یک حرف است و ازل  
 تا ابد تا بد حقائق از کتاب من برون پردہ چو حرم آفتاب عشق چون نور اندر پردہ حجاب مدہ ماید آفتاب من ۵۰



مدبران جدول چون چیت نزل قیوم دل چون بحر یک سیاه اید از حساب من سرون + عالمی مشاطگی چهره من میکند تا عروس  
 مستش آید در نقاب من سرون + در بحر عشق دانی در چو اصداف قلوب قطره وحدت که آمد از حساب من سرون + ماهی کنیز عرومان آید  
 نذر سحر جان + ماه تابانی شود نایب ز آب من سرون + در جو دندان حبیب است این دل پریان من در مذاق لدنی مدد کسب من سرون  
 از سترام با چشیده است بیگر و دحس + نسکه ماند حس سانی از ستراب من سرون + امی در ویش معمار آنکه سترو و کمال و نعمت  
 نروال این طائفه معمم علیکم که طریق ایتان متعاضی بهم و معسای نعم ارباب علوم و حکم است دستی همه از اوصاف و لغوت ایتان  
 لسان ارباب حال معرمیان عالی بران یاکیزه مقال بشه و معصا تل و شما تل این گروه با سکو کما یمنی مکرده آنکه این حال فانی اند  
 به رایت سعادت معرفت در عالم مشاهدت را داشته اند طائفه اند که محبت سوارق طوارق مشتمیات را در سربا پرده دل و تشبیه  
 نقل کل از غیر عشق سر داشته اند ماد تا بانی اند که مطربان محاسن قدس در سربا پرده انس یل ویم سر و ده صفای شمع اسرار ز  
 روح مقدس ایشان نواخته اند تا بانی اند که در عروس سراجی تحریک در وقت معاشرت جان سخا مال خلوتخانه تقیریه اروا من طبعیت  
 رداخته اند فی نه حایه را مداری اند که صورت قوامی تقاراش شایه قدیم بمقر اخص تسلیم شگانه اند بار بارانی اند که در جزایب فقه  
 احواف در و نقد بر دو سوارا سر دعا می مستشوق در باخته اند ملکان قیسوی مستند که مرگلس حس با عصا جان حال در پرواز  
 مد عهد لیسان گاستان ایستند که با بازاران عرش هم باز و ما کو تراز مرش هم با کرم روانی اند که در دم سانداری را استعراق  
 حد نام عرش در شش تعلین ایشان است سوار کاروانی اند که کوه کاترات از احراق از حس و احرام منوات در حال عروج در دوشه کات  
 و فی ارقاب قوسین ایشان است الوار سراج صفات در شکات آیات یتاب نموده طبع ریح ارواح قدسی اند در اقراح استیاح انس  
 میوه در روی معنی در حطائ قدس روح محصل مدولی از راه صورت در خلوتخانه انس محرم اسرار رسس در ص اند چون در شان  
 وایت هم اللیل شادروای عاسی و اللیل اد العیش را سر می بود که در تنه پاسبان کور و رموز ایمان در حرارت دقاس عروان سال  
 باشد و چون نوانان فرغان و جعلها الهامها شاد خوان در افتاب و الشمس و صحرایا در روی مساط لاخوردی آسمان و کشند  
 مسلمان گلشن و شش بیشتر هم بر هم بر حرمه و در صوان ایشان باشد عارفانی اند که نظر حجت از آثار و علایمان انکوان دالوان تمام  
 رداخته اند تا در کسوت هر دوه خورشید حقیقت راست ساخته اند و اودا خود آن آواز نادانی ما عر صاک در کوه خاک و طام افلاک ملاحظه  
 ها تا که عارف روی و صمیمت قیومی سوده اند تعالی معصومه معر یایه غزل من این یون بی نور ایمیدام لیدام من این عشق عا دورا  
 ایمیدام ایمیدام مرا گوئی مرو بهر سو من آندام سا بهر سو + چه سان آیم که آن سورا ایمیدام نیسام + کنی در و پیشایم گمی گیر و گر سام + من و حق  
 خوش جور ایمیدام منم یعقوب او یوسف که چشم روشن از دلش + اگر چه اصل این یور ایمیدام ایمیدام + تو گوئی مشتق است منک مسوی  
 فی دمی بر + آن کاس سوئی فی سورا ایمیدام ایمیدام + برستم و قدح آمداران باشد همه جامان + که من خود جان بحر اورا ایمیدام ایمیدام  
 بهر دوشیده و استاره + چه چشم ز میاید + که من سرور یا پورالمی دایم ایمیدام + و صلی باشد تعالی علی حید بهر حلقه و دور چشمه سیدما  
 و شفیع محمد عبید الصلوة بسلام

**الفصل الخامس فی مان الانسارات** قوله اهدنا الصراط المستقیم صراط الدین النعمت علیهم اهدنا یعنی از سر و پا ما را انبیا چه اعمی  
در راه ما داد ما را از اندرون مانتی که برای شعله براه ما درست تا از سر و پا اعیان بهشت تو رسم و از اندرون مانتی که برای سبازگاه  
مستابده دیدار تو راه پاییم صراط المستقیم آن راه راست که ما اندران راه از این عالم پاک بایس ولایت حاک افتاده ایم ما تا تا ما زین  
مطبوره حاک سمان شاخه راه ما را عالم پاک رسم صراط الدین النعمت علیهم اهدنا آن کسانی که نورانی در پرده عمل باطن ایشان را  
تو راه نمود و فرود قدم در سعی قدم ظاهر ایشان را سبازگاه تو دلاوری کرد و راه کسانی که از سر و پا شریعت راه بدرگاه تو آورده اند و در  
درون تحقیقت حاده پیشگاه تو سپرده و درین آیت که ارباب اشارت عیمیه و اشارت عظیمه تعیین نموده و ما از جمله  
آن دو اشارت مرقوم علم سانی گردانیم و باشد التوفیق **اشارت اول** این آیه مستقیم است از فاجعه انسارت ماکه آفرینش  
ارشت حمت عالی میت و سلطان و ماد شاه اندر عدل این شش گوشت جهان و شش بیلوی حدثان در نور حلال خویش غرق کرده  
و در شعاع لمعات جمال خود متلاشی گردانیده تا مسافران در گاه و راه روان مارگاه که اندرین ششم آیت از حق سبزه هدایت  
می طلبد و حاده مستقیم میجویدار شش جهت آفرینش در بچه در ارل کشاده میدوارشش حاسب حدود و اسلحه سبزه قدم مار  
یابد نایمان تو اهتم و باشد **اشارت دوم** اول این آیت الف است و آخر این آیت میم است زیرا که اندرین آیت طلعت هدایت  
و سر هدایت بر اس از عوایت است هدایت اول از انشاست سجاده که از او شش الف است و حمایت از عوایت آخر محمد است صلی الله  
علیه وسلم که او شش میم است پس الف بر اول این آیت اشارت بر راه نمودن الله جل و علاست و میم در آخر این آیت عمارت از  
سجاده از برای محراب علیه الصلوة والسلام و راه در گاه خدا سجاده و تعالی نشان این دست راه دست خدا صلح و علا و راه کل است بهشت  
از خدا سجاده و تعالی را در دل راه معرفت و راه کل راه شریعت الف در محراب اول که همه است که معرفت است اول تعلق کت  
بر اخصیا فادرت ال اعرف و میم در مطالع آخر جمله است که شریعت لوح آخرین می نگار و ختم فی الدیون الف بر اول این آیت  
الف الله راه معرفت بدل نمود و میم در آخر این است عا و شریعت از میم محمد سر کل پیوده الف بر اول این آیت دل را جامع و راه  
داشت میم در آخر این آیت کل را مستطیع بر شاخه راه ساده **اشارت سوم** این آیت بهجت کلمه است زیرا که مسافران گاه  
راه در اندرین راه از بهجت پرده رین و بهجت سبزه و غلیظ مشعله داری این کلمه راه در گاه حق سجاده و تعالی تواند درون نقل و  
ن بهجت راه عا مادیه قدم تواند سپردن آنجا در دات ما از سلاله کل است میم است و هر چه در ماد ما از علا حنه دل است آسمانی است  
را بهجت در اندام درونی است و بهجت عصبی و بی و این بهجت کلمه را بهجت پرده اندر دنی است و بهجت عتاده سردنی لافان  
هر و بیطایس ظاهر این بهجت کلمه از برای بهجت عصبی و بی و میایان کتا کتن حکم شریعت در بهجت اقلیم جهان از رد که بر این راه  
را باطن این کلمه سرقانی این بهجت اندام سانی انسانی را بحد مات نور معرفت از بهجت پرده آسمان بهشت است و در دوان میسرید و  
از حده به بهجت کلمه که در دین بود و صراط مستقیم را یک بر هم می نمود این بهجت کلمه است که در صراط مستقیم را یک  
با مت سلطنت نگه دارد و آن بهجت در بهشتش رساله **اشارت چهارم** اول این آیه است و چهار کلمه

ز بهر آنکه مکان که بهشت اولیم است و زمان که بهشت رورست است چهار قسمت افتاده است زیرا که از نهاد آدمی پنج کلین  
 در مکان سفر میکند و پنج وین است در زبان قدم می راند قدمش مساوی مکان است و مش رده دور زمان است و چهار در سنگ  
 در مکان اربع مسکن است که ر بگذر قدم است و نیست و چهار ساعت در زمان مخزون است که جاده دم است و این نیست و  
 چهار که اجماع است آنجا که شریعت نیست و چهار در هر سنگ مکانی را مشعل دارد می سکند از برای مسافری قدم هم این نیست و چهار  
 کلین فاخته آنجا که حقیقت نیست و چهار ساعت را می را چرخ سردست میگرد و از برای قدم ردن دم انشمارت پنج کلین  
 آیت غنی و بهشت حرف است و این یکی و بهشت حرف اسرار آتی را طرف است عذاین آیت از عدد و قسم الله است و این آیت دو برابر  
 حرف بسم الله است از برای آنکه سستی و بهشت دو باره آورده است صراط المستقیم را و گوید است صراط المستقیم اگر برده زبانه  
 و صراط المستقیم دل را حاده در ولایت آورده همراه است اندران همان بران شا به راه ما گمان ر صد ما ان آورده اند علیها تسعة عشره  
 یا ز بر آسمان مروج و سمار گای که قهر ما ان ها ان آورده اند پس این آیت صراط المستقیم خلق را بران صراط قیامت می گرداند  
 و این صراط الدین عارف را بر این ملکوت روان میکند لا حرم این حروف که برای ساحت است و دوازده حیده است که آن زمانیه که بران صراط  
 اند این حروف که ر صد ما ان این صراط اند در اول دم بار دارد و آن را می که بران صراط اند ظلمت جنم ندان مار دارد و دیگر ظلمت  
 مانور بر سایه این دو حرف که برین صراط اند دست یکی گیر داران زمانیه که بران صراط اند تا این سده که گیده این حروف است سلامت  
 اران را می که برگردان بجا قیامت ما را السلام برسد انشمارت ششمین را اول این سورت تا با حروف این آیت عدد و بهشت حرف است اسرار  
 معنی های آتی پس شکر است بهشت مدام اندرون و بهشت عصیرون را بر بهشت در که دو پنج می باید گذشتن و این گوینده را پنج حوت  
 هر صراطی می باید استش سر قدم این عدد و بهشت حرف نایت اهدا الصراط حتم که تا این شاه راه آتی نگاه دارد و سد و را سلامت بران  
 صراط مگر ر صد است حرف از حله این حروف بهشت در که دو پنج بسیار مدت دارد واره ما ان دو پنج دست دامن موس ردن حیار در صد حرف  
 برین صراط ما و پنجاه موقف آن صراط را ستاند و چون از برین و بسیار سیاه موقف حلالی بسیار مدوچ خواهد افتاد این صد حرف این  
 صراط استقیم بران پنجاه موقف یا شب پنجاه از ر است و پنجاه ارجیب و بین و بسیار آن مواضع را نگاه دارد تا بنده خواننده فاخته را ستاند  
 اران مواضع قیامت مگر ر صد و فقر و س اعلى رسانند انشمارت هفتمین را درین آیت دو تشدید است از سر آنکه مردمان بران صراط  
 اند و عاص شوند فریق فی المحنة و فریق فی السعیر این دو تشدید دران رور شدید بران دوازده نگاه دارد تا بنده قدم از طریق استقامت  
 در مگردارد و از فریق جنت لعن سیر و بسیار انشمارت ششمین بار را اول سورت تا آخر این آیت دوازده تشدید است زیرا که دو پنج دران  
 حرمت رو و دلیل آتشین است و ماسیاں بی اسراتیلیاں وقت و قطیاں آفرینش را ایلیک براتیلیاں را اما این قطیاں را قی و ذیل  
 گرد می باید کرد و ان منکمه الا و راده پس سوره الحمد برگ است و فاخته الکتاب کلیم عظیم است که عصای وحی بران دلیل آتشین خواهد بود  
 حاضر عصا که انحراد و امانده می بایست تا می اسراتیلیاں از مرآت فی سلامت نجات یارده فرعونیاں فریق گردند ایضا بر دوازده  
 تشدید می تا بر تان آتش دوازده تشدید است برین رو و ذیل پدید آمده این دوازده تشدید قلا و نری و ماسیاں

گندنا این دو از ده رود سیل آتشین سلامت گذرند و ما را نمودیم که سلامت مرتبه است و ایام غشش در دست ان فی بد البلاغا  
 انقوم عادیس اشارت ششم باز اندرین آیت شانه زده نقطه است از هر آنکه مقصود و قش این آیه است و مراد از گذشتن برین حاده  
 مستقیم رسیدن بهشت و وصول بقدر و سنجی آنکه بر سر موقعی و حرف باید تا سده در روح میقتد بر روی از هشت نیز دو نقطه باید تا آن  
 در را کشاید زیرا که هر گاه ای هشت هشت است و هر دری را در دریا و حکمت اشارت دهم ما را از اول صورت تا آخر این آیت  
 چهل و چهار نقطه است که در حید حروف کلز توحید است تا در قیامت بر هر حرفی که سده از حروف کلز توحید بر زبان رانده و دو گواه  
 عدل گذرانند تا مدعی شیطان را در ان هیچ سخن نماید

**الفصل السادس فی اسرار هذه الآیة ای در لیش بعد از آنکه ششم از اشارات این آیت بسبع تشریف اصحا نمودی و عقل صامت**  
 مزاج و فهم و انی طوبیت مشمول فرمودی بدانکه درین آیت مادریت حقائق و اسرار را در حدیث و دل و احصر و احصار را در دست از حله آن  
 اسرار گردیده و لطائف پندیده یکجندی مرقوم تکلیف بیان و مظلوم سنگ بیان می گرد و ماملو آنکه در الفاظ و معانی مانع نموده و تحصیل  
 معانی و ادراک اسرار و لطائف معانی که در ادانی عبارات و تنقه و طوف اشارت ایقده و ستوده و دقیقه تا مدعی گذارند و اعان  
 هم عالی معاسد بدست رای صامت و دهن سابق بسیار بد تا لغو این طور سخن سیده سعی بر فقیر را متشکر شمایند و مدعی نیز  
 یاد و از ندای عزیز پس اول خراباید استی که بر حید در حال آب و گل حرکت کند تا جراح محری صلوات الله و سلامه علیه دست مار غیور  
 ساگرگاه احدی برسد و هر چه در عالم جان و دل بچید تا نور احدی جل جلاله در شش دارد و حضرت صدی راه نرد و هر قسید را قله می رسد  
 یادیه را مصباحی و هر منماهی را معراجی و ساکنان را در ان مصباح از مشعله داری ناگزیر است و در ان معراج اورا از پیش کاری باچار  
 الاحرم از سر این معنی را در بان حمله و خود ایں او را سر حاست و از ساد حمله خلاقی این را بر آید که اید ما انصراط استقیم اکنون سری  
 از اسرار غیبی بشنود بدانکه آدمی را اعمالی است و متفرع بر ان اعمال حالی است که حال مشعب از اعمال است و اعمال دایه آن  
 حال پس بدانکه اگر اعمال تو بر صراط مستقیم مترع باشد احوال تو بر صراط مستقیم حق باشد و لولک سلاویه اعمال تو می باید که در حله صرقات  
 بر حاده شرع گذر کند چنانکه قرآن قدم چنان ازل از پیش آن اعمال می برد و حدیث نبوی بر حوانب آن که در مشعله داری می کند و در هم  
 پس ای بیم جایانم تا چون احوال از قوت اعمال از سده در وجود آید بر تو نور که با از احوالی او روی نماید و در صراط مستقیم الیه بر حج الامر که رو  
 بحجاب بار خدا آید که سده ما الیه یعود پس می باید که هیچ عمل از دست تو بدر نشود الا که دیده آن عمل شود ما قرآن روشن باشد تا در صراط  
 المستقیم مترع سلوک تواند بود تا هر حال که هر حال که از ان اعمال را شده که در کمال انوار الهی ترش و در کمالی باشد و آن بیانی راه بدرگاه  
 هدای بیرون تواند رود پس الیه یعمل الله له فوذا فصانه من نور و اگر بر عکس این باشد که مثلا دیده اعمال بد و اتش آن دیو تاریک  
 شده باشد هر آینه حقه احوال لطیف معصیت خیره گرداند و چون ایں اعمال ماین و ال از در دل در آید آنگیبه حوائد حق در هم شکند  
 که دل آنگیبه حانه خداست صل و علامش کشکوة میما مصباح المصباح فی رحمة شراب حانه حق سواره و تعالی است انقلوب ان الله  
 اعمالی که جراح مترع با خود دارد و خطه آنگیبه ما در هم شکند بر حال که نور و حی و ارو تا بد حدیثا میا سیر و یا نوعی دیگر تقریر کنیم سینه سده



مسجد ویرینه حق است و نقطه دل قدیل مسجدها است سجانه و لقائی این مسجد در شهر در نهاد شده حق تعالی بنام او قدیل  
دل در دی حد اعز و علایر افراخته اقصی ششخ الله صمدی هلاله اسلامه و هو علی نور من دله آن اعمال ناینا چون بدری  
مسجد آگهی در شود و آن کردار گردد چون قدم اند خطیره قدیس بند این قدیل نقطه دل نشکند و روغن ایماں بریند و نور معرفت  
فرو نشیند جامع سینه تا یک گردد و ذریع الله سوریم و ترکیم فی ظلمات لایبصر و انگاه ساکنان این جامع حدائی که معیت کفای  
این آستانه کبر پائی که عسارت از احوال است همه تار کی در مانند و راه قله و توحید بجا بکعبه ندانند سرگردان و حیران مانند الله بیست و یک  
ویند عمر فی طعنا لعمرو پس همان کس که جمله اعمال و اعمال تو امروز بر صراط مستقیم تشریعت دست آموز قرآن و حیر شود و بهر احوال  
او اوصاف تو مبرور حقیقت گردد تا فردا قیامت اراں صراط باریک ترا تو اسد گذرانید و بهشت نوال و فردوس اصصال برانده  
متناهد حال تو اسد شاد من کان فی بهی صوفی لآخره اعنی و اصل سیلا تشبیه بان و بان یک در گر که این حق حق افعال  
و حرکات که از تو می گذرد و گردیده اعمال و افعال که از بهاد تو کوچ میکند سگر که در بهر تفرع سار گاه حق می شود یا در حمایت طبع گلشن دیو  
می رود و فریق فی الحکمة و فریق فی السعیر بر علی که امروز در دل تو بر صراط مستقیم شرع و عاده مستطاع امر حق سیمانه سار گاه  
حضرت اقصی حل و علایر اسد و اوست تو گرفته بر صراط هم گذراند و هر کرداری که امروز از بر نفس تو در پی راه طبع و ظلمات معاصی  
بر حاسه قدیس آبی معروض گشت فردا ترا پای گرفته در کوی صمد اندر دلا که اده فی الدین قد تمین الیه من العی بهیت راه سنت و  
و نوح هر دو توحید و بهر تقدیر کدام داری چون گشته تحیر بر سر می گیریم و تحقیق این معنی ای در پیش بدانکه بر دیوار است قالب تو  
ایں جهان گلشن ابد راں عالم دلایل در و ارا شکشوده اند و بهر دروازه قاطعه دیگر کون میکند بر در بهر حاده کاروان دیگر تال  
سفر میکند مسل بیانی در ستم و استوائی در گوش و یابی در بینی و چاشنی گیری در دهاں و گویائی در ریاں و کزائی در دست و نوشتن  
در انگشت و روائی در مقدم و مشهور راعن در آلت هر یکی اریں در و ارا با هر کاروان کردار بیست که از ستم تال شهادت سار گاه عالم  
غیب میروند مثلاً یکی از این در و ارا باز دیده است که کاروان نظر اراں می گذرد امروز در سد بانی بر در و ارا دیده مشائی اده و  
و کس گاه علقه دارد تا سیمایی که مبارکش قاطعه طمرت در شاہراه نصر دیو است یا فرسته آن قاطعه بر صراط مستقیم شرع میکند و یا نه  
طبع سحر میکند اگر در مسجده محمد دیدار از صحاب و دست می نگری و اقله طمرت بستان سزای بهشت میرود و فریق فی الحکمة و اگر محرام  
انظر مسامی کاروان و بدنت سکاروان سزای و درج رحمت می اندازد و فریق فی السعیر باز سخن که در و ارا در دهن قاطعه از سر می تازد  
رو رقی از تحته حروف با یکدیگر ترکیب داده در دریای هوا فرستاده سگر که درین نورق لوح شرع بلا حاشی اشته است نامرغون طبع اگر  
کشتن رورق کلمه است لوح شرع مست کلمه این کشتی بر خودی خود حق قرار و ابر کوفت فریق فی الحکمة و اگر طراح این سفینه بر علی  
طبیعت است قدیل آتشیں صم فقیر جو کش دم در خوا بکش که حرقی للسعیر مانوی دیگر تقریر میکنم ای درویش صحت بر مثال تحقیق است  
از حقه حروف با یکدیگر ترکیب کرده و بر دوش و دوش بر دوش ساد که ایں ما و سخن گفت که ارا دهن تا با باد و دوش حاده گوش می نویسد  
تحت سخن تو میکشد بر مثال ما و سلیمان علیه السلام و سلیمان الراج عدو با سحر و رواج شهر پس سگر که سلیمان ترج رحمت



طبعی شامده و حضرت سلیمان صوره و یا حضرت طبع را بر حاشی سلیمان انداخته و القیاء علی کرسه خدا به چپین مرحله اخصای کار و انما بقا فاعلمه  
 سالاری شرح و نماز گش طبع میگردد در بسیار شرح را در صد مانی در جمله دور را به عشائی و طبع را در در واره مانی معقول گردانی مانی حوازان  
 شرح بهیچ قاعده از درون تو بیرون نیاید بهیچ کاروان بی قلاوری دی اریرون مادیرون در تو ورود ما هر اداستقیم ثابت توانی بود  
 پس اگر خواهی که دده این کاره ایسان سور حق مسور است و باستانی بر صراط مستقیم مالی تو اسد شد بد که سر پائین کار و انیسان و مال  
 مصار بایسان بار گمان حمله از مایه لقمه است که سود که دزد و سیم است که آن در کوبم با پوره و نور سرعت سب یا ترتیب یا حقه طبعیت  
 اگر آن مال اریرون که در تسقیم حلقه ستر طبعیت بر دست دارد چون بولایب بها تو رسد انشعاع نور او بد ادم تو نور خدا گیرد و در اخصای  
 تو فروغ ازل پذیرد بهمت آسمان رهن تحال از راه تو برگردد کوین عالمی بره اریروی تو رسد و در صراط مستقیم با خطه آسمانها  
 اقتدر دوش تو در سیدائی ملکوت کمال پذیرد مجموع حرکات و سکانات تو مری حق گردد حیت و گوشت و پیکار اریر گمان ولایت  
 حق اندجه تعبیه گاه اسرار و مصار ما امانی حق گردد معنی سمیع و بی بصورتی بیطن لغد وقت تو کرده بر صراط مستقیم حقیقتی ثابت گردی  
 صراط الدین العمت حلیم ز نافع ستوی ال بی هذا السلا عالقوم عالمی ای در دلش بد آنکه در سماع خواه دل با رگمان دیگر در سار رگمان  
 حواس بر رگت و مال و شمع ایشا از سرایه و حجاز ایها یقین بر نام این بار رگمان اندیشه و نقیصاها تفکر است ایسا محاسبی این  
 که ارا نهیم بهمت آسمان زمین حوا هر حکمت و لغو معرفت استخراج تو اسد نمودن تفکرون فی خلق السموات و الارض ای بیت الفوا عمل این  
 محاسبه است و ایمان کاروان سزار ایشان است او لک کتب فی قلوبهم الایمان ما رسید مار گاه در سیکس ولایت آن شیخ قاضی  
 سی الاسلام علی خمس محاسب این مار گاه اندیش شرح الله صدره للاسلام مدو علی پورس اسلام چراغ ازل در میان سرائی سیده شسته  
 تا ادر درون بهیچ کس طبع چراغ اسلام بدید باید که بیرون سنگس طبع است طلبان اصحاب و بعضی با ایمان نور قدم بر شاه راه بیرون گشته است  
 تا ادر بیرون بهیچ کس نور ایمان در درون نشود که انگیزه حاد شرع است مثل دوره کشکوه فیها مصباح پس این دو قاعده از درون فی آن  
 چراغ ادر درون بیرون نگار دلی این مشعل بیرون در درون رواند تا راه شاه مستقیم و حاد ایسان راست با تدا پدما الصراط المستقیم  
 بار چون ادر ولایت سیده نگردی عاری بلع خواند دل در شد بحالی رسی که حواری آن جمال در حالت و المام آقی محاسبان حناست  
 و کاروان آن سیان اسرار ازل و اندست و کالای آن کاروان فروغ قدیم و نور کرم است میان شهر ایشان سعادت حلال حق تعالی  
 روش است و عرصه سرائی ایشان نور قدس مسور حد قدردان آن شهر از ذات عقل نورانی است و مرد یک پده ایشان اریور حضرت ربه  
 المؤمنین بطر نور الله صراط المستقیم ایشان حاد معرفت است مقام رب ایشان حظیره القدس است هر چه کامه و نون کس فیکون بر  
 دستکاری نموده است یک و قدیم این مسافر است حلقه تان قد و صلب هر چه در حال تو قلموی نور قدرت یرو کس یا نده است  
 یک و دوم اس روده است حظیر این و قد طاعت به اشتراک آن مادیه تا یک نام گاه وحدت اس کلمه است که الریق لا علی آواز نه از  
 ان مار گاه تا ماداره در واره این پیشگاه این سخن است که ثم دنی فتنی اریر یکی آن راه و تار یکی ان شامه مسافر بهیچ مسو طر یا راست کوش  
 عداغ المهر و ما طفی اریر یکی آن ماد گاه عطش این پیشگاه حظیر ادب انا المعنی نفس سارست ران و ما یطق عن الموی هر چه در

حق سبحانہ و تعالیٰ اندرون راه قول است و ہر جہ بیع از حد است جل جلالہ بران مطلق طلق او از مسافران این راہ است اسے  
 ذاب الی ربی خلائی محترمان مارگاہ است لا الہ مراد آن بیا ما است الا اللہ الی ربی ما نشر کون کعبۃ آن مادیہ است والی الی رک  
 الملتقی حایت آن رفتن است لا ہوا لا ہویا فتن آن مقام است ہر جہ آفریدہ است سگب زبہ آن راہ است ہر جہ مخلوقست خاتاک این  
 یشگاہ است ایسے الوجود غیر اللہ تنق آن حرگاہ است انی اما اللہ سلطان آن مارگاہ است ساکنان آن ولایت این آیت آور  
 برداشتنے اندک سہانک ماعدنک حق عبادک اما یاں آن واسی مایں حکایت گو یا ستندہ اندک ماعدنک حق معرفتک پس اہد ما الصراط  
 المستقیم اندریں عالم برہاں قرآن اردہاں حان آورده و این راہ راست مایں صفات ار برای آن مسافر نخواہ کہ از حق حق سفر میک  
 امانتہ و اتالیہ را حصول مارچوں ارین جہاں حالی گذری و ارین عالم ارواح مدبر شو سرچہ جہاں سرست و اول عالم عیست و این جہا  
 جہان یکہ نیست و این عالم عالم کیناتی است مسافر اندریں عالم سرخصست و در رواند ریں مادیہ غیبست جہان این مسافر حال قدمست  
 بیا یاں ایں سودہ تیدار است صد ہزار سپاہی واریا دیہ صیاد اندریں تیبہ مادہ ابد صد ہزار غیبست شعی کل باصاحت و ماں اندریں  
 سیا بان الکرچ جہاں گشتہ اندہ اول سیا بان پدیدست نہ آخرین توبہ سیدار این سیا بان بیا مانیست کہ آفتاب نشد یکہ بربانی حق است سیا بان و زن  
 آسمانش حق مارگاہ علامت جہاں و خاتاک لایتش است عقل از کمال نور آسمانیں عالم دیدہ و ندگان نامیک متدار طالت قتلہ این جہا  
 قدم حملہ نو بندگان برین آستارہ قدم قلم شد دم ہمہ گویندگان اندریں یشگاہ در گلو سگست نفس ہمہ حوشندگان اندر مارگاہ در دہاں گرت مایں  
 جہاں جہان یگانگی است و اس عالم عالم وحدتست درین عالم ہمہ دریک پایدست و باین جہان یک در جہاں بودہ است حساب گریکی است و اگر  
 ہزار کشتی ہزار یکی است و دو ہمہ یکی است آخر جہاں یکہ لایہ ہمہ یکہ مایں ہمہ یکی کی را سہار حاجت نیست و ہزار یکی حاجتست یکہ کی ہزار یکی است  
 و ہر یکی ہزار مرتبت پس ہزار یکی موجد نیست و حریکی موجد و نیست ایسے الوجود سوی اللہ ای گوید لا الہ الا اللہ ایحاوید سلطان کرام  
 سچ خلق را دین در سدا خلق را نکند و حلال بار خدا سچ آفریدہ را دین آستارہ نا آوریدہ یکہ پشت وقت حلال این مارگاہ است الود سق قاطع  
 مادہ شامگاہ را گردن زودہ است ایسے حد رکیم صلح و الامساخ خواہد کو مین این در سدر سیہ ہلی مع اللہ وقت دران بارگاہ سید ہم  
 با سدر کحد الیسعی فیہ ملک مقررے لاسی مرسل را بایں عالم اندست و اندایں ولایت ارست ۱۰۱ حق اندریں جہاں آورده و ہر سحان را  
 تانی اندریں صحراوارہ بان و بان این ادوی مقدس است اعلیٰ حدک این جہاں مہراست لیک اللہ لیک نور این عالم ہمہ راست اسے  
 است مارا مارا این ولایت ہمہ مد است نور میں ماطی الوادی لایں کو مین تعلیں سہار مادرک اعلیٰ تعلیک عالمیں عصاں ارست  
 ممدارہ ہاں الف عصاں لایں وادی ایں است یا حرمش ماش انک مالواد المقدس ایحا خطاب حضرت عرست در مقام وحدت ماش  
 الی انا اللہ لا الہ الا انی جہاں متعین دیوانہ ارین جہاں رہدہست نامہ بر و آرد و عززل اگر وادی ایں بروں بری ایہی تو ہم روح متعوی تفرہ اما اللہ  
 ر قیدش مدآورد قصای عالم جان ہمہ زر و زر دل تا عصر ترس از ہی + حما ظلمت و نور را میاں توان برتوت + اگر ہر بودی بہتل  
 کا ہمہ سارہ ورس + ہر گاہ و کیشگاہ + اران نفس کہ نگیدر ل سحر گاہی + ظلمت شب عمران + مطلع غیبی عجب مدار کہ سر بریدکی  
 نہ آید + آید + و عتہ + ہر گاہ طلعت یوسف + آمار + حاسی + تو عابدی تناسیم + ہر سحر و جودہ کہ نیست مظهر و حرمہ آگاہی

رفت حال زینتی تن بوی نوازه که ناسگان تو یادم کشید که گاهی در سر شست و جاست و گز روی کریم و گنی ففقد حال که اندک شایسته  
سرری و گز این الصراط المستقیم اول ثاب باید و هستن که دنیا قالب بیدنی تست و قالب دنیا کھیں تست باز حقیقی جان مبین تست  
و حال حقیقی کھیں تست چون این عقی کھیں تو که حالست اریں دنیا کھیں تو بر چیز که قالبست قیامت کبیده پیدا شود من بات خد  
قامت قیامت باز چون آنکامین که عقیست اراں قالب مبین که دنیاست بر حیرت قیامت معیبه هویدا گردد و القار عتقا القار  
پس حقیقت ملا که کردار تو ارا قالب تو که دیامی کبیده است در دنیا که قالب مبین است همچنان می نشیند که اندیشه تو فکر از جان تو  
که آخرت کبیده است در قالب می شید که دیامی کبیده است پس برین موال این جهان بزرگست حادۃ کاروان قالبست همچاک  
این جهان خردشاه راه قافله حالست پس هر کاروان که از قالب تو در دنیا بر حیرت نور دنیا و فروع شریعت مصطفی صلی الله علیه  
علی آله و اصحابه اجمعین صراط المستقیم آن کاروانست باید که آن کاروان اری نور دنیا و شریعت شود تا حال با مادانی بر بار  
هر قافله است باید که آن قافله اری فروع ازل و نور قدم قدم زمره نجات اندی یا سداں الدین آمواد و علوا الصالحات کاست لم خات  
الحدوس بر لایحون اکتساب این دولت و استسعاد این سعادت باز نسته بخواهست حضرت حلال احدیت بود لا جرم مسالت دولت  
فرمود که اهدا الصراط المستقیم سرری دیگر بدانکه قالب تو جان حالست و جان تو جان قالبست پس تو در جان بچیمانی که حال در  
دن تست تو بر جان او تا تو در جان حال بر باخی تو جان جهانی و جهان قالب تست + تو چون ماه تا ماں جهان تست است و در کش  
سرحد بحث یاد در دس کال یار تو بر سرچ و لب بر لب تست + بر باخی عالم همه قالبست و چون مالی تو + پوشیده نه جان و دیده  
یهمانی تو + سد جیف که این مکتبی دانی تو + کال چیر که جویای دنی آتی تو + آبی در ویش قالب آدمی در جان حلیفه خردست در جان برگی  
و جان آدمی در قالب او حلیفه سرگست در جان خرد پس عالم قالب آدمیست و آدمی جان عالمست و جان ماورنالد آدمی جان تست  
ست که قالب و در جان و بر آدمی بدات خود جماعت کامل و در بر جهانی جان حلیفه است از روحی مارل پس قرآن صراط المستقیم  
قالبست و در قالب جان ابراهیم که قالب در شریعت سفر میکند و قرائت حاجتست و اهدا الصراط المستقیم و راه می ابرو است  
قرآن از برای قالب تا اندرین جان از حادۃ دنیا مار ماد و سرائی از بر جان تا اندر جان سارگاه مار حادۃ یا سجد و تعالی برسد  
سرری دیگر اهدا الصراط المستقیم اول ترا باید و هست که هر چه اندرین جان آب و خاک حرج یکسره حریته ماداره معین + ابرو پیش رفت  
و ما تر له الا تقد معلوم اول صح حمله معانی سارگاه ربانی حویش حکم کرد که اشک کتاب حکمت آیات انگاه شاح آن معانی لولا الناس رساید  
تم من لدن حکیم چرخش مجید ابدان عالم پاک و فراعظم حق تست و عده ام الکتاب صورت روحانی و صفات انسانی و لغوت  
و معانی حمله آفریده بر عرشست هر چه کاف و لول کس میگون بران بچون سرائی چیر دست کای قدرت نموده است صوت و میرت حمله  
عرشست و ان من تنی الاعداء حرا نته حو حال پاک ارایام احلاک این معاک حاک اقتاد آن حمله معانی حکم ربانی سرائی مدانی آمد  
و ما تر له الا تقد معلوم جان که عالم حراست قل الروح من امر ربی یعنی عالم حلق اقتاد الاله الخلق و الامر قالب که حلق حراست  
مرا براب ابروی نوا مت ابرو سوسته هم الشاه حلقا آحرامری دیگر اراں عالم پاک حله کتی جان خردست و لغوت معنی حراست

همان خاک بنوا که شکی قالب عربی نهاد و داد داشت هر خطه آن امر پاک ایران عالم پاک صند برار معانی هراس جان انسانی می آرد و از لرز  
 ن آسمانی الارض هر نفسی این خلق خاک اریں پرده مغاک صند برار تحفه هراسین قالب آدمی میرساند و آخر جبرئیل انوارات رر قالم پس  
 رحال معدود قصا و قدر فرماں مارگاه ازل گوش بگوش قلم رسد قلم که سفر بارگاه قدم دواره است و مستوفی دیوان کرم اسرار کلمات ایل  
 رب برای احکام و قانع ابد ساکن در گوش لوح گوید چون آواره قلم که سخن چین مارگاه قدم است بگوش اسرافیل و سید علیه السلام که دیوان در  
 سین است حضرت الهی فنویت آن طالع است روزا زار تا استلما بی را بگوش ارجو اسرافیل علیه السلام هر میت نتود و حیرت بر ذات اوست  
 لود که ساد ابارگاه ماهدا سبحانه و تعالی خلق جبرئیل نزول کند که ایتنا را طاق است آن سود بلطف الهی دشت اسرافیل علیه السلام  
 را کی گرداند لوح المحفوظ و کسار او رسد اسرافیل علیه السلام معصیات قدس آن معنی را لوح بردارد این معنی انضام نص اسرافیل  
 علیه السلام که با هیچ فرشتا این حمایت احدی نمود و اسرافیل طرقة العین چندیین هر حرف را لوح بردارد و بحر تیل این سپارد و در ازل  
 دوزمه قدم اگر کرانه درانه غیب حوار آواره حیرت بل علیه السلام درین جان فرشتگان افتد انگاه آسمانها از آن معنی برپتود ملکوت  
 بخوش رایه روح سموات و در روح نوات در بر آن قضا و قدر افتد قصای آنی را هر کواکب ثبات و منبرج مروج ارج غیب ظاهر شود  
 مدبر الامر من السماء الی الارض اول که از سد آسمان مداید و حجت که از شکاف ملکوت قدم بیرون سکه ماری رسد و بحال آتشین  
 میود از هر آنکه آن دوزخ که در زیر بیفت ریس است را به آتش مهبط آسمان رسایده و آن راه را بهشت و شست گرفته و آن  
 صم لبطه انکار من تا اریں آتش نگردد بهشت نرسد و آن ملک الالار دبا اما اسرافیل علیه السلام را آتش چپاک که سر قدر آمار  
 ی دبا که پیر من دس ابراهیم گرد قلنا یا مار کونی مرد او سلاما علی ابراهیم براس آتش رس بولایت است که به قریه در روی آتش است  
 مردوش دارد و حاله اسطبل فی جید حاصل من مسد بعد از آن لطیفه رمای و آن احکام نوربانی را و ولایت آتشین ساحیه یاد شد  
 مانم کرم بحار ابرم آید روح لوار کش هیچ گردد دست قدر نوی بارگاه ازل بر باد سرد سرار ازل اسرافیل قضا و قدر موسیم برید و لطفت  
 و قمری در دس دشت پدید آید جان سید اعیایه السلام مدو کند نصرت المصبا و حای ارحادیاں و مار بر آرد و ابانک عا دماله نور آن  
 لطیفه رمای بر کرمی که آتش گرفته دونا آن تری که را مستانه بود سیکه یگر آتیر تری یا د فکلی اگر می آتش مد کند گرمی آتش سردی  
 آتیر می ماد مسد فص سار دما دگرم ورم خود و بود که شس جان گردد و این ماد رنگ جان گیر و مرتبه عالیه لایسبوا المرحح ما حاسن لعن الرحمن  
 اگر اب ماید انگاه آن لطیفه رمای که اراں خان سخانی آورده باشند آن پاسپارند و چندین هزار ورشته گهسانی سراں مادگارند  
 که والد ریات و روانا آن ماد را بر دشته محاسن می می آید عالیا ملات و قرا انگاه آن ماد را بآن لطیفه رمای ارمه مستام آسانی مکلونه  
 نرود فرستند و احرار بات یسر انگاه آن ماد را که مادی حق همراه دارد و آن بوی رایج حان در قالب جوشن نگاه داشته و آریسته آن نص  
 رحمان هیچ کند که فالنمیرات امر استید علیه السلام از بیزای نوی میگفت که آن که بکرمی ایام دهر کرم نفحات الاقر صولما حال غریب  
 نوی صلیب است و این ماله شوق انگیر مرآد عرقل میبد به لونی مدایم تا که مادی دوست این به لونی عشقت این که می آید رسومی و ست  
 این به حال خویش نتود و بر خود بدیدیدین مروج پاک است این فیلیکچ درون پوست این آینه نور است این که حال چون ذره سرگردان است







سرار خیر و شر که از کمین گاه قضا و قدر برآمده بر آب می‌دازد و دریا با پر داز و آب از غایت صفارنگ قضا قبول کند دست قدر در آب  
 نهاده حکم انوار قدس بر صفحات آب پدید آید آب نیز بکام بادشاه انزل عزوجل فی نعمت حیات شود و چون ربانی حمد و مدح گاه  
 رود و صحنه من المار کل شیء حی بفرمان الهی قطرات عنایات مانند صندل فرشته در آب ریخته و صد هزار آدمی بآب برآید  
 تا چشم قوت یک است حال این ایها نازنی بنی و کمال ایشان نمی شناسی دیدن سید عالم صلی الله علیه و سلم می نماید تا این جمال ببینند  
 و این کمال شناسد تا ترا تا کرام ایشان دلالت کند و با نیت ایشان مسح فرماید که آن المار عوام سواکس من الملائکه کعوام العیوب  
 استخفیه و با بوی هم و اگر موهم ادا او غلظت علیهم المار فلا تذهلوا بالایر بیس هر که دوست جدا ناست در جل جلاله دوستی او برین آب ریخته  
 و هر که دشمن باشد دشمنی او برین آب اندازد هیچ کس از آن آب بخورد الا آنکس دوست گیرد که خدای تعالی دوستی او بر آب انداخته  
 هیچ کس از آن حوض نیاشاید الا آنکه آنکس او دشمن دارد که حق سبحانه و تعالی او بر آب ریخته چنانچه عدی بن حاتم روایت میکند  
 که حاجت عالم فرمود صلی الله علیه و سلم - احسن الله عزوجل عبد من السماء امر حمر تل علیه السلام فالتقی حبه علی الساء فلا بشره متلک  
 المار احد الا احد و ادا انفس الله تعالی عبد من السماء امر حمر تل فالتقی حبه علی المار فلا بشره من کل المار احد الا العینه نگاه این است اما حاکم احتلاط  
 و بدینا حاکم آب اینها آن کند که آسمان باد تشکر و مراجع آب با حاکم احتلال حاصل کند آب حاکم در تاب آفتاب در آیه آفتاب که  
 در یخچار گاه حد است که الشمس بآب الله بوقت جل را و آن عمل آید نور عالم - مانی از دریچه آفتاب سخانی بر ریس تا بدین چهار کم من الله  
 نور برین ابرو حق در بریده رحمت غرق شود و رحمتی وسعت کل شیء حاکم آن جهان تمام نگاه ماطران گردد و ماطر الوالی آثار رحمت الله  
 کیف یحیی الارض بعد موتها و احده عالم صلی الله علیه و سلم خلق را آگاهی و بدینکه آن لطیفه عالم پاک دامن مهران گلشن سرای افلاک ازین حاکم  
 خاک بارها بگذشتن تمامیر دانه چدر بر سر راه او برید که اطلوا المرق فی حایا الارض تا به چمن آدم را که حلیقه حق بود علیه السلام سنا  
 دانه از بهشت مدیا آوریم این لطیفه را که حامل ولایت حق است سجاده درین دنیا نگاه داریم آفتاب که سیاره ملکوت است  
 از نقطه جل که اعتدال خانه آسمان است نباتات را که مادر اشکال ملکوتی اند و یوسف و ازار چاه ظلماتی برین محمل متین بایه بر کشد  
 آن آب که حاکم فرو شده است مکتب کس آفتاب مار پس گردد و هم یخرج الیه فاک که بآن آب احتلاط پذیرد حدیث حکم الهی بر آن آب نورد  
 فاحتلاطه سات الارض آن لطیفه ربانی که در سما می گندم بار داشته است و آن آیت سبحانی که بر صحیفه سات شکاسته چون اریده  
 خاک بر خیزد و سحر در دامن آفتاب آب آورده آفتاب آیه در کشتاکش گرد آب حاکم را در حدیث اندازد آن لطیفه حق درین کشتاکش آینه  
 حاکم ایشان هم سفر گردان امر الهی اندرین همد و مار حاکم آدم دوم شود آن دانه گندم مابین آستانه حاکم حوا و مانی گردد و امر دست گردان  
 دانه در بار کند یا خانه حوا امر را که امر حق مادایه صحبت کند و دانه اربعی باز برگرد به قصد فرزدیک شکم ازین متولد گردد و مکتب حته است  
 سبع سنابل فی کل سنبلة بایه حته سر قدر به یخچه آفتاب موی میاں سر جیش گرفته او را سیماب خلوصد مابین دانه الایه احدی حتما  
 لطف خدای جل و علا که بر ساق رود رحمت گندم حصار خوانه ترتیب فرموده که عمارت از آن سدا و کوکوهاست شرف نه می بالا یابد  
 و عمارت در حدیث ساخته صاف را عدا می دانه میگرداند و در در اوقات نگاه می سازد و چون آن لطیفه را از آن عالم نورانی برسد و نگاه

این جمالی تجارت آمده است که احدای سبحانه و تعالی معامله کند اکنون میخواهد که آدمی را که میوه شجره وجود و ثمره سدره المنتهی  
آفرینش است و در شجاع و رحمت آفرینش اریس میوه لطیف تر نیست که او بیک نیم خیر البیریه و در جستان هستی اریس ثمره زیبا تر نی باشد  
که مسانی آدم کننا را زگرفته آن عالم ربانی مار گرد و تا از جمله مقربان گردد و اذاسا ملک عبادی جمعی جانی قریب انگاه امر و جهان  
گناه و عالم نبات گندم که در خد اعلی گرفته بود و غذای آدمی شد و گاه که راه غلط کرده ار کاره این دانه را زلیس مانده بود و غذای حیوانات  
گشت تا آدمی دانه معاش گندم که سرچوش گاه است و گاه نگاه زندگانی کند که در وی دانه است چون دانه مادمی رسید که بهشت  
آفرینش است و گاه بخیر و اویس که اعراق خلقی است و از مقصود محروم ماند گاه آه از میان جان بکشید آه گاه به بارگاه بار خدا  
رسید جل و علا سر قدس گاه وی سالیس گاه و ساداتا بهر چرخه ران گریان گاه گرفته در نهام حیات معده در کشید فافله گاه بکشاکش گرسنگی  
سرحد جهان گاه رسید آتش باضمه بخته گشته حادثه در وی متصرف شد تا لطیفه پاک از نصیبه خاک ممتاز نگذرانیده به افند سیر و افند  
مایاک از بهاد جانور مدرا نذاخت و پاک را بر سائر جانور ایراد داشت انگاه ماسکه که حاصفه ولایت نماده است آن لطیف را بر نهاد چو  
نگاه جهانی نمود تا مقسمان فالقسمات امر قسمت اعصاب و جوارح ارطاک حصه که عبارت از احتلاط از رتبه حوس و ملغم و صفرا و سود است  
له ایها همه سرچوش آن گاه و لطیفه آن حلف است تعیین نمود تا حق تعالی بحال قدرت خویش خلاصه آن گاه در نهاد آن گاه  
بوست گرداید و در رک کاهی مدرجه گندمی ترقی نمود بلکه از آن هم درگشت تا منصب سیادت و ریاست بهام او مقرر گشت که سید  
و اکمل اللهم زیرا که دواره جمال حیات دنده و و کرت ولایت رمدگی رسیده کنار در بر جیاس سات نوده و یکبار حیوان رمدگانی نمود  
احرم مدینه اعلی و السالی می گرامد و مدروه عنیار آدمی ترقی می نماید پس چون گاه در کسوت گوشت می گندم رسیده گندم بهر مکتکش  
ناں خویشش در بر گوشت کشید جان انسانی نه خاصا آمد که ایجا ماس که همان آه حاکست چیر که یار دیرینه تو رتر اریس محاکست  
لطیفه کمر یابی آن گوشت و ناں را درون امیا حصه و حی حد گرداید و در میرون اولیا رمتشا طاعت بار خدا ساخت سبحانه و تعالی  
درها آدمی نه بهشت خود رسیده در قصر دل از رورن من القلبی الی الرب و روریدار جدای سبحانه و تعالی دیده آنا اگر حلق  
ایم باسد که این طعام باد تو بهمنش گورد و قارون فسرین شود و در رورن طالمان سر حیثه طلب شود سریرین  
حاصیان بود و گناه گرد و لقمه اولیس از فصل مسریق فی اعنته است و لقمه دومین از که مسریق فی السعیر شود و هر طعامی  
که در نهاد عیسی گوشت شد جان عیسی موعا لب گشت آن گوشت صنعت جان گرفت ماد عیسی بر آسمان جبار تهم  
مل رحه الله الیه از بر حیات که در وجود قارون گوشت گشت بران حیات مستولی گشت آن حیات صنعت قاله کرف  
ما قارون برین بهنم فرو شد فصصا و مداره الارض اکنون هوش سر در خه گوش نشان هم برهاد سخن متان نامانی  
که آفرینش همه در حدیث اند و از عالم پاک به عالم خاک می آیند و از جهان خاک بجهان میروند و همه در میان این دو راه هدایت و ضلالت اند  
ما علیین عالم ربانی ترقی می نماید یا بسط الساعلیین جهان شیطان تنزل میکشد پس گوش سرچوش مکتای تبار و از بهر خود آ  
نشوی که از جدای هدایت خود مضطربید که ابدنا الصراط المستقیم صراط الدین العت علیم و از حوائج صلالت پناه می گیرید که بهر مضطرب



ہمراہ اندر احوال کاروان اسلام زده اند اس معاملہ شان کفر کو ازل سے وکان من الکافرین پیراہن وجود شان سے  
 لعنت سے وان علیک اللعنة الی یوم الدین پس جان ار جانب حق فرستہ و شست و نفس از حاسب ماطل دیو صورتست نقطہ و  
 میان نفس جان آدمی رنگست نہ نیک از ہمت تاریک چنانکہ دیو و یکر حمار حلد و شش چنانکہ فرشتہ یقینا کیف یشار فرشتگان بجا  
 جان دیوان گو نفس فرو شد بد و در وسط دیو و فرشتہ افتاد تغلبا کیف یشار بوج فرشتگان نورست و سایہ دیو ظلمت سے  
 سلطان ازل دست دوستان گرفتہ ار ظلمت ولایت نفس بارہ سور ماجہ روح مطہشان می برداشتہ ولی الذین آمنوا یخرجهم  
 من الظلمات الی النور باز دیو سیحہ ربو در دامن خویشان خویش در آویختہ ار نور روح مطہش تان ظلمت ولایت نفس بارہ  
 شان می کشد و الذین کفرو اولیاء ہم الطاعوت یخرجهم من النور الی الظلمات دیو ہوارہ مافرشتہ در جگہ سے و فرشتہ ما دیو  
 در خصوصت ان للملک لمتہ وللشیطان لمتہ چون لشکر نورانی حق ار جان جان مدد امدت ملکہ دل سہم دیو دیوار قالب لغت  
 ار و پدید آید ایمان در نقطہ دل اماں یا بد طاعت در صحرائی قالب دحل دل شود ایمان ار سہا دعا دقت قوت گیر تہ تہ حیرت  
 گردان الدین آسمان و علم الاصلحات کانت ہم صلات النور و سیر لا مار چون سایہ دوارہ لایب نفس ساجہ نقطہ دل آرا  
 و تبارکی و ظلمت در میان سراسر سیمہ سر در مصیبت ار و پیدا شود ایمان در نقطہ دل صعیف و لا عر گردد قل الدین کفر و استقلون و  
 تختہ الی جسم و شین المہاد پس ہر معنی کہ ار درون تویر حاست سگر کہ ارین سکہ محابہ کہ در درون تو امد آن معنی از کرد نام بر حاست  
 اگر یک محض سہارہ جان نہ ہست میرود فریق فی الحکمتہ و اگر بد صرف سب ار نفس بدو ج و بتود فریق فی الصغیر اگر یک بد  
 آئیمہ است ار مدول اعراف میرود علی الاعراف رحال پس دیدہ نصیرت آن راہ اختیار کس کہ دانی رہست سے دار مار گاہ  
 ما حادی سر دحل در خواہ کہ ابدما الصراط المستقیم یعنی ایں حملہ را بہا آن راہ من ماک اران راہ در گاہ در رسم و اندران در گاہ بر صافی تو  
 پیہ ہم بہیت آن بر ہی م سکہ در تو رسم و اسی سوئی در تو راہ ہمہ سمری دیگر از اسرار این سے متبشنتو ابدما الصراط المستقیم  
 اول ترا ساید دلسس کہ ہدایت دو گوہ است ہدایت کسی سے و ہدایت توفیقی در ہدایت کسی حیار ا دحل و حرج سے انک ہندی  
 در ہدایت توفیقی امیار ا دحل و حرج سے انک لا ہندی ما بہر یک ایں دو ہدایت جد گوہ است اول ہدایت توفیقی در سالم  
 تقدیر است آنجا کہ جمیع حان میگرفت الہی قدر ہدایت ما بہ ہدایت دوم در عالم خلق سے آنجا کہ فطیہ قالب ترخیب میدارد و اعطی  
 کل شیء حلقہ ثم ہدی مار ہایت سوم در حالت کوح سے از تنگنای رحم لعرا حانہ جان آنجا کہ شاہراہ شریست اما نہ سادہ اسبیل  
 اما نہ کرا و اما کفورا ہدایت چارم در وقت آید آری گشت را رحال کو دک سے ار ما و دان یستان مات مد گانی و ہدیہ العجری  
 ہدایت پنجم در حالت تمیز کہ ار مائدہ وحی جان پاکش انور ا ہدایت و ار جوان قرآن بر رق طیب ما و حادہ فرستاد و ہدو الی الطیب  
 من القول تشریح چون قرآن میاموحت تشریعش راہ نمود کہ و ہدو الی الصراط المستقیم ہدایت ہفتم امیار ار شاہراہ مشاہد تا حادہ  
 اسرار وحی درہ حقائق شرع ما ایشان پیدا شد و جعلنا ہم امتہ میدون ما ہر ہدایت ہشتم توتیای لطف میل بصیرت در دیدہ ایمان  
 مومنان کسید تا سور ایمان اچہ اما آوردہ لود مدید مدید ہم رسم یا یا ہم ہدایت ہم ہدایت قرآن را مشعلہ داری فرستاد



ازین جمله راههای راست آنچه مستقیم ترست با تمنت محمد را علیه الصلوة والسلام ان القرآن یهدی للشیخ اقوم به آیت دهم آنکه  
 رسا در هر مومنی عقل نورانی همه سری و فراوانست تا در شا به راه قرآن ساری مراحل با دمی نماید و کل قوم با دین جمله راههای توحیقی هست  
 ست کسب فریگان اردو کوتاه است اما هدایت کسی جز آنست عقل نیست جنت شده ابر یرون سیاید تا به آیت حق ارد و ر و سیاید  
 لذت حاصل و افتخار اندین هم سلنا هدایت ابر یرون بدعوت انبیاست علیه السلام با هدایت از ر و ن نه نهایت ما رخداست جل جلاله  
 سحاک جهان دعوتست چراغ درست ابیا بار داد و جعلنا هم انما یهدون با مرنا مار آجا که عالم توحیقی است مشد سده اربا که از ل فرستاد  
 لکن ان الله یددی من یشاء ما یریم و آرزو کنه هر آره که ره های ماست دوست انی ادیب الی رنی سیدین ایجا هم دات ابراهیم دهم  
 رات حق سعاد و تعالی انی داهسالی رنی قدم شریعت است سیدین در عالم حقیقت است تو اسما ارمیاں حال گواهدا الصراط  
 المستقیم تا از ان مابست گمراه که فاه دهم الی صراط الحجیم انما که توفی تا روح را بهی هموار راحت و آسایش و سیدیه الی عذاب السعیر  
 در راه جد و شقت میتن تخف احرس اهدنا الصراط المستقیم در زمین طلب ساشی تا و چل آن در عین خول حجت برداری و رمان تنگ گردانی  
 اشانی انحرث الذی هدانا لهذا الا کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله ان هدایت که بر سر است شاح کشتن درین هم دست که اینجا استیدان  
 محم که آجا سار آمد ابرین انحرث الیه که اسما گفت انحرث رسل العالمین آن هدایت آدم یا نیت یس از آنکه یصد سال او می طلبد از مشعل  
 ان انحرث انحرث که در حالت عظیمه بود آن انحرث تقاضی صحره شد که بر حکمت است آن حجت و کبل در به بیت کشف چراغ ازل به آدم آورد  
 هم اجتهاد ره صاب علیه ویدی سری دیگر اهدا الصراط المستقیم اول ترا ساید داس که این کلایتست سر به راه راست  
 و استن اول آنکه است اندامی به راه راست های مارا مارا الصراط گفت فرمود و صراط یراه راست است تم المستقیم گفت و استقامت هم  
 استی باشد پس بدان ماکد که راه باره قالب میطلبد بر قافون شریعت و در الصراط راه دل می طلبد بر قافیه ایمان و در المستقیم حاد  
 ان میطلبد بر اساس فرموده را بر این همی قرآن صراط این سه روده دارد قلم اورشا الکتا ساد الصطیفیاس عباد ما هم عالم  
 لعنه و هم ساق با کرات ان رسلان هدایت فرستاد که اهدانا از ظلمات مورا ید باز از هر مقتصدان صراط نهاده تا از نور  
 ید آنکه در هر سال انتقال استقامت یا که تا از حضور سر اید نور علی نور یدی الله انوره من یشاء سری دیگر اهدنا الصراط  
 المستقیم حاد که کوین ساق لیس جلی الله علیه و سلم از سارل آخرت و آخر سری است حبس میفرماید که گور اول سری است از  
 رفر لای دینی پس صراط دیگر است یکی اندرین حال که آخر سری آن گور است ربه ای از رنی این ترتیب فرمود و حاد را سه  
 سس مرتبیم بعد مدیرین راه قرآن مستقیم داری فرستاد و در ان حاد به بال را سور بخشی بدست در هم بیعی بین ایدیم اللیل  
 النهار مطمئن و روستن و درین سمر بگر که مرین در بار گیر نقیاست چه می درستی دین روز و شب حمله مختصر خواهند  
 ان مار که مردوشن یتیمان هر لود است خواهد آوردن ان المنة حسا لایام علی ساتنا و بیعت نوم اخرت و بی هر امرة  
 عایت در شصت و به بقا و در است اندرین جهان اعمار متی مایس استغین الی سعیدین مایس سعیدت بجا هر در حاد  
 درین حال فی نو کما مقدوره است منته ایجا سگر که اندرین تست و مقتاد مرحله چدر را نهقه میباید تا انجا دانی که



در چاه هزاره چله توسته و نهقد می شاید جاسبو الفسکم قبل ان تخاسوا این هفتاد و ساله سفر تواند بین جهان بهر سالی مرحله است هر  
مرحله دوازده منزل است ان عدد اشهر عدد اند اتمی عشر شترانی کتاب الله بهر سالی سنی و مسنگ است و واحد مائت و شصت و شصت  
به هر سالی است و چهار میل است و هر روز سی و بیست و چهار ساعت است و بهر میل بهر قدم است که بهر ساعتی هزار و بیست و هفت قدمی است  
او است که بهر ساعتی و هر قدمی است و این جمله سائر و مراحل است و سفر زمان یا از گونه سفر مکان است از هر آنکه در زمان تولد شده و  
مسار و مراحل شصت است و تو سفر میکنی پس اندرین راه قاطعه دو گونه است قاطعه حق است سجاده و قاطعه دیو فریق فی الحق و فریق  
فی السعیر قاطعه سالار قاطعه حق سحایه حواءه کوین است صلی الله علیه و سلم بعثت اعیان و بیس له من الهدایه سنی حمار کش کار و شایطان  
ابلیس مزینا و بیس الیمن الی سائب تنادر بد و امار اول کار تمیقه همه حمایاں از هر قوتی تریالی حدیثی در ستادار انکه در آخرش کار حمار کش  
تومی مایست کرد مثل المؤمنین کما حمل الالف کمون شتر و در مار شد بصیت سردار در سوار قطار حواءه کوین بیرون میار که کما کیه شتران و  
فردوس علی است و معاطن ایشان حطیر و القدر سحایه و تعالی است چون آن حمار برسی حمار شمع از بدنی تو ار که شاید و سرت از قطار  
طاعت بدر کنند آنجا یکم ستوی که علف حوار پاکیه و ابجاست و کلمه میا الفسکم امر در یک تنک مار تو شریعت است از بیاع حواءه شمع و می  
سمازی سیکو من علیه الصلوة والسلام تنک دیگر معرفت است از مار از بهایت حق سحایه تعالی و علای عقل را ایمان سوار است از بدو  
حایگاه حصین از دلم احملا و نعم العلواده است موت حمار است اگر مار گیر شمع این چهار در بدی دارد و قرآن رسیده است القرآن  
صل الله علیه و سلم در آن حمار در سوار است سید ریل و هادی حمل محمد صلی الله علیه و سلم که شتران این مادی است تا امر حق حمار تو کشد  
تا امر نگاه ال المتقین فی حیات و هر فی مقعد صدق عند ملک مقتدر رحمت اقامت بیداری و در فردوس اعلی روح و رحمت  
مرداری ان الدین آسمو و علوا الصالحات کانت لهم حیات الفردوس نزل پس این و در و شب و در آن گیه تواند اللیل و النهار  
مطمئن است به رحمت از این هر دو سجید تمام است که حمل است به ساعت از آن دیگری سیاه کامل است که ناکه و بهماست  
به سالی از این بدینته سپید و ناکه سیاه حقه بقا را که آنرا سیاه و سپید شش ساعت حواءه در ناکه سیاه و حواءه  
ملک لا گردد و ششانی سحران و فراید توج اللیل فی النهار و توج النهار فی اللیل بار آن شب و بهما که سیدی حمار گشته زمین است  
و آن روز را شمس که دیدی قره العین آسمان است زمین که مادر است حمار مار گیر قدم است و آسمان که بدست روز که حواءه شش  
و آن شش ساعت میانی که در مثال از میان آسمان و زمین میگرد و چنانکه از چو آسمان نزدیک شود شمس یاه سپید شود رنگ و  
گیرد و چون بر زمین نزدیک آید و در شمس صفت شمس فتول کند که بیست و شش ساعت و در وقت بیست و شش در ولایت در  
انرا در نور زیاد شود حمار حواءه و ششانی بگیرد و در شمس پیدا گردد در حریف حواءه شمس که در تاریکی بیشتر گردد حمار  
حمار طلعت بگیرد و هر روزی ماه ظاهر شود و باز حمار حواءه قانت ساعت روز است که هرگز شب در راجه حمار برسد از بیست  
عالم همدارده ساعت شب است که هرگز روی روز نه عید حمار و معر آسمان آمده است که مرکز نیست است بیست و شش در روزی  
رسیده است که هر روز است نقطه دل میان حمار و بیس املق افتاده است بدین حواءه است که حواءه و در حواءه است و مادر شمس



تادانی که برگزیده است که در حیطه علم ازلی نموده قداطه بکل شیئی علما همیشه آفریدگار مآورد عالم بوده علم العیوب الشهادة و در استیلا  
 که در عالمی وجود معلوم شرط نیست که علم معدوم همچنان متعلق است که موجود و در دانش حق سبحانه و تعالی است که وجود چون باین  
 عالم رسیدی چون تو پرسیدی مایس عالم رسیدی زیرا که با وجود او ترا عدم سیکوتر و با بقا او ترا فنا رسیا ترا چای فقیه تو بر قطعه  
 گفتنش عکس جالت چون مرا موجود کرد تا تمام رنده را ن قوتم سایه داد باز + لقا پر تو نور تجلی بر دلم + طور همیشه مرا بر کردار بسیار  
 گفت با هستی من لاف او و خود مردن یکی توان کردن دکان بالاتر از استاد ما + ای درویش از خود نیست نتواند دست بپشت  
 ستوی اگر بچو دست باشی از دست مرگ بپشت ستوی و حارت سکر الموت باغی و گرداو دست ماشی از شرک وصل مست شود  
 و حارت سکر الحق بالموت صدیق اگر رسی الله خواجه است با و باین سجائی زندگانی کن که ملک الموت از تو و تو از او گرفتار و جی  
 دست آورد که دست ملک الموت گریبان آن روح رسد این آوار دل و اندر ایجا که تو رسیده و من در خانه گاه آنجا میر جراح باین مردمان نازل شد  
 ر باشد که موت زن حلال بود و بام دیر شطاحی با قوس ناموس اما الحق اما الحق فرو کویت حاسوس شمع آوار تا قوس حسن تشییه قیاس  
 آفتاب ارل بر داشت اصطراب خورشید قدم برگرفت بهر صبح کربانی بیان جان حسین و شش نگه بود بهر دم شب عشقش مسحر  
 وصال رسیده بود که حروص حوی مال محی فرو کویت بود و مودن روح آوار اما الحق بر آورده از آوار بال آن حروص شخته اسلام  
 دیده مار که در صدای ندای آن مودن محنت بین سرازیر نالین برداشت دید که صبح صادق تیرل الله منور کماره افق تیریت  
 سفید کرده است و سپیده دم ارل از مطلع اندید پیاده است فی الحال بر دوار در آمد و یک قدم و رسید که حروص حسین  
 رقت می جواید سیاستش کید مودن روحش بیش از وقت نوامیر در مردن گریه بر سر چار سوی شریعت چون آن حشر پس  
 بر حقیقت از در جامع اسلام آن مودن را معزول کرد و چون آورده و آواره اما الحق در دارة قدم رسیده جو عار و وجود در جاست مسر باد از  
 هستی بر آمد که ای پسر جراح حان ماحان وحدت عالم با عالم بکلی است حرف اما اکلیم اما الحق و نمیگو نقد ازل که آمد تشییه  
 در پر تو نور حقیقت حاشاک انیت را سورا پیر این دس اما الحق عار امارا بیعتشان شیده مای که خواهر نصرت حسن مصوطلح در  
 اگر شد از بیمه روحی خود بیش می یوستداری پرسیا بدگفت در بعد ایم مرد استیم روح خود ارا می پوشم گفتند کیست برادرم  
 حسین و این بدان گفت که در دعوی وی بیمه حق بود و بیمه ماطل قل و اما الحق در حق الماطل غفل گزیده مصورا اما الحق با هو الحق  
 میرسیم + مادر الملك حق دم از قل الحق میرسیم + مایو هو گعیم نمودیم ما هم همچو ماه + تا که فی مادر آن جو ماه را شق میرسیم + روح ماطل  
 تجلی حلال + عرق شدگی دست و کشتی و در حق میرسیم + در هر کل الیسا راحه و ارتق دوست + که یار یقیم و سر گاهی معلق  
 میرسیم + شد بر میسیر و بر در دم نور دید آسمان + چون زد و صلش وصله لقا + لقا میرسیم + در هر دیگر ابدنا الصراط استقیم  
 ارمایه معرفت گفته اند که صراط استقیم عبارت از معرفت است که رسید معرفت حق است + مادر و تعالی من عرف + نقد عرف + مادر آنکه  
 آدمی حان حروصت و عالم جان بر برگ در حان بر برگ چون جهان بگذاشتی با حق رسیدی و الله من و را یتیم محیط در عالم حروص  
 که ایتا حارسی نوع نفسک تعالی در سحر حان حروص صراط استقیم حان جان است که از همه آتش گل + من مرا هم کشته + آنکه اسیری

همان جان و دل شوی که سرحد صراط المستقیم آجا است چون لغزش سرای دل رسیدی در درون این سرای حجة خاص خداست سبحانه  
 تعالی اما محرمان حجة محذوت انباشته است هر چهار جمله احوال است از حجة دل ارا و دیر یرون کن تاراه سرای در حجة حد اجل و جلا  
 شاده شود منقلب الی الرب و رت چون در یچه باز کردی دست جان گزین میرج آسمان در آفریده است بهر چه آفریده است بهر چه آفریده است  
 بر در و در یچه دل نه و لکدی بر پشت بهمن ما از در یچه دل در درون افتد مکش سوز از خودی خود نیست شود و همگی نمک بهست  
 بر دکل من علیها مال صفت طالب شود و سقی وجه یک نعت مطلوب گردد دیده عمر صلی شد عه جمال و هلال حق سبحانه بهم  
 ریچه دید که نه باش سبحان جیبی از دل بر آورده بود ما می گفت رای قلبی بی اشتعار لموقعه ترا میجوایم ای دل که میم + توئی مقصد  
 من در هر که میم + مرا چشم از رای دیدن تست + تو رخ نمایم پس در که میم + چنانست دیده ام از دیده دل + که بتناسیم چشم میم که میم  
 خست گریه میم و گریه میم + چو خواهم مردن آن ستر که میم + معین امر در میجوایم و صالش + نذار و صبر تا محشر که میم ای درویش چل  
 مال مولی علیه السلام مسافر تو دار بهفت فرسنگ میں بگذشت ریرا که حشونا و بسیار است از بعضی سفته یتیمون فی الارض  
 از بهر شمی تنها قدم در حادة طور سینا ساد از بهر آفریده بر دوست حمله حوادث تسحات حلال حق سبحانه تسوحت تغلیس  
 نه پاد بر کرد عصا از دست میداخت خطاب آمدانی انا الله یقدم بمنزل رسید خویش در بارگاه قدم کشید اما قدش بنور کرد  
 سینا بود خواهد مایو که مقاش قه نور بود صلی الله علیه وسلم اول حاش مسافری در ورق مشرقی شست ر و حش راه رو  
 در صندوق قالب ساکن شدند سید علیه السلام چون تابوت موسی علیه السلام بود بر مثال رو و دیل بود روح پاک سید صلی الله  
 علیه وسلم اول در تاوت قالب سادندان اقدیه فی التاوت قالبی ادر در یای دی ای اد احتد قاده فی الیم بادیان سر ما دیاد از  
 ساحت حاستقم کما امرت ملاح فیک مجرب طاقه میرد من اللیل ضحی به ماعلة لک میم شمی بود که لیسیم صا میم سب که با بختان لک  
 فی ایام دهر کم نفحات روح سید علیه الصلوة والسلام نوح ترانه بود در شتی قالب شسته قالبی نافع روح بحادیه صلی خودی او ادنی  
 می یان اقد اینجا در کشتی سرناتش بار نهاد یک میم شک شتی چیدین بهر ساله راه سرید و بقیام او ادنی رسید و آجا چیل سال  
 مسافر در سفر تبه قدم رد و یک نه راه بهم بیاری چون تنب در سر کسی گرد و به شت گردان بر می آمد و راه مادرانه خانه بیرون سرد و با  
 از حیر که از فی انظر لیک مار دیگر بر روی رکشایند المشرح لک صدر که میان سرای سینه او و رار لکبیر دافس شرح الله صدر  
 الاسلام اگر خواهد از در یچه دل حال دوست به دید ما که لا لعود مار آبی و اگر خواهد از شکله ختم ما و نظر کس الم ترالی رسکس مدانکه  
 به دو گونه است افاق و انفسی سیریم آیات فی اتفاق دنی انفسم چون در آفاق سفر کنی آن راه موسی و بطور سیمار قرب رس  
 قر ساهنخیا از چون و نفس قدم بر می اه حجة در درون تر صلی الله علیه وسلم تا در علو تحانه قاب قوسین جمال وحدت دات به می او ادنی  
 اشتعار در ره علیای تنقش حرة الوفاقای ماست + حمة المادای و صلتن مقصد الاقصای ماست + مای در دام آت گل توان مجبور  
 در مصای لامکانی سرل و مادای است با بهر آیدیم آخر هم آجا میروی + دوج و حمت چه با ست درم قربت حای ماست + آد  
 اول ار که آمد در دوس بر یث یس هودا مد نام اند دل مشیدای ماست + یک قدم در فرق گویم آن دگر مالای حشر را که در را



طلب کونین بریای ماست + بر مراح الصریح شد قرین بهم + بهر شمس معراج سخنان الدیاسری ماست + در میان جمیع انجیر  
 امکان و قدم + قاب تو سین گذشت و وقت او ادنای ماست + صد بهر ارباب طالب دیدار موسی و ارباب رسانی کوی اندر سینه  
 سیدیای ماست + وه جیهائی که طور و عرش و فرش و بحر و بر + ران تجلیسای گوناگون که بر دلهای هست + سرفراز بیع و سلف بهر و  
 فی سبط جیه بود + عکس نور حق ردل افتاده مرا عصبای ماست + صورت جیست عکس افکنده در زوآت حان + تاه بیت داری  
 که حسن صورت از سبای ماست + چشم تاینه دارد و سر از دیدار دوست + جلوه حسنش برای دیده بنای ماست + طوطیان  
 قدس اطلب بهمان مستین کلین ریا و وقت نثار کلک شکرتی ماست + ستری دیگر از اسرار قدسی اهدا الصراط  
 المستقیم به آنکه صراط مستقیم اصلی علم است که از حق حلق تعلق گرفته و از حلق بیارگاه حق رسیده از آبی که آدم است علیه السلام  
 تا بانجا که تومی صد و بیست اند چهار بهر ارباب علیهم السلام جمله برین شاهراه رفته اند و حیران ازل بر دست حان سباده خلق را  
 آوار می دهند که بری با سباید و خلق حمله نایند و در جاده تشریت راه نمی دانند و آوار تها درین راه سفر می توان کرد و بر مجاهدت اصوات  
 رسل راه می توان سیر و دان که علم آواز ابدی است و حکمت ارتداد رسل است هر که اندرین شاهراه رن گانی بری آوار ابدی می رود  
 و می بر صراط مستقیم حق است و راه راست او یافته است می مدیم اقدسه انبیا اندرین چیدین بهر ارباب آوار یکدیگر داده اند  
 آواری که هرگز منقطع نشود و آن آوار علم است که از ازل باید پیوسته است که تا حان آفریده اند این آوار در میان حان بریده است  
 و این صدا اگر گنبد خانه عالم گشته گشت بلکه ارواح اهل انشک پانهاست معقول علما اطوار شاخات است این که پامید و بر آوار ازل  
 افتاده است تا علم که بدای حق است ارباب کسبای انبیا میگرد و جهانیان صدای این علم و سبای که پامی سبسم معنا ماست  
 سیادی للایمان پس راه راست علم است و حاد مستقیم دانست است و آن علم و فی بد صراط مستقیم مار ایچ تو جل می خوانی سیایان  
 طلمانی ظلمات بعضا فوق بعض این ظلمات برد و حاس این راه است صد بهر ارباب دیو بر مثال غولان اندرین سیایان جل برین  
 دو جانب صراط مستقیم اندر هر چه ریخته و خلق را برین راه دران سیایان ریخته و ره روان را نام و نشان میداد و سام و تال  
 ارباب راه بیرون می خواست تا راه روشن شود و الیتان ه عظمی کند و مسافر نشان داد نشان از راه بیرون می دردتا آن بیان  
 که ارباب شاهراه داخل و علا در مایه و ارباب حاد مستقیم مار حد اسحانه و تعالی منقطع شود و قد صل ضللا لا یحید الا یح تو معصیت  
 میدانی و هر چه تو گم می خوانی حله آوار این غولان است دیو خلق را از راه حدای عرو علا آن آوار دران سیایان میجو آمد  
 و آن مانگ ترا از راه حد اصل علامه اندرین یقین بدان که هر که ترا سبکی میسر باید حلیفه است و این بهر ارباب ترا اندرین شاهراه  
 حدار ولی انبیا می رود و هر کس ترا سبکی می فرماید وکیل است از ان دیوان که ترا در سیایان حمل کمره می کند پس امر و راحصرت  
 حلال احدیت حل حلاله مابد الصراط المستقیم علم طلب صراط الدین الصمت علیهم سمر اهی انبیا و علمای حوی و غیر المغصوب علیهم سمر اهی  
 دیوان که غولان سیایان حالت اند پاه بر تارین حاد نه است سالی و مطلوب مقصود و خود و جل گردی ستری دیگر که دی دیگر  
 آید که آن حله علما که اندرین بهت بهر ارباب حاد انبیا بوده است و آن حله حکمتهاست که اندرین عمر عالم شاه راه اولیا بوده حله





باشد و چون در زمان دور در کار از آواز در گذر شده بود و بکلمه رسیده لاجرم فرمود و کلمته القا یا الی یرحم و روح من پس عالم نفس بود آن  
 درجه ساخت و این معنی در دور آدم بود علیه السلام و دوم مرتبه آوار کرد و آن مرتبه حیوان است و این در دور موسی بود علیه السلام  
 و رسوم مرتبه سخن گفت که این درجه انسان است و این در زمان عیسی بود علیه السلام از بر آن معنی دور آدم علیه السلام بیان  
 نفس کرد و لغت حید من وحی باز برد و کار موسی علیه السلام شرح آواز داد و گفت نو دی من ساطی الواد الایمن انگاه سوه گله  
 عیسی علیه السلام کلام پرده آوار برد افتاد سخن از حجاب صورت بیرون آمده و کلمته القا یا الی یرحم و موسی علیه السلام کلام  
 تمام شد معنی در وحی مائیت سخن کمال رسید حکمت می شناسست حوا که می صلواتی علیه السلام معنی شد این کلام سرگ احکمت  
 این سخن عظیم را تا این سده در مرتبه درشتی رسید صلواتی بر سرار ملکوت واقف گشت بر حقایق آفرینش مطلع شد باین حوا که عالم  
 دانش پیدا شد و باین سید بهان حکمت بود و گشت علیه السلام من الصلوة فصلها و من التحيات اکملها و خود باین استقامت گرفت  
 جهان ایحار است یا استاد الیوم اکملت لکم دیکم سی کونین صلواتی حقیقتی حق تعالی گرفت این امت مرتبه ملائکه رسید بکنتم غیر  
 الله احرمت للناس صفات درشتگان باین امت اندوخی حداسیانه و تعالی باین چیا سر افتاد و حاکم اندران حال بدان  
 نقد حاکم رسول آمدن جهان با حوا و الملک صفحا صفحا آسمان صفا کاسم بیان مرصوص ایحار حوا سید کونین صلی الله  
 علیه و سلم بیابان خدا جل جلاله برین صراط استقیم قرآن مستقیم حقیقتی حق تعالی برین حاده ایستاده آن رکب کما المرصاد آسمان  
 و اموشش کس ایک آتندی الی صراط استقیم ایحار می داد احوال و افعال جمله ام ماصیه برین صراط می گذراند هر چه شناسست  
 بران امت می فرستد که درشتگان این عالمند و هر چه شناسست نیست برین صراط برین می اندازد تا سرنگون مدوح می شود و برین  
 قیامت حشر معانی و اعث احوال روحانی افتاده است و بر صراط استقیم قرآن می گذراند و دران قیامت حشر استماع و حشر  
 احسام حوا بود که بر صراط مار یک شان گذراند پس کان فی بنده اعمی فموسى لا حرة اعمی ایحار عالم حاکم است و متبریک الی الله  
 و آسمان پاک است و حشر خاک می افتد ایحار قیامت حشر حال جهان کتیف است و حشر استماع لطیف آنجا در قیامت احد عالم  
 لطیف و حشر استماع کتیف آنجا در قیامت احد است حشر و اعلان است و اینجا که قیامت احد است حشر و افعال آنجا بیکو کار از  
 در کردار احد اکسایح کار بیکو کار در جنتا گرداند لطیفه در باب این دو قیامت پشنوای درویش حق تعالی حوا داده است  
 که من قیامت آیم و درشتگان باین باشد و حاکم رکب و الملک صفحا صفحا و حای دیگر فرمود اهل بیطرون الا ان یا تیمم الله  
 فی طلل من العمام و الملک و قصی الامر ایحار معالی را می آیت حق است و اسرار قرآن حلیقه حد است سبحانه و تعالی و در حدیث  
 آمده است و شرح احوال قیامت که فرمود اول درشتگان آسمان دنیا قیامت آیند و جمله بر یک صف مائیت انگاه درشتگان  
 آسمان دوم بیابان باشد که درشتگان آسمان اولین و این جمله بر یک صف مائیت انگاه درشتگان سوم بیابان  
 و دو جندان باشد که درشتگان این بر دو آسمان و جمله بر یک صف مائیتند و همچنین درشتگان آسمان چهارم دو جندان  
 باشد که این جمله فرشتگان و ایشان را درشتگان آسمان هفتم رسد ایشان بیابان و بیهم سا حقیقت آیت ایحار پیدا شود

یا بیرون الا ان یا تیمم الله فی ظلل من الغمام الملائکه حضرت جلال احدیت جل و علا بقیامت نزول غطت مشربایه  
 مجلس علی الصراط و صراط استقر اقدرة نماید و وضع رحله الیمینی علی الاخری و حاسب الخلاق و امتاز زمین اهل الجنة  
 لتاری عزیز من قودیده و در زمین تاری و پوشش منی پوش حاصل کرده ترا اول این قیامت کبیر بپاید دیدن و  
 ایت این عوصات خورد بپاید شیدن چون ارد با صاحب شرع شنیدی که و سن مات فقد قامت قیامت و اول ازار ل  
 شمع نمودی که قلم ایوم البعث و لکنکم کتم لا تعلمون بحقیقت بدان که از روزگار آدم بار قیامت کبیر ظهور کرده است  
 حش یک یک از اولاد آدم پدید آمده علم و حکمت که ملای اعلای ولایت ارواح اند و سیاه که در میان ملکوت جانان  
 ن عوصات کبیر آمده اند و اندرین قیامت خردترین ایستاده اند پس آن علم و دانش که سرورگار آدم علیه السلام باین عوصات  
 ان آمد بر تنه فرشتگان آسمان دینی بود بر یک صف بایستاد و مار آن علم و حکمت که سرورگار روح علیه السلام باین معیده عالم  
 سید بر تنه فرشتگان آسمان بود که دو چندان اند که فرشتگان آسمان اول یعنی علم در و در کار روح علیه السلام دو چندان  
 بر که در روزگار آدم بود علیه السلام و این علم بر یک صف بایستاد و مار آن علم که سرورگار اسراریم آمد علیه الصلوة و السلام بر تنه فرشتگان  
 مان سوم بود و دو چندان بود که آن علم علوم که پیش از آن آمده بود و این علم بر صفتی ماست و بحسب علم و حکمت بر مثال ملا علی و بر  
 محنت ساکنان حطائر قدسی گرده گرده جهان می آمده و وصف و صف می ایستاده تا اکنون که در زمان پرورگار خواستند  
 ما رسید صلوة الله و سلامه علیه بر مقام درجه و دانیل القرآن علی سبعة احرف علم و حکمت بر دل کرده و چند آنکه علم و حکمت  
 عت هزار سال که پیش ازین آمده بود و فیهم رسا و نور حدایست حداسیما و تعالی ما این ملا را علی و روحایان عالم بالا باین قی  
 مد آمد و بر صراط مستقیم شست و پایی راست بر پایی دیگر انداخت که این قرآن را که نائب خداست سبحانه و تعالی یکپاشی  
 ست و دیگر بای حقیقت و پایی شریعت بر پایی حقیقت ساده است و حقیقت در لطائف شریعت آمده است و این حلیفه حد  
 رد جل خلق را در حسارت گاه خویش خوانده است و در نیات حق کار خلق می گذارد و کردار بهشتیان را به بهشت می فرستد و شر  
 یا تحته و کردار در درجیاں بدو لوح بر وانه میکند و فریق فی السعیر هر کس که امر و زاندرین قیامت کبیر نائب خدای جل و علا حکم  
 در او کردار در درجیاں است فردا اندران قیامت همین او دورخی خواهد بود و هر که این حلیفه حق صوی داد که کردار او داشته  
 ست فردا هشتی خواهد بود و دلکس اسلم العیب لوجه الیک لیس غریبا ملک که این حروف قرآنی بر مثال فرشتگان در خد  
 آن صف صف استاده و حکمت آتی به سیاست حق سبحانه باین عوصات مصحف آمده ما بین الدقیق کلام الله برین برین صف  
 قره شکل قرطاس کار خلق میگردد و این سیاهی حیر بر مثال آن ظلال امام آن ظلال امام آمده است باین فرشتگان که برین صففا استاده  
 بر سطری صغری است و بر حرمی فرستاده و حلیفه خدا و علا در میان این صفوف کار صوف خلاقی می گذارد و حکم بر دو عالم حکامی  
 ان فی نه الملائکة القوم عادیں وجه دیگر قرآن صراط المستقیم میست تنه هزار ساله است قرآن هزار سال آهسته وراں طالماں سکر شیخ  
 فمنهم ظالم لنفسه هزار سال اراں مقتصدان هموار است و منهم معتقد و هزار سال اراں ساقا سر بالا است و منهم ساقو

تاجیه ات و نیز این صراط مستقیم قرآنی در میان صورت تیز و مرتب است که میگردد اول از آدم قلم نوشته هر شوی میشود و این پنج سال را سیرشوست و باز از یوشه بریده سیرالاهی رود و این هزار سال راه سیربالاسه بالاست و باز از دوان خلق گوشتنه تا بگوشش تسونده همواره میرود و این هزار ساله راه برینماست و این جمله نموده شده هزار ساله راه است بر صراط قیامت اشارت عزیزان وجود تو برین دفتر خدا نوشته خداست سبحان و تعالی اول عقل تو حکمت منحرف است سبحان و جان تو آواز مصوحت و حیات تو معنی نبشته خداست عز و صلاحیات تو در کلام قالب نوشته حق است سرشود افتاده است نقاب نشود شده جان تو در آواز بارگاه هموار آمده است در همه قالب یکسان آرمیده عقل تو در حرکت خدا سیربالا افتاده است از ازل تا ابد رسید و در حیات از عالم عبودیت به بارگاه الوهیت کشیده در آئینه من عرف نفسه جهال تقدیر رب بدیده لمولفه ختم باختیار و اندر آئینه جان عکس جهانی دیدم و همچو غورشید که در آب زلالی دیدم و خیره شد دیدم عقل را ملحات رخ دوست و با وجود از پس چاه پیرده حیالی دیدم و من اگر والد و مدبوش شوم معدوم و در آئینه محب نور و جهانی دیدم و عاشق دوست من از بزم است آمده است و عقل و بهشیاری خود امر محالی دیدم و هستیم رفت و کون هستی مطلق باقیست و این همه سیر امید و صالی دیدم تا معین دره صفت رحمت پی نور ازل و طلوع و غروب و نوری دیدم و سیری دیگر از اسرار غیبی ابد با الصراط المستقیم ای درویش اول ترا نظر در آئینه سار مایه کرد و در فصل سبع قیامت کسین مطالعه نمودن انگاه صراط المستقیم و این و صراط المستقیم و صراط حمیم در برابر آن شحات بد آنکه زمستان ملک الموت این جهان است که ارجان جان می ستاند و سار اسرافیل عالم است که عالم را روح میدهد در خریف که جهان حرف شود و عالم را موی سپید گردد و در عرا تیل زمستان جان حسان مردار و دشت چار ماه جان مرده و عالم پر مرده ماده تا آن زمان که در زمان بفصل سار کشد و گردش و زنگار بنقطه گاه رسید آفتاب که انسا سراجیل است علیه السلام عمل ملگیر جهان را فرمان ازل حیات تازه بهشد عالم مرده سرازایش بر دارد از حد و شاخ دیده مشکوفه بار کنند فاذ هم قیام بی طرون چنانچه در قیامت کبری بفرجه سراجیل علیه السلام می سرازات و توت کج بر دارد و از عرصات قیامت رو سار گاه بار خدا آوردن الی رکب الممتنی برین قیامت صغری نیز بتامات بدم نسیم سار از تابوت خاک کی رو بولایت آدمی نهاد فاذ هم من الاحداث الی ربهم یستلون چه آدمی خدا و در جمله زمینان است خلق کلم مافی الارض جمیعاً بلکه هر چه فروستید آدمی است و هر چه بالای اوست همه فرمان بردار اوید و کلم مافی السموات و مافی الارض چنانچه آدمی بخداست سبحان و تعالی که خدا و آدمی است و الیه ترجعون و همچنین حشر همه استیاء آدمی است که خدا و همه است با اس آدم خلق الاستیاء کما انک و خلقک لاجلی حاصل آنکه اندرین فصل سار که قیامت کسین است ساتات اگر زمستان حاک برسد که به محسور گردد بعضی ولایت آدمی محسور گردد که نهاد آدمی بهشت مهین رستنی است فریق فی الحکمة و بعضی بگور متوراهند که بهم کسین مانست و فریق فی السعیر با رطافه در ولایت حیوانات همانند نه بانش سوخته شود و در ولایت آدمی بسند بر مثال مقتصدان میان بهشت و دوزخ بایستد و علی الاعراف رجال یسألونهم هیهات و سبیل ساتات که حورون آدمی و حیوان را شاید بر مثال کافر است



هزار ساله راه سید تومی شود تا بقعر آتش رسد انکم و ما قصد سن دون اوله حصص جنم باز اندرین عرصات طائفه از دم آتش نجات  
یا بنده ما در این حیوانات گرفتار شود بر مثال گاه و عرصه ایها چون هزار سال راه اند آفرینش مار طایفه باشند که ولایت آدمی  
رسد که بر مثال آن هزار ساله راه سرالاست این علامه نجات یا شد صراط المستقیم نجات قامت رست آدمی شود و درین  
خطیره القدس و فردوس اعظم درجات یا بند در میان سرای سینه انسان بهمشین انبیا کرد و از دریچه دل آدمی حال خدا  
خروجی به بیند پس در این حله سات این آواری آمد که ابدنا الصراط المستقیم یعنی خداوند ما را چنان گردان که شائسته خوردن آدمی  
شودیم تا از مناک آفرینش بذروه علیا می دانش و پیش رسیم و در نهاد آدمی بقای ابدی یا بیم و در وجود انسان بدولت سرمدی  
تشییم باو می دیگر تقریر کنیم ای درویش اگر خواهی که این معنی در ذات یک درخت مدانی و این حقیقت در مراتب یک نبات تباهه  
لنی آنکه ریشه آن درخت چون طالم است سرشومیر و دیوه درخت سالی ست سرالامی شود ساق درخت مقتصد بر اعراف تن  
ریشه طالم که هزار ساله ششویست و نیم پیچ میرانشاید میوه ساق که هزار ساله سر بالا رست حریر طفق نار با عرار در نظر شاه پیچ می زبید ساق مقتصد  
که هزار ساله در پها افتاده است چیری از و همه است ماد و روح میگرد که ریشه او آسمانست و میری از و طفق و حاجی است یا هشت  
می مگرد که میوه او آسمانست القصه آفتاب آسمان امیوه ترست کرده بر ملکوت سر درین ریشه را در هم فتنده مد و روح سر ساق فوت  
در میان خوف در حاجی حسرت می خورد تو در ساد این درخت در گره می که درین سه قسم صراط المستقیم کدام دارد حق تعالی بهمال  
مسالت مانی یا تقریر این معنی برو می این عالم ترکیم ابدنا الصراط المستقیم مدانکه حیوانات در حق مسالت شفا اند تا سات را از آتش  
سپاییده مد و حیوانی رسانند و آنچه تومی یعنی که حیوانات رستنی می خورد آن این شفاعت که مس میگویم که در حق آن طائفه سات قول  
افتاده است آنچه شفاعت حاضر در حق او قول بیفتاده حر آتش استاید و حالت ان سات اندرین طوالت چون حالت دور حیاں سود  
کلمه الصحت جلوه جم بدلتا هم جلوه وایر بالید و توا العذاب تا سات بعد از وفات رستتان حکم گشته در دوج تور سوخت گشت  
یک طبق عذاب است که ما و رسیدار در سهار این عذاب خورده را یا دیگر و خودی تاره دمسد و مار دیگر بعد از ان سور اسد پس چون معلوم کرد  
که هر چه از سات ولایت رسید بهشت و هر چه از ان سناجه اسنان قی مود و بعد از ان حیطه المقدس اصل گشت و ساگاه و مولی پوست حمد طیکه  
مقتدر بار حیوانات که در و شیو آدمی ایساده اند عرصات خویش بر تنه گوه شد بر طائفه شفاعت انبیا درین حیوانات که حال پاکیزه داشتند و از نور حق  
بهر و مند بود در راه در ولایت آدمی کشودند و آن حیوانات شفاعت انبیا علیه السلام ولایت آدمی رسید چون مومنان محبه العبد  
و فردوس علی الله قرار گرفتند و زنده اندی شد و در ساد انسان حیوة مرد و ام یا فتنه و لا تحسن الذین قتلوا فی سبیل  
الله انبیا رهند رسم آجا شتمند مرد خدا و در حلیش حیات پیچ یا فتنه و چون شهادت مرد خدا و در حلیش رده پائنده  
گشتند و آنچه از حیوانات مادی رسید مد که هشت شخصیت و طعمه سلیح بر گشتند که دوج صرف است بلکه بر خاک ریخته  
و بر نبات و حشرات یحتمد اینان بر اعراف نامد بیان هشت و دوج ایستاده اند لا اله الا الله و لا علیهم الا انبیا حیوانات بر طلب  
می کسد و صراط المستقیم خویش میجوید با چون قیامت باین موقوف مهین رسد که ولایت آدمی قیامت و دیگر بدید اند بر که چه سیر



که درین سال در صد هزار سی و نوا گد رک در ساحه انسان پیوست و قوه و حرکت آدمی از ان مدیافت میانی و ششواقی انسان  
از ان نیرومند شد ایجا قیامت می دیگر طاهر گشت و آن چنان است که چون اسرار میل عجیب در صورت دل در دهن مدینه انی را منتظر آن صورت از  
تاوت حدقه حشر ادحت که حدقه گورستان میانی است و در مدینه یده تا بوقت نظر است پس هر نظر که از ترست بهر بر آورد و جویتش در صفت  
مسجد کشید آن نظر نفوذ از دل بر سال راه سر ملامی رود تا بهشت حله و در دس علی جویتش قرار گیرد و از هر نظر که از گورستان حدقه  
بر حاست و نور بصیرت نام بیاورد آن نظر بر ساله راه مشهور قه مدویج اندی منتلا گشت و هر نظر که از تاوت مردک دیده محشور و در  
مصلح دیانی مصروف شد آن نظر بر ستانی صراط نام بر سال بر ستانی صراط نام بر ساله راه و ماعراف آوردان فی ذالبلحا  
لقوم عابدین مار در واره دیان بر همین قیامت است که دهن گورستان بزرگست و محارج محمدی عظیم حروف متعجبی مبارک را درین مخارج  
دس افاده است شش که با دیگر جهان گلس ست اسرار میل عالم دلین ست مای گلوئی صورتان اسرار میل ست و چون اسرار میل گشتن  
صورت بر مای گلو مدید یعنی اسرار میل گورستان دهن رسید اله ماتا انوایت محارج محتو گشتند حروف از قبور مطالع متور شد  
قالب کلمه در درات حروف یا لیکه که بر کتب یافت حان معنی از بر حلقه حق در قالب کلمه دیده گشت اگر جان معنی در قالب کلمه روح طسه  
آن کلمه بر مثال عیسی روح القدس مودیت و معنی قرآن دوم داشت رده بر ساله راه سر ملامی شست میرود و فرق فی اکتی و اگر کان  
در قالب کلمه حال حقیقه است اگر کلمه لعن دیوی بر و مدست و معنی شیطان دوم محسن و دسا رده بر ساله راه سر ملامی مدویج می شود  
و فرق فی السعیر و اگر حان معنی در ساد کلمه حان متوسط ست آن کلمه حان میامی رده است نه نیک مستی ترا دست و نه مدویج شست  
نه رگ اولیا دار و نه حوی اعدا بر ساله راه بر ساعراف می شود و علی الاعراف رحالی در ویتش اگر چه صراط نه بیروست و قیامت  
بر مطاها اعطاست اما حاکمگاه آحا است که نقطه دل ست رسا که فقره صفا که گاه بروی نگه ستته است است و عقل سبایت جن آن  
ریم مقدس آمده است و اندران حاکمگاه نشسته صد هزار اذیت پاک و حکمت لطیف که حله کرد میان و ملا را اعلا این حلیفه حله و پی  
ماین عرصات بر داین حلیفه حله صدف بر کشیده اند و حاکمگاه ملک صفا صفا و چاک در عرصات قیامت ترازو مید قدرت حق ست  
سجانه که المیزان سید الرحمن ایجا بر میران در دست عقل ساده اند اسرار الملکات المیزان و یک کفه این ترازو قرآن ست از برای کشیده  
ترجعت و کفه دیگر سببان ست از برای وزن معرفت و حله حرکات و سکات از مدانی و ششواقی و گویانی و روی که بر صراط احصا و جوارح گشته  
است اندرین عرصات بر قرآن و دربان و در میان میگرد و هر چه بقرآن راست می آید بهشت میشود که ولایت ترجعت ست راست مار آمد  
سها گاه حق میشود که غایت معرفت ست قدتین الرشدون العی اکون راه راست اگر گنج سید استند آور سردار که اهدا الصراط المستقیم  
آفتاب ازل تاوت اسنه انوار قدم ظاهر شد و اسرقت الارض سور رها حد و داین حراج و دشان و این آفتاب در مبع که خدای مکن الله اتقا  
و یا ایها الناس اما اسرار فی قوله تعالی صراط الدین البعث عظیم تفسیر است در معنی کلمات مذکوره معنی شد که راه راست است  
مگر کسی مع علیه است سم ظاهر به را طلیه فاما در باب حقیقت مع علیه کسی ست که بادشاه عالم تعالی و تعظیم از درون او بر یک است  
جویتش کتاید آنچه تو حکم میجویی آن حله در بحال ولایت حق ست من یونی احکمه فقد اوتی حله کثیرا تا چنان شود که اندیشه که در حله

حیطه خطور کند از ان در پی حکمت توحید اعدا و علایق استصال آن اندیشه طور کند و در هم پیوسته بین آید و هم دان اندیشه را ارتقا یک صبح مانده  
 رسام و پیکر و در فی خلق السموات و الارض ما را از چهره آورده ز بهار در سر قرآن کشاده ما ست تا بهر اندیشه که از درون دل شکسته صبح بازل  
 نگردد و در پیچه آفریده با سار گاه آفریده گار پیوسته و چون ما را در عرصه حان و دل بر ولایت آید گل رسد و از ناحیه روح پاک با قیام آت حاکم آید و چه  
 ما خدا جل و علا استصال او آید قرآن قدم راه گرد تا آن حمله حکمت و تدبیر در مدینه وحی او بحاجت قدم آورد تا صراط المستقیم حقیقی حال  
 نماید و صراط الذین العزت عظیم به کمال رسید پس چون سده گوید اهدنا الصراط المستقیم این راه طیلسد و چون گوید العزت عظیم بهر احوال  
 گروه می جوید یعنی راه کسانی که عقل ایشان نور معرفت خویش تو اگر کردی و قال ایشان در فروغ طاعت پروردی جان ایشان را  
 از جهان بر ایشان راه بخود نمودی قال ایشان را اری پیوند خویشان سدا تعلق و قید تعلق نکشودی نور معرفت را در درون دل بهر حال  
 ایشان کردی شعاع شریعت بر سرین کل مستطاعه دار قال ایشان که رسیده راه آن کسانی که در تاهراه طاعت کاروان استطاعت نعمات  
 حد رسد در حاده معرفت قاطعه فکرت سار گاه دعوت حلال و صفات بر کمال تو سیر و در راه آن کسانی که اریون میو صواب است رعیت  
 بر آب گل ایشان ریختی و در درون موی از معرفت بر جان دل ایشان ریختی راه آن کسانی که چون تعلق آفتاب که یار ساحت وجود و رنوه شهنش  
 ایشان بر تواند اخفی سانه هستی مجاری از حرارت تاب آن آفتاب چون یک در آب بگذر احتیج به باغی در بحر و اگر اتمم مجموعت نه که در  
 ایمان به یقین مایه و شک اندر دل من ساره پیدا شد + کم گشت در آن ستاره سهیفت حکمت آری چون صحرای حیرت رسید قدم مدد و ظلمت  
 وجود و ابرق نور شهود بر مدور شید وحدت تبادلتی کثرت لشکرا حد یک آفریش در دیگش مثلثی شود همیشه هستی را آتش حلال حاکم  
 کرد دست همه همیشه و در هستی حق نیست کل من علیها فان نیست همیشه استیما ار هست او هست گردد و میقی و حد رکت و الحلال  
 و الا که م و نقاد پاں باز گردد و حار و مشدده سرنگرسان ازل بر آورد آوی در آدمی گم شود و حان در حان میست گردد و بی اری بی کوچ  
 کند عقلی ارقعی نگرید عالم از عالم در عدم برود و حان ارجان در میان شود اول بر حده آخر در شود آخر از درون اول بر سر و مادی  
 که یائی را لای الاله آید لیس فی الوجود سوسی الله آواره قصاص در دارة قدر در شود لیس فی الدارین الا الله مود حلال که با او ابر دارد  
 شمس با اعظم سان معرفت حباب ماد خدا ناکم مذکرا انا اول و اما سمع و بل فی الدار غیر اری در رات وجود عارف این به و در آید نظم  
 محاسبه در در و حان میست کسی صد دلیل است ولی اقصا ان میست کسی کثرت معرفت و میان ارض نیست + لاحرم در صد و شرح و مان  
 میست کسی مسد جلوت و عزت که وحدت خالیست + اما رل ما ماند و اقصا ان میست کسی لاحرم عاشق و معشوق وجود ساحت پرید و تاکه  
 روی بحر اوی مگران مسک کسی این همه رمر که سیده جودی شوی + تو چه گوئی که درین حانه سان میست کسی رده دل اجماع و رقت  
 حان و راصل را که در در تقارنده حان میست کسی حان عاریت من گرد و غم تو ماد + که تعبیر تو مر اوج روان میست کسی ما معشوق تو معشوق  
 ز دل حان کشد + که بود ادر تو تنها سان میست کسی دعوی عشق در سر مهر که برگزیده + اگر ارجان و دل خویش حان میست کسی +  
 و الحمد لله اولاد آخر و الصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله اصحابه رسید لا نام طاغ و طاهرا و قد تم هذا المجلس الشریف بحمد الله و حس  
 توفیق علی یوم الصیف طمع هذا الکتاب المذیف متعین المسکین صلح شاه و صاه شاه فی طریوم النکاح الثالث و عشرين جلوی لادریست

و تسعین و ثمان مایه و سیستوه المجلس الاخر فی قوله تعالی غیر المعصوب علیهم و الصالحین انشاء الله العزیز المأمول من التاخرین  
ان لا یسوی عندهم طاعتهم بالمجلس عار الخیر فان  
الله تعالی کریم و ارحم رءوف

بسم الله الرحمن الرحیم

## المجلس الرابع عشر فی قوله تعالی غیر المعصوب علیهم تا آمین

وفیه مقدّمه و حصول المقدمات فی التسمیع و التمجید و المساحات التسمیج سبحان الله الاله الذی لا یحیی العره و الاستقامه العظیمه و لا یموت  
حوم حمده لسان الحی الذین سبحان المعبود الذی تاه فی تبه انوار حلاله لسان انوار کشف الیقین سبحان القیوم الذی تصرف فی قیومیه الالهیه  
نفاذت به احرام السموات و اطباق الارضین سبحان الدرر کرم الذی توحد فی دیومیه الالهیه فخصت له رقام الاکامه المتبحر سبحان من علّت نعمه  
السوالح حتی عجز عن احصائها قلوب الشاکرین سبحان من فقت حکمت البوائق حتی قطعت عن ادراکها عقول العالمین سبحان من جاهد  
مساکن حیاء عن الملة المعصوب علیها و العرقه العویة الصالحه الذی لم ترقی ماین یدیه بالمدایه الی الطریقه المرصیه المحصنه المصطفیّه  
صلی الله علیه و سلم تلقین تعین غیر المعصوب علیهم و لا الصالحین و شهادان لاله الا الله و حده لا شریک له شهادة حاله متدعیه عن  
شواهد الحق الیقین و شهادان محمد اعدده و رسوله الصادق الایمن المبعوث الی كافة المخلوق اجمعین الخاتم الانبیاء و المرسلین المتفوق علی  
الملائکة المقرین صلی الله علیه و علی آله و اصحابه السابقین بالاسلام من الانصار و المهاجرین و علی سائر عباد الله الصالحین السابقین  
المهتدین الراصین و الرصین و اصلی و سلم علیه و علیهم تسلیما کثیرا الی یوم الدین التمجید حمدی که مرکب بر کار طهارت و در مرکز آثار ابرار  
وجود و ابرو ساینده و اوطا اعداد و احواد و اود و شکری که رسوم علوم مکتوم لطف و کرم بر طعمی مستور و دستور و نقد کر منابهی آدم ماند  
انتشار او مانند اشجار حمدی که احاطه علم باشد او و حمدی که احاطه کرم باشد او و حمدی که دل و جان گرفتار و اق و اصل بوصول و سیم  
باشد او و ستار مارگاہ بادشاهی که حاضر و اتر سر و یان روایای بیت الاحزان و راق و گوشت نشیمان حلوت حائده استنای و محبت  
ماطلار و ذکر اسماء حسنی و مکر صفات علا و دست مظرمان محافل قدس و معیان محالین انس را ملال در و اج و راق فاسل شملح  
منکمل بددیه لسمات آلا و لعمار بر مرتبه نعمات بیج و تنار او دست منظر سور دل او نور تماشای گاهش بر و امانی قلوب مکر و عار ما  
آگاه است محرم معطر عبیر سور برم کاهش حکمهای سوران عاشقان او آه است استقامت قدم سالکان مسالک سعایت و طریق  
تحقیق هدایت دلیل معرفت و لوسیت او دست کمال صدق ارادت طالبان مطالب سعادت و در ادای مومن عبادت نشان عبادت  
لسان برهان عشق و محبت لوالدی رحمه الله قدم براه محبت دلیل معرفت مست و کمال صدق و ارادت نشان سر لست  
نور و دست مگردان که دلت اعراض نعل نیست که روی مدار معصیت است و حضور در محبت مجروحی بوی که آن عطیه  
عواصم بر مونس مست و بقتضای کرم گرفتار نشو بقصیر و بدل عقد مونسد کما از محبت مست و شود مانند سگام عروس احوالت

نمونه روی خجالت خاک معدن است + بیا بوعظ فراخی لطیفه نشو + اگر ترا سر تفسیر و دوق موعظت است + حرمت تو ز بهت آسمان  
 که بگذشت + تو نا امید نباشی که تحت محفرت است + بعد از اطلاع حد و شمار سال شکوه و عارضه بران بر اهل شکر و انکبات و تسلیات  
 سامیات بر وجه تصور و مشهود معطر خواصه عالم دیباچه اولاد آدم و نوح بخش انجم ملک در اجس ملک کامل حرمت حرم محترم لم محرم ما حل  
 که اصد مرصد افلاک دین قاصد مقاصد مسالک یقین مقرون باد اشعار آن شاه امین سبب سیر + وان در تین بحر طبعی سیدانیت  
 بدری + بهشتیار و لایع نام قلندری ای ملک مصانق مود + سلطان حایان محمد + صلی الله علیه و سلم آن سدی که حیل ستارگان آسمان  
 سوت حاجت خواه ماتان فوت و دود و دنیا میای مکرم بر مواند کم میهمان حوا احسان و پرورده مانده سر فائده مروت او دود در باغی  
 که خلق جهان هزار خلیل اندهم + بدر پی آر و زمیل اندهم + مقصود محمد است باقی همه خلق + سر خوان محمدی لطیف اندهم + بهشت نسوا عرار  
 دوست نش است + بادایت و اتان تم تقیم + حملت حال گذارده و تماش خلق طاب اغتاضه دع ادا هم بر و رواق او سر عاشقان تاریک  
 زینت علی و دود وصال او در نظر مشتاقان و روتش ترا سر سراج و باح بود خاک اه اقدام می پوش بر ورق و قدس دره التلح لود و دعا  
 وصال دات بر کلمات جناب حضرت دوا بحلال حلوتی لیل المصراع بود **للخمسوی الدیلموی رحمه الله** ای مگر دود راقی الیحه  
 وی معتزکت دو کون آویخته گشته رفعت لیل المصراع دل + قاب فوسین سروان انگشته + هر کجا اصاده ار و تیتو حوی + مع دل حوین جودا  
 ریخته + اهل دل را روی خون آید رشک گر + ما حالت لود آویخته + المناجات اتی حرکت این بیجا مگر گنده و این نور نصیر بر و دیده  
 بحرمت و جدایی که حرقه اما بیت را در حوائق عرفان ار و مرتبه قوال گشت کمتر چاک دارد لغزت عبادانی که در صوامع بیار و افتخار مالک  
 و رسلار اب ارعایت تصریح و سبایت تر لرل روی خاک دارد حرکت قلاشان کوی ملامت که از لباس سلامت عاری اند در دوتان  
 رد کش سنگ مایان خاک می فروش که با کمال عزت لصد جاری اند که اسیران لشکر تنهوات را ارطلات عوایت سوره بایت برسان  
 تگان مادی نامرادی را از شراب حانه گرم و ایادی هر که کشان حاهایک رسیده را از محیط عوایت قطره بخش لب تشنگان مادی گناه  
 رلال حضرت سیراب کردن اتی پیر هرات در مساحات جودی گوید قدس شد روحه اتی اگر تو مرا بحرم سبب گیری من ترا مکرم تو گویم که مکرم تو  
 بحرم من بیشتر است اتی بر و گردن پاصیعیان صفت کربان است و مار یک گیری ماعلسان به کارنی سیارست پس بی کریم بی سیار  
 له بر همه مادیهای جهان که ضعیفی معلسی به بخشای **للعبید الضعیف ختم له بالخیر** + مشت گدا یم ما میجو + آمده میشت رکوع  
 و سجود + همچو گدا یان که برادشاه دست بر آرد بر هر عطا + لطف تو چون ما میجو + حقست + سفره انعام میداحت است + قسمت هر کس که  
 مقرر شد است + معلس + دارنده برابر شد است + لطف توان رو که حاجی سواد + حصیت کرم در همه عالم حاد + مرد و ما ار ره دور آیم + در  
 ظلمات ارنی نور آیم + می نسوی مانگه علایای ما + در گردن را در حطای ما + ما همه بیجا سوال آیم + و تو طلکار لوال آیم + چون تو حاجات  
 سنی استقیم + دست و دانه تو بر دشتیم + دارم امیدی که حوا حوایم + دست سنی مار مگر آیم + ای که به ارد بی و دی مرا + درقه  
 راه یقینی مرا + حرمت تو ما تو جو یک کسی + ار تو بغیر تو جو یک کسی + ار تو ترا خسته ام ای کردگار + هم تو مراد من کیس برآ + اللهم اصلح لنا  
 دیدم الدی هو عصمت امور او اصلح لنا دنیا ما التي فیها معاستا و اصلح لنا آخرتنا التي الیها معاد ما و اصلح الحیوة زیادة لنا فی کل





مجلس

انه قال المراد من الدين نعمت لقوله تعالى يا ايها النبي اذكر ان نعمتي التي انعمت عليكم ويكون في سؤال التثبيت على طريق اهل الكتاب الذين كانوا  
 لكل الانبياء عليهم السلام جميع الكتب تنتمي اليهود والنصارى منهم الذين امنوا بصدق الشافي انه على الحال من الصبي المجرى في عليهم العادل  
 نعمت الثالث ما صار اعني والقراءة في عليهم على تفسير ما ذكرنا في نعمت عليهم وفي ولا الصالحين ثم قرأ عمر بن الخطاب رضي الله عنه ما رواه الصالحين  
 وقرأ ارباب السجستاني ولا الصالحين بالجملة كما قرأ عمر بن عبد العزيز من حديث الهربس الثقات الساكنين ومما ما حكاه ابو  
 شابة ودانه فان قلت اي ورق من عليهم الاول والثانية محلهما الرجع على الفاعلية فان قلت لم دخلت لا ولا الصالحين قلت لما في غير  
 من معنى المعنى كما قيل لا المعصوم عليهم ولا الصالحين ونقول اما يريد اعني صارت كما نقول اما يريد الا صار مع اقناع قولك اما يريد  
 مثل صارت وقيل كلمة لا العائدة رابعة فان قولك ما صار في ريد وعمر وسعي مجيها جميعا وقولك ما صار في ريد ولا عمر ونهي مجيها جميعا فصرقة  
 وبما يقع في المعنى هكذا في سؤال التثبيت على طريق المعصوم عليهم والعصمة عن طريق الصالحين والمعصوم عليهم في المفاتيح فان قلت ان من  
 انعم الله تعالى عليه امتنع ان يكون معصوما عليه وان يكون من الصالحين فلما ذكر نعمت مما العادة في ان ذكر عصبية غير المعصوم عليهم ولا الصالحين  
 قلت الايمان اما يكمل الرحمة واحقوت كما قال عليه الصلوة والسلام لو درن حوب المؤمنين ورحمة لا عتده مقواه صراط الدين نعمت عليهم  
 يوجب رحمة الكامل وجبته تعالى الايمان مركبه وطريقه وينتهي الى احد الكمال فان قلت ما ذكرته في انه تعالى جعل المقبولين طائفة واحدة  
 وهم الذين نعم الله عليهم والمردودين مرتين المعصوم عليهم ولا الصالحين قلت ان الذين كلفته نعم الله تعالى في حقهم هم الذين جمعوا  
 بين معرفة الحق لدانته واخير العمل به فلهذا هم المرادون لقوله نعمت عليهم فان احل عليهم قيد العمل نعم لعصمة وهم المعصوم عليهم ان احل  
 قيد العلم هم الصالحون وقالت المقرلة عصمت الله عليهم يدل على كونهم فاعليين للقبول باختيارهم والامكان لعصمتهم ظاهرا  
 من الله تعالى وقال صحابا لما ذكر عصبية الله عليهم واتبعه ذكر كونهم صالحين لان كان على ان عصمت الله عليهم ان يكونوا صالحين  
 يوجب عصبية الله عليهم وان يكون صفة لعصمة موزنة في صفة الله تعالى ولكن حال

الفصل الثاني في احوال المفسرين في هذه الآيات واستنار العارفين فيها في هذا الفصل قد ذكرنا مقتضيات المقالة الاولى في

طاهر الرواية قال الامام السعدي رحمه الله في التفسير العصب بهما عبارة عن تحقيق الوعيد وقيل هو الاحد الا لم واللسان الشديد وقيل  
هو بيتك لاستتار والتعذيب بالمار وفي المصوب عليهم ولا الصالين بهم النصاري اقوال الاول ان المصوب عليهم هم اليهود والنصارى  
هم النصاري وفي هذا التاويل وجه الاول ما روى سدي عن حاتم رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم ان المعصية عليهم اليهود والنصارى  
وهم النصاري وكذا قال ابن عباس رضي الله عنهما وهو الصواب ومقاتل والسدي وعطاء واس حريج واس كيسان رحمهم الله كذلك  
استشهدوا على ذلك بقوله تعالى قل بل اسئلكم شر من ذلك مشوثة عند الله من لعنة الله وعصب عليه وتري ان السعدي حق اليهود  
وقال في حق النصاري ولا تتبعوا اليهود قوم قد صلوا اس قتلوا اصلوا كثيرا لوجه الثاني انما حص اليهود الى صنف في هذه الآية والله  
الصلال لان وعيد العصب هو الضلال واليهود احق بذلك لعنة فخرج كبرهم ولوعهم العانية في التمر والحادثة اسم كانوا يقولون  
ان الله فقير ونحن اعدايم وقالوا يدايد الله معلولة وكانوا يقتلون المسلمين لعير الحق وتصدروا عن عيسى عليه السلام وقالوا قد تسلمناه قالوا

مرم بهتاً ما عطيها حرّوا التوراة وكانوا من قبل يستحقون على الذين لقروا عليها بما عرفوا فاستحقوا بذلك غضب الله تعالى  
سجانه والعماد ما لله من غضب الله واما صلواته فهو ليل عن الطريق المتبين والصارى قد عدلوا عنه بعد غاية اسفهم قد دعاهم  
موسى وعيسى ومحمد عليه الصلوة والسلام بالتوراة والانجيل والفرقان فمهم في غاية الضلال بعد وقوع البياض على الكمال ولا نهم  
في غاية العمى والتمادي في الردى بقولهم ان الله ثالث ثلاثة هو المسيح اس مريم ولم يكن لهم من العظمة ما يعلمون ان المصطر  
المغلوب المقهور المربوب لا يكون له اعلى ذلك يستحقون توصيفهم بالصلال والوجه الثالث ان المغضوب عليه لا يزال الرضا اذ الكثرة  
اليهود لا يسلمون اذ اذ الصال فقد يتبدى وقد روى ال عيسى عليه الصلوة والسلام في موضعين بل يمدون كذا في التفسير  
والوجه الرابع ما ذكر في كشف الاسرار للامام الرشيد الدين البيهقي رحمه الله مراد ان مغضوب عليهم مرويات عدى من حاتم رضى الله عنه  
جهود اند والضاكين ترسا بان وبهجه الله تعالى بر وادان كس بحشم سم امار صودان ووششم سم وبرديكراي كي چناكه فرمود فبا و  
بغضب على غضب كي حشم سرايشان از بهجت تكديش ايشان موسى راعليه السلام وديگر حشم تنكديش ايتان محمد راعليه السلام وبهجت ايشان  
اسم مغضوب عليهم ودر اة ايشان تحصيل يافت وبار بهمه بير اذ در صلات اند و ترسا يا راد و لت ضلالت مست جنا نجه حق تعالى هو  
قد ضلوا من قتل واصلوا كثيرا وصلوا عن سوار اسيل عيشين صلوا كشم ايشان ست را وراط در كار عيسى وديگر قتل ايتان بحجوه محمد  
صلى الله عليه وسلم وذكر الامام الرازي في المعارج رحمه الله تعالى المشهور المغضوب عليهم هم اليهود لقوله تعالى قد ضلوا من قتل واصلوا  
وهم صعيص لان مسكر الصالح والمشركين واحش ويا من اليهود والصداري وكان لا حشر عمن ديههم ولي مل اولي ان يحل المغضوب  
عليهم عن كل من اخطار في الاعمال الظاهرة وهم الصالح ويحملون الضالون على من اخطار في الاعتقاد ولا ان اللفظ عام والتفسير  
حلاف الاصل و هاتان دليل هو الوجه الثاني من احوال المفسرين في المغضوب عليهم ولا الصالين التايل التايل ان المغضوب عليهم  
هم الكفار والصالون هم الما فقول وذلك لانه تعالى يدار في السورة الآتية ذكر المؤمنين والتايل عليهم في خمس آية ثم بعد ذلك  
الكفار في قوله تعالى ان الذين كفروا هم الما فقول ومن الناس من يقول آمنا وكان ذلك تفسيره بين الناس  
بهذا السورة فان بهما يذكر المؤمنين قوله نعمت عليهم ثم انهم ذكر الكفار وهو قوله غير المغضوب عليهم ثم انهم ذكر المؤمنين وهو قوله  
ولا الصالين والتايل دليل الالف ما ذكر في التفسير قال بعض المحققين المغضوب عليهم هم المعاندون من اهل الكتاب والصالون هم المقلدون  
اسمهم قال الله تعالى في حق المعادين الذين آتياهم الكتاب يعرفونه كما يعرفون اسيادهم وان فرقاً منهم كيترون الحق وهم يعلمون قال  
في حق المقلدين هوهم امبيون لا يعلمون الكتاب الا اناني واسمهم لا ينظرون وقال قالوا لا واحد ما على الله واما على آتاهم مقتديا  
ثم العصب للمعادين قال الله تعالى والذين يحاؤون في الله من بعد ما استحييت لهم فحمتهم واحصه بعد رهم وعليهم عصب الصلال صنعت  
المقلدين فان الله تعالى وقالوا اما اطعنا سادتنا كبراً فاصلوا السبيلا التايل الخامس قال سبيل من عبد الله قدس سبته  
غير المغضوب عليهم بالصدقة ولا الضالين عن السنة السادسة من المغضوب عليهم امة الكفر والصالون اتاعهم السابح المغضوب عليهم  
الكافرون والصالون المستبدون التاس قال الواقدي غير المغضوب عليهم والمحا فقه والعصا ولا الصالين على الدين والامان



ولا الضالین الذین قالوا نحن انما ربنا الله واحداً فاجعلنا من احبنا بك لذلک صبح لهم المعنی لا تجعلنا من اعدائک الذین قطعتم عنک کلام  
الدعوی وقال الشیخ ابو عبد الرحمن السبکی قدس الله روحه فی حقائقه قال ابن عطار رحمه الله غیر المعصوب علیهم ای غیر المنذورین المطرودین  
المهایس ولا الضالین الذین ضلوا عن طریق الهدایت و معرک کسبل و لایتک و قیل غیر المعصوب علیهم المستملکین فی معاوض الشیطان  
ولا الضالین المطرودین عن طاعة الرحمن و تفسیر رسیدی می گوید که معنی چنانست که خداوند امر از زبان مکرران که ایشان را بخود  
بازگذاشتی تا به تیغ بچران خسته گشته و صبح روبرو شده اند آری چه بازگشتند چنانکه گشته چکار آید کوششتن را تا ناسته و در میانگی بسته  
امر و زار راه بیفتاده و راه کج راه است پیدا شده و در اوجت پایدی سر زده و اشخاص پیرایه ندانده و منادی صل ای بگنجی آری و گرفته که فصل سیم  
الحیات الدیاء و هم بحیون اسم بحیون مصعانی در ویش پیدا که دارند باش تا برده بردارند بهمین نعمت صوری بقطع طمس و ک  
ار این معنی حقیقه بار مانده اند و اقسام عطا های او بر مطعوم و مشروب و ملبوس و مسکوحی و مقصود و محصور پیدا شده و ای نعمت تحقیق  
و مقصود بالذات تحقیقی است از طلب آن دست مارداشته کوتاه نظر کسی که چون نعمت حق تعالی را بشمرد تحت نظر او بر مطعوم و  
افتد و بزرگان گفته اند که چون یاد نعمت آنی کند و متبادر در نعمت کسی بی نعمتهای دیدوی و تمتعات صوری شود او به نعمت بسته  
و به معنی شناخته نعمت دین است و عطیت عطیت معرفت اهل این راه چنین گفته اند که نعمتهای حق تعالی بسیارست و بیشتر  
علاصه آن جمله دو نعمت است معرفت در وسیع و دیدار در آخرت هر کس این دو نعمت مشرکت و بهر که محروم گردد در گردن ارش پس آنکه  
نفت صراط الدین انعمت علیهم طریق وصول باین دو نعمت می طلبید و غیر المعصوب علیهم ولا الضالین از حال قنادگان ازین طریق  
ی برود و بر ابر که اری دو نعمت محرومست اگر همه نعمتهای عالم دارد در عین ملا و محنت است و اگر همه محنتها مستلاست چون باین لذت  
میں است ولیکن تا گریان مستعد گرداند اشعار مملکت فقر بر بی سر و سامان مدیدند و ادشاهی ممالک گدایان مدیدند  
و هر وصل صد جان و جان توان یافت کاین چنین دگر گران مانه مار را مدیدند و عاشقان که ار دل آشفته دیدار وی اند  
از سید جمالت بخدا جان مدیدند و همه خلق طالب اند و لیکن تا مطلوب طالب کیست در میان صد هزار طالب یکی با یکی  
رگردن می افکند که مار اقومی مانی حلوتخانه قرنت مار اقومی ستاحی دیگران خیرا و سرگردان تی روسی یا حقن و لی امکان بر چش  
ر حظه اریع مدامی آید که بر حای قرار گیرید که بنشیند و روی مار گشتن فی و من لم یجعل الله له ذرا فماله من نور اشعار  
آب رنی ردیده این طوفان را و رونی نمره در که این سلطان را و صد جان آری بر تنوت اس در بان و گوید عطری بباستانها  
ان را و عبد الله من عمر گوید رعی الله عما که روری ما حوائج عالم صلی الله علیه و سلم ما جمعی از صحابه محو در مسجد شسته بودیم بعد از  
از دیگر بلال و صهیب سلمان که از حقاری صحابه بود در رعی الله عنهم در گوشه از روایای مسجد یاد حق تعالی رسول الله صلی الله علیه و سلم  
صلی الله علیه و سلم از میان ما برخواست و بر دآن در ویتان رفت و پیش ایشان نشست بعد از رمانی بار سردیکه ناگاه عقیق پایل  
شمار ما جینی ادنی طاهر شده که صحت بلال و صهیب سلمان را بر صحت مقدم داشتی حوائج صلی الله علیه و سلم و بهر که از تنالی ادنی  
یاد ما نظر کردم دیدم که در آسمان کشاده شده و جمعی مار لگست فصور کردم که مگر آن رحمت بر سر مار در دخواستند چون سر یک







که ابریده سرون می افتد + تا دل پیچد + گت اسرار شود + یعنی آن لطف و عنایت که خداوند تعالی به عبادت خود کرده که گنگار شود  
هر که چون نقطه نمیکند قدم از خود بردن + اندرین دایره سیرت پیور کار شود + اس همه ماده که در حال تعین افتاده  
سر مستش که از ان نیست که همیشه ارتد +

الفصل الثالث في اشارات المودعة في هذه الآية الشريفة اشارت اول ترا بايد و هستن که اين آيه

ست ارفاخمه که این فاتحه نزد بهت آسمان است و این بهت آیت مراقی بهت ملکوتست مازین چون سارگاه بنی نهار سوا  
ماین بهت آیت ار در سد بهت آسمان گذر کند الیه یصعد الکلم الطیب میان قدم ساد این بهت آیت ست بر بهت  
آسمان و العمل الصالح بر فیه عیان کردن مدو این آیت ست مر سار را یعروح مرین بهت نزد بان اشارت ثانبه ایل آیت  
بیج کلمه است ار سهر آنکه مازج ست که در کوکته این بهت آیت بران بهت آسمان میگردد و بیج کلمه است از آیات در مرتبه  
بهت افتاده ماحمت بیج سار با خود سرده بس بهت ار بهت آسمان در گذر د اشارت ثالثه ار اول سورت  
تا با حرای آیت نیست و نه کلمه است عدد نیست و نه حرف که قائل کلام است و ما و آگاه سخن سب و اشارت درین عدد نیست  
که ماد شاه عالم تعالی و تقدس و تعظیم حکمت اولین و آخرین به نیست و نه حرف ار ر و ا دم لعالم مرد و بهیمین علم اربی و اندی  
ماین نیست و نه کلمه ار قدم محدود و ستاد حد احوط علا در نیست و نه کلمه اسرار ارا اندیان مود علفیه حداسی است و حد نیست و نه حرف سار  
اولین و آخرین عیان نمود اشارت رابعه این آیت نیست و بهار حرف ست که جو هر و دوش چهار هزار نیست و حکمت  
مردار نیست و چهار هزار در سبک ربع مسکون از ضلالت صفاست می نماید تا حتم حد احوط و علا ماین الفاس معدود و این سیط  
امون ضلالت مصون و محفوظ ماند اشارت خامسه از اول سورت تا آخر این آیت صد و چهل یک حرف ست و مجموع  
این حمله چهار بار نیست و بهت حرف باشد و یکبار نیست و نه ار سهر آنکه در اعداد و حرف خلاصت که مانیت و نه اهل دانش  
بیتتر سراسر که عدد و حرف نیست و بهت ست مرل که سخن نازی بران میگردد و لور نوت سید علیه السلام بران می لور د آر س  
سید صلوات الله و سلامه علیه ماه چهارده است کله حال اولک علیک القرآن لتشتقی و ماه بر نیست و بهت مرل میگردد پس نوز نوب  
سیدیر علیه الصلوة والسلام بر نیست و بهت مرل میگردد و این حامت الف را در حساب در نمی گیر د الف تساکانه در لطق حاه  
مدار و چون الف حویش هره لود و هره حویش الف یک صورت و یک مخرج ار برده که بر املیراث مایشان رسید هره مخرج  
بر حاست و الف صورت حاصل آمد مخرج فی هره را مخرج پدید آمد صورت فی و الف صورت حاصل آمد مخرج فی هره ماصورت  
الف پیش آهنگ حرف افتاد اچ تو الف میحوالی آن هره ار دست الف حرفه پوسیده ار قبح راستی حرفه و شیده و این سب  
امام حروف متبعی بهاگشته ساس معی حروف نیست و بهت نیست و ایچ الف ست آوار محدودست و حروف نیست و مار  
جمع میگویند که نیست و نه حرف ست و الف خود اصل هر حرف ست چنانکه یکی اصل همه اعداد است و بهت همه اعداد ار دست  
و گوید ار سهر این معی بیج حروف ارفاخمه حال نیست بعضی ناراع و بعضی در دوم دره آنکه در اول درجه ست چول ماناتا و ایچ در دوم درجه

خون جمیم که مرکب هست از جمیم و یا و میم و اندکان یا که در جمیم مندرج است و سین و شین نیز برین قیاس پس بیچ حرف از الف خالی نیست الف  
 و بیچ حرف حالست پس چون برین معنی واقع شدی بدانکه این سورت عدد و چهل و یک حرف اند که چهار بار است و هشت حرف  
 یکبار است و نه تادانی که حرف این سورت که ما و گاه اسرار ازل و ابد است گواهی میدهند که هر دو گروه برحق اند اما کسیکه قائل است  
 شت اند غالب تر اند از آنها که قائل به نیست و نه اند که این حروف چهار بار نیست و هشت است و یکبار نیست و نه تادانی که چهار  
 مرتبه ترجیح دارد قول آنها که نیست و هشت میگویند اما قول نیست و نه گویان معروف ترست و لطف خدا و بدی بین که چون نیست  
 هشت گویان را قوت بیان در ره بود و نیست و نه گویان را شهرت عیان نداد ذلک من انباء العیوب و منه الیک اشارت سادت  
 از اندرین آیت دوازده نقطه است که بر نیست و چهار حرف می خورد که نمودار دوازده ماه است بر نیست و چهار ساعت میگرد  
 ان در عالم محدودیت معیار شد نیست و این در جهان ربوبیت نمودار اسرار تحقیقت اشارت سابعه بار اول است  
 اما از این آیت بچاهوشش نقطه است دوازده عدد حروف متشعش سار را برای آنکه در عالم روحانی و حاکم معانی هر حرفی ارده نقطه  
 مرکب است چون یک نقطه بود بیوز حرف بود چون دو نقطه گشت حرف ظاهر شد و وصلی شد علی حیر حلقه محمد و آله و اصحابه جمعین  
**الفصل الرابع فی اسرار المستظیین بنور الایة الکریمه سر اول غیر المعضوب غیر المعصوم علیهم السلام**  
 اول ترا سایه دشت که عصب حق تعالی را سایه گاه باشد و صلات در عاده و نماز گاه را باشد معصوم علیه در نگاه راده وار  
 محروم مده و زاده که گم کرده و سرگردان در میان بی مقصود بیرون سده معصوم علیه را امید بود نیست از سر آنکه یاد شاه ششم  
 گرفته و از درگاهش رانده و ضلال را امید به بود و هست که حمایت حق تعالی بهوز مشعل دار مسافران است امید بهوز اندر  
 پادیه دلیل میکشد و امیال میکند و امیال قرآن سرحد بیابان سران سده سبیل می نماید لاحرم حدود که بروایت مشهوره معصوم  
 علیه کم کفایت را یتیمان است هرگز از عصب خداوند سبحانه محاط نیامند و ترسایان که ولا الصالحین اشارت یتیمان است مشعل دار  
 مجلس علیه السلام در آخر الزمان از تاریکی صلات بر و ستانی هدایت مشرف گردند الله ولی القیس اموا بحرهم من الطلمات الی النور  
 والذین کفروا اولیاء هم یحرقونهم من النور الی الطلمات یسری در و لیس اگر خواهی که درین مسافرت از صلات مصموم و محطوط باشی و درین  
 سفر اگر گمراهی امیال گردی تر از رادیه اول سحر و روج و هست از سر آنکه وجود تو کموده بهفت آسمان زمین است تر از نام جهان مایه  
 و مردمان از نهاده خود ساحت و این ساد تو بهفت آسمان و زمین است در یکدیگر سرشته یکدیگر دو کتا که تا چون ابرین سده در شوش  
 اطاق به رواق آسمان بر تو گردی لست بهفت آسمان و زمین در حجب لست مشی خود فرو مگرد تا از مطاله کتبه که کس فایده شوش  
 غالب تو نمودار قالب بهفت آسمان و زمین است و جان تو سپهر روشن جان بهفت آسمان و زمین است و من آیات ان تقوم لها  
 و الارض ماحره و جان تو نیز از لسته امر حق سبحانه قلی الروح من امر ربی اسرار بهفت آسمان و زمین است تو می پدید را الامر من  
 السماء الی الارض نگاه ابر جان تو بر قالب فرست میگرد و در بهیت گفتار و کردار از بر جان تو ماحصرت که را می شود حل و عذاب  
 یعرج الیس تو اول درین سفر بر دمان قالب آسمان و زمین بر گرد نگاه مردمان جان دیوار امر حق تعالی بار ندکه امر آن حضرت

و اصل است الا ان الله تصير الامور تو نیز با هر وصول پذیرفته خود را در عالم ربوبیت اندازد و انانیت را با جود و تاجولایت جدا جل و علا  
الی جناتک الولاية بنده الحق تا بمقصد بسلامت برسی و در ضلالت و غیایت محفوظ بمانی **سهری دیگر غیر المنسوب علیه السلام**  
اول ترا سایه دوستی که بادشاه عالم را بقالی تقدس قهرست و لطف است بقهر قهارست و بهر القاهر فرق عباده لطف لطیف است  
الله لطیف بعباده رحمت او پرورده لطف کرم است و خصم صریح و غلبه او است و در خط اسلام نعت لطفش رحمت است که اگر  
در ولایت کفر صفت قهرش عصمت ظاهر گردد اسید لطفش مسمی رحمت در برابر قهر باغ رضوان ساگر و قهرش با ستادی عصمت مجاز  
لطف تنور پاک ترتیب داد لطفش توسط اسلام آریده بدر آورده تا تماشا شای باغ رضوان کند قهرش بی باغی غضب کفر از جناب  
ظاهر گردانیده تنور پاک در دامن گردانده لطفش مشعل داری رحمت ورشته را بر شتاب داده دین داشت قهرش ترکنا و غضب دیوار  
در کین گاه که نشاند لطفش امیرا به معاری هست را نکینت قهرش المین اسیم کش و نوح و مستاد لطفش بظرف فروش رحمت گاه  
نور روز صلا آسمان در دامن رمان ریخت قهرش آتش فرو ریخته و ده چون مشک سوده تنبهار تنور خاک در قه اقل  
رحمت لطف او کار ساری رحمت ابراهیم لطف سرتته را در بر قهر آغشته بدین و یرون گرفت بخرج انکی من است قهر او بدو گاری  
اصد کسان قهر سرتته را در نوح لطف آغشته بدر آورده بخرج المیت من انکی که لطف او کار گریه شود ایوب که هم جوده که با  
نود از عرصه صر سرتاده و غلی که کرم آدمی خوار تلخ درین گرد آمد حر علیه جواد من بهب سار آحا که قهر او در مرکب تار و دفر دراکه دوسه  
سدائی یکدیگر پیش پشه مان فرستاد و کمال گردانده رحمت الهی که قهر او بهیت لطف آتش که سربایه عد است بر ابراهیم بر دعه صول  
گرداندر رحمت قهرت را که ماده حیات آدمیان است ملک جان فرو بیا ن سار و لطفش چون بجهت خوا یسین بجهت خواص فرو کند  
دان یکدیگر و بجهت دین باز کشاید که من القلب الی الرت و رتته از ازل تا مابد به سده مایه که راییت ما کان و ما بود کائن الی الابد مار قهر  
چون دین دول فرود آمد به بجهت پداری این بجهت خواص کشاید و یان اراد عالم پاک باین ولایت حاک ابدار تاریکی دست خویش بداند  
دیدن احرار یارم یکدیگر می آیی درویش این لطف حاک در ششم فخر اذ بق ستد الدینیا ملعونه و آن داتره مال رحمت حاصل ملا دوست  
از رحمت الله خیریه من المحسنین و نوح در بریرین عصمت حقست مصورشده بهتست سر نام آسمان رحمت هدایت مشکل گشته روح  
رحمت او را آمان رحمت سر دوست رحمت افتاده خلقی با یکبار مار گرفته جیسی و در نام آسمان است خلقی با قار و وار کوهی جیم  
کسیده سوره بلاه الاوص رحمت اود نود و تنور شمس آمد اسم شیطان می بدی از پر تو چشم او فرستاده در دوا صا سالانده  
و در دعت و تا ستم او آب آسمان سرم در کتب صد هزار پاک و اس را بچاک فرو بزار حرمها فاکتیم جیم بر تو اعد رحمت اود در  
زیر ارمیس داشت صد هزار حاک زاده را اولاک بر آورد و سما ال الهی اسری لعهده لیل الماس المسی تحلی رحمتش اود تقریب  
دوستان چون موسی بر بلور کرده دور مان غصبتش ایلین از بلع و ان علیک بعد الی یوم الدین از دین با آغشته به بار  
یکی لطف او خوانده شاگاه یکی را قهر او را زده ز درگاه یکی را لطف او بر سر سه تلح یکی را قهر او در دین تاراج و در لطفش  
میرود آدم بر اولاک و در قهرش می طیدا ایلین حاک و غصبتش میگوید ترس که قهر است لطفش میگوید ترس که ستار است













الحادثة على المائدة قالوا ذلك لما لم يمسس الخافقة الجوس پس بسبب سجنه قبل که برهان گفت و بعد از آنکه در وی مخالفت مجرب  
 و کاران باشد کتابان گویند که زنده می شتابد اگر زنده می ماندن فاش و شهادت بایمان و عرفان و ولادت و تقرب بجناب خاص حضرت  
 سبحانه جل و علا وجوده مخلف حیام و ترک طعام و شرب لیلی و مفارقت منام و اظهار محاسن انام و مفسادوی خواص و عوام که درین  
 امور موافق است با نبیا علیهم السلام بل بخداوند و الحلال و الاکرام مستوجب رحمت و مغفرت است ذوات و انام گرد و دار کرم الهی عجیب  
 و غریب نخواهد بود و ذکر فی تفسیر کشف الاسرار الرشید الدین الرومی قدس سره قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ما حسدکم الیهود علی شی  
 ما حسدکم علی آیین و تسلیم لعصمکم علی بعض ذکر مورد بهد الحیث فی تفسیر بحر العلوم ان یهودی دخل النبی صلی الله علیه و سلم فقال السلام  
 علیک فقال علیه الصلوة و السلام علیک قالت عائشه رضی الله عنها فلم اصبر حتی قلت و علیک السلام المور و غضب الله  
 امته اخوان القردة و الحماریر التیمون رسول الله صلی الله علیه و سلم بالم حجة به الله سبحانه و تعالی فقال رسول الله صلی الله علیه و سلم  
 فی الله لا یحب الفحش و لا التفحش قالوا فربنا علیم و لان الیهود قوم حسد لا یحسدو تنابشی کلمة بحسد و ناعلی السلام و علی آیین  
 ذلک انهم علموا انه اما علی موسی و یارون علیهما السلام و ان الله تعالی ذکر تفسیر آیین فی التورته و لم یعظم و اعطى لامتی آیین و تواتر  
 و لم یمن تفسیر لهم لایم حسد و اعطى به الامه لانهم علموا تفسیر آیین فی التورته کما فی تفسیر السراج الولهج فی کشف الاسرار و سبب منه  
 انهم رحمه الله آیین چهار مرتبه است رب العزة جل و علا حفر فی راسه آیه تافیه تا میگوید اللهم اعظم من قال آیین و گفته اند آیین نیست  
 بر فضل و شرف سوره الفجر بر سوره بقره که در سوره آیین نیست و در حضرت که آن حضرت علیه الصلوة و السلام فرمود و احتموا الدمار فاین  
 فان الله عز وجل یستجیب لكم و فی التفسیر مع النبی صلی الله علیه و سلم رحله یوحی لیسما فقال علیه السلام اختم بآیین الله و ذکر فی السراج الولهج  
 هذا الحکایت مروی عن ابی ریحان الطغی رضی الله عنه قال حرث لیلته مع النبی صلی الله علیه و سلم و امر علی فخره صلی الله علیه و سلم من الداعی عار فوقه  
 ثم قال احتم الدمار بالآیین و ابشر بالاحیاء پس بدانکه کلمه آیین اگر چه از جمله کلمات فاتحه الکتاب اما از جمله جود حق است سبحانه و  
 تعالی و از قبیل شصت بار گاه جماعت او دعوت و جمله که از برای معاد است و را حاجت دعا از عالم غیب و ستاده اند تا این کلمات جل و  
 خلق را بجناب قدس آبی جل و علا برین دارد و ذکر حق سبحانه و تعالی را در وی آورد و چون فاتحه الکتاب بزرگترین همه دعا با و فاضلترین  
 همه در جواست و این کلمه در آخر سوره مد و در مدح حاجت خلق آمده و فرود آمده و طعنه کرم حق سبحانه و تعالی

**الفصل الرابع فی اشارات هذه الکلمة** بذاکراین کلمه از جمله کلمات الحکم که اعداد ثلاثین و مائین کلمه کمال می یابد و در هر یک از این کلمات ماز و نه  
 سرگ است و در هر این معنی که در معانی اسماء و احکام است چنانکه در روزه از خوردن و آشامیدن و سایر معطرات منع آمده است و نماز  
 نیز چنین است و در چنانچه روزه از فی کردن بعد ماطل شود چرا که سخن گفتن فی کردن روحانی است چنانچه فی کردن سخن کردن بیجا  
 است پس کار رمضان است که بر بیست و نه کلمه میگوید و در مصان غار نیست که بر بیست و نه روزه می خورد و چنانچه در مصان هر روز  
 آفتابی دارد که از آسمان چهارم می درختند و بیجا هر کلمه غور شنیدی دارد که از ملکوت ارضی می تابد پس آنجا که نماز روزه روحانی باشد  
 کلمات الحکم دره این رسمانی باشد ماه ایشان بر بیست و نه مارگت است و کلمه آیین عید این رمضان است و روز عید اگر از جمله









در جواب آن کوشین صلی الله علیه و سلم انحر بر آید بر اول این قصه شش گشت اول از آن

چنانچه با زاین حملتست تا در آخر این جنگ غلبه شد و آخر هم متعاقباً پنج جلد قرآن در حمایت رایت احمدیت حملہ امپراطور سیه نوآ احمدست آدم و در تحت لوای چاکر پادشاه مارا سرکشتہ آمین کنند همه انقیاد احکم لھو امین کنند شتم و افتادہ پس تو بحقیقت بد آنکہ خواہ علیہ السلام امین بہ انبیاء است و ایہ گاہ خداست انبیاء جملہ دعوت عالم تہذبات اند و خواہ علیہ السلام امر این دعا ہا

چهار کلمه آمین پس ارجها باشد لا حرم محمد علیه و سلم و علی جمیع الانبیاء و المرسلین پس از اسماء آید جهان نصد و بیست و چهار هزار

۵۱ بان چنیز ہزار سال دعا کو تائیس امین آید

۵۲ است بر شاخسار دعوت شکفت حدیں ہزار سال دعا کرد آورش تا اسماء

چهارم میشرفت که عیسی علیہ السلام کلمہ شکل

پہلے آئیں گے۔ یہ جیسا کہ میں نے آئینہ میں  
ما آں ہنگام کہ عدایاں مامریاں محمد امین آئیں گئے

ماں ہنسا کہ یہ بچہ تو میرا ہے خدا میں ایں سید  
 ادا دوزخ میں رہا اور دوزخ میں رہا کہ جمعہ آج

اودنی کیس بدان ای درویش که بهفت اسمای که  
سایاں ست فلان حال از کاسته سخن سید علیہ السلام میجو و چہ ت

رمین کہ ولی نعمت عالمیاست فوت داروی جا  
از این خواہ علیہ الصلوٰۃ والسلام می رود اما تو ترمذی در کاسه

کلمہ بردست آواز ندیدہ و مطبع آوارہ و ستارہ و  
نہ کلمہ پخشیدہ آسمان اس خوردنی رندگانی می کند بریس ارس کاست

خان می بیور و کاسات حاجات میں کہ رسویت دعوا  
تو ایہ بصعد الکلم الطیب کا تمہ میں دل کشی پر کاسات کھات می ہ

والعمل الصالح يرفع صاحبه رسل الله عليه وسلم صدقات القلوب في الصدور كالنقد ورد في بعض حديثي ما أنت

عَدَامِي سُوْرِد مَآلِہُ الْمَوْقِدَةِ الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْاَفْقَةِ رَافِعًا

عقب است که امر کار برادر است و اند سال ای ارل هم مرد آن ساء

عجیب است کہ این کارمند را بنیواد پس از سالهای ازل می برداں ساء  
کہ از سوز در دھشت کار آمدند و چون

کہ اس سورۃ درصغوت لکھی امیث میں ہو کہ  
ما تم رت لعا میں سحر و لغا و احمد شد

۱۰

محمد وآله وَا

١٥٠

١٠٠

\_\_\_\_\_

کاستنش دار آرمیده جهان خداوند

و ساس و دار فریخته جهان خداوند  
نست که از انقطاع این ملک راه و

۱. بحث اقصیه  
اقتیاد ار رانی داشته مالک  
اصلاح نظریه مام امت ران

گماشته گشته ای مادره کیاب، سرحد متلاشی آن سو، حدودا که، مدامدا سناوی

مطالب اسرار صوفیہ جامع آثار حقیقہ دینیہ

طریقت، موردان حقیقت و معرفت پیستند ای دین مبین اعمی ملا محمد معین که مشهور و معروف و نام اود از علمای عصر خود  
صافش اطمینان تقصیر این من الاساس بهستند محتاج بیان نیستند چون این تفسیر شریف از مادیات تشبیه که حکم این  
لوگو و احمر داشت حویدگان این جنس کباب هزار جستجو و نگاروار پاست مستند و طالع بان این گوهر بایستی حق ظهور یابن بشود و نویسنده  
مدتدار اتفاق زمانه این جوهر عیس پیمان بود که حالا ظهور آید - یعنی یک نسخه بهر جستجویی از بعضی علمای پشاور دستیاب شد و بهمان  
محو اتفاق کلمات و صحت اماد مانک مطیع را اردو چیکه بهر سیده بود اعتماد را می توانست و یکس ثانی احوال نظر بر بعضی بارزلات  
اش نسخه منقول عنه اماد و تا امکان استعدای سعی به تصحیح آن از علمای معتدین کرده زیرا چه نسخه دیگر دستیاب نشده - پس پس اگر گویند  
طراذیر نظر که ام بصورت گاه لغزش صحت و کلمات محمول فرماید و العلم بعد که امر الباس مقبول - امید است که لفظ صورت را از  
طراذیر اخته تمامی نظر بر جمال معنی داشته مدیل و معوی پیوسته و تا امکان با اصلاح کو کنند - الحمد لله که این کتاب در فهرست اگست  
مطبع نامی گرامی حساب منشی نول کشور صاحب سی سال فی الراس طبع بهر سه شنبه شد و اتماع بعصل خود از فیض آن عالم راست عیض گردان

قطعه تاریخ طبع از نتایج فکر منشی اثر علی صاحب متخلص شریف

چو شد طبع این نسخه لاجواب

۱۶۶ ف

انیس شش دان از باب عصر

بی سال او کلک اشرف نوشت

که تفسیر مطبوع و تایاب عصر

سنة ۱۳۵۶ هجری

## حدیث فارسی

اشعۃ اللمعات - چار جلد میں کامل، امیر شاہ عبدالحق دیوبند -

## حدیث اردو

تحفۃ الاخیار - ترجمہ اردو تشارق الانوار -

منظما ہرقی - ترجمہ اردو مشکوٰۃ شریف کامل چار جلد میں کاغذ

گلابی ہے -

ایضاً - کاغذ رسمی -

## حدیث عربی

سنن ابی داؤد - ہر جلد میں دو جلد میں مطبوعہ

مشتملہ مصنفہ ابو داؤد ویلیام بن شہت -

تیسرے الوصول الی جامع الماصول من حدیث الرسول ووط

مین کامل -

جامع ترمذی - مع رسالہ اصول حدیث -

قسطلانی - مسنے - ارشاد الساری تہجیح صحیح بخاری حامل الملتس

دس جلد میں کامل کاغذ یکنا دلائی -

تراو البیل الی الختہ والسبیل مطبوعہ مشتملہ -

حصہ حصین - مع دو تہجیح حاشیہ -

دلائل الخیرات - مترجم فارسی مع لغتہ حواصی اسماء حسنہ

غناہ الخیرات - مترجمہ اردو -

## فقہ فارسی

مدلک مطبوعہ -

نام حق -

## مسکب المتقین - مقدمہ -

شرح فارسی - مختصر و قایہ مطبوعہ مشتملہ ۶ -

فتاویٰ برہنہ -

بتار الاسلام - مطبوعہ مشتملہ ۶ -

ہدایہ کامل ترجمہ فارسی حامل الملتس چار جلد میں کامل ہما

مشتملہ ۶ -

کنز الدقائق - مع فرہنگ چمنی حدید -

مالا بدمنہ - مع وصیت نامہ -

## فقہ اردو

راہ نجات - علی قلم -

مفتاح الجنۃ -

حقیقۃ الصلوۃ - مع رسالہ نماز ارسلو می محمدانا

نایۃ الاوطار - اردو ترجمہ دُ مختار عربی کامل چار جلد

میں مطبوعہ مشتملہ کاغذ سید و حسانی گندہ -

ایضاً - کاغذ رسمی -

کتف الحاجات - ترجمہ اردو مالادہ -

ہزار مسئلہ - شامل ہفت رسالہ -

۱ - ہزار مسئلہ - ۲ - مسائل نمایہ - ۳ - صد و بیس

۴ - مناجات - ۵ - طبع تہذیب - ۶ - نور مامہ -

۷ - جیل مسائل -

شرح محمدی مطبوعہ - مسائل نمایہ -

تنبیہ العالیں - مسائل ویدیہ -

حیر الفقہ - آیات مشکہ فقہ -

ہوابہ السالین -  
فرامہدایہ - اردو ترجمہ شرح و تالیف جلدین اولین  
عبادات میں مطبوعہ لکھنؤ -

ایضاً - اردو ترجمہ جلدین آخرین معاملات میں -  
لنز الدقائق - اردو سب سے بہ تحفہ الجمع -  
رسالہ چار باب -

چل مسائل فقہ -  
اشرف المسائل - معروف جواہر اشرف -  
رسالہ تجزیہ تکفین - بیت -

احسن المواعظ - مولفہ حافظہ غلام محمد خوت صاحب مطبوعہ  
ششہ ۱۰۰ -

### فقہ عربی

ابوالمکارم - شرح مختصر وقایہ -

نیتہ المصلی - غیر مطبع -

فتح القدیر مع تکرار نتائج الافکار - کامل درجہ جلد -

علینی شرح ہدایہ - در شش جلد کامل -

دُر مختار نے شرح توفیر الالبصار کی جانی کامل جیسا کہ جلد میں  
مطبوعہ ششہ ۱۰۰ -

ہدایہ مع الکفایہ - چار جلد میں کامل -

ایضاً - جلد اول و تالی مطبوعہ ششہ ۱۰۰ -

ایضاً - جلد ثالث مطبوعہ ششہ ۱۰۰ -

ایضاً - جلد رابع مطبوعہ ششہ ۱۰۰ -

فتاویٰ قاضی جان - ہر جلد کامل و دو جلد میں حصہ

امام حسن بن منصور قاضی جان دست مقبول و متداول ہے -

محل تحقیق - شرح کنز الدقائق -

ایضاً - جلدین آخرین  
مختصر وقایہ - ششہ ۱۰۰ -

جامع الرموز - شرح مختصر وقایہ -

ملا سببہ - حاشیہ شرح وقایہ مصنفہ ملا اخوند مسمیہ کتاب البیہ  
سے کتاب الوصایا بہ بخشی جدید -

شرح وقایہ - مع رسالہ دارہ ہندیہ - جلدین اولین -

ایضاً - کلام مع حاشیہ جلیبی دہر احاشیہ پڑھا ہوا ہے -

ذخیرۃ العقبی - حاشیہ شرح وقایہ -

عمدۃ البضائع فی مسائل الرضا -

ہدایہ عربی - نہ تھی جدید کامل و چار جلد میں مطبوعہ  
ششہ ۱۰۰ -

ایضاً - جلدین اولین عبادات میں -

ایضاً - جلدین آخرین معاملات میں -

کنز الدقائق - مختص مصنفہ صدر المد صاحب -

قدوری - ششہ ۱۰۰ -

شرح الیاس - دو جلد میں کامل -

### اصول فقہ

حسامی -

غایۃ التحقیق - شرح حسامی -

اصول الشاشی - مع تعلیق حصول الحق -

توضیح و ملوچ - کلام مع - رسالہ -

اشباہ النظائر - شرح جموی -

شرح مسلم التیوت -

